

● ● မဏ္ဍိုင် ● ●

အာဟာရ ကျန်းမာရေး

(မူပိုင်)

မ ညွှန် ဝေ

မညွှန် ဝေ

ပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်

၃၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်၊

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပဲခူးမြို့
သာသနမဏ္ဍိုင် ပါဠိတက္ကသိုလ်
သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ
သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ
ဗျာဒိတသဒ္ဒ ဝိသိဋ္ဌဓမ္မာစရိယ

ပဌမကျော်
အရှင်ဓမ္မဿာမိဘိဝံသ

၏

အဘိဓမ္မာကျဉ်းရး

စာမေးပွဲများအတွက် အထူးစီစဉ်သည်။

ဣန္ဒာဿယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် (၁၀၅၇၄)

ထုတ်ဝေသူ- ဒေင်္ဂါခင်သိန်း (မြဲ- ၀၃၅၅)

အမှတ်- ၈၄/၈၆၊ လမ်း-၅၀၊

ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ-ဦးသန်းမောင် မြဲ (၀၇၉၄)

ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဒုတိယအကြိမ်

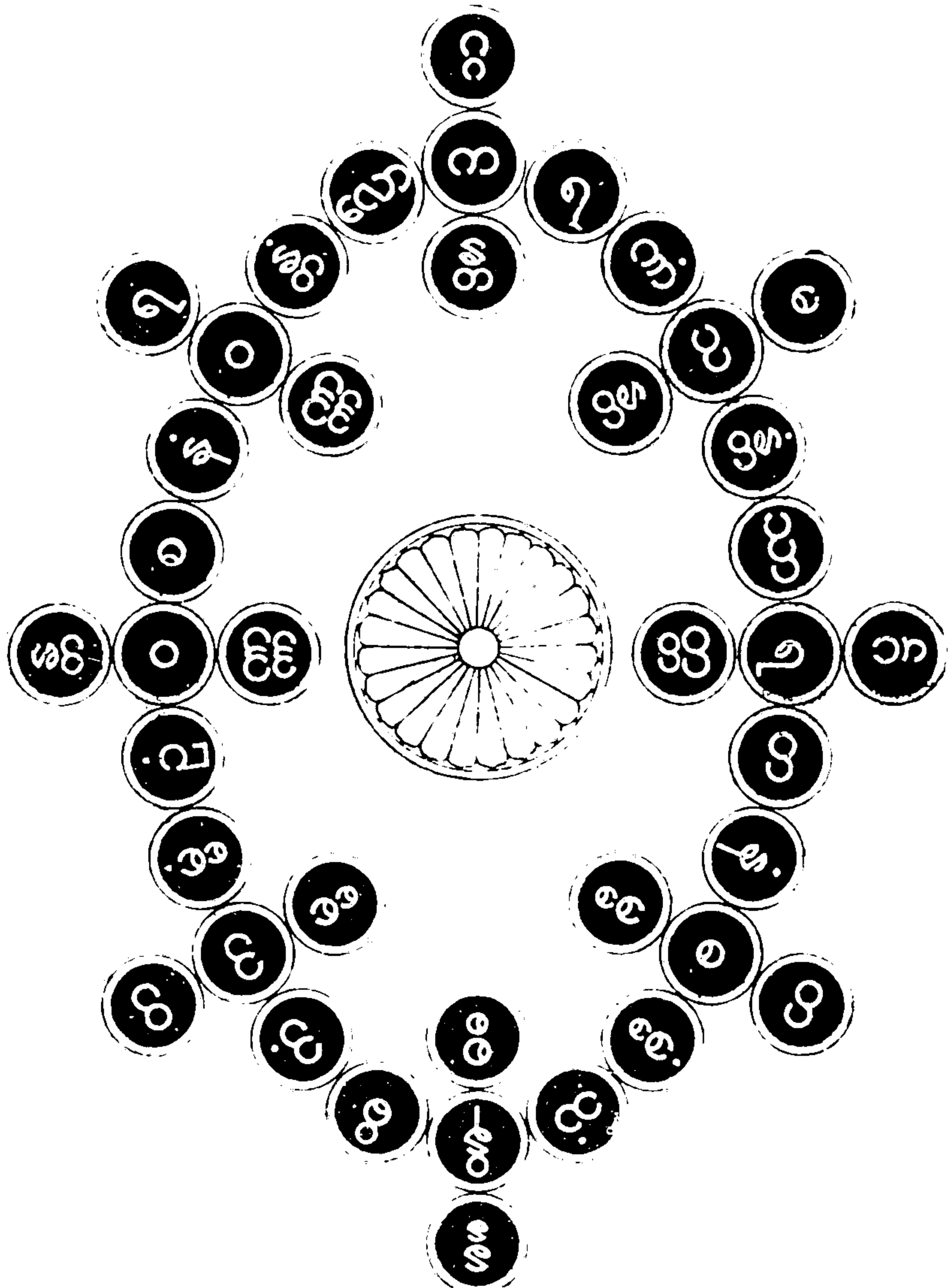
စာအုပ်ရေ - ၂၀၀၀။

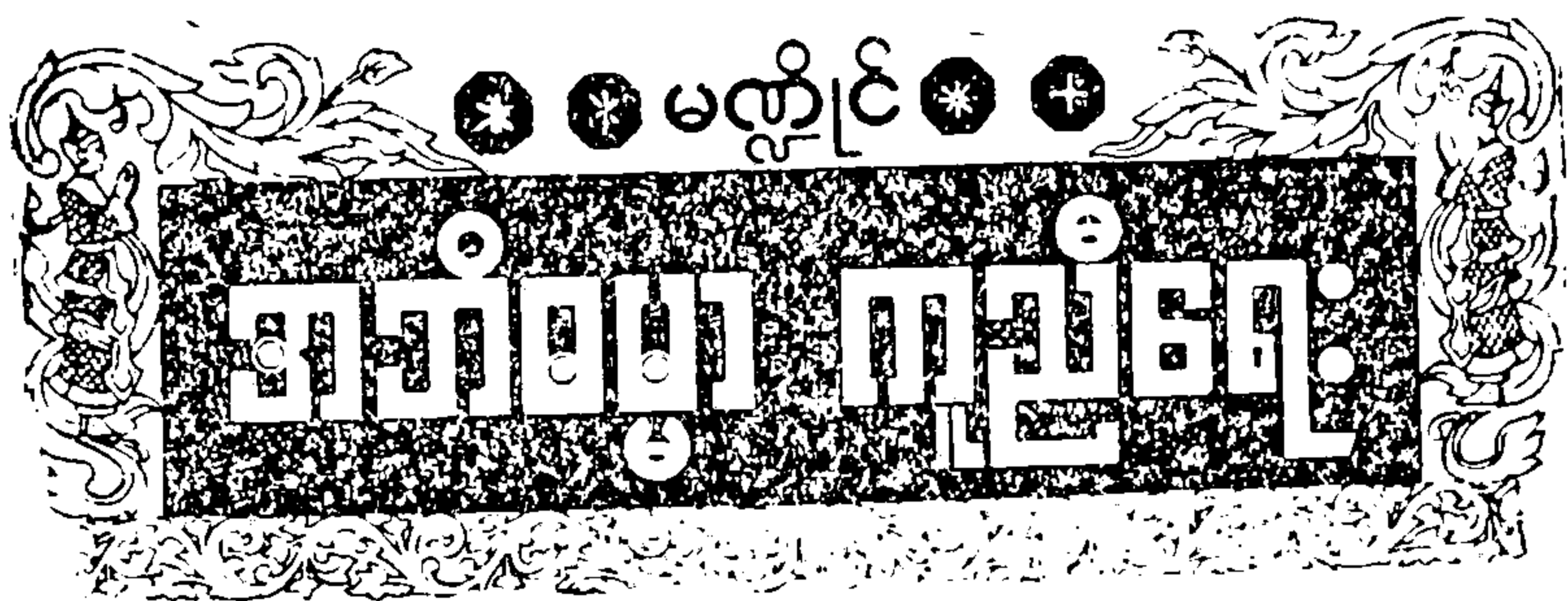
အဘိုး ၁၀-ကျပ်

၁၃၄၀-ခု၊ ကဆုန်လ။

၁၉၇၈-ခု၊ မေလ။

မုတ္တမံဝံ

ကျမ်းဦးပလ္လင်

ဂန္ထာရမ္မ

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

လောကဂ္ဂကန္တကရဏံ သမသန္တသန္တံ၊
သာရင်္ဂရတ္တရတနံ ဓတဓမ္မဓမ္မံ။
သံနိန္ဒနိစ္စနိဓိကံ ကတကမ္မကမ္မံ၊
ဥဝန္တ ဝဏ္ဏဝစနံ ဝရဝဏ္ဏဝန္တံ။

(ဝသန္တတိလကာ ဂါထာ)

ဥတ္တမံ ဥတ္တမဂေန်၊
မဟေသိနော'ဘိဝါဒိယ။
နိဗ္ဗာနမဓုဒံ ပါဒ၊
ပကံဇံ သဇ္ဇနာလိနံ။

(ခ)

ကျမ်းဦးပလ္လင်

မောဟန္တကာရဓိသေန္တံ၊
ပသတ္ထံ ဓမ္မဘာကရံ။
ကာလော'ဒိတံ မဟာတေဇံ၊
မုနိရာဇော'ဒယာစလေ။

သောတုစိတ္တဿရေ ဇာတံ၊
ပသာဒကုမုဒံ ပရံ။
ဗောဓကံ သံဃစန္ဒံ စ၊
ဓမ္မော'ရုကိရဏုဇ္ဇလံ။

ကရိဿာမိ အဘိဓမ္မ၊
ကုညီရေးနာမကံ ဝရံ။
ဇယဒိန္ဒံ နယကိဏ္ဍံ၊
ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာကရံ။

ဥ=ကမ္ဘာသု ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအများတို့ ဘုရား တရာ
သံဃာ ရတနာရောင် ထွန်းလင်းပြောင်၍ မိုက်
မှောင်ကင်းပြတ် အလင်းဓာတ်သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

အဟံ=ငါသည်၊

လောကဂ္ဂကန္တကရဏံ=လောက၌ အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍
နှစ်သက်ခြင်းကို ပြုတော်မူတတ်သော၊

သမသန္တသန္တံ=အေးငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ရှိတော်
မူတသော၊

သာရဂ်ရတ္တရတနံ=ကောင်းစွာ နှစ်သက်တတ်သော သူတော်
ကောင်းတို့သည် ကောင်းစွာနှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်
သော ရတနာဖြစ်တော်မူထသော၊

ဓတဓမ္မဓမ္မံ=ဆောင်အပ်သော လောကီ လောကုတ္တရာ
ကုသိုလ်တရား ရှိတော်မူထသော၊

သံနိန္ဒနိစ္စနိဓိကံ=ကောင်းစွာ ညွတ်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်တည်း
ဟူသော ရွှေအိုးရှိတော်မူထသော၊

ကတကမ္မကမ္မံ=ပြုအပ်ပြီးသော လောကီ လောကုတ္တရာ
ကုသိုလ်ကံ ရှိတော်မူထသော၊

ဝန္တဝဏ္ဏဝစနံ=ထွေးအန်တော်မူအပ်ပြီးသော စကားတော်ရှိ
တော်မူထသော၊ ဝါ- စကားတော် ဖြစ်တော်မူထ
သော၊

ဝရဝဏ္ဏဝန္တံ=မြင့်မြတ်သော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်
တို့ဖြင့် တင့်တယ် သပ္ပာယ်သော အဆင်းတော်
ရှိတော်မူထသော၊ ဝါ- မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်တော်
တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော၊

အမှာ။ ဤ“ဝိသေသန”ပုဒ်တို့ကို ပါဒပဏ်ဇံ၊ ဓမ္မဘာကရံ၊ သံဃ
စန္ဒိ-တို့နှင့် ထိုက်သင့်သလိုစပ်။

ဗုဒ္ဓပဏာမ

သဇ္ဇနာလိနံ= သူတော်ကောင်းတည်းဟူသော ပျားပိတုန်း
တို့အား၊

(သ)

ကျမ်းဦး ပလ္လင်

နိဗ္ဗာနမရဒံ=နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ချိုသော ပျားရည်ကို
ပေးတော်မူတတ်သော၊

ဥတ္တမံ=မြတ်သော၊

မဟေသိနော=မြတ်စွာဘုရား၏၊

ပါဒပင်္ကဇံ- ခြေတော်အစုံ ကြာပင်ကိုလည်း၊

ဥတ္တမင်္ဂေန=ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊

အဘိဝန္ဒာမိ=အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။

ဓမ္မပဏာမ

မောဟန္တကာရဓံသေန္တံ=မောဟ တည်းဟူသော အမှိုက်
မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တော်မူတတ်သော၊

မုနိရာဇောဒယာစလေ=မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေ
ထွက်တောင်၌၊

ကာလောဒိတံ=နံနက်အခါ ထွက်ပေါ်၍လာသော၊

မဟာတေဇံ=ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်
ရှိတော်မူသော၊

ဓမ္မဘာကရံစ=တရားတည်းဟူသော နေမင်းကိုလည်း၊

ဥတ္တမင်္ဂေန=ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊

အဘိဝန္ဒာမိ=အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။

သံသပဏာမ

သောတုစိတ္တဿရေ=တရားနာသူ များဗိုလ်လူတို့၏ စိတ်
နှလုံးတည်းဟူသော ရေအိုင်ကြီး၌၊

ဇာတံ=ဖြစ်သော၊

ပသာဒကုမုဒံ=ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဒါတရား တည်းဟူသော
ကုမုဒြာ ကြာပွင့်ကို၊

ပရံ=လွန်စွာ၊

ဗောဓကံ=ပွင့်စေတော်မူတတ်သော၊

ခမ္မောရုကိရုဏုဇ္ဇလံ=တရားတော် တည်းဟူသော ကြီးမြတ်
သော ရောင်ခြည်တော်ဖြင့် တောက်ပတော်မူသော၊

သံဃစန္ဒံ=သံဃာတော်တည်းဟူသော လမင်းကိုလည်း၊

ဥတ္တမဂေန=ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်၊

အဘိဝဇ္ဇာမိ=အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးပါ၏၊

အဘိဝါဒိယ=အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊

ပဋိညာဉ်

ဇယဒိန္နံ=စာမေးပွဲအောင်ဆုကို ပေးတတ်သော၊

နယကိဏ္ဍံ=နည်းစုံပြမ်းသော၊

ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာကရံ=အမေးအဖြေတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော၊

အဘိဓမ္မာကူညီရေးနာမကံ= “အဘိဓမ္မာကူညီရေး” ကျမ်းကို၊

ကရိယာမိ=ရေးသားပြုပြင် စီရင်ပေအံ့။

ဥ° (Om) ။ဥ°ကို ‘အ+ဥ=မ’ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ အကိုချေ၊ မကို
နိဂ္ဂဟိတ်ပြု၍ မာဂဓ၌ ဥ°ဖြစ်၏၊ ဥုံဟု မရေးသင့်၊
သက္ကတသဒ္ဒါကျမ်းတို့ အလိုအားဖြင့် (ဂုဏ်ရည်တူ
သရအချင်းချင်း ချေပစ်ရိုးထုံးစံ မရှိရကား) အ-နှင့်

ဥကို ပေါင်း၍သြပြု (အ+ဥ=သြ)၊ မ၏ အကိုချေ၊
သြမ်(Om) ဖြစ်၏။ မကို နိဂ္ဂဟိတ်ပြုလျှင် သြ (Om)
ဖြစ်၏။ သြမ်ကို မြန်မာတို့က မပီကလာ ပီကလာနှင့်
'သြောင်' သို့မဟုတ် သြောင်းဟု ဖတ်ကြရေးကြ၏။

ဤဥ အက္ခရာသည် ပရမိဿရ (=ပရမေသ္မာရ=
ထာဝရဘုရား) ၏ အားလုံးထက်မြတ်သော အမည်
နာမတပါးဖြစ်၍ ပရမိဿရ၏ဂုဏ်ပုဒ်အားလုံး ဥ
အက္ခရာ၌ ပေါင်းစုပါဝင်ကြ၏။ ထိုတိုင်-

'အ' အက္ခရာဖြင့် ဝိရာဇ၊ အဂ္ဂိ၊ အာလောက၊
ကပ္ပဝသော ဂုဏ်တို့ကိုယ်၊ 'ဥ' အက္ခရာဖြင့် ဟိရည
ဂဗ္ဘ (ရွှေဥမှ မွေးဖွားလာသူ)၊ ဗြဟ္မ၊ ဝါတ၊ တေဇ၊
အာနုဘာဝစသော ဂုဏ်တို့ကိုယ်၊ 'မ' အက္ခရာဖြင့်
အာဒိစ္စ၊ ပညာစသော ဂုဏ်တို့ကိုယ်ဟု ဝေဒကျမ်းတို့၌
ဆို၏။

“ထောမနိဓိ” ၌ကား 'အ' ဖြင့် ဗြိသနိုး၊ 'ဥ' ဖြင့်
မဟာဗြဟ္မာ၊ 'မ' ဖြင့် သိဝကိုယ်ဟု ဆို၏။

အခန်းကဏ္ဍပေါင်း ၁၀၁၇ ကဏ္ဍ၊ ဂါထာပုဒ်ရေ ၁၀၀၊
၇၅၀-ပုဒ် ရှိသော ဣရုဗေဒင်ကျမ်းကြီးနှင့် ယဇုဗေဒင် (ယဇု
ဖြူ ယဇုမဲ) သာမဗေဒင် အာထဗ္ဗဏဗေဒင် ကျမ်းကြီးတို့၌
လာသော ဘုရား ၃၃-ဆူကိုသည် စင်စစ်အားဖြင့် ဘုရား
တဆူတည်းကို ခွဲထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။

မှန်၏။

၁။ ဖန်ဆင်းသူ မဟာဗြဟ္မာ (Maha Brahma) ဘုရား၊

၂။ မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းသူ ဗိသနူး (ဝိသျှနု = ဝိသျှဏု = (Vishnu) ဘုရား၊

၃။ ဖျက်ဆီး၍ တဖန်ဖြစ်စေသူ သိဝသိဗ = (Siva) ဘုရား
ဟု အခိုက်အတန့်အားဖြင့် သုံးဆူခွဲထား သော်လည်း
စင်စစ် တဆူတည်းသာ။

ဆိုလိုသည်မှာ ဝိသျှနုဘုရား၊ သိဝဘုရား စသည်ဖြင့်
ဆိုမည့်အစား “ဥ” ဘုရား” ဟု ဆိုလျှင် အဆင့် အမြင့်ဆုံး
(အက္ခရာအားဖြင့် ကမ္ဘာလောက၌ ရှိသမျှ အက္ခရာတို့တွင်
ဥ အက္ခရာသည် အမြတ်ဆုံး) ဟုဆိုလို၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ကား
ဥ အက္ခရာသည် ဣဉ္ဇပတ္တနာ (= အလိုရှိအပ်သောဆုကိုတောင်း
ခံခြင်း) မင်္ဂလာစရဏ (= မင်္ဂလာပြုကျင့်ခြင်း) တို့၌ဖြစ်၏။

တောင့်တချက်

အယုတ္တာ စေတ္တ မေ ဝုတ္တာ၊

ပမာဒေန ဘမေန ဝါ။

သံသောဓေတောဝ တံ ဝါစံ၊

သမ္မာပေက္ခန္တု သာဓဝေါ။

ဧတ္ထ = အဘိဓမ္မာနှင့်စပ် ပုစ္ဆာရပ်ကို ခဲကပ်မရှိ အလွယ်
သိဖို့ နှိုင်းညှိကြိုးပမ်း ဤအဘိဓမ္မာ ကူညီရေးကျမ်း၌၊

မေ = (မယာ =) သူများအကျိုး ရည်မြှောက်ိုး၍ စိတ်ရိုး
ဖြူစင် အရှင်ဓမ္မဿာမီဘိဝံသခေါ်တဲ့ အကျွန်ုပ်
ကျမ်းစာရှင်သည်၊

(၉)

ကျမ်းဦးပလ္လင်

ပမာဒေနဝါ= သတိလွတ်ကင်း မေ့လျော့ ခြင်းကြောင့်
သော်၎င်း၊

ဘမေနဝါ= စိတ်စက်ချွတ်ယွင်း လွင့်ပါး ခြင်းကြောင့်
သော်၎င်း၊

အယုတ္တာ=ယုတ္တိယုတ္တာ ကင်းလွတ်ကွာ၍ နည်းနာမစပ်
မသင့်မြတ်သော၊

ယာဝါစာ=အမှားအစစ် ကေနိဖြစ်၍ ပစ်ဖို့သင့်ငြား
အကြင်စကားကို၊

စေတုတ္တာ=အကယ်၍များ ရေးကာသား၍ ဆိုမှားအပ်
မိအံ့၊

တံဝါစံ=ယုတ္တိကင်းလတ် မသင့်မြတ်၍ ပစ်အပ်အမှား
ထိုစကားကို၊

သာဓဝေါ=ကရုဏာထား မေတ္တာပွား၍ စိတ်ထားဖြူ
စင် ကြည့်ရှုသင်သည့် လူရှင်အပေါင်း သူတော်
ကောင်းတို့သည်၊

သံသောဓေတွာဝ=နည်းမှန်အစစ် ကေနိဖြစ်ဖို့ စံနစ်ကျ
စွာ စေတနာဖြင့် သေချာကျန သုတ်သင်ကြကုန်၍
သာလျှင်၊

သမ္မာပေက္ခန္တု=အပြစ်မရှု စိတ်မခုပဲ ခွင့်ပြုဖို့ရာ ကရုဏာ
ဖြင့် ကောင်းစွာမသွေ ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါစေသတည်း။

အရှင်ဓမ္မသာမိဘိဝံသ

၁၃၁၆-ခု တပေါင်းလ။

အဘိဓမ္မာ ကုညီရေး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘ

● ကျမ်းအစ၌ ရတနတ္ထယ ပဏာမကို ပြုရခြင်းသည်
ဘာအကျိုးရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာနှင့် ကျမ်းပြီးစီးခြင်း၊ နောက်
နောင် စာသင်သားတို့ သင်အံ့လေ့ကျက် ဆောင်ရွက်
ရခြင်း အကျိုးရှိပါသည်။

ဆောင်။ အန္တရာယ်ကင်း၊ ကျမ်းပြု ခြင်းနှင့်၊ တခင်းသင်အံ၊ လေ့
ကျက်ရန်၊ အမှန်ရှိခိုးကျိုး။

● “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ” ဆိုလျှင် ပြီးကောင်းလျက် အဘယ်
ကြောင့် အတုလံ ကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သဒ္ဒါသည် ဖြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်
တော်ကို မဟော၊ အမည်ဟောသာ ဖြစ်သောကြောင့်
အတုလံ ကို ဆိုရပါသည်။

(၂)

အဘိဓမ္မာကျုဉ်းရး

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓဿ ဘဂဝတိ သမညာဝသေန ပဝတ္တတ္တာ
အတုလန္တိ ဣမိနာ ဝိသေသေတိ။ (၉၆)။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓဿ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါ၏။ ဝါ၊ သဒ္ဓါ
သည်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ သမညာ ဝသေန၊
အမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အတုလန္တိ ဣမိနာ၊ အတုလံဟူသော ဤ
ပုဒ်ဖြင့်။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။

ဆောင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသဒ္ဓါ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၌၊ ဂုဏ်ပါမဟော၊ အမည်
ဟောသော၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ မှတ်ပါအတုလံ၊
ပုဒ်သံဖြင့်၊ အထူးဆင့်၊ ကျူးရင့်မိန့်တော်မူ။

● “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မတုလံ” ဆိုက ပြီးကောင်းလျက်
အဘယ်အကျိုးငှါ သသဒ္ဓမ္မ ဂဏုတ္တမံကို ထပ်ဆိုရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဓမ္မပဏာမ၊ သံသပဏာမကို ပြုခြင်းငှါ ထပ်ဆိုရပါ
သည်။

သေသရတနာနမ္ပိ ပဏာမ မာရ ဘန္တော အာဟ သသဒ္ဓမ္မ
ဂဏုတ္တမန္တိ။ (၉၇)။

သေသ ရတနာနမ္ပိ၊ ကြွင်းကျန်သော ရတနာသို့အား
လည်း။ ပဏာမံ၊ ရှိခိုးခြင်းကို။ အာရတန္တော၊ အားထုတ်
လိုသည်ဖြစ်၍။ သသဒ္ဓမ္မ ဂဏုတ္တမန္တိ၊ သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမံ
ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။

ဆောင်။ ဓမ္မသံဃ၊ ပဏာမကို၊ အားထုတ်လို၊ မိန့်ဆိုသသဒ္ဓမ္မ။

● သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမံတွင် ဓမ္မအရ မုချအားဖြင့် ဓမ္မမည်
သော တရားတို့နှင့် ကာရဏုပစာ ဖလူပစာအားဖြင့်
သာ ဓမ္မမည်သောတရားတို့ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် ဓမ္မ
မည်သော တရားအားလုံးကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရိယာမဂ် ၄-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်သည် မုချအားဖြင့် ဓမ္မ
မည်၏။

အရဟတ္တဖိုလ်၊ ပရိယတ်သည် ကာရဏုပစာ ဖလူပစာ
အားဖြင့် ဓမ္မမည်၏။

မဂ် ၄-ပါး၊ ဖိုလ် ၄-ပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပေါင်း ၉-ပါးသည်
(တနည်း) ပရိယတ်ပါ ၁၀-ပါးသည် သာမညအားဖြင့်
ဓမ္မမည်၏။

ဆောင်။ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ကိုးပါးမှန်၊ မှတ်ရန် ‘ဓမ္မ’တည်း။
ပရိယတ်ပါ၊ ထည့်၍သာ၊ ဆယ်ဖြာနောက်တနည်း။
မဂ်နှင့်နိဗ္ဗာန်၊ မုချမှန်၊ ကျန်ဥပစာတည်း။

● အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟံ၌ အဘိဓမ္မအရ၊ အဘိဓမ္မတ္ထအရ၊
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟအရ တို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဘိဓမ္မအရ ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်း
ရ၏။

အဘိဓမ္မတ္ထအရ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်
ရ၏။

အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟအရ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းရ၏။

(၄)

အဘိဓမ္မာကျညီရေး

● အဘယ့်ကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း ခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အဘိဓမ္မာ ဂု-ကျမ်းလာ ကျယ်ဝန်း လှစွာသော အနက်တို့ကို အကျဉ်းချုံးကာ ပေါင်းယူရာ ဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းခေါ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အဘိဓမ္မာ၊ ခုနစ်ဖြာဝယ်၊ ကျယ်စွာအနက်၊ ချုံးယူချက်ကြောင့်၊ ပေါ်ထွက်ရသည်၊ ကျမ်းအမည်၊ ဂုဏ်ရည်သင်္ဂဟ။

ဂန္ထာရမ္ပပြီး၏။

တတ္ထရတ္တာ ဂါဓာ

● အဘယ့်ကြောင့် ပရမတ္ထ ခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည့်မတ် မြတ်သောသဘော ဖြစ်သောကြောင့် (တနည်း) မြတ်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ပရမတ္ထ ခေါ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မဖောက်မပြန်၊ မှန်ကန်တည့်မတ်၊ သဘောမြတ်၊ ပရမတ္ထ ခေါ်။

(တနည်း) သဗ္ဗညုတာ၊ ဉာဏ်မြတ်စွာ၏၊ အာရုံ ဖြစ်လတ်၊ သဘောဓာတ်၊ ပရမတ္ထခေါ်။

● ပရမတ္ထ (မဖောက်ပြန်သော တရား)တို့တွင် လောဘ
မဖောက်ပြန်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘသည် လိုချင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ထိုလောဘ
သည် လူ ခွေး မြင်း ဆင်မှစ၍ မည်သူ့ သန္တာန်မှာဘဲ
ဖြစ်ဖြစ်လိုချင်ခြင်း သဘောမှ မဖောက်ပြန်တတ်ချေ။
ထိုသို့ မဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် ပရမတ္ထ(ပရမတ်)
ဟူသောအမည်ကို ရလေသည်။

အမှာ။ အဋ္ဌိာ ပရမတ္ထ တရားတို့သည်လည်း မိမိဆိုင်ရာ လက္ခ
ဏာမှ မဖောက်ပြန်ကြပေ။ ထို့ကြောင့် ပရမတ္ထ အမည်
ရကြပေသည်။

● ပညတ်၏ ဖောက်ပြန်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပိတ်ကို ပြုနေခိုက် ပိတ်ဖြူခေါ်၍ အနိ-အညို-အဝါ
အနက်-အစိမ်းဆိုးလိုက်က ပိတ်ဖြူဟူသော ပညတ်မှ
ပိတ်နီ၊ ပိတ်ညို၊ ပိတ်ဝါ၊ ပိတ်နက်၊ ပိတ်စိမ်းဟူသော
ပညတ်သို့ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲသွားပေသည်။

● အာသ်ကြောင့် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်မည်
ပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံကို သိတတ်သောကြောင့် စိတ်၊
စိတ်၌ ဖြစ်သောကြောင့် စေတသိက်၊
ဖောက်ပြန်တတ် (ဖောက်ပြန်စေအပ်)သောကြောင့် ရုပ်၊
တဏှာမှ ထွက်မြောက်တတ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်။ (ဋီ)။

(၆)

အဘိဓမ္မာကျဉ်းချုပ်

- မဖောက်ပြန်သောကြောင့် ပရမတ်ဟုဆိုရာ ရုပ်သည် ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် ပရမတ် ခေါ်ဆိုထိုက် ပါမည်လော ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဖောက်ပြန်သောကြောင့် ပရမတ်ခေါ်ရာ၌ မိမိ ဆိုင်ရာ လက္ခဏာမှ မဖောက်ပြန်ခြင်းတည်း။

ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် ရုပ်ခေါ်ရာ၌ ရှေးရှေး ရုပ်နှင့် နောက်နောက်ရုပ်မတူထူးခြားကွဲပြားခြင်းတည်း။ ရုပ်ဖောက်ပြန်ရာ၌ ရှေးရုပ်နှင့် နောက်ရုပ် မတူရုံသာ ဖောက်ပြန်သည်။ မိမိဆိုင်ရာ လက္ခဏာမှ ဖောက်ပြန်ရိုး မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပရမတ်ခေါ်ထိုက်သည်သာ။

ဆောင်။ ပရမတ်မှန်၊ မဖောက်ပြန်၊ မှတ်ရန်လက္ခဏာ။
ရှေ့နောက်ရုပ်စဉ်၊ မတူချင်း၊ ဤပင်ရူပနာ။
ရုပ်စဉ်ဖောက်ပြန်၊ လက္ခဏာ၊ ဖောက်ပြန်မရှိပါ။
ထို့ကြောင့် ရုပ်ဓာတ်၊ ပရမတ်၊ ခေါ်အပ်တော့သည် သာ။

-
- နာမ်တရားများလည်း ရှေးရှေးနာမ်နှင့် နောက် နောက်နာမ်တို့ မတူထူးခြား ကွဲပြားသောကြောင့် ရုပ်ခေါ်ထိုက်ပါသလော။

အဖြေ။ ထင်ထင်ရှားရှား ဖောက်ပြန်မှုကိုသာ ရူပနာအရ အလိုရှိအပ်သောကြောင့် နာမ်တရားတို့၏ မထင် မရှား ဖောက်ပြန်မှုကို ရူပနာအရ မယူထိုက်ရကား ရုပ်ခေါ် ထိုက်ပါ။ (ဋီ)။

ဆေ၇၆။ ထင်ထင်ရှားရှား၊ ဖောက်ပြန်ငြားက၊ ရပွနတည်း၊
နာမတရား၊ အစားစားတို့၊ ထင်ရှားမဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်
လှုပ်လည်း၊ ရုပ်ဟုခေါ်ရန်၊ မသင့်တန်သည်၊ မိန့်ဟန်
ဋီကာစကားတည်း။

❶ သီတ အစရှိသော တရားဘို့ကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်
သော တရားကို ရုပ်ဟုဆိုရာ ရူပဘုံ၌ သီတစသော
တရားများ မရှိသောကြောင့် ခေါ်နိုင်ပါမည်လော။

အဖြေ။ ရူပဘုံ၌ရှိသော ရုပ်များလည်း ဖောက်ပြန်တတ်သော
သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သောကြောင့် ရုပ်ဟု ခေါ်နိုင်
သည်သာ။

တံသဘာဝါနာတိ ဝတ္တနတော။ (ဋီ) ။

တံသဘာဝါနာတိဝတ္တနတော၊ ထို ဖောက်ပြန်ခြင်း
သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆေ၇၆။ ရူပဘုံထံ၊ ရုပ်တန်တန်လည်း၊ ဖောက်ပြန် သဘော၊
မလွန်သောကြောင့်၊ ခေါ်လောရုပ်သာ၊ မှတ်သားရာ
သည်၊ ဋီကာမိန့်ချက်စကားတည်း။

တတ္ထဝုတ္တဂါထာ ပြီး၏။

အဘိဓမ္မာ ကုညီရေး

စိတ်ပိုင်း

ဘုံဝိတ်အပြား ၄-ပါး

- လောကုတ္တရံ အရူပါဝစရံ ရူပါဝစရံ ကာမာဝစရံ
ဟု မဆိုဘဲ အဘယ်ကြောင့် ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ
အရူပါဝစရံ လောကုတ္တရံဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည် အစဉ်အတိုင်း
မြတ်ကြသောကြောင့် အယုတ်၊ အမြတ်၊ အထူးမြတ်၊
အမြတ်ဆုံးဟူသော အစဉ်ဖြင့် ညွှန်ပြလို၍ ဆိုပါသည်။

ယသ္မာ ပနေတေ စဘူတမကာ ဓမ္မာ အနုပုဗ္ဗ ပဏီတာ၊
တသ္မာ ဟိန္ဒုက္ခန္တုက္ခတရတမာနုက္ကမေန တေသံ နိဒ္ဒေ
သော ကတော။ (ဦး)။

ယသ္မာ၊ အကြွင်းကြောင့်။ စဘူတမကာ၊ ဘုံလေးပါး၌
ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ အနုပုဗ္ဗ
ပဏီတာ၊ အစဉ်အတိုင်းမြတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ဟိန္ဒုက္ခန္တုက္ခ တရတမာနုက္ကမေန၊ အယုတ်၊ အမြတ်၊
အထူးမြတ်၊ အမြတ်ဆုံးဟူသော အစဉ်ဖြင့်။ တေသံ၊
ထိုတရားတို့ကို။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊
ပြုအပ်ပြီ။

ဆောင်။ ဘုံလေးပါးမှာ၊ ဖြစ်ကြပါသည်။ လေးဖြာတရား၊ အစဉ်
အားဖြင့်၊ မြတ်ဌားအဟုတ်၊ အကြောင်းထုတ်၍၊ အယုတ်
အမြတ်၊ အထူးမြတ်နှင့်၊ အမြတ်ဆုံးပင်၊ ထိုအစဉ်ဖြင့်၊
ပြချင်လိုဘိ၊ ဆိုရ၏၊ ကျမ်းရှိအစဉ်ကို။

● အဘယ့်ကြောင့် ကာမာဝစရစိတ်၊ ရူပါဝစရစိတ်၊
အရူပါဝစရစိတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ် ခေါ်ပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ကာမဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော
ကြောင့် ကာမာဝစရစိတ်။

ရူပဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ရူပါ
ဝစရစိတ်။

အရူပဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သောကြောင့်
အရူပါဝစရစိတ်။

ဥပါဒါနုက္ခာဟု ဆိုအပ်သော သင်္ခါရလောကမှ ထွက်
မြောက်ဆဲ ထွက်မြောက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် လော
ကုတ္တရာစိတ်။

အမှာ။ ထွက်မြောက်ဆဲ- မဂ်စိတ်၊ ထွက်မြောက်ပြီး- ဖိုလ်စိတ်။ ဋီ။

● ရူပဘုံ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော ကာမစိတ်များကို ရူပ
စိတ် အရူပစိတ် ခေါ်နိုင်ပါသည်။

အဖြေ။ ရူပဘုံ အရူပဘုံ၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်မှသာ
ရူပစိတ် အရူပစိတ် ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ကာမစိတ်ကား
ထိုဘုံ၌ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် မခေါ်
နိုင်ပါ။ (ဋီ)။

- ကာမဘုံ၌ ဖြစ်သော ရူပစိတ် အရူပစိတ်များကို ကာမစိတ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မခေါ်နိုင်ပါ။ ရူပစိတ် အရူပစိတ်များကား အများအားဖြင့်၊ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့၌သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကာမဘုံ၌ အနည်းငယ်အားဖြင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ကာမဘုံ၌ အများအားဖြင့် ဖြစ်မှသာ ကာမစိတ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။

ဘုံစိတ်အပြား ၄-ပါး ပြီး၏။

အကုသိုလ်စိတ်

- ကုသိုလ်စိတ်ကို ရှေ့မထားဘဲ အဘယ့်ကြောင့် အကုသိုလ်စိတ်ကို ရှေ့ထားဆိုရပါသည်။

အဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် အဟိတ်စိတ်တို့မှ ကြွင်းသောစိတ်များကို သောဘနအမည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်မှုကို ပြုလိုသောကြောင့် “ပါပါဟေတုက မုတ္တာနိ” အစရှိသော ဂါထာနှင့်လျော်စွာ အကုသိုလ်စိတ်ကို ရှေ့ထားပြီးဆိုပါသည်။

ပါပါဟေတုကဝဇ္ဇာနံ ကေနသဋ္ဌိယာ ကေနဝုတိယာ ဝါ စိတ္တာနံ သောဘန နာမေန ဝေါဟာရ ကရဏတ္ထံ ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ။ ပ။ ဝုစ္စရေတိ ဧဝံ ဝက္ခမာနနယဿ အနုရူပတော ပါပါဟေတုကေ ယောဝ ပဌမံ ဒဿေတိ။ (ဋီ)။

ပါပါဟေတုကဝဇ္ဇာနံ၊ အကုသိုလ်စိတ် အဟိတ်စိတ်တို့မှ
 တပါးကုန်သော။ ကေနသဌိယာ၊ တခုယုတ် ၆၀-သော။
 ဝါ၊ တနည်းကား။ ကေနဝုတိယာ၊ ၉၁- ပါးသော။
 စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့၏။ သောဘနနာမေန၊ သောဘနအမည်
 ဖြင့်။ ဝေါဟာရကရဏတ္ထံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို ပြုခြင်း
 ငှါ။ ပါပါဟေတုကမုတ္တာနိ။ပ။ဝုစ္စရေတိ၊ ဝုစ္စရေဟူ၍။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝက္ခမာန နယဿ၊ ဆိုလတ္တံ့။ သောနည်းအား။
 အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။ ပါပါဟေတုကေ
 ယော၊ အကုသိုလ်စိတ် အဟိတ်စိတ်တို့ကို သာလျှင်။
 ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ဆောင်။ အကုအဟိတ်၊ ၃၀-စိတ်မှ၊ ကြွင်းသမျှကို၊ သောဘန
 မည်၊ ပြလိုသည်ကြောင့်၊ နှစ်လီအကု၊ အဟိတ်စုကို၊
 ရှေ့ထားဆိုသည်၊ မှတ်လိုသူတို့ မှတ်ဖွယ်တည်း။

● အကုသိုလ် စိတ်တွင် လောဘမူစိတ်ကိုအဘယ့်ကြောင့်
 ရှေ့ထားဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ ထိုထို ဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါတို့၏
 သန္တာန်၌ လောဘမူစိတ်သာ ရှေးဦးစွာဖြစ်သောကြောင့်
 လောဘမူစိတ်ကို ရှေ့ထားဆိုပါသည်။

တေသု စ ဘဝေသု ဂဟိတပဋိသန္ဓိကဿ သတ္တဿ
 အာဒိတော ဝီထိစိတ္တဝသေန လောဘသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါ
 ဒါန မေဝ သမ္ဘဝတော။ (ဋီ)။

တေသုဘဝေသု၊ ထိုထိုဘဝတို့၌။ ဂဟိတ ပဋိသန္ဓိကဿ၊
ပဋိသန္ဓေနေသော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏ (သန္တာန်၌)။
အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝီထိစိတ္တဝသေန၊ ဝီထိစိတ်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ လောဘသဟဂတ စိတ္တုပ္ပါဒါနမေဝ၊
လောဘသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏သာလျှင်။ သမ္ဘဝတော၊
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ဘဝအလီလီ၊ သန္ဓေတည်သည့်၊ ထိုဤများစွာ၊ သတ္တဝါ၌
ဦးစွာအစ၊ စိတ်လောဘသာ၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ ရှေ့
မှာအစ၊ ထား၍ပြသည်၊ မှတ်ကြစေဘို့ ကဗျာတည်း။

● အဘယ့်ကြောင့် လောဘမူစိတ်နောင် ဒေါသမူစိတ်
ကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ လောဘမူစိတ်နှင့် ဒွိဟိတ်စိတ်ချင်း တူသောကြောင့်
လောဘမူစိတ်နောင် ဒေါသမူစိတ်ကို ဆိုပါသည်။

ဒွိဟေတုက ဘာဝသာမညေန။ (ဋီ)။

ဒွိဟေတုက ဘာဝ သာမညေန၊ ဒွိဟိတ်စိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်
တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ဒွိဟိတ်စိတ်ချင်း၊ တူသည့်ခင်းကြောင့်၊ ယင်း၏နောက်
မှာ၊ ဒေါသသာ၊ ထားကာပြရသည်။

● အဘယ့်ကြောင့် မောဟမူစိတ်ကို နောက်ဆုံးထားရ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဧကဟိတ်စိတ် ဖြစ်သောကြောင့် မောဟမူစိတ်ကို
နောက်ဆုံးထားပါသည်။

ကေဟေတုကေစ ဒဿေတုံ။ (ဋီ)။

ကေဟေတုကေစ၊ ကေဟိတ်စိတ်တို့ကိုလည်း။ ဒဿေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။

ဆောင်။ ကေဟိတ်သာ၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ နောက်မှာအဆုံး၊ မောဟသုံးသည်၊ မှတ်ထုံးဦးကာအလိုတည်း။

● ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ အဘယံကြောင့် အဘယံဒိဋ္ဌိကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ အကုသိုလ်အရာ ဖြစ်သောကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုသာ ယူရပါသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို မယူရပါ။ (ဋီ)

ဆောင်။ အကုအရာ၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ယူရန်သိ၊ သတိရှိဖို့ရာ။

● သင်္ခါရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုရေး၍ တရားကိုယ် ကောက် ပြပါ။

အဖြေ။ ပုဗ္ဗပယောဂကြောင့် ဖြစ်သော စိတ်၏ ထက်မြက် ခြင်းဟူသော အထူးသည် သင်္ခါရမည်၏။ တရားကိုယ်မှာ စေတနာနှင့် ဝီရိယတည်း။

ပုဗ္ဗပယောဂသမ္ဘူတော၊

ဝိသေသော စိတ္တသမ္ဘဝီ။

သင်္ခါရော တံဝသေနတ္ထ၊

ဟောတုသင်္ခါရိကာဒိတာ။ (ဋီ)။

ပုဗ္ဗပယောဂသမ္ဘူတော၊ ပုဗ္ဗပယောဂကြောင့် ဖြစ်သော။
 စိတ္တသမ္ဘဝိ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။
 သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရမည်၏။ တံဝသေန၊ ထိုသင်္ခါရ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။ အသင်္ခါရိကာဒိတာ၊
 အသင်္ခါရိက အစရှိသော အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

- လောဘမူစိတ်မှာ စေတသိက် ၂၂-ပါးယှဉ်ပါလျက်
 အဘယ့်ကြောင့် ဝေဒနာဖြင့်အထူးပြု၍ သောမနဿ
 သဟဂတံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ သောမနဿဝေဒနာ စသည်တို့သာလျှင် လောဘမူ
 စိတ် အားလုံးနှင့် မဆက်ဆံသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

သောမနဿာဒိနမေဝ အသာဓာရဏ ဘာဝတော။ (ဋီ)
 သောမနဿာဒိနမေဝ၊ သောမနဿစသည်တို့၏သာလျှင်။
 အသာဓာရဏဘာဝတော၊ လောဘမူစိတ် အားလုံးနှင့်
 မဆက်ဆံခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ သောမနဿ၊ စသည်မျှကား၊ လောဘမူကျိုး၊ စိတ်
 အားလုံးနှင့်၊ မယှဉ်သင့်၍၊ ထိုဖြင့်ဤမှာ၊ ထူးပြုပါသည်၊
 ဋီကာမိန့်ချက် စကားတည်း။

- သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အသင်္ခါရိက၊
 သသင်္ခါရိကဖြစ်ကြောင်းတို့ကို အသီးသီးရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောမနဿ ဖြစ်ကြောင်းကား--

၁-သဘာဂ ဣဋ္ဌာရုံ ပရိကပ္ပိတ ဣဋ္ဌာရုံ၊
၂-သောမနဿဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊
၃-မနက်နဲသော သဘောရှိခြင်း ၃-ပါးတည်း။

ဥပေက္ခာဖြစ်ကြောင်းကား--

၁-ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ၊
၂-ဥပေက္ခာဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊
၃-နက်နဲသော သဘောရှိခြင်း ၃-ပါးတည်း။

ဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်းကား--

၁-အယူပျက်စီးသူကို မှီဝဲခြင်း၊
၂-သဿတအယူ ဥစ္ဆေဒအယူရှိခြင်း ၂-ပါးတည်း။

အသင်္ခါရိက ဖြစ်ကြောင်းကား လျှောက်ပတ်သော ဥတု၊
ဘောဇဉ်၊ ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာ၊ အဆွေခင်ပွန်း
စသည်တည်း။

သသင်္ခါရိက ဖြစ်ကြောင်းကား မလျှောက်ပတ်သော
ဥတု၊ ဘောဇဉ်၊ ကျောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာ၊ အဆွေ
ခင်ပွန်း စသည်တည်း။

သဘာဝတော ပရိကပ္ပတောဝါဟိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ သော
မနဿ ပဋိသန္ဓိကတာ၊ အဂ္ဂမ္ဘီရ သဘာဝတာ စ ဣဓ
သောမနဿဿ ကာရဏံ။

ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓိကတာ၊ ဂမ္ဘီရ
သဘာဝတာ စ ဥပေက္ခာယ၊

ဒိဋ္ဌိဝိပန္န ပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ သဿတုစ္ဆေဒါယယတာ စ
ဒိဋ္ဌိယာ၊

ဗလဝ ဥတုဘောဇနာဒယော ပန ပစ္စယာအသင်္ခါရိက
ဘာဝဿ။ (ဋီ)။

ဟိ၊ ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့။ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်
၎င်း။ ပရိကပ္ပတောဝါ၊ ကြံဆသောအားဖြင့်၎င်း၊ ဣဋ္ဌာ
ရမ္မဏံ၊ ဣဋ္ဌာရုံသည်၎င်း။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓိကတာ၊
သောမနဿဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။
အဂမ္ဘီရ သဘာဝတာစ၊ မနက်နဲသော သဘောရှိသည်၏
အဖြစ်သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤနေရာ၌။ သောမနဿဿ၊
သောမနဿ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။

ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံသည်၎င်း။ ဥပေက္ခာ
ပဋိသန္ဓိကတာ၊ ဥပေက္ခာဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေသည်၏ အဖြစ်
သည်၎င်း။ ဂမ္ဘီရ သဘာဝတာစ၊ နက်နဲသော သဘော
ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဥပေက္ခာယ၊ ဥပေက္ခာ၏။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။

ဒိဋ္ဌိဝိပန္န ပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ အယူဖောက်ပြန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို
မှီဝဲခြင်းသည်၎င်း။ သဿတုစ္ဆေဒါယယတာစ၊ သဿတ

အယူ ဥစ္ဆေဒအယူရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိယာ၊
ဒိဋ္ဌိ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။

ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဗလဝ ဥတု ဘောဇနာဒယော၊
လျောက်ပတ်သော ဥတု ဘောဇဉ် အစရှိကုန်သော။
ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ အသင်္ခါရိကဘာဝဿ၊
အသင်္ခါရိက အဖြစ်၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းတို့၊
တည်း။

ဆောင်။ “သဘာဝ ပရိကပ်၊ နှစ်ဣဋ္ဌပ်နှင့်၊ ၂ သောမနသ်မည်။
သန္ဓေတည်လျက်၊ ၃ မလေးနက်ခြား၊ သဘောထားဟု၊
သုံးပါးသောမန၊ ဖြစ်ကြောင်း ပြ၏။ ၄ ဣဋ္ဌမဇ္ဈာ၊ ၂
ဥပေက္ခာဖြင့်၊ ကောင်းစွာသန္ဓေ၊ စွဲကပ်ပေ၍၊ ၃ စိတ်နေ
လေးနက်၊ ဤသုံးချက်မှာ၊ ဥပေက္ခာပေါင်း၊ ဖြစ်ထတ်
ကြောင်းတည်း၊ တကြောင်း ၄ သဿတ၊ ဥစ္ဆေဒဟု၊
နှစ်ဝဒိဋ္ဌိ၊ အာသသရှိလျက်၊ ၂ တိတ္ထိများဟု၊ ယူမှားသူ
ကို၊ ကြည်ဖြူဆည်းကပ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကြောင့်၊ ဖြစ်တတ်
လေလျှင်၊ ဒိဋ္ဌိပင်တည်း၊ အသင်္ခါရံ၊ ဖြစ်ကြောင်းမှန်
ကား၊ လျော်ကန်ဥတု၊ ဘောဇဉ်စုနှင့်၊ နေမှုကျောင်း
ရာ၊ ခင်ပွန်းပါဟု၊ စသည် ရှုလေ့၊ တခု ကြွင်းမှာ၊
ပြောင်းပြန်ကာဖြင့်၊ မှတ်ယူ သင့်သည်၊ ထောက်ချင့်
ဋီကာ၊ အလိုတည်း။

● လောဘမူစိတ်မှာ မောဟလည်း ယှဉ်ပါလျက်
အဘယ့်ကြောင့် “လောဘသဟဂတစိတ္တနိနာမ”
ဟုသာ ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ မောဟကား အကုသိုလ်စိတ် အားလုံးနှင့် ယှဉ်၍
လောဘကား လောဘမူစိတ်မှာသာ ယှဉ်သောကြောင့်
ဆိုရပါသည်။

ဝေဠုကတွာ နေသံ သတိပိ မောဟ ဟေတုကဘာဝေ
လောဘသဟဂတဘာဝေါ နိဂမနေ ဝုတ္တော။ (ဋီ) ။

ဝေဠုကတွာ၊ ဤသို့ မောဟက အကုသိုလ်စိတ် အားလုံး
မှာယှဉ်ခြင်း လောဘက လောဘမူစိတ်မှာသာ ယှဉ်ခြင်း
ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုလောဘမူ
စိတ်တို့အား။ မောဟဟေတုကဘာဝေ၊ မောဟဟိတ်
ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိပါသော်လည်း။
လောဘသဟဂတ ဘာဝေါ၊ လောဘသဟဂုတ်၏အဖြစ်
ကိုသာလျှင်။ နိဂမနေ၊ နိဂုံး၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဆောင်။ အကုသလော၊ လုံးစုံမှာ၊ မှတ်ပါမောဟယှဉ်။
လောဘမှာကား၊ စိတ်ရှစ်ပါး၊ ယှဉ်ငြားထို့ကြောင့်ပင်။
လောဘသဟ၊ ဂတံ၊ မိန့်ဟထေရ်အသျှင်။

● အဋ္ဌပိဋံ ပိ-သဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို
ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကမ္မပထ အပြား၊ ကာလ-ဒေသ-သန္တာန်- အာရမ္မဏ
စသော အပြားဖြင့် ရေတွက်လျှင် လောဘမူစိတ်မှာ
မရေတွက်နိုင်အောင် များလှ၏ဟု ပြပါသည်။ (ဋီ) ။

အမှတ်။ ဒေါသမူစိတ်၊ မောဟမူစိတ်တို့၌ပါသော ဝိသဒ္ဓါကိုလည်း
နည်းတူသိပါလေ။

- ဒေါသမူစိတ်တို့၌ ဝေဒနာအပြားမရှိဘဲလျက်အဘယ်
ကြောင့် “ဒေါမနဿဟဂတံ” ဟု အထူးပြု၍ ဆိုရ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ အခြားစိတ်တို့နှင့် မယှဉ်သော ဒေါမနဿ ဝေဒနာ
ဖြင့် စိတ်ကို မှတ်သားလိုသောကြောင့် ဆိုရပါသည်။

အသာဓာရဏ ဓမ္မဝသေန စိတ္တဿ ဥပလက္ခဏတ္ထံ
ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏံ။ (ဋီ)။

အသာဓာရဏ ဓမ္မဝသေန၊ မဆက်ဆံသော တရား၏
အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ကို။ ဥပလက္ခဏတ္ထံ၊ မှတ်သား
ရခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏံ၊ ဒေါမနဿကို ယူ
ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဆေဒ။ အခြားစိတ်မှာ၊ မယှဉ်ပါသည့်၊ ဝေဒနာရပ်၊ ဒေါမနဿ
ဖြင့်၊ စိတ်ဓာတ်ကိုသာ၊ မှတ်လိုပါ၍၊ ဤမှာဒေါမနဿ၊
အထူးတပ်သည်၊ မိန့်အပ်ဦးကားအလိုတည်း။

- “ဒေါမနဿ သဟဂတံ” ဆိုက ပြီးကောင်းလျက်
ဘယ်အကျိုးငှါ “ပဋိသသမ္ပယုတ္တံ” ဟု ထပ်ဆိုရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဒေါမနဿနှင့် ပဋိဿတို့သည် အမြဲတမ်း အတူတကွ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပြရခြင်းအကျိုးငှါ ထပ်ဆိုရပါသည်။

ဥဘိန္ဒူ ကေန္တသဟစရိတာဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော။ (ဋီ)။

ဥဘိန္ဒူ၊ ဒေါမနဿ၊ ပဋိဿ ၂-ပါးတို့၏။ ကေန္တ သဟ စရိတာ ဒဿနတ္ထံ၊ စင်စစ် အတူတကွ ဖြစ်ပုံကို ပြရခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဆောင်။ ဒေါမနဿနှင့်၊ ပဋိဿတို့၊ နိစ္စအမြဲ၊ ဘယ်မကွဲ၊ ယှဉ်တွဲ ဖြစ်ပုံ၊ ပြဖို့ကြို၊ မိန့်တုံပဋိဿ။

● ဒေါမနဿ၊ ပဋိဿတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ရေး သားဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အနိဋ္ဌာရုံအားလုံး၊ အာဿာတဝတ္ထု ၉-ပါးတို့ ဖြစ်ပါ သည်။

ယံကိဉ္စိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ နဝဝိဓအာဿာတဝတ္ထုနိ စ ဒေါမနဿဿ ကာရဏံ၊ ပဋိဿဿ ကာရဏဉ္စ။ (ဋီ)။

ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ အနိဋ္ဌာရုံသည် ၎င်း။ နဝဝိဓအာဿာတ ဝတ္ထုနိ ၈၊ ၉-ပါး အပြားရှိသော - အာဿာတဝတ္ထုတို့သည်၎င်း။ ဒေါမနဿဿ၊ ဒေါမနဿ ၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ပဋိဿဿ စ၊ ပဋိဿ၏ လည်း။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။

ဆောင်။ အနိဋ္ဌာရုံ၊ အလုံးစုံနှင့်၊ ကိုးပုံအာသာတ၊ ဝတ္ထုမျှ၊ ဒေါ
မန ပဋိသ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

- အကုသိုလ်စိတ် အားလုံးမှာ ဥဒ္ဓစ္စ ယှဉ်ပါလျက်
အဘယ့်ကြောင့် နောက်ဆုံးစိတ်ကျမှ “ဥဒ္ဓစ္စ သမ္ပ
ယုတ္တံ” ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥဒ္ဓစ္စသည် နောက်ဆုံး အကုသိုလ် စိတ်မှာသာ
အားကြီးသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

သဗ္ဗာ ကုသလ ယုတ္တမ္ပိ၊

ဥဒ္ဓစ္စံ အန္တမာနသေ။

ဗလဝံ ဣတိ တံယေဝ၊

ဝုတ္တ မုဒ္ဓစ္စယောဂတော။ (ဋီ)။

ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသည်။ သဗ္ဗာကုသလယုတ္တမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော
အကုသိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်ပါသော်လည်း၊ အန္တမာနသေ၊
နောက်ဆုံးစိတ်၌။ ဗလဝံ၊ အားကြီး၏။ ဣတိ၊ ထို့
ကြောင့်။ တံယေဝ၊ ထိုနောက်ဆုံး စိတ်ကိုသာလျှင်။
ဥဒ္ဓစ္စယောဂတော၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
ဆိုအပ်ပြီ။

- အဘယ့်ကြောင့် မောဟမူ စိတ်မှာ ဥပေက္ခာသာ
ဖြစ်ရပါသနည်း၊ အဘယ့်ကြောင့် သင်္ခါရအပြား
မရှိရပါသနည်း။

အဖြေ။ အလွန်တွေဝေသောကြောင့်၎င်း၊ အလွန် ပျံ့လွင့်သောကြောင့်၎င်း ဥပေက္ခာသာ ဖြစ်ရပါသည်။

သဘောအားဖြင့် ထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်၊ အားထုတ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသောကြောင့် သင်္ခါရအပြား မရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မူဠတ္တာစေတ သံသပ္ပ၊
ဝိက္ခေပါ စေတဟေတုကံ။
သောပေက္ခံ သဗ္ဗဒါ နောစေ၊
ဘိန္ဒူ သင်္ခါရဘေဒတော။

န ဟိ တဿ သဘာဝေန၊
တိက္ခတုဿာဟနီယတာ။
အတ္ထိ သံသပ္ပမာနဿ၊
ဝိက္ခိပန္နဿ သဗ္ဗဒါ။ (ဋီ)။

မူဠတ္တာစေတ၊ အလွန်တွေဝေသောကြောင့်၎င်း။ သံသပ္ပ၊ ဝိက္ခေပါစ၊ အလွန်ပျံ့လွင့်သောကြောင့်၎င်း။ ဧတဟေတုကံ၊ မောဟမူစိတ်သည်။ သောပေက္ခံ၊ ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ သံသပ္ပမာနဿ၊ ရွှေ့ရှားသော။ ဝိက္ခိပန္နဿ၊ ပျံ့လွင့်သော။ တဿ၊ ထိုမောဟမူစိတ်အား။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ တိက္ခတာ၊ ထက်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။

ဥဿာဟ နိယတာ၊ အားထုတ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်
သည်၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ သင်္ခါရဘေဒတော၊ သင်္ခါရဘေဒအားဖြင့်။
သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ နောစဘိန္နံ၊ ပြားလည်းမပြား။

အမှာ။ တချို့က “အာရုံအားလုံးတို့၌ တပ်ခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းမရှိသော
ကြောင့် မောဟမူစိတ်မှာ ဥပေက္ခာသာ ဖြစ်ရပါသည်”
ဟု ဖြေကြ၏။ သဘောကျရင် အောက်ပါဆောင်ပုဒ်ကို
ကျက်သားပါ။

ဆောင်။ အာရုံများလတ်၊ အရပ်ရပ်၌၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်း၊ ပြစ်မှား
ခြင်းမှ၊ လွတ်ကင်း၍သာ၊ မောဟမှာ၊ ဥပေက္ခာသာဖြစ်။

● သောမနဿ၊ ဒေါမနဿဟူသော အမည်တို့သည်
စိတ်၏အမည်လော၊ စေတသိက်၏အမည်လော။

အဖြေ။ စေတသိက်၏ အမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

မာနသိကသုခဝေဒနာယေတံ အဓိဝစနံ၊ မာနသိက
ဒုက္ခဝေဒနာယေတံ အဓိဝစနံ။ (ဋီ)။

တေံ၊ ဤသောမနဿ ဟူသောအမည်သည်။ မာနသိက
သုခဝေဒနာယ၊ စိတ်၌ယှဉ်သော သုခဝေဒနာ၏။ အဓိ
ဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တေံ၊ ဤဒေါမနဿဟူသော အမည်
သည်။ မာနသိက ဒုက္ခဝေဒနာယ၊ စိတ်၌ယှဉ်သော ဒုက္ခ
ဝေဒနာ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

- အကုသိုလ်ဟူသော အမည်သည် စိတ်၏အမည်ရင်းလော၊ စေတသိက်၏ အမည်ရင်းလော။

အဖြေ။ စေတသိက်၏ အမည်ရင်းဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

- အဘယ့်ကြောင့် လောဘမူစိတ် ၈-ပါး၊ ဒေါသမူစိတ် ၂-ပါး၊ မောဟမူစိတ် ၂-ပါး ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝေဒနာ၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရ ပြားသောကြောင့် လောဘမူစိတ် ၈-ပါး၊ သင်္ခါရပြားသောကြောင့် ဒေါသမူစိတ် ၂-ပါး၊ သမ္ပယောဂပြားသောကြောင့် မောဟမူစိတ် ၂-ပါး ပြားရသည်။

လောဘမူလာနိ စိတ္တာနိ ဝေဒနာဒိဘေဒတော
အဋ္ဌာဓာ သိယံ၊ တဏှာ ဒေါသမူလာနိ သင်္ခါရ
ဘေဒတော ဒွိဓာ၊ မောဟမူလသင်္ခါတာနိ သမ္ပယောဂ
ဘေဒတော ဒွေ စ။ (ဋီ)။

လောဘမူလာနိ၊ လောဘမူဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ ဝေဒနာဒိဘေဒတော၊ ဝေဒနာစသည် ပြားသောကြောင့်။ အဋ္ဌာဓာ၊ ၈-ပါးပြားကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဏှာ၊ ပါး။ ဒေါသမူလာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ သင်္ခါရဘေဒတော၊ သင်္ခါရ ပြားခြင်းကြောင့်။ ဒွိဓာ၊ ကုန်၏။ မောဟမူလ သင်္ခါတာနိ၊ မောဟမူဟု ဆိုအပ်

သော စိတ်တို့သည်၊ သမ္ပယောဂ ဘေဒတော၊ ကြောင့်။
ဒွေ စ၊ ၂-ပါးတို့သာတည်း။

● လောဘမူစိတ် ၈ ပါး၏ ဖြစ်စဉ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “ကာမတို့၌ အပြစ်မရှိ” အစရှိသောနည်းဖြင့် မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိကို ရှေ့သွားပြု၍ မတိုက်တွန်းပဲ ထက်မြက်သော စိတ်
ဖြင့် နှစ်သက်ရှင်လန်းစွာ ကာမဂုဏ်ခံစားရာအခါ၊ ဒိဋ္ဌိ
မင်္ဂလာ စသည်တို့ကို အနှစ်သာရရှိ၏ဟု ယုံကြည်ရာ
အခါတို့၌ လောဘမူ ပဌမစိတ် ဖြစ်၏။

ကာမတို့၌ (ပ) တိုက်တွန်းအပ်သော မထက်မြက်သော
စိတ်ဖြင့် (ပ) အခါတို့၌ ဒုတိယစိတ် ဖြစ်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ရှေ့သွားမပြုပဲ မတိုက်တွန်းအပ်သော ထက်
မြက်သော စိတ်ဖြင့် နှစ်သက်ရှင်လန်းစွာ မေထုန်မှီဝဲရာ
အခါ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကို မတရားကြံစည်ရာ အခါ၊
သူတပါးဥစ္စာကို ခိုးရာအခါတို့၌ တတိယစိတ် ဖြစ်၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ရှေ့သွားမပြုပဲ တိုက်တွန်းအပ်သော မထက်
မြက်သောစိတ်ဖြင့် (ပ) အခါတို့၌ စတုတ္ထစိတ် ဖြစ်၏။

အထက်ပါတို့ကို မရှင်လန်းမနှစ်သက်ပဲ ပြုလုပ်ရာအခါ၌
ကျန်စိတ် ၄-ပါး ဖြစ်၏။

ယဒါ ဟိ နတ္ထိ ကာမေသု အာဒိနဝေါ တျာဒိနာ
 နယေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပုရေက္ခိတော ကာမေဝါ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊
 ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒိနိ ဝါ သာရတော ပစ္စေတိ သဘာဝတိက္ခေ
 နေဝ အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ ပဌမံ အကုသလ
 စိတ္တ မပ္ပဇ္ဇတိ။

ယဒါ ပန မန္နေန သမုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ
 တိယံ။

ဒုယဒါပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ အပုရေက္ခိတော ကေဝလံ ဟဋ္ဌ-
 တုဋ္ဌော မေထုနံဝါ သေဝတိ၊ ပရသမ္ပတ္တိံ ဝါ အဘိဇ္ဈာ
 ယတိ၊ ပရဘဏ္ဍံဝါ ဟရတိ သဘာဝ တိက္ခေ နေဝ
 အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ တတိယံ။

ယဒါ ပန မန္နေန သမုဿာဟိတေန၊ တဒါ စတုတ္ထံ။

ယဒါ ပန ကာမာနံဝါ အသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ အညေ
 သံဝါ သောမနဿ ဟေတုနံ အဘာဝေန စတုသုပ္ပိ
 ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ
 သေသာနိ စတ္တာရိ ဥပေက္ခာ သဟဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ (ဋီ)

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။
 အာဒိနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အာဒိနာ၊
 ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ မိစ္ဆာ
 ဒိဋ္ဌိကို။ ပုရေက္ခိတော၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်း
 နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍။ သဘာဝတိက္ခေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်

ထက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အနုဿာဟိတေန၊ မတိုက်
 တွန်းအပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ကာမေဝါ၊ ကာမဂုဏ်
 တို့ကိုမူလည်း။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ခံစား၏။ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ ဒီနိဝါ၊
 ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာ စသည်တို့ကိုမူလည်း။ သာရတော၊ အနှစ်သာရ
 အားဖြင့်။ ပစ္စေတိ၊ ယုံကြည်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပဌမံ၊
 ရှေးဦးစွာသော။ အကုသလစိတ္တံ၊ အကုသိုလ်စိတ်သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ အဘို့တပါးကား။ ယဒါ၊ ၌။ မန္တေန၊ နှံ့သော။
 သမုဿာဟိတေန၊ တိုက်တွန်းအပ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။
 တဒါ၊ ၌။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ အပုရေက္ခိတော၊
 ရှေ့သွားမပြုမူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ၍။
 သဘာဝ တိက္ခေ နေဝ၊ သော။ အနုဿာဟိတေန၊ သော။
 စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ မေထုနံ ဝါ၊ မေထုန်ကိုမူလည်း။ သေဝတိ၊
 မှီဝဲ၏။ ပရသမ္ပတ္တိံ ဝါ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကိုမူလည်း။ အဘိဇ္ဈာ
 ယတိ၊ ရှေးရှုကြံ၏။ ပရဘဏ္ဍံ ဝါ၊ သူတပါးဥစ္စာကိုမူလည်း။
 ဟရတိ၊ ခိုး၏။ တဒါ၊ ၌။ တတိယံ၊ တတိယစိတ်သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ၌။ မန္တေန၊ သော။ သမုဿာဟိ
 တေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ တဒါ၊ ၌။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထစိတ်
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ ယဒါ၊ ဌ။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။
 အသမ္ပတ္တိံ၊ မပြည့်စုံခြင်းကို။ အာဂမ္မဝါ၊ စွဲ၍၎င်း။ အညေသံ၊
 တပါးကုန်သော။ သောမနဿဟေတူနံ၊ သောမနဿဖြစ်
 ကြောင်းတို့၏။ အဘာဝေန ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။
 စတုသုပ္ပါ၊ ၄-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်တို့၌။
 သောမနဿရဟိတာ၊ သောမနဿမှ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ သေသာနိ၊ ကြွင်းကုန်သော။
 စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ၊ ဥပေက္ခာ
 သဟဂုတ် စိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ပါဠိရည်
 လွန်း၍ အနက်ပေးချုံးထားသည်။ အဖြေနှင့်ကိုက်ပြီး ကြည့်
 ရှုပါ)။

အကုသိုလ်စိတ် ပြီး၏။

အဟိတ်စိတ်

- အဘယ့်ကြောင့် အကုသိုလ်စိတ်၏ အခြားမဲ့၌အဟိတ်
 စိတ်ကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အသောဘန စိတ်ချင်း တူသောကြောင့် ဆိုပါ
 သည်။...ဋီ။

ဆောင်။ အသောဘနချင်း၊ တူသည့်ခင်းကြောင့်၊ မယွင်းအကဲ့၊
 နောက်၌ရှု၊ ထားမှုအဟိတ်ကို။

- အဘယံကြောင့် အကုသလ ဝိပင်္ဂါကို ရှေးဦး၊ ထိုနောင် ကုသလဝိပင်္ဂါကို၊ ထိုနောင် အဟိတ်ကြိယာကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အကုသိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသိုလ်၏ အကျိုးကို ဝေဖန်လိုသောကြောင့် အကုသလဝိပင်္ဂါကို ရှေးဦးဆိုပါသည်။

ဝိပင်္ဂါ စိတ်ချင်း တူသောကြောင့် ထိုနောင် ကုသလ ဝိပင်္ဂါကို ဆိုပါသည်။

အဟိတ် စိတ်ချင်းတူသောကြောင့် ထိုနောင် အဟိတ် ကြိယာကို ဆိုပါသည် (ဋီ)။

- အဘယံကြောင့် အကုသလဝိပင်္ဂါ ၇-ပါး ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ စက္ခုစသော မှီရာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန်စသော ကိစ္စတို့၏ ကွဲပြားခြင်းကြောင့် ၇-ပါးပြားရပါသည်။

စက္ခာဒိနိဿယ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိ ကိစ္စဘေဒေန သတ္တဓာ။
(ဋီ)။

စက္ခာဒိနိဿယ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာဒိ ကိစ္စဘေဒေန၊ စက္ခုစသော မှီရာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန်စသော ကိစ္စတို့၏ ပြားခြင်းကြောင့်။ သတ္တဓာ၊ ၇-ပါးပြား၏။

ဆောင်။ စက္ခုစသား၊ မှီရာများနှင့်၊ တခြားသမ္ပုဒ်၊ အစရှိသည့်၊
ပြားဘိက္ခိ၊ အဝဝကြောင့်၊ အကုသလ၊ ဝိပါကာ၊ ပြားရ
ခုနစ်ဖြာ။

- အကုသလ ဝိပါက်မှာ သန္တီရဏ ၁-ပါးသာ ဆို
ထားပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ကုသလဝိပါက်ကျမှ
၂-ပါးဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဣဋ္ဌာရုံ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝေဒနာ
၂-ပါး ကွဲပြားသောကြောင့် ၂-ပါးဆိုရပါသည်။

ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ဝသေန ဝေဒနာဘေဒ
သမ္ဘဝတော။ (ဋီ)။

ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏ ဝသေန၊ ဣဋ္ဌာရုံ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံ
တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒနာဘေဒ သမ္ဘဝတော၊
ဝေဒနာ ၂-ပါး ကွဲပြားခြင်းကြောင့်တည်း။

- ကုသလဝိပါက်မှာ သန္တီရဏ ၂-ပါးဆိုထားပါလျက်
အဘယ့်ကြောင့် အကုသလဝိပါက်မှာ ၁-ပါးသာ
ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အကုသလ ဝိပါက်စိတ်တို့သည် အလွန်အားနည်း
သောကြောင့် အနိဋ္ဌာရုံ၌လည်း ဒေါမနဿ မဖြစ်ရကား
၁-ပါးသာ ဆိုရပါသည်။

အကုသလဝိပါကာနံ ပရိဒုဗ္ဗလဘာဝတော အနိဋ္ဌာ
ရမ္မဏေပိ ဒေါမနဿုပ္ပါဒေါ နတ္ထိတိ သန္တီရဏံ
ဥပေက္ခာသဟဂတမေဝ။ (ဋီ)။

အကုသလဝိပါကာနံ၊ အကုသလဝိပါကံစိတ်တို့၏။ ပရိ
ဒုဗ္ဗလ ဘာဝတော၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေပိ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၌လည်း။ ဒေါမန
သုပ္ပါဒေါ၊ ဒေါမနဿ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သန္တိရဏံ၊ သန္တိရဏသည်။ ဥပေက္ခာ
သဟဂတမေဝ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ၁- ခုတည်းသာ
တည်း။

● အဘယံကြောင့် စက္ခုဝိညာဉ် စသော စိတ် ၄-ပါး
သည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝတ္ထုအာရုံ သဘောရှိသော ဥပါဒါရုပ်တို့၏ ထိခိုက်
မှု အားနည်းသောကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်ရ
ပါသည်။

ဝတ္ထုလမ္ဗသဘာဝါနံ၊
ဘူတိကာနုဉ္စိ ဘဋ္ဌနံ။
ဒုဗ္ဗလံ ဣတိ စက္ခာဒိ၊
စတုစိတ္တ မုပေက္ခကံ။ (ဋီ)။

ဝတ္ထုလမ္ဗသဘာဝါနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ သဘောရှိကုန်သော။
ဘူတိကာနံ၊ ဘူတရုပ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ဥပါဒါရုပ်တို့၏၊
ဘဋ္ဌနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်း၏။ ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်။ စက္ခာဒိစတုစိတ္တံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် စသော စိတ်
၄-ပါးသည်။ ဥပေက္ခကံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်၏။

● အဘယ့်ကြောင့် ကာယဝိညာဉ် ခွေသည် ဒုက္ခသဟဂုတ် သုခသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာယ ပသာဒ၏ မှီရာဖြစ်သော မဟာဘုတ်၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့၏ ထိခိုက်မှု အား ကောင်းသောကြောင့် ဒုက္ခသဟဂုတ် သုခသဟဂုတ် ဖြစ်ပါသည်။

ကာယနိဿယ ဖောဠဗ္ဗ၊
ဘူတာနံ သဒ္ဓနာယ တု။
ဗလဝတ္ထာ န ဝိညာဏံ၊
ကာယိကံ မဇ္ဈေဝဒနံ။ (ဋီ)။

ကာယနိဿယ ဖောဠဗ္ဗဘူတာနံ၊ ကာယ ပသာဒ၏ မှီရာ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံဖြစ်သော မဟာဘုတ် တို့၏။ သဒ္ဓနာယ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ ဗလဝတ္ထာ၊ အား ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယိကံ ဝိညာဏံ၊ ကာယ ဝိညာဉ်ခွေသည်။ နမဇ္ဈေဝဒနံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မဖြစ်။ (ဒုက္ခသဟဂုတ်၊ သုခသဟဂုတ်သာ ဖြစ်သည်- ဟူလို)။

● အဘယ့်ကြောင့် သမ္ပုဋိစ္ဆိန် ခွေသည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မှီရာတူသောစိတ်မှ အနန္တရပစ္စည်းကို မရ၍ အား နည်းသောကြောင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်ရပါသည်။

သမာနနိဿယာ ယသ္မာ၊

နတ္ထာနန္တရ ပစ္စယော။

တသ္မာ ဒုဗ္ဗလမာလဓမ္မ၊

သောပေက္ခံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နံ။ (ဋီ)။

သမာနနိဿယာ၊ တူသော မှီရာရှိသော စိတ်မှ။ အနန္တရ
ပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စည်းသည်။ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာလဓမ္မ၊ အာရုံ
တိုင်း၌။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသော။ သမ္ပုဋ္ဌိန္နံ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်း
ဒွေသည်။ သောပေက္ခံ (=သ+ဥပေက္ခံ) = ဥပေက္ခာ
သဟဂုတ် ဖြစ်၏။

● အဘယံကြောင့် ကုသလဝိပါက် သန္တီရဏသည်
သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်ရပါသည်။

အဖြေ။ မှီရာတူသော သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်းစိတ်မှ အနန္တရပစ္စည်းကိုရ၍
အားကောင်းသောကြောင့် သောမနဿ၊ ဥပေက္ခာ
ဖြစ်ရပါသည်။

သမာနနိဿယာ ယသ္မာ၊

အတ္ထာနန္တရပစ္စယော။

တသ္မာ ဗလဝ မာလဓမ္မ၊

သန္တီရဏံ ဒွိဝေဒနံ။ (ဋီ)။

သမာန နိဿယာ၊ စိတ်မှ။ အနန္တရပစ္စယော၊ သည်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

အာလမ္ဗေ၊ အာရုံတိုင်း၌၊ ဗလဝံ၊ အားကြီး၏။ (ဗလ
ဝတ္ထာ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)။ သန္တိရဏံ၊
သန္တိရဏ ဒွေသည်။ ဒွိဝေဒနံ၊ ဝေဒနာ ၂-ပါးရှိ၏။
“ဝုတ္တ ဝိပရိယာယတော” ဟူသာ ဋီကာ၌ ပါ၏။
ထို့ကြောင့် ဂါထာပြန်၍ ဇီလိုက်သည်။ ။

အမှ။ အချို့က “အာသေဝန ပစ္စည်းကိုရ၍” ဟု ဖြေကြ၏။ ထို
ဆရာတို့အလို အောက်ပါဆောင်ပုဒ်ကို ကျက်ထားပါ။

ဆောင်။ ဗြိရာတူပေ၊ စိတ်ထွေထွေ၊ အာသေဝန၊ ပစ္စည်းရ၍၊
ဗလဝမည်၊ အားရှိသည်မို့၊ သန္တိရဏ၊ သောဥ-ဒွ၊ ဖြစ်
ကြရလေသည်။

● အဘယ့်ကြောင့် အာဝဇ္ဇန်းဒွေသည် ဥပေက္ခာဖြစ်ရ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့် အာရုံ၏ အရသာကို
မခံစားနိုင်သောကြောင့် ဥပေက္ခာ ဖြစ်ပါသည်။

န သဗ္ဗဏာပိ ဝိသယရသ မနုဘဝိတုံ သက္ကောတိ၊
တသ္မာ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာသမ္ပယုတ္တမေဝ။ (ဋီ)။

သဗ္ဗဏာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြား အားဖြင့်လည်း။
ဝိသယရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ အနုဘဝိတုံ၊ ခံစား
ခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မခွမ်းနိုင်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ သမ္ပယုတ္တမေဝ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်
ယှဉ်သည်သာတည်း။

ခေမာင်။ အာရုံထွေပြာ၊ ရသာများကို၊ ခံစားခြင်းငှါ၊ မစွမ်း
ပါ၍၊ အာစဉ်းခွေး၊ ယှဉ်ရန်တွေး၊ ဖြစ်ရေးဥပေက္ခာ။

● ကုသလဝိပါက်စိတ်၏ အဆုံးမှာ အဟေတုကသဒ္ဓါ
ဆိုပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် အကုသလဝိပါက်စိတ်၏
အဆုံးမှာ အဟေတုကသဒ္ဓါ မဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အကုသလဝိပါက်စိတ်မှာ အဟိတ်တမျိုးသာ ရှိ၍
အဟိတ်လေလော၊ သဟိတ်လေလောဟု ယုံမှားဘွယ် မရှိ
သောကြောင့် အဟေတုကသဒ္ဓါကို မဆိုပါ။

ဗျာဘိစာရာ ဘာဝတော။ (ဋီ)။

ဗျာဘိစာရာ ဘာဝတော၊ ယုံမှားဘွယ် မရှိခြင်းကြောင့်။

● ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့်
ဝိပါက်ဟုဆိုရာ ကမ္မဇ ရုပ်များလည်း ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ဘို့ကြောင့် ဖြစ်ရကား ဝိပါက် ခေါ်နိုင်
ပါမည်လော။

အဖြေ။ ဝိပါက်ဟူသော အမည်သည် ရင့်ကျက်ပြီးသော
နာမ်တရားတို့၏ အမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပါက်
မခေါ်နိုင်ပါ။

ဝိပက္ခဘာဝ မာပန္နာနံ အရူပဓမ္မာနုမေတံ
အဓိဝစနံ၊ ဝေဠုကတော ကုသလာကုသလကမ္မ

သမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ ကဋ္ဌတ္တာ ရူပါနံ နတ္ထိ ဝိပါက
ဝေါဟာရော။ (ဋီ)။

ဧတံ၊ ဤဝိပါကံဟူသော အမည်သည်။ ဝိပက္ခ
ဘာဝံ၊ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်ကုန်
သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊
အမည်တည်း။ ဧဝေကတွာ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။
ကုသလာ ကုသလကမ္မ သမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ၊ ကုသိုလ်ကံ
အကုသိုလ်ကံတို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ကဋ္ဌတ္တာ
ရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ ဝိပါကဝေါဟာရော၊ ဝိပါကံ
ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

● အဘယ့်ကြောင့် အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါး ပြားရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ စက္ခု စသောမှီရာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစွဲနှိုး စသောကိစ္စ၊ အာ
ဝဇ္ဇန်းစသောကိစ္စတို့၏ကွဲပြားမှုကြောင့် ၁၈-ပါး ပြားရ
ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မှီရာကိစ္စ၊ ကွဲပြားကြ၍၊ အဟေတုက၊ ဆယ့်ရှစ်မျှ၊
ပြားရသည်ဟုမှတ်။

● အဟိတ်စိတ် ၁၈ - ပါးသည် အသင်္ခါရိကလော၊
သသင်္ခါရိကလော အကိုးသာဓက ပါဠိထုတ်၍
ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရ-
ဝိပါကာနိ န ပစ္စတိ၊
သသင်္ခါရ မသင်္ခါရ-
ဝိပါကာနိတိ ကေစန” ဌ

အသင်္ခါရိက သသင်္ခါရိက - ခွဲရာတွင် အဟိတ်စိတ်
၁၈-ပါးမှာ ဘယ်ဖက်မှ မပါသောကြောင့် အသင်္ခါရိက
လည်း မဟုတ်ပါ။ သသင်္ခါရိကလည်း မဟုတ်ပါ။ သင်္ခါရ
ဝိမုတ်သာ ဖြစ်ပါသည်။

● ဟသိတုပ္ပုဒ်စိတ်သည် ဘုရား ရဟန္တာတို့ သန္တာန်
မှာသာဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် အသောဘနု
စိတ်မှာ ပါနေရပါသနည်း။

အဖြေ။ အလောဘ စသော သောဘနုဟိတ် ၃ - ပါးနှင့်
မယှဉ်သောကြောင့် အသောဘနုစိတ်မှာ ပါနေရ
ပါသည်။

အဟိတ်စိတ် ပြီး၏။

ကာမသောဘနုစိတ်

● သောဘနုစိတ်တို့တွင် ကာမာဝစရ သောဘနုစိတ်ကို
အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာမာဝစရံ ဣပါဝစရံ စသည်ဖြင့် ကာမစိတ်ကို
ရှေးဦးစွာ ပြ ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ရှေးဦးစွာ
ဆိုပါသည်။

သောဘနေသူ ကာမာဝစရာနမေဝ . ပဌမံ
ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ။ (ဋီ)။

သောဘနေသူ၊ သောဘနစိတ်တို့တွင်။ ကာမာ
ဝစရာနမေဝ၊ ကာမာဝစရစိတ်တို့ကိုသာလျှင်။ ပဌမံ၊
ရှေးဦးစွာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ၊ အကျဉ်းပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

● ကာမသောဘနစိတ်တွင် အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ်ကို
ရှေးဦး၊ ထိုနောင် ဝိပင်္ဂါ၊ ထိုနောင် ကြိယာကို
ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အဗျာကတတို့သည် ကုသိုလ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသော
ကြောင့် ကုသိုလ်ကို ရှေးဦး၊ ကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်
သောကြောင့် ထိုနောင် ဝိပင်္ဂါကို၊ ထိုဝိပင်္ဂါစိတ်
နှင့် ဖြစ်ရာတို့တူသောကြောင့် ထိုနောင် ကြိယာကိုဆိုရ
ပါသည်။

တေသုပိ အဗျာကတနံ ကုသလပုဗ္ဗကတ္တာ ပဌမံ
ကာမာဝစရကုသလံ၊ တတော တဗ္ဗိပင်္ဂါ၊ တဒနန္တရံ
တဒေကဘူမိ ပရိယာပန္နံ ကြိယမိတ္တဉ္စ။ (ဋီ)။

တေ သု ပိ၊ ထိုကာမသောဘန စိတ်တို့တွင်လည်း။
အဗျာကတနံ၊ အဗျာကတတို့၏။ ကုသလပုဗ္ဗကတ္တာ၊
ကုသိုလ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမံ၊

စွာ။ ကာမာဝစရကုသလံ၊ ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတော၊
 ထိမ္မနောက်၌။ တဗ္ဗိပါကံ၊ ထိကုသိုလ်၏အကျိုးဝိပါကံ
 ကိံ။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဒနန္တရံ၊ ထိဝိပါကံ၏အခြားမဲ့၌။
 တဒေကဘူမိပရိယာပန္နံ၊ ထိ ဝိပါကံ နှင့် တူသော ဘုံ၌
 အကျိုးဝင်သော။ ကြိယစိတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

● မဟာကုသိုလ် သောမနဿဖြစ်ကြောင်း၊ ဥ ပေ ကွာ
 ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-အားကြီးသောသဒ္ဓါတရားရှိခြင်း၊
 ၂-ပညာအမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း၊
 ၃-ပစ္စည်း အလှူခံ စသည်တို့၏ပြည့်စုံခြင်း-
 ဤသုံးပါးသည် သောမနဿ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

(ပြောင်းပြန်အားဖြင့် ဥပေကွာဖြစ်ကြောင်းကိုသိပါ)။
 ဗလဝသဒ္ဓါယ ဒဿနသမ္ပတ္တိယာ ပစ္စယပဋိဂ္ဂါ
 ဟကာဒိသမ္ပတ္တိယာတိဝေမာဒိဟိ ကာ ရ ဧကေ ဟိ
 သောမနဿသဟဂတတာ။ (ဋီ)။

ဗလဝသဒ္ဓါယ၊ အားကြီးသော သဒ္ဓါတရား ရှိခြင်း
 ကြောင့်၎င်း။ ဒဿနသမ္ပတ္တိယာ၊ ပညာအမြော်အမြင်နှင့်
 ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပစ္စယပဋိဂ္ဂါဟကာဒိသမ္ပတ္တိ
 ယာ၊ ပစ္စည်း အလှူခံစသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၎င်း။

ဣတိဝေမာဒီဟိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
အကြောင်း တို့ကြောင့်။ သောမနဿသဟဂတတာ၊
သောမနဿသဟဂုတ်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

● မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဉာဏ
ဝိပွယုတ် ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ပညာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကိုဆည်းပူးခဲ့ခြင်း၊
၂-ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်း၊
၃-ဣန္ဒြေရင့်ကျက်ခြင်း၊
၄-ကိလေသာတို့မှ ဝေးခြင်း-

ဤ ၄-ပါးသည် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊
(ဝိပွယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကိုပြောင်းပြန်အားဖြင့် ရေးပါ)။

ပညာသံဝတ္တနိကကမ္မတော၊ အဗျာပဇ္ဇလောကူပ
ပတ္တိတော၊ ဣန္ဒြိယပရိပါကတော၊ ကိလေသဒ္ဓရိဘာဝ
တော စ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ။ (ဋီ)။

ပညာသံဝတ္တနိက ကမ္မတော၊ ပညာကို ဖြစ်စေတတ်
သော ကံကြောင့်၎င်း။ အဗျာပဇ္ဇလောကူပပတ္တိတော၊
ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကိလေသဒ္ဓရိဘာဝတော
စ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ
တာ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

● မဟာကုသိုလ် အသင်္ခါရိကဖြစ်ကြောင်း၊ သသင်္ခါရိကဖြစ်ကြောင်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာခြင်း၊ ရှေးရှေးအခါက ဒါနုသေည်တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း စသည်သည် အသင်္ခါရိက ဖြစ်ကြောင်းတည်း။

(သသင်္ခါရိက ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ)။

ကာယစိတ္တာနံ ကလ္လဘာဝတော၊ ပုဗ္ဗေ ဒါနာဒိသု
ကတပရိယတဘဒီဟိစ အသင်္ခါရိကတာ။ (ဋီ)။

ကာယ စိတ္တာနံ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ ၊ ကလ္လဘာဝတော၊ ကျန်းမာ ချမ်းသာခြင်းကြောင့်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒါနာဒိသု၊ ဒါနုသေည်တို့၌။ ကတပရိယတဘဒီဟိ စ၊ ပြုအပ်ပြီးသောအလေ့အကျက် ၌ခြင်း စသည်တို့ကြောင့်၎င်း။ အသင်္ခါရိကတာ၊ အသင်္ခါရိက၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

● အဘယ့်ကြောင့် မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာ သဟေတုက သဒ္ဓါ မထည့်ပါသနည်း။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာ သဟိတ်ကေနဖြစ်သောကြောင့် သဟေတုက သဒ္ဓါ မထည့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကုသလဿ ကေန္တသဟေတုကတ္တာ။ (ဋီ)။

ကုသလဿ၊ ကုသိုလ်၏။ ကေန္တ သဟေတုကတ္တာ၊
သဟိတ်ကေန၏ အပြစ်ကြောင့်တည်း။

- “ဝေဒနာဉာဏသင်္ခါရ၊ ဘေဒေန” ဌှိ ဝေဒနာမှာ
သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဝသညဖြင့် ပြားသော
ကြောင့် ဝေဒနာအပြား သင့်တန်စေ၊ ဉာဏ်သင်္ခါရ
တို့မှာ အပြားမရှိပါ။ ပျောက် အဘယ်ကြောင့် ဉာဏ်
သင်္ခါရဘေဒေနဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ မိုးတခုတည်းက အစာပေါ်၌ ဝပြောခြင်း၊ အစာ
ရှား၍ ခေါင်းပါးခြင်းကို ပြုနိုင်သကဲ့သို့ ဉာဏ်သင်္ခါရတို့
၏ ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းသည် ပြုအပ်သော အပြားကိုလည်း
ဉာဏ်သင်္ခါရတို့ကပင် ပြုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

ဉာဏ်သင်္ခါရနံ ဘာဝါဘာဝကတောပိ ဘေဒေါ
ဉာဏ်သင်္ခါရကတောဝ။ (ဋီ)။

ဉာဏ်သင်္ခါရနံ၊ ဉာဏ်သင်္ခါရတို့၏။ ဘာဝါဘာဝက
တော၊ ရှိမရှိသည် ပြုအပ်သော။ ဘေဒေါပိ၊ အပြားကို
လည်း။ ဉာဏ်သင်္ခါရကတောဝ၊ ဉာဏ်သင်္ခါရတို့ကပြုအပ်
သည်သာတည်း။

ကာမသောတနစိတ် ပြီး၏။

ရူပဝိသေသရစိတ်

- ဝိတက်မယှဉ်သော စိတ်များမှာ အဘယ်၏အစွမ်းဖြင့်
အာရုံသို့ တက်ရောက်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိတက်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင် တက်ရောက်ကြပါသည်။
 တမ္ဘိ ဝိတက္ကဗလေနေဝ အဘိနိရောဟတိ။ (ဋီ)။

တမ္ဘိ၊ ထို အဝိတက္က စိတ်သည်လည်း။ ဝိတက္ကဗလေ
 နေဝ၊ ဝိတက်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အဘိနိရောဟတိ၊
 အာရုံသို့တက်ရောက်ရ၏။

● အခြားသော စေတသိက်များလည်း ရှိပါလျက်
 အဘယ့်ကြောင့် ဝိတက်စသော ၅-ပါးကိုသာ ဈာန်
 ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံကိုကပ်၍ ရှုခြင်းကိစ္စ ရှိသောကြောင့်၎င်း၊
 ကာမစွန္ဒနီဝရဏစသည်တို့နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်
 ဖက် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ဈာန်ဟု ဆိုရပါသည်။

ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စတ္တာ၊

ကာမာဒိပဋိပက္ခတော။

သန္တေသုပိ စ အညေသု၊

ပဉ္စေ ဈာနသညိတာ။ (ဋီ)။

ဥပနိဇ္ဈာနကိစ္စတ္တာ၊ အာရုံကိုကပ်၍ ရှုခြင်းကိစ္စရှိသော
 ကြောင့်၎င်း။ ကာမာဒိပဋိပက္ခတော၊ ကာမစွန္ဒနီဝရ
 ဏစသည်တို့နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော
 ကြောင့်၎င်း။ အညေသု၊ တပါးသောစေတသိက်တို့သည်။
 သန္တေသုပိ စ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ပဉ္စေ၊ ဝိတက်စသော
 ၅-ပါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဈာနသညိတာ၊ ဈာန်ဟုသိအပ်ပြီ။

- စျာန်အင်္ဂါ ၅-ပါးကို ဆန့်ကျင်ဖက် နှိပ်ရဏတရား များနှင့် အသီးသီးတွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်နှင့် ထိနမိဒ္ဓ၊ ဝိစာရနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပီတိနှင့် ဗျာပါဒ၊ သုခနှင့် ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ၊ ကေဂုတာနှင့် ကာမတ္တန္တု။

ဝိတက္ကော ထိနမိဒ္ဓဿ၊
 ဝိစိကိစ္ဆာယ ဝိစာရော။
 ပီတိစာပိ ဗျာပါဒဿ၊
 သုခံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ။
 သမာဓိံ ကာမတ္တန္တုဿ၊
 ပဋိပက္ခောတိ ဝုစ္စတေ။ (၆)။

အမှာ။ ဥပေက္ခာမှာ သုခဉာဏ်ကျိုးဝင်သောကြောင့် စျာန်အင်္ဂါ တခုအနေနှင့်မရောက်ရ၊ ထို့ကြောင့် ဦး၌ “ဥပေက္ခာ သန္တဝုတ္တိက္ခာ၊ သုခ မိစ္ဆေဝ ဘာ သိတာ” ဟု ဆို၏။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာကို။ သန္တဝုတ္တိက္ခာ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသောကြောင့်။ သုခမိစ္ဆေဝ၊ သုခဟူ၍သာ။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

- အဘယ့်ကြောင့် ရူပဝိပါက်ကို ကုသိုလ်နှင့်အတူ ၅-ပါး ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ စျာန် အထူးကြောင့်ဖြစ်သော ဝိပါက်သည် ကေနိ အားဖြင့် ထိုထိုစျာန်နှင့် တူသောကြောင့် ၅-ပါး ဆိုပါသည်။

ဈာနဝိသေသေန နိဗ္ဗတ္တိတ ဝိပါကော ကေန္တ
တော တံတံဈာန သဒိသော ဝါတိ ဝိပါကံ ဈာန
သဒိသမေဝ ဝိဘတ္တံ။ (ဋီ)။

ဈာနဝိသေသေန၊ ဈာန်အထူးသည်။ နိဗ္ဗတ္တိတဝိပါ
ကော၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဝိပါကံသည်။ ကေန္တတော၊
ကေန်အားဖြင့်။ တံတံဈာနသဒိသော၊ ထိုထိုဈာန်နှင့်
တူသည်သာ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါကံ
ကို။ ဈာနသဒိသမေဝ၊ ဈာန်နှင့်တူစွာသာလျှင်။ ဝိဘတ္တံ၊
ဝေဖန်အပ်ပြီ။

ရူပဂါဝစရစိတ် ပြီး၏။

အရူပဂါဝစရစိတ်

● အရူပစိတ်သည် ရူပစိတ်ကဲ့သို့ အဘယ့်ကြောင့် ဈာန်
အားဖြင့် မပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပေက္ခာကေဂ္ဂတာအားဖြင့် ဈာန်အင်္ဂါ ၂-ပါးစီ
တူသောကြောင့် ဈာန်အားဖြင့် မပြားပါ။

ဆောင်။ ကေဂ္ဂတာ၊ ဥပေက္ခာဟု၊ အင်္ဂါနှစ်ဝ၊ တူညီကြ၍၊ ဈာန
အပြား၊ မရပြား၊ မှတ်သားအရူပ။

● အရူပစိတ်တို့ကို အတိက္ကမိတဗ္ဗအာရုံ၊ အာလမ္ဗိတဗ္ဗ
အာရုံတို့နှင့် တုံစပ်ပေါ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။

စိတ်	အတိက္ကမိတဗ္ဗာရုံ	အာလမ္ဗိတဗ္ဗာရုံ
ပ....ကသိုဏ်းနိမိတ်		ကသိက္ခန္ဓာဋ္ဌိမာကာသ
ဒု....ကသိက္ခန္ဓာဋ္ဌိမာကာသ		ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်
တ....ပဌမာရုပ္ပဝိညာဉ်		နတ္ထိဘောပညတ်
စ....နတ္ထိဘောပညတ်		တတိယာရုပ္ပဝိညာဉ်။

အရူပဂါဝစရစိတ်ပြီး၏။

လောကုတ္တရာစိတ်

- သကဒါဂါမ် အပြားကိုရေး၍ ဤ၌အလိုရှိအပ်သော သကဒါဂါမ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁- လ္လဓ ပတုာ လ္လဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ
 ၂- တတ္ထ ပတုာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ
 ၃- လ္လဓ ပတုာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ
 ၄- တတ္ထ ပတုာ လ္လဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ
 ၅- လ္လပေတုာ တတ္ထနိဗ္ဗတ္တိတုာ လ္လဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ။
 ၅-နံပါတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဤ၌ အလိုရှိအပ်ပါသည်။ (ဋီ)။

- အဘယ့်ကြောင့် မဂ်စိတ် ၄-ခု၊ ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု ပြားရ ပါသနည်း။

အဖြေ။ မဂ် ၄-မျိုးပြားသောကြောင့် မဂ်စိတ် လေးမျိုး ပြားပါသည်။ မဂ်စိတ်၏ အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် ဖိုလ် စိတ် ၄-မျိုး ပြားရပါသည်။

စတုမဂ္ဂပုဘောဒေန၊

စတုဓာ ကုသလံ တထာ။

ပါကံ တဿ ဗလတ္ထာတိ၊

အဋ္ဌဓာနုတ္တရံ ဖေတံ။

● အဘယံကြောင့် မဂ် ၄-မျိုး ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ၄-မျိုး ပြားသော
ကြောင့် မဂ် ၄-မျိုးပြားရပါသည်။ (ဋီ)။

● အဘယံကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်မှာ ကြိယာစိတ်
မရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ မဂ်စိတ်တကြိမ်သာ ဖြစ်သောကြောင့် မရှိပါ။
မဂ္ဂဿ ကေဝိတ္တက္ခဏိကတ္တာ။ (ဋီ)။

မဂ္ဂဿ၊ မဂ်စိတ်၏။ ကေဝိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ စိတ္တက္ခဏ
တချက်သာ ရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

အမှတ်။ မဂ်စိတ် အကြိမ်များစွာ ဖြစ်သွင်းကာ လောကုတ္တရာ
ကြိယာစိတ် ကျိန်းသေရှိ၏။ နောက်ဆုံးပြုဘွယ်ကိစ္စ
မရှိသောကြောင့် မဂ်စိတ်တကြိမ်သာ ဖြစ်သည်။

● အဘယ်၏အစွမ်းဖြင့် လောကုတ္တရာစိတ် အကျဉ်း
ဂ-ပါး၊ အကျယ် ၄၀- ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိပဿနာ နိယာမပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့် အကျဉ်း
ဂ-ပါး၊ ဈာနနိယာမပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့် အကျယ် ၄၀-
ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ဝိပဿနာ၊ အကျဉ်းသာ၊ ဈာန်မှာ အကျယ်မှတ်။

● အဘယ့်ကြောင့် လောကုတ္တရာအကျယ် ၄၀- ဖြစ်ရ ပါသနည်း။

အဖြေ။ ပါဒကဗျာန် သမ္မသိတဗျာန် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတို့တွင် တခုခု၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထိုထိုဗျာန်နှင့်တူသောကြောင့် မင်္ဂစိတ်ဖိုလ်စိတ် တခုခုမှာ ငါးပါးစီ ပြားလာရကား အကျယ် ၄၀- ဖြစ်ရပါသည်။

ပါဒကဗျာနု သမ္မသိတဗျာနု ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေသု ဟိ အညတရဝသေန တံတံဗျာနုသဒိသတ္တာ။ (၉)

ပါဒကဗျာနု သမ္မသိတဗျာနု ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေသု၊ ပါဒကဗျာန် သမ္မသိတဗျာန် ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယတို့တွင်။ အညတရဝသေန၊ တခုခု၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တံတံ ဗျာနုသဒိသတ္တာ၊ ထိုထိုဗျာန်နှင့် တူသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် တည်း။

● အာရုပ္ပဉ္စာပိပဉ္စမေ-၌ အဘယ့်ကြောင့် အရူပစိတ်ကို ပဉ္စမဗျာန်မှာ သွင်းရပါသနည်း။

အဖြေ။ အရူပစိတ်မှာ ဥပေက္ခာ၊ ကေဂ္ဂတာ ဗျာန်အင်္ဂါ ၂-ပါးယှဉ်၍ ပဉ္စမဗျာန်နှင့် ဗျာန်အင်္ဂါချင်း တူသောကြောင့် ပဉ္စမဗျာန်မှာ သွင်းယူရပါသည်။

ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာ ယောဂေန အင်္ဂသမတာယ။ (၁၀)

ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာယောဂေန၊ ဥပေက္ခာ ကေဂ္ဂတာနှင့်
ယှဉ်သဖြင့်။ အင်္ဂသမတာယ၊ အင်္ဂါချင်းတူသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

- “သတ္တတ္ထိံသ ဝိဓံပုည” စသောဂါထာ၌ အကုသိုလ်
စိတ်၊ ကြိယာစိတ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် မပြုပါ
သနည်း။

အဖြေ။ အရေအတွက် မတိုးသောကြောင့် မပြုပါ။

- ၁-ကိစ္စဘေဒစိတ်၊ ၂-ဒွါရဘေဒစိတ်၊ ၃- ဝတ္ထုဘေဒ
စိတ်၊ ၄- ကိစ္စဒွါရ ဘေဒစိတ်များကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန္ဒြေသန္တိရဏ ၃၊ ဟသိတုပ္ပါဒ၊
၂-၃-ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊
၄- အာဝဇ္ဇနိန္ဒြေသန္တိရဏ။

- ၁-အကြောင်းဖြစ်သောစိတ်၊ အကျိုးဖြစ်သောစိတ်’
၃- အကြောင်းအကျိုး မဟုတ်သော စိတ်များကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁- ကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်၊
၂- ဝိပင်္ဂါနိစိတ်၊
၃- ကြိယာစိတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

- ထည့်လျှင်လည်း စိတ်အရေအတွက် မတိုး နှုတ်လျှင်လည်း မလျော့သော စိတ်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အဘိညာဉ်ဒွေး ဖြစ်ပါသည်။

- ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို သေချာ တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာဝိပင်္ဂါယောမနဿ သဟဂုတ် ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက စိတ် ဖြစ်ပါသည်။

အမှ။ ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့သည် ဤ စိတ် ဖြင့်သာ ပဋိသန္ဓေနေတော်မူကြသည်။

စိတ်ပိုင်း ပြီး၏။

စေတသိက်ပိုင်း

စေတသိက်လက္ခဏာ ၄-ပါး

- ကျေပွါဒ - သာ ဆိုက ပြီးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ကေနိရောဓသဒ္ဓါကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ စိတ်နှင့်အတူတကွဖြစ်သော စတုဇရုပ်တို့ကို နှစ်စေ လိုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

စိတ္တေန သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ စေတော
ယုတ္တတာ အာပဇ္ဇေယျာတိ ကေနိရောဓဂ္ဂဟဏံ။
(ဋီ)။

စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊
ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ၊ ရုပ်တရားတို့၏လည်း။
ဝါ၊ သည်လည်း။ စေတောယုတ္တတာ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်
သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်။ ကေနိရောဓဂ္ဂဟဏံ၊ ကေနိရောဓသဒ္ဓါကို
ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ တချို့က စိတ္တဇရုပ်၊ တချို့က စိတ္တဇရုပ်နှင့်ကမ္မဇရုပ်ဟု
ဖြေကြ၏။ ဟုတ်မဟုတ်ကို စိစစ်ကြည့်ပါလေ။

- ကေုပ္ပါဒ,ကေနိရောဓ ၂-ခုသာဆိုက ပြီးကောင်းလျက် အဘယ့်ကြောင့် ကောလမ္ဗန,ကေဝတ္ထုကတို့ကို ဆိုရ ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိညတ်ဒွေး,အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈-ခု,စိတ်၏ ဘင်ခဏနှင့် ပြိုင်တူချုပ်သော စတုဇရုပ်တို့ကို နစ်စေလိုသောကြောင့် ကောလမ္ဗနကိုဆိုပါသည်။

ရှေ့လက္ခဏာ ၃ - ပါး နှင့် ပြည့် ဝံ သော စေတသိက် တို့သည် အမြဲတမ်းမှီရာဝတ္ထုတူကြသည်သာဟု ပြလို သောကြောင့် ကေဝတ္ထုကသဒ္ဓါကို ဆိုပါသည်။

စိတ္တာ နုပရိပတ္တိနော ဝိညတ္တိဒ္ဓယဿ ပသင်္ဂေါ နသက္ကာ နိဝါရေတုံ၊တထာ “ကေတော ဥပ္ပါဒေါဝါ နိရောဓောဝါ ဧတေသန္တိ ကေုပ္ပါဒနိရောဓာ”တိ ပရိကပ္ပေန္တဿ ပုရေတရမပ္ပဇ္ဇိတှာ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ နိရုဇ္ဈမာနာနံ ရူပဓမ္မာနန္တိ ကောလမ္ဗနဂဟဏံ။ ယေ ဧဝံ တိဝိလေက္ခဏာ၊ တေ နိယမတော ကေဝတ္ထုကာယေဝါတိ ဒဿနတ္ထံ ကေဝတ္ထုကဂ္ဂ ဟဏံ။ (ဋီ)။

စိတ္တာနုပရိပတ္တိနော၊ စိတ်သို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယဿ၊ ဝိညတ်ဒွေး၏။ ပသင်္ဂေါ၊ ယုံမှား ဘွယ်ကို။ နိဝါရေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကေတော ဥပ္ပါဒေါဝါ နိရောဓောဝါ ဧတေသန္တိ ကေုပ္ပါဒနိ

ရောဓာတိ၊ ကေတော (ပ) နိရောဓော ဟူ၍။ ပရိ
ကပ္ပေန္တဿ၊ ကြံသောသ္မာန်။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။
ဥပ္ပဇ္ဇိတော၊ ဖြစ်ကုန်၍။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဘင်္ဂက္ခဏေ၊
ဘင်ခဏ၌။ နိရုဇ္ဈမာနာနံ၊ ချုပ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊
ရုပ်တရားတို့၏။ (ပသင်္ဂေါ နိဝါရေတုံ နသက္ကာ)၊ လူတိး
ထို့ကြောင့်။ ကောလဗ္ဗနဂ္ဂဟဏံ၊ ကောလဗ္ဗနသဒ္ဒါကို
ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယေ၊ အကြင်စေတသိက်တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
တိဝိဓလက္ခဏာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော လက္ခဏာရှိကြ
ကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။ နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်။
ကေဝတ္ထုကာယေဝ၊ တူသော မှီရာဝတ္ထုရှိကုန်သည်သာ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြရခြင်းငှာ။ ကေဝတ္ထု
ကုဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ စုဘိစိတ်မှပြုနိ၍ရသော ၁၇-ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်
အဘူဥပါဒ်၍ စုဘိစိတ်နှင့်ပြိုင်တူချုပ်သော ကမ္မဇရုပ်
ဟုလည်းဖြေကြ၏။ ဟုတ်မဟုတ် စိစစ်ကြည့်ပါ။

စေတသိက်လက္ခဏာ ၄-ပါး ပြီး၏။

အညသမာန်းစေတသိက်

- အခြားတရားများလည်း အာရုံ၏အရသာကို ခံစား
ကြပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဝေဒနာကိုသာအာရုံ၏
အရသာကိုခံစားတတ်သည်ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အခြားတရားများမှာ အာရုံ၏ အရသာကို တချို့
တဝက်သာခံစားကြ၍ ဝေဒနာကား အစိုးတရခံစား
တတ်သောကြောင့် ဆိုပါသည်။

သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ကေဒေသမတ္တေနဝ ရသံ
အနုဘဝန္တိ၊ ကေသတော ပန ဣဿရဝန္တတာယ
ဝေဒနာဝ အနုဘဝတိ။ (ဋီ)။

သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ ကြွင်းကျန်သော သမ္ပယုတ်
တရားတို့သည်။ ကေဒေသမတ္တေနဝ၊ တစိတ်တဒေသ
မျှဖြင့်သာလျှင်။ ရသံ၊ အရသာကို။ အနုဘဝန္တိ၊ ခံစား
ကုန်၏။ ကေသတောပန၊ စင်စစ်အားဖြင့်ကား။ ဣဿရ
ဝန္တတာယ၊ အစိုးရခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာဝ၊
ဝေဒနာသည်သာလျှင်။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏။

● သဟဇာတ်တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော
ကြောင့် ဇီဝိတိန္ဒြေဟုဆိုရာ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေကိုကား
ဘယ်တရားကစောင့်ရှောက်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဇီဝိတိန္ဒြေကပဲ စောင့်ပါသည်။

ဆောင်။ မိမိသူတပါး၊ နှစ်ဦးသား၊ စောင့်ငြားဇီဝိတ။

● လူဒါန်းလို၍ ပစ္စည်းဥစ္စာကို ရှာဖွေစုဆောင်းရာ၌
လောဘဖြစ်မည်လော၊ ဆန္ဒဖြစ်မည်လော။

အဖြေ။ ဆန္ဒဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

● အညသမာန-၌ အည၏ အပါဒါန်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောဘနစိတ်နှင့်ယှဉ်ခိုက် အသောဘန စိတ်သည် အညအပါဒါန်၊ အသောဘန စိတ်နှင့် ယှဉ်ခိုက် သောဘနစိတ်သည် အည၏ အပါဒါန်ဖြစ်ပါသည်။

သောဘနာပေက္ခာယ ဣတရေ၊ ဣတရာပေက္ခာယ သောဘနာစ အညေနာမ။ (ဋီ)။

သောဘနာပေက္ခာယ၊ သောဘနစိတ်ကို ငဲ့ ရာ၌။
ဣတရေ၊ အခြားသော အသောဘနစိတ်တို့သည်၎င်း။
ဣတရာပေက္ခာယ၊ အခြားသော အသောဘနစိတ်ကို
ငဲ့ရာ၌။ သောဘနာစ၊ သောဘန စိတ်တို့သည်၎င်း။
အညေနာမ၊ အညတို့မည်ကုန်၏။

အညသမာန်း ပြီး၏။

အကုသိုလ်စေတသိက်

● အဘယ့်ကြောင့် အဟိတ်စေတသိက်ကို မဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အဟိတ်စိတ်မှာသာ သီးခြားယှဉ်သော စေတသိက်များ မရှိသောကြောင့် အဟိတ်စေတသိက်ကို မဆိုရပါ။
အဟေတုကာ ပန အာဝေဏိကဓမ္မာ နတ္ထိတိ န တေဝိသုံ ဝုတ္တာ။ (ဋီ)။

အဟေတုကာ၊ အဟိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဝေဏိကဓမ္မာ၊
သီးခြားစေတသိက်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုအဟိတ်စေတသိက်တို့ကို။ ဝိသုံ၊
သီးခြား။ နုတ္တု၊ မဆိုအပ်ကုန်။

● အချို့ဆရာများက မိဒ္ဓကို ရုပ်ဟုဆိုကြရာ သင့်မသင့်
ထောက်ချင့်နှိုင်းဆ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ စသည်တို့ကဲ့သို့ မိဒ္ဓကို ပဟာတဗ္ဗ
တရားတို့၌ ဟောထားသောကြောင့် မသင့်ပါ။

(ရုပ်ကား အပ္ပဟာတဗ္ဗတည်း)။

ကေစိ မိဒ္ဓမ္မိ ရူပန္တိ၊

ဝဒန္တေတံ န ယုဇ္ဇတိ။

ပဟာတဗ္ဗေသု ဝုတ္တတ္တာ၊

ကာမစ္ဆန္ဒာဒယော ဝိယ။ (ဇီ)။

ကေစိ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ မိဒ္ဓမ္မိ၊ မိဒ္ဓကိုလည်း။ ရူပန္တိ၊
ရုပ်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ တေ၊ ဤစကားသည်။
နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမ
ကား)။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒယောဝိယ၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့ကဲ့သို့။

ပဟာတဗ္ဗေသု၊ ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟော
တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အကုသိုလ်စေတသိက် ပြီး၏။

သောဘန စေတသိက်

- ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ စသည်တို့၌ ကာယဒေရကို ဋီကာကျော် လာတိုင်း ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာယဒေရ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာ ၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

ကာယောတိ ဝေတ္တ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယသ ဂဟဏံ။
(၄၆)။

စ၊ ဆက်ဦးအံ၊ ဣ၊ ဤနေရာ၌၊ ကာယောတိပဒေန၊ ကာယဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္တယသ၊ ပေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်းကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

- အခြားစေတသိက်များကို ၂-ပါးစီဆိုပဲ အတယံ ကြောင့် ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ စသည်တို့ကိုသာ ၂-ပါးစီဆိုရပါသည်။

အဖြေ။ ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ စသော ၂-ပါး ၂-ပါးသော တရားတို့သည်သာလျှင် တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ မိမိဆိုင်ရာ ဆန့်ကျင်ဖက် ကိလေသာတို့ကို သတ်တတ် သောကြောင့် ၂-ပါးစီ ဆိုပါသည်။

ယသ္မာ စေတေ ဒွေဒွေဓမ္မာဝ ကေတော ဟုတ္တာ
ယထာသကံ ပဋိပက္ခဓမ္မေ ဟနန္တိ၊ တသ္မာ ဣဓေ
ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ (၄၇)။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေဒေ၊ ၂-ပါး ၂-ပါး
 ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ သည်သာလျှင်။
 ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတု၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ယထာ
 သကံ၊ မိမိဥစ္စာအားလျော်စွာ။ ပဋိပက္ခဓမ္မ၊ ဆန့်ကျင်
 ဖက်တရားတို့ကို။ ဟနန္တိ၊ သတ်တတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 တို့ကြောင့်။ ဣဓေ၊ ဤနေရာ၌သာလျှင်။ ဒုဝိဓတာ၊
 ၂-ပါး အပြားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

● ဝိရတိအပြားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ
 အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိပါသည်။ (ဋီ)။

● သမ္မာဝါဒ အပြားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊
 ပိသုဏဝါဒါ ဝေရမဏီ၊
 ဖရုသဝါဒါ ဝေရမဏီ၊
 သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ--
 ပေါင်းလေးပါး။

သာ စတုဗ္ဗိဓာ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊ ပိသုဏဝါဒါ
 ဝေရမဏီ၊ ဖရုသဝါဒါ ဝေရမဏီ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ
 ဝေရမဏီတိ။ (ဋီ)။

● သမ္မာကမ္မန္တအပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊
အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ၊
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ-
ပေါင်း ၃-ပါး။

သာ တိဝိဓာ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ အဒိန္နာ
ဒါနာ ဝေရမဏီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ
တိ။ (ဋီ)။

● သမ္မာအာဇီဝအပြားကို သင်္ချာမျှရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၇-ပါးရှိပါသည်။ (တနည်း) မရေတွက်နိုင်အောင်
များပါသည်။ (ဋီ)။

● ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်းမှာ အပ္ပမညာ ၄-ပါးဆိုထားပါလျက်
အဘယ့်ကြောင့် စေတသိက်ပိုင်းမှာ ၂-ပါးသာ ဆိုရ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ အဒေါသ စေတသိက်ဖြင့် မေတ္တာကိုယူ၍ တတြ
မဇ္ဈတ္တတာ စေတသိက်ဖြင့် ဥပေက္ခာကို ယူပြီးဖြစ်သော
ကြောင့် ၂-ပါးသာဆိုပါသည်။

အဗျာပါဒေန မေတ္တာ ဟိ၊

တတြမဇ္ဈတ္တတာယ စ။

ဥပေက္ခာ ဂဟိတာ ယံသွာ၊

တသ္မာ န ဂဟိတာ ဥဘော။ (ဋီ)။

ဟိ၊ မှန်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဗျာပါဒေန၊ အဒေါသစေတသိက်ဖြင့်။ မေတ္တာ၊ မေတ္တာကို။ ဂဟိတာ စ၊ ယူအပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတြ မဇ္ဈတ္တတာယ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာစေတသိက်ဖြင့်။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာကို။ ဂဟိတာ စ၊ ယူအပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘော၊ ကျန် ၂-ပါးတို့ကို။ နဂဟိတာ၊ မယူအပ်ကုန်။

သောဘနစေတသိက် ပြီး၏။

အညသမာန်းသမ္ပယောဂနည်း

● ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, ဒုတိယဈာန် ၁၁ - စသည်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် ဝိတက်မယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-သည် သဘောအားဖြင့် ဝိတက် ကင်းသောကြောင့်၎င်း၊ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့သည် ဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝိတက်ကင်းသောကြောင့် ၎င်း မယှဉ်ပါ။

သဘာဝေန အဝိတက္ကတ္တာ ဒွိပဉ္စ ဝိညာဏာနိ ဝဇ္ဇိ တာနိ။

သေသာနံ ဘာဝနာဗလေန အဝိတက္ကတ္တာ။ (ဋီ)။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ အဝိတက္ကတ္တာ၊ ဝိတက် မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ဒွေပဉ္စ

ဝိညာဉ် ၁၀-တို့ကို။ ဝဇ္ဇိတာနိ၊ ကြည်အပ်ကုန်၏။ သေ
 သာနံ၊ ကြွင်းသောစိတ်တို့၏။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အဝိတက္ကတ္တာ၊ ဝိတက် မရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဇ္ဇိတာနိ၊ ကြည်အပ်ကုန်၏။ (ဝိစာရကို
 မေးကလည်း ဤအတိုင်းဖြေပါ)။

● အဘယ့်ကြောင့် ဝိတက် ဝိစာရပီတိတို့ကိုအကျယ်မှာ
 ဆို၍ အဓိမောက္ခဝီရိယ ဆန္ဒတို့ကို စိတ်အကျဉ်းမှာ
 ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိတက် ဝိစာရ ပီတိတို့ကား ဈာန်ဖြစ်သောကြောင့်
 စိတ်အကျယ်မှာဆိုပါသည်။

အဓိမောက္ခ ဝီရိယ ဆန္ဒတို့မှာ ဈာန် မဟုတ်သော
 ကြောင့် စိတ်အကျဉ်းမှာဆိုပါသည်။

အညသမာန်း သမ္ပယောဂနည်း ပြီး၏။

အကုသိုလ် သမ္ပယောဂနည်း

● မောစတုက် ၄-ပါးသည် အဘယ့်ကြောင့် အကုသိုလ်
 စိတ်အားလုံးမှာ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ သူတပါးအသက်ကို သတ်ခြင်း စသောအမှုကို ပြုလုပ်
 သောသူသည်-

မောဟဖြင့် အပြစ်မမြင်သောကြောင့်၎င်း၊
 အဟိရိကဖြင့် မစက်ဆုပ်သောကြောင့်၎င်း၊
 အနောတ္တပ္ပဖြင့် မကြောက်လန့်သောကြောင့်၎င်း၊
 ဥဒ္ဓစ္စဖြင့် ပျံ့လွင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။

အကုသိုလ်စိတ်အားလုံးမှာယှဉ်ရပါသည်။

ယောဟိ ကောစိ ပါဏာတိပါတာဒီသု ပဋိပဇ္ဇတိ၊
 သော သဗ္ဗောပိ မောဟေန တတ္ထ အနာဒီန၊
 ဝဒဿာဝီ၊ အဟိရိကေန တတော အဇီဂုစ္ဆန္တော၊
 အနောတ္တပ္ပေန အနောတ္တပ္ပန္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စေန အဝူပ
 သန္တောစ ဟောတိ၊ ဝသ္မာ တေ သဗ္ဗာကုသလေသု
 ဥပလဗ္ဘန္တိ။ (ဋီ)။

ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်
 မထား တပါးပါးသောသူသည်။ ပါဏာတိပါတာဒီသု၊
 သူတပါးအသက်ကိုသတ်ခြင်း စသည်တို့၌။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊
 ပြုကျင့်၏။ သောသဗ္ဗောပိ၊ ထိုအလုံးစုံသောသူသည်
 လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်တို့၌။ မောဟေန၊
 ဖြင့်။ အနာဒီနဝဒဿာဝီ၊ အပြစ်မြင်လေ့မရှိသည်၎င်း။
 အဟိရိကေန၊ ဖြင့်။ တတော၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်
 တို့မှ။ အဇီဂုစ္ဆန္တော၊ မစက်ဆုပ်သည်၎င်း။ အနောတ္တပ္ပေန၊
 ဖြင့်။ အနောတ္တပ္ပန္တော၊ မထိတ်လန့်သည်၎င်း။ ဥဒ္ဓစ္စေန၊
 ဖြင့်။ အဝူပသန္တောစ၊ မငြိမ်သက်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုမောဟစသော

စေတသိက်တို့ကို။ သဗ္ဗာကုသလေသု၊ ကိစ္ဆိ။ ဥပလဗ္ဗန္တိ၊
ရအပ်ကုန်၏။

● အဘယ့်ကြောင့် ဒိဋ္ဌိသည် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄-ခုမှာ
သာ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ “သက္ကာယ” စသည်တို့၌ မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံး
သွင်းသောသူအား ထိုသက္ကာယတရားတို့၌ မြတ်နိုးခြင်း
ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ယှဉ်ရပါသည်။

သက္ကာယာဒိသု ဟိ အဘိနိဝိသန္တဿ တတ္ထ မမာယန
သမ္ဘဝတော ဒိဋ္ဌိ လောဘသဟဂတစိတ္တေ သေဝ
လဗ္ဘတိ။ (ဋီ)။

ဟိ၊ မှန်၏။ သက္ကာယာဒိသု၊ “သက္ကာယ” စသည်တို့၌။
အဘိ နိဝိသန္တဿ၊ မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းသော
သူအား။ တတ္ထ၊ ထိုသက္ကာယတရားတို့၌။ မမာယနသဗ္ဗ
ဝတော၊ မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်တတ်သောကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ၊
ဒိဋ္ဌိကို။ လောဘသဟဂတစိတ္တေသေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။
လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

● အဘယ့်ကြောင့် မာနနှင့် ဒိဋ္ဌိတို့ စိတ်တခုတည်းမှာ
အတူမဖြစ်ကြပါသနည်း၊ ဥပမာသွင်း၍ ရှင်းလင်း
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မာနကား ငါ-ငါ-ဟူသော မာန်မာန၏ အစွမ်းဖြင့်
 ဖြစ်ရကား ဒိဋ္ဌိနှင့် တူသောကြောင့် စိတ်တခုတည်းမှာ
 အတူမဖြစ်ကြပါ။

ဥပမာ-ကေသရရာဇာခြင်္သေ့မင်း ၂-ကောင်ဟာ လိုက်ပီ
 တခုတည်းမှာ အတူမနေနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

မာနောပိ အဟံ မာနဝသေန ပဝတ္တနတော ဒိဋ္ဌိ
 သဒိသောဝ ပဝတ္တတိတိ ဒိဋ္ဌိယာ သဟ ဧက စိတ္တပ္ပူ
 ဒေနပဝတ္တတိ၊ ကေသရသီဟော ဝိယ အပရေန
 တထာဝိဓေန ဧကဂူဟာယံ။ (ဋီ)။

မာနောပိ၊ မာနသည်လည်း။ အဟံမာနဝသေန၊ ငါ-ငါ
 ဟူသော မာန်မာန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်
 ခြင်းကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသဒိသောဝ၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် တူသည်သာလျှင်။
 ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။
 သဟ၊ တကွ။ ဧကစိတ္တပ္ပူဒေ၊ တခုတည်းသော
 စိတ္တပ္ပူဒ်၌။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့
 နည်း ဟူမကား။ ကေသရသီဟော၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။
 အပရေန၊ တပါးသော။ တထာဝိဓေန၊ ထိုသို့သဘောရှိ
 သော ခြင်္သေ့မင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကဂူဟာယံ၊ တခု
 တည်းသောလိုက်ဂူ၌။ နပဝတ္တတိ ဝိယ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့
 တည်း။

● အဘယ်ကြောင့် မာနသည် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်မှာသာ
 ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မိမိကိုယ်ကို ချစ်ခင်မှု၌ မှီရကား စင်စစ် လောဘ
လျှင်နီးသောအကြောင်း ရှိသောကြောင့် ယှဉ်ရပါသည်။
အတ္တသိနေဟ သန္နိဿယ ဘာဝေန ကေန္တ လောဘ
ပဒဋ္ဌာနတ္တာ။ (၉၆)။

အတ္တသိနေဟ သန္နိဿယ ဘာဝေန၊ မိမိကိုယ်ကို ချစ်ခင်
မှု၌ ကောင်းစွာမှီသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ကေန္တလောဘ
ပဒဋ္ဌာနတ္တာ၊ စင်စစ် လောဘလျှင် နီးသောအကြောင်း
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အမှာ။ “အဘယ့်ကြောင့် မာနသည် ဒေါသမူစိတ်မှာ မယှဉ်ပါ
သနည်း” စသည်ဖြင့် လှည့်မေးကလည်း အထက်ပါ
အတိုင်းဖြေပါ။

● အဘယ့်ကြောင့် ဣဿ၊ မဇ္ဈရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့သည်
ဒေါသမူစိတ်မှာ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ သူတပါးစည်းစိမ်ကို ငြူစူသူ၊ မိမိစည်းစိမ်ကို လျှို့ဝှက်သူ၊ ပြုပြီးဒုစရိုက် မပြုရသေးသော သုစရိုက်တို့၌ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်သူတို့အား ထိုထိုအာရုံတို့၌ ထိပါးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါသမူစိတ်မှာသာ ယှဉ်ပါသည်။

ပရသမ္ပတ္တိံ ဥဿယန္တဿ၊ အတ္တသမ္ပတ္တိယာစ ပရေဟိ
သာဓာရဏဘာဝံ အနိစ္ဆန္တဿ၊ ကတာကတ ဒုစရိတ
သုစရိတေ အနုသောစန္တဿ တတ္ထတတ္ထ ပဋိဟနန
ဝသေနေဝ ပဝတ္တနတော၊ ဣဿ၊ မဇ္ဈရိယ ကုက္ကုစ္စာနိ
ပဋိသသမ္ပယုတ္တ စိတ္တေသ္မေဝ။ (၉၇)။

ပရသမ္ပတ္တိံ၊ သူတပါးစည်းစိမ်ကို။ ဥဿယန္တဿ၊ ငြူစ
 သောသူအား၎င်း။ အတ္တသမ္ပတ္တိယာ၊ မိမိစည်းစိမ်၏။
 ပရေဟိ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သာဓာရဏဘာဝံ၊ ဆက်ဆံ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ အနိစ္ဆန္တဿ၊ အလိုမရှိသောသူ
 အား၎င်း။ ကတာကတ ဒုစရိတ သုစရိတေ၊ ပြုအပ်ပြီး
 သော ဒုစရိုက် မပြုအပ်သေးသော သုစရိုက်၌။ အနုသော
 စန္တဿစ၊ အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်သောသူအား၎င်း။ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထိုအာရုံတို့၌။ ပဋိဟနနဝသေနော၊ ထိပါး
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနဟော၊ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိသ
 သမ္ပယုတ္တစိတ္တေသော၊ ဒေါသမှ စိတ်တို့၌သာလျှင်။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။

● ထိန မိဒ္ဓ တို့သည် သသင်္ခါရိက မှာသာ ယှဉ်၍
 အဘယံကြောင့် အသင်္ခါရိကမှာ မယှဉ်ရပါသနည်း။

အပြေ။ အမှု၌ မခံသော ထိန မိဒ္ဓတို့သည် သဘောအားဖြင့်
 ထက်မြက်သော အသင်္ခါရိကစိတ်မှာ မယှဉ်နိုင်သော
 ကြောင့် သသင်္ခါရိကမှာသာ ယှဉ်၍ အသင်္ခါရိကမှာ
 မယှဉ်နိုင်ပါ။

အကမ္မညတာ ပကတိကဿ တထာ သဘာဝ
 တိက္ခေသု အသင်္ခါရိကေသု ပဝတ္တနာယောဂတော
 ထိနမိဒ္ဓံ သသင်္ခါရိကေသော လဗ္ဘတိ။ (ဋီ)။

အကမ္မညတာ ပကတိကဿ၊ အမ္ဘန္တိ မခံသော သဘော
 ရှိသော ထိနမိဗ္ဗဟိ။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။
 သဘာဝ တိက္ခာနာ၊ သဘောအားဖြင့် ထက်မြက်ကုန်
 သော။ အသမာပိဗ္ဗကဿ၊ လှိုဏ်။ ပဝတ္တနာ ယောဂတော၊
 ဖြစ်ခြင်းနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ထိနမိဗ္ဗ၊ ကို။ သသမာ
 ရိကေ သေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။
 အကုသိုလ် သမ္ဗုဒ္ဓယောဂနည်း ပြီး၏။

သောဘန သမ္ဗုဒ္ဓယောဂနည်း

● အဘယံကြောင့် ဝိရတီတို့သည် လောကုတ္တရာစိတ်မှာ
 အမြဲတမ်းတပြိုင်နက် ယှဉ်ကြပါသည်။

အဖြေ။ မဂ်သည် ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့ကို အကြွင်းမဲ့
 ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊
 ဗိုလ်သည်လည်း မဂ်အားလျော်စွာ ဖြစ်သောကြောင့်
 ၎င်း--

အမြဲတမ်း တပြိုင်နက် ယှဉ်ကြပါသည်။

မဂ္ဂဿ ကာယဒုစရိုတာဒိနံ သမုစ္ဓေဒဝသေန၊
 ဖလဿ ဝ တဒနုက္ကလဝသေန ပဝတ္တနတော။ (ဋီ)။

မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ကာယဒုစရိုတာဒိနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဓေဒ
 ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တန
 တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဖလဿ၊ ဗိုလ်၏။
 တဒနုက္ကလဝသေန၊ ထိုမဂ်အားလျော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

ပဝတ္တနတောစ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ (နိယတာ ဧက
တောဖြစ်ပုံ မေးကလည်း ဤအဖြေပင်)။

● အဘယ့်ကြောင့် ဝိရတီတို့သည် မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာ
ကဒါစိ၊ ဝိသုဝိသု ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မုသာဝါဒ အစရှိသော ဒုစရိုက်တခုခုကို ရှောင်ကြဉ်
ရာအခါမှာသာ ဝိရတီများယှဉ်နိုင်၍ မရှောင်ကြဉ်ရာ
အခါမှာ မယှဉ်သောကြောင့် ကဒါစိ ဖြစ်ရပါသည်။

ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော မိမိဆိုင်ရာအာရုံ၏
ဖြစ်ခြင်းကို ငဲ့သောကြောင့် ဝိသုဝိသု ဖြစ်ရပါသည်။

ကဒါစိတိ မုသာဝါဒါဒိ ဧကေက ဒုစရိုတေဟိ
ပဋိဝိရမဏကာလေ၊ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုသင်္ခါတာနံ
အတ္တနော အာရမ္မဏာနံ သမ္ဘာဝါ ပေက္ခတ္တာတိ
ဝုတ္တံ ဝိသုဝိသုန္တိ။ (ဋီ)။

ကဒါစိတိ၊ ကဒါစိဟူသည်ကား။ မုသာဝါဒါဒိ ဧကေက
ဒုစရိုတေဟိ၊ မုသာဝါဒ အစရှိသော တခုတခုသော
ဒုစရိုက်တို့မှ။ ပဋိဝိရမဏကာလေ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာ အခါ
၌။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထု သင်္ခါတာနံ၊ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုဟု
ဆိုအပ်ကုန်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အာရမ္မဏာနံ၊
အာရုံတို့၏။ သမ္ဘာဝါပေက္ခတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုငဲ့ကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသုဝိသုန္တိ၊ ဝိသုဝိသုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆို
အပ်ပြီ။

● အဘယ့်ကြောင့် အပ္ပမညာတို့သည် ပဉ္စမဈာန်မှာ မယှဉ်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ အပ္ပနာသို့ ရောက်ပြီးသော အပ္ပမညာတို့သည် မည်သည့်အခါမျှ သောမနဿနှင့် ကင်း၍ မဖြစ် သောကြောင့် ပဉ္စမဈာန်မှာ မယှဉ်ပါ။ (ပဉ္စမဈာန် ကား ဥပေက္ခာတည်း)။

အပ္ပနာပုတ္တနံ အပ္ပမညာနံ န ကဒါဓိ သော မနဿရဟိတာ ပဝတ္တိအတ္ထိတိ။ (ဋီ)။

အပ္ပနာပုတ္တနံ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက် ကုန်သော။
အပ္ပမညာနံ၊ အပ္ပမညာတို့၏။ ကဒါဓိ၊ တခါတရံ၌။
သောမနဿရဟိတာပဝတ္တိ၊ သောမနဿနှင့် ကင်း
၍ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်
တည်း။

● အဘယ့်ကြောင့် အပ္ပမညာတို့သည် နာနာ ဖြစ်ရပါ သနည်း။

အဖြေ။ ကရုဏာကား ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ မုဒိ တာကား သုခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြုရကား အာရုံ ကွဲပြားသောကြောင့် နာနာ (=အသီးသီး) ဖြစ်ရပါ သည်။

နာနာဟုတုတံ ဘိန္နာရမ္မဏတ္တာ အတ္တနော အာရမ္မဏဘူတာနံ ဒုက္ခိတသုခိတသတ္တာနံ အာပါ ထဂမနာပေက္ခတာယ ဝိသုဝိသု ဟုတု။ (ဋီ)။

နာနာဟုတုတံ၊ နာနာဟုတုတံ ဟူသည်ကား။
 ဘိန္ဒုရမ္မဏတ္တာ၊ ပြားသော အာရုံရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ
 နံ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခိတ သုခိတ
 သတ္တာနံ၊ ဒုက္ခိတသတ္တဝါ သုခိတ သတ္တဝါတို့၏။
 အာပါထဂမနာပေက္ခတာယ၊ ရှေးရှုကျရောက်ခြင်း
 ကို ငဲ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီး
 သီး။ ဟုတုတံ၊ ဖြစ်ကုန်၍။

“ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှာ ကရုဏာ မုဒိတာများ မယှဉ်
 ကြ”ဟု ဆိုသောဝါဒကို အဘယ်ကြောင့် ကေဝိ
 ဝါဒ ဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ ကရုဏာမုဒိတာတို့ကို ပွားများရာအခါ၌ အပ္ပနာ
 ဝီထိမှရှေ့၌ အလေ့အကျက်အားဖြင့် ဥပေက္ခာသဟ
 ဂုတ် ဝိတ်များဖြင့်လည်း ပရိကံ ပြုနိုင်သောကြောင့်
 ကေဝိဝါဒ ဆိုပါသည်။

ကရုဏာမုဒိတာ ဘာဝနာကာလေ အပ္ပနာဝီထိ
 တော ပုဗ္ဗေ ပရိစယဝသေန ဥပေက္ခာ သဟဂတ
 စိတ္တေဟိပိ ပရိကမ္ပံ ဟောတိတိ... ကေဝိဝါဒေါ
 ကတော။ (ဋီ)။

ကရုဏာ မုဒိတာ ဘာဝနာကာလေ၊ ကရုဏာ
 မုဒိတာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ပွားများသော အခါ၌။
 အပ္ပနာဝီထိတော၊ မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ပရိစယ ဝသေန၊

အလေ့အကျက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဥပေက္ခာသဟဂ
တစိတ္တေဟိပိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်တို့ဖြင့်လည်း။
(ပိဖြင့် သောမနဿသ ဟဂုတ်ကို ပေါင်းသည်)၊
ပရိကမ္ပံ၊ ပရိကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
ထို့ကြောင့်။ ကေစိဝါဒေါ၊ ကေစိဝါဒကို။ ကတော၊
ပြုအပ်ပြီ။ (ဥပမာ ဝါကျများကို ချန်ထားခဲ့သည်)။

- အပ္ပမညာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်များကို ၁-သမာန
ဝါဒ၊ ၂- ကေစိဝါဒအရ အသီးသီး ကောက်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ရူပသောမနဿ ၁၂၊ မဟာကု- ကြံ ၁၆၊ ပေါင်း
၂၈။

၂-ရူပသောမနဿ ၁၂၊ မဟာကု- ကြံ- သောမနဿ
၈- ပေါင်း ၂၀၊ (သတ်ပြုပါ)။

- နာနာကဒါစိ စေတသိက်၊ ကဒါစိစေတသိက်၊
သဟကဒါစိ စေတသိက်များကို ပေါ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိရတီ ၃၊ ကရုဏာ
မုဒိတာ ပေါင်း ၈-ပါးသည် နာနာကဒါစိ၊ မာန
သည် ကဒါစိ၊ ထိန မိဒ္ဓသည် သဟ ကဒါစိ။

ဣဿာ မစ္ဆေရ ကုက္ကုစ္စ၊

ဝိရတီ ကရုဏာဒယော။

နာနာ ကဒါစိ မာနောစ၊

ထိန မိဒ္ဓံ တထာ သဟ။

- အနိယတယောဂီ၊ နိယတယောဂီ စေတသိက်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အနိယတယောဂီစေတသိက်ကား ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိရတီ ၃-ခု၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ မာန၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ ပေါင်း ၁၁-ပါးတည်း။
နိယတယောဂီ စေတသိက်ကား ကျန်စေတသိက် ၄၁-ပါးတည်း။

- အနိယတယောဂီ စေတသိက်များသည် အဘယ် စိတ်၌ နာနာကဒါစိ၊ ကဒါစိ၊ သဟကဒါစိ ယှဉ် ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့သည် ဒေါသမူဒွေး မှာ နာနာကဒါစိ ယှဉ်ကြပါသည်။
ဝိရတီ ၃-ပါးသည် မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာ နာနာ ကဒါစိ ယှဉ်ပါသည်။
ကရုဏာ မုဒိတာတို့သည် ရူပသောမနဿ ၁၂၊ မဟာကုသိုလ် ၈၊ မဟာကြိယာ ၈-ခုတို့၌ နာနာ ကဒါစိယှဉ်ကြပါသည်။
မာနသည် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ်မှာ ကဒါစိ ယှဉ်ပါ သည်။
ထိနမိဒ္ဓသည် သသင်္ခါရိကစိတ် ၅-ခုမှာ သဟကဒါစိ ယှဉ်ပါသည်။

● ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့၏ နာနာယှဉ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သူတပါးစည်းစိမ်ကို ငြု၍သောအခါ ဣဿာသာ ယှဉ်၍ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့မယှဉ်။

မိမိစည်းစိမ်ကို လျှို့ဝှက်သောအခါ မစ္ဆရိယသာ ယှဉ်၍ ဣဿာ၊ ကုက္ကုစ္စတို့မယှဉ်။

ပြုပြီးသော သုစရိုက် မပြုရသေးသော သုစရိုက် တို့ကို အာရုံပြု၍ နှလုံး မသာယာသော အခါ ကုက္ကုစ္စသာယှဉ်၍ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယတို့ မယှဉ်။

ဤသို့ နာနာ (=အသီးသီး) ယှဉ်ကြပါသည်။

● ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့ ကဒါစိယှဉ်ပုံကို ရေး ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သူတပါး စည်းစိမ်ကို ငြု၍လျှင် ဣဿာယှဉ်၍ မငြု၍လျှင် မယှဉ်။

မိမိစည်းစိမ်ကို သျှိုင့်ဝှက်လျှင် မစ္ဆရိယ ယှဉ်၍ မလျှို ဝှက်လျှင် မယှဉ်။

ပြုပြီးသော သုစရိုက် မပြုရသေးသော သုစရိုက် တို့ကို အာရုံပြု၍ နှလုံးမသာယာလျှင် ကုက္ကုစ္စယှဉ် ၍ နှလုံးသာယာလျှင် မယှဉ်။

ဤသို့ ကဒါစိ (=ရံဖန်ရံခါသာ) ယှဉ်ကြပါသည်။

● ဝိရတီ ၃-ပါး၏ နာနာယှဉ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့ပဲ ဝစီဒုစရိုက်မှ
ရှောင်ကြဉ်သောအခါ သမ္မာဝါစာသာ ယှဉ်၍
သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝတို့ မယှဉ်။
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့ပဲ ကာယဒုစရိုက်မှ
ရှောင်ကြဉ်သောအခါ သမ္မာကမ္မန္တသာ ယှဉ်၍
သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာအာဇီဝတို့ မယှဉ်။
အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကိုငဲ့၍ ကာယ ဒုစရိုက်
ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်သော အခါ သမ္မာ
အာဇီဝသာယှဉ်၍ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တတို့
မယှဉ်။

ဤသို့နာနာ (=အသီးသီး) ယှဉ်ကြပါသည်။

● ဝိရတီ ၃-ပါး၏ ကဒါဇိယှဉ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့ပဲ ဝစီဒုစရိုက်မှ
ရှောင်ကြဉ်လျှင် သမ္မာဝါစာယှဉ်၍ မရှောင်ကြဉ်
လျှင် မယှဉ်။
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့ပဲ ကာယဒုစရိုက်မှ
ရှောင်ကြဉ်လျှင် သမ္မာကမ္မန္တယှဉ်၍ မရှောင်ကြဉ်
လျှင် မယှဉ်။
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကို ငဲ့၍ ကာယဒုစရိုက်
ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်လျှင် သမ္မာအာဇီဝယှဉ်၍
မရှောင်ကြဉ်လျှင် မယှဉ်။

ဤသို့ ကဒါစိ (=ရံဖန်ရံခါသာ) ယှဉ်ကြပါသည်။

● အပ္ပမညာ ၂-ပါး၏ နာနာယှဉ်ပုံကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ သနားကြင်နာလျှင် ကရုဏာသာယှဉ်၍ မုဒိတာမယှဉ်။

သုခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်လျှင် မုဒိတာသာယှဉ်၍ ကရုဏာမယှဉ်။

ဤသို့ နာနာ(=အသီးအသီး)ယှဉ်ကြပါသည်။

● အပ္ပမညာဒွေး၏ ကဒါစိယှဉ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ သနားကြင်နာလျှင် ကရုဏာယှဉ်၍ မသနားမကြင်နာက မယှဉ်။

သုခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်လျှင် မုဒိတာယှဉ်၍ ဝမ်းမမြောက်က မယှဉ်။

ဤသို့ ကဒါစိ (=ရံဖန်ရံခါသာ) ယှဉ်ကြပါသည်။

● မာန၏ ကဒါစိယှဉ်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးပြီး ငါသိ ငါတတ် ငါသာ မြတ်ဟု မာန်မာန ထောင်လွှားလျှင် မာနယှဉ်၍ မာန်မာနမထားက မယှဉ်။ ဤသို့ ကဒါစိ ယှဉ်ပါသည်။

အမှတ်။ မာနစေတသိက် တခုတည်းဖြစ်၍ နာနာ (=အသီးအသီး
=တခုစီတခုစီ) မယှဉ်နိုင်တော့ပြီ။

● ထိနမိဒ္ဓ ၂-ပါး၏ သဟကဒါစိဖြစ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နာမက္ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့ အမှည့်မခံလျှင် ထိနမိဒ္ဓ ၂-ခု
လုံးယှဉ်၍ ခံလျှင် ၂-ခုလုံးမယှဉ်ပါ။ ဤသို့ သဟ
(=အတူတကွ), ကဒါစိ (=ရံဖန်ရံခါ) ယှဉ်ပါသည်။
သမ္ပယောဂနည်း ပြီး၏။

သင်္ဂဟနည်း

● အဘယ့်ကြောင့် လောကုတ္တရာစိတ်မှာ အပ္ပမညာ
မယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အပ္ပမညာတို့သည် သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍
လောကုတ္တရာစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရကား
အာရုံကွဲသောကြောင့် မယှဉ်ပါ။

အပ္ပမညာနံ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ လောကုတ္တရာနဉ္စ
နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ ဝုတ္တံ “အပ္ပမညာဝဇ္ဇိတာ”
တိ။ (ဋီ)။

အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါ
ပညတ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
လောကုတ္တရာနံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်တို့၏။ နိဗ္ဗာနာ
ရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပမညာဝဇ္ဇိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

● အဘယ့်ကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်စိတ်မှာ ဝိရတီများမယှဉ် ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ သီလစင်ကြယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကောင်းစွာ သုတ် သင်အပ်ပြီးသော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂ ရှိသော သူအား သက်သက် စိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားရုံမျှဖြင့် မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်များ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင် သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။

သီလဝိသုဒ္ဓိဝသေန သုဝိသောဓိတ ကာယဝစီ ပယောဂဿ ကေဝလံ စိတ္တသမာဓာနမတ္တေန မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနာနိ ပဝတ္တန္တိတံ ဝုတ္တံ “ဝိရတိတ္တယ ဝဇ္ဇိတာ”တိ။ (ဋီ)။

သီလဝိသုဒ္ဓိဝသေန၊ သီလစင်ကြယ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သုဝိသောဓိတကာယဝစီပယောဂဿ၊ ကောင်းစွာ သတ်သင်အပ်ပြီးသော ကာယပယောဂ ဝစီပယောဂ ရှိသူအား။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ စိတ္တသမာဓာန မတ္တေန၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာထားရုံမျှဖြင့်။ မဟဂ္ဂ တဇ္ဈာနာနိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ဘို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိရတိတ္တယ ဝဇ္ဇိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

● “ကရုဏာ မုဒိတာ ပနေတ္ထ ပစ္စေကမေဝ ယောဇေ တဗ္ဗာ”၌ အဘယ့်ကြောင့် ကရုဏာနှင့် မုဒိတာကို အသီးသီး ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကရုဏာသည် ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို အာရုံပြု၍ မုဒိတာ
သည် သုခိတသတ္တဝါကိုအာရုံပြုရကား အာရုံချင်း
ကွဲပြားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

● “အပ္ပမညာယော န လဗ္ဘန္တိ”၌ အဘယ့်ကြောင့်
ပဉ္စမချာန်မှာ အပ္ပမညာ မယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံကွဲပြားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

● “အပ္ပမညာ ဝိရတိယော ပနေတ္ထ ပစ္စေကမေဝ
ယောဇေတဗ္ဗာ”၌ အဘယ့်ကြောင့် အပ္ပမညာဝိရတိ
တို့ အသီးသီး တခြားစီ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အပ္ပမညာသည် သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍
ဝိရတိသည် ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုကို အာရုံပြုရကား
အာရုံချင်းကွဲပြားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

အပ္ပမညာနံ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ ဝိရတိနဉ္စ ဝီတိက္ကမိ
တဗ္ဗဝတ္ထုငိုသယတ္တာ။ (ဋီ)။

အပ္ပမညာနံ၊ တို့၏။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာ၊ သတ္တဝါ
ပညတ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ဝိရတိနံ၊ တို့၏။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗ ဝတ္ထုငိုသယတ္တာ၊
ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုလျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်းတည်း။

- “ကြိယစိတ္တေသုပိဝိရတိဝဇ္ဇိတာ” ဌ အဘယံကြောင့် မဟာကြိယာစိတ်မှာ ဝိရတိ မယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ လောကီ ဝိရတိတို့သည် စင်စစ် ကုသိုလ်သဘောရှိ သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။

လောကီယဝိရတီနံ ဧကန္တကုသလ သဘာဝတ္တာ
(ဋီ)။

လောကီယဝိရတီနံ၊ လောကီဝိရတိတို့၏။ ဧကန္တ
ကုသလ သဘာဝတ္တာ၊ စင်စစ် ကုသိုလ်သဘောရှိ
ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

- “တထာဝပိကေသုစ အပ္ပမညာဝိရတိဝဇ္ဇိတာ” ဌ အဘယံကြောင့် မဟာဝိပင်္ဂါမှာ အပ္ပမညာ ဝိရတိ ကြည့်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မဟာဝိပင်္ဂါသည် ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြု၏။ အပ္ပ
မညာသည် သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၏။ ဝိရတိ
သည် စင်စစ် ကုသိုလ်သဘော ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်
ကြည့်ရပါသည်။

ကာမာဝစရ ဝိပင်္ဂါကာနဉ္စ ဧကန္တ ပရိတ္တာရမ္မ
ဏတ္တာ၊ အပ္ပမညာနဉ္စသတ္တာရမ္မဏဟာ၊ ဝိရတီနဉ္စ
ဧကန္တကုသလတ္တာ ဝုတ္တံ “အပ္ပမညာ ဝိရတိဝဇ္ဇိ
တာ” တိ။ (ဋီ)။

ကာမာဝစရဝိပါကာနံ၊ ကာမာဝစရ ဝိပါက်တို့၏
 ကေန္တ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တာစ၊ စင်စစ် ပရိတ္တ
 တရားလျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 အပ္ပမညာနံ၊ အပ္ပမညာတို့၏။ သတ္တာရမ္မဏတ္တာစ၊
 သတ္တဝါပညတ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ ဝိရတီနံ၊ ဝိရတီတို့၏။ ကေန္တ ကုသ
 လတ္တာစ၊ စင်စစ် ကုသိုလ်သဘော ရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပ္ပမညာ ဝိရတိဝဇ္ဇိတာတိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

- ဝိသေသကစေတသိက်များကို ဖော်ပြ၍ ဝိသေသက
 (=အထူးပြု) ဟူသောစကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း
 ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခဟူသော စျာန်တရား
 ၄-ခု၊ အပ္ပမညာ ၂-ခု၊ ဝိရတီ ၃-ခု၊ ပညိန္ဒြေ ၁၊
 ပေါင်း ၁၀-ပါးတည်း။
 အချို့စိတ်မှာယှဉ်၍ အချို့စိတ်မှာ မယှဉ်ခြင်းကို
 ဝိသေသက (=အထူးပြုသည်)ဟု ဆိုပါသည်။

- အဘယ်စိတ်မှာ အဘယ် တရားများ အထူးပြုပါ
 သနည်း။

အဖြေ။ လောကုတ္တရာစိတ်မှာ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ
 ဟူသော စျာန်တရားများက အထူးပြုပါသည်။

မဟဂ္ဂုတ်စိတ်မှာ ၎င်းစျာန်တရား ၄-ပါးနှင့် အပ္ပ
မညာဒွေးက အထူးပြုပါသည်။

ကာမသောဘနစိတ်မှာ ဝိရတီ၊ ဉာဏ်၊ ပီတိ၊ အပ္ပ
မညာတို့က အထူးပြုပါသည်။

အနုတ္တရေ စျာနဓမ္မာ၊

အပ္ပမညာစ မဇ္ဈိမေ။

ဝိရတီ ဉာဏ ပီတိစ၊

ပရိတ္တေသု ဝိသေသကာ။

အမှာ။ ဝိတက်သည် ပဌမစျာန်မှာယှဉ်၍ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ
ပဉ္စမစျာန်တို့၌ မယှဉ်ရကား ပဌမစျာန်နှင့် ဒုတိယ၊
တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမစျာန်တို့ကို ကွဲပြားအောင် ပြုလေ
သည်။ ဤနည်းအတူ အခြားဝိသေသက စေတသိက်များ
ကိုလည်း စိတ်ယှဉ်ကိုကြည့်၍ နားလည်ပါစေ။

● “ဣဿာ မစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ ပနေတ္ထ ပစ္စေကမေဝ
ယောဇေတဗ္ဗာနိ” ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စတို့သည် ပဉ္စမအသင်္ခါရိက စိတ်မှာ
အသီးသီး ယှဉ်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံပြားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
ဘိဇ္ဇာရမ္မဏတ္တာ ယေဝ၊ အာရုံပြားသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်သာလျှင်။ (ဋီ)။ (အာရုံ ပြားပုံကိုရေး
ခဲ့ပြီ)။

● အဘယ့်ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်မှာ အဓိမောက္ခ
မယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အဓိမောက္ခသည် အာရုံကို ဆုံးဖြတ်သော အခြင်း
အရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာရုံကို မဆုံးဖြတ်
နိုင်သော ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်မှာ မယှဉ်ပါ။

အ ဓိ မော က္ခ သ နိစ္ဆယာကာရပ္ပဝတ္တိတော
ဒွေဠကသဘာဝေ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တေ သမ္ဘဝေါ
နတ္ထိ။ (ဋီ)။

အဓိမောက္ခဿ၊ အဓိမောက္ခ၏။ နိစ္ဆယာကာရပ္ပ
ဝတ္တိတော၊ ဆုံးဖြတ်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်
ဖြစ်သောကြောင့်။ ဒွေဠကသဘာဝေ၊ နှလုံးနှစ်ခု
ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တေ၊ ဌ။
သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

- မဟဂ္ဂုတ် ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ
ဈာန်စိတ်တို့၌ အများဆုံး၊ တပြိုင်နက်၊ အမြဲတမ်း
ယှဉ်သော စေတသိက်များကို သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။	ပ	ဒု	တ	စ	ပဉ်
များ	၃၅	၃၄	၃၃	၃၂	၃၀
ပြိုင်	၃၄	၃၃	၃၂	၃၁	၃၀
မြဲ	၃၃	၃၂	၃၁	၃၀	၃၀

- မဟာကုသိုလ် ပ-ဒု-တ-စတုတ္ထ ဒွေးတို့၌ အများဆုံး၊
တပြိုင်နက်၊ အမြဲတမ်းယှဉ်သော စေတသိက်များကို
သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ပိုင်း]

သင်္ဂဟနည်း

(၈၅)

အဖြေ။

ပ

ဒု

တ

စ

များ ၃၈ ၃၇ ၃၇ ၃၆

ပိုင် ၃၄ ၃၃ ၃၃ ၃၂

မြဲ ၃၃ ၃၂ ၃၂ ၃၁

- မဟာကြိယာ ပ-ဒု-တ-စတုတ္ထဒွေးတို့၌ အများဆုံး၊ တပိုင်နက်၊ အမြဲတမ်းယှဉ်သော စေတသိက်များကို သင်္ချာမျှဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။

ပ

ဒု

တ

စ

များ ၃၅ ၃၄ ၃၄ ၃၃

ပိုင် ၃၄ ၃၃ ၃၃ ၃၂

မြဲ ၃၃ ၃၂ ၃၂ ၃၁

- မဟာဝိပင်္ဂါ ပ-ဒု-တ-စတုတ္ထဒွေးတို့၌ အများဆုံး၊ တပိုင်နက်၊ အမြဲတမ်းယှဉ်သော စေတသိက်များကို သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။

ပ

ဒု

တ

စ

များ ၃၃ ၃၂ ၃၂ ၃၁

ပိုင် ၃၃ ၃၂ ၃၂ ၃၁

မြဲ ၃၃ ၃၂ ၃၂ ၃၁

(၈၆)

အဘိဓမ္မာကျဉ်းရေး

[စေတသိက်

● ဒေါသမူ အသင်္ခါရိက၊ သသင်္ခါရက စိတ်တို့၌
အများဆုံး၊ တပြိုင်နက် အမြဲတမ်းယှဉ်သော စေတ
သိက်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။

အ

သ

များ

၂၀

၂၂

ပြိုင်

၁၈

၂၀

ဖြေ

၁၈

၁၉

စေတသိက်ပိုင်းပြီး၏။

ပကိဏ်းပိုင်း

ဝေဒနာ သင်္ဂဟ

● “တေပညာသ သဘာဝတော” ၌ တေပညာသအရ
ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ် ၁, စေတသိက် ၅၂, ပေါင်း ၅၃-ပါး ဖြစ်ပါ
သည်။

အမှ။ စိတ်တခု ယုတ် ၉၈ ရှိသော်လည်း သဘာဝတောဟု
ဆိုသောကြောင့် စိတ်မှာ အာရမ္မဏဝိဇာနနလက္ခဏာ
တပါးသာ ရှိ၍ တပါးသာ ယူရသည်။ မေးလျှင် ဖြေတတ်
ပါစေ။

● “ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ သုခါ ဒုက္ခာ” ဟု
ဟောတော်မူပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အသျှင်
အနုရုဒ္ဓါ ဆရာက ဝေဒနာသုံးပါး ဆိုထားရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဝေဒနာ ၂-ပါးဟောထားရာမှာ အပြစ်မရှိသော
ဥပေက္ခာဝေဒနာကို သုခဝေဒနာ၌ သွင်း၍ အပြစ်
ရှိသော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ဒုက္ခဝေဒနာ၌ သွင်း
ထားသောကြောင့် ဝေဒနာ ၃-ပါးဆိုရပါသည်။

တံ ပန အနဝဇ္ဇပက္ခိကံ အဒုက္ခမသုခံ သုခဝေဒနာ
ယံ၊ သာဝဇ္ဇပက္ခိကဉ္စ ဒုက္ခဝေဒနာယံ သင်္ဂဟေ
တွာ ဝုတ္တံ။ (ဋီ)။

တံ ပန၊ ထိုစကားကိုကား။ အနဝဇ္ဇပက္ခိကံ၊ အပြစ်
မရှိသော အဖို့ရှိသော။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာကို။ သုခဝေဒနာယံ၊ သုခဝေဒနာ၌။ သာ
ဝဇ္ဇပက္ခိကံ၊ အပြစ်ရှိသော အဖို့ရှိသော ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာကို။ ဒုက္ခဝေဒနာယံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၌။ သင်္ဂဟေ
တွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

- အချို့သုတ္တန်မှာ ဒုက္ခဝေဒနာ တပါးသာ ဟော
ထားပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဝေဒနာ ၃-ပါးဆို
ထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ အလုံးစုံသောဝေဒနာတို့သည် ဒုက္ခသဘောရှိသော
ကြောင့် ဒုက္ခဝေဒနာတမျိုးသာ ဟောထားခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာ ၃-ပါး ဆိုထားပါ
သည်။

တံ သင်္ခါရဒုက္ခတာယသဗ္ဗဝေဒနာနံ ဒုက္ခသဘာ
ဝတ္တာ ဝုတ္တံ။ (ဋီ)။

တံ၊ ထိုစကားကို။ သင်္ခါရ ဒုက္ခတာယ၊ သင်္ခါရ
ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဝေဒနာနံ၊ ခပ်သိမ်း
သော ဝေဒနာတို့၏။ ဒုက္ခ သဘာဝတ္တာ၊ ဒုက္ခသဘော
ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

- အဘယံကြောင့် 'ဣန္ဒြိယဘေဒ အားဖြင့် ဝေဒနာ ၅-ပါး ဆိုထားရပါသည်။

အဖြေ။ သုခဝေဒနာသည် ကာယိကသာဟ၊ မာနသိကသာဟ အားဖြင့် ၂-ပါးပြားသောကြောင့်၎င်း၊

ဒုက္ခဝေဒနာသည် ကာယိက အသာဟ၊ မာနသိက အသာဟအားဖြင့် ၂-ပါး ပြားသောကြောင့်၎င်း။

ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် အပြားမရှိသောကြောင့်၎င်း- ၅-ပါး ဆိုပါသည်။

ကာယိကမာနသိက သာတာသာဟဘေဒတော သုခံ ဒုက္ခဉ္စ ပစ္စေကံ ဒွိဓာ၊ဥပေက္ခာ ပန ဘေဒါ ဘာဝတော ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ ဧကဓာဝ။ (ဋီ)။

ကာယိက မာနသိက သာတာသာဟ ဘေဒတော၊ ကာယိကသာဟ မာနသိကသာဟ ကာယိကအသာဟ မာနသိကအသာဟ အားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းကြောင့်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ဒုက္ခဉ္စ၊သည်၎င်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ ဒွိဓာ၊ ၂-ပါးစီပြား၏။ ဥပေက္ခာပန၊ သည်ကား။ ဘေဒါဘာဝတော၊ အပြားမရှိခြင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧကဓာဝ၊ တပါးသာ အဖို့ရှိ၏။

ဝေဒနာသင်္ဂဟ ပြီး၏။

ကိစ္စ သင်္ဂဟ

- သန္တီရဏချင်း တူပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် သုခ သန္တီရဏမှာ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ သုခသန္တီရဏသည် ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်ပါ။

သုခ သန္တီရဏဿ ပဋိသန္ဓိဝသပ္ပဝတ္တိ ဘာဝံ၊
ဘာဝတော။ (ဋီ)။

သုခ သန္တီရဏဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိ ဝသပ္ပဝတ္တိ ဘာဝံ၊
ဘာဝတော၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
မရှိသောကြောင့်တည်း။

အမှာ။ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏကို ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဟော
၍ သုခ သန္တီရဏကို ပဝတ္တိအာ ဖြင့်သာ ပဋ္ဌာန်းပါဠိ
တော်မှာ ဟောထားသောကြောင့်ဟု (ဋီ)၌ အကျယ်
လာ၏။

- အဘယ့်ကြောင့် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသည် ဇောကိစ္စမတပ်
ပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်း မရှိသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

တဿ အာရမ္မဏရသာနုဘာဝနာ ဘာဝတော
ဝုတ္တံ “အာဝဇ္ဇနဒ္ဓယ ဝဇ္ဇိတာနီ”တိ။ (ဋီ)။

တဿ၊ ထို မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏။ အာရမ္မဏရသာနု
ဘာဝနာ အာဝတော၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစား

ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာဝဇ္ဇေနုဒ္ဓယဝဇ္ဇိတာနီတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

● မဂ်စိတ်သည် တကြိမ်သာဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့်
ဇောကိစ္စ တပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ မဂ်စိတ်သည် ဇောသဘော ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါ
သည်။

တံ သဘာဝဝန္တတာယ ဇဝနကိစ္စံနာမ။ (ဋီ)။
တံ သဘာဝဝန္တတာယ၊ ထိုဇောသဘော ရှိသည်၏
အပြစ်ကြောင့်။ ဇဝနကိစ္စံနာမ၊ ဇောကိစ္စတပ်သည်
မည်၏။

ကိစ္စသင်္ဂဟ ပြီး၏။

ဒွါရ သင်္ဂဟ

● “မနောဒွါရံ ပန ဘဝဂ်န္တိ ပဝုစ္စတိ” ဌိ မနောဒွါရ
အရ၊ ဘဝဂ်အရတို့ကို ကောက်ဖြန့်ပါ။

အဖြေ။ မနောဒွါရ အရကား မနောဒွါရ ဝဇ္ဇန်း စိတ်၏
အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ဘဝဂ်ပစ္စေဒ ၁၉-ခု ဖြစ်ပါ
သည်။

ဘဝဂ်အရလည်း ၎င်း ၁၉-ခုပင်တည်း။

ဘဝဂ်န္တိ အာဝဇ္ဇေနာနန္တရံ ဘဝဂ်။ (ဋီ)။

ဘဝဂ်န္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အာဝဇ္ဇေနာနန္တရံ၊
မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဘဝဂ်၊
ဘဝင်တည်း။

- “စက္ခုဒွါရေယထာရဟံ” ဌိ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ယောနိသော မနသိကာရ၊ အယောနိသော မနသိကာရ၊ နိရာနုသယသန္တာန် စသည်တို့ အားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံ ဆိုပါသည်။

ယထာရဟန္တိ ဣဋ္ဌာဒိအာရမ္မဏေ ယောနိသော အယောနိသော မနသိကာရ နိရာနုသယသန္တာနာဒိနံ အနုရူပတော။ (ဋီ)။

ယထာရဟန္တိဟူသည်ကား။ ဣဋ္ဌာဒိ အာရမ္မဏေ၊ ဣဋ္ဌ အစရှိသော အာရုံ၌။ ယောနိသော အယောနိသော မနသိကာရ နိရာနုသယ သန္တာနာဒိနံ၊ စသည်တို့အား။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအား ဖြင့်။

- အဘယံကြောင့် တနုယုတ် ၂၀-သော စိတ်တို့သည် ဒွါရဝိမုတ် ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ စက္ခုစသော ဒွါရတို့၌ မဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်က မနောဒွါရဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်စိတ်များ ဖြစ်နေသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မနိမိတ်အာရုံ စသည်မှ တပါးသော အာရုံကို အာရုံမပြုသောကြောင့်၎င်း ဒွါရဝိမုတ် ဖြစ်ပါသည်။

စက္ခာဒိဒွါရေသု အပ္ပဝတ္တနတော၊ မနောဒွါရ
သင်္ခါတ ဘဝင်္ဂတော၊ အာရမ္မဏန္တရဂ္ဂဟဏဝသေ
န အပ္ပဝတ္တိတော စ။ (ဋီ)။

စက္ခာဒိဒွါရေသု၊ စက္ခု အစရှိသော ဒွါရတို့၌။
အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မနောဒွါရ
သင်္ခါတ ဘဝင်္ဂတော၊ မနောဒွါရဟု ဆိုအပ်သော
ဘဝင်္ဂစိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အာရမ္မဏန္တရဂ္ဂ
ဟဏဝသေန၊ တပါးသော အာရုံကို ယူခြင်း၏
အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပဝတ္တိတော စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်
၎င်း။

- ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှင့် မဟာဝိပဿိတံ စိတ်တို့သည်
အဘယ်အခါမှ ဆဒ္ဓါရိကဖြစ်၍၊ အဘယ်အခါမှ
ဒွါရဝိမုတ် ဖြစ်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ သန္တီရဏကိစ္စ၊ တဒါရုံကိစ္စတပ်ခိုက် ဆဒ္ဓါရိကဖြစ်၍
ပဋိသန္ဓေကိစ္စ၊ ဘဝင်္ဂကိစ္စ၊ စုတိကိစ္စတပ်ခိုက် ဒွါရ
ဝိမုတ်ဖြစ်ပါသည်။

ပဉ္စဒွါရေသု သန္တီရဏ တဒါရမ္မဏဝသေန၊
မနောဒွါရေစ တဒါရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တနတော
ဆဒ္ဓါရိကနိစော၊ ပဋိသန္ဓာဒိဝ သပ္ပဝတ္တိယာ
ဒွါရဝိမုတ္တာနိစ။ (ဋီ)။

ပဉ္စဒွါရေသု၊ ငါးဒွါရတို့၌။ သန္တီရဏ တဒါ
ရမ္မဏဝသေန၊ သန္တီရဏကိစ္စ တဒါရုံကိစ္စတို့၏ အစွမ်း

အားဖြင့်။ ပဝတ္ထနုတောစ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
 မနောဒွါရေ၊ ခွံ။ တဒါရမ္ပဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထ
 နုတောစ၊ ၎င်း။ သဒ္ဓါဒိကနိဝေဝ၊ ခြောက်ဒွါရ
 ခွံလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓာဒိ ဝသပ္ပဝတ္ထိယာ၊
 ပဋိသန္ဓေ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဒွါရဝိမုတ္တာနိစ၊ ဒွါရမှလည်း လွတ်ကုန်
 ၏။

ဒွါရသင်္ဂဟ ပြီး၏။

အာရမ္ပဏ သင်္ဂဟ

● “ကာလဝိမုတ္တာ”၌ အဘယံကြောင့် အဘယ်ကို
 ကာလဝိမုတ် ခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ မပျက်စီးနိုင်ရကား အတိတ်ကာလ စသည်ဖြင့်
 မခေါ်ထိုက်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်ကို
 ကာလဝိမုတ်ခေါ်ပါသည်။

ဝိနာသာဘာဝတော အတိတာဒိကာလဝသေန
 နဝတ္တဗ္ဗတ္တာ နိဗ္ဗာနံ ပညတ္တိ စ ကာလဝိမုတ္တာ
 နာမ။ (ဋီ)။

ဝိနာသာ ဘာဝတော၊ ပျက်စီးခြင်း၏ မရှိခြင်း
 ကြောင့်။ အတိတာဒိကာလဝသေန၊ အတိတ်အစ
 ရှိသော ကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နဝတ္တဗ္ဗတ္တာ၊

မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်၊ သည်၎င်း။
ပညတ္တိစ၊ သည်၎င်း။ ကာလဝိမုတ္တာနာမ၊ မည်၏။

● မနောဒွါရိက ခိတ္တာနံ ။ပ။ ယထာရဟ မာရမ္မဏံ
၌ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မနောဒွါရိကဝိတ်တို့၏ ကာမဇော၊ အဘိညာဉ်
ဇော၊ ကြွင်းသော မဟဂ္ဂုတ်ဇော စသည်တို့အား
လျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံဆိုပါသည်။

ယထာရဟန္တိ ကာမာဝစရ ဇဝန အဘိညာ
သေသမဟဂ္ဂတာဒိဇဝနာနံအနုရူပတော။ (ဋီ)။

ယထာရဟန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာမာဝစရဇဝနအဘိ
ညာသေသမဟဂ္ဂတာဒိဇဝနာနံ၊ ကာမာဝစရဇော၊
အဘိညာဉ်ဇော၊ ကြွင်းသော မဟဂ္ဂုတ် အစရှိသော
ဇောတို့အား။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။

● “ယေဘုယျေန ဘဝန္တရေ”၌ အဘယံကြောင့်
ယေဘုယျေနသဒ္ဒါကို ဆိုရပါသည်။

အဖြေ။ အသညသတ်ကို စင်စေလိုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။
အသညဘဝတောစုတာနဉ္စိ ပဋိသန္ဓိဝိသယသ
အနန္တရာတိတဘဝေ န ကေနစိ ဒွါရေန ဂဟဏံ
အတ္ထိတိ တဒေဝေတ္ထ ယေဘုယျဂ္ဂဟဏေန ဗျဘိ
စာရိတံ။ (ဋီ)။

ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ အသညီဘဝတော၊
 အသညသတ်ဘုံမှ။ စုတာနံ၊ စုတေသောသုတို့၏။
 ပဋိသန္ဓိဝိသယဿ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံကို။ အနန္တ
 ရာတီတဘဝေ၊ အခြားမဲ့ အတိတ်ဖြစ်သော အသည
 သတ်ဘုံ၌။ ကေနစိဒ္ဓါရေန၊ တစုံတခုသော ဒွါရဖြင့်။
 ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 တဒေဝ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤနေရာ၌။
 ယေဘုယျဂ္ဂဟဏေန၊ သဒ္ဓါဖြင့်။ ဗျဘိစာရိတံ၊ အထူး
 ပြုအပ်ပြီ။

- အဘယ့်ကြောင့် ဒွါရဝိမုတ်စိတ်တို့သည် အနာဂတ်
 အာရုံကို အာရုံမပြုကြပါသနည်း။

အဖြေ။ အနာဂတ် အာရုံသည် ခံစားအပ်ဘူးသည်လည်း
 မဟုတ်၊ ထင်နေဆဲလည်း မဟုတ်သောကြောင့်
 ဖြစ်ပါသည်။

န ဟိ တံ အတီတကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနိ ဝိယ အနု
 ဘူတံ၊ နာပိ ပစ္စုပ္ပန္န ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာနိဝိယ
 အာပါထာဂတဉ္စ ဟောတိ။

ဟိ၊ မှန်၏။ တံ၊ ထိုအနာဂတ်အာရုံသည်။ အတီတ
 ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနိဝိယ၊ အတိတ်ကံ ကမ္မနိမိတ်တို့ကဲ့
 သို့။ အနုဘူတံ၊ ခံစားအပ်ဘူးသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာနိဝိယ၊ ပစ္စုပ္ပန်

ကမ္မနိမိတ် နိဂတိနိမိတ်တို့ကဲ့သို့။ အာပါထာဂတဉ္စ၊
ထင်ခြင်းသို့ရောက်ဆဲသည်လည်း။ နာပိဟောတိ၊
ဖြစ်လည်းမဖြစ်။

- “ဟသနဝိတ္တဉ္စေတိ သဗ္ဗထာပိ ကာမာဝစရာရမ္မဏာ
နေဝ” ၌ ဟသိတုပ္ပု၌ ဖိတ်၏ ကာမဖြစ်သော အာရုံ
၆-ပါးကို အာရုံပြုပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများအားထုတ်ရန် သင့်လျော်
သော ဌာနကိုတွေ့၍ ဝမ်းမြောက်သောသူ၏ ဟသိ
တုပ္ပု၌ ဖိတ်သည် ရူပါရုံကို၊
ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတို့ကို ဝေဖန်ရာ၌ ကျယ်လောင်သော
အသံကို ကြားရ၍ ဤကဲ့သို့သော လောလုပ္ပ
တဏှာကို ငါပယ်အပ်ပြီဟု ဝမ်းမြောက်သောသူ၏
ဟသိတုပ္ပု၌ ဖိတ်သည် သဒ္ဒါရုံကို၊
နံ့သာ စသည်တို့ဖြင့် စေတီတော်ကို ပူဇော်ရာ
အခါ၌ ဝမ်းမြောက်သောသူ၏ ဟသိတုပ္ပု၌ ဖိတ်
သည် ဂန္ဓာရုံကို၊
အရသာရှိသော ဆွမ်းကို သီတင်းသုံးဖော်များနှင့်
ခွဲဝေစားသောက်ရာ၌ ဝမ်းမြောက်သောသူ၏ ဟသိ
တုပ္ပု၌ ဖိတ်သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို၊
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် စသည်တို့ဖြင့် ယူအပ်သော
ကာမာဝစရတရားကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်သော

သူ၏ ဟသိတုပ္ပါဒ်စိတ်သည် ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

အမှတ်။ (သတိပြုပါ။ ဤမေးခွန်း အစိုးရက မေးဘူးပြီ)။

ဟသန စိတ္တဗ္ဗိ ပဓာနသာရုပ္ပဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ
တုဿန္တဿ ရူပါရမ္မဏေ၊

ဘဏ္ဍာဘဇနဋ္ဌာနေ မဟာသဒ္ဓိံ သုတံ ဝေရူပါ
လောလုပ္ပတဏှာ မေ ပဟိနာတိ တုဿန္တဿ
သဒ္ဓါရမ္မဏေ၊

ဂန္ဓာဒီဟိ စေတိယပူဇနကာလေ တုဿန္တဿ
ဂန္ဓာရမ္မဏေ၊

ရသသမ္ပန္နံ ပိဏ္ဍုပိတံ သဗြဟ္မစာရီဟိ ဘာဇေ
တံ ပရိဘုဉ္ဇနကာလေ တုဿန္တဿ ရသာရမ္မ
ဏေ၊

အဘိသမာစာရိက ဝတ္ထ ပရိပူရဏ ကာလေ
တုဿန္တဿ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏေ၊

ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏာဒီဟိ ဂဟိတကာမာဝစရဓမ္မံ
အာရတ္တံ တုဿန္တဿ ဓမ္မာရမ္မဏေ။ (ဋီ)။

ဟသနစိတ္တဗ္ဗိ၊ ယသိတုပ္ပါဒ် စိတ်သည်လည်း။
ပဓာန သာရုပ္ပဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရန် သင့်
လျော်သော ဌာနကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရ၍။ တုဿန္တဿ၊
ဝမ်းမြောက်သောသူ၏။ ရူပါရမ္မဏေ၊ ဌာန။

ဘဏ္ဍာဘာဇနဌာနေ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာ
ဌာန၌။ မဟာသဒ္ဓါ၊ ကျယ်သောအသံကို။ သုတ္တာ၊
ကြားရသည်ရှိသော်။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိ
သော။ လောလုပ္ပတဏှာ၊ ကို။ မေ၊ ငါသည်။ ပဟိ
နာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုဿန္တဿ၊ ၏။
သဒ္ဓါရမ္မဏေ၊ ၌။

ဂန္ဓာဒီဟိ၊ နံသာ စသည်တို့ဖြင့်။ စေတိယပူဇန
ကာလေ၊ စေတီတော်ကို ပူဇော်ရာအခါ၌။ တုဿန္တ
ဿ၊ ၏။ ဂန္ဓာရမ္မဏေ၊ ၌။

ရသသမ္ပန္နံ၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပိဏ္ဍ
ပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ သီတင်းသုံးဖော်
တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဖန်၍။ ပရိဘုဉ္ဇနကာလေ၊
သုံးဆောင်ရာ အခါ၌။ တုဿန္တဿ၊ ၏။ ရသာ
ရမ္မဏေ၊ ၌။

အာဘိသမာစာရိက ဝတ္တပရိပူရဏ ကာလေ၊
အာဘိသမာစရိက ဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်ရာ အခါ၌။
တုဿန္တဿ၊ ၏။ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏေ၊ ၌။

ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉာဏာဒီဟိ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် စသည်
တို့ဖြင့်။ ဂဟိတ ကာမာဝစရဓမ္မံ၊ ယူ အပ်
သော ကာမာဝစရတရားကို။ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍။
တုဿန္တဿ၊ ၏။ ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်၏။

- အကုသိုလ်စိတ် ၁၂, ဉာဏဝိပဿနာ ၈-ခုတို့သည် အဘယ်ကြောင့် လောကုတ္တရာ တရားကို အာရုံမပြုနိုင်ပါသနည်း။
- အဖြေ။ ၎င်းစိတ်တို့သည် မိုက်မဲကြသောကြောင့် လောကုတ္တရာ တရားကို အာရုံမပြုနိုင်ကြပါ။
- အတ္တနော ဇဉ္ဇဘာဝတော။ (ဋီ)။
- အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဇဉ္ဇဘာဝတော၊ မိုက်မဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
-

- မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄-ခုနှင့် ကုသိုလ် အဘိညာဉ်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို အာရုံမပြုနိုင်ကြပါသနည်း။
- အဖြေ။ သေက္ခ ပုထုဇနတို့၏ သန္တာန်မှသာ ဖြစ်သောကြောင့် အာရုံမပြုနိုင်ကြပါ။
- သေက္ခ ပုထုဇနသန္တာနေနသေဝ ပဝတ္တနတော။ (ဋီ)။
- သေက္ခပုထုဇန သန္တာနေနသေဝ၊ သေက္ခပုထုဇနတို့၏ သန္တာန်၌သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။
-

- မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် ၄, ကြိယာ အဘိညာဉ်နှင့် ဝုဋ္ဌောတို့သည် မည်သည့်အခါ၌ အာရုံအလုံးကို အာရုံပြုပါသနည်း။

အဖြေ။ ကြိယာစိတ်များသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ရာအခါ၊ ဝုဋ္ဌောသည် ထိုထိုဇောတို့ ၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ရာအခါ တို့၌သာ အလုံးစုံကို အာရုံပြုပါသည်။ (အခါခပ် သိမ်း အလုံးစုံကို အာရုံမပြုနိုင်)။

ကြိယဇဝနာနံ ဟိ သဗ္ဗညုတဉာဏာဒိ ဝသပ္ပ ဝတ္တိယံ၊ ဝေါဠုပ္ပနဿစ တံတံ ပုရေစာရိကဝသပ္ပ ဝတ္တိယံ။ (ဋီ)။

ဟိ၊ မှန်၏။ ကြိယဇဝနာနံ၊ တို့၏။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏာဒိဝသပ္ပဝတ္တိယံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အစရှိသည်တို့ ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ရာအခါ၌။ ဝေါဠုပ္ပနဿစ၊ ဝုဋ္ဌော ၏လည်း။ တံတံပုရေစာရိက ဝသပ္ပဝတ္တိယံ၊ ထိုထို ဇောတို့၏ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ် ရာအခါ၌။

အာရမ္မဏသင်္ဂဟ ပြီး၏။

ဝတ္ထုသင်္ဂဟ

● အဘယံကြောင့် ကာမဘုံမှာ ဝတ္ထုရုပ် ဖိ-ပါးလုံး ရပါသည်။

အဖြေ။ ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြေရှိသောသူကို ကာမဘုံမှာသာ ရအပ်သောကြောင့် ဖိ-ပါးလုံး ရပါသည်။

ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယဿ တတ္ထေဝ ဥပလဗ္ဘနတော။ (ဋီ)။
 ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယဿ၊ ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြေရှိသောသူ
 ၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုကမဘုံ၌သာလျှင်။ ဥပလဗ္ဘန
 တော၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ သဗ္ဗာနိပိဋ္ဌ “ဝိ” သဒ္ဒါဖြင့် ကန်းသောသူမှာ စက္ခု
 ဝိတ္ထု မရ စသည်ကိုပြသည်။

● အဘယ့်ကြောင့် ရူပဘုံမှာ သာနာဒိတ္တယ မရပါ
 သနည်း။

အဖြေ။ ကမဝိရာဂဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊
 ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌ တပ်ခြင်းကင်းရကား သာနာဒိတ္တယ
 မှာလည်း တပ်ခြင်းကင်းသောကြောင့် မရပါ။

ကမ ဝိရာဂ ဘာဝနာ ဝသေန ဂန္ဓ ရသ
 ဖောဠဗ္ဗေသု ဝိရတ္တတာယ တဗ္ဗိသယပ္ပသာဒေ
 သုပိ ဝိရာဂ သဗ္ဘာဝတော။ (ဋီ)။

ကမဝိရာဂ ဘာဝနာဝသေန၊ ကမ ဝိရာဂ
 ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓရသဖောဠဗ္ဗေသု၊
 ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌။ ဝိရတ္တတာယ၊
 တပ်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဗ္ဗိသယပ္ပ
 သာဒေသုပိ၊ ထိုအာရုံ ၃-ပါးလျှင် အာရုံရှိသော
 ပသာဒတို့၌လည်း။ ဝိရာဂသဗ္ဘာဝတော၊ တပ်ခြင်း
 ကင်းသောကြောင့်တည်း။

- အဘယ့်ကြောင့် ရူပဘုံမှာ စက္ခုသောတ ၂-ပါးကို ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘုရားဖူးခြင်း၊ တရားနာခြင်းစသော အကျိုးငှာ စက္ခုသောတတို့၌ တပ်ခြင်း မကင်းသောကြောင့် ရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဒဿန ဓမ္မဿဝနာဒိအတ္ထံ ပန စက္ခုသော
တေသု အဝိရတ္တဘာဝတော စက္ခာဒိဒ္ဓယံ တတ္ထ
ဥပလဗ္ဘတိ။ (ဋီ)။

ဗုဒ္ဓဒဿန ဓမ္မဿဝနာဒိ အတ္ထံ၊ ဘုရား ဖူးခြင်း
တရားနာခြင်း စသည် အကျိုးငှာ။ စက္ခုသောတေ
သု၊ တို့၌။ အဝိရတ္တဘာဝတော၊ တပ်ခြင်းမကင်း
ခြင်းကြောင့်။ စက္ခာဒိဒ္ဓယံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘုံ၌။
ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။

- အဘယ့်ကြောင့် အရူပဘုံမှာ ဝတ္ထုရုပ် မရပါသနည်း။

အဖြေ။ ရူပဝိရာဂ ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် အရူပဘုံမှာ အခါခပ်သိမ်း ရုပ်မဖြစ်သောကြောင့် ဝတ္ထုရုပ် မရပါ။

ရူပဝိရာဂဘာဝနာဝသေန တတ္ထံ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ
ရူပပ္ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော။ (ဋီ)။

ရူပဝိရာဂဘာဝနာဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထ၊
ထိုအရူပဘုံ၌။ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ရူပပု
ဝတ္တိယာ၊ ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်တည်း။

- အဘယံကြောင့် သန္တိရဏ ၃-ခုနှင့် မဟာဝိပင်္က
ဂ-ခုတို့သည် အရူပဘုံမှာ မဖြစ်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ အရူပဘုံ၌ ဒွါရမရှိခြင်း၊ ကိစ္စ မရှိခြင်းတို့ကြောင့်
မဖြစ်ပါ။

ဒွါရာဘာဝတော ကိစ္စဘာဝတောစ။ (ဋီ)။
ဒွါရာ ဘာဝတော၊ ဒွါရမရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။
ကိစ္စဘာဝတော စ၊ ကိစ္စ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း
တည်း။

- အောက်ပါဂါထာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြခဲ့ပါ။

ဆ ဝတ္ထု နိဿိတာကာမေ၊
သတ္တ ရူပေ စတုဗ္ဗိဓာ။
တိဝတ္ထု နိဿိတာ ရူပေ၊
ဓာတွေကာ နိဿိတာ မတာ။

အဖြေ။ “ဆ ဝတ္ထုနိဿိတာ ကာမေ သတ္တ” ဖြင့် ကာမဘုံမှာ
သတ္တဝိညာဏဓာတ် ၇-ပါးသည် ဆဝတ္ထုကို မှီ၏ဟု
ပြပါသည်။

“ရူပေစတုဗ္ဗိဓာ တိဝတ္ထု” ဖြင့် ရူပဘုံမှာ စက္ခု၊
သောတ၊ မနော၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ၄-ပါး
သည် စက္ခု၊ သောတ၊ ဟဒယဝတ္ထု ၃-ပါးကိုမှီ၏
ဟု ပြပါသည်။

“အရူပေ ဓာတွေက နိဿိတာ” ဖြင့် အရူပ
ဘုံမှာ မနောဝိညာဏဓာတ်တပါးသည် ဝတ္ထုရုပ်ကို
မမှီဟု ပြပါသည်။ (ရူပဘုံဆိုသော်လည်း အသည်
သတ်ကြည့် ရူပ ၁၅-ဘုံသာယူ)။

- “ဒွေစတ္တာလိသ ဇာယရေ၊ နိဿာယစ အနိဿာ
ယ” ဌ် ၎င်းစိတ် ၄၂-ပါးသည် အဘယ်ဘုံမှာ မှီ၍
အဘယ်ဘုံမှာ မမှီသနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စဝေါကာရ (=ကာမ၊ ရူပ) ဘုံ၌ မှီ၍ စတုဝေါ
ကာရ (=အရူပ) ဘုံမှာ မမှီပါ။ (ဋီ)။

- “မိကျောင်းမှာ လျှာမရှိ” ဟု ပြောဆိုကြသော
စကားကို သင့်မသင့် အကြောင်းပြ၍ ဖြေခံပါ။

အဖြေ။ မသင့်ပါ။ အကြောင်းကား ကာမဘုံမှာ ဇိဝှိယတ
န ချို့ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ် မရှိသောကြောင့် ဖြစ်
ပါသည်။

အမှာ။ ဤအဖြေကား အများ ဖြေရိုး ဖြေစဉ် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်
Burmese Folk tales (မြန်မာသူမျိုး၏ ရှေးစကား
ပုံဝတ္ထုများ) ခေါ် အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ထဲမှာ မိကျောင်းမှာ
လျှာမရှိကြောင်း ရေးထားတာကို တွေ့ရဘူး၏။ ဤစာရေးသူ

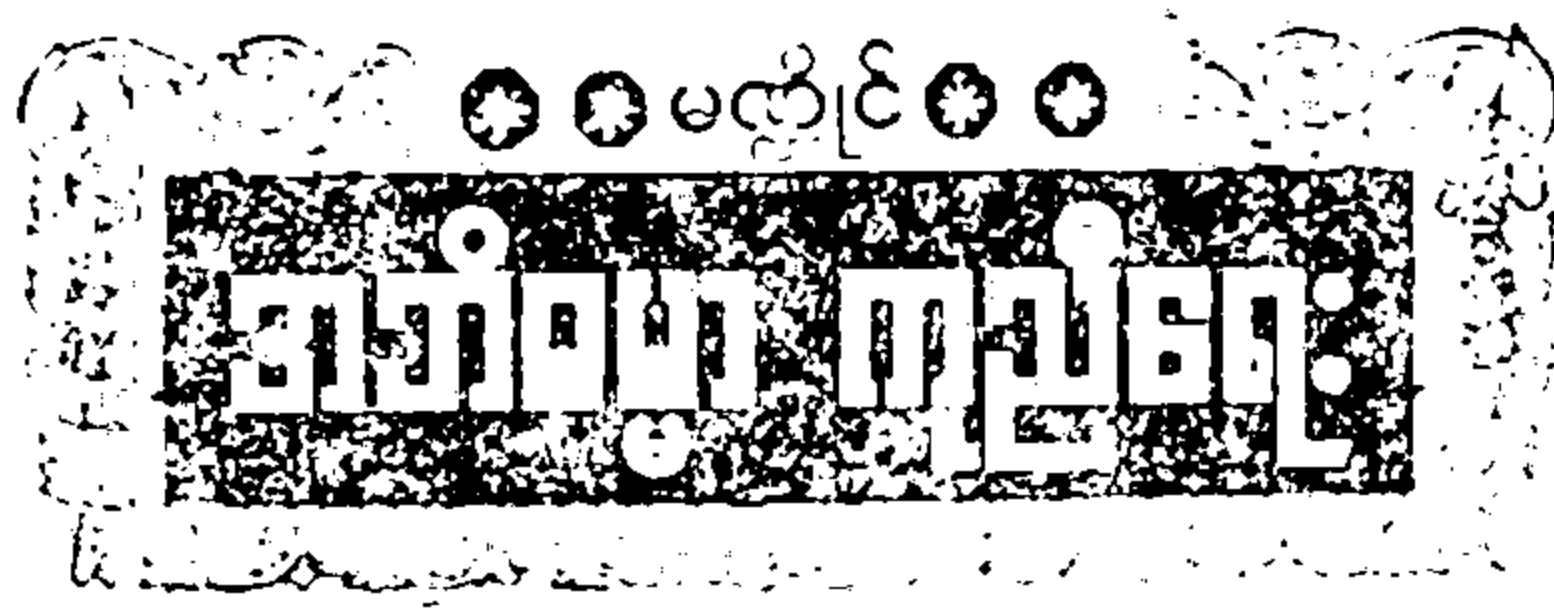
ကိုယ်တိုင် ရန်တုန်၍ တိရစ္ဆာန်ရုံထဲ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ
မိကျောင်းမှာ လျှာမရှိကြောင်းကို သေသေချာချာ တွေ့မြင်
ခဲ့ရသည်။ (မိကျောင်းများမှာ မကြာခဏ ပါးစပ်ကို ဟပြီး
နေတတ်သဖြင့် မိကျောင်းမှာ လျှာရှိမရှိကို မည်သူမဆို သွား
ရောက် ကြည့်ရှုနိုင်ပေသည်။) ထို့ကြောင့် ဤအချက်ကို
ပညာရှိများ စိစစ်သင့်၏။

● ဌာန ၂၅-ပါးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေ ၁, ဘဝင် ၆, အာဝဇ္ဇန်း ၂, ပဉ္စဝိညာဉ်
၁, သမ္ပုဋ္ဌိစွဲရန် ၁, သန္တိရဏ ၁, ဝုဋ္ဌော ၂, ဇော
၆, တဒါရုံ ၂, စုတိ ၃, ပေါင်း ဌာန ၂၅-ပါး။

ဆောင်။ ဇက်ပဋိသန်၊ ဘဝင်ဌာန်ဆ၊ ဝိညာဏ်သန္တိ၊ တစ်ဌာန်စီ
ထည့်၊ နှစ်လီဝုဋ္ဌော၊ ဇောခြောက်ဌာန်ဖြစ်၊ နှစ်တဒါရုံ၊
သုံးစုကြို၊ ပေါင်းတုံ နှစ်ဆယ့်ငါး။

ပကိဏ်းပိုင်း ပြီး၏။

ဝိထိပိုင်း

ဆ ဆက္က

- ဝတ္ထုဒွါရ အာရမ္မဏတို့ကို ပကိဏ်းပိုင်းမှာ ပြပြီးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ထပ်ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဆက္က ၆-ခုကို ပြည့်စုံစွာပြု၍ ပဝတ္တိသင်္ဂဟကို ပြဆိုလိုသောကြောင့် ထပ်ဆိုရပါသည်။

ဟေဋ္ဌာ ကထိတာပိ ပရိပုဏ္ဏံ ကတော ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ ပုန နိက္ခိတ္တာ။ (၆)။

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ကထိတာပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးပါကုန်သော်လည်း။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။

-
- ဝိသယပဝတ္တိအပြားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အတိမဟန္တ၊ မဟန္တ၊ ပရိတ္တ၊ အတိပရိတ္တ၊ ဝိဘူတ၊ အဝိဘူတ၊ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်၊ ပေါင်း ၉-ပါး။

- စိတ္တယမိုက်မှာ ဌိခဏကိုမဟောပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဌိခဏကို ဆိုထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဌိခဏကိုလည်း အလိုရှိအပ်သောကြောင့် ဆိုပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယနှင့် လျော်စေလိုသောကြောင့်၎င်း၊ နယဒဿနအားဖြင့်၎င်း၊ စိတ္တယမိုက်မှာ ဌိခဏကို မဟောခြင်းဖြစ်၏။ ဌီ။

- အဘယ့်ကြောင့် စိတ်မှာ အသက်တို့၍ ရုပ်မှာ အသက်ရှည်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အရုံကို ယူတတ်သောနာမ်၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ရုပ်တို့သည် ထိုထိုခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြီးသောကြောင့် စိတ်မှာ အသက်တို့၍ ရုပ်မှာ အသက်ရှည်ရပါသည်။

အရူပံ လဟုပရိမာဏံ၊ ရူပံ ဂရုပရိမာဏံ ဂါဟက ဂါဟေတဗ္ဗဘာဝဿ တံတံ ခဏဝသေန နိပဇ္ဇနတော။ (ဋီ)။

အရူပံ၊ နာမ်သည်။ လဟုပရိမာဏံ၊ လျှင်သော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဂရုပရိမာဏံ၊ လေးသော အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဂါဟက ဂါဟေတဗ္ဗ ဘာဝဿ၊ အာရုံကို ယူတတ်သောနာမ်၊ အာရုံအဖြစ် ယူအပ်သော ရုပ်အဖြစ်၏။ တံတံခဏဝသေန၊ ထို

ထိုခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ နိပဇ္ဇနတော၊ ပြီးခြင်း
ကြောင့်တည်း။

● “ရူပဓမ္မာန မာယူ” ၌ ရူပဓမ္မာအရ ဘယ်ရုပ်ကို ယူရ
မည်နည်း။

အဖြေ။ ဝိညာတ်ဒွေး၊ လက္ခဏရုပ် ၄၊ ပေါင်း ခြောက်ခုကြည်
ကြွင်းရုပ် ၂၂-ပါးကိုသာ ယူရပါသည်။ (ဋီ)။

မှတ်ချက်။ ဝိညာတ်ဒွေးသည် စိတ္တက္ခဏ ၁-ချက်မျှ၊ လက္ခဏရုပ် ၄-ခု
တွင် ဥပစယနှင့် သန္တတိသည် စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏမျှ၊
ဇရတာသည် ခဏငယ် ၄၉-ချက်မျှ၊ အနိစ္စတာသည်
စိတ်၏ ဘင်ခဏမျှသာ အသက်ရှည်၏။ ထို့ကြောင့်
၎င်းတို့ကို ကြည်ရသည်။ ဋီ။

ဆောင်း။ ဝိညာတ်လက္ခဏ၊ ၆-ခုမျှ၊ ကြည်ရ ရုပ်သက်မှာ။
ဆ ဆက္က ပြီး၏။

ပဉ္စဒါရ ဝီထိ

● ဘဝင်တကြိမ်သာ မလှုပ်ပဲ အဘယ့်ကြောင့် ၂-ကြိမ်
လှုပ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စာရုံနှင့် ပဉ္စပသာဒတို့ ထိခိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းသတ္တိ
ကြောင့် ၂-ကြိမ်လှုပ်ရပါသည်။ (အဟုန်ဖြင့် ပြေး
နေသောသူသည် ရပ်လိုသည့် နေရာမျိုးမှာချက်ချင်း
မရပ်နိုင်ပဲ ခြေ ၁-လှမ်း ၂-လှမ်း လွန်သွားသကဲ့သို့
မှတ်) (ဋီ)။

ဆောင်း။ အာရုံငါးဝ၊ ပသာဒမှာ၊ ထိခိုက်လာသည့်၊ စွမ်းသတ္တိ
ကြောင့်၊ မှတ်သိနှစ်ခါ၊ ဘဝင်မှာ၊ လှုပ်လေလေသည်။

- ပဉ္စာရုံက ပဉ္စပသာဒကို ထိခိုက်ရာ၌ ပဉ္စပသာဒကို မှီသော ပဉ္စဝိညာဉ်ကသာ လှုပ်သင့်ပါလျက် ဟဒယ ဝတ္ထုကိုမှီသော ဘဝင်က အဘယ့်ကြောင့် လှုပ်ရပါ သနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စပသာဒနှင့် ဟဒယဝတ္ထု တို့သည် သန္တတိ၏ အစွမ်းဖြင့် တစပ်တည်း စပ်နေသောကြောင့် ဖြစ်ပါ သည်။

သန္တတိဝသေန ကောဗဒ္ဓတ္တာ။ (ဋီ)။

သန္တတိဝသေန၊ သန္တတိ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ကောဗဒ္ဓတ္တာ၊ တစပ်တည်း စပ်နေသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။

သန္တိတေ အည ဝတ္ထုမှိ၊

အည နိဿိတ ကမ္ပနံ။

ကောဗဒ္ဓေန ဟောတိတိ၊

သက္ခရာပမယာ ဝဒေ။ (ဋီ)။

အညဝတ္ထုမှိ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုမှတပါး ပဉ္စဝတ္ထုကို။ သန္တိတေ၊ ထိခိုက်အပ်သည်ရှိသော်။ အညနိဿိတ ကမ္ပနံ၊ ပဉ္စဝတ္ထုမှတပါး ဟဒယဝတ္ထုကို မှီသော ဘဝင်၏ လှုပ်ခြင်းသည်။ ကောဗဒ္ဓေန၊ တစပ်တည်း စပ်နေခြင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤ ဘဝင် လှုပ်ခြင်းကို။ သက္ခရာပမယ၊ သကား ဥပမာဖြင့်။ ဝဒေ၊ ပြောပြရာ၏။

- “စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ” (=စက္ခုပသာဒဖြင့် ရူပါ ရုံကို မြင်၏) ဟူသော စကားနှင့် “ရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ” (=ရူပါရုံကို မြင်တတ်သော စက္ခု ဝိညာဉ်စိတ်) ဟူသော စကားတို့ ဆန့်ကျင်မနေပါ သလော။

အဖြေ။ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ ဟူသော စကားသည် ဌာန ပစာ ကာရဏပစာ စကားတည်း။
“ရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ” ကား မုချစကား တည်း။

ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ (ဋီ)။

- လဒ္ဓပုစ္ဆယံ၌ ပစ္စယအရကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ယောနိသော မနသိကာရ စသည်တည်း။ (ဋီ)။

အမှ။ ယောနိသော မနသိကာရဖြစ်လျှင် မဟာကုသိုလ်ဇော ၈-ခု၊ အယောနိသော မနသိကာရဖြစ်လျှင် အကုသိုလ် ဇော ၁၂-ခု၊ ရဟန္တာသန္တာန် ဖြစ်လျှင် မဟာကြိယာ ဇော ၈၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ၁၊ ပေါင်း ၉-ခု ဖြစ်၏။

- “ယေဘုယျေန သတ္တက္ခတ္တံ ဇဝတိ” ၌ အဘယ့် ကြောင့် ယေဘုယျေနကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ မုစ္ဆာကာလ၊ မရဏာသန္ဓကာလ တို့၌ ၆-ကြိမ် ၅- ကြိမ်လည်း စောသေးသောကြောင့် ဆိုရပါ သည်။

မုစ္ဆာမရဏာသန္ဓကာလေသု စ ဆပ္ပဉ္စပိဇဝနာနိ
ပဝတ္တန္တိတိ အာဟ ယေဘုယျေနာတိ။ (ဋီ)

မုစ္ဆာမရဏာသန္ဓ ကာလေသု၊ မိန့်မော တွေဝေ
ရာအခါ၊ သေခါနီး အခါတို့၌။ ဆပ္ပဉ္စပိဇဝနာနိ၊
ခြောက်ကြိမ် ငါးကြိမ်သော ဇောတို့သည်လည်း။
ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ယေဘု
ယျေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။

● အဘယ့်ကြောင့် မဟန္တာရုံဝိထိမှာ တဒါရုံ မကျပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဒုတိယ မဟန္တာရုံဝိထိမှာ အာရုံ ချုပ်သွားသော
ကြောင့် တဒါရုံမကျပါ။

ပဌမ မဟန္တာရုံ ဝိထိမှာ တဒါရုံ ၂- ကြိမ် မကျ
လောက်သောကြောင့် မကျပါ။

အာရမ္မဏဿ နိရုဒ္ဓတ္တာဝ တဒါရမ္မဏံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဒိက္ခတ္တံ တဒါရမ္မဏုပ္ပတ္တိယာ အပ္ပဟောနကဘာဝ
တော။ (ဋီ)။

အာရမ္မဏဿ၊ ၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာဝ၊ ချုပ်ပြီးသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇ
တိ၊ မဖြစ်။ (ဒု-ဝိထိအတွက်)။ ဒိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။
တဒါရမ္မဏုပ္ပတ္တိယာ၊ တဒါရုံဖြစ်ခြင်းငှါ။ အပ္ပဟော

နကဘာဝတော၊ မလောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ် (ပ-ဝိထိအတွက်)။

အမှ။ ဝိထိစိတ်များမှာ မည်သူကမှ ဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာရ
သည်မဟုတ်၊ စိတ္တနိယာမအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။
မေ.လျှင် ဖြေတတ်ပါစေ၊ ဌီ။

● အဘယ့်ကြောင့် ပရိတ္တာရုံဝိထိမှာ ဇောမစောပါ
သနည်း။

အဖြေ။ အာရုံအားနည်းသည့်အတွက် ဇော ၇-ကြိမ် မစော
လောက်သောကြောင့် မစောပါ။ (ဌီ)။

ဆောင်။ ပရိတ္တမှာ၊ အားနည်းပါ၍၊ ခုနစ်ဖြာဇော၊ လောက်သော
ကြောင့်၊ ဇောစောခွင့်မှာ၊ မရပါ၊ မိန့်မှာဋီကာမြတ်။

● အဘယ့်ကြောင့် အတိပရိတ္တာရုံဝိထိမှာ ဝိထိစိတ်များ
မဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝုဠော ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ် မဖြစ်လောက်သောကြောင့်
ဝိထိစိတ်များ မဖြစ်ပါ။

ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ဝေါဠုပ္ပနုပ္ပတ္တိယာ အပ္ပဟောနက
ဘာဝတော ဝိထိစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒေါ နတ္ထိ။ (ဌီ)။

ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ ဝေါဠုပ္ပနုပ္ပတ္တိယာ၊
ဝုဠောဖြစ်ခြင်းငှါ။ အပ္ပဟောနက ဘာဝတော၊

မလောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝီထိစိတ္တာနံ၊
တို့၏။ ဥပ္ပါဒေ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

- “ဝီထိစိတ္တာနိ သတ္တေဝ” စသော ဂါထာ၌ သတ္တ၊
စတုဒ္ဒသ၊ စတုပညာသအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သတ္တအရ- ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဉ္စဝိညာဉ်၊ သမ္ပဒိစ္ဆိန်၊
သန္တိရဏ၊ ဝုဠော၊ ဇော၊ တဒါရုံတို့တည်း။

စတုဒ္ဒသအရ- ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ ပဉ္စဝိညာဉ် ၁၊
သမ္ပဒိစ္ဆိန် ၁၊ သန္တိရဏ ၁၊ ဝုဠော ၁၊ ဇော ၇၊
တဒါရုံ ၂၊ ပေါင်း ၁၄၊

စတုပညာသအရ- ကာမစိတ် ၅၄-တည်း။

- ပဉ္စဒါရာဝီထိပေါင်း မည်မျှရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ ကျွန်ုပ်တို့ရ၌ အတိမဟန္တာရုံ ၁၊ မဟန္တာရုံ ၂၊ ပရိတ္တာရုံ
၆၊ အတိပရိတ္တာရုံ ၆၊ ပေါင်း ၁၅-ဝီထိ၊ ကျန် ၄-ဒွါရ
၌လည်း ၁၅-ဝီထိစီဖြစ်၍ $၁၅ \times ၅ = ၇၅$ ဝီထိရှိပါသည်။

ဆောင်။ ပဉ္စဒါရာ၊ ဝီထိကျ၊ ပဉ္စသတ္တတိ။

အမှာ။ “ဝီထိစိတ္တာနိသတ္တေဝ” စသော ဂါထာကား အတိမ
ဟန္တာရုံအတွက်တည်း။ မဟန္တာရုံ စသည်ဖြစ်က အောက်
ပါအတိုင်း ဂါထာကို ပြင်ပါ။

မဟန္တာရုံ

ဝိထိဓိတ္တာနိ ခဉ္စေ၊ ဓိတ္တုပ္ပါဒါတု ခွါဒသ။
ဆစတ္တာလိတ ဝိတ္တာနု၊ ပဉ္စဒွါရေ ယထာရဟံ။

ပရိတ္တာရုံ

ဝိထိဓိတ္တာနိ ပဉ္စေ၊ ဓိတ္တုပ္ပါဒါ ဘဝန္တိ ဆ။
သောဠသဒေဝ ဝိတ္တာနု၊ ပဉ္စဒွါရေ ယထာရဟံ။
ဝိထိဓိတ္တာနိ ပဉ္စေ၊ ဓိတ္တုပ္ပါဒါတု သတ္တဓာ။
သောဠသဒေဝ ဝိတ္တာနု၊ ပဉ္စဒွါရေ ယထာရဟံ။

အတိပရိတ္တာရုံ

ဝိထိဓိတ္တာနိ နတ္ထေ၊ ဓိတ္တုပ္ပါဒါ တထာ မတာ။
ဝိတ္တာနု ပိစ နတ္ထေ၊ ပဉ္စဒွါရေ ယထာရဟံ။
ပဉ္စဒွါရဝိထိ ပြီး၏။

မနောဒွါရ ကာမဇောဝါရ

● မနောဒွါရ၌ အတိမဟန္တာရုံ စသည်ဖြင့် မဆိုပဲ
အဘယံကြောင့် ဝိဘူတာရုံ၊ အဝိဘူတာရုံဟု ဆိုရ
ပါသည်။

အဖြေ။ မနောဒွါရိကစိတ်တို့၏ အာရုံမှာ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံသာ
မဟုတ် အတိတ်၊ အနာဂတ် အာရုံများလည်း ဖြစ်
သောကြောင့် ဆိုပါသည်။

မနောဒွါရိကစိတ္တာနံ အတိတာနာဂတဗ္ဗိ အာရမ္မ
ဏံ ဟောတီတိ တေသံ အတိမဟန္တာဒိဝသေန
ဝိသယဝတ္ထာနံ ကာတုံ နသက္ကာ။ (ဋီ)။

မနောဒွါရိက စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတိတာနာဂ
တမ္ပိ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်လည်းဖြစ်သော။ အာရမ္မ
ဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
တေသံ၊ ထိုမနောဒွါရိက စိတ်တို့၏။ အတိမဟန္တာ
ဒိဝသေန၊ အတိမဟန္တာရုံ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဝိသယ ဝဝတ္ထာနံ၊ အစွမ်းကို မှတ်သား ခြင်းကို။
ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

● “ဝိထိစိတ္တာနိ တိဏေဝ” စသောဂါထာ၌ တိဏိ၊
ဒသ၊ ဧကစတ္တာလီသအရ တို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ တိဏိအရကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇော၊ တဒါရုံ
တို့တည်း။

ဒသအရကား မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ၁၊ ဇော
၇-ကြိမ်၊ တဒါရုံ ၂-ကြိမ်တို့တည်း။

ဧကစတ္တာလီသ အရကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊
ဇော ၂၉၊ တဒါရုံ ၁၁-တို့တည်း။

အမှတ်။ “ဝိထိစိတ္တာနိ တိဏေဝ” စသောဂါထာကား ဝိဘူတာရုံ
ဝိထိအတွက်တည်း။ အဝိဘူတာရုံ ဖြစ်က ဂါထာကို
အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ပါလေ။

ဝိထိစိတ္တာနိ ဒွေယေဝ၊ စိတ္တုပ္ပါဒါ အဋ္ဌေရိတာ၊
ဝိတ္ထာရေန ပန ဧတ္ထ၊ ဧကတ္ထိံသ ဝိဘာဇယေ။

မနောဒွါရ ကာမဇောဝါရ ပြီး၏။

မနောဒွါရ အပ္ပနာဇောဝါရ

- အဘယံကြောင့် အပ္ပနာဇောဝါရမှာ ဝိဘူတ အဝိဘူတ အပြားမရှိပါသနည်း။

အဖြေ။ အာ ရုံ ထင် ရှား ရာ အ ခါ ဌိ သာ အပ္ပနာဇောများ ကျသောကြောင့် အပြားမရှိပါ။

အာရမ္မဏဿ ဝိဘူတကာလေယေဝ အပ္ပနာသမ္ဘဝတော။ (ဋီ)။

အာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ၏။ ဝိဘူတကာလေယေဝ၊ ထင်ရှားရာအခါ၌သာလျှင်။ အပ္ပနာသမ္ဘဝတော၊ အပ္ပနာဇောဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

- “တိက္ခတ္ထံ စတုက္ခတ္ထုမေဝဝါ” ဟု ဆိုသင့်လျက် အဘယံကြောင့် “စတုက္ခတ္ထံ တိက္ခတ္ထုမေဝဝါ” ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘု ၄-မျိုးလုံးရသော ဝါရကိုပြလိုသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

ပရိကမ္မာဒိနာမာနံ အနဝသေသတော လဗ္ဘမာနဝါရ ဒဿနတ္ထံ စတုက္ခတ္ထုန္တိ အာဒိတော ဝုတ္တံ။ (ဋီ)။

ပရိကမ္မာဒိနာမာနံ၊ ပရိကံအစရှိသောအမည်တို့ကို။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။

လဗ္ဘမာနဝါရဒဿနတ္ထံ၊ ရအပ်သောဝါရကိုပြုရခြင်း
အကျိုးငှာ။ စတုက္ခတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဒိတော၊
အစဉ်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

အမှတ်။ “စတုတ္ထံ ပဉ္စမံဝါ” ကား ဂဏန်းအစဉ်အတိုင်းဆိုသည်။

● ယထာဘိနိဟာရ၏အဓိပ္ပါယ်ကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ရူပ၊ အရူပ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ် အားလျော်စွာ
သမထဘာဝနာစိတ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာစိတ်ကိုရှေးရှု
ဆောင်ခြင်းတည်း။

ယထာဘိနိဟာရ ဝသေနာတိ ရူပါရူပ လော
ကုတ္တရမဂ္ဂဖလာနုရူပ သမထဝိပဿနာ ဘာဝနာ
စိတ္တာဘိနိဟရဏာနုရူပတော။ (ဋီ)။

ယထာဘိနိဟာရ ဝသေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ရူပါ
ရူပ လောကုတ္တရမဂ္ဂဖလာနုရူပ သမထဝိပဿနာဘာ
ဝနာ စိတ္တာဘိနိဟရဏာ နုရူပတော၊ ရူပ၊ အရူပ၊
လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်အားလျော်သော သမထဘာဝ
နာစိတ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာစိတ်ကို ရှေးရှုဆောင်ခြင်း
အားလျော်သောအားဖြင့်။

● “တတော ပရံ ဘဝဂံပါတော” ဟူသာ မဆိုပဲ
အဘယံကြောင့် အပ္ပနာဝသာနေကို ထပ်ဆိုရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ “တတော ပရံ ဘဝဂံပါတော” ဟုသာသိုက အပ္ပနာဇောနေောင် ဘဝင်သာ ကျတော့၏။ မဂ္ဂဝီထိ၌ မဂ်ဇောနေောင် ဖိုလ်ဇောများ မကျ၊ ဈာနသမာပတ္တိဝီထိ၌ ဈာန်ဇော အကြိမ်ပေါင်းများစွာမကျ၊ ဖလသမာပတ္တိဝီထိ၌ ဖိုလ်ဇောများ အကြိမ်များစွာမကျတော့ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသောကြောင့် အပ္ပနာဝသာနေကို ထပ်ဆိုပါသည်။

ဩတိဏ္ဏ အပ္ပနာတော ဘဝဂံပါတော ဝဟောတိ၊ နမဂ္ဂါ နန္တရံ ဖလစိတ္တံ၊ သမာပတ္တိဝီထိယဉ္စ ဈာန ဖလစိတ္တာနိ ပုနပုနန္တိ ဂဏှေယျန္တိ ပုန အပ္ပနာဝသာနေတိ ဝုတ္တံ။ (ဋီ)။

ဩတိဏ္ဏအပ္ပနာတော၊ ကျသောအပ္ပနာဇောမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘဝဂံပါတောဝ၊ ဘဝင်ကျခြင်းသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်စိတ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖလစိတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သမာပတ္တိဝီထိယံ၊ ၌။ ဈာန ဖလစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ပုနပုနံ၊ ထပ်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏှေယျံ၊ ယူကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုန၊ ဖန်။ အပ္ပနာဝသာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

- အဘယ့်ကြောင့်၊ သောမနဿဇောနေောင် ဥပေက္ခာ အပ္ပနာဇောများ မကျရပါသနည်း။

အဖြေ။ သောမနဿဇောနှင့် ဥပေက္ခာဇောတို့ အချင်းချင်း
အာသေဝနပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့်မကျပါ။

ဘိန္ဒုဝေဒနာနံ အညမညံ အာသေဝနပစ္စယ
ဘာဝဿ အနုဒ္ဓုတ္တာ။ (ဋီ)။

ဘိန္ဒုဝေဒနာနံ၊ ပြားသောဝေဒနာရှိသောဇောတို့၏။
အညမညံ၊ ချင်း။ အာသေဝနပစ္စယဘာဝဿ၊ အာ
သေဝနပစ္စည်းအဖြစ်ကို။ အနုဒ္ဓုတ္တာ၊ မထုတ်ဆောင်
အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အမှ။ အဘယ့်ကြောင့်ဥပေက္ခာဇောနောင် သောမနဿအပ္ပနာ
ဇော့မှာ မကျပါသနည်း၊ မေးကလည်း ဤအဖြေပင်။

● အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ်ဇောနောင် ကြိယာအပ္ပနာ
ဇောများ မစောပါသနည်း။

အဖြေ။ ပြားသောသန္တာန်၌ဖြစ်သောကြောင့် မစောပါ။

ဘိန္ဒုသန္တာနေ နိဗ္ဗတ္တနုတော။ (ဋီ)။

သိန္ဒုသန္တာနေ၊ ပြားသောသန္တာန်၌။ နိဗ္ဗတ္တနုတော၊
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ကြိယာအပ္ပနာဇောကား ရဟန္တာမှာသာဖြစ်သည်ဟု
သတိပြုမိပါစေ၊ အဘယ့်ကြောင့် ကြိယာဇောနောင်
ကုသိုလ် အပ္ပနာဇော့မှာ မကျပါသနည်းမေးကလည်း
ဤအဖြေပင်။

● “ဒုတ္တိံသ သုခပုညမှာ” စသောဂါထာ၌ ဒုတ္တိံသ၊
ဒွါဒသ၊ အဋ္ဌ၊ ဆ-အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွတ္တိံသအရကား ရူပကုသိုလ် သောမနဿ ၄, မဂ်
သောမနဿ ၁၆, အောက်ဖိုလ် ၃-ခု, သောမနဿ ၁၂,
ပေါင်း ၃၂-ပါးတည်း။

ဒွါဒသ- အရကား မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဥပေက္ခာ ၅,
မဂ်ဥပေက္ခာ ၄, အောက်ဖိုလ် ၃-ခု, ဥပေက္ခာ ၃,
ပေါင်း ၁၂-ပါးတည်း။

အဋ္ဌ- အရကား မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာသောမနဿ ၄,
အရဟတ္တဖိုလ်သောမနဿ ၄, ပေါင်း ၈-ပါးတည်း။

ဆ- အရကား မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ ၅,
အရဟတ္တဖိုလ်ဥပေက္ခာ ၁, ပေါင်း ၆-ပါးတည်း။

အမှာ။ ဒွတ္တိံသအရကို ကောက်ပြပါ စသည်ဖြင့် မမေးဝဲ မဟာ
ကုသိုလ်သောမနဿဉာဏသမ္ပယုတ် ၂-ခု နောင် စောနိုင်
သောအပ္ပနာဇောများကို ဖော်ပြပါဆိုက ဒွတ္တိံသအရပင်
တည်း။ ထို့အတူ မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာဉာဏသမ္ပယုတ်
၂-ခု နောင် ဒွါဒသ၊ မဟာကြိယာသောမနဿဉာဏသမ္ပ
ယုတ် ၂-ခုနောင် အဋ္ဌ၊ မဟာကြိယာဥပေက္ခာဉာဏသမ္ပ
ယုတ် ၂-ခုနောင် ဆတည်း။ မေးလျှင်ပြေတတ်ပါစေ။

● တိဟိတ်ပုထုဇဉ်နှင့် အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃ - ယောက်
သန္တာန်မှာ ရနိုင်သော အပ္ပနာဇောများကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အထက်အဖြေ၌ ဒွတ္တိံသအရနှင့် ဒွါဒသအရကို
ပေါင်း၍ ၄၄-ပါးရနိုင်ပါသည်။

- ရဟန္တာသန္တာန်မှာ ရနိုင်သော အပ္ပနာဇောများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဋ္ဌအရနှင့် ဆ အ ရ ကို ပေါင်း၍ ၁၄ - ပါးရနိုင်ပါသည်။

အမှာ။ ဤမေးခွန်း ၂ - ခုကား “ပုထုဇ္ဇနာနသေက္ခာနံ” စသော ဂါထာအတွက်တည်း။ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇနနှင့်အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃-ယောက်မှာ ထိုက်သလို ၄၄-ရသည်။ ၎င်း ၄၄-ပါးမှာ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာကုသိုလ် ၄၄-ပင်တည်း။ ရဟန္တာအတွက် ၁၄-ပါးလည်း မဟဂ္ဂုတ်ကြွယ်ာဇော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဇော ၁၄-ပင်တည်း။ လောကုတ္တရာဇောကား အကျဉ်းမဟုတ်၊ အကျယ် ၄၀-တည်း။ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇနနှင့် အောက်ဖလဋ္ဌာန် ၃-ယောက်မှာ ကုသိုလ်သာဖြစ်၍ ရဟန္တာမှာ ကြွယ်ာသာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းအထူးသတိပြုပါလေ။

တဒါရမ္မဏ နိယမ

- “ဣဋ္ဌေ ကုသလဝိပါကာနိ” ၌ အဘယံကြောင့် ဘယ်ဣဋ္ဌာရုံကိုယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ “အ တိ ဣ ဋ္ဌေ ပ န” စသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဣဋ္ဌ မဇ္ဈတ္တာရုံကိုသာယူရပါသည်။ (ဋီ)။

- အဘယံကြောင့် အတိဣဋ္ဌာရုံမှာ သောမနဿတဒါရုံ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံမှာ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ကျရပါသည်နည်း။

အဖြေ။ ကံ၏အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော ဝိပါက်စိတ်သည် မှန်ထဲမှာမျက်နှာရိပ်ထင်သကဲ့သို့ အထူးကြံခြင်းမရှိ

အားထုတ်၍ အာရုံကို ယူခြင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဝိပါကဿ ဟိ ကမ္မာနုဘာဝတော ပဝတ္ထမာနဿ အာဒါသေ မုခနိမိတ္တံဝိယ နိဗ္ဗိကပ္ပတာယ ပကပ္ပေတော ဂဟဏာဘာဝတော။ (ဋီ)။

ဟိ၊ မှန်၏။ ကမ္မာနုဘာဝတော၊ ကံ၏အာနုဘော်ကြောင့်။ ပဝတ္ထမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ အာဒါသေ၊ မှန်ထဲ၌။ မုခနိမိတ္တံဝိယ၊ မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗိကပ္ပတာယ၊ အထူးကြံခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပကပ္ပေတော၊ အားထုတ်၍။ ဂဟဏာဘာဝတော၊ ယူခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

● အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စောများသည် အာရုံအားလျော်စွာ မစောကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိပလ္လာသတရားကိုမပယ်ရသေးသော ပုထုဇဉ်သေက္ခတို့၏သန္တာန်မှာသာဖြစ်သောကြောင့် မစောပါ။

ကုသလာကုသလာနံ ပန အပ္ပဟိန ဝိပလ္လာသေသု သန္တာနေသု ပဝတ္တိယာ။ (ဋီ)။

ကုသလာကုသလာနံ၊ စောတို့၏။ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသေသု၊ မပယ်အပ်သော ဝိပလ္လာသတရား ရှိကုန်သော။ သန္တာနေသု၊ ပုထုဇဉ်သေက္ခသန္တာန်တို့၌။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

အပ္ပာ။ မေးလိုရင်းမှာ အဘိဓမ္မာရုံမှာ သောမနဿ တဒါရုံကျ သကဲ့သို့ အဘိဓမ္မာရုံမှာ သောမနဿဇောသော စောသင့် သည်မဟုတ်လော စသည်တည်း။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဇောများ ကား ပုထုဇဉ်သေက္ခတ္တိ၏သန္တာန်မှာသာ ဖြစ်၏။ ပုထုဇဉ် သေက္ခတ္တိကား ဣဋ္ဌာရုံကိုလည်း အနိဋ္ဌာရုံ ထင်ချင်ထင်တတ်၏ အနိဋ္ဌာရုံကိုလည်း ဣဋ္ဌာရုံထင်ချင်ထင်နေတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဇောများလည်း ဣဋ္ဌာရုံမှာ သောမနဿဇောဟု တထစ်ချ မစောတတ်တော့။ မှန်၏။ တိတ္ထိများသည် ဘုရားတည်းဟူ သော အဘိဓမ္မာရုံကိုတွေ့ရမှာ သောမနဿဇောမစောပဲ ဒေါသဇောစောရ၏။

“ဝိပင်္ဂါအမှန်၊ ဇောအပြန်” ဟူသော ရှေးဆရာမြတ် တို့၏စကားကို ပုံစံသွင်း၍ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ခွေးသည် အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်သောမစင်ကို တွေ့မြင်ရာ၌ ဣဋ္ဌာရုံဟု မှတ်ထင်မှုကြောင့် အနိဋ္ဌာရုံမှာ ဒေါသ ဇော မစောပဲ သောမနဿဇော စော၏။ ဤကဲ့သို့ အနိဋ္ဌာရုံမှာ ဒေါသဇော စောသင့်လျက် သော မနဿဇော စောသောကြောင့် “ဇောအပြန်” ဟု ခေါ်၏။

ခွေးဟာ မစင်ကို ဣဋ္ဌာရုံလို့ ဘယ်လောက်ပဲ ထင် နေနေ ရှေးအကုသိုလ်ကံကြောင့် ချွေမြင်ရသော အနိဋ္ဌာရုံစစ်စစ်ဖြစ်သော အကျိုးဝိပင်္ဂါသာတည်း။ ဤကဲ့သို့ ဝိပင်္ဂါမှာ တကယ်မှန်ကန်သောကြောင့် “ဝိပင်္ဂါအမှန်” ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြ၏။

အပ္ပာ။ ဝိပင်္ဂါအမှန်ဟူသောစကားသည် တထစ်ချမှန်၏။ ဇော အပြန်ဟူသောစကားကား တထစ်ချမမှန်ပေ။ ရဟန္တာ

သန္တာန်မှာဖြစ်သော ကြိယာဇောများကား အပြန်မဟုတ်
ဇောအမှန်ပင်၊ တချို့ပုထုဇဉ်သေကွဲတို့သန္တာန်မှာ ဖြစ်သော
ဇောများလည်း ဇောအမှန် ရှိသည်။ ထင်ရှားစေအံ့....
သဒ္ဓါတရား ကောင်းသော ဒကာတယောက် ဘုရားဖူးရာ
မှာ ဘုရားတည်းဟူသော အတိဇ္ဈဌာရုံ၌ သောမနဿဇော
စေးသည်သာ၊ ထိုသောမနဿဇောကား အပြန်မဟုတ်
အမှန်တည်း။

● အဘယ့်ကြောင့် ဒေါသမူဇောနောင် သောမနဿ
တဒါရုံကျပါသနည်း။

အဖြေ။ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

အညမည ဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ။ (၉) ။

အညမည ဝိရုဒ္ဓသဘာဝတ္တာ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်
သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

● အဘယ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်မှ တဒါရုံ ကျပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ကာမဇော၊ ကာမသတ္တဝါ၊ ကာမအာရုံ သုံးပါးစုံမှ
တဒါရုံ ကျပါသည်။

ကာမေ ဝဇနသတ္တာလ -

မ္ဗဏာနံ နိယမေ သတိ။

ဝိဘူတေ တိမဟန္တေ စ၊

တဒါရမ္မဏ မိရိတံ။

- အဘယ့်ကြောင့် ကာမဇောနောင်သာ တဒါရုံကျရ ပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာမတဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသောကံကြောင့် ဖြစ်သောကြောင့် ကျရပါသည်။

ကာမတဏှာ နိဒါန ကမ္မနိဗ္ဗတ္တတ္တာ။ (ဋီ)။

ကာမတဏှာ နိဒါန ကမ္မနိဗ္ဗတ္တတ္တာ၊ ကာမတဏှာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ကံကြောင့်ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

- အဘယ့်ကြောင့် မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာဇောများ နောင် တဒါရုံမကျပါသနည်း။

အဖြေ။ မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာဇောများသည် တဒါရုံကို မဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ တဒါရုံကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကာမာဝစရကံနှင့် မတူသောကြောင့်၎င်း မကျပါ။

အဇနကတ္တာ ဇနကသမာနတ္တာ ဘာဝတောစ။
(ဋီ)။

အဇနကတ္တာ၊ တဒါရုံကို မဖြစ် စေ တတ် သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ဇနကသမာနတ္တာ ဘာဝတော စ၊ တဒါရုံကို ဖြစ်စေတတ်သော ကာမာဝစရကံနှင့် မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

- အဘယံကြောင့် ရူပသတ္တဝါ, အရူပ သတ္တဝါတို့မှာ တဒါရုံ မကျပါသနည်း။

အဖြေ။ တဒါရုံ၏ အားကြီးသော အကြောင်း ဖြစ်သော ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ မရှိသောကြောင့် မကျပါ။

တဒါရမ္မဏုပနိဿယဿ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓိ ဗီဇဿာ ဘာဝတော။ (ဋီ) ။

တဒါရမ္မဏုပနိဿယဿ = တဒါရုံ၏ အားကြီးသော မှီရာဖြစ်သော။ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓိဗီဇဿ၊ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့၏၊ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

- မဟဂ္ဂုတ်, လောကုတ္တရာ စသော အာရုံတို့၌ အဘယံကြောင့် တဒါရုံ မကျပါသနည်း။

အဖြေ။ လောကုတ်အပ်သော အာရုံ မဟုတ်သောကြောင့် မကျပါ။

အပရိစိတတ္တာ။ (ဋီ) ။ (အနက်လွယ်ပြီ) ။

- အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ကင်း၍ ဖြစ်နိုင်သော စိတ်မျိုးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အာဂန္တုက ဘဝင် သန္တိရဏ ၂-ခု, မဂ္ဂင်္ဂီသိ၌ ဂေါတြဘုဝေါဒါနိ, ဖလသမာပတ္တိဝီသိ၌ ပိုလ်ဇော, နိရောဓ

သမာပတ်မှ ထသောအခါ စောသော အနာဂါမိ
ဖိုလ်ဇော၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ဇောတို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အာဂန္တုကာ၊ ဘဝင်ဒ္ဒန္တံ၊ မဂ္ဂဝိထိ၊ ဂေါ-ဝေါသိလော၊
ဝိထိဖလတ်၊ သမာပတ်၌၊ သိမှတ်ဖိုလ်ဇော၊ နိရောဓမှထ၊
အရဟဒနာ၊ ဇောနုဗ္ဗိတိ၊ အာဝဇ္ဇန်းမှ၊ ကင်းလွတ်ကြ
သည်။ နှုတ်ရဆောင်ဖို့ ကဗျာတည်း။

● အဘယ်ဇောနောင် အဘယ်တဒါရုံ ကျကြောင်းကို
အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာဇော ၄-ခု၊ ဒေါသဇော ၂-ခု
ဤဇော ၆-ပါးနောင် မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ ၄-ခု
ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ၂-ပေါင်း တဒါရုံ ၆-ပါး ကျပပါ
သည်။

မဟာကြိယာ သောမနဿဇော-၄၊ ဟသိတုပ္ပုဒ်ဇော
၁၊ ပေါင်း ၅-ပါးနောင် မဟာဝိပါက် သောမနဿ-
၄၊ သောမနဿ သန္တီရဏ-၁၊ ပေါင်း တဒါရုံ ၅-ပါး
ကျပါသည်။

လောဘမူဇော-၈၊ မောဟမူဇော၊ ၂၊ မဟာကုသိုလ်ဇော
၈၊ ပေါင်း ၁၈-ပါးနောင် တဒါရုံ ၁၁-ခုလုံး ကျပပါ
သည်။

ဆောင်။ ဤဝယ်သနစ်၊ အရင်းစစ်က၊ ဥပေက္ခာကြိယာ၊ ဒေါသာ
ခြောက်နောက်၊ ထဒါခြောက်တည်း၊ ကြိသောနောက်ဝါး၊
ကြွင်းငြားဆယ့်ရှစ်၊ ဇောနောင်ဖြစ်သည်၊ ဆယ့်တစ် တဒါရုံ
ပေါင်းတည်း။

ဇဝန နိယမ

- အဘယ်ကြောင့် သေခါနီးအခါမှာ ဇော ၅-ကြိမ် သာ စောပါသနည်း။

အဖြေ။ မှီရာ ဟဒယဝတ္ထုအားနည်း၍ မှီ ဝတ်သော ဇော များလည်း နို့ နှေးသောအဟုန် ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

မရဏာသန္ဓကာလေ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ မန္တိ
ဘူတဝေဂတ္တာ။ (ဋီ)။

မရဏာသန္ဓကာလေ၊ သေခါနီးအခါ၌။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလ
တာယ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ၊ နို့ နှေးသော အ ဟုန် ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အမှာ။ မရဏကာလာဒိသု၌ အာဒိဖြင့် မုစ္ဆာကာလ(=တွေဝေမိန်း
မောရာအခါ)ကိုယူ။ (ဋီ)။

- “ဘဂဝတော ပန။ပ။စတ္တာရိ ပဉ္စဝါ”၌ အဘယ်
ပုဂ္ဂိုလ်အား ၄-ကြိမ်၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ၅-ကြိမ်
ကျပါသနည်း။

အဖြေ။ မြတ်စွာဘုရားအား ၄ - ကြိမ်၊ အဂ္ဂသာဝက မဟာ
သာဝကတို့အား ၅-ကြိမ်၊ သို့မဟုတ် တိက္ခိန္ဒိယ
အား ၄-ကြိမ်၊ မုဒိန္ဒိယအား ၅-ကြိမ်ကျပါသည်။
(ဋီ)။

အမှတ်။ ဘဂဝတော ဟူသော စကားသည် နိဒဿနမျှသာတည်း။
ထို့ကြောင့် အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကတို့ကိုပါယူ။ (ဋီ)။

● “သဗ္ဗတ္ထာပိ သမာပတ္တိဝိထိယံ” ဌ ယူရမည့်သမာပတ္တိ
ဝိထိများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဈာနသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ္တိဝိထိများဖြစ်ပါသည်။
(နိရောဓသမာပတ္တိဝိထိကိုမယူရပါ။ ဋီ။)

● သမာပတ္တိဝိထိ၌ အဘယ့်ကြောင့် ဇောများအကြိမ်
များစွာ စောရပါသနည်း။

အဖြေ။ သမာပတ္တိဝိထိ၌ နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး ဇောများဖြစ်နေ
ကြသောကြောင့် စောရပါသည်။

သမာပတ္တိဝိထိပံ အဟောရတ္တမ္ပိ ပဝတ္တနတော။
(ဋီ)။

သမာပတ္တိဝိထိယံ၊ ၌။ အဟောရတ္တမ္ပိ၊ နေ့ညဉ့်
ပတ်လုံးလည်း။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
တည်း။

● နိရောဓသမာပတ္တိဝိထိ၌ သောတာပတ္တိ ဖိုလ် ဇော
သကဒါဂါမိဖိုလ်ဇောများမစောပဲ အဘယ့်ကြောင့်
အနာဂါမိ ဖိုလ် ဇော အရဟတ္တဖိုလ်ဇောများသာ
စောရပါသနည်း။

အဖြေ။ နိရောဓသမာပတ်ကို အနာဂါမိ၊ ရဟန္တာများသာ
ဝင်စား၍ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိများ မဝင်စား
နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

- ၁-ကြိမ်, ၂-ကြိမ်, ၃-ကြိမ်, ၄-ကြိမ်, ၅-ကြိမ်, ၆-ကြိမ်, ၇-ကြိမ်, အ ကြိမ် များ စွာ စောသော ဇောများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာဒိကမ္မိကပုဂ္ဂိုလ်၏ မဟဂ္ဂုတ်ဇော, အဘိညာဉ်ဇော, မဂ်ဇော, နိရောဓသမာပတ်မှထရာအခါ အနာဂါမိ ဖိုလ် ဇော နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ဇောများသည် ဇာကြိမ်၊

မန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ္ဂဝီထိ၌ ဖိုလ်ဇော, နိရောဓသမာပတ်၏ရှေ့အဘို့၌ စတုတ္ထအရူပဇောတို့သည် ၂-ကြိမ်၊ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ္ဂဝီထိ၌ဖိုလ်ဇော, တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ စျာနဝီထိ, မဂ္ဂဝီထိတို့၌ ကာမဇောတို့သည် ၃-ကြိမ်၊ မြတ်စွာဘုရား ယမိုက်ပြာဋိဟာကို ပြရာအခါ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဇော, မန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ စျာနဝီထိ မဂ္ဂဝီထိတို့၌ ကာမဇောတို့သည် ၄-ကြိမ်၊

မရုဏသန္ဓကာလ မုစ္ဆာကာလတို့၌ ကာမဇော, အဂ္ဂသာဝက မဟာသာဝကတို့ တန်ခိုးပြရာအခါ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာဇောတို့သည် ၅-ကြိမ်၊

ပကတိအခါ ကာမဇောတို့သည် ၆ - ကြိမ်, ၇-ကြိမ်၊

သမာပတ္တိဝီထိ၌, စောသောဇောတို့သည် အကြိမ် များစွာ စောကြပါသည်။

ပုဂ္ဂလဘေဒ

- ခွံ ဟိတ်, အ ဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့ အား အဘယံကြောင့် ကြိယာဇော, အပ္ပနာဇောများ မရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိပါကန္တရာယ်တားမြစ်သောကြောင့် အပ္ပနာဇော မရပါ။ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်မရှိသောကြောင့် ကြိယာ ဇော မရပါ။

အရဟတ္တံ နတ္ထိတိ ကြိယဇောနာနိ နလဗ္ဘန္တိ၊
ဝိပါကာရဏသဗ္ဘာဝတော။ (ဋီ)။

အရဟတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
ကြိယဇောနာနိ၊ တို့ကို။ နလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ဝိပါကာ
ဝရဏ သဗ္ဘာဝတော၊ ဝိပါကန္တရာယ်တားမြစ်သော
ကြောင့် (အပ္ပနာဇောမရဟူလို)။

- အဘယံကြောင့် လောကုတ္တရာဇောများ အရိယာတို့ သန္တာန်မှသာ ယထာရဟ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မဂ်စိတ် ၄-ခုသည် တကြိမ်သာဖြစ်၍ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ အောက်အောက် ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အထက် အထက် ဖလသမာပတ်ကိုမရသောကြောင့်၎င်း၊ အထက်အထက် ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ အောက်အောက် ဖိုလ်စိတ်များပြန်မဖြစ်တော့ပဲ ငြိမ်း အေး သွား သော ကြောင့် ၎င်း ယ ထာ ရဟ ဖြစ်ရ ပါသည်။ (ဋီ)။

မှာ။ အ ယထာရဟဖြစ်ပုံကို ရေးပါဆိုက သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်
သည် လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုထဲက သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်
တခုသာရ၏။ (ပ) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် လောကုတ္တရာစိတ်
၈-ခုထဲက အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် တခုသာရ၏ဟု ဖြေလေ။
(အခြားစိတ်များကား မေးဖွယ်မကောင်း၍ မရေးတော့
ပြီ)။

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂-မျိုးကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ၁, သုဂတိ အဟိတ် ၁, ဒွိဟိတ် ၁,
တိဟိတ် ၁, အရိယာ ၈, ပေါင်း ၁၂။

ဆောင်။ ဒု-သု-ဒွိ-တိ၊ ရှစ်အရိ၊ ပေါင်း ဘိဒ္ဓါဒသ။

ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂-ယောက်၏ စိတ်ရကို အသီးသီး ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဟသိတုပ္ပုဒ်ကြည် အသော
ဘနစိတ် ၂၉, မဟာကုသိုလ် ၈, ပေါင်း ၃၇-ပါး
ရ၏။

သုဂတိအဟိတ်နှင့် ဒွိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ၎င်း ၃၇-
တွင် မဟာဝိပဿိက ဉာဏဝိပဿုတ် ၄-ခုထည့် ၄၁-ပါး
စီရ၏။

တိဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ၎င်း ၄၁-တွင် မဟာဝိပဿိက
ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄, မဟာဂုဏ်ကုသိုလ် ၉-ခု ထပ်ထည့်
၅၄-ပါး ရ၏။

မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက်မှာ မိမိဆိုင်ရာ မဂ်စိတ်
၁-ခုစီသာ ရ၏။

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ယခင် ၅၄-ပါးထဲက
ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄, ဝိစိကိစ္ဆာ ၁, ပေါင်း ၅-ခုနုတ်၊
သောတာပတ္တိဖိုလ်ထည့် ၅၀-ရ၏။

သကဒါဂါမ် မှာ ၎င်း ၅၀-ထဲက သောတာ
ပတ္တိဖိုလ်နုတ်၊ သကဒါဂါမ်ဖိုလ်ထည့် ၅၀-ပင် ရ၏။

အနာဂါမ် မှာ ၎င်း ၅၀-ထဲက ဒေါသမူဒွေး
သကဒါဂါမ်ဖိုလ်နုတ်၊ အနာဂါမ် ဖိုလ်ထည့် ၄၈-ပါး
ရ၏။

ရဟန္တာ မှာ အဟိတ် ၁၈, မဟာဝိ - ကြံ ၁၆,
မဟဂ္ဂုတ်ကြံယာ ၉, အရဟတ္တဖိုလ် ၁, ပေါင်း ၄၃,
ပါးရ၏။ (အထပ်ထပ်ကြည့်ရှုပါလေ)။

“အသေက္ခာနံ စတုစတ္တာ လီသ”စသော ဂါထာ၌
စတုစတ္တာလီသ, ဆပညာသ, စတုပညာသအရ တို့ကို
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အပြေ။ စတုစတ္တာလီသအရကား အဟိတ် ၁၈, မဟာဝိ-ကြံ
၁၆, မဟဂ္ဂုတ် ကြံ ၉, အရဟတ္တဖိုလ် ၁, ပေါင်း
၄၄-ပါးတည်း။

ဆပညာသအရကား ဒိဋ္ဌိဂတဝိပဿနာ ၄, ဝိစိကိစ္ဆာ
၁, ဟသိတုပ္ပာဒ် ၁, ပေါင်း ၆-ပါးကြည့် အသောဘန
၂၄, မဟာကု-ဝိ ၁၆, မဟဂ္ဂုတ် ကု ၉, မဂ် ၄-ခု,
အောက်ဖိုလ် ၃-ခု, ပေါင်း ၅၆-ပါးတည်း။

စတုပညာသ အရကား အထက်ပုစ္ဆာ အဖြေ၌
တိဟိတ်စိတ်ရ ၅၄-ပင်တည်း။

ဘူမိဝိဘာဂ

● အဘယ့်ကြောင့် ကာမဘုံမှာ ဝီထိစိတ် ၈၀-လုံးရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ကာမဘုံမှာ ဒွါရ ၆-ပါး၊ ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂-ယောက်လုံး
အကုန်ရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆန္ဒ၊ ဒွါရာနံ၊ သဗ္ဗေသည၊ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တတ္ထ
သမ္ဘဝတော။ (ဋီ)။

ဆန္ဒ၊ ၆-ပါးကုန်သော။ ဒွါရာနံ၊ ဒွါရတို့၏၎င်း။
သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနည၊ ပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဘုံ၌။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်
ခြင်းကြောင့်တည်း။

● ရူပဘုံ၌ မရနိုင်သော စိတ်များကို အကြောင်းနှင့်တကွ
ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒေါသမူဒွေး၊ မဟာဝိပင်္က ၈၊ ဃာနာဒိတ္တယ ၆၊
အရူပဝိပင်္က ၄၊ ပေါင်း ၂၀-မရပါ။

အကြောင်းကား ရူပဘုံ၌ ပဋိဿတရားမရှိသော
ကြောင့် ထိုပဋိဿနှင့် ယှဉ်သော ဒေါသမူဒွေးကို
မရ၊ မဟာဝိပင်္ကမှာ တဒါရုံကိစ္စသာ တပ်သော
ကြောင့် မရ၊ ကာမဝိရာဂ ဘာသာ၏ အစွမ်းဖြင့်

ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံတို့၌ တပ်နှစ်သက်ခြင်း
မရှိသောကြောင့် သာနဝိညာဉ်ဒွေး၊ ဇိဝှါဝိညာဉ်
ဒွေး၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး ၆-ပါးကိုမရ၊ (ဋီကာ
ကျော် ပါဠိ ပကိဏ်းပိုင်း ဝတ္ထု သင်္ဂဟမှာ ပါ
သည်၊ (ကြည့်လေတော့)။

ဆောင်။ သာနာဒိဿ၊ ဒေါသနှစ်ဖြာ၊ ရှစ်ခဟာဝိ၊ အရူဝိ၊ မရှိရူပ
ဘုံ။

● အရူပဘုံမှာ မဖြစ်နိုင်သော စိတ်များကို အကြောင်း
နှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာမဝိပါက်တေဝီသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၊ ရူပစိတ်
၁၅၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဟသိတုပ္ပုဒ် ၁၊ ပေါင်း ၄၃-ပါး
မရပါ။

အကြောင်းကား ဒွါရမရှိခြင်း ကိစ္စမရှိခြင်းတို့
ကြောင့် ကာမဝိပါက်တေဝီသ မရ၊ ပရတောသော
သ ပစ္စည်းမရှိလျှင် သာဝကများ မဖြစ်နိုင်သော
ကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ်မရ၊ ရူပဝိရာဂဘာဝနာ၏
အစွမ်းဖြင့် ရူပစိတ်များ ပယ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်
ရူပစိတ် ၁၅၊ မရ၊ အရူပဘုံမှာ ကိုယ်မရှိသော
ကြောင့် ဟသိတုပ္ပုဒ်မရ၊ (ကိုယ်မရှိပဲ မရယ်ရှင်
နိုင်၊ သတိပြုပါ)။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ကာမဝိပါ၊ တေဝီသနှင့်၊ သောတာပတ္တိ၊ ရူပိဆယ့်ငါး၊
နှစ်ပါးဒေါသ၊ ဟသိမျှ၊ မရအရူဘုံ။

အမှတ်။ ရူပဘုံ အရူပဘုံတို့၌ မရသော စိတ်များကို သိရပြီဖြစ်၍
ရသော စိတ်များကို ရေးပါဆိုက ကျန်စိတ်များကို ရေးပါ
လေ။

● ၃၁-ဘုံနှင့် ပုဂ္ဂိုလ် ၁၂-မျိုးကို အသီးသီး တွဲစပ်ပြခဲ့
ပါ။ (ဘုံပုဂ္ဂိုလ်အရကို ပြပါဟူလို)။

အဖြေ။ အပါယ်ဘုံမှာ ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ၁-မျိုးသာရ၏။
လူ့ဘုံ၊ စဟုမဟာရာဇ်ဘုံတို့၌ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်မှ တပါး
ကျန်ပုဂ္ဂိုလ် ၁၁-မျိုးရ၏။

ကျန် နတ်ပြည် ၅-ထပ်၌ ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်၊ သုဂတိ
အဟိတ် ၂-မျိုးပယ် ကျန် ပုဂ္ဂိုလ် ၁၀-မျိုး ရ၏။
အသညသတ် သုဒ္ဓါဝါသကြည် ရူပ ၁၀-ဘုံ၌ တိဟိတ်
ပုဂ္ဂိုလ် ၉-မျိုးရ၏။

အသညသတ်ဘုံ၌ သုဂတိအဟိတ် တမျိုးသာ ရ၏။
သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံမှာ အနာဂါမိ ဖလဌာန်၊ အရဟတ္တ
မဂ္ဂဌာန်၊ ရဟန္တာ ၃-မျိုးရ၏။

အရူပဘုံ၌ သောတာပတ္တိမဂ် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါး ကျန်
တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ၈-မျိုးရ၏။ (ဆောင်ပုဒ်နှင့် ကိုက်
ကြည့်ပါ)။

ဆောင်။ အပါယ်ဒုရ၊ လူနတ်စဉ်၊ ဒု-ပ ဇက်ဒယ်၊ ထက်ငါးနတ်
ဝယ်၊ အဟိတ်ပယ်လော့၊ ဆယ်ဘုံရူပ၊ တိဟိတ်ရ၏၊ သည
သုသာ၊ ငါးသုဒ္ဓါမှာ၊ ရိယာ ခေါင်ဆုံး၊ သုံးမျိုးစီရ၊ အရူမ
ဝယ်၊ စမဂ်ပယ်သည်၊ ရှစ်သွယ်တိဟိတ် မကြွင်းတည်း။

(၁၃၈)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[ပကိဏ်း

- ပုထုဇဉ်များသာ ရသောဘုံ၊ အရိယာများသာ ရသောဘုံ၊ ပုထုဇဉ်အရိယာ ၂-မျိုးလုံးရသော ဘုံများကို ရေးခဲ့ပါ။

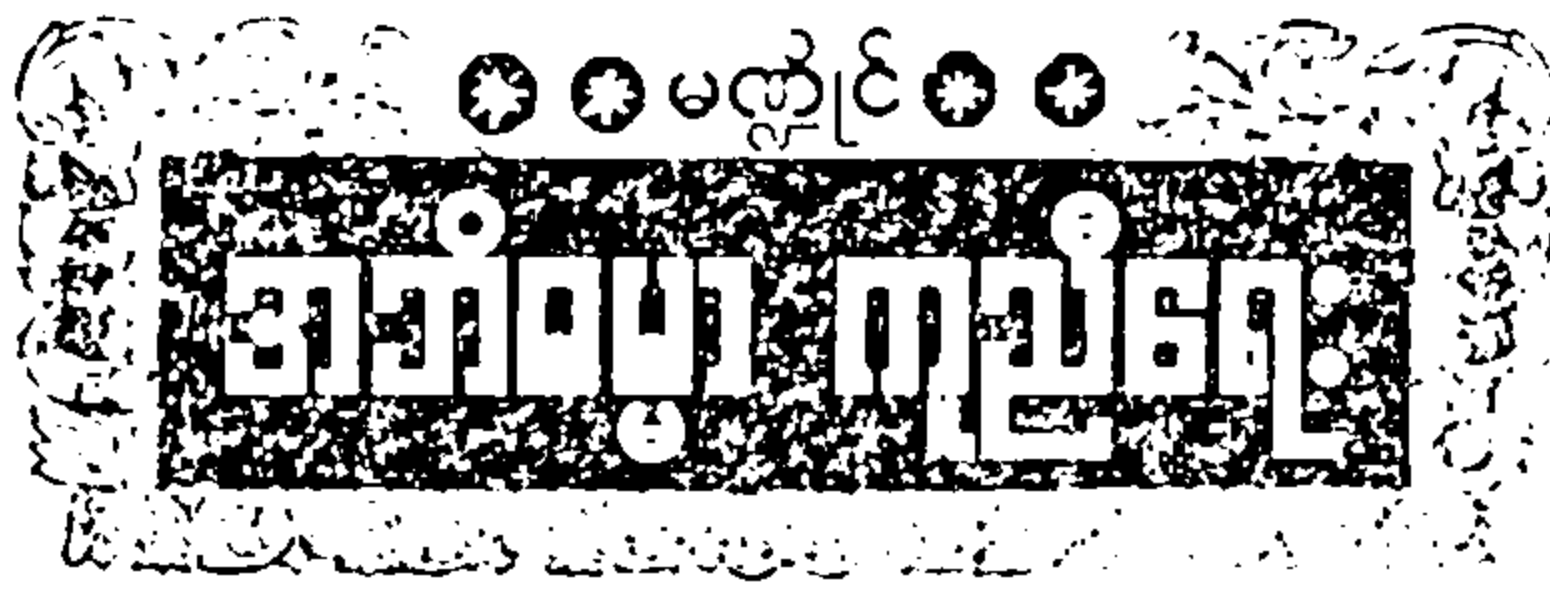
အဖြေ။ (က) အပါယ် ၄-ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ ၁၊

(ခ) 'သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၊

(ပ) ကြွင်း ၂၁-ဘုံ။

ဝိသိပိုင်းပြီး၏။

— — —

ဝိထိမုတ်ပိုင်း

ဘူမိစတုက္က

- အပါယ် ၄-ဘုံတွင် တိရစ္ဆာန်ဘုံ ပြိတ္တာဘုံ အရ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာဘုံအတွက် အသီးအခြား သတ်မှတ် ထားသော နေရာမရှိသောကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဘုံ ပြိတ္တာဘုံအရ ၎င်းတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို ယူရပါသည်။

ခန္ဓာနံယေဝ ဂဟဏံ၊ တေသံ တာဒိသဿ ပရိစ္ဆိန္ဒောကာသဿ အဘာဝတော။ (ဋီ)။

တေသံ၊ ထိုတိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာတို့၏။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ပရိစ္ဆိန္ဒောကာသဿ၊ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်အပ်သော အရပ်ဌာန၏။ အဘာတော၊ မရှိ ခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓာနံယေဝ၊ ခန္ဓာတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

-
- “အသုရကာယော” ဌ် အဘယ့်ကြောင့် အဘယ် အသုရာကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ ပြိတ္တာ အသုရာမှ တပါးသော အသုရာတို့သည်
တာဝတိံသာ နတ်တို့၌ အကျုံးဝင်သောကြောင့်
ပြိတ္တာ အသုရာကိုသာ ယူရပါသည်။

ဣဓ စ ပေတာသုရာနမေဝ ဂဟဏံ၊ ဣတရေသံ
တာဝတိံသေသု ဂဟဏဿ ဣစ္ဆိတတ္တာ။ (ဋီ)။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣဓ၊ ဤနေရာ၌။ ပေတာသုရာန
မေဝ၊ ပြိတ္တာအသုရာတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်း
သည်။ ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်း။ ဣတရေသံ၊ အခြားသော အသုရာတို့၏။
တာဝတိံသေဘု၊ နတ်တို့၌။ ဂဟဏဿ၊ ယူခြင်းကို။
ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

● ရူပ ၁၆-ဘုံသည် အထက်အောက် အဆင့်ဆင့်တည်ကြ
ပါသလော၊ တည်နေပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဌမဈာန် ၃-ဘုံက တပြင်၊
ဒုတိယဈာန် ၃-ဘုံက တပြင်၊
တတိယဈာန် ၃-ဘုံက တပြင်၊
ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံနှင့် အသညသတ်ဘုံကတပြင်၊
သုဒ္ဓါဝါသဘုံက တပြင်စီ အထက် အောက်တည်နေ
ကြပါသည်။ (ဋီ)။

ဘူမိ စတုက္က ပြီး၏။

ပဋိသန္ဓိ စတုက္က

● “ဇစ္စန္ဓာဒီနံ”၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ယူရမည့်အရာများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဇစ္စဗဓိရ၊ ဇစ္စမူဂ၊ ဇစ္စဋ္ဌေ၊ ဇစ္စမ္မတ္တက၊ ပဏ္ဏက၊ ဥဘတောဗျဉာနက၊ နပုံသက၊ မမ္မ စသည်တို့ ကိုယူ။

အာဒိဂ္ဂဟဏေန ဇစ္စဗဓိရ ဇစ္စမူဂ ဇစ္စဋ္ဌေ
ဇစ္စမ္မတ္တက ပဏ္ဏက ဥဘတောဗျဉာနက
နပုံသက မမ္မာဒီနံ သင်္ဂဟော။ (ဋီ)။

အမှတ်။ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဇစ္စမ္မတ္တကမှ တပါးသောပုဒ်တို့၌ ဇစ္စ ရုပ် ပြီးပုံသည် နိရုတ္တိဆန်လှ၏။

● အပါယ်ဘုံသားများ၊ လူများ၊ ဝိနိပါတိက အသုရာ များသည် အဘယ့်ကြောင့် အသက်တမ်း မမြဲကြပါ သနည်း။

အဖြေ။ အချို့မှာ အသက်ရှည်၍ အချို့မှာ အလွန်အသက် ရှည်သောကြောင့် မမြဲကြပါ။

ကေသဉ္စိ စိရာယုကတ္တာ၊ ကေသဉ္စိ စိရတရာယု
ကတ္တာစ။ (ဋီ)။

ကေသဉ္စိ၊ အချို့သောသူတို့၏(ဝါ-တို့သည်)။ စိရာယု
ကတ္တာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ကေသဉ္စိ၊ တို့၏(ဝါ-တို့သည်)။ စိရတရာယု

ကတ္တာစ၊ အလွန်ရှည်သော အသက်ရှိကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

● ၄-ကျွန်းသားတို့၏သက်တမ်းကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရှေ့ကျွန်းသား ၇၀၀၊
အနောက်ကျွန်းသား ၅၀၀၊
မြောက်ကျွန်းသား ၁၀၀၀၊
တောင်ကျွန်းသား အမြဲမရှိ။

ဆောင်။ ရွှေ ခုနစ်ဆူ၊ နောက် ငါးရာ၊ မြောက်မှာ တထောင်
သိ။

တောင်ကျွန်းမှာကား၊ သက်ပိုင်းခြား၊ မှတ်သားမြဲမရှိ။

● စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ ၁-ရက်၊ တလ၊ တနှစ်တို့မှာ
လူ့အရေအတွက်ဖြင့် နှစ်ပေါင်းဘယ်လောက်ရှိပါ
သနည်း။

အဖြေ။ လူတို့၏အနှစ် ၅၀ - သည် စတုမဟာရာဇ် တရက်၊
လူတို့၏အနှစ် (၅၀×၃၀=) ၁၅၀၀-သည် စတုမဟာ
ရာဇ် တလ၊ လူတို့၏အနှစ်ပေါင်း (၁၅၀၀×၁၂=)
၁၈၀၀၀-သည် စတုမဟာရာဇ် တနှစ်ဖြစ်ပါသည်။

ယာနိ ပညာသဝဿာနိ၊
မနုဿာနိ ဒိနော တဟိ။

တိံသရတ္တိန္ဒြိယော၊ မာသော၊
 မာသာဒ္ဒါဒသ သံဝစ္ဆရံ။
 တေန သံဝစ္ဆရေနာယု၊
 ဒိဗ္ဗံ ပဉ္စသတံ မတံ။ (ဋီ)။

မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ယာနိပညာသဝဿာနိ၊ အကြင်
 အနှစ် ၅၀-တို့သည်။ တဟိံ၊ ထိုစတုမဟာရာဇ်တို့၌။
 ဒိနေ၊ တရက်တည်း။ တိံသရတ္တိန္ဒြိယော၊ ညဉ့်နေ့
 ၃၀-သည်။ မာသော၊ တလတည်း။ ဒ္ဒါဒသမာသာ၊
 ၁၂-လတို့သည်။ သံဝစ္ဆရံ၊ တနှစ်တည်း။ တေန
 သံဝစ္ဆရေန၊ ထိုနှစ်ဖြင့်။ ပဉ္စသတံ၊ ၅၀၀ - ကို။
 ဒိဗ္ဗံအာယု၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်သက်ဟူ၍။ မတံ၊
 သိအပ်ပြီ။

မှတ်ချက်။ တာဝတိံသာတရက်မှာ အနှစ် ၁၀၀၊ ယာမာဘရက်မှာ
 အနှစ် ၂၀၀၊ တုသိတာဘရက်မှာ အနှစ် ၄၀၀၊ နိမ္မာ
 နရတိတရက်မှာ အနှစ် ၈၀၀၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိတရက်
 မှာ အနှစ် ၁၆၀၀-ရှိသည်။ အထူးသတိပြုခဲ့ပါ။

● စတုဂ္ဂုဏအရ ၄-ဆတက်ပုံကို ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စတုမဟာရာဇ်တရက်သည် လူ့အနှစ် ၅၀၊ တာဝတိံ
 သာ တရက်သည် လူ့အနှစ်တရာဖြစ်၍ ရက်ပမာဏ
 အားဖြင့် ၂-ဆပို၏။

စတုမဟာရာဇ်နတ်သက် အနှစ် ၅၀၀၊ တာဝတိံ
 သာနတ်သက် အနှစ် ၁၁၀၀-ဖြစ်၍ နှစ်ပမာဏ
 အားဖြင့် ၂-ဆပို၏။

ထိုရက် ၂-ဆ၊ နှစ် ၂-ဆကိုပေါင်း၍ ၄-ဆတက်
သည်ဟု ဆိုပါသည်။ (ဋီ)။ •

● နတ်ပြည် ၆-ထပ်၏အသက်တမ်းကို နတ်အရေအတွက်
လူ့အရေအတွက်တို့ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အပြေ။	ဘုံ	နတ်နှစ်	လူနှစ်
	စတုမဟာရာဇ်	၅၀၀	၉-သန်း
	တာဝတိံသာ	၁၀၀၀	၃-ကုဋေ ၆-သန်း
	ယာမာ	၂၀၀၀	၁၄-ကုဋေ ၄-သန်း
	တုသိတာ	၄၀၀၀	၅၇-ကုဋေ ၆-သန်း
	နိမ္မာနရတိ	၈၀၀၀	၂၃၀-ကုဋေ ၄-သန်း
	ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ	၁၆၀၀၀	၉၂၁-ကုဋေ ၆-သန်း

ဆောင်။ ။ “မ-ကိုက်-ခဲ-ဝါ၊ ဟ-တယာနှင့်၊ သုညာဒွေ၊ အောက်
သုံးချ၊ မှတ်ကြနတ်ဘုံသက်၊ (နတ်တွက်ကိန်း)။

‘ဈာန်-စလာ-ဝါဝါက၊ စောသမ-ဝင်းနလာခါ၊ စော
ပုဓဋ္ဌာ၊ ခြောက်သုညာ၊ ညီညာထည့်စွက်၊ နတ်ခြောက်
ဘုံ လူကတွက်လျှင်၊ ဟောဤမျှသွက်။ (လူ့တွက်ကိန်း)။

အမှာ။ ။ “မ=၅, ကိုဋ် = ၁” စသည်ဖြင့် ဝိဇ္ဇာသင်္ချာအတိုင်း
သိပါ။ သုညာဒွေ၊ အစဆုံး နတ်ဘုံမှာသုည ၂-လုံး၊
အောက်သုံးချ = ကျန်နတ်ဘုံတွေမှာ သုည ၃-လုံးစီချ၊
၂ “ဈာန်=၉, စလာ=၃၆” စသည်ဖြင့် သိပါ။ ၎င်းတို့၏
နောက်မှာ သုည ၆-လုံးစီထည့်ပါ။ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းအောင်
အဖြေနှင့်တိုက်ကြည့်ပါ။

မှတ်ဖွယ်။ စတုမဟာရာဇ်နတ်သက်ကို တာဝတိံသာနတ်က တွက်လိုလျှင် စတုမဟာရာဇ်နတ်သက်ကိုတည် ၂-ဖြင့်စား၊ ယာမာက တွက်လိုလျှင် ၄-ဖြင့်စား၊ တုသိတာက တွက်လိုလျှင် ၈-ဖြင့်စား၊ နိမ္မာနရတိက တွက်လိုလျှင် ၁၆-ဖြင့်စား၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိကတွက်လိုလျှင် ၃၂-ဖြင့်စား။

ဥပမာ-စတုမဟာရာဇ်နတ်သက်ကို ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ နှစ်ဖြင့်ဖော်ပြပါဆိုက ၅၀၀-ကိုတည် ၃၂-ဖြင့်စား (၅၀၀ ÷ ၃၂ =) ၁၅-နှစ်၊ ၇-လ၊ ၁၅-ရက်ဟု ဖြေပါ။ ဤကား အောက်အောက် နတ်သက်ကို အထက်အထက် နတ်ကတွက်ပုံတည်း။

အထက်အထက် နတ်သက်ကို အောက်အောက် နတ်က တွက်ရာမှာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်သက်ကိုနိမ္မာနရတိက တွက်လိုလျှင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်သက်ကိုတည် ၂ ဖြင့်မြှောက်၊ တုသိတာကတွက်လိုလျှင် ၄-ဖြင့်မြှောက်၊ ယာမာကတွက်လိုလျှင် ၈-ဖြင့်မြှောက်၊ တာဝတိံသာက တွက်လိုလျှင် ၁၆-ဖြင့်မြှောက်၊ စတုမဟာရာဇ်ကတွက် လိုလျှင် ၃၂-ဖြင့်မြှောက်ပါ။

ဥပမာ-ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်သက်ကို စတုမဟာရာဇ် နှစ်ဖြင့်ဖော်ပြပါဟုမေးက ၁၆၀၀-ကိုတည် ၃၂-ဖြင့် မြှောက် (၁၆၀၀ × ၃၂ =) ၅၁၂၀၀၀ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေပါ။

● “ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ ကပ္ပဿ”၌ ကပ္ပအရ အဘယ်ကပ်ကိုယူရမည်နည်း။ အကြောင်းပြ၍ ဖြေ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဌဈာန် ၃-တုံသည် မဟာကပ်တခုအတွင်း၌ပျက်စီးကြရ၍ မဟာကပ်ကုန်ဆုံးအောင် မတည်နိုင်သောကြောင့် ကပ္ပအရ အသင်္ချေယျကပ်ကိုသာ ယူရပါသည်။

ကပ္ပဿာတိ အသင်္ချေယျကပ္ပဿ၊ ဧကကပ္ပေပိ
တေသံ အဝိနာသာဘာဝေန ပရိပုဏ္ဏကပ္ပေ
အသမ္ဘဝတော။ (ဋီ)။

ကပ္ပဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ အသင်္ချေယျကပ္ပဿ၊
အသင်္ချေယျကပ်၏။ ဧကကပ္ပေပိ၊ တခုသောမဟာ
ကပ်၌လည်း။ အဝိနာသာဘာဝေန၊ မပျက်စီး
ခြင်း၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။
ပရိပုဏ္ဏကပ္ပေ၊ ပြည့်စုံသောမဟာကပ်၌။ အသမ္ဘဝ
တော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

● အာယုကပ်၊ အန္တရကပ်၊ အသင်္ချေယျကပ်၊ မဟာကပ်
တို့၏ ကာလပမာဏကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အခါကာလအားလျော်စွာ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထား
သောသက်တမ်းသည် အာယုကပ်၊

၁၀ - နှစ်တမ်းမှ အသင်္ချေယျတမ်း၊ အသင်္ချေယျ
တမ်းမှ ၁၀-နှစ်တမ်းအထိ အတက်အကျ အချိန်
ကာလသည် အန္တရကပ်၊

အန္တရကပ် ၆၄-ကပ်သည် အသင်္ချေယျကပ်၊
အသင်္ချေယျ ၄-ကပ်သည် မဟာကပ်။ (ဋီ)။

ဆောင့်။ အခါအားလျော်စွာ၊ သက်တမ်းမှာ၊ မှတ်ပါအာယုကပ်။
ဆယ်မှသင်္ချေ၊ အသင်္ချေမှ၊ တဆယ်ကျ၊ မှတ်ကြအန္တရကပ်။
အန္တရသွေး၊ ခြောက်ဆယ့်လေး၊ အသင်္ချေယုကပ်။
အသင်္ချေယု၊ ၄-ခုမျှ၊ မှတ်ကြမဟာကပ်။

● ကမ္ဘာလောကကြီးပျက်စီးပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ မီး ၇-ကြိမ်၊ ရေ ၁-ကြိမ်၊ မီး ၇-ကြိမ်၊ ရေ ၁-ကြိမ်၊
စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာလောကကြီးကို ဖျက်လာရာ ၆၄-
ကြိမ်မြောက်မှာ လေဖျက်သဖြင့် ကမ္ဘာကြီးပျက်စီး
ရပါသည်။

သတ္တသတ္တဂိုနာ ဝါရာ၊

အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ ဒကာ။

စတုသဋ္ဌိ ယဒါ ပုဏ္ဏာ၊

ဧကော ဝါယုဝါရော သိယာ။ (ဋီ)။

သတ္တ သတ္တဝါရာ၊ ခုနစ်ကြိမ် ခုနစ်ကြိမ်တို့ တိုင်
တိုင်။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်
စီး၏။ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက် ရှစ်ကြိမ်
မြောက်၌။ ဒကာ၊ ရေကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊
ပျက်စီး၏။ ယဒါ၊ ၌။ စတုသဋ္ဌိ၊ ၆၄-ကြိမ်
သည်။ ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်၏။ တဒါ၊ ၌။ ဧကော၊
တခုသော။ ဝါယုဝါရော၊ လေဖျက်သော
အကြိမ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

● မီးကြောင့်ပျက်သောဘုံ၊ ရေကြောင့် ပျက်သောဘုံ၊
လေကြောင့်ပျက်သောဘုံများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မီးကြောင့် ကာမဘုံ ၁၁-ဘုံ၊ ပဌမဈာန် ၃-ဘုံ
ပျက်၏။

ရေကြောင့် ကာမ ၁၁ - ဘုံ၊ ပဌမဈာန် ၃ - ဘုံ၊
ဒုတိယဈာန် ၃-ဘုံပျက်၏။

လေကြောင့် ကာမ ၁၁-ဘုံ၊ ပ-ဒု-တ ဈာန် ၉-ဘုံ
ပျက်၏။

အဂ္ဂိနာ ဘဿရာ ဟေဋ္ဌာ၊

အာပေန သုဘကိဏှတော။

ဝေဟပ္ပလတော ဝါတေန၊

ဧဝံ လောကော ဝိနဿတိ။ (ဋီ)။

အာဘဿရာ၊ ဘုံမှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဂ္ဂိနာ၊
မီးကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ သုဘကိဏှ
တော၊ ဘုံမှ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အာပေန၊
ရေကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ ဝေဟပ္ပလတော၊
ဘုံမှ။ ဝါတေန၊ လေကြောင့်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။
ဧဝံ၊ ဤသို့။ လောကော၊ သည်။ ဝိနဿတိ၊ ၏။

● “ပဋိသန္ဓိ ဘဝဂံဉ္စ၊ တထာ စဝနမာနသံ” စသော
စကားအရ ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်၊စုတိစိတ်တို့၏ ဘုံ၊ဇာတ်၊
သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့်တူပုံကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ကာမစိတ်ဖြစ်က ဘဝင်စုတိတို့
လည်း ကာမစိတ်ဖြစ်ရ၏ (ဘုံ၊)

ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်က ဘဝင်စုတိ
 တို့လည်း ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ရ၏ (ဇာတ်၊)
 ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်က ဘဝင်စုတိ
 တို့လည်း ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်ရ၏။ (သမ္ပယောဂ)။
 ပဋိသန္ဓေစိတ်က အသင်္ခါရိကဖြစ်က ဘဝင်စုတိတို့
 လည်းအသင်္ခါရိကဖြစ်ရ၏။ (သင်္ခါရ) ၊
 ပဋိသန္ဓေစိတ်က ရူပါရုံကို အာရုံပြုက ဘဝင်စုတိတို့
 လည်း ရူပါရုံကို အာရုံပြုရ၏။ (အာရုံ) ။

အမှတ်။ တထဝဋ္ဌ တုမြဲတရားကို ပြသောဂါထာကို ရေးပါဆိုက
 ဤဂါထာကို ရေးပါ။

ပဋိသန္ဓေစတုက္ကပြီး၏။

ကမ္မစတုက္က

● ဂရုကံ အရ အကုသိုလ်ဖြစ်က ဘယ်ကံကို ယူ၍
 ကုသိုလ်ဖြစ်က ဘယ်ကံကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ အကုသိုလ်ဖြစ်က မာတုဃာတကစသော ကံကိုယူ၍
 ကုသိုလ်ဖြစ်က မဟဂ္ဂုတ်ကံကို ယူရပါသည်။

ဂရုကံအကုသလပက္ခေ မာတုဃာတကာဒိကမ္မံဝါ
 ကုသလပက္ခေ မဟဂ္ဂုတကမ္မံဝါ။ (ဋီ) ။

အကုသလပက္ခေ၊ အကုသိုလ်အဖို့၌။ မာတုဃာတကာဒိ
 ကမ္မံဝါ၊ မာတုဃာတကစသောကံသည်၎င်း။ ကုသလ
 ပက္ခေ၌၊ မဟဂ္ဂုတကမ္မံဝါ၊ သည်၎င်း။ ဂရုကံ၊ ဂရုက
 ကံမည်၏။

ဆောင်။ မာတုဃာတကာ၊ စသည်မျှ၊ အကုသယသာ။
မဟဂ္ဂုတ်ကံ၊ ကုသလံ၊ မှတ်ရန်ဂရုကာ။

● ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ စသော ကံ ၄-ပါးကို ဇော ၇-ကြိမ်
ဖြင့် ပိုင်းခြားပြ၍ အကျိုးပေးရာ အခါကိုလည်း
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဌမဇော စေတနာသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ ဝေဒနီယကံမည်၏၊
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးပေး၏။
သတ္တမဇော စေတနာသည် ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံမည်၏၊
ဒုတိယဘဝ၌ အကျိုးပေး၏။
အလယ်ဇော ၅-ခုစေတနာသည် အပရာပရိယ ဝေဒနီ
ယကံမည်၏၊ တတိယဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင်
အကျိုးပေး၏။
အကျိုးမပေးသော ဇော ၇-ချက် စေတနာသည်
အဟောသိကံမည်၏၊ လုံးဝအကျိုးမပေး။ (ဋီ) ။

ဆောင်။ ဒိဋ္ဌကံမှ၊ ပ-ဇောသ၊ ပေးရာပစ္စုပ္ပန်။
ဥပကံမှ၊ သတ္တမ၊ မှတ်ပါဒုတိယံ။
အလယ်ဝါးဝ၊ အပရာ၊ တ-စ ဆုံးနိဗ္ဗာန်၊
အဟောသိမှ၊ ခုနစ်ဖြာ၊ ပေးရာမရှိမှန်။

● အကျိုးပေးရာကာလ မရှိပါပဲလျက် အဘယ်ကြောင့်
အဟောသိကံကိုပါ ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုထားပါ
သနည်း။

အဖြေ။ အကျိုးပေးရာ ကာလကို လွန်ခြင်းကြောင့် ဆိုပါ
သည်။

ကာလာတိက္ကမတောဝံ တံဝေါဟာရော။ (ဋီ)။
 ကာလာတိက္ကမတောဝံ၊ အ ကျိုး ပေး ရာ ကာလကို
 လွန်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တံဝေါဟာရော၊ ထို
 အဟောသိကံဟုခေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

● “ပါဏာတိပါတ”၌ ပါဏအရ တိကျစွာကောက်ပြ
 ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပါဏအရကား ဝေါဟာရအားဖြင့် သတ္တဝါတည်း၊
 ပရမတ္ထအားဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေတည်း။

အမှ။ ပါဏအရ ပရမတ္ထစစ်စစ်ကောက်ပြပါဆိုကလည်း ဖြေ
 တတ်ပါစေ။ သတိပြုပါ။

ပါဏောတိ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊ ပရမတ္ထ
 တော ဇီဝိတိန္ဒြေယံ။ (ဋီ)။
 ပါဏောတိ၊ ပါဏဟူသည်။ ဝေါဟာရတော၊
 ဝေါဟာရအားဖြင့်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတည်း။
 ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ
 တည်း။

● “ကာယဒွါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော”၌ အဘယ်
 ကြောင့် ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါကို ထည့်ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာယကံသည် ကာယဒွါရ၌သာ အများအားဖြင့်
 ဖြစ်၍ အပ္ပကအားဖြင့် ဝစီဒွါရ၌လည်း ဖြစ်သေး
 သောကြောင့် ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါကို ထည့် ဆို ရ ပါ
 သည်။

ကာယကမ္မံ ဟိ ကာယဒွါရေယေဝ ဗဟုလံ
ပဝတ္တတိ၊ အပ္ပံ ဝစီဒွါရေ၊ တဿှာ။ (ဋီ)။

ဟိ-ယဿှာ၊ အကြံကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။
ကာယဒွါရေယေဝ၊ ဤသာလျှင်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။
ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်။ ဝစီဒွါရေ၊
ဤ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿှာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

● “ဝစီဒွါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော”၌ ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါ
ထည့်ဆိုရခြင်း၏အကြောင်းကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဝစီကံသည် ဝစီဒွါရ၌သာ အများအားဖြင့်ဖြစ်၍
အပ္ပကအားဖြင့် ကာယဒွါရ၌လည်း ဖြစ်သေး
သောကြောင့် ဗာဟုလ္လသဒ္ဓါ ထည့်ဆိုရပါသည်။
(ဋီ)။

● အပစာယနစသော ဂု-ပါးကို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၌
ထိုက်သလို အကြောင်းပြု၍သွင်းပြပါ။

အဖြေ။ ဒါနသဘော ရှိသောကြောင့် ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနု
မောဒနတို့ကို ဒါန၌သွင်း၊
စာရိတ္တသီလဖြစ်သောကြောင့် အပစာယန၊ ဝေယျာ
ဝစ္စတို့ကို သီလ၌သွင်း၊
ကု သိုလ် တ ရား တို့ ကို ပွားစေတတ်သောကြောင့်
ဓမ္မဿဝန၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မတို့ကို ဘာဝနာ၌
သွင်း၊

တံသဘာဝတ္တာ၊ စာရိတ္တသီလဘာဝတော၊
ကုသလဓမ္မာသေဝနတော။ (ဋီ)။

တံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုဒါနသဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ စာရိတ္တသီလဘာဝတော၊ စာရိတ္တသီလ
တို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလဓမ္မာသေဝနတော၊
ကုသိုလ်တရားတို့ကို တိုးပွားစေတတ်သောကြောင့်။

ဆေ့၎င်း။ ဒါနသီလ၊ ဘာဝနာ၊ သုံးဖြာစဉ်၍ခင်း။
စန္ဒလယ်က၊ လယ်နှစ်စ၊ ကြွင်းကနောက်ဆုံးသွင်း။

● ရူပကံ၊ အရူပကံတို့သည် အဘယ်ကြောင့် မနောက်
တမျိုးသာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာယဒွါရ စသည်တို့၌မဖြစ်သောကြောင့် မနောက်
တမျိုးသာ ဖြစ်ရပါသည်။

ကာယဒွါရဒီသု အပ္ပဝတ္တနတော။ (ဋီ)။

ကာယဒွါရဒီသု၊ အစရှိသည်တို့၌။ အပ္ပဝတ္တနတော၊
မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

● ရူပကံ၊ အရူပကံတို့သည် ။အဘယ်ကြောင့်ဘာဝနာ
မယသာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဒါန စသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်သောကြောင့်
ဘာဝနာမယသာ ဖြစ်ရပါသည်။

ဒါနာဒိဝသေန အပ္ပဝတ္တနတော။ (ဋီ)။
 ဒါနာဒိဝသေန၊ ဒါန အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။
 အပ္ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

● ရူပကံ၊ အရူပကံတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် အပ္ပနာ
 ပတ္တသာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ရှေ့ အ ဘို့ ဌ ဖြစ်သော တရားတို့သည် ကာမာဝစရ
 တရားများသာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တာနံ ကာမာဝစရ ဘာဝတော။
 (ဋီ)။

ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဝတ္တာနံ၊ ရှေ့အဘို့ဌဖြစ်သောတရားတို့၏။
 ကာမာဝစရ ဘာဝတော၊ ကာမာဝစရ တရားတို့၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

● “ဥဒ္ဓစ္စရဟိတံ” ဌ အဘယ့်ကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စကိုကြဉ်ရပါ
 သနည်း။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေကျိုးမပေးသောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။
 ပဋိသန္ဓေဒါနသဘာဝါဘာဝတော။ (ဋီ)။

ပဋိသန္ဓေဒါနသဘာဝါဘာဝတော၊ ပဋိသန္ဓေ ကျိုး
 ပေးခြင်းသဘော၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

- အဘယ့်ကြောင့် ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည် ပဋိသန္ဓေကျိုးကို မပေးပါသနည်း။

အဖြေ။ နာနာခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် မပေးပါ။

နစ နာနာခဏိက ကမ္မပစ္စယံ ဝိနာ ပဋိသန္ဓေ အာကုဋ် အတ္ထိ၊ တဿှ။ (ဋီ)။

နာနာခဏိက ကမ္မပစ္စယံ၊ ပစ္စည်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပဋိသန္ဓေ အာကုဋ်၊ ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို ငင်ခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

- အဘယ့်ကြောင့် ကာမာဝစရကံက ရူပဘုံမှာ ပဝတ္တိကျိုးကို ပေးနေရပါသနည်း။

အဖြေ။ ရူပကံက အဟိတ်ဝိပါက်များကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ပေးရပါသည်။

ရူပဝစရ ကမ္မေန အဟေတုက ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော။ (ဋီ)။

ရူပါဝစရကမ္မေန၊ ကြောင့်။ အဟေတုက ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ၊ အဟိတ်ဝိပါက် ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော- မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

အမှ။ ကံတခုတည်းက ပဋိသန္ဓေကျိုး များစွာကို ပေးနိုင်၊ ပဋိသန္ဓေကျိုးတခုသာ ပေးနိုင်သည်။ ပဝတ္တိကျိုးကား များစွာပင် ပေးနိုင်ပေသည်။ (ဋီ)။

● ကုသိုလ်ကံ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဩမကဖြစ်ပုံကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ကုသိုလ်ပြုသောအခါ ရှေ့အဖို့ နောက် အဖို့တို့၌ ကုသိုလ်ကံဖြင့် ခြံရံအပ်၍ နောင် အခါ၌လည်း အဖန် တလဲလဲ မှီဝဲ လေ့လာအပ်သော ကံသည် ဥက္ကဋ္ဌ။

ကုသိုလ် ပြုသောအခါ ရှေ့အဖို့ နောက်အဖို့တို့၌ အကုသိုလ်ကံဖြင့် ခြံရံအပ်၍ နောင်အခါ၌ ငါသည် ဤကုသိုလ်ကို မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ခဲ့ပြီဟု နှလုံး မသာယာခြင်းဖြင့် ထုံအပ်သောကံသည် ဩမကကံ ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ရှေ့နောက်နှစ်ဘန်၊ ကုသိုလ်ရံ၍၊ ဖန်ဖန်ထပ်ထပ်၊ မှီဝဲ အပ်၊ ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်သာ။

ရှေ့နောက် နှစ်ရပ်၊ အကုသိုလ်၌၊ နောက်ထပ်ပူပန်၊ ဖြစ်စေပြန်၊ မှတ်ရန် ဩမက။

● အသင်္ခါရိကကံက သသင်္ခါရိကကျိုးကို မပေးနိုင် စသည်ဖြင့် ဆိုသော ဝါဒကို အဘယ်ကြောင့် ကေစိ ဝါဒဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိပင်္ဂါဝိတ၏ သင်္ခါရအပြားကို ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့် သာ အလိုရှိအပ်၍ ကံ၏အစွမ်းဖြင့် အလိုမရှိအပ် သောကြောင့် ကေစိဝါဒဟု ဆိုပါသည်။

ဝိပင်္ဂါဝိတ သင်္ခါရဘေဒေါ ပစ္စယဝသေန ဣစ္ဆိတော၊ န ကမ္မဝသေန၊ တသ္မာ သေ ကေစိဝါ ဒေါကတော (ဋီ)။

ဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံစိတ်၏။ သင်္ခါရဘေဒေါ၊ သင်္ခါရ
အပြားကို။ ပစ္စယဝသေန၊ ပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်ပြီ။ ကမ္မဝသေန၊ ကံ၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ န ဣစ္ဆိတော၊ အလိုမရှိအပ်။ တဿှာ
ထို့ကြောင့်။ သေ-ဇေယျ၊ ဤဝါဒကို။ ကေစိဝါဒေါ၊
ကေစိဝါဒဟူ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။

- “တေသံ ဒွါဒသ ပါကာနိ၊ ဒသဌစ ယထာက္ကမံ” ဌ
ဒွါဒသ၊ ဒသ၊ အဌအရဘို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကုသလ ဝိပါကံ ၈၊ မဟာဝိပါကံ
အသင်္ခါရိက ၄၊ ပေါင်း ၁၂။

(တနည်း) အဟိတ် ကုသလဝိပါကံ ၈၊ မဟာဝိပါကံ
သသင်္ခါရိက ၄၊ ပေါင်း ၁၂။

ဒသ၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါကံ ၈၊ မဟာဝိပါကံ ဉာဏ
သမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက ၂၊ ပေါင်း ၁၀။

(တနည်း) အဟိတ်ကုသလ ဝိပါကံ ၈၊ မဟာ
ဝိပါကံ ဉာဏသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက ၂၊ ပေါင်း ၁၀။
အဌ၊ အဟိတ်ကုသလဝိပါကံ ၈၊ (အထူးသတိပြု
ပါလေ)။

- “ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ” ဌ အဘယံကြောင့် အဘယ်
ပဉ္စမဇ္ဈာန်ကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ အဘိညာဉ် ပဉ္စမဈာန်မှာ အကျိုး မပေးသော
ကြောင့် အဘိညာဉ်မဟုတ်သော ရိုးရိုးပဉ္စမဈာန်ကို
ယူရပါသည်။

သမာနာသေဝနေ လဒ္ဓေ၊

ဝိဇ္ဇမာနေ မဟဗ္ဗလေ။

အလဒ္ဓါ တာဒိသံ ဟေတု၊

အဘိညာ န ဝိပစ္စတိ။

အဘိညာဘာဝံ အသမ္ပတ္တံ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ။ (ဋီ) ။

သမာနာသေဝနေ၊ တူသော အာသေဝနပစ္စည်းကို။

လဒ္ဓေ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ မဟဗ္ဗလေ၊ ကြီးသော

အစွမ်းသတ္တိသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ ဝိပစ္စတိ၊

အကျိုးပေး၏။ အဘိညာ၊ အဘိညာဉ်သည်။ တာဒိသံ၊

ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။

အလဒ္ဓါ၊ မရခြင်းကြောင့်။ န ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးမပေး။

ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဘိညာဘာဝံ၊ အဘိညာဉ်

အဖြစ်သို့။ အသမ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေးသော။ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ၊

ပဉ္စမဈာန်ကို။

အဘယ်ဈာန်မျိုးကို ပရိတ္တဈာန် မဇ္ဈိမဈာန် ပဏိတ
ဈာန်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ယုတ်သော ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝိမံသတို့ကြောင့် ဖြစ်
ပေါ်လာသော ဈာန်သည် ပရိတ္တဈာန်။

အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝိမံသတို့
ကြောင့်ဖြစ်သော ဈာန်သည် မဇ္ဈိမဈာန်၊

မြတ်သော ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသကိုကြောင့်
ဖြစ်သော ဈာန်သည် ပဏီတဈာန်၊

ဟိနာဟိ ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသာဟိ နိဗ္ဗတ္တိတံ
ဝါ ပရိတ္တံ၊ မဇ္ဈိမေဟိ ဆန္ဒာဒိဟိ မဇ္ဈိမံ၊ ပဏီတေ
ဟိ ပဏီတံ။ (ဋီ)။

ဟိနာဟိ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသာ
ဟိ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ဈာန်သည်။
ပရိတ္တံ၊ ပရိတ္တဈာန် မည်၏။ မဇ္ဈိမေဟိ၊ အလယ်
အလတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ ဆန္ဒ အစရှိသည်
တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမံ၊ ၏။ ပဏီတေဟိ၊
မြတ်ကုန်သော။ ဆန္ဒာဒိဟိ၊ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ပဏီတံ၊ ၏။

● “အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” ဌ
အနာဂါမိတို့သည် သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံတွင် ဖြစ်ချင်ရာ
ဘုံမှာ ဖြစ်နိုင်ပါသလော။

အဖြေ။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ သုဒ္ဓါဝါသော ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတို့၏ ထက်
မြက်လွန်ကဲခြင်း အစဉ်ဖြင့်သာ ဖြစ်ရပါသည်။ (ဋီ)။

မှတ်ချက်။ သဒ္ဓါန္တလွန်ကဲသော အနာဂါမိသည် အဝိဟာဘုံမှာ ဖြစ်
၏ စသည်ဖြင့် ဣန္ဒြေ ၅-ပါးနှင့် ဘုံ ၅-ဘုံကိုတွဲစပ်ပါလေ

● “အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” ဌ
အနာဂါမိများ သုဒ္ဓါဝါသဘုံမှာသာ ဖြစ်နိုင်ပါ
သလော။

အဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ အသညသတ်ကြည် ရူပ ၁၅-ဘုံ၊ အရူပ

၄-ဘုံတို့၌လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသေးသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ သုဒ္ဓါဝါသ၊ ဘုံဝါးဝပြင်၊ အသညသတ်၊ ကြည်ဖယ်အပ်
သည့်၊ ဘုံမြတ်ရူပ၊ အရူပ၊ ဖြစ်ကြအနာဂါမ်။

● “အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ” ၌
သုဒ္ဓါဝါသဘုံမှာ အနာဂါမ်မှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်
များ ဖြစ်နိုင်ပါသေးသလော။

အဖြေ။ မဖြစ်နိုင်ပါ။ အနာဂါမ်များသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သုဒ္ဓါဝါသေသုနာဂါမိ၊ ပုဂ္ဂလာ ဝေါပပဇ္ဇရေ။
(ဋီ)။

သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ တို့၌။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလာဝ၊ အနာ
ဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ။ ဥပပဇ္ဇရေ၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံမှာ အနာဂါမ်များသာ ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုခြင်းမှာ ပဋိသန္ဓေအခါကိုရည်၍ ဆိုသည်။ ပဝတ္တိအခါ
၌ကား အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်များလည်း
ဖြစ်ကြသေး၏။ မိန်းမများမှာ သမာပတ် ၈-ပါးလုံး ရစေ
ကာမူ ဗြဟ္မာမင်းကြီးများမဖြစ်နိုင်၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီးများ၏
အလုပ်အကျွေးများသာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ဘုံအားဖြင့် ဗြဟ္မပါ
ရိသဇ္ဇာဘုံမှာသာ ဖြစ်နိုင်သည်။ (အထူးသတိပြုပါ)။

- ဝေဟပ္ပိလ်၊ အကနိဋ္ဌ၊ နေဝသညာ နာသညာဘုံတို့၌
ဖြစ်သော အရိယာများ တခြားဘုံမှာ ပြောင်း၍
ဖြစ်နိုင်ကြပါသေးသလော။

အဖြေ။ မဖြစ်နိုင်ကြတော့ပါ။

ဝေဟပ္ပလေ အကနိဋ္ဌ၊

ဘဝဂ္ဂေစ ပတိဋ္ဌိတာ။

နပုနာညတ္ထ ဇာယန္တိ၊

သဗ္ဗေ အရိယပုဂ္ဂလာ။

ဗြဟ္မလောကဂတာ ဟေဋ္ဌာ၊

အရိယာနောပပဇ္ဇရေ။ (ဋီ)။

ဝေဟပ္ပလေ၊ ဘုံ၌၎င်း။ အကနိဋ္ဌ၊ ဘုံ၌၎င်း။

ဘဝဂ္ဂေစ၊ နေဝသညာ နာသညာဘုံ၌၎င်း။ ပတိဋ္ဌိ

တာ၊ တည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အရိယ

ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ အညတ္ထ၊ တခြားဘုံ

တို့၌။ နဇာယန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဗြဟ္မလောကဂတာ၊

အထက် အထက် ဘုံတို့၌ရှိသော ဗြဟ္မာတို့သည်။

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဘုံ၌။ နောပပဇ္ဇရေ၊ မဖြစ်ကုန်။

ကမ္မစတုက္က ပြီး၏။

မရဏုပ္ပတ္တိ စတုက္က

- မရဏုပ္ပတ္တိစတုက္ကကို သတ္တဝါတိုင်းမှာ ရနိုင်ပါသ
လော။

အဖြေ။ ငရဲသားများ၊ မြောက်ကျွန်းသားများနှင့် တချို့နတ်များမှာ ဥပစ္ဆေဒကမရဏမရနိုင်ပါ။ ကျန် ၃-မျိုးသာ ရနိုင်ပါသည်။

ဣဒံ ပန နေရယိကာနံ ဥတ္တရကုရုဝါသီနံ
ကေသဉ္စိ ဒေဝါနဉ္စ န ဟောတိ။ (ဋီ) ။

ဣဒံ ပန၊ ဤဥပစ္ဆေဒကမရဏသည်ကား။ နေရယိကာနံ၊ ငရဲသားတို့အား၎င်း။ ဥတ္တရကုရုဝါသီနံ၊ မြောက်ကျွန်းသားတို့အား၎င်း။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝါနဉ္စ၊ နတ်တို့အား၎င်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဆောင်။ ငရဲသားများ၊ မြောက်ကျွန်းသား၊ မှတ်သားချို့နတ်မှာ။
ဥပစ္ဆေဒက၊ မရဏ၊ မုချမရဘူး။

● ဥပလဒ္ဓ၊ ဥပကရဏတို့၏အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ရခြင်း စသည်သည် ဥပလဒ္ဓ၊ ပန်းနံ့သာကို မြင်ရခြင်း စသည်သည် ဥပကရဏ။

ဥပလဒ္ဓန္တိ စေတိယဒဿနာဒိဝသေန ပုဗ္ဗေ
ဥပလဒ္ဓံ။

ဥပကရဏဘူတန္တိ ပုပ္ဖာဒိဝသေန ဥပကရဏဘူ
တံ။ (ဋီ) ။

ဥပလဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ စေတိယ ဒဿနာဒိဝသေန၊ စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ရခြင်း စသည်၏

အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဥပလဒ္ဓံ၊ ရအပ်ဖူးသော။
ဥပကရဏဘူတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ပုပ္ဖာဒိဝသေန၊
ပန်း၊ အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပကရဏဘူတံ၊
အခြံအရံဖြစ်၍ဖြစ်သော။

● ဥပလဘိတဗ္ဗ၊ ဥပဘောဂတို့၏အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ခံစားရမည့် အမိဝမ်းရေ၊ နတ်ဘုံ၊ ငရဲဘုံစသော အာရုံ
သည် ဥပလဘိတဗ္ဗမည်၏။

သုံးဆောင်ရမည့် နတ်သွီး၊ နတ်ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင်
ငရဲမီးစသော အာရုံသည် ဥပဘောဂမည်၏။

ဥပလဘိတဗ္ဗန္တိ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဥပဘောဂဘူတန္တိ
အစ္ဆရာ ဝိမာန ကပ္ပရုက္ခ နိရယဂ္ဂိ အာဒိကံ
ဥပဘူဉ္စိတဗ္ဗံ။ (ဋီ)။

ဥပလဘိတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခံစား
အပ်သော အမိဝမ်းရေ နတ်ဘုံ ငရဲဘုံ အစရှိသည်
တည်း။ ဥပဘောဂဘူတန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အစ္ဆရာ
ဝိမာန ကပ္ပရုက္ခ နိရယဂ္ဂိ အာဒိကံ၊ နတ်သွီးဗိမာန်၊
ပဒေသာပင်၊ ငရဲမီးအစရှိသော။ ဥပဘူဉ္စိတဗ္ဗံ၊ သုံး
ဆောင်ထိုက်သောအာရုံတည်း။

● “အဘိဏှံ ပဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လေန” ၌ အဘယံကြောင့်
ဗာဟုလ္လသဒ္ဒါကို ထည့်ဆိုရပါသည်။

အဖြေ။ အသညသတ်ကို နှစ်စေလိုသောကြောင့်ဆိုပါသည်။
 (တနည်း) ပြေး ပြေး နှေးနှေး သေသော သတ္တဝါ
 တို့အား စိတ်အစဉ်မပြတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ လျင်မြန်စွာ
 သေသောသတ္တဝါတို့အား စိတ် အ စဉ် မပြတ်မဖြစ်
 နိုင်ဟု ပြလိုသောကြောင့်ဆိုပါသည်။

ဗာဟုလ္လေနာတိဣမိနာ သဟဿာ ဩစ္ဆိဇ္ဇမာန
 ဇီဝိကာနံ သဏိကံ မရန္တာနံဝိယ န အဘိက္ခဏ
 မေဝါတိ ဒီပိတံ။ (ဋီ)။

ဗာဟုလ္လေနာတိဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သဟဿာ၊
 အဆောတလျင်။ ဩစ္ဆိဇ္ဇမာနဇီဝိကာနံ၊ ပြတ်သော
 ဇီဝိတိန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါတို့အား။ သဏိကံ၊ ပြေး
 ပြေး။ မရန္တာနံဝိယ၊ သေသောသကဲ့သို့။ အဘိက္ခဏ
 မေဝ၊ မပြတ်သာလျှင်။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။

● အဘယ်မျှလောက်နီးကပ်နေသောအခါကို ပစ္စာသန္ဓ
 မရဏဟု ခေါ်ပါသည်။

အဖြေ။ တဝိထိခန့်၊ တဝိထိထက်အနည်းငယ်ပို၍အသက်ကြွင်း
 ရှိရာအခါကို ခေါ်ပါသည်။

ကေဝိထိပ္ပမာဏာယုက ဝသေန၊ တတော ဝါ
 ကိဉ္စိအဓိကာယုက ဝသေန။ (ဋီ)။

ကေဝီထိပ္ပမာဏာယုကဝသေန၊ တဝီထိခန့်ကြာသော
အသက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တတော၊
ထိုတဝီထိခန့်ကာလထက်။ ကိဉ္စိအဓိကာယုကဝသေန၊
အနည်းငယ်ပိုလွန်သောအသက်၏အစွမ်းဖြင့်။

- “လူအများသေပြီးနောက် ၇-ရက်ကြာမှအိမ်ကထွက်
သည်”ဟု တချို့ယူဆနေကြရာ မှန်မမှန် သင်္ဂဟ
ပါဠိကိုး၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “တဿာနန္တရမေဝ”ဟု ဆိုသောကြောင့် မမှန်ပါ။
တဿာနန္တရမေဝါတိဣမိနာ အန္တရာဘဝ
ဝါဒိမတံ ပဋိက္ခိပတိ။ (ဦး)။

တဿာနန္တရမေဝါတိဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အန္တရာ
ဘဝဝါဒိမတံ၊ အကြားဘဝရှိ၏ဟုယူဆသောသူတို့၏
အယူကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။

- “အာရုပ္ပစုတိယာ ဟောန္တိ၊ ဟေဋ္ဌိမာရူပဝဇ္ဇိတာ”၌
အဘယ့်ကြောင့် အောက်အောက် အရူပကိုကြည့်ရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ အထက်အထက် ဖြစ်သော အ ရူ ပ ဗြဟ္မာ တို့ သည်
အောက်အောက်ဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်သောကံကို အား
မထုတ်သောကြောင့် ကြည့်ရပါသည်။

ဥပရူပရိ အရူပီနံ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမကမ္မဿ အနာ
ယူဟနတော။ (ဋီ)။

ဥပရူပရိအရူပီနံ၊ အထက်အထက်ဖြစ်သော အရူပ
ဗြဟ္မာတို့၏။ ဟေဋ္ဌိမဟေဋ္ဌိမ ကမ္မဿ၊ အောက်
အောက်ဘုံ၌ဖြစ်စေတတ်သောကံကို။ အနာယူဟန
တော၊ အားမထုတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

● အရူပဗြဟ္မာများ ကာမဘုံမှလွတ်က အဘယ့်
ကြောင့် တိဟိတ်သာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပစာရဈာန် အား ကောင်းသော ကြောင့် ဖြစ်
ပါသည်။

ဥပစာရဈာန်ဿ ပန ဗလဝဘာဝတော။ (ဋီ)။

ဥပစာရဈာန်ဿ၊ ဈာန်၏။ ဗလဝဘာဝတော၊
အားကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

● အရူပစုတိ(အရူပဝိပါက်)၄-ခုနောင် နှောင်းနိုင်သော
ပဋိသန္ဓေများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရူပပဋိသန္ဓေ ၄-ခု၊ ကာမတိဟိတ် (မဟာဝိပါက်
ဉာဏသမ္ပယုတ်)ပဋိသန္ဓေ ၄-ခု၊ ပေါင်း ၈-ခုနှောင်း
နိုင်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ အရူပဘုံက စုတေလျှင် အရူပဘုံနှင့် ကာမဘုံမှာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ စုတိနောင် ပဋိသန္ဓေနှောင်းပုံကို မမေးပဲ အဘယ်ဘုံကစုတေလျှင် အဘယ်ဘုံရောက်နိုင်ပါသနည်း စသည်ဖြင့်မေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

● အရူပစုတိ ၄-ခုနောင် နှောင်းနိုင်သော ပဋိသန္ဓေများကို အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာကာသာနဉ္စာယတန စုတိနောင် အရူပပဋိသန္ဓေ ၄, ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ၄, ပေါင်း ၈-ပါး။

ဝိညာဏဉ္စာယတနစုတိနောင်အာကာသာနဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ ကြည် ၇-ပါး။

အာကိဉ္စညာယတန စုတိနောင် အာကာ, ဝိညာပဋိသန္ဓေ ၂-ခုကြည် ၆-ပါး။

နေဝသညာ နာသညာယတန စုတိနောင် အာကာ, ဝိညာ, အာကိဉ္စပဋိသန္ဓေ ၃-ခုကြည် ၅-ပါး။

ဆောင်။ အာကာနောက်မှာ၊ အာကာ, ဝိညာ၊ ကြည်ဖယ်ရာ၊ နှောင်းကြ ဋိသန္ဓေ။

နေဝနောက်မှာ၊ အာ, ဝိဉ္စ, အာ၊ ကြည်ပါဋိသန္ဓေ။

အာကာနောက်မှာ၊ အရူပလေး၊ တိဟိတ်လေး၊ နှောင်းရေးဋိသန္ဓေ။

ဝိညာနောက်တွင်၊ အာကာကြည်၊ နှောင်းချင် ဋိသန္ဓေ။

● ရူပစုတိနောင် နှောင်းနိုင်သော ပဋိသန္ဓေများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာဝိပါက် ၈, ရူပဝိပါက် ၅, အရူပဝိပါက် ၄,
ပေါင်း ၁၇-ပါးတည်း။

မှတ်ချက်။ ၁၇-ပါးဟူသည် အသညသတ်မှတစ်ပါး ကျန် ၁၅-ဘုံမှ
စုတေသူများအတွက် ဖြစ်၏။ အသညသတ် စုတိနောင်
မဟာဝိပါက် ၈-ခုသာ နှောင်းနိုင်သည်။ (အထူးသတိ
ပြုပါ)။

ဆောင်။ ရူပစုမှာ၊ မဟာ၊ ရူပ၊ အရူပ၊ နှောင်းကြွေဝိပါက်များ။

● ကာမစုတိနောင် နှောင်းနိုင်သော ပဋိသန္ဓေများကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နာမ်ပဋိသန္ဓေ ၁၉-ခုနှင့် ရုပ်ပဋိသန္ဓေ ၁ - ခုပေါင်း
ပဋိသန္ဓေ ၂၀-လုံး နှောင်းနိုင်ပါသည်။ (ကာမဘုံက
စုတေလျှင် ၃၁ - ဘုံမှာ မရောက်နိုင်သောဘုံ မရှိ
ဟူလို)။

ဆောင်။ ကာမစုမှာ၊ အကုန်သော၊ နှောင်းရာဋိသန္ဓေ။

မှတ်ချက်။ ပဋိသန္ဓေစုတိဆိုသည်မှာ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိကိစ္စ
တပ်သောစိတ် ၁၉-ပါးကိုခေါ်၏။ ရုပ်စုဘိနှင့် ရုပ်ပဋိ
သန္ဓေမှာ သိသာပြီ။

ဝိထိမုတ်ပိုင်း ပြီး၏။

ချပ်ပိုင်း

ရူပသမုဒ္ဒေသ

- မဟာဘုတ်တို့ကို မှီ၍ဖြစ်သောကြောင့် ဥပါဒါရုပ် ဟုဆိုရာ မဟာဘုတ်တို့လည်း အချင်းချင်း မှီကြသောကြောင့် ဥပါဒါရုပ် ခေါ်နိုင်ပါသလော။

အဖြေ။ မဟာဘုတ်တို့ကား မှီတတ်၊ မှီအပ် ၂ - မျိုးရသော တရားများတည်း။ ဤ၌ကား မှီတတ်သောတရားကို သာ ဥပါဒါရုပ် ခေါ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်ကို ဥပါဒါရုပ် မခေါ်နိုင်ပါ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မှီတတ်မှီအပ်၊ ဤနှစ်ရပ်တွင်၊ မှီတတ်သည်သာ၊ ဥပါဒါရုံ၊ မဟာဘူတ၊ ရုပ်လေးဝ၊ မရဥပါဒါ။

- ပဿာဒရုပ်တို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စက္ခုပဿာဒသည် မျက်နှာဝန်း၏ အလယ် သန်း ဦးခေါင်းပမာဏရှိသော ရွှေဥရပ်သောသူတို့၏ကိုယ် သဏ္ဌာန်အရုပ်ကလေးပေါ်ရာအရပ်မှာဖြစ်ပါသည်။ သောတပဿာဒသည် နားပေါက်၏အတွင်းလက်စွပ် ကွင်းသဏ္ဌာန်ရှိသောအရုပ်ဝယ် နုနယ် နီမြန်းသော အမွှေးများပေါက်ရာအရပ်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

သာနပသာဒသည် နှာခေါင်းပေါက်အတွင်း ဆိတ်
ခွါသဏ္ဌာန်ရှိသောအရပ်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

ဇိဝှိပသာဒသည် လျှာ၏အထက် ကြာပွင့်အဖတ်
ဖျားနှင့်တူသောအရပ်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

ကာယပသာဒမှာ တကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့၍ ဖြစ်ပါသည်။
(ဋီ)။

● တကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့၍ တည်နေသောရုပ်များကို ဖော်ပြ
ပါ

အဖြေ။ ဘာဝရုပ် ၂, ကာယပသာဒ ၁, ဇိဝှိတရုပ် ၁,
(သုက္ကသွေး, သည်းခြေ)တို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ဘော, ပသာဒ၊ ဇိဝှိတ၊ သုက္ကသွေးသည်းခြေ။

အမှတ်။ မိန်းမတို့၏ ဟေဋ္ဌိမကာယ, မဇ္ဈိမကာယ, ဥပရိကာယ
တို့တွင် ဣတ္ထိဘာဝရုပ်သည် အဘယ်အရပ်၌တည်သနည်းဟု
မေးဖူးပြီ။ ဘာဝရုပ်မှာ တကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့တည်သောကြောင့်
ကာယ ၃-ပါးလုံးမှာတည်ပါသည်ဟု ဖြေလေ။ (ဇိဝှိတ၏
တည်ရာဌာနကိုဖော်ပြပါ စသည်ဖြင့်မေးကလည်း ဖြေတတ်
ပါစေ)။

● “အာပေါဓာတု ဝိဝဇ္ဇိတံ”၌ အဘယ်ကြောင့် အာ
ပေါဓာတ်ကို ကြည်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာပေါဓာတ်မှာ သိမ်မွေ့လှသည့်အတွက် တွေ့ထိ၍
မရကောင်းသောကြောင့် ကြည်ရပါသည်။

အာပေါဓာတုယာ သုခမဘာဝေန ဖုသိတု
မသက္ကုဏေယျတ္တာ။ (ဋီ)။

အာပေါဓာတုယာ၊ အာပေါဓာတ်၏။ သုခမ
ဘာဝေန၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဖုသိတု၊ တွေ့ထိခြင်းငှာ။ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊
မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဆောဋ်။ အာပေါဓာတ်မှာ၊ နူးညံ့ပါသဖြင့်၊ တွေ့ရာ ထိရာ၊ မစွမ်း
သာ၊ ကြိပ်ပါစေသော။

- သိမ်မွေ့သော အာပေါဓာတ်ကို တွေ့ထိလို့ ရကောင်း
သည်ဟု ဆိုက မှားမည်လော၊ မှန်မည်လော။

အဖြေ။ မှားပါသည်။

ဒဝတာ သဟ ယုတ္တိနိ၊
တိဏိ ဘူတာနိ သမ္ဗုသံ။
ဒဝတံ သမ္ဗုသာမိတိ၊
လောကောယ မဘိမညတိ။ (ဋီ)။

ဒဝတာသဟယုတ္တိနိ၊ အရည်သဘော အာပေါဓာတ်
နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏိ ဘူတာနိ၊ ကျန်သော
မဟာဘုတ် ၃-ပါးတို့ကို။ သမ္ဗုသံ၊ တွေ့ထိသော။
အယံလောကော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ ဒဝတံ၊
အရည်သဘော ဓာတ်အာပေါကို။ သမ္ဗုသာမိ၊ တွေ့ထိ
မိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိမညတိ၊ အထင်မှား၏။

မှတ်ချက်။ မဟာဒီကာ၌ “ခြံဝတာ” ဟု ရှိ၏။ သက္ကတကျမ်းတို့အလို ခြံဝတာသင့်၍ မာဂဓအလို ဒဝတာ၊ ခြံဝတာ ၂-ချက် သင့်သည်။

- လူတ္တိဘာဝရုပ်၌ လူတ္တိလိဂ်၊ လူတ္တိနိမိတ္တ၊ လူတ္တိကုတ္တ၊ လူတ္တိကပ္ပတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ၁-ဒီကာအလို၊ ၂-အဋ္ဌကထာအလို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-မိန်းမတို့၏ အင်္ဂါဇာတ်သည် လူတ္တိလိဂ်၊ အသံအလိုဆန္ဒတို့သည် လူတ္တိနိမိတ္တ၊ မသန့်ရှင်းသော ရပ်ခြင်း သွားခြင်း ထိုင်ခြင်း စသည် သည် လူတ္တိကုတ္တ၊ မိန်းမသဏ္ဌာန်သည် လူတ္တိကပ္ပ (ဒီအလို)။

၂-မိန်းမတို့၏ လက် ခြေ စသော သဏ္ဌာန်သည် လူတ္တိလိဂ်၊ ပြုံးရယ်ခြင်းစသော အမူအရာသည် လူတ္တိနိမိတ္တ၊ ဗန်းငယ် စကောငယ် စသည်ဖြင့် ကစားခြင်းသည် လူတ္တိကုတ္တ၊

သွားပုံ လာပုံစသည်သည် လူတ္တိကပ္ပ (ဌအလို)။

ထိန် အင်္ဂဇာတ်ံ သရာ-
ဓိပ္ပါယာ စ အဝိသဒါ။

ဌာနဂမနာဒိကာ စေဝ၊

သဏ္ဌာနန္တိ ယထာက္ကမံ။ (ဋီ)။

ထီနံ၊ မိန်းမတို့၏။ အင်္ဂဇာတံ၊ အင်္ဂါဇာတ်သည်၎င်း။
 သရာဓိပ္ပါယာစ၊ အသံ အလိုဆန္ဒတို့သည်၎င်း။ အဝိ
 သဒါ၊ မသန့်ရှင်းကုန်သော။ ဌာနဂမနာဒိကာစေတ၊
 ရပ်ခြင်း သွားခြင်း စသည်တို့သည်၎င်း။ သဏ္ဌာနံ၊
 သဏ္ဌာန်သည်၎င်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။
 ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း လိင်္ဂံ၊ နိမိတ္တံ၊ ကုတ္တံ၊ အာကပ္ပ
 မည်ကုန်၏။

လိင်္ဂံ ဟတ္ထာဒိသဏ္ဌာနံ၊
 နိမိတ္တံ မိဟိတာဒိကံ။
 ကုတ္တံ သုပ္ပါဒိနာ ကိဋ္ဌာ၊
 အာကပ္ပေါ ဂမနာဒိကံ (၄)။

ဟတ္ထာဒိ သဏ္ဌာနံ၊ လက်ခြေအစရှိသော သဏ္ဌာန်
 သည်။ လိင်္ဂံ၊ လိင်္ဂမည်၏။ မိဟိတာဒိကံ၊ ပြုံးရယ်
 ခြင်းအစရှိသည်သည်။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ္တမည်၏။ သုပ္ပါ
 ဒိနာ၊ ဗန်းငယ် စကောငယ် စသည်ဖြင့်။ ကိဋ္ဌာ၊
 ကစားခြင်းသည်။ ကုတ္တံ၊ ကုတ္တမည်၏။ ဂမနာဒိကံ၊
 သွားပုံ လာပုံ စသည်သည်။ အာကပ္ပေါ၊ အာကပ္ပ
 မည်၏။

● ဟဒယဝတ္ထု၏ တည်ရာအရပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အပြေ။ ဟဒယဝတ္ထုသည် နှလုံးသား၏အတွင်း တလက်ဖက်
 ၏တဝက်မျှ (= ၁/၂ လက်ဖက်မျှ) ရှိသော သွေးကို
 မှီ၍ တည်ပါသည်။ (၆)။

ဆောင်။ နှလုံးသားတွင်း၊ ပမာခင်းက၊ မယွင်းလက်ဖက်၊ ထိုတဝက်
ရှည်၊ သွေးကိုမှီ၊ တည်သည်ဟဒယ။

● ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်မှာ ဟဒယဝတ္ထုကို မဟော
ရကား အဘယ့်ကြောင့် ဟဒယဝတ္ထု ရှိကြောင်း သိရ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ “ယံရူပံ နိဿယ မနောဓာတုစ မနောဝိညာဏ
ဓာတုစ ဝတ္တန္တိ ။ပ။ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော”
ဟူသော အာဂုံ ပဋ္ဌာန်း ပါဠိကြောင့်၎င်း၊
စက္ခုစသော ဝတ္ထု ၅-ပါး၊ ရူပ၊ ဇီဝိတ၊ ဘာဝရုပ်တို့
ကို မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့က မမှီခြင်း
ဟူသော ယုတ္တိကြောင့်၎င်း သိပါသည်။ (ဋီ) ။

● “ရူပံ”ဆိုက ပြီးသင့်လျက် အဘယ့်ကြောင့် “ရူပ
ရူပံ”ဟု ဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ အနိပ္ပန္နရုပ် ၁၀-ပါးကို နှစ်စေလိုသောကြောင့် “ရူပံ
ဟု မဆိုပဲ “ရူပရူပံ”ဟု ဆိုပါသည်။ (ဋီ) ။

ဆောင်။ အနိပ္ပန္န၊ ဆယ်ခုမျှကို၊ နှစ်စေလို၊ မိန့်ဆိုရူပရုပ်။

● အဘယ့်ကြောင့် ဇာတိရုပ် တခုတည်းကို ဥပစယ၊
သန္တတိ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဟောထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း၊ အထက်အထက်၌ ဖြစ်ခြင်းဟု
ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ ကွဲပြားသောကြောင့်၎င်း၊ ဝေနေ
ယျသတ္တဝါတို့၏အလို အဇ္ဈာသယအား လျော်စေလို
သောကြောင့်၎င်း ဟောထားပါသည်။ (ဋီ) ။

ဆောင်။ ဦးစွာဖြစ်လျက်၊ အထက်ထက်၌၊ ဆက်လက်ဖြစ်ခြင်း၊
ကွဲပြားခြင်းနှင့်၊ တခင်းဝေနေ၊ များခိုလ်ခြေ၏၊ စိတ်နေ
ဆန္ဒ၊ အသိုကျဖို့၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဇာတိနှစ်ချိုးခွဲ။

● “ရူပဿ လဟုတာ မုဒုတာ”၌ ရူပဿအရ အဘယ်
ရုပ်ကို ယူရမည်နည်း။

အဖြေ။ စိတ္တဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တို့ကို ယူရပါ
သည်။

(ကမ္မဇရုပ်ကို မယူရ)။ (ဋီ)။

ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယာပေက္ခတ္တာ လဟုတာဒိတ္တယံ ကမ္မဇံ
န ဟောတိ။ (ဋီ)။

ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယာ ပေက္ခတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကို
ငဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဟုတာဒိတ္တယံ၊ လဟုတာ
အစရှိသော သုံးခုသည်။ ကမ္မဇံ၊ ကမ္မဇရုပ်သည်။
နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ရူပဿမုဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ရူပဝိဘာဂ

● “အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝ”ဟူသော သင်္ဂြိုဟ် စ ကား သည်
“ရူပံ ဘိက္ခဝေ န တုမှာကံ၊ တံ ပဇဟထ”ဟူသော
သံယုတ်ပါဠိတော်နှင့် မဆန့်ကျင်ပါလော။

အဖြေ။ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ န တုမှာကံ၊ တံ ပဇဟထ”ဟူသော
ပါဠိတော်မှာ ရုပ် ကို ပယ် ရန် ဟော တော် မူ သည်
မဟုတ်၊ ရုပ်၌ တပ်နှစ်သက်တတ်သော ဆန္ဒရာဂကို

ပယ်ရန်သာ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် မဆန့်
ကျင်ပါ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ရှုပ် ဘိက္ခုဝေ၊ ပါဠိနေမှာ၊ ရုပ်တွေပယ်ရန်၊ မဟော
ပြန်ခဲ့၊ ရုပ်ထံခ-ယ၊ နှစ်သက်ကြသည့်၊ ဆန္ဒရာဂါ၊ ပယ်ဖို့
ရာသာ၊ ဟောပြောဖို့၊ အပ္ပဟာတဗ္ဗ၊ ထိုနှစ်ရပ်၊
စပ်ဟပ်ခိုသည်သာ။

● စက္ခုသောတတို့ကို အသမ္ပတ္တဂ္ဂါဟကဟုဆိုရာ မိမိ
တို့က အာရုံထံသို့ မရောက်ခြင်းလော၊ သို့တည်း
မဟုတ် အာရုံတို့က မိမိထံသို့မရောက်ခြင်းလော။

အဖြေ။ နှစ်ခုစလုံး မည်သူကမျှ မရောက်ပါ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မည်သူကမျှ၊ မရောက်ကြ၊ အသမ္ပတ္တခေါ်။

● ရူပဝိဘာဂ၏အစမှာ ရုပ်မှန်သမျှအနာရမ္မဏ(=အာ
ရုံကို မ ယူ တတ်)ဟုဆိုခဲ့ပါလျက် ယခုတဖန် ဂေါ
စရဂ္ဂါဟက(=အာရုံကိုယူတတ်)ဟုဆိုပြန်ရာ စကား
နှစ်ရပ် ဆန့်ကျင်နေပြီမဟုတ်ပါလော။

အဖြေ။ အနာရမ္မဏဟူသောစကားသည် မုချစကားတည်း၊
ဂေါစရဂ္ဂါဟက ဟူသောစကားသည် ဌာနျူပစာရ
စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မုချဌာနျူ၊ ခွဲခြားမှု၊ မှတ်ယူမဆန့်ကျင်။

အမှာ။ ဂေါစရဂ္ဂါဟကရုပ်ဟူသည် ပဿာဒရုပ် ၅-ပါးတည်း၊
ထိုပဿာဒရုပ် ၅-ပါးကိုမှီသော ဒွေပစ္ဆိမညာဉ် ၁၀-၏
အာရုံယူမှုကို ရုပ်မှာတင်စား၍ ပဿာဒရုပ် ၅-ပါးကို
ဂေါစရဂ္ဂါဟကရုပ်ဟု ဆိုလေသည်။

ရူပဝိဘာဂ ပြီး၏။

ရူပသမုဋ္ဌာန

- အဘယံကြောင့် အရူပဝိပါကံ ၄-ခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-တို့သည် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အရူပဝိပါကံ ၄-ခုမှာ ရုပ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်၍ ရုပ် မရှိရာ အရူပဘုံ၌သာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် ၁၀-သည် ဈာန်မရှိသောကြောင့်တည်း။
(ဋီ)။

ဆောင်။ ရုပ်ဆန့်ကျင်တုံ၊ အရူဘုံဖြစ်၊ အကြောင်းနှစ်၊ မှတ်လစ် အရူတွက်။
ဈာန်ကင်းကွာ၊ ဒွေပဉ္စ၊ ကြောင်းမှာနည်းတချက်

- ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရတို့က ရုပ်ကို စ၍ ဖြစ်စေရာ။ အခါကာလကို တိကျစွာ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကံသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏမှစ၍ ဖြစ်စေပါသည်။

စိတ်သည် ပဌမဘဝင်၏ ဥပါဒ်ခဏမှစ၍ ဖြစ်စေပါသည်။

ဥတုသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌိခဏမှစ၍ ဖြစ်စေပါသည်။

အာဟာရသည် အာဟာရကိုမျိုးရာ အခါမှစ၍ ဖြစ်စေပါသည်။

ဆောင်။ သန္ဓေစိတ္တ၊ ဥပါဒ်မှ၊ စဖြစ်ကမ္မဇာ။
 တဝင်ပဌမ၊ ဥပါဒ်မှ၊ စဖြစ် စိတ္တဇာ။
 သန္ဓေစိတ္တ၊ ဌိခဏ၊ စဖြစ် ဥတုဇာ။
 အစာအာဟာရ၊ မျှခဏ၊ စဖြစ် အာဟာရ။

အမှာ။ ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရတို့တွင် ကံနှင့်စိတ်သည် နာမ်
 တရားတည်း။ ဥတုနှင့်အာဟာရသည် ရုပ်တရားတည်း။
 ထို့ကြောင့် နာမ်ကြောင့်ဖြစ်သောရုပ်၊ ရုပ်ကြောင့်ဖြစ်
 သောရုပ်များကိုရေးပါဆိုက ဖြေတတ်ပါစေ။

● အပ္ပနာဇောသည် ဣရိယာပုထ်ကို ခိုင်မြဲစေ၏ ဆိုရာ
 ‘သင်၏သန္တာန်မှာ အပ္ပနာဇောမရှိရကား သင်၏
 ဣရိယာပုထ်ကို မည်သည့် တရားက ခိုင်မြဲစေပါ
 သနည်း။’

အဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂, မဟာကုသိုလ် ၈, ဝုဋ္ဌော ၁,
 ပေါင်း ၂၁-ပါးက ခိုင်မြဲစေပါသည်။

ဆောင်။ အကုဆယ့်နှစ်၊ မဟာကုရှစ်၊ ပေါင်းလစ်ဝုဋ္ဌောပါ၊
 အပ္ပနာမရ၊ ပုဂ္ဂလ၊ ရိယခိုင်မြဲရာ။

မှတ်ချက်။ အပ္ပနာဇောတို့သာ ဣရိယာပုထ်ကို ခိုင်မြဲစေနိုင်သည်
 မဟုတ်၊ ဝုဋ္ဌော၊ ကာမဇော၊ အဘိညာဉ်များလည်း ခိုင်မြဲ
 စေနိုင်သည်။ ထိုတွင် ပုထုဇဉ်သန္တာန်မှာ မရသော
 အဘိညာဉ်၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာတို့ကိုမယူရ၊ သတိ
 ပြုပါ။

● “သောမနဿ ဇဝနာနိ ပနေတ္ထ တေရသ ဟသနမ္ပိ
 ဇနေန္တိ” ချွံ တေရသသရုပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အကုသိုလ်သောမနဿ ၄, မဟာကုသိုလ်သောမနဿ ၄, မဟာကြိယာသောမနဿ ၄, ဟသိတုပ္ပုဒ် ၁, ပေါင်း ၁၃။

● သောမနဿဇော ၁၃-ခုကို ပုထုဇဉ်, သေက္ခ အသေက္ခ တို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပုထုဇဉ်တို့သည် အကုသိုလ်သောမနဿ ၄, မဟာကုသိုလ်သောမနဿ ၄, ပေါင်း ၈-ပါးဖြင့် ရယ်ရှင်ကြပါသည်။

သေက္ခ(=သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်) တို့သည် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပုယုတ်သောမနဿ ၂, မဟာကုသိုလ်သောမနဿ ၄, ပေါင်း ၆-ပါးဖြင့် ရယ်ရှင်ကြပါသည်။

အသေက္ခ(=ဘုရား, ရဟန္တာ)တို့သည် မဟာကြိယာသောမနဿ ၄, ဟသိတုပ္ပုဒ် ၁, ပေါင်း ၅-ပါးဖြင့် ရယ်ရှင်ကြပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်း။ ရှစ်ပုထုဇန်၊ ခြောက်သေက္ခန်၊ ငါးတန် အသေက္ခာ။
ဘုရားဗုဒ္ဓ၊ လေးခုမျှ၊ မိန့်ဟချို့ဆရာ။

● ပဋိသန္ဓေစိတ် စုတိစိတ်များလည်း ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင် ပဲလျက် အဘယ်ကြောင့် မကြည်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘဝင်စိတ် ၁၉-ခု၌အကျိုးငင်သောကြောင့် မကြည်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တံပန စုတိစိတ္တဉ္စ ကေန ဝီသတိ
ဘဝဂံဿေဝ အန္တောဂဓတ္တာ စိတ္တန္တရံ န
ဟောတီတိ န တဿ ဝဇ္ဇနံ ကတံ။ (ဋီ)။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်၎င်း။ စုတိစိတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။
ကေန ဝီသတိ ဘဝဂံဿေဝ၊ တခုယုတ် ၂၀ - သော
ဘဝင်စိတ်၏သာလျှင်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်း
ဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တန္တရံ၊ စိတ်တပါး
သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်၊ စုတိစိတ်ကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြည်
ခြင်းကို။ နကတံ၊ မပြုအပ်။

ဆောင်။ စုတိ၊ သန္ဓေ၊ စိတ်နှစ်ထွေတို့၊ ဖြစ်စေရပ်များ၊ မရှိငြားလဲ၊
မှတ်သားဆင်၊ စိတ်၌ဝင်၊ ပယ်ကြည်မပြုရ။

● “ဇာယန္တမေဝ သမုဋ္ဌာပေတိ” ၌ စိတ်က စိတ္တဇရုပ်ကို
ဖြစ်စေရာမှာ ဥပါဒ်ခဏမှာသာဖြစ်စေ၍ အဘယ့်
ကြောင့် ဌိခဏ၊ ဘင်ခဏတို့မှာ မဖြစ်စေပါသနည်း။

အဖြေ။ အနန္တရစသော ပစ္စည်းကိုရ၍ ဥပါဒ်ခဏမှာသာ
ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော အစွမ်း သတ္တိနှင့် ယှဉ်သော
ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

အနန္တရာဒိပ္ပစ္စယ လာဘေန ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ
ဇနကသာမတ္ထိယယောဂတော။ (ဋီ)။

အနန္တရာဒိ ပစ္စယ လာဘေန၊ အနန္တရစသော
ပစ္စည်းကိုရခြင်းကြောင့်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဥပါဒ်
ခဏ၌သာလျှင်။ ဇနက သာမတ္ထိယယောဂတော၊
ရုပ် ကို ဖြစ် စေ တတ် သောသတ္တိနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်
တည်း။

ဆောင်။ အနန္တရစသား၊ ပစ္စည်းများကို၊ ရထား၍သာ၊ ဥပါဒ်မှာ၊
ဖြစ်ပါစိတ္တဇ။

● “တေဇောဓာတု ဌိတိပ္ပတ္တာဝ”၌ တေဇောဓာတ်
သည် အဘယ့်ကြောင့် ဌိခဏမှာသာ ရုပ်ကို ဖြစ်စေ
ပါသနည်း။

အဖြေ။ ပစ္ဆာဇာတစသော ပစ္စည်းတို့၏ ထောက်ပံ့မှုကိုရ၍
ဥတုသည် ဌိခဏမှာသာအားရှိသောကြောင့် ဌိခဏ
မှာသာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသည်။

ပစ္ဆာဇာတာဒိပ္ပစ္စယုပတ္တမ္ဘ လာဘေန ဌိတိက္ခ
ဏေယေဝ ဥတုဩဇာနံ ဗလဝဘာဝေါတိ။ (ဋီ)

ပစ္ဆာဇာတာဒိပ္ပစ္စယုပတ္တမ္ဘလာဘေန၊ ပစ္ဆာဇာတ
စသော ပစ္စည်းတို့၏ အထောက်အပံ့ကို ရခြင်းဖြင့်။
ဌိတိက္ခဏေယေဝ၊ ဌိခဏ၌သာလျှင်။ ဥတုဩဇာနံ၊
ဥတုဩဇာတို့၏။ ဗလဝဘာဝေါ၊ အားရှိခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

- “ဩဇာသင်္ခါတော။ပ။ဌာနပ္ပတ္တောဝ သမုဋ္ဌာပေတိ” ခွံ ဩဇာခေါ်အာဟာရသည် အဘယ့်ကြောင့် ဌီခဏမှာသာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသနည်း။

အဖြေ။ ပစ္စာဇာတ စသော ပစ္စည်းတို့၏ ထောက်ပံ့မှုကိုရ၍ ဩဇာသည် ဌီခဏမှာသာ အားရှိသောကြောင့် ဌီခဏမှာသာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသည်။ (ဟိတ်ပါဌ်မှာ အပေါ်ပုစ္ဆာက ပါဠိပင်တည်း)။

ဆောင်။ ပစ္စာဇာတာ၊ အစပြာသည့်၊ ပစ္စယာစု၊ ထောက်ပံ့မှုကြောင့်၊ ဥတုအာဟာ၊ ထိုနှစ်ပြာတို့၊ ဌီခါကာလ၊ အားရှိကြသဖြင့်၊ ဌီခဏသာ၊ ရုပ်များစွာ၊ မှတ်ပါဖြစ်စေသည်။

- အဘယ့်ကြောင့် လက္ခဏာရုပ်တို့သည် နကုတောစိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဖြစ်ဆဲအစရှိသော ရုပ်တို့၏သဘော၏အဖြစ်ကြောင့် နကုတောစိသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်ရပါသည်။

ဇာယမာနာဒိ ရူပါနံ၊
သဘာဝတ္တာဟိ ကေဝလံ။
လက္ခဏာနိ နဇာယန္တိ၊
ကေဟိစိတိ ပကာသိတံ။

- “အဋ္ဌာရသ ပန္နရသ၊ တေရသ ဒွါဒသာတိစ” ခွံ ၎င်းတို့၏ သရုပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဋ္ဌာရသ=ဟဒယရုပ် ၁, ဣန္ဒြိယရုပ် ၈, အဝိနိဗ္ဗော
ဂရုပ် ၈, အာကာသဓာတ်။

ပန္နရသ=ဝိညတ်ဒွေ၊ သဒ္ဓ, လဟုတာ ဒိတ္တယ,
အဝိနိဗ္ဗောဂ ရုပ် ၈, အာကာသဓာတ်။

တေရသ=သဒ္ဓ, လဟုတာဒိတ္တယ, အဝိနိဗ္ဗောဂ
ရုပ် ၈, အာကာသဓာတ်။

ဒွါဒသ=လဟုတာဒိတ္တယ, အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈,
အာကာသဓာတ်။

● ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်တို့တွင်--

- (က) ပဌမဆုံးဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် အဘယ်
အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ခ) နောက်ပိတ်ဆုံး ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်သည်
အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဂ) ပဌမဆုံးချုပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည် အဘယ်
အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။
- (ဃ) နောက်ပိတ်ဆုံး ချုပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည်
အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ (က) ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ဥပါဒ်ဇာတမှစ၍ ဖြစ်ပါသည်။
(ခ) စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် ၁၇-ချက်မြောက်
သောစိတ်၏ ဥပါဒ်ဇာတမှစ၍ ဖြစ်ပါသည်။

- (ဂ) ပဋိသန္ဓေနေောင် ၁၆-ချက် မြောက်သော
ဘဝင်စိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။
- (ဃ) စုတိစိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။

● ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့တွင်--

- (က) ပဌမဆုံးဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်သည် အဘယ်
အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ခ) နောက်ပိတ်ဆုံး ဖြစ်သော စိတ္တဇ ရုပ်သည်
အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဂ) ပဌမဆုံးချုပ်သော စိတ္တဇရုပ်သည် အဘယ်
အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။
- (ဃ) နောက်ပိတ်ဆုံး ချုပ်သော စိတ္တဇရုပ်သည်
အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။

- အဖြေ။ (က) ပဋိသန္ဓေနေောင် ပဌမဘဝင်၏ ဥပါဒ်ခဏမှ
စ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) စုတိစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏမှစ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ပဌမဘဝင်နေောင် ၁၆-ခုမြောက်သော စိတ်
(ဇောစိတ်) ၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။
- (ဃ) နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေ နေောင် ၁၅-ချက်
မြောက်သောဘဝင်စိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်
ပါသည်။

● ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်တို့တွင်--

- (က) ပဌမဆုံးဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်သည် အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ခ) နောက်ပိတ်ဆုံး ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်သည် အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဂ) ပဌမဆုံးချုပ်သော ဥတုဇရုပ်သည် အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။
- (ဃ) နောက်ပိတ်ဆုံး ချုပ်သော ဥတုဇရုပ်သည် အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ (က) ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌိခဏမှစ၍ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စုတိစိတ်၏ ဘင်္ဂဏ၌ စ၍ ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ပဋိသန္ဓေ့နောင် ၁၆-ချက်မြောက်သော စိတ် (ဘဝင်စိတ်၊ သို့မဟုတ် ဇောစိတ်)၏ ဌိခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။

(ဃ) နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေ့ နောင် ၁၆-ချက်မြောက်သောစိတ် (ဘဝင်စိတ်၊ သို့မဟုတ် ဇောစိတ်)၏ ဌိခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။

● ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အာဟာရဇရုပ်တို့တွင်--

- (က) ပဌမဆုံးဖြစ်သော အာဟာရဇရုပ်သည် အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

- (ခ) နောက်ပိတ်ဆုံး ဖြစ်သော အာဟာရဇရုပ်သည် အဘယ်အခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။
- (ဂ) ပဌမဆုံး ချုပ်သော အာဟာရဇရုပ်သည် အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။
- (ဃ) နောက်ပိတ်ဆုံး ချုပ်သော အာဟာရဇရုပ်သည် အဘယ်အခါ၌ ချုပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ (က) ပဌမဆုံး အာဟာရ ပြန့်နှံ့ရာအခါမှစ၍ ဖြစ်ပါသည်။

- (ခ) စုတိစိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ စ၍ ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ပဌမဆုံး အာဟာရပြန့်နှံ့ရာအခါမှ ၁၇-ချက် မြောက်သော စိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ပါသည်။
- (ဃ) နောက်ဘဝ ပဋိသန္ဓေ နောင် ၁၆-ချက် မြောက်သောဝိတ် (ဘဝင်စိတ်၊ သို့မဟုတ် ဇောစိတ်) ၏ ဌီခယ၌ ချုပ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ကမ္မဇရုပ်၌ တုဇရုပ်အာဟာရဇရုပ်တို့သည် စိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်းဌီတိုင်း ဘင်တိုင်းစ၍စ၍ဖြစ်ကြသည်။ စိတ္တဇရုပ်သည် စိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်း ဥပါဒ်တိုင်း စ၍စ၍ ဖြစ်သည်။ စိတ်၏ ဌီခဏ ဘင်ခဏတို့၌ စ၍မဖြစ်။

ရူပသမုဋ္ဌာန ပြီး၏။

ရူပကလာပ

- “ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓေဟိ သဟ ဝစီညတ္တိ ဒသကံ”^၁ သဒ္ဓလည်း ပါပါလျက် အဘယံကြောင့် ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓဒသကံဟု မဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဓဒသကံဟု မဆိုပါ။

ဝစီဝိညတ္တိဂ္ဂဟဇ္ဇေန သဒ္ဓေါပိ သင်္ဂဟိတော
ဟောတိ၊ တဿာ တဒဝိနာဘာဝတော။ (ဋီ)။

ဝစီဝိညတ္တိဂ္ဂဟဇ္ဇေန၊ ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓါဖြင့်။ သဒ္ဓေါပိ၊
ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယံကြောင့်နည်း။ တဿာ၊
ထိုဝစီဝိညတ်၏။ တဒဝိနာ ဘာဝတော၊ ထိုသဒ္ဓနှင့်
ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

- ကလာပ် ၂၁-စည်းကို အဇ္ဈတ္တိက ဗဟိဒ္ဓခွဲပြခွဲပါ။

အဖြေ။ အဇ္ဈတ္တိက ၂၁-စည်းလုံး၊ ဗဟိဒ္ဓ ၂-စည်းသာ။

- အဘယံကြောင့် အာကာသဓာတ်နှင့် လက္ခဏရုပ်တို့
ကလာပ်ဖွဲ့ရာတွင် မပါဝင်ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ အာကာသဓာတ်သည် ကလာပ်တို့၏ အပိုင်းအခြား
မျှသာ ဖြစ်သောကြောင့် လက္ခဏရုပ်တို့သည် ကလာပ်
တို့၏ အမှတ်အသားများသာ ဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။

ကလာပါနံ ပရိစ္ဆေဒ-
လက္ခဏတ္တာ ဝိစက္ခဏာ။
န ကလာပင်္ဂ မိစ္ဆာဟု၊
အာကာသံ လက္ခဏာနိစ။

ကလာပါနံ၊ ကလာပ်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒ လက္ခဏတ္တာ၊
အပိုင်းအခြား အမှတ်အသားတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဝိစက္ခဏာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အာကာသံ၊ အာကာသ
ဓာတ်ကို၎င်း။ လက္ခဏာနိစ၊ လက္ခဏရုပ်တို့ကို၎င်း။
ကလာပင်္ဂ၊ လူတို့၊ ကလာပ်၏အင်္ဂါဟူ၍။ နအာဟု၊
မဆိုကြကုန်။

ရူပကလာပ ပြီး၏။

ရူပပွဲဝတ္တိကမ

- “ယထာရဟံ အနုနာနိ” ဌ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို
ရှင်းပြပါ။

အဖြေ။ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ယောက်ျားဖြစ်က လူထွီ
ဘာဝရုပ်မရ၊ ကျန် ၂၇-ပါးသာရ၏။ မိန်းမဖြစ်က
ပုမ္မဘာဝရုပ်မရ၊ ကျန် ၂၇-ပါးသံသာရ၏။ မည်သူမဆို
စက္ခုစသော ဣန္ဒြေများ ချို့နေက ချို့နေသောရုပ်
များ မရ-ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ယထာရဟန္တိ သဘာဝက ပရိပုဏ္ဏာ ယတနာနံ
အနုရူပတော။ (ဋီ)။

ယထာရဟန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ သဘာဝက ပရိ
ပုဏ္ဏာ ယတနာနံ၊ ဘာဝရုပ်ရှိသူ ပြည့်စုံသောလူ့ခြေ
ရှိသူတို့အား။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။

ဆောင်။ သဘာဝက ပရိပုဏ္ဏာ၊
ယတနာနံ နုရူပတော။
ယထာရဟန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
ဣတိ ဋီကာယ ဘာသိတံ။

● “တတော ပရိ ပဝတ္တိကာလေ ကမေန စက္ခုဒသ
ကာဒိနိစ ပါတုဘဝန္တိ” ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ၄၉-ရက် (=သတ္တသတ္တာဟ) ရှိရာ
အခါ၌ စက္ခုဒသကဖြစ်၊ နောက် ၇-ရက် ၇-ရက်
စီခြား၍ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှာဒသကတို့ ဖြစ်ကြ
သည်ဟူလို။

မှတ်ချက်။ မူလဋီကာ၌ကား ၇၇-ရက် (=ကောဒသ သတ္တာဟ)ဟု
ဆိုသည်။ “တတော ပရိ ပဝတ္တိကာလေ”၌ ပဝတ္တိ ကာ
လအရကို တိကျစွာဖော်ပြပါဆိုက ဋီကာကျော်အလို
ပဋိသန္ဓေ နောင် ၄၉-ရက် ရှိသောအခါတည်း၊ မူလ
ဋီကာအလို ၇၇-ရက်ရှိရာအခါတည်း၊ မူလဋီကာဝါဒ
ကို ဆရာများ နှစ်သက်ကြသည်။

● စတုဇရုပ်တို့၏ နောက်ဆုံးချုပ်ရာအခါကို တိကျစွာ
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကမ္မဇရုပ်သည် စုတိစိတ်နှင့် ပြိုင်တူချုပ်ပါသည်။
စိတ္တဇရုပ်သည် ကမ္မဇရုပ်ချုပ်ပြီးနောက် ခဏငယ်
၄၈-ချက်ကြာမှ ချုပ်ပါသည်။

အာဟာရဇ ရုပ်သည် ကမ္မဇရုပ် ချုပ်ပြီးနောက်
ခဏငယ် ၅၀-ကြာမှ ချုပ်ပါသည်။

ဥတုဇ ရုပ်သည် အလောင်းကောင်မှ ဆက်၍
ကမ္ဘာပျက်မှ ချုပ်ပါသည်။

ဆောင်။ စုတိနှင့်သာ၊ တူညီစွာ၊ ချုပ်ရာကမ္မဇ။
၄၈-မှသာ၊ စိတ္တဇာ၊ အာဟာ ၅၀-ချ။
အလောင်းစအုံး၊ ကမ္ဘာဆုံး၊ ပျက်သုဉ်းဥတုဇ။

● အဘယ်တရားများ မရှိသည်ကို သေသည်ဟု ခေါ်
ကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ကမ္မဇတေဇော၊ ဝိညာဉ် ၃-ပါးမရှိ
ခြင်းကို သေသည်ဟု ခေါ်ဆိုကြပါသည်။

အာယု ဥသ္မာစ ဝိညာဏံ၊
ယဒါ ကာယံ ဇဟန္တိမံ။
အပဝိဒ္ဓေါ တဒါ သေတိ၊
နိရတ္ထံ ကလိင်္ဂရံ။ (ဋီ)။

ယဒါ၊ ဌံ။ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည်၎င်း။ ဥသ္မာ
စ၊ ကမ္မဇ တေဇောသည်၎င်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိပင်္က
ဝိညာဉ်သည်၎င်း။ ဣမံကာယံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ဇဟန္တိ၊
စွန့်ကြကုန်၏။ တဒါ၊ ဌံ။ နိရတ္ထံ၊ အကျိုးမရှိသော။
ကလိင်္ဂရံ၊ ထင်းနုပိထင်းဖွဲ့ကဲ့သို့။ အပဝိဒ္ဓေါ၊ စွန့်
ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သေတိ၊ အိပ်ရတော့၏။

- စုတိစိတ်မှ အထက် ၁၇-ချက်မြောက်စိတ်၏ ဌီဇဏမှ စ၍ အဘယ့်ကြောင့် ကမ္မဇရုပ်များ မဖြစ်ကြတော့ ပါသနည်း။

အဖြေ။ ကမ္မဇရုပ်များ ဆက်လက်ဖြစ်နေက သေခြင်း မရှိ နိုင်တော့သောကြောင့် မဖြစ်ကြတော့ပါ။

တဒုပ္ပတ္တိယံ မရဏာဘာဝတော။ (ဋီ)။

တဒုပ္ပတ္တိယံ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်တို့ဆက်လက်ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ မရဏာဘာဝတော၊ သေခြင်း ၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ကမ္မဇများ၊ ဆက်ဖြစ်ဌားက၊ မှတ်သားသေခြင်း၊ မရှိ ခြင်းကြောင့်၊ ဖြစ်ခြင်းရပ်ရ၊ ၁၇-မျှ ကြိုရစုတိရှေ့။

- အဘယ့်ကြောင့် ရူပဘုံမှာ ဘာဝရုပ် ၂-ခု မရပါ သနည်း။

အဖြေ။ ရူပဗြဟ္မာတို့အား ထူထဲသော ကာမရာဂ ဥပနိဿယ မရှိသောကြောင့် မရပါ။

ဘာဝဒွယံ ပန ဗဟလကာမရာဂူပနိဿယတ္တာ ဗြဟ္မာနဉ္စ တဒဘာဝတော တတ္ထ နပဝတ္တတိ။ (ဋီ)။

ဘာဝဒွယံ၊ ဘာဝရုပ် ၂-ခုအပေါင်းသည်။ ဗဟလ ကာမရာဂူပနိဿယတ္တာ၊ ထူထဲသော ကာမရာဂ ဥပ နိဿယ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဗြဟ္မာနံ၊ ဗြဟ္မာ တို့အား။ တဒဘာဝတော၊ ထိုထူထဲသော ကာမ

ရာဂ ဥပနိဿယ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တတ္ထ၊ ထို
ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။

ဆောင်။ ဗဟလကာမရာဂူပ၊
နိဿယတ္ထာ န လက္ခတိ။
ရူပလောကေ ဘာဝဒ္ဓယံ၊
ဗြဟ္မာနံ တဒဘာဝတော။

● အဘယံကြောင့် အရူပဘုံမှာ အာဟာရဇရုပ်များ
မရပါသနည်း။

အဖြေ။ မျှိုသုံးစားသောက်အပ်သော ဗဟိဒ္ဓအာဟာရ မရှိ
ခြင်း၊ အဇ္ဈတ္တအာဟာရကလည်း ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်
ခြင်းတို့ကြောင့် အာဟာရဇရုပ်များ မရပါ။
အဇ္ဈောဟဋ္ဌာဟာရာဘာဝေန သရီရဂတဿပိ
အာဟာရဿ ရူပသမုဋ္ဌာပနာ ဘာဝတော။
(ဋီ)။

အဇ္ဈောဟဋ္ဌာ ဟာရာဘာဝေန၊ မျှိုသုံးစားသောက်
အပ်သော အာဟာရ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ သရီရ
ဂတဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်သို့ရောက်သော။ အာဟာရဿ၊
၏။ ရူပသမုဋ္ဌာပနာ ဘာဝတောပိ၊ - ရုပ်ကိုဖြစ်စေ
ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်းတည်း။

ဆောင်။ မျှိုသုံးအာဟာ၊ မရှိပါ၍၊ တဗြာအဇ္ဈတ္တ၊ အာဟာရလည်း၊
မချရုပ်ဘူ၊ မဖြစ်စေနိုင်၊ ကြောင်းနှစ်ဆိုင်ကြောင့်၊
မှတ်ပိုင်ရူပ၊ ဘုံဌာန၊ မရအာဟာရုပ်။

- ရူပဗြဟ္မာများ စုတေသောအခါ အလောင်းကောင် ကျန်ရစ်ပါသလော။

အဖြေ။ မကျန်ရစ်ပါ။ တပြိုင်နက်ချုပ်သွားပါသည်။ (ဦး)။

ဆောင်။ ရူပဗြဟ္မာ၊ စုဘရာ၊ ချုပ်ပါပြိုင်တူရပ်။

- “အဋ္ဌဝိသတိ ကာမေသု၊ ဟောန္တိတေဝိသ ရူပိသု။ သတ္တရသေဝ သညီနံ၊ အရူပေ နတ္ထိ ကိဉ္စိပ” ဟု တေဝိသ၊ သတ္တရသ အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ တေဝိသ=သာနာဒိတ္ထယ၊ ဘာဝရုပ် ၂ - ခုကြည် ကျန်ရပ် ၂၃-ပါး။

သတ္တရသ=အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈-ခု၊ လဟုတာဒိ ၃-ခု၊ လက္ခဏရုပ် ၄-ခု၊ အာကာသဓာတ် ၁-ခု။ ဇီဝိတရုပ် ၁။

- ပဋိ သန္ဓေ အခါ မရနိုင်သောရုပ်များကို သင်္ဂဟ ထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓ ၁၊ ဝိကာရ ၅၊ ဇရတာ ၁၊ အနိစ္စတာ ၁၊ ပေါင်း ၈-ပါးဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဓေါဝိကာရော ဇရတာ၊

မရဏဉ္စောပပတ္တိယံ။

နလဗ္ဗန္တိ ပဝတ္တေတု၊

နကိဉ္စိပ နလဗ္ဗတိ။

ရူပပဝတ္တိက္ကမ ပြီး၏။

- တဘဝ၌ ပဌမဆုံးဖြစ်သော ရုပ်၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဖြစ်သောရုပ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အစဉ်အတိုင်း ကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ကံ၊ ဥ၊ စိတ်၊ အေ၊ ရုပ်လေးဖြာ၊ ဖြစ်ပါ စဉ်အတိုင်း။

အမှ။ စိတ္တဇရုပ်နှင့် ဥတုဇရုပ် ၂-ခုတို့တွင် တဘဝ၌ ဘယ်ရုပ်က အရင်ဖြစ်ပါသနည်း စသည်ဖြင့် မေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

- တဘဝ၌ အဆုံးသတ်အနေနှင့် ပဌမဆုံး၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထချုပ်သောရုပ်များကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အစဉ်အတိုင်း ကမ္မဇရုပ်၊ စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်များဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ကံ၊ စိတ်၊ အာဟာ၊ ဥတုဇာ၊ ချုပ်ပါစဉ်အတိုင်း။

အမှ။ ရူပဘုံ၌ ရုပ်အားလုံးတပြိုင်နက်ချုပ်ကြ၏။ အရူပဘုံ၌ ရုပ်လုံးဝမရှိ၊ အထက်ပါအဖြေမှာ ကာမဘုံအတွက်သာဖြစ်၏။
ရုပ်ပိုင်း ပြီး၏။

သမုစ္ဆည်းပိုင်း

အကုသလသင်္ဂဟ

- “ဒွါသတ္တတိ ဝိဓာ ဝုတ္တာ”၌ ဒွါသတ္တတိ အရကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ် ၁, စေတသိက် ၅၂, နိပ္ပန္နရုပ် ၁၈, နိဗ္ဗာန် ၁, ပေါင်း ၇၂။

ဆောင်။ နာမ် တေပည့်၊ ရုပ်နိပ္ပန်၊ နိဗ္ဗာန် ယူဘိ၊ ဒွါသတ္တတိ။

- အ ဘယ့် ကြောင့် ထိ န မိဒ္ဓ နှင့် ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စတို့ကို နှိဝရဏတပါးတည်းပြု၍ ဆိုထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကိစ္စ၊ အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့ တူညီသောကြောင့် ဆိုထားပါသည်။

ကိစ္စာဟာရ ဝိပက္ခာနံ၊

ဧကတ္တာ ဧက မေတ္တဟိ။

ကတ မုဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စံ၊

ထိန မိဒ္ဓဉ္စ တာဒိနာ။ (ဋီ)။

ဟိ၊ အထူးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤနှိဝရဏတရားတို့တွင်။

ကိစ္စာဟာရ ဝိပက္ခာနံ၊ ကိစ္စ၊ အကြောင်း၊ ဆန့်ကျင်

ဖက်တို့၏။ ကေတ္တာ၊ တူကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တာဒိနာ၊ တာဒိဂုဏ်ရှင် ဘုရားသခင်သည်။ ဥဒ္ဓစ္စ
 ကုက္ကစ္စ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကစ္စ ၂-ပါးကို၎င်း။ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ၊ ထိန
 မိဒ္ဓ ၂-ပါးကို၎င်း။ ကေ၊ နီဝရဏ တခုတည်းကို။
 ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

● တဏှာအစစ် ၁၀၈-ပါးကို တွက်ပြပါ။

အဖြေ။ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ ၃-ပါးတည်း၊
 အာရုံ ၆-ပါး၊ ကာလ ၃-ပါး၊ သန္တာန် ၂-ပါးတို့ဖြင့်
 မြောက်-

$$၃ \times ၆ \times ၃ \times ၂ = ၁၀၈ \text{ ဖြစ်၏။}$$

ဆောင်။ တဏှာသုံးတန်၊ တည်ထားခံ၊ အာ၊ ကာ၊ သန်နှင့်မြောက်။
 တဏှာအစစ်၊ တရားရှစ်၊ တွက်စစ်အမှန်ရောက်။

● ၁၅၀၀ ကိလေသာကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နာမ်တေပညာသ၊ နိဗ္ဗန္ဓရုပ် ၁၈၊ လက္ခဏရုပ် ၄၊
 ပေါင်း ၇၅-ကိုတည်း၊ သန္တာန် ၂-ပါး၊ ကိလေသာ
 ၁၀-ပါးတို့ဖြင့်မြောက်-

$$၇၅ \times ၂ \times ၁၀ = ၁၅၀၀ \text{ ဖြစ်၏။}$$

ဆောင်။ နာမ်တေပညာ၊ ရုပ်နိဗ္ဗန္ဓ၊ လေးတန်လက္ခဏာ။
 သန္တာန်နှစ်ဝ၊ ကိလေသာ၊ မြောက်ကထောင့်ငါးရာ။

● အကုသလသင်္ဂဟလာ တရားကိုယ် ၁၄ - ပါးတို့၏
 အမည် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘံ ၉-မည်၊ ဒိဋ္ဌိ ၈-မည်၊ မောဟ ၇-မည်၊ ဒေါသ ၅-မည်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ၄-မည်၊ မာန ၃-မည်၊ ဥဒ္ဓစ္စ ၃-မည်၊ ထိန ၂-မည်၊ မိဒ္ဓ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယတို့တမည်စီ။

ဆောင်။ လောကိးဒိဋ္ဌိ၊ မောခုနစ်၊ ငါးဖြစ်ဒေါသမှ၊
ဝိစိလေးနှုန်း၊ မာ-ဥဒ္ဓစ္စ သုံး၊ နှစ်လုံးထိနသာ။
ကြွင်းကျန်သမျှ၊ တမည်ရာ၊ မှတ်ကြသောတုနာ။

အကုသလသင်္ဂဟ ပြီး၏။

မိဿက သင်္ဂဟ

● စျာနင် ၇-ပါးကို ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ခွဲပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒေါမနဿစျာနင်သည် အကုသိုလ်၊ ကျန် ၆-ပါးသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတဖြစ်ပါသည်။

ဒေါမနဿဉ္စေတ္ထ အကုသလစျာနင်၊ သေသာနိ ကုသလာကုသလာဗျာကတစျာနင်၊ (၉)။

ဇတ္ထ၊ ဤစျာနင် ၇-ပါးတို့တွင်။ ဒေါမနဿ၊ ဒေါမနဿစျာနင်သည်။ အကုသလစျာနင်၊ အကုသိုလ် စျာနင်မည်၏။ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောစျာနင်တို့သည်။ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတစျာနင်၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတစျာနင် မည်ကုန်၏။

ဆောင်။ ဈာန်အများ၊ ခုနစ်ပါးတွင်၊ မှတ်သားဒေါမန၊ တခု
မျှသာ၊ အကု-ပါတည်း၊ သေသာခြောက်ခု၊ ကု၊အကု၊
မှတ်ရှုချာကတ။

- ပညာ စေတသိက် တခုတည်းကို အဘယ့်ကြောင့်
ပညိန္ဒြိယံ၊ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြိယံ၊
အညာတာဝိန္ဒြိယံဟု လေးမျိုးခွဲ၍ ဟောထားရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဣန္ဒြေထိုက်သော ပညာသရုပ်ကို ပြလိုသောကြောင့်
ပညိန္ဒြေကို ဟောပါသည်။

ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ၊ ကိစ္စဝိသေသတို့ကို ပြလိုသောကြောင့်
ကျန် ၃-ပါးကို ဟောပါသည်။

ဝုတ္တံ ပညိန္ဒြိယံ ဓမ္မ-
သရူပဿ ဝိဘာဝနံ။
ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ ကိစ္စ-
ဝိသေသာနံ ဟိ သေသကံ။ (ဋီ) ။

ဓမ္မသရူပဿ၊ ဣန္ဒြေထိုက်သောပညာတရားသရုပ်ကို။
ဝိဘာဝနံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြေကို။
ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယကိစ္စ
ဝိသေသာနံ၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယကိစ္စဝိသေသတို့ကို။ ဝိဘာ
ဝနံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ သေသကံ၊ ကျန်ဣန္ဒြေ
သုံးပါးကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

- အခြားတရားများ ရှိပါလျက် ကဗဠိကာရာဟာရ စသော လေးပါးကိုသာ အဘယ်ကြောင့် အာဟာရဟု ဟောထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ အဇ္ဈတ္တိက သန္တာန်အား အထူး ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့် ဟောထားပါသည်။

အဇ္ဈတ္တိကသန္တတိယာ ပန ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာ ဣမေယေဝ စတ္တာရော အာဟာရတိဝုတ္တာ (ဋီ)။

အဇ္ဈတ္တိက သန္တတိယာ၊ အဇ္ဈတ္တိက သန္တာန်အား။ ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာ၊ အထူးသဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမေယေဝ၊ ဤတရားတို့ကိုသာလျှင်။ စတ္တာရော အာဟာရတိ၊ စတ္တာရော အာဟာရဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဆောင်။ အဇ္ဈတ္တိက၊ သန္တာန်အား၊ ကျေးဇူးများ၍၊ ၄-ပါးကိုမျှ၊ အာဟာရ၊ မုချဟောတော်မူ။

- “ပဉ္စဝိညာဏေသု ဈာနင်္ဂါနိ”၌ အဘယ်ကြောင့် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-မှာ ဈာနင် မရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာရုံကို ကပ်၍ ရှုသော အခြင်းအရာ မရှိသောကြောင့် ဈာနင်မရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော။ (ဋီ)။

ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ၊ အာရုံကို ကပ်၍ ရှုသော အခြင်း
အရာ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ အာရုံကပ်၍၊ မရှိမှုကြောင့်၊ ငါးခုဝိညာဉ်၊ စိတ်အစဉ်၊
ဈာန်မရထိုက်။

● “အဝီရိယေသုဗလာနိ” ၌ အဘယံကြောင့် အဝီရိယ
စိတ်မှာ ဗိုလ်မရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝီရိယမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သောဠသစိတ္တေသု ဝီရိယာဘာဝတော။ (ဋီ)။

သောဠသ စိတ္တေသု၊ ၁၆-ပါးသောစိတ်တို့၌။ ဝီရိယာ
ဘာဝတော၊ ဝီရိယမရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ဝီရိယမည်၊ မယှဉ်သည်မို့၊ အဝီရိယ၊ ထိုစိတ္တ၊ ဗလမရပါ။

● “အဟေတုကေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ နလဗ္ဘန္တိ” ၌ အဘယံ
ကြောင့် အဟိတ်စိတ်မှာ မဂ္ဂင်မရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဟိတ်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဟေတုဝိရဟတော မဂ္ဂင်္ဂါနိ နလဗ္ဘန္တိ။ (ဋီ)။

ဟေတုဝိရဟတော၊ ဟိတ်မရှိခြင်းကြောင့်။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊
မဂ္ဂင်တို့ကို။ နလဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

ဆောင်။ ဟိတ်မယှဉ်ပါ၊ ဖြစ်သည့်တာကြောင့်၊ မှတ်ပါအဟိတ်၊
ထိုသည့်စိတ်၊ ကင်းပိတ်မဂ္ဂင်မှာ။

● “တထာဝရိကိစ္ဆာစိတ္တေ ။ပ။ နဂစ္ဆတိ” ဌိ အဘယံ
 ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်မှာ ကေဂ္ဂတာဟာ မဂ္ဂင်၊ ဣန္ဒြေ၊
 ဗိုလ်မထိုက်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ်မှာ အဓိမောက္ခ မယှဉ်သောကြောင့်
 ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိမှာ “မဂ္ဂိန္ဒြိယ ဗလဘာဝံ” ဟု ရှိ၏။
 “မဂ္ဂိန္ဒြိယဗလဘာဝံ” သာ အမှန်ဟုမှတ်။

အဓိမောက္ခ ဝိရဟတော။ (ဋီ)။

အဓိမောက္ခ ဝိရဟတော၊ အဓိမောက္ခမှ ကင်းခြင်း
 ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ အဓိမောက္ခာ၊ မယှဉ်ပါ၍၊ ကိစ္ဆာဝိစိ၊ စိတ်မှာရှိသည့်၊
 မှတ်သိလေကြ၊ ကေပု၊ မရ ဝင်၊ ဣန်၊ ဗိုလ်။

● “ဒွိဟေတုက တိဟေတုက ဇဝနေသ္မဝယထာသမ္ဘဝံ”
 ဌိ အဘယံကြောင့် ယထာသမ္ဘဝံကို ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဒွိဟိတ်ဇောမှာ ဝိမံသာဓိပတိ မရသောကြောင့်၎င်း၊
 နောက်နောက်စိတ်ကို ပြုပြင်စီ ရင်တတ်သော ရှေး
 ရှေးသော စိတ်တို့သည် ဒွိဟိတ်ဇော တိဟိတ်ဇော
 ဖြစ်သင့်သလို ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ဆိုပါသည်။

ဝိမံသာဓိပတိနော ဒွိဟေတုက ဇဝနေသု
 အသမ္ဘဝတော၊ စိတ္တာဘိ သင်္ခါရူပ နိဿယသစ
 သမ္ဘဝါနုရူပတော။ (ဋီ)။

ဝိမံသာဓိပတိနော၊ ဝိမံသာဓိပတိ၏။ ဒွိဟေတုက
 ဇဝနေသု၊ ဒွိဟိတ်ဇောတို့၌။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်
 ခြင်းကြောင့်၎င်း။ စိတ္တာဘိ သင်္ခါရုပနိဿယဿ၊
 နောက်နောက်စိတ်ကို ပြုပြင် စီရင်တတ်သော ရှေး
 ရှေးစိတ်ဟူသော ဥပနိဿယ၏။ သမ္ဘဝါနုရူပတော၊
 ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း
 တည်း။

● မိဿက သင်္ဂဟလာ ပညာစသော တရားတို့သည်
 ဘယ်နှစ်မည်စီ ရကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ပညာ ၅၊ ဝိရိယ-ဧကဂ္ဂတာ ၄-စီ၊ စိတ်-သတိ ၃-စီ၊
 ဝိတက်-ဝေဒနာ-သဒ္ဓါ ၂-စီ၊ ကျန် ၂၈-ပါး-မည်စီ။

ပဉ္စသင်္ဂဟိတာ ပညာ၊
 ဝါယာမေကဂ္ဂတာ ပန။
 စတုသင်္ဂဟိတာ စိတ္တံ၊
 သတိစေတတိသင်္ဂဟာ။

သင်္ကပ္ပေါ ဝေဒနာ သဒ္ဓါ။
 ဒုကသင်္ဂဟိတာ မတာ။
 ဧကေကသင်္ဂဟာ သေသာ၊
 အဋ္ဌဝိသတိ ဘာသိတာ။ (ဋီ)။

မိဿကသင်္ဂဟ ပြီး၏။

ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ

● သတိစေတသိက် တခုတည်း ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် ၄-မျိုး ပြားရသနည်း။

အဖြေ။ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မတို့၌ အသုဘ ဒုက္ခ အနိစ္စ အနတ္တဟု ယူပုံ ၄-မျိုးပြားသောကြောင့် ၎င်း၊ သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တဟု ယူသော သညာ ဝိပလ္လာသကို ပယ်ပုံ ၄-မျိုး ပြားသောကြောင့်၎င်း သတိပဋ္ဌာန် ၄-မျိုးပြားရပါသည်။

တံ ပန ကာယဝေဒနာ စိတ္တဓမ္မေသု အသုဘ ဒုက္ခ နိစ္စာ နတ္တာကာရဂ္ဂဟဏဝသေန၊ သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တ သညာဝိပလ္လာသပ္ပဟာန ဝသေန စ စတုဗ္ဗိဓံ (ဋီ)။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်သည်။ ကာယ ဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု၊ ကာယ ဝေဒနာ စိတ္တ ဓမ္မတို့၌။ အသုဘ ဒုက္ခာ နိစ္စာ နတ္တာ ကာရဂ္ဂဟဏ ဝသေန၊ အသုဘ ဒုက္ခ အနိစ္စ အနတ္တအခြင်းအရာကို ယူခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တ သညာ ဝိပလ္လာသပ္ပဟာန ဝသေန၊ သုဘ သုခ နိစ္စ အတ္တဟု ယူသော သညာဝိပလ္လာသကို ပယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၄-ပါး အပြားရှိ၏။

ဆောင်။ ကာယဝေဒနာ၊ စိတ္တာဓမ္မ၊ လေးဌာန၌၊ အသုဘဒုက္ခာ၊
အနိစ္စာ အနတ္တ၊ အာကာရသွင်း၊ ယူခြင်းတဖြာ၊ သုဘာ
သုခ၊ နိစ္စ အတ္တာ၊ သညာ ဝိပလံ၊ ပယ်လှန်လေတိ၊
စွမ်းသတ္တိကြောင့်၊ သတိတခု၊ ပဋ္ဌာန်ရှု၊ လေးခုပြားရ
သည်။

● ဝီရိယ စေတသိက်တခုတည်း ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်
ကြောင့် သမ္ပပ္ပဓာန် ၄-ပါး ပြားရသနည်း။

အဖြေ။ ကိစ္စလေးမျိုးပြားသောကြောင့် လေးမျိုး ပြားပါ
သည်။

သော စ ကိစ္စဘောဒေန စတုဗ္ဗိဓော။ (ဋီ)။

သောစ၊ ထိုသမ္ပပ္ပဓာန်သည်လည်း။ ကိစ္စဘောဒေ
န၊ ကိစ္စ အပြားအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါး
အပြားရှိ၏။

ဆောင်။ ကိစ္စလေးရပ်၊ ကွဲပြားလတ်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်လေး။

● “နဝေကဌာနာ”၌ နဝအရ ကေဌာန အရတို့ကို
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နဝအရကား ဝိတက်၊ ပဿဒ္ဓိ၊ ပီတိ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဆန္ဒ၊
စိတ်၊ ဝီရတိ ၃-ခု ပေါင်း ၉-ပါး။

ကေဌာန အရကား--

ဝိတက်အတွက်

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊

ပဿဒ္ဓိအတွက်

ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊

ပီတိ အတွက်

ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၊

ဥပေက္ခာအတွက်	ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်၊
ဆန္ဒ အတွက်	ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒ်၊
စိတ် အတွက်	စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်၊
သမ္မာဝါစာအတွက်	သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်၊
သမ္မာကမ္မန္တအတွက်	သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်၊
သမ္မာအာဇီဝအတွက်	သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်။

● “ဝီရိယံ နဝဋ္ဌ” ၌ ဝီရိယအရ နဝ, အရတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝီရိယအရကားဗောဓိပက္ခိယ တရားဖြစ်သော ဝီရိယ စေတသိက်ရ၏။

နဝအရကား--

သမ္ပပ္ပဓာန်	၄-ပါး
ဝီရိယိဒ္ဓိပါဒ်	၁-ပါး
ဝီရိယိန္ဒြေ	၁-ပါး
ဝီရိယဗိုလ်	၁-ပါး
ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်	၁-ပါး
သမ္မာဝါယာမ	၁-ပါး

ပေါင်း....၉-ပါး။

● “ဝီရိယံ နဝဋ္ဌ သတိသမာဓိ” အဋ္ဌအရ သတိအရ တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဋ္ဌအရကား--

သတိပဋ္ဌာန်	၄-ပါး
သတိဋ္ဌေ	၁-ပါး
သတိဗိုလ်	၁-ပါး
သတိသမ္မောဇ္ဈင်	၁-ပါး
သမ္မာသတိ	၁-ပါး

ပေါင်း...၈-ပါး။

သတိအရကား ဗောဓိပက္ခိယတရား ဖြစ်သော သတိ
စေတသိက်ရ၏။

- “သတိသမာဓိ စတုပဉ္စပညာ”၌ သမာဓိအရ စတု
အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သမာဓိအရကား ဗောဓိပက္ခိယ တရားဖြစ်သော
ဧကဂ္ဂတာစေတသိက်ရ၏။

စတုအရကား...သမ္မာ သမာဓိ၊ သမာဓိဋ္ဌေ၊ သမာဓိ
ဗိုလ်၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်၊ ပေါင်း ၄-ပါးရ၏။

- “စတုပဉ္စပညာ” ၌ ပဉ္စအရ ပညာ အရတို့ကို
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စအရကား ဝိမံသိဒ္ဓိပ္ပုဒ်၊ ပညိဋ္ဌေ၊ ပညာဗိုလ်၊ ဓမ္မ
ဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ပေါင်း ၅-ပါးရ၏။

ပညာအရကား - ဗောဓိပက္ခိယတရား ဖြစ်သော
ပညိန္ဒြေစေတသိက်ရ၏။

- “သဒ္ဓါဒုဌာနုတ္တမ” ၌ သဒ္ဓါအရ ဒုဌာနအရတို့ကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓါအရကား - ဗော ဓိ ပ က္ခိ ယ တရား ဖြစ် သော
သဒ္ဓါစေတသိက်ရ၏။

ဒုဌာနအရကား-သဒ္ဓါန္ဒြေ၊ သဒ္ဓါဗိုလ်ရ၏။

- “သတ္တတိံသပ္ပဘောဒေန” ၌ သတ္တတိံသ အရကို
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သတ္တတိံသ အရကား-

သတိပဋ္ဌာန်	၄-ပါး
သမ္မပ္ပဓာန်	၄-ပါး
ဣဒ္ဓိပါဒ်	၄-ပါး
ဣန္ဒြေ	၅-ပါး
ဗိုလ်	၅-ပါး
ဗောဇ္ဈင်	၇-ပါး
မဂ္ဂင်	၈-ပါး

ပေါင်း ၃၇-ပါး

ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟပြီး၏။

သဗ္ဗသင်္ဂဟ

- အဘယ်ကြောင့် ခန္ဓာကို ၅ - ပါးသာ ဟောရပါသနည်း။

အဖြေ။ ခန္ဓာကို ၅-ပါးမျှဟောခြင်းဖြင့် အလိုရှိအပ်သော အကျိုးပြီးစီးနိုင်သောကြောင့် ၅-ပါးသာ ဟောပါသည်။

တ္ထောဝတာ စ အဓိပေတတ္ထ သိဒ္ဓိတိ ပဉ္စေဝ ဝုတ္တာ(ဋီ)။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ တ္ထောဝတာ၊ ဤသို့ ခန္ဓာ ၅-ပါးသာ ဟောကာမျှဖြင့်။ အဓိပေတတ္ထသိဒ္ဓိ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဉ္စေဝ၊ ၅-ပါးတို့ကို သာလျှင်။ ဝုတ္တာ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဆောင်။ ဝါးပါးမျှတိ၊ အလိုပြည့်၊ မိန့်၏ခန္ဓာငါး။

- အဘယ်ကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို ထပ်၍ ဟောရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝိပဿနာဘူမိကို ပြလိုသောကြောင့် ထပ်ဟောပါသည်။

ဝိပဿနာဘူမိသန္ဓဿနတ္ထံ။ (ဋီ)။

ဝိပဿနာဘူမိ သန္ဓဿနတ္ထံ၊ ဝိပဿနာ ဘုံကို ပြရခြင်း အကျိုးငှာ။

အမှ။ အလုံးစုံသော သဘာဝတရားတို့ကို ပေါင်း၍ ရေတွက်ခြင်း
၄၁ ပစ္ဆိမန္တာကို ဟောတော်မူ၏။ သတိပြုပါ။

ဆောင်။ ဝိပဿနာဘူမိ၊ ပြုလိုဘိ၊ မိန့်၏ ဥပါဒါနံ။

● ဝေဒနာ၊ သညာတို့ကို အဘယ်ကြောင့် သီးခြားခဲ့၍
ခန္ဓာဖွဲ့ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝဋ်တရားတို့၌ သာယာတတ်သောကြောင့် ဝေဒနာ
ကို သီးခြားခဲ့၍ ခန္ဓာဖွဲ့ရပါသည်။ ဝေဒနာအား
ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့် သညာကို သီးခြား
ခဲ့၍ ခန္ဓာဖွဲ့ရပါသည်။

ဝဋ္ဋဓမ္မေသု အဿာဒံ၊
တဒဿာဒုပသေဝနံ။
ဝိနိဘူဇေ နိဒဿေတုံ၊
ခန္ဓဒွယ မုဒါဟဋ္ဌံ။ (ဋီ)။

ဝဋ္ဋဓမ္မေသု၊ ဝဋ်တရားတို့၌။ အဿာဒံ၊ သာယာ
တတ်သော ဝေဒနာကို၎င်း။ တဒဿာဒုပသေဝနံ၊
ထိုသာယာတတ်သော ဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြု
တတ်သော သညာကို၎င်း။ ဝိနိဘူဇေ၊ သီးခြားခဲ့၍။
နိဒဿေတုံ၊ ညွှန်ပြခြင်းငှာ။ ခန္ဓဒွယံ၊ ခန္ဓာ ၂-ခု
အပေါင်းကို။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။

● အဘယံကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ခန္ဓာမဖွဲ့ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အတိတ် အနာဂတ် စသော အားဖြင့် ကွဲပြားမှု မရှိသောကြောင့် မဖွဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ဘေဒါဘာဇေန နိဗ္ဗာနံ၊ ခန္ဓ သင်္ဂဟ နိဿဋ္ဌံ။

● အဘယံကြောင့် အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဓာတ် ၁၈-ပါး ပြားရပါသနည်း၊ သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွါရ ၆-ပါး၊ အာရုံ ၆-ပါး ပြားသောကြောင့် အာယတန ၁၂-ပါး၊ ဒွါရ ၆-ပါး၊ အာရုံ ၆-ပါး၊ ဝိညာဉ် ၆-ပါး ပြားသောကြောင့် ဓာတ် ၁၈-ပါး ပြားရပါသည်။

ဒွါရာလမ္ဗဏဘေဒေန၊

ဘာန္တာယတနာနိ စ။

ဒွါရာလမ္ဗတဒုပ္ပန္န၊

ပရိယာယေန ဓာတုယော။

● သစ္စဝိမုတ် တရားများကို သစ္စာ ၄-ပါး၌ သွင်းပြ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဖိုလ်စိတ်၌ရှိသော မဂ္ဂင် ၈-ပါးကို မဂ္ဂသစ္စာ၌ သွင်း၊ မဂ္ဂင် ၈-ပါးမှ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တပ္ပုဒ် ၂၉၊ ဖိုလ် စိတ္တပ္ပုဒ် ၂၉-ကို ဒုက္ခသစ္စာ၌ သွင်း။

ဆောင်။ ဖိုလ်စိတ်၌ယှဉ်၊ ထိုမဂ္ဂင်၊ သွင်းလျှင်မဂ်သစ္စာ၊ မဂ္ဂင်ကိုထုတ်၊ ကျန်စိတ္တပ္ပုဒ်၊ ဒုက္ခသစ္စာသာ။

● အဘယ့်ကြောင့် ခန္ဓာစသော တရားတို့ကို များစွာ
ဟောထားပါသနည်း။

အဖြေ။ သတ္တဝါ သုံးမျိုးကို ချီးမြှောက် လိုသောကြောင့်
ဟောထားပါသည်။

တိဝိဓ သတ္တာနုဂ္ဂဟဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ (ဋီ)။
တိဝိဓ သတ္တာနုဂ္ဂဟဿ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော
သတ္တဝါတို့ကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊
အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ သုံးမျိုးကွဲလာ၊ သတ္တဝါကို၊ ချီးမြှောက်လို၍၊ ထိုသို့များ
စွာ၊ ခန္ဓာစ၊ ဗုဒ္ဓမိန့်တော်မူ။

သမုစ္စည်းပိုင်းပြီး၏။

ပစ္စည်းပိုင်း

ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်

- “ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊ ယေ ဓမ္မာ၊ ယထာ” တို့ဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးပါ။

အဖြေ။ “ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ” ဖြင့် ပစ္စယုပ္ပန်၊ တရားကို၊ “ယေဓမ္မာ” ဖြင့် ပစ္စည်းတရားကို၊ “ယထာ” ဖြင့် ပစ္စယ သတ္တိကို ပြပါသည်။

မှတ်ချက်။ “ယေသံ သင်္ခတ ဓမ္မာနံ” ၌ သင်္ခတ တရားများမှာ ပစ္စယုပ္ပန်ဟု ဆိုသဖြင့် နိဗ္ဗာန်နှင့်ပညတ်မှာ အသင်္ခတ ဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန်၌ မပါဝင်၊ ပစ္စည်းတရားမှာသာ ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ အကျိုးလား အကြောင်းလားမဟုတ် အကြောင်းဟုဖြေပါ။

-
- အဘယ့်ကြောင့် ပစ္စည်းတရားက ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို ကျေးဇူးပြုရပါသနည်း။

အဖြေ။ တည်တံ့စေ လိုသောကြောင့်၎င်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာစေ လိုသောကြောင့်၎င်း ကျေးဇူးပြုရပါသည်။ (ဋီ)။

- “ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏” ဌှိ “ကျေးဇူးပြု”
ဟူဘော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးပါ။

အဖြေ။ မဖြစ်သေးသော ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ကို ဖြစ်စေ
ခြင်း၊ ဖြစ်ပြီးသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို တည်တံ့
အောင် ထောက်ပံ့ခြင်းကို “ကျေးဇူးပြုသည်”ဟု
ခေါ်ပါသည်။

ပစ္စယာ ဌှိတိယာ ဥပ္ပတ္တိယာစ ဥပကာရက။ ဘ
(ဋီ)။

ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဌှိတိယာ၊ တည်ခြင်းငှာ
၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိယာစ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ၎င်း။ ဥပကာရ
ကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။

ဆောင်။ ဖြစ်စေ တည်စေ၊ ဤနှစ်ထွေ၊ ခေါ်လေ ကျေးဇူးပြု။

- မသိတတ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာ ဆိုရာ၌ အဘယ်ကို
မသိပါသနည်း။

အဖြေ။ သစ္စာ ၄-ပါး၊ ပုဗ္ဗန္တ၊ အပရန္တ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ၊
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဤ ၈-ပါးတို့၌ မသိခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ သစ္စာလေးတန်၊ ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တ၊ ထိုနှစ်ဝနှင့်၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်၊ ဤရှစ်ရပ်၊ စုံလတ်အဝိဇ္ဇာ။

- “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဌ သင်္ခါရာ အပြားကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပုညာဘိသင်္ခါရာ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရာ၊ အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာဟု ၃-ပါး ရှိပါသည်။ (ဋီ)။

ဆေ့၇၆။ ပုညာပုည၊ အာနဉ္ဇာ၊ သုံးဝသင်္ခါရာ။

- အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ စသည်၌ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ကြောင်း မပါရကား အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ကြောင်းမရှိ ဟု မှတ်ယူရမည်လော။

အဖြေ။ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကား အာသဝ တရား ၄-ပါးတည်း။

အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာစ ပဝတ္တတိ။

မှတ်ချက်။ တဖန် အာသဝတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို မေးခဲ့သော် အာသဝဟူသည် တဏှာဥပါဒါန် အကုသိုလ် ကမ္မဘဝပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် တဏှာဥပါဒါန် ကမ္မဘဝတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းသည်ပင် အာသဝတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း ဟု ဖြေတတ်ပါစေ။

- အာသဝတို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်၏ဟု ဆိုထားပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာကို ရှေ့ဆုံးထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာသဝတို့ကြောင့် ဖြစ်သော်လည်း ဝဋ်တရားတို့တွင် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ရှေ့ဆုံးထားပါသည်။

ဆောင်။ အရေးအကြီးဆုံး၊ ဖြစ်သည့်ထုံးကြောင့်၊ ရွှေဆုံးမှာသာ၊
အဝိဇ္ဇာ၊ ထားကာ မိန့်တော်မူ။

● အဘယ့်ကြောင့် သောကစသော ၅၀၀ ပါးကို ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်၌ မရေတွက်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဇာတိ၏ မုချကျိုးမဟုတ်၊ အကျိုးဆက်ကို ပြခြင်းမျှ
သာ ဖြစ်သောကြောင့် မရေတွက်ရပါ။
သောကာဒိဝစနံ ပနေတ္ထ နိဿန္တုဖလနိဒဿနံ။

ဆောင်။ ဇာတိအတွက်။ အကျိုးဆက်မျှ၊ ဖြစ်ပါကြ၍၊ သောက
စသော၊ လိုဝါးဖြာ၊ အင်္ဂါမဖြစ်ထိုက်။

● အဘယ့်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို ယူသဖြင့်
တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝတို့ကို ယူရပါသနည်း။

အဖြေ။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ ဥပါဒါန်တို့သည် တဏှာ၏
အဖြစ်ဖြင့် တူကြ၏။ သင်္ခါရနှင့် ဘဝသည် ကံ၏
အဖြစ်ဖြင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် ယူရပါသည်။

အမှာ။ တဏှာ ဥပါဒါန် ဘဝကိုယူသဖြင့် အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရတို့ကို
ယူရာ၌လည်း နည်းတူသိပါလေ။

ကိလေသဘာဝသာမညတော အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန
တဏှပုပါဒါနာနိ၊ ကမ္မဘဝသာမညတော သင်္ခါ
ရဂ္ဂဟဏေန ကမ္မဘဝေါ သင်္ဂဟိတော။ (ဋီ)။

ကိလေသ ဘာဝ သာမညတော၊ ကိလေသာ၏
အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟ

ဧကေန အဝိဇ္ဇာကို ယူသဖြင့်။ တဏှုပါဒါနာနိ၊
တဏှာ ဥပါဒါန်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ယူအပ်ကုန်
၏။ ကမ္မဘဝသာမညတော၊ ကံ၏အဖြစ်ဖြင့်တူသည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခါရဂ္ဂဟဧကေန၊ သင်္ခါရကို
ယူသဖြင့်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝကို။ သင်္ဂဟိတော၊
ယူအပ်၏။

● ဆောင် ကိလေသဘာဝသာမညာ၊
အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဧကေန ဝါ။
ဂဟိတာ တဏှုပါဒါနာ၊
ဂဟိတော စ ဘဝေါ ထတာ။
ကမ္မဘဝ သမာနတ္တာ၊
သင်္ခါရဂ္ဂဟဧကေန ဝါ။

● ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့ကို ယူသဖြင့် ဝိညာဉ် စသော
အကျိုး ၅-ပါးကို အဘယ်ကြောင့် ယူရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဇာတိ ဇရာ မရဏတို့သည် တရားကိုယ် သီးခြားမရှိ
ကြ၊ ဝိညာဉ်စသော အကျိုးငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ဆဲ၊
ရင့်ဆဲ ပျက်ဆဲ အခိုက်အတန့်တို့သာ ဖြစ်သော
ကြောင့် ယူရပါသည် (ဋီ) ။

ဆောင်။ ဇာတိစရှိ၊ ယူလိုက်ဘိမူ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့၊ ဇရာ
တရား၊ မရှိငြားပဲ၊ ငါးပါးကျိုးတွက်၊ ဖြစ်၊ ရင့်၊ ပျက်ဘူ၊
သုံးချက်မလွဲ၊ ခိုက်တုံ့ဘဲမို့၊ အမြဲမှချ၊ ကျိုးဖလ။ ငါးဝ
အကုန်ယူ။

- “အတိတေ ဟေတဝေါပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။
ဣဒါနိ ဟေတဝေါပဉ္စ၊ အာယတိံ ဖလပဉ္စကံ” ဌ
၁- အတိတ်အကြောင်း ငါးပါး၊ ၂- ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး
ငါးပါး၊ ၃- ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ငါးပါး၊ ၄- အနာ
ဂတ်အကျိုးငါးပါးတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ။
၂-ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ။
၃-တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရ။
၄-ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ။

အမှတ်။ ၎င်း ၄-ခုပေါင်း ၂၀-ရ၏။ ၎င်း ၂၀-ကို ခြင်းရာ ၂၀-ဟု
ခေါ်သည်။ အတိတ်အကြောင်းနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတစ်စပ်၊
ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးနှင့် ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းတစ်စပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
အကြောင်းနှင့် အနာဂတ်အကျိုးတစ်စပ်၊ ပေါင်း အစပ်သုံး
ပါးဖြစ်၏။ ၁-၂-၃-၄-တို့သည် တလွှာစီဖြစ်၍ ၄-လွှာဖြစ်
၏။

ဆောင်။ ခြင်းရာ ၂၀၊ သုံးသွယ်အစပ်၊ ၄-ရပ်အလွှာ၊ မှတ်သား
ပါ။ များစွာအကျိုးရှိ။

- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ် ပြတ်ကိန်းပြ ပါဠိကိုရေးခဲ့
ပါ။

အဖြေ။ တေသမေဝ စ မူလာနံ၊ နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ။

- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်၏ လည်ပုံပြပါဠိကို ရေး
ပါ။

အဖြေ။ ဇရာ မရဏမုစ္ဆာယ၊ ပိဋိတာန မဘိဏှသော။
အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ၊ အဝိဇ္ဇာစ ပဝတ္တတိ။

- အဘယ်သို့သော တရားမျိုးကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခေါ်ကြောင်း သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဆက်မပြတ် ဖွဲ့တက်သော ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော အစမထင်သော ဝဋ်တရားကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ခေါ်ပါသည်။

ဝဋ္ဋ မာဗန္ဓ မိစ္ဆေဝံ၊
 တေဘူမက မနာဒိကံ။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဟိတိ၊
 ပဋ္ဌပေသိ မဟာမုနိ။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း ပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းနည်း

- “ဆဓာ” နာမံတု နာမဿ၊ ပဉ္စဓာ ၊ နာမရူပိနံ။
 ကေဓာ ၊ ပုနရူပဿ၊ ရူပံ နာမဿ စေကဓာ ၊ ”ဋ္ဌ
 ၁- ၂- ၃- ၄- တို့၏အရကို ကောက်ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အာသေဝန၊
 သမ္ပယုတ္တ၊
 ၂-ဟေတု၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊
 ၃-ပစ္ဆာဇာတ၊ ၄- ပုရေဇာတ။

ဆောင်။ အနန္တ၊ သနန္တ၊ နတ်၊ ဝိဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ အာ၊ သမ္ပန္နိ၊ ခုပြား။
 ဟေ၊ ဈာ၊ မဂ္ဂ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ ကေနိပဏ္ဍိ၊ ပုထာ။

- “ပညတ္တိနာမ ရူပါနိ၊ နာမဿ ဒုဝိဓာ’ ဒွယံ။
ဒွယဿ နဝဓာ ’ စေတိ၊ ဆဗ္ဗိဓာ ပစ္စယာ ကထံ”
၌ ၁- ၂ တို့၏ အရကို ကောက်ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ၊

၂-အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ။

- အတ္တိပစ္စည်း အဝိဂတပစ္စည်းအပြားကို ရေးပါ။

အဖြေ။ သဟဇာတတ္ထိ၊ ပုရေဇောတတ္ထိ၊ ပစ္ဆာ ဇာတတ္ထိ၊
အာဟာရတ္ထိ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ၊ ပေါင်း ၅-ပါး၊
(အဝိဂတ ထို့အတူ ၅-ပါး။)

ဆောင်။ ပုရေပစ္ဆာ၊ အာဟာရ၊ သဟရူပထာ၊
အဝိဂတ၊ အတ္တိက၊ ငါးသုတို့ပြား။

- အတ္တပညတ်သရုပ်ကို သင်္ဂဟပါဠိနှင့် တွဲစပ်၍ ထုတ်ပြပါ။

အဖြေ။ တံတံဘူတ။ပ။ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာကား သန္တာနပညတ်
သမ္ဘာရ။ပ။ ရထ သကဋ္ဌာဒိကာကား သမူဟ
ပညတ်၊

ခန္ဓပဉ္စက။ပ။ ပုဂ္ဂလာဒိကာကား သတ္တပညတ်၊

စန္ဒာ။ပ။ ဒိသာကာလာဒိကာကား ဒိသာပညတ်၊
ကာလပညတ်၊

တံတံ။ပ။ ကသိဏ နိမိတ္တာဒိကာကား နိမိတ္တပညတ်။

- ပစ္စည်းအားလုံးကို အဘယ့်ကြောင့် အာရမ္မဏ၊ ဥပ
နိဿယ၊ ကမ္မ၊ အတ္တိ ၄-ပါးမှာ သွင်းယူနိုင်ပါ
သနည်း။

အဖြေ။ စိတ်စေတသိက်တို့၏ အာရုံမဟုတ်သော ပစ္စည်းမရှိ
သောကြောင့် ပစ္စည်းအားလုံးကို အာရမ္မဏပစ္စည်း
မှာသွင်း။

ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏ မှီရာမဟုတ်သော ပစ္စည်း မရှိ
သောကြောင့် ပစ္စည်းအားလုံးကို ဥပနိဿယပစ္စည်း
မှာသွင်း။

ပစ္စည်းမှန်သမျှ ကံအဖြစ်ကို မလွန်ဆန် နိုင်သော
ကြောင့် ပစ္စည်းအားလုံးကို ကမ္မပစ္စည်းမှာသွင်း။

ပစ္စည်းမှန်သမျှ ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ပစ္စည်း
အားလုံးကို အတ္တိပစ္စည်းမှာ သွင်းရပါသည်။ (ဋီ)။

ပဌာန်းနည်း ပြီး၏။

- သဒ္ဒပညတ် ၆-မျိုးကို ပုံစံနှင့် တွဲပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။	သဒ္ဒပညတ်	ပုံစံ
၁-ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		ရူပ,ဝေဒနာစသည်၊
၂-အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		ဘူမိ, ပဗ္ဗတစသည်၊
၃-ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		ဆဋ္ဌဘိညစသည်၊
၄-အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		ဣတ္ထိသဒ္ဓစသည်၊
၅-ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		စက္ခုဝိညာဏစသည်၊
၆-အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ်၊		ရာဇပုတ္တစသည်။

● “ဂေါ”ဟူသော အသံကိုကြားရာ၌ ဝီထိပေါင်း
မည်မျှကျမှ အနက်ကို သိရပါသည်။

အဖြေ။ ၄-ဝီထိကျမှ သိရပါသည်။

မှတ်ဖွယ်။ ဂေါဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အသံကို အာရုံပြု၍ သောတဒ္ဓါရတ
ဝီထိ၊ ဂေါဟူသော အတိတ်အသံကိုအာရုံပြု၍ တဒနဝတ္တိက
မနောဒ္ဓါရ တဝီထိ၊ နှားဟူသော နာမပညတ်ကို အာရုံပြု၍
သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရတဝီထိ၊ နှားခြင်အတ္ထပညတ်ကို အာရုံပြု၍
သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရတဝီထိ၊ ပေါင်းလေးဝီထိကျမှ နှားခြင်အနက်
ကို သိရသည်။ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသစသည်ဖြင့် အက္ခရာတလုံး တိုး
တိုင်း တိုးတိုင်း ၂-ဝီထိစီဆိုးမှ အနက်ခြင်ကို သိနိုင်သည်။
အက္ခရာ ၂-လုံးရှိက ပဌမအက္ခရာ၊ ဒုတိယအက္ခရာ ၂-ခု
လုံးမှာ သောတဒ္ဓါရဝီထိ၊ တဒနဝတ္တိက မနောဒ္ဓါရဝီထိ
၂-ခုစီရသည်။ နောက်သုဒ္ဓမနောဒ္ဓါရ ၂-ဝီထိကျမှ အနက်
ခြင်ကို သိနိုင်သည်။

ပစ္စည်းပိုင်း ပြီး၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း

သပ္ပာယ်ဘေဒ

- အသုဘ ၁၀-ပါး၊ ကာယဂတာ သတိတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ရာဂစရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ရာဂနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့် ရာဂစရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ပါသည်။
ရာဂဿ ဥဇုပစ္စနီကဘာဝတော။ (ဋီ)။

ရာဂဿ၊ ရာဂ၏။ ဥဇုပစ္စနီကဘာဝတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ အသုဘနှင့်၊ ကာယဂတာ၊ ဆယ့်တစ်ကြိမ်၊ ရာဂနှင့် သာ၊ ဆန့်ကျင်ပါ၍၊ ရာဂါစရိုက်၊ ရှိသ၍၊ တိုက်ရိုက်သင့်တော်သည်။

-
- အာနာပါနသည် အဘယ့်ကြောင့် မောဟ စရိုက်၊ ဝိတက်စရိုက် ရှိသူတို့နှင့် သင့်လျော်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာနာပါနသည် ပညာ၏ အာရုံဖြစ်၍ မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် မောဟစရိုက်ရှိသူနှင့်

သင့်လျော်ရပါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ တပါးသော အာရုံတို့၌ ထွက်ပြေးတတ်သော ဝိတက်ကို တားမြစ်တတ်သောကြောင့် ဝိတက်စရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓိဝိသယဘာဝေန မောဟပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊
ဝိတက္ကသန္ဓာဝနဿ နိဝါရကတ္တာစ။ (ဋီ)။

ဗုဒ္ဓိဝိသယဘာဝေန၊ ပညာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မောဟပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိတက္ကသန္ဓာဝနဿ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံမှ တပါးသော အာရုံသို့ ပြေးသွားတတ်သော ဝိတက်ကို။ နိဝါရကတ္တာစ၊ တားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဆောင်။ ဗုဒ္ဓိဝိသယဘာဝေန၊ မောဟဿ ပဋိပက္ခတာ။
ဝိတက္ကသန္ဓာဝနဿ၊ သန္ဓိဝါရကတာယစ။
အာနာပါနိဝ သပ္ပာယ်၊ တေသံမောဟဝိတက္ကိနံ။

● ဗုဒ္ဓါနုဿကံ စသော ၆-ပါးသည် အဘယ့်ကြောင့် သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ သဒ္ဓါတရားတိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဓါစရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသည်။

သဒ္ဓါဝုဒ္ဓိဟေတုဘာဝတော။ (ဋီ)။

သဒ္ဓါဝုဒ္ဓိဟေတုဘာဝတော၊ သဒ္ဓါတရား တိုးပွား
ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။
(ဗုဒ္ဓိကားပါဌ်ပျက်)။

ဆောင်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ စရှိ ၆-ဖြာ၊ သာဝနာမူ သဒ္ဓါတရား၊ လွန်
တိုးပွားရန်၊ အကြောင်းခံမို့၊ ကေနမုချ၊ သင့်တော်ရာသဒ္ဓါ၊
စရိုက်နှင့်။

● မရဏ၊ ဥပသမ၊ သညာ၊ ဝဝတ္ထာန်တို့သည် အဘယ့်
ကြောင့် ဗုဒ္ဓိစရိုက် ရှိသူနှင့် သင့်လျော် ရပါသ
နည်း။

အဖြေ။ နက်နဲသည်ဖြစ်၍ ပညာ၏ အာရုံသာ ဖြစ်သော
ကြောင့် ဗုဒ္ဓိစ ရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသည်။

ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဗုဒ္ဓိယာဝေ ဝိသယတ္တာ။ (ဋီ)။

ဂမ္ဘီရဘာဝေန၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓိယာ
ဝေ၊ ပညာ၏သာလျှင်။ ဝိသယတ္တာ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ မ၊ ဥ၊ သဉ်၊ ဝ၊ လေးခုမျှကား၊ ပညာအာရုံ၊ နက်နဲတုံ၍
၄-စုံလုံးတိ၊ သင့်တော်၏၊ ဗုဒ္ဓိစရိုက်နှင့်။

● သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ-ဉ် သေသာနိအရ ကမ္မ
ဌာန်းများကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သေသာနိအရကား ပထဝီ၊ တေဇော၊ အာပေါ၊
ဝါယော၊ အာကာသ၊ အာလောက၊ အာရူပ္ပ ၄-ခု
ပေါင်း ၁၀-ပါးတည်း။

ဆောင်။ ပ-တေ-အာ-ဝါ၊ အာကာ အာလော၊ အာရူပ္ပေါ၊ မှတ်
လော သေသ တဆယ်တည်း။

● အဘယ့်ကြောင့် ကြီးသော ကသိုဏ်းဝန်းသည်
မောဟစရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ သေးငယ်သော ကသိုဏ်းဝန်း၌ စိတ်သည် လွန်စွာ
တွေဝေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သမ္မာဓေ ဩကာသေ စိတ္တဿ ဘိယျောသော
မတ္တာယ သမ္ပယုနတော။ (ဋီ)။

သမ္မာဓေ၊ သေးငယ်သော။ ဩကာသေ၊ ကသိုဏ်း
ဝန်းအရပ်၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ ဘိယျောသောမတ္တာ
ယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ သမ္ပယုနတော၊ တွေဝေ
ခြင်းကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ကသိုဏ်းငယ်လေ၊ စိတ်တွေဝေ၍၊ ကြီးစေကသိကာ၊ သင့်
တော်စွာ၊ မောဟစရိုက်နှင့်။

● အဘယ့်ကြောင့် သေးငယ်သော ကသိုဏ်းဝန်းသည်
ဝိတက်စရိုက်ရှိသူနှင့် သင့်လျော်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကြီးသော ကသိုဏ်းဝန်း အာရုံသည် ဝိတက်ပြေး
သွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

မဟန္တာရမ္မဏဿ ဝိတက္က သန္ဓာဝနပ္ပစ္စယတ္တာ
(ဋီ)။

မဟန္တာရမ္မဏဿ၊ ကြီးသော ကသိုဏ်းအာရုံ၏။
ဝိတက္ကသန္ဓာဝနပ္ပစ္စယတ္တာ၊ ဝိတက်ပြေးသွားခြင်း၏
အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ကသိုဏ်းကြီးတုံ၊ ထိုအာရုံကား၊ ပြေးသွားဝိတက်၊ သို့
အတုတ်ကြောင့်၊ ဝိတက်နှင့်သာ၊ သင့်တော်ပါ၊ ငယ်စွာ
ကသိုဏ်းဝန်း။

● ကမ္မဋ္ဌာန်း မှန်သမျှ မည်သူနှင့်မဆို သင့်တော်ပါ
လျက် အဘယ့်ကြောင့် သပ္ပာယ်ဘေဒကို ဆိုရပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊
အလွန်သင့်လျော်သောကြောင့်၎င်း ဆိုပါသည်။

ဥဇုပစ္စနီကတောစေဝ အတိ သပ္ပာယ်တာယစေ
တံ ဝုတ္တံ။ (ဋီ)။

ဥဇုပစ္စနီကတောစေဝ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်
ဖက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတိသပ္ပာယ်တာယစ၊
အလွန်သင့်လျော်သောကြောင့်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤသပ္ပာ
ယဘေဒကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဆောင်။ ဥဇုပစ္စနီကတော စေဝ၊
အတိသပ္ပာယ်တာယ စ။
ဝုတ္တော သပ္ပာယ်ဘေဒေါတိ၊
ပဏ္ဍိတေ ဟိ ဝိဇာနိယော။

သပ္ပာယ်ဘေဒ ပြီး၏။

ဘာဝနာဘေဒ

- သေသေသုပန သမတ္တိံသကမ္မဋ္ဌာနေသု-၌ သေသေသုအရကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး၊ အသုဘ ၁၀-ပါး၊ အပ္ပမညာ ၄-ပါး၊ အာရုပ္ပ ၄-ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနဿတိ၊ ပေါင်း ၃၀-တည်း။

ဆောင်။ ကသိုဏ်းဆယ်ဝ၊ အသုဘနှင့်၊ အပ္ပမညာ၊ အာရုပ္ပါတည်း၊ အာနာပါန၊ ကာယဂတာ၊ သုံးဆယ်မှာ၊ မှတ်ပါသေသတည်း။

- ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ၁၀-ပါးမှာ အဘယံကြောင့် အပ္ပနာဘာဝနာ မရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘုရားဂုဏ်တော် စသည်တို့သည် ပရမတ္ထဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ အလွန် များသောကြောင့်၎င်း၊ တခုတည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း နက်နဲသောကြောင့်၎င်း အပ္ပနာ ဘာဝနာ မရပါ။

ဗုဒ္ဓဂုဏာဒီနံ ပရမတ္ထ ဘာဝတော၊ အနေကဝိဓတ္တာ၊ ဧကဿပိ ဂမ္ဘီရဘာဝတောစ။ (ဋီ)။

ဗုဒ္ဓဂုဏာဒီနံ၊ ဘုရားဂုဏ်တော် စသည် တို့၏။ ပရမတ္ထ ဘာဝတော၊ ပရမတ္ထတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အနေကဝိဓတ္တာ၊ များသော အပြားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဧကဿပိ၊ တခုတည်း

၏လည်း။ ဂမ္ဘီရဘာဝတောစ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်းတည်း။

ဆောင်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ စရှိဆယ်ဝ၊ ထိုအရကား၊ ပရမတ္ထ၊ သဘာဝ
ကြောင့်၊ များစွာပြားဘိ၊ တပါး၏လည်း၊ ဂမ္ဘီသဘာဝ၊
ထို့ကြောင့်ပ၊ မရအပ္ပနာ။

ဘာဝနာဘေဒ ပြီး၏။

ဂေါစရဘေဒ

- “သဗ္ဗထာပိ ယထာရဟံ ပရိယာယေန” ၌ အဘယ့်
ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ရအပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အချို့သော အာရုံတို့၏ ပရိကမ္မနိမိတ်၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်
၏ အဖြစ်ဖြင့် မထင်ရှားသောကြောင့်တည်း။

ကဿစိ အာရမ္မဏဿ အပရိဗျတ္တတာယ။ (ဋီ) ။

ကဿစိ၊ အချို့သော။ အာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ၏။
အပရိဗျတ္တတာယ၊ နိမိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့် မထင်ရှား
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ပရိကမ္မ၊ ဥဂ္ဂဟအား၊ မထင်ရှား၊ မှတ်သားပရိယာယ်။

- နိမိတ် ၃-ပါးနှင့် ဘာဝနာ ၃-ပါးကို တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပရိကမ္မနိမိတ်
ဥဂ္ဂဟ နိမိတ် } ပရိကမ္မဘာဝနာ

ပဋိဘာဂနိမိတ် { ဥပစာရဘာဝနာ
အပ္ပနာ ဘာဝနာ

ဆောင်။ နှစ်တစ်-တစ်-နှစ်၊ တွဲစပ်လစ်၊ စံနှစ်ကျမည်သာ။

● “အဝသေသေသုစ ဒသသု”၌ ဒသအရကိုကောက်
ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော ၈-ပါး၊ သညာ၊ ဝဝတ္ထာန်၊
ပေါင်း ၁၀-ပါး။

ဆောင်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ စရှိရစ်ဖြာ၊ သညာ-ဝဝတ္ထာန်၊ ဤဆယ်
တန်၊ မှတ်ရန်ဝသေသ။

ဂေါစရဘောဒပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒ

● အဘယ်ကို ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ ခေါ်ပါသနည်း၊
သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အနုလောမဉာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော အထွတ် အ
ထိပ်သို့ရောက်သော သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို ဝုဋ္ဌာန
ဂါမိနီဝိပဿနာခေါ်ပါသည်။

ယာသိခါပတ္တာ၊ သာ သာနုလောမာ သင်္ခါရု
ပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာတိစ ပဝုစ္စတိ။
(သင်္ဂဟ)။

ယာ၊ အကြင်သင်္ခါရုပေက္ခာ ဉာဏ်သည်။ သိခါ
ပတ္တာ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်ပြီ။ သာနုလောမာ၊
အနုလောမ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သာသင်္ခါရု
ပေက္ခာ၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်ကို။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ
ဝိပဿနာတိစ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဟူ၍လည်း။
ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

● မင်္ဂလိက ၁၆-ချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်၌ ၁-ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၊ ၂-သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်း၊ ၃-နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ ၄-မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားခြင်း ၄-ပါးတည်း။

ကျန်မဂ် ၃-ပါး၌လည်း ထို့အတူ ၄-ပါးစီ ဖြစ်၍ $4 \times 4 = 16$ -ပါးဖြစ်၏။

ဆောင်။ သိ၊ ပယ်၊ မျက်၊ ပွား၊ ဤ ၄-ပါး၊ မှတ်သားမင်္ဂလိက။

၄ ကို ၄ မြှောက်၊ တဆယ့်ခြောက်၊ မှတ်လောက်မင်္ဂလိက။

● ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် (ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ) များကို ရေတွက် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောတာပန်အတွက် ၁-မင်္ဂလိက၊ ၂-ဖိုလ်ကို၊ ၃-နိဗ္ဗာန်ကို၊ ၄-ပယ်ပြီးကိလေသာကို၊ ၅-ကြွင်းကျန်သော ကိလေသာကို ဆင် ခြင် သော ဉာဏ် ၅-ပါး (၅ ဝီထိ) ။

ထို့အတူ သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ၅-ပါးစီ၊ ရဟန္တာမှာ ကြွင်းကိလေသာမရှိ၍ ၄-ပါး၊ ပေါင်း ၁၉-ဉာဏ် (၁၉-ဝီထိ) ။

မဂ္ဂံ ဖလာဉ္ဇ နိဗ္ဗာနံ၊

ပစ္စဝေက္ခဏိ ပဏ္ဍိတော။

ဟိနေ ကိလေသေ သေသေစ၊

ပစ္စဝေက္ခဏိဝါ နဝါ။

ဆောငါ။ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပယ်၊ ကြွင်းကျန်၊ ငါးဉာဏ် သော၊
ဒါ၊ နာ။

ရဟန္တာမှာ ကြွင်းမရ၊ မှတ်ကြ ၄-ဉာဏ်သာ။

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒ ပြီး၏။

သမာပတ္တိဘေဒ

- အဓိဋ္ဌေယျာဒိကံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ဌာ ပုဗ္ဗကိစ္စ သရုပ်ကို ထုတ်
ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကိုယ်နှင့်စပ်နေသော အရာဝတ္ထုမှ တပါးသော
သင်္ကန်း ကျောင်းစသည်ကို မီးစသော ရန်သူတို့
မဖျက်ဆီးရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၊

သံဃာတော်က မိမိကိုအလိုရှိရာအခါ၌ သမာပတ်မှ
ထနိုင်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၊

မြတ်စွာဘုရားက ခေါ်တော်မူရာ အခါ၌ သမာပတ်
မှ ထနိုင်ရန် အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၊

အသက် တည်ရာကာလကို ကြည့်ရှုခြင်း ၄-ပါး
တည်း။

သမာပတ္တိဘေဒ ပြီး၏။

- မဂ်တခုတည်းက တပြိုင်နက် ကိစ္စလေးချက်ကို ပြီး
စေရာ၌ ဥပမာဆောင်၍ ထင်ရှားအောင်ပြခဲ့ပါ။

သောတာပန်အပြား

အဖြေ။ ဆီမီးတောက်သည် ၁-မီးစာကိုလောင်ခြင်း၊ ၂-အ
မိုက်မှောင်ကိုဖျောက်ခြင်း၊ ၃- အ လင်း ရောင် ကို
ဆောင်ခြင်း၊ ၄-ဆီကို ကုန်ခန်းစေခြင်းကိစ္စ ၄-ချက်
ကို တပြိုင်တည်း ပြီးစေသကဲ့သို့ မဂ်လည်း စိတ္တက္ခဏ
တချက်၌ ပရိညာ၊ ပဟာနု၊ ဘာဝနာ၊ သစ္စိကိရိယ
ကိစ္စ ၄-ချက်ကို တပြိုင်တည်းပြီးစေ၏။ (မဇူ။) ။

ဆောင်။ မီးစာ လောင်ခြင်း၊ မိုက်မှောင်ခွင်း၍၊ အလင်းကိုဆောင်၊
ဆီကုန်အောင်ဟု၊ မီးတောက်ပြုသို့၊ တခုမဂ္ဂ၊ စိတ်ခဏ၌၊
ပဟာနု၊ ပရိညာ၊ ဘာဝနာ၊ သစ္စိ၊ လေးရှိအချက်၊ တပြိုင်
နက်၊ ဆက်ဆက်ပြီးစေသည်။

● သောတာပန် အပြားကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ဖော်
ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-သတ္တက္ခတ္တုပရမသောတာပန်၊ ကာမဘုံ၌ ၇ကြိမ်
သာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်။

၂-ကောလံကောလ သောတာပန်၊ ကာမဘုံ၌ ၂-ကြိမ်
၃-ကြိမ်သာ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့
ပုဂ္ဂိုလ်။

၃-ဧကဗီဇီသောတာပန်၊ လူ့ပြည်၌ တကြိမ်သာ
ပဋိသန္ဓေနေ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပေါင်း
၃-ပါးရှိပါသည်။

(၂၃၄)

အဘိဓမ္မာ ကုညီရေး

[ကမ္မဋ္ဌာန်း

● “ပစ္စဝေက္ခဏ စိတ္တာနိ”၌ ပစ္စဝေက္ခဏ စိတ်အရ
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄, မဟာကြိယာ
ဉာဏသမ္ပယုတ် ၄, ပေါင်း ၈-ပါး။

ဆောင်။ ကု, ကြိုမှန်၊ ဉာဏသမ်၊ မှတ်ရန်ပစ္စဝေက်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပြီး၏။

ပကိစ္ဆက

- “နိဗ္ဗတ္တိတ ပရမတ္ထ ဘာဝေန” အရ ပညတ်မှ ပရမတ်ကို ထုတ်နှုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ယောက်ျား မိန်းမဟူသည် ပညတ်တည်း။ ထိုပညတ်မှ ပရမတ်ကို ထုတ် နှုတ် ယူ ပါက စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်တို့ကိုရ၏။

-
- နိစ္စပရမတ်၊ အနိစ္စပရမတ်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ နိဗ္ဗာန်သည် နိစ္စပရမတ်၊ စိတ် - စေတသိက် - ရုပ်တို့သည် အနိစ္စပရမတ်။

ဆောင် နိဗ္ဗာန်နိစ္စ၊ ကျန်သမျှ၊ အနိစ္စဟုမှတ်။

-
- ဝိညာဉ်သည် တခုတည်းဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ၅-ပါး ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ မှီရာဝတ္ထု ၅-ပါးပြားသောကြောင့် ငါးပါးပြားရပါသည်။

ဆောင်။ မှီရာဝတ္ထု၊ ကွဲပြားမှုကြောင့်၊ ငါးခုဝိညာဉ်း ကွဲပြားမှုမှတ်ရန် သဘာဝ။

မှတ်ချက်။နတ်ကို ဒေဝတာဟု ခေါ်၏။ ပေါက်ပင်၌ မှိသောနတ်ကို ပလာသဒေဝတာ၊ ညောင်ပင်၌ မှိသောနတ်ကို နိဂြောဓဒေဝတာ၊ သရက်ပင်၌ မှိသောနတ်ကို အဗ္ဗဒေဝတာ-စသည်ဖြင့် ခေါ်ရသကဲ့သို့ စက္ခုပသာဒ၌ မှိသောဝိညာဉ်ကို စက္ခုဝိညာဉ်ဟု ခေါ်ရ၏။ မှိရာဌာနက ၅-ခုရှိ၍ မှိတတ်သော ဝိညာဉ်လည်း ၅-ပါးပြားရ၏။

● မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စိတ်ကို ဝုဋ္ဌောဟု ခေါ်ကြရာ အဘယ်အခါမျိုးမှာ ခေါ်နိုင်ကြောင်း သာဓကပြ၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စဒွါရ၌ဖြစ်သောအခါ ခေါ်နိုင်ပါသည်။ (မနောဒွါရမှာဖြစ်က မခေါ်နိုင်ပါ)။

မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇနမေဝ ပဉ္စဒွါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာဓေတိ။

ဆောင်။ ပဉ္စဒွါရ၊ ဖြစ်ပါမှ၊ ခေါ်ရဝုဋ္ဌောသာ။

အမှာ။ ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် တူသောစိတ်၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်နှင့် တူသောစိတ်ဆိုက မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းပင်တည်း။

● မဟာကုသိုလ်၊ မဟာဝိပိက်၊ မဟာကြိယာတို့၌ အဘယ်ကြောင့် မဟာတပ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အခြားကုသိုလ်၊ ဝိပိက်၊ ကြိယာတို့ထက် အရေအတွက်များသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ပိုများ၍သာ၊ ထိုစိတ်မှာ၊ “မဟာ”တပ်ရသည်။

- ရဟန္တာသန္တာန်မှာသာ ကြိယာစိတ်များ ဖြစ်သည်
ဟု ဆိုကြရာ ပုထုဇဉ်သန္တာန်မှာ မရရှိနိုင်တော့ပြီ
လော။

အဖြေ။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးကို ရနိုင်ပါသေးသည်။
ဆောင်။ ပုထုဇဉ်မှန်း အာဝဇ္ဇန်း၊ ရသမ်းရှိသည်သာ။

- ဈာနဘောဒစိတ်၊ အာရမ္မဏ ဘောဒစိတ်၊ မဂ္ဂဘောဒ
စိတ်များကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဈာနဘောဒစိတ်ကား ရူပစိတ် ၁၅-ပါး၊
အာရမ္မဏဘောဒစိတ်ကား အရူပစိတ် ၁၂-ပါး။
မဂ္ဂဘောဒ စိတ်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ပါး
တည်း။

ဆောင်။ ဈာနဘောဒ၊ အရပြ၊ ရူပစိတ်ဆယ့်ငါး။
အာရမ္မဏ၊ ဘောဒပြ၊ အရူပစိတ်များ၊
မဂ္ဂဘောဒ၊ လောကုတ္တရာ၊ မှတ်ကြစိတ် ၈-ပါး။

- “အာရမ္မဏပ္ပဘောဒေန” ၌ အာရမ္မဏ အပြားကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ကောင်းကင်ပညတ် အာရုံ၊
၁-ပဌမာရူပ ဝိညာဉ်အာရုံ၊
၃-နတ္ထိဘော ပညတ်အာရုံ၊
၄-တတိယာရူပ ဝိညာဉ်အာရုံ၊
ပေါင်း ၄-ပါးတည်း။

ဆောင်။ ကောင်းကင်ပညတ်၊ * တရပ်ပဌမာ၊ † တဖြာနတ္ထိ၊ ‡
တတိယာရူပ၊ ဝိညာဏ၊ § လေးဝအာရုံပြား။

- ရူပဈာန် ၅-ပါး၏ ပဟာနဂ်၊ သမ္ပယောဂဂ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဈာန်စိတ်	ပဟာနဂ်	သမ္ပယောဂဂ်
ပ ဈာန်	နိဝရဏ	ဝိတက္ကသိ ပဉ္စက
ဒု-ဈာန်	ဝိတက်	ဝိစာရာဒိစတုက္က
တ-ဈာန်	ဝိစာရ	ပီတာဒိ တိက
စ-ဈာန်	ပီတိ	သုခါဒိ ဒုက
မ-ဈာန်	သုခ	ဥပေက္ခာဒိ ဒုက

ဆောင်။ ပ-နီ၊ တက်-ဒု၊ တ-ဝိရှု၊ စမှုပီတိသာ။
မ-မှာသုခ၊ ပဟာန၊ အဂ်သရုပ်ပါ။

- ရူပစိတ်ကို အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ပဉ္စကနည်းဖြင့် ရေးသားထားရာ စတုက္ကနည်းအားဖြင့် ရေးပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိ သုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ပဌမဇ္ဈာန
ကုသလစိတ္တံ၊
ပီတိသုခေကဂ္ဂတာသဟိတံ ဒုတိယဇ္ဈာန ကုသလ
စိတ္တံ၊
သုခေကဂ္ဂတာ သဟိတံ တတိယဇ္ဈာန ကုသလ
စိတ္တံ၊
ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာသဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာန ကုသလ
စိတ္တဉ္စေတိ။

ဣမာနိ စတ္တာရိပိ ရူပါဝစရ ကုသလစိတ္တာနိနာမ။
(ဝိပင်္ဂါ၊ ကြိယာ သိလောကံပြီ)။

- အရူပစိတ် ၄-ပါးသည် ဈာန်အင်္ဂါချင်း တူနေကြသောကြောင့် အထူးကို အဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း။

အဖြေ။ အောက်အောက်စိတ်ထက် အထက်အထက် စိတ်က မြတ်ပါသည်။

သုပ္ပဏီတတရာ ဟောန္တိ၊

ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ဣဓ။

ဥပမာ တတ္ထ ဝိညေယျာ၊

ပါသာဒတလသာဋ္ဌိကာ။

ဣဓ၊ ဤအရူပစိတ် ၄-ခုတို့တွင်။ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်နောက်စိတ်တို့သည်။ သုပ္ပဏီတတရာ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ မြတ်ရာ၌။ ပါသာဒတလ သာဋ္ဌိကာ၊ ၄-ထပ်ပြာသာဒ်၊ ပုဆိုး ၄-ထည်ဟူသော။ ဥပမာ၊ ဥပမာကို။ ဝိညေယျာ၊ သိအင်ပြီ။

- စက္ခုဝိညာဉ်စသော ၅-ပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို သေချာကျနစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

စက္ခုဝိညာဉ် အာလောက မနသိကာရ ချုပ်ချိ
စက္ခုပသာဒ၊

သောတဝိညာဉ် အာကာသ ဓာတ် မနသိကာရ
သဒ္ဓါရုံ သောတပသာဒ၊

ဃာနဝိညာဉ် ဝါယောဓာတ် မနသိကာရ ဂန္ဓာရုံ
ဃာနပသာဒ၊

ဇိဝှာဝိညာဉ် အာပေါဓာတ် မနသိကာရ ရသာရုံ
ဇိဝှာပသာဒ၊

ကာယဝိညာဉ် ပထဝီဓာတ် မနသိကာရ ဖောဠဗ္ဗာရုံ
ကာယပသာဒ။

ဆာဇ်။ လင်းအာကာ ဝါယောနှင့်၊ အာပေါတွဲပထဝီ၊ ငါးခုစဉ်
ညီ။ ။မနသီ၊ ငါးလီမှာ ယှဉ်တွဲ။ ။ငါးအာရုံ၊ ပသာစုံ
ယှဉ်ကာဟပ်တယ်၊ မှတ်တော့မလွဲ။

- ၁-အနိယတ ယောဂီသာဖြစ်၍ ဝိသေသက မဖြစ်
သော စေတသိက်၊ ၂-ဝိသေသကသာဖြစ်၍ အနိယ
တ ယောဂီ မဖြစ်သော စေတသိက်၊ ၃-နှစ်ပါးစုံ
ဖြစ်သော စေတသိက်၊ ၄-နှစ်ပါးစုံ မဖြစ်သော စေ
တသိက်များကို တိကျစွာ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁-ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ မာန	၆-ပါး
၂-ဝိတက်၊ ဝိစာ၊ ပီတိ၊ ဝေဒနာ၊ ပညာ	၅-ပါး
၃-ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ	၅-ပါး
၄-ကျန်စေတသိက်	၃၆-ပါး

- ၁-အပ္ပမညာသာယှဉ်၍ ဝိရတီမယှဉ်သော စိတ်၊
၂-ဝိရတီသာယှဉ်၍ အပ္ပမညာ မယှဉ်သောစိတ်၊

၃-နှစ်ပါးစုံ ယှဉ်သောစိတ်၊ ၄-နှစ်ပါးစုံမယှဉ်သော
စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁-မဟာကြိယာ ၈-ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် ၂၇=၃၅၊

၂-လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊

၃-မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈၊

၄-ကျန်စိတ်

● ၁-သမ္ပယောဂနည်း ၁၆-ပါး၊ ၂-သင်္ဂဟနည်း ၃၃
ပါးတို့ကို ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-အညသမာန် ၇၊ အကုသိုလ် ၅၊ သောဘန ၄၊
ပေါင်း ၁၆-ပါး။

၂-လောကုတ္တရာ စိတ်၌ ၅၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ ၅၊
ကာမသောဘနစိတ်၌ ၁၂၊ အကုသိုလ်စိတ်၌ ၇၊
အဟိတ်စိတ်၌ ၄၊ ပေါင်း ၃၃-ပါး။

● အဘယ့်ကြောင့် အညသမာန် စေတသိက်ကို ရှေး
ဦးစွာ ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ သောဘနစိတ်၊ အသောဘနစိတ် ၂-ခုလုံးမှာ ယှဉ်
သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (သင်)။

ဆောင်။ သော၊ အသောမှာ၊ ယှဉ်၍သာ၊ ဦးစွာ သမာန်ဆို။
မှတ်ချက်။ သင်-သင်္ခေပဋိကာကျမ်း။

- အညသမာန်းစေတသိက်တွင် သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက်ကို အဘယံကြောင့် ရှေ့ထားဆိုပါ သနည်း။

အဖြေ။ စိတ်အားလုံးနှင့်ယှဉ်၍ အရာကျယ်သောကြောင့် ရှေ့ ထားဆိုပါသည်။ (အင်)။

ဆောင်။ စိတ်အားလုံးမှာ၊ ယှဉ်၍သာ၊ ဦးစွာသဗ္ဗဆို။

- “သဒ္ဓါ-ယုံကြည်ခြင်း”ဟု ဆိုရာ မည်သည့်အရာကို ယုံကြည်ခြင်းပါနည်း။

အဖြေ။ ရတနာ ၃-ပါး၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုး ဤ ၅-မျိုးမှာ ယုံကြည်ခြင်းသာ သဒ္ဓါအစစ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ရတနာသုံးတန်၊ ကံနှင့်ကံအကျိုး၊ ဤငါးမျိုးမှာ၊ ယုံကြည် ထာ၊ သဒ္ဓါအစစ်တည်း။

အမှာ။ ပူရဏကဿပ အစရှိသော တိတ္ထိဆရာကြီးများကို သူ့ တပည့်များက ယုံကြည်ခြင်း စသည်ကား သဒ္ဓါအတုသာ၊ (ဝါ) အကုသိုလ်မှာ ယှဉ်သော အဓိမောက္ခစေတသိက် သာတည်း။

- စေတသိက်လက္ခဏာ ၄-ပါးလုံး မရနိုင်သောဘုံ ရှိပါက အကြောင်းနှင့်တကွ ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရူပဘုံမှာ ဝတ္ထုရုပ် ၆-ပါးလုံး မရှိသောကြောင့် ဧကဝတ္ထုက လက္ခဏာ ၁-ခု မရနိုင်ပါ။ ကျန် ၃- ပါးသာ ရပါသည်။ (ကာမဘုံ ရူပဘုံမှာ ၄-ပါးလုံး ရနိုင်သည်။)

ဆောင်။ ဝတ္ထုမရ၊ အရူပ၊ ဧကဝတ္ထုကြည်။

- “မင်းပြောတဲ့စကားကို ငါယုံပါတယ်” ဟု ပြောရာ၌ “ယုံ” ဟူသောစကားကို ပရမတ္ထအရ စိစစ်ပြပါ။

အဖြေ။ “ယုံ” ဟူသော စကားသည် သဒ္ဓါ စေတသိက် မဟုတ်ပါ။ အဓိမောက္ခစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ စကားယုံရာ၊ မိမောက်သာ၊ သဒ္ဓါမဖြစ်မှတ်။

- လောကီဝိရတိ၊ လောကုတ္တရာ ဝိရတိတို့၏ အာရုံနှင့် ရှောင်ကြဉ်အပ်သော တရားများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောကီဝိရတိသည် ဇီဝိတိန္ဒြေ သတ္တဝါ သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍၊ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါသည်။ လောကုတ္တရာဝိရတိသည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါသည်။

ဆောင်။ ဇီ၊ သတ်၊ သင်္ခါ၊ အာရုံသာ၊ မှတ်ပါလောကီဝိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုထုတ်၊ အာရုံလုပ်၊ လောကုတ်ဝိရတိ။ ဝစီ၊ ကာယ၊ စရိုက်မှ၊ ရှောင်က ဝိရတိ။

- ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် စိတ်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် အဓိမောက္ခ မယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဒွေပဝိညာဉ် ၁၀-သည် အာရုံကို မဆုံးဖြတ်နိုင်သောကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသည် အဓိမောက္ခ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် မယှဉ်ပါ(သင်)။

ဆောင်။ ဒွေပဉ္စမ္မာ၊ အားနည်းပါ၍၊ အာရုံရပ်ရပ်၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ တရပ်ဒီ၊ မိနှင့်ဆန့်ကျင်၊ ထိုစိတ်ဘွင်၊ မယှဉ်မိမောက္ခ

- ပဉ္စဒါရာဇ္ဇန်း၊ ဒွေပပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀- သမ္ပဒိစ္စိန္တန်း
သန္တိရဏတို့၌ အဘယံကြောင့် ဝီရိယ မယှဉ်ပါ
သနည်း။

အဖြေ။ ၎င်းစိတ်တို့၌ ဗိုလ်မရှိသောကြောင့် မယှဉ်ပါ။

ဆောင်။ ပဉ္စဒါရာ၊ ဒွေပပဉ္စနှင့်၊ သမ္ပ၊ သန္တိ၊ ဗိုလ်မရှိ၍၊ ဝီရိယမှတ်၊
မယှဉ်တတ်၊ ကြပ်ကြပ် သတိပြု။

- ဒေါသမူဒွေ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ်၊ ဥပက္ခာသဟဂုတ်
စိတ်တို့၌ အဘယံကြောင့် ပီတိမယှဉ်ပါတနည်း။

အဖြေ။ ပီတိကား- နှစ်သက်ခြင်း သဘော၊ ဒေါသကား-
ကြမ်းတမ်းခြင်း သဘော၊ ဒုက္ခကား-ဆင်းရဲခြင်း
သဘော၊ ဤသို့သဘောချင်းဆန့်ကျင်ခဿာကြောင့်
ဒေါသမူဒွေ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်တို့၌ ပီတိမယှဉ်၊ ပီတိ
သည် သောမနဿနှင့် အမြဲ ယှဉ်သောကြောင့်
ဥပက္ခာမှာမယှဉ်(သင်)။

- သုခသဟဂုတ်၊ စတုတ္ထဈာန်တို့၌ အဘယံကြောင့်
ပီတိမယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ သုခသဟဂုတ်ကား ကာယိကသုခဖြစ်၍ ပီတိကား
စေတသိက သုခ ဖြစ်သောကြောင့် စတုတ္ထဈာန်
ကား ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ပီတိကို ပယ်ထား
သောကြောင့် မယှဉ်ပါ(သင်)။

ဆောင်။ သုခသဟ၊ ကာယိကထည့်၊ သုခစေတသိ၊ မြတ်ပီတိမို့၊
ထိုသည့်စိတ်မှာ၊ ကြဉ်ရပါ၊ မှတ်ပါပီတိကို။

● အဟိတ်စိတ် မောဟမူစိတ်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် ဆန္ဒ မယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဆန္ဒကား အလိုရှိခြင်းသဘောဖြစ်၍ အဟိတ်စိတ် မောဟမူစိတ်တို့ကား အလိုရှိခြင်း သဘောမှ ကင်း သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ (သင်)။

ဆောင်။ လိုရှိဆန္ဒ၊ မောဟ၊ အဟိတ်၊ အလိုဆိတ်၊ ထိုစိတ်ဆန္ဒ ကြည်။

● ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-မှာ အဘယ့်ကြောင့် ပကိဏ္ဍက စေ တသိက်များ မယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ စိတ်တခု ယုတ် ၉၀-တွင် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-မှာ အားအနည်းဆုံးဖြစ်သောကြောင့်မယှဉ်ပါ (ဒီပနီ)။

ဆောင်။ အားအနည်းဆုံး၊ ဖြစ်သည့်ဆုံး၊ ကြည်အုံးပကိဏ္ဍကကို။

အမှာ။ ဤအဖြေကိုထောက်၍ စိတ်တခု ယုတ် ၉၀-တွင် အား အနည်းဆုံးစိတ်များကို ထုတ်ပြပါဆိုက ဖြေတတ်ပါစေ။

● ဒေါသမူ၊ မောဟမူစိတ်တို့၌ အဘယ့်ကြောင့် လောဘ မယှဉ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဒေါသမူ မောဟမူစိတ်တို့မှာ တပ်နှစ်သက်ခြင်း မရှိ သောကြောင့် မယှဉ်ပါ။ (သင်)။

● အဘယ့်ကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသည် အခြားစိတ်တို့၌ မယှဉ်ပဲ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်မှာသာ ယှဉ်ရပါသ နည်း။

အဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ယုံမှားခြင်းသဘော ရှိသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။ (သင်)။

ဆောင်။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားတာကြောင့်၊ ယှဉ်ဆုစိတ်သိ၊ ရှာဖွေ
ကြည့်၊ ဝိစိသဟဂုတ်။

- “ဧကုနဝိသဌာရသ၊ ဝိသေကဝိသ ဝိသတိ။
ဒွါဝိသ ပန္နရသေတိ၊ သတ္တဓာ ကုသလေဌိတာ”
၌ စိတ်နှင့် သင်္ချာတို့ကို တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပ-ဒုအသင်္ခါရိကစိတ်	ဧကုနဝိသ၊
တ-စ-အသင်္ခါရိကစိတ်	အဌာရသ၊
ပဉ္စမ အသင်္ခါရိကစိတ်	ဝိသ၊
ပ-ဒု-သသင်္ခါရိကစိတ်	ဧကဝိသ၊
တ-စ-သသင်္ခါရိကစိတ်	ဝိသတိ၊
ပဉ္စမ သသင်္ခါရိကစိတ်	ဒွါဝိသ၊
မောဟမုဒ္ဒေ	ပန္နရသ။

- “ဖဿသည် စိတ်တခုယုတ် ၉၀-မှာ ယှဉ်၏” ၌
“ယှဉ်” ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အတူဖြစ်ခြင်း၊ အတူချုပ်ခြင်း၊ အာရုံတူခြင်း၊ မှီရာ
တူခြင်းကိုပင် ယှဉ်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဆောင်။ ဖြစ်တူ၊ ချုပ်တူ၊ အာရုံတူ၊ မှီတူ “ယှဉ်” ဟုခေါ်။

အမှ။ စိတ်နှင့် စေတသိက်သာ ယှဉ်ကြသည်မဟုတ်။ စေတသိက်
ခြင်းလည်း ယှဉ်ကြသည်သာ။ ယှဉ်ပုံမှာ ဖဿသည် စိတ်
၈၉-ပါးမှာယှဉ်၏။ ထိုစိတ် ၈၉-ပါးမှာ စေတသိက် ၅၂-
ပါးလုံးယှဉ်၏။ ထို ၅၂-ပါးတွင် ဖဿကြည် ကုန်စေတသိက်
၅၁-နှင့် ဖဿသည် ယှဉ်၏။ ငိမိကိစ္ဆာ စေတသိက်သည်
ငိမိစ္ဆာသဟဂုတ်စိတ်မှာ ယှဉ်၏။ ထိုငိမိကိစ္ဆာသဟဂုတ်မှာ
စေတသိက် ၁၅-ပါးယှဉ်၏။ သို့၁၅-ပါးတွင် ငိမိကိစ္ဆာကြည်
ကျန်စေတသိက် ၁၄-ပါးနှင့် ငိမိကိစ္ဆာသည်ယှဉ်၏။ နည်း
တူ အခြားစေတသိက်များကိုလည်း စိစစ်ကြည့်ပါ။

● ပကိဏ္ဏပိုင်းလာ သင်္ဂဟ ၆-ပါးတွင် ၁-စိတ်အကုန်
လုံးရသော သင်္ဂဟ၊ ၂-မရသော သင်္ဂဟတို့ကို ဖော်
ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ဝေဒနာသင်္ဂဟ၊ ကိစ္စသင်္ဂဟ အာရမ္မဏ သင်္ဂဟ
၃-ပါး၊

၂-ဟေတုသင်္ဂဟ၊ ဒွါရသင်္ဂဟ၊ ဝတ္ထုသင်္ဂဟ ၃-ပါး။

ဆောင်။ ဝေ၊ ကိစ္စ၊ အာမှာ၊ စိတ်ကုန်ပါ။ ကုန်မှာမကုန်မှတ်။

● အသညသတ် ဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံမှာ ပဋိသန္ဓေ
နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် အဘယ်ကို
အာရုံပြုပါသနည်း။

အဖြေ။ အသညသတ်ဘုံ မရောက်ခင် ဘဝက ပြုခဲ့သော
ဥပစာရတာဝနာ၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် ထင်လာ
သော ကမ္မနိမိတ် အာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အသညဘုံ၊ စုတေတုံ၍၊ ကာဘုံချောက်နေ ဝိသန္ဓေကား၊
မှတ်လေသည်၊ ဘုံမကပ်ခင်၊ ထဝတွင်၌၊ ထင်လာကမ္မ၊
နိမိတ္တ၊ ပြုရအာရုံမှတ်။

● ကေဟိတ်စိတ် ရှိသကဲ့သို့ ကေဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိမရှိကို
အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မရှိပါ။ အကြောင်းကား.... ကေဟိတ် စိတ်သည်
ပဋိသန္ဓေကိစ္စ မတပ်သောကြောင့်တည်း။

ဆောင်။ ကေဟိတ်စိတ်မှာ၊ မတပ်ပါ။ ကိစ္စာဝိသန္ဓေ။
ကေဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မရှိလို ဟိုပင်အကြောင်းပေ။

● ဇောစိတ်လည်း စိတ္တက္ခဏ ၃-ချက်ပင် ရှိပါလျက်
အဘယ့်ကြောင့် လျင်မြန်သည်ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်သောကြောင့် လျင်မြန်သည်
ဟု ဆိုရပါသည်။

အမှာ။ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်သည်ကိုပင် လျင်မြန်သည်ဟု ဆိုသည်။
ဆောင်။ ထပ်ကာဖန်ဖန်၊ ဖြစ်သည်မှန်၊ လျင်မြန်စေန။

● ၁-မနောဒွါရမှာသာ ဖြစ်သောစိတ်၊ ၂-ပဉ္စဒွါရ
မှာသာ ဖြစ်သောစိတ်၊ ၃-နှစ်ပါးစုံမှာ ဖြစ်သော
စိတ်၊ ၄-နှစ်ပါးစုံမှာ မဖြစ်သောစိတ်များကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၁-အပ္ပနာဇော ဆဗ္ဗိသ ၂၆-ပါး၊

၂-ဒွေပဉ္စဝိ ၁၀, မနောဓာတ် ၃, ၁၃-ပါး၊

၃-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, ကာမဇော ၂၉,

တဒါရုံ ၁၁၊ ပေါင်း ၄၁-ပါး။

၄-မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ၉-ပါး။

အမှာ။ တခုစီခွဲမေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

● အဘယ့်ကြောင့် အပ္ပနာဇော ဆဗ္ဗိသသည် ပဉ္စဒွါရ
မှာ မဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စာရုံကို အာရုံပြုသောကြောင့် မဖြစ်ပါ။ (သင်)။

ဆောင်။ အပ္ပနာဇော, မဖြစ်ကြ၊ ပဉ္စဒွါရမှာ။
ပဉ္စာရုံဟု၊ အာရုံစု၊ မပြုအကြောင်းပါ။

● အဘယ့်ကြောင့် ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် ၁၀, မနောဓာတ်
၃-ခုတို့သည် မနောဒွါရမှာ မဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စာရုံကိုသာ အာရုံပြုသောကြောင့် မဖြစ်ပါ။
(သင်)။

ဆောင်။ ဒွေပဉ္စမှတ်၊ မနောဓာတ်၊ ကြည်လတ်နေောဒွါ၊
ပဉ္စာရုံစု၊ အာရုံပြု၊ မှတ်ရှုအကြောင်းပါ။

● “တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန်၊ တာနိ စ ပစ္စုပ္ပန်နာနိ ယေဝ”ဟု ဆို
သောကြောင့် ပဉ္စာရုံကို ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ တမျိုးတည်း
သာဟု မှတ်ယူရမည်လော။

အဖြေ။ မယူရပါ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ် သုံးပါးလုံး
ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်။ ပစ္စုပ္ပန် ပဉ္စာရုံ၊ အတိတ်ပဉ္စာရုံ၊ အနာဂတ်ပဉ္စာရုံ သုံးမျိုး
တွင် ပဉ္စဒါရိက စိတ်တို့အား ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံကိုသာ အာရုံပြု
သည်ဟု ပြလိုသောကြောင့် “တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန်” တာနိစ
ပစ္စုပ္ပန်ဘိယေဝံ” ဟုဆိုသည်။

● ဌာန ၂၅-ပါးကို သရုပ်အားဖြင့် ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ စုတိ	နှင့်	ဘဝင်	အကြား	၁-ဌာန (စု-ပ)
၂။ ပဋိသန္ဓေ	။	အာဝဇ္ဇန်း	။	။ (ပ-အာ)
၃။ တဒါရုံ	။	။	။	။ (တ အာ)
၄။ ဇော	။	။	။	။ (ဇ-အာ)
၅။ ဝုဠော	။	။	။	။ (ဝေဝါ-အာ)
၆။ တဒါရုံ	။	ပဋိသန္ဓေ	။	။ (တ-ပ)
၇။ ဇော	။	။	။	။ (ဇ-ပ)
၈။ ဘဝင်	။	ပဉ္စဝိညာဉ်	။	။ (ဘ-ဝိ)
၉။ ဘဝင်	။	ဇော	။	။ (ဘ-ဇ)
၁၀။ အာဝဇ္ဇန်း	။	သမ္ပုဋ္ဌိစိုရ်	။	။ (အာ-သံ)
၁၁။ ပဉ္စဝိညာဉ်	။	သန္တိရဏ	။	။ (ဝိ-တိ)
၁၂။ သမ္ပုဋ္ဌိစိုရ်	။	ဝုဠော	။	။ (သံ-ဝေဝါ)
၁၃။ သန္တိရဏ	။	ဇော	။	။ (တိ-ဇ)
၁၄။ ။	။	ဘဝင်	။	။ (တိ-ဘ)
၁၅။ ဝုဠော	။	တဒါရုံ	။	။ (ဝေဝါ-တ)

၁၆။	ဝုဋ္ဌော	နှင့်	ဘဝင်	အကြား	၁-ဌာန	(ဝေါ-ဘ)
၁၇။	။	။	စုတိ	။	။	(ဝေါ-စု)
၁၈။	အာဝဇ္ဇန်း	။	တဒါရုံ	။	။	(အာ-တ)
၁၉။	။	။	ဘဝင်	။	။	(အာ-ဘ)
၂၀။	။	။	စုတိ	။	။	(အာ-စု)
၂၁။	ဇော	။	ဘဝင်	။	။	(ဇ-ဘ)
၂၂။	။	။	စုတိ	။	။	(ဇ-စု)
၂၃။	တဒါရုံ	။	ပဋိသန္ဓေ	။	။	(တ-ပ)
၂၄။	ဇော	။	။	။	။	(ဇ-ပ)
၂၅။	ဘဝင်	။	။	။	။	(ဘ-ပ)

အမှတ် ၁။ ၁-ကား ပဋိသန္ဓေဌာန ၁ ပါး၊ ၂ မှ ၇ ထိ ဘဝင်ဌာန ၆-ပါး၊ ၈ နှင့် ၉ ကား အာဝဇ္ဇန်းဌာန ၂-ပါး၊ ၁၁ ကား ပဉ္စဝိညာဏဌာန ၁-ပါး၊ ၁၀ ကား သမ္ပဒိန္နိန်းဌာန ၁-ပါး၊ ၁၂ ကား သန္တရဏဌာန ၁-ပါး၊ ၁၃, ၁၄ ကား ဝုဋ္ဌောဌာန ၂-ပါး၊ ၁၅ မှ ၂၀ ထိ ကား ဇောဌာန ၆-ပါး၊ ၂၁ နှင့် ၂၂ ကား တဒါရုံဌာန ၂ ပါး၊ ကျန် ၃၃ ကား စုတိဌာန ၃-ပါး၊ အစိုးရမေးခွန်းမှာ ကား “စုတိဌာန ၃-ပါးကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ” စသည်ဖြင့် မေးလိမ့်မည်၊ ဖြေနိုင်အောင် ကြိုးစားထားပါ၊ (ဋီကာကျော် ပါဠိ ရှည်လွန်း၍ မရေးတော့ပြီ)။

● အောက်ပါ ဆောင်ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

ဆောင်။ တကိစ္စဖြစ်၊ ဆယ့်ခုနစ်ဘည်း၊ လေးဖြစ် နှစ်ပါး၊ ငါးစကဝီ၊ ခြောက်လီမှာဘစ်၊ ခွန်လည်းတစ်ပင်၊ ကိုးဖြစ်ကားတေး၊ ဆယ့်လေးခွန်ရပ်၊ ကိစ္စတပ်သည်၊ ပေါင်းအပ်၊ ခွိပ်ညာသတည်း။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- ၁။ တကိစ္စဖြစ်၊ ဆယ့်ခုနစ်တည်း = အကုသိုလ်
စေတသိက် ၁၄, ဝိရတိ ၃, ပေါင်း ၁၇-ပါး
သည် ဇောကိစ္စသာ တပ်၏။
- ၂။ လေးဖြစ်နှစ်ပါး = အပ္ပမညာ ၂-ပါးသည်
ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိ, ဇော, ၄-ကိစ္စတပ်၏။
- ၃။ ငါးကေဝီ=သောဘန သာဓာရဏ စေတသိက်
၂၀, ဆန္ဒ ၁, ပေါင်း ၂၁-ပါးသည် ပ,ဘ, စု,
ဇော, တဒါရုံ ၅-ကိစ္စတပ်၏။
- ၄။ ခြောက်လံမှဘစ်—ပီတိသည် ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်,
စုတိ, သန္တီရဏ, ဇဝန, တဒါရုံ ၆-ကိစ္စ တပ်၏
- ၅။ ခွန်လည်းတစ်ပင်....ဝီရိယသည် ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်,
စုတိ, အာဝဇ္ဇန်း, ဝုဠော, ဇော, တဒါရုံ ၇-
ကိစ္စတပ်၏။
- ၆။ ကိုးဖြစ်ကားတေး....ဝိတက်, ဝိစာရ, အဓိမောက္ခ
၃-ပါးသည် ပဉ္စဝိညာဉ် ကိစ္စကြည် ကျန် ၉-ကိစ္စ
တပ်၏။
- ၇။ ဆယ့်လေးခွန်ရပ်....သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတ
သိက် ၇-ပါးသည် ၁၄-ကိစ္စလုံးတပ်၏။

● အောက်ပါဆောင်ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြပါ။

ဆောင်။ 'ရံခါမှိမ္မ၊ ဆဝတ္ထုကာ၊ ခုနစ်ဝတည်း၊ ၊ ဟံဒယစွ၊ မှိမြိ
လေးဖြာ၊ ၃ ရံခါမှိလစ်၊ လေးဆယ့်တစ်၊ စိစစ်ဒွေးစညာ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

သဗ္ဗစိတ္တသာရဏစေတသိက် ၇ - ပါးသည်
ဆဝတ္ထုကိုမှီ၏။

၁ ဒေါသ၊ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ၄-ပါး
သည် ဟဒယဝတ္ထုကို အမြဲမှီ၏။

၂ ကျန်စေတသိက် ၄၁-ပါးသည် ဟဒယဝတ္ထု
ကို ရံခါမှီ၏။

အမှတ်။ သဗ္ဗစိတ္တ သာရဏစေတသိက် ၇-ပါးသည် ဆဝတ္ထုကို
မှီသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ကာမဘုံမှာသာရှိသည်။ ရူပဘုံ၌
ဝတ္ထု ၃-ပါးသာရှိ၍ ၃-ပါးသာမှီသည်။ အရူပဘုံ၌ ဝတ္ထု
ရပ်မရှိ၍မရှိ။ ကျန်စေတသိက် ၄၁-ပါးသည် ကာမဘုံ ရူပ
ဘုံတို့၌ ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ အရူပဘုံ၌မရှိ။ ဒေါသ၊ ဣဿ၊
မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စကား အရူပဘုံမှာမဖြစ်၍ စိစစ်ဖွယ်မလို။

● အောက်ပါ ကေနိလင်္ကာ ၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုရေးပါ။

ဆောင်။ ပဉ္စဝိကာမ၊ ဆမဟဂ္ဂါ၊ ရှင်ဗြာနိဗ္ဗာန်၊ နာမ်တဆယ့်လေး၊
တေရသရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တူ၊ တိတ်မှုဆမုတ်၊ နာဂတ်မရှိ၊
ဝိမုတ်နှစ်ဆယ့်ကိုး ရှေးရိုးကျမ်းညီ၊ ကေနိပညတ်၊ ပရမတ္ထ၊
နဝတိံသာ၊ ဆဓာအဇ္ဈတ်၊ ဗာဟုတ်ဆဋ္ဌိ၊ နှစ်စိပဉ္စ၊ မေ့သုံး
ဆယ့်ငါး၊ ကပါးဌဝိ ခွေနှစ်လိတည်၊ ငါးလိမ္မာသုံး၊
ဆယ့်နှစ်သုံးပင်၊ သိကုံးချိုအေး၊ ဆယ့်လေးကိုးလိ၊ ပဉ္စဝိ
သုံးတန်၊ ကေနိရှေးရှု၊ အာရုံပြုသည်....သောတုနောင်လာ
မခဲတည်း။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- ၁။ ပဉ္စဝိကာမ၊ ကာမတရားကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၂၅-ပါး၊ ကာမဝိပါက်တေဝိသ၊ ပဉ္စဒုါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ပေါင်း ၂၅-ပါး။
- ၂။ ဆမဟဂ္ဂါ၊ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၆-ပါး၊ ဝိညာ၊ နေဝ ၆-ပါး။
- ၃။ ရှစ်ဖြာနိဗ္ဗာန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၈-ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ပါး။
- ၄။ နာမ်တဆယ့်လေး၊ နာမ်ကို ကေန အာရုံပြုသော တရား ၁၄-ပါး၊ ဝိညာ၊ နေဝ ၆၊ လောကုတ္တရာ စိတ် ၈၊ ပေါင်း ၁၄-ပါး။
- ၅။ တေရသရုပ်၊ ရုပ်ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၁၃-ပါး၊ ဒွေပဉ္စပညာဉ် ၁၀၊ မနောဓာတ် ၃၊ ၁၃-ပါး။
- ၆။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ်လည်း ထို့အတူ ၁၃-ပါး၊ အထက်ပါ ၁၃-ပါးပင်တည်း။
- ၇။ တိတ်မုဆုတ်၊ အတိတ်ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၆-ပါး၊ ဝိညာ၊ နေဝ ၆-ပါး။
- ၈။ နာဂတ်မရှိ၊ အနာဂတ်ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ်မရှိ၊ အနေကန်တော့ရှိသည်။
- ၉။ ဝိမုတ်နှစ်ဆယ့်ကိုး၊ ကာလဝိမုတ် (-နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်) ကို ကေန အာရုံပြုသော စိတ် ၂၉-ပါး။

ရူပစိတ် ၁၅, အရူပ ပဌမ တတိယစိတ် ၆,
လောကုတ္တရာစိတ် ၈, ပေါင်း ၂၉-ပါး။

၁၀။ ကေဝီပညတ်၊ ပညတ်ကို ကေန အာရုံပြုသော
စိတ် ၂၁-ပါး၊ ရူပစိတ် ၁၅, အရူပ ပဌမ
တတိယစိတ် ၆, ပေါင်း ၂၁-ပါး။

၁၁။ ပရမတ္ထ၊ နဝတိံသာ၊ ပရမတ္ထတရားကို ကေန၊
အာရုံပြုသော စိတ် ၃၉-ပါး၊ ကာမကေန၊
မဟဂ္ဂုတ် ကေန၊ နိဗ္ဗာန်ကေန၊ ၃-ခုပေါင်း
၃၉-ပါး။

၁၂။ ဆဓာအဇ္ဈတ်၊ အဇ္ဈတ္တတရားကို ကေနအာရုံပြု
သောစိတ် ၆-ပါး၊ ဝိညာ၊ နေဝ ၆-ပါး။

၁၃။ ဗာဟုတ်ဆဗ္ဗိ၊ ဗဟိဒ္ဓကို ကေန အာရုံပြုသော
စိတ် ၂၆-ပါး၊ ရူပစိတ် ၁၅, အာကာ ၃,
လောကုတ် ၈, ပေါင်း ၂၆-ပါး။

၁၄။ နှစ်စီပဉ္စ၊ ပဉ္စာရုံကို ကေန အာရုံပြုသောစိတ်
၂-ပါးစီ၊ ရူပါရုံနှင့် စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးစသည်ဖြင့်
တွဲပါ။

၁၅။ ဓမ္မသုံးဆယ့်ငါး၊ ဓမ္မာရုံကို ကေန အာရုံပြုသော
စိတ် ၃၅-ပါး၊ မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်
၃၅-ပါး။

၁၆။ တပါးဌဝီ၊ တပါးကို ကေန အာရုံပြုသော
စိတ် ၂၈-ပါး။

(ဤမှနောက် မေးဖွယ်မရှိ၍ မရေတော့ပြီ)

- အောက်ပါ အနေကန်လင်္ကာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပါ။

ဆောင်။ မခဲစေရန်၊ အနေကန်ကို၊ အကျဉ်းဆိုအံ့၊ ပိုယိုကင်းပ၊
ကမမဟဂ္ဂုတ်၊ ဝိမုတ် ပညတ်၊ ပရမတ်ဟူ၊ ငါးရပ်တူလစ်၊
သုံးဆယ့်တစ်စီ၊ ပစ္စုပ္ပန်တိ၊ နာဂတနှင့်၊ မေ့ရပ်နာမ်၊
ခြောက်တန် ပေါင်းရုံး၊ လေးဆယ့်သုံးစီ၊ သုံးလီအဇ္ဈတ်၊
စွလတ်မှီရောက်၊ ငါးဆယ့်ခြောက်မှန်၊ နိဗ္ဗာန်ဧကံဒဿ၊
ပဉ္စဝယ်၊ လေးဆယ်နှင့်ခြောက်၊ ရွေးကောက်စေမှု၊ ဥဒါန်း
ပြုသည်၊ စေ့ငုဖန်ခါထပ်လဲတည်း။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁။ မခဲစေရန် (ပ) ပိုယိုကင်းပ၊ မခဲစေရန် အနေ
ကန်ကို ကျဉ်းကျဉ်းဆိုမည်၊ အပိုအလိုမပါ
စေရ။

၂။ ကမမဟဂ္ဂုတ်၊ (ပ) သုံးဆယ့်တစ်စီ၊ ကမ
မဟဂ္ဂုတ်၊ ကာလဝိမုတ်၊ ပညတ်၊ ပရမတ်
ငါးပါးကို အနေကန် အာရုံပြုသောစိတ် ၃၁-
ပါးစီ၊ ဟသိတုပ္ပုဒ်ကြည် ကာမဇော ၂၈၊
ဝုဠော၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ပေါင်း ၃၁-ပါး။

၃။ ပစ္စုပ္ပန်တိ (ပ) လေးဆယ့်သုံးစီ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊
အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ခမ္မာရုံ၊ ရုပ်၊ နာမ် ၆-
ပါးကို အနေကန် အာရုံပြုသောစိတ် ၄၃-ပါး
စီ၊ တဒါရုံ ၁၁၊ ကာမဇော ၂၉၊ ဝုဠော၊
အဘိညာဉ်ဒွေ၊ ပေါင်း ၄၃-ပါး။

၄။ သုံးလီအဇ္ဈိတ် (ပ) ငါးဆယ်ခြောက်မှန် = အဇ္ဈိတ္တတရားကို အနေကန်အာရုံပြုသောစိတ် ၅၆-ပါး၊ ကာမစိတ် ၅၄, အဘိညာဉ်ဒွေ, ပေါင်း ၅၆-ပါး။

၅။ နိဗ္ဗာန်ဧကိဒသ = နိဗ္ဗာန်ကို အနေကန် အာရုံပြုသောစိတ် ၁၁-ပါး၊ မဟာကုသိုလ်ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၈, ဝုဠော ၁, အဘိညာဉ် ၂, ပေါင်း ၁၁-ပါး။

၆။ ပဉ္စဉ္စဝယ်၊ လေးဆယ်နှင့်ခြောက် = ပဉ္စာရုံကို အနေကန်အာရုံပြုသောစိတ် ၄၆-ပါး၊ တဒါရုံ ၁၁, ကာမဇော ၂၉, ဝုဠော ၁, မနောဓာတ် ၃, အဘိညာဉ် ၂, ပေါင်း ၄၆-ပါး။

အမှတ်။ ကေနိဟူသည် တမျိုးတည်းကိုသာ အာရုံပြုသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ အနေကန်ကား ၂-မျိုး ၃-မျိုး စသည်ကို အာရုံပြု၏။ ဥပမာ နိဗ္ဗာန်ဧကန်ဆိုက နိဗ္ဗာန်တမျိုးကိုသာ အာရုံပြု၏။ နိဗ္ဗာန်အနေကန်ဆိုက နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုသည် မဟုတ်၊ အခြားတရားများကိုလည်း အာရုံပြုသေ သည်ဟူလို။

မေးဖွယ်။ စာမေးပွဲမှာကား “နိဗ္ဗာန်ကို၊ ကေနိအာရုံပြုသော စိတ် အနေကန်အာရုံပြုသောစိတ်များကိုဖော်ပြပါ” ဟု၎င်း၊ ကေနိ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသောစိတ်၊ အနေကန်အာရုံပြုသော စိတ်များကို သင်္ချာမျှ ဖော်ပြခဲ့ပါ” ဟု၎င်း မေ တတ်၏။ မေ သမျှ ပြေနိုင်ရန် သေသေချာချာ လေ့လာထားပါ။

● “မနောဒွါရိက စိတ္တာနံ...ယထာရဟမာရမ္မဏံ” ဌ
ယထာရဟ အာရုံပြုပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မနောဒွါရိကစိတ်တို့၏ ယထာရဟအာရုံပြုပုံ။

စိတ်	လုံးရေ	ပ	တိ	နာ	နိ	ညတ်	အာရုံ
ဟသိကြဉ်ကာဇော	၂၀	ပြု	ပြု	ပြု	ပြု	ပြု	၆-ပါး
ဟသိတုပ္ပါဒဇော	၁	ပြု	ပြု	ပြု	မ	မ	၆-ပါး
ရူပဇော	၁၀	မ	မ	မ	မ	ပြု	ဓမ္မာရုံ
အရူပပ-တဇော	၄	မ	မ	မ	မ	ပြု	။
အရူပ ဒု-တဇော	၄	ပြု	မ	မ	မ	မ	။
လောကုတ္တရာဇော	၈	မ	မ	မ	ပြု	မ	။

အမှာ။ (နိ=နိဗ္ဗာန်၊ ညတ် = ပညတ်) ပေါင်းမမေးဝဲတခုစီခွဲမေးကာ
လည်း ဖြေတတ်ပါစေ။ ဥပမာ ဒွါရဝိမုတ်စိတ်တို့တွင် ဟသိ
တုပ္ပါဒ၏အာရုံပြုပုံကိုရေးပါဆိုကဟသိတုပ္ပါဒသည် ပစ္စုပ္ပန်
အတိတ်၊ အနာဂတ် အာရုံ ၆-ပါးကို အာရုံပြုပါသည်ဟု
ရေးပါ။

● သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သောမနဿဝေဒနာ၊
ဒေါမနဿဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်
သော စေတသိက်များကို အသီးသီးဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်
ကား ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေ
တသိက် ၆-ပါးတည်း။

သောမနဿဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်ကား
ဒေါသ၊ လူဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
ဝေဒနာ၊ ပေါင်း ၆-ပါးကြည့် ကျန်စေတသိက် ၄၆-
ပါးတည်း။

ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်
ကား ဒေါသ၊ လူဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝေဒနာ၊
ပီတိကြည့် အညသမာန်း ၁၁၊ သဗ္ဗာ ကုသလ
သာဓာရဏ ၄၊ ထိနမိဒ္ဓ ပေါင်း ၂၁-ပါးတည်း။

ဥက္ခေဝ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်
ကား ဒေါသ၊ လူဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ပီတိ၊
ဝေဒနာ ပေါင်း ၆-ပါးကြည့် ကျန်စေတသိက် ၄၆-
ပါးတည်း။

ဆောင်။ သု-ဒုဇေခြောက်၊ လေးဆယ့်ခြောက်သော၊ ဒေါနုစ်ဆယ့်
တစ်၊ ဥပေက္ခာရောက်၊ လေးဆယ့်ခြောက်၊ ရွေးကောက်
စိစစ်ပါ။

● အဟိတ်၊ ဧကဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် စေတသိက်
များကို အသီးသီးဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အဟိတ် စေတသိက်ကား အဟိတ်စိတ်၌ ယှဉ်သော
ဆန္ဒကြည့် အညသမာန်း စေတသိက် ၁၂၊ မောဟမူ
ဒွေး၌ မောဟ၊ ပေါင်း ၁၃-ပါးတည်း။

ကေဟိတ် စေတသိက်ကား မောဟမုဒ္ဒေး၌ ယှဉ်
သော ဆန္ဒပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၁, မောဟ
ကြည် သဗ္ဗာကုသလ သာဓာရဏ ၃, ဝိစိကိစ္ဆာ ၁,
လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပူယုတ်
တို့၌ လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, အလောဘ, အ
ဒေါသ, ပေါင်း ၂၀-တည်း။

ဒွိဟိတ် စေတသိက်ကား ဝိစိကိစ္ဆာ, ပညာ, လောဘ,
ဒေါသ, မောဟ, အလောဘ, အဒေါသ ကြည်
ဒွိဟိတ်စိတ်၌ ယှဉ်သော စေတသိက် ၄၅, တိဟိတ်
စိတ်၌ ယှဉ်သော အလောဘ, အဒေါသ, အမော
ဟ, ပေါင်း ၄၈-ပါးတည်း။

တိဟိတ်စေတသိက်ကား အလောဘ, အဒေါသ,
အမောဟကြည် တိဟိတ်စိတ်၌ ယှဉ်သော စေတသိက်
၃၅-ပါးတည်း။

ဆောင်။ အဟိတ်တေရ၊ ကေန္တစ်ဆယ်၊ ဒွိဝယ်ဌစတ်၊ တိဟိတ်မှတ်၊
ရလတ် သုံးဆယ့်ငါး။

● စက္ခု, သောတ, ဃာန, ဇိဝှာ, ကာယ, မနောဒွါရ
တို့၌ဖြစ်သော စေတသိက်များကို အသီးသီး ဖော်ပြ
ပါ။

အဖြေ။ စက္ခုစသော ၅-ဒွါရ၌ အပ္ပမညာ ကြည် စေတသိက်
၅၀-ဖြစ်၏။ မနောဒွါရ၌ စေတသိက် ၅၂-ပါးလုံး
ဖြစ်၏။

ဆောင်။ စက္ခုအစ၊ ငါးဒွါရ၊ အပ္ပမညာကြည်။
မနောဒွါရ၊ မကြည်ရ၊ ဒွေပညာသပင်။

● ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံ
တို့ကို အာရုံပြုနိုင်သော စေတသိက်များကို အသီးသီး
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အပ္ပမညာကြည် စေတသိက် ၅၀-သည် ရူပါရုံစသော
အာရုံငါးပါးကို အာရုံပြု၏။ စေတသိက် ၅၂-ပါး
လုံးသည် ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြု၏။

ဆောင်။ အပ္ပမညာ၊ ကြည်ဖို့ရာ၊ မှတ်ပါပဉ္စာရုံ၊
ဓမ္မာရုံမှာ၊ ဒွေပညာ၊ ရရာအလုံးစုံ။

● “ဒွါရဝိမုတ္တာနုဉ္စ။ပ။ယထာသမ္ဘဝံ”၌ ယထာသမ္ဘဝံ
အရ အာရုံပြုပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ယထာသမ္ဘဝံ အာရုံပြုပုံ....

စိတ်	ဒွါရ	ပ	တိ	ကံ	ကမ္မ	ဂတိ	ညတ်	အာရုံ
ကာမ ပ,တ	ဆ	ပြု	ပြု	မ	ပြု	မ	မ	ပဉ္စ
ကာမစု	ဆ	မ	ပြု	မ	ပြု	မ	မ	ပဉ္စ
ကာမ ပ,တ,စု	ဆ	မ	ပြု	ပြု	ပြု	မ	မ	ဓမ္မ
ကာမ ပ,တ,စု နော	ပြု	မ	မ	မ	ပြု	ပြု	မ	ရူပ
ရူပ ပ,တ,စု	နော	မ	မ	မ	ပြု	မ	ပြု	ဓမ္မ
အရူပ ပ,တ	နော	မ	မ	မ	ပြု	မ	ပြု	ဓမ္မ
အရူပ ဒု,စ	နော	မ	ပြု	မ	ပြု	မ	မ	ဓမ္မ

မှတ်ချက်။ ဆ=ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတ၊ နော=မနောဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတ။

ဆောင်။ ကာမသန္နိ၊ ဘဝင်သည်ကား၊ ငါးပါးအာရုံ၊ ခြောက်ဖုံ
ဒ္ဒါရ၊ ယူကုန်ကြလျက်၊ ယထာရဟံ၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်၊ တိတံ
ကမ္မ၊ နိမိတ္တဟု၊ အာရုံပြု၏၊ စုတိစိတ်မှာ၊ အတိတ်သာ
တည်း၊ ဓမ္မာရုံကား၊ ထိုစိတ်များ၏၊ တပါးမနော၊ ဒ္ဒါရ
ဇောဖြင့်၊ ယူသော တိတံ၊ ကံနှင့် ကမ္မ၊ နိမိတ္တသင့်၊ ရူပ
အာရုံ၊ တဖုံမနော၊ ဒ္ဒါရဇောဖြင့်၊ ယူသောကေန၊ ပစ္စုပ္ပန်
ရှိ၊ ဂတိနိမိတ်၊ ဆိုရိပ်၎င်း၊ တကြောင်း၊ ဆက်ထုတ်၊
မဟဂ္ဂုတ်တွင်၊ အာရုပ်ပ-တ၊ ရူပသန္နိ၊ ဘွင်စုတိမှာ၊ ဓမ္မာ
ရုံဟော၊ မနောဒ္ဒါရ၊ ဂဟိတမှတ်၊ ပညတ်ကမ္မ၊ နိမိတ္တ
ရှင့်၊ ဒု-စတုတ္ထာ၊ အာရုပ္ပိတွက်၊ မဟဂ္ဂတ၊ ကမ္မနိမိတ်၊
အတိတ်ဟုဟော၊ မနောဒ္ဒါရ၊ ယူရဓမ္မာ၊ အာရုံသာ
သည်....ယထာသမ္ဘဝပေတည်း။

အမှာ။ ၁၃၁၉-ခု၊ ကြီးပုစ္ဆာ၌ “ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၀-ပါးတို့တွင်
ကမ္မနိမိတ်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်၊ ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိ
နိမိတ် ၃-ပါးလုံးကို အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်တို့ကို ထုတ်ပြ
ခဲ့ပါ” ဟု မေးဘူးပြီ၊ ကမ္မနိမိတ်သာ အာရုံပြုနိုင်သော
စိတ်ကား ရှိ၏။ သုံးပါးလုံး အာရုံပြုသောစိတ်ကား မရှိ၊
အထက်တွင် သေချာစွာကြည့်လေ၊ ၎င်းပြင် ဆောင်ပုဒ်နှင့်
အဖြေကို နားလည်အောင် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။

● ကာယဝိညတ္တိရုပ်၏ တရားကိုယ်ကို ထင်ရှားအောင်
ထုတ်ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လှုပ်ရှားမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ္တဇ ဝါယောဓာတ်
ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ကာယဝိညတ်၊ ဝါယောဓာတ်၊ သိမှတ် စိတ္တဇာ။

● “လောကိယေပိယထာယောဂံ၊ ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိပ္ပဝတ္တိယံ” ဌ
လောကိယ အရဖြစ်သင့်သော စိတ်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ လောကီကုသိုလ်နှင့် ကြိယာစိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။
(အကုသိုလ်နှင့် ဝိပါက်မဟုတ်)။

ဆောင်။ လောကိယေပိ၊ ထိုပါဠိ၌၊ လောကီအရ၊ ကု၊ ကြိမျ၊ ယု၊ ကြရ
သည်သာ။

● ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်၏ ကတာကတ ဒုစ္စရိတ၊ သုစ္စရိ
တတို့၌ ကုက္ကုစ္စဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဒုစ္စရိက်ကို ပြုပြီးနောက် “ငါသည် မကောင်းမှု
ဒုစ္စရိက်ကို ပြုမိခဲ့ပြီ” ဟုကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ခြင်းသည် ကတ
ဒုစ္စရိတ ကုက္ကုစ္စတည်း။

သုစ္စရိက်များကို မပြုလိုက်မီသည့်အတွက် “ငါသည်
သုစ္စရိက်ကို မပြုမိလေခြင်း” ဟု နောင်တတဖန် ပူပန်
ခြင်းသည် အကတသုစ္စရိတ ကုက္ကုစ္စတည်း။

● ဒေါသမူဒွေးကို ဝေဒနာ၊ ဟိတ်၊ ကိစ္စ၊ ဒွါရ၊ အာရုံ၊
ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြပါ။

အဖြေ။ ဒေါသမူဒွေးသည် ဒေါမနဿ ဝေဒနာ၊ ဒွိဟိတ်၊
ဇောကိစ္စ၊ ဆဒ္ဓါရိက၊ လောကုတ္တရာကြည် အလုံးစုံ
ကို အာရုံပြု၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ ဖြစ်ပါသည်။

● ၃၁-ဘုံ အကွာအဝေးကို သိသာရုံဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ လူ့ပြည်မှ ငရဲရှစ်ထပ်သို့ ယူဇနာ ၁၅၀၀၀-စီ။
လူ့ပြည်မှ နတ်ပြည် ၆-ထပ်သို့ ယူဇနာ ၄၂၀၀၀၊
အထက်ဆုံးနတ်ပြည်မှ ဗြဟ္မာဘုံ ၂၀-သို့ ယူဇနာ
၅၅၀၀၀၀၀-စီဝေး၏။ (အစိတ်အစိတ် တွက်ကြည့်
ပါ)။

ဆောင်။ သောင်းငါးထောင်စီ၊ ဆချာညီ၊ ရှစ်လီငရဲရွာ။
လေသောင်းနှစ်ထောင်၊ အကွာဆောင်၊ လူ့ဘောင်
နတ်ခြောက်ရွာ။
ငါးသန်းငါးသိန်း၊ ရှစ်ထောင်ချိန်း၊ တွက်ကိန်းဗြဟ္မာရွာ။

● ပုဂ္ဂိုလ်အပြား “ဝါ-က-ရား” ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အပါယ်ဘုံ၌ ဒုဂ္ဂတိပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက်၊ လူ့ဘုံ စတု
မဟာရာဇ်ဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ် ၁၁-ယောက်စီ (၂၂-
ယောက်)၊ ကျန် နတ်ပြည် ၅-ဘုံ၌ ၁၀-ယောက်စီ
(၅၀)၊ ပ-ဈာန် ၃-ဘုံ၊ ဒု-ဈာန် ၃-ဘုံ၊ တ-ဈာန်
၃-ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ ၉-ယောက်စီ (၉၀)၊
အသညသတ်ဘုံ ၁-ယောက်၊ သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၌
၃-ယောက်စီ (၁၅)၊ အရူပ ၄-ဘုံ၌ ၈-ယောက်စီ
(၃၂) ပေါင်း ၂၁၄။ယောက်။ (ဝါ=၄၊ က=၁။
ရား=၂)။

အမှာ။ ဘုံပုဂ္ဂိုလ်ရကို ဝိထိပိုင်း ဘူမိဘေဒ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ အပါယ်ဘုံမှာ
ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်တယောက်ရ၏။ အပါယ် ၄-ဘုံဖြစ်၍ ဒုဂ္ဂတိ
အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက် စသည်ဖြင့် ရေတွက်လေ။

ကာဒီ ဌာဒီ ယကာရာဒီ၊
 နဝသချံာ ပကာသိတာ။
 ပဉ္စသချံာ ပကာရာဒီ၊
 သုညာနာမ သရညနာ။

ကာဒီ၊ ကအစ၊ စျအဆုံး အက္ခရာ ကိုးလုံးတို့
 ကို၎င်း။ ဌာဒီ၊ ဌအစ ဓအဆုံး အက္ခရာ ကိုးလုံးတို့
 ကို၎င်း။ ယကာရာဒီ၊ ယအစ ဌအဆုံး ကိုးလုံးတို့
 ကို၎င်း။ နဝသချံာ၊ အစဉ်အတိုင်း ၁-၂-၃-၄-၅-၆-
 ၇-၈-၉-သချံာတို့ဟူ၍။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။
 ပကာရာဒီ၊ ပအစ မအဆုံး အက္ခရာ ၁၀လုံးတို့ကို။
 ပဉ္စသချံာ၊ အစဉ်အတိုင်း ၁-၂-၃-၄-၅- သချံာတို့
 ဟူ၍။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ သရညနာ၊ သ
 ရ ၈-လုံး၊ ည၊ န တို့သည်။ သုညာနာမ၊ သုညမည်
 ကုန်၏။

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	စျ	သရ-၀
ဋ	ဌ	ဒု	ဓ	ဏ	တ	ထ	ဒ	ဓ	ညာ-၀
ယ	ရ	လ	ဝ	သ	ဂ	ပ	ဟ	ဋ	ညာ
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ					

အထက်ပါဇယားကိုကြည့် က, ဋ, ယ, ပ တို့
 သည် ၁-ခုကိုဟော၏ စသည်ဖြင့်သိလေ။ မာဂဓ
 မှာ သ-သည် ၅-၆-၇-ကိုဟော၏။ သက္ကတမှာကား

“သ,ဂ,ပ”ဟု သသုံးလုံးရှိ၏။ သကား ၅-ခုဟော၊
ဂ ကား ၆-ခုဟော၊ ပ-ကား ၇-ခုဟောတည်း။
ဂကိုသျှ၊ မကို ရှဟု ဖတ်ပါ။ ဤပိဋက သင်္ချာမှာ
ပြောင်းပြန်ယူရ၏။ ဥပမာ “ဝါကရား=၄၁၂”ကို
ပြောင်းပြန်အားဖြင့် ၂၁၄-ဟုယူရ၏။

● အတိမဟန္တာရုံ ဝီထိချပြပါ။

အဖြေ။ တီ-န-ဒ-ပ-စ-သံ-ဏ-ဝု-ဇ ၇-ရုံ ၂။

● မဟန္တာရုံဝီထိချပြပါ။

အဖြေ။ တီ-တီ-န-ဒ-ပ-စ-သံ-ဏ-ဝု-ဇ ၇-ဘ။
တီ-တီ-တီ(ပ) ဘ၊ (မဟန္တာရုံ ၂-ဝီထိ)။

● ပရိတ္တာရုံဝီထိချပြပါ။

အဖြေ။ တီ ၄-န-ဒ-စ-သံ-ဏ-ဝု ၂-ဘ၊
တီ ၅ (ပ)ဘ၊ တီ ၆ (ပ)ဘ၊ တီ ၇- (ပ)ဘ၊
တီ ၈- (ပ) ဘ၊ တီ ၉ (ပ) ဘ၊ (ပရိတ္တာရုံ ၆-ဝီထိ)။

အမှတ်။ ဝုဋ္ဌော ၃-ကြိမ်လည်း ချနိုင်ဆေးသည်။

● အတိပရိတ္တာရုံဝီထိ ချပြပါ။

အဖြေ။ တီ ၁၀-န-ဘ-ဘ-ဘ-ဘ-ဘ-ဘ-ဘ၊
တီ ၁၁-န-ဘ ၅၊ တီ ၁၂-န-ဘ ၄၊ တီ ၁၃-န
ဘ ၃၊
တီ ၁၄-န-ဘ-၂၊ တီ ၁၅-န-ဘ (၆-ဝီထိ)။

အမှာ။ စက္ခုဒွါရ ၁၅ ဝိထိ၊ ပဉ္စဒွါရ ၇၅-ဝိထိရှိ၏။

● ဝိဘူတာရုံ ဝိထိချပြပါ။

အဖြေ။ န-ဒ-မ-ဇ- ၇-ရုံ ၂။

● အဝိဘူတာရုံဝိထိ ချပြပါ။

အဖြေ။ န-ဒ-မ-ဇ ၇-။

● မန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ စျာနဝိထိချပြပါ။

အဖြေ။ န-ဒ-မ ပ-ဥ-နု-ဂေါ-စျာနံ။

● တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ စျာနဝိထိ ချပြပါ။

အဖြေ။ န-ဒ-မ-ဥ-နု-ဂေါ-စျာနံ။

● မန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ္ဂဝိထိကို ချပြပါ။

အဖြေ။ န-ဒ-မ-ပ-ဥ-နု-ဂေါ-မဂ်-ဖိုလ်-ဖိုလ်။

အမှာ။ တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်အဘွက် ပရိကံဖြုတ်၊ ဖိုလ်ဇောသုံးကြိမ်ချ။

● ကေဇ၊ ဒွိဇ၊ တိဇ၊ စတုဇရုပ်များကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ကေဇရုပ်ကား ဟဒယရုပ်၊ ဣန္ဒြိယရုပ်၊ ဝိညတ်ဒွေးတည်း၊ ဒွိဇရုပ်ကား သဒ္ဓတည်း၊ တိဇရုပ်ကား လဟုတာဒိသုံးခုတည်း၊ စတုဇရုပ်ကား အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်၊ အာကာသဓာတ်တည်း။

- အနိယတယောဂီ စေတသိက်တို့တွင် အခါ အခွင့် အားလျော်စွာ နိယတ ယောဂီ ဖြစ်နိုင်ခွင့် ရှိသော စေတသိက်များကို ထုတ်ပြပါ။

အဖြေ။ လောကုတ္တရာစိတ်မှာ ယှဉ်ခိုက် ဝိရတိ စေတသိက် များသည် နိယတယောဂီ ဖြစ်ပါသည်။

ဝိရတိယော ပန တိဿောပိ လောကုတ္တရာ စိတ္တေသု သဗ္ဗထာပိ နိယတာ ဧကတောဝ လဗ္ဘန္တိ။

ဆောင်။ လောကုတ္တရာ၊ ယှဉ်ခိုက်မှာ၊ မှတ်ပါနိယတ။

- အာဟာရ ၄-ပါးဆောင်ပုံကို ဋီကာကျော် လာ တိုင်း အသီးသီးဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ကဗဠိကာရာဟာရသည် ဩဇဋ္ဌမကရုပ်ကို ဆောင် ၏။

ဗဿာဟာရသည် ဝေဒနာ ၃-ပါးကိုဆောင်၏။

မနောသဉ္ဇေတနာဟာရသည်ဘဝသုံးပါး၌ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်ကို ဆောင်၏။

ဝိညာဏာဟာရသည် သဟဇာတ် ဖြစ်သော နာမ် ရုပ်တို့ကို ဆောင်၏။ (ဋီ)။

- ကမ္မဇကေနိ၊ ကမ္မဇအနေကနိ၊ စိတ္တဇကေနိ၊ စိတ္တဇ အနေကနိ ရုပ်များကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ကမ္မဇကေနိကား ဟဒယရုပ်၊ ဣန္ဒြိယရုပ်။ ကမ္မဇ
အနေကန်ကား အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ၈, အာကာသ
ဓာတ်။

စိတ္တဇကေနိကား ဝိညတ်ဒွေ၊ စိတ္တဇအနေကန်
ကား သဒ္ဓရုပ်, လဟုတာဒိတ္တယ, အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်
၈, အာကာသဓာတ်။

● ၁-ရုပ်ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်, ၂- ရုပ် ဣရိ
ယာပုဏ်ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်, ၃-ရုပ်-ဣရိ
ယာပုဏ်-ဝိညတ် သုံးပါးကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်သော
စိတ်, ၄-ရုပ်-ဣရိယာပုဏ်-ဝိညတ်-ရယ်ရှင်ခြင်း ၄-ပါး
ကို ဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်, ၅-ဘာကိုမျှ မဖြစ်စေနိုင်
သော စိတ်များကို ကောက်ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-မနောဓာတ် ၃-ခု, တဒါရုံ ၁၁-ခု, ရူပဝိပါက်
၅-ခု, ပေါင်း ၁၉-ပါးတည်း။

၂-အပ္ပနာဇော ၂၆-ပါးတည်း။

၃-ဝုဠော, ကာမဇော ၂၉, အဘိညာဉ် ဒွေ,
ပေါင်း ၃၂-ပါးတည်း။

၄- ကာမသောမနဿ ၁၃-ခုတည်း။

၅-အရူပဝိပါက် ၄, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀, ပေါင်း
၁၄-ပါးတည်း။

ဆောင်။ မနောဓာတု၊ တဒါရုံက၊ ရူပဝိပါက်၊ ဆယ့်ကိုးမျက်မှာ၊
ရုပ်ကိုသာဘည်း၊ အပ္ပနာဇဝန၊ ဆဗ္ဗိသကာ၊ ယာပထ
လည်း၊ ဖွဲ့တည်ခိုင်စေ၊ တဋ္ဌေဝုဋ္ဌော၊ ကာဇောဘိညာ၊
ဒွတ္တိသာကာ၊ နှစ်ဖြာဒိညတ်၊ ကိုလည်းတတ်၏၊ သော
မနသ်ဟု၊ ဆယ့်သုံးခုကာ၊ ရယ်မှုရှင်ခြင်း၊ လည်ပြု
လျှင်း၏၊ ကြွင်းအာရပ္ပ၊ ဝိပါကနှင့်၊ ပဉ္စဝိညာ၊ ဆယ့်လေး
ဖြာသည်၊ ဘယ်ဟာဖြစ်နိုင်ဘူးတည်း။

● ပါဒကဈာန်နှင့်တူစွာ သောတာပတ္တိ ပဌမဈာန်
ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အခြေခံဖြစ်သော လောကီပဌမဈာန်ကို ဝင်စားပြီး
လျှင် ထိုဈာန်မှထ၍ ပကိဏ္ဏက သင်္ခါရတရားတို့ကို
သုံးသပ်ဆင်ခြင်က (အခြေခံဖြစ်သော ပဌမဈာန်
နှင့်တူစွာ) သောတာပတ္တိ ပဌမဈာန်ကို ရ၏။

အမှတ်။ ပါဒက(=အခြေခံ)ဈာန်က ဒုတိယဈာန်ဖြစ်လျှင် သောတာ
ပတ္တိ ဒုတိယဈာန်ရမည် စသည်ဖြင့် သိပါ။ အခြေခံဈာန်က
၅-ပါးရှိ၍ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် ၅-ပါး၊ ကျန်မဂ်စိတ် ၃-ပါး
လည်း ၅-ပါးစီ၊ ပေါင်းမဂ်စိတ် ၂၀-ရှိ၏ဟူလို၊ (မဂ်စိတ်
၂၀-ဖြစ်၍ စိုလည်း ၂၀-ဖြစ်ရပြန်သည်။

ဆောင်။ ပဌမဈာန်၊ စသည်တို့တွင်၊ မှတ်မထင်ကို၊ ဝင်စားပြီးမှ၊
သင်္ခါရကို၊ ထ၍သုံးသပ်၊ မဂ်ရလတ်မှု၊ မှတ်ယူမပြား၊
အင်္ဂါအားဖြင့်၊ ဝင်စားရာဈာန်၊ တူရပြန်၊ အမှန်ပါဒက။

● သမ္မုသိတဈာန်နှင့်တူစွာ သကဒါဂါမိ ပဉ္စမဈာန်
ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စမဈာန်ကို မဝင်စားပဲ ပဉ္စမဈာန်ကို သက်သက် သုံးသပ် ဆင်ခြင်ရုံနှင့် မဂ်ရက (သုံးသပ် ဆင်ခြင် သော ပဉ္စမဈာန်နှင့်တူ၍) သကဒါဂါမိ ပဉ္စမဈာန် ကိုရ၏။

အမှတ်။ ဘမ္မသဘ (= သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်သော) ဈာန်က ပဉ္စမဈာန် ဖြစ်လျှင် သကဒါဂါမိ ပဉ္စမဈာန်ရမည် စသည်ဖြင့်သိလေ သုံးသပ်ဆင်ခြင်အပ်သောဈာန် (သမ္မသိတဈာန်) က ၅-မျိုး ရှိ၍ မဂ်စိတ် ၄-ခုဟာ ၅-မျိုးစီပြားရ၏ ဟူလို၊ (မဂ်စိတ် ၅-ခုစီပြား၍ ဖိုလ်စိတ်လည်း ၅-ခုစီပင် ပြားရတော့၏)။

ဆောင်။ ပါဒကဈာန်၊ မရှိပြန်ပဲ၊ ဈာန်တခုခု၊ သုံးသပ်မှုမျှ၊ ပြုလုပ် ကလည်း၊ ရအပ်မဂ်မှာ၊ သုံးသပ်ရာ၊ တူပါသမ္မသိး

● ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယနှင့်တူစွာ သောတာပတ္တိ ဒုတိယဈာန် ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စမဈာန်ကို ဝင်စားပြီးလျှင် ထိုဈာန်မှ ထကာ ဒုတိယဈာန်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ မဂ်ရလျှင် (ဝင် စားသော ပုဂ္ဂိုလ်က ဒုတိယဈာန်ကို လိုလားသော ကြောင့်) သောတာပတ္တိ ဒုတိယဈာန်ကို ရ၏။

အမှတ်။ ဒုတိယဈာန်ကိုဝင်စား၍ စတုတ္ထဈာန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းစသည် ဌ ဝင်စားသော ဈာန်သုံးသပ်သောဈာန် ၂-ခုတွင် ပုဂ္ဂိုလ် က ဝင်စားသော ဈာန်အတိုင်း လိုလားက မဂ်လည်း ဝင် စားသော ဈာန်အတိုင်း ဖြစ်ရ၏၊ (ဝင်စားသောဈာန်က ဒုတိယဈာန်ဖြစ်လျှင် မဂ်လည်း ဒုတိယဈာန် ဖြစ်၏) သုံး သပ်သော ဈာန်အတိုင်း လိုလားက မဂ်လည်း သုံးသပ် သော ဈာန်အတိုင်း ဖြစ်ရ၏၊ (သုံးသပ်သောဈာန်က စတုတ္ထ ဈာန်ဖြစ်လျှင် မဂ်လည်း စတုတ္ထဈာန်ဖြစ်ရ၏ ဟူလို။)

ဆောင်။ ဈာန်ကိုပင်လျှင်၊ ဝင်စားပြီးမှ၊ ထ၍တဖန်၊ ဈာန်ဟု သုံးသပ်၊ မဂ်ရလတ်မှု၊ ဖွတ်ယူမခြား၊ ဝင်စားသုံးသပ်၊ ထိုနှစ်ရပ်တွင်၊ လိုချင်ရာစစ်၊ တူစွာဖြစ်၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဇော။

အရှုံးမှတ်ချက်။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ (ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရည်ရွယ်ချက်) မပါပဲ အောက်အောက်ဈာန်ကို ဝင်စား၍ အထက်အထက်ဈာန်ကို သုံးသပ်က သို့မဟုတ် အထက်အထက်ဈာန်ကို ဝင်စား၍ အောက်အောက်ဈာန်ကို သုံးသပ်က မဂ်ရလျှင် အထက်အထက် ဈာန်နှင့် တူစွာရ၏။ ဥပမာ-ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယမရှိပဲ (ပုဂ္ဂိုလ်က ဆယ်ဈာန်ကိုရချင်သည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်မထားပဲ) ပဌမဈာန်ကိုဝင်စားပြီး ဒုတိယဈာန်ကို သုံးသပ်က(ဒုတိယဈာန်က အထက်ကျသောကြောင့်) မဂ်ရလျှင် ပဌမဈာန်မဂ်ကိုမရပဲ ဒုတိယဈာန်မဂ်ကို ရ၏။

● အလှူမဏ္ဍပ် စသည်တို့၌ တရားစကား ဆွေးနွေးခြင်း အဘိဓမ္မာ စကားပြောခြင်း စသည်သည် သမ္မာဝါစာ ဖြစ်ပါမည်လော။

အဖြေ။ ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု မရှိသောကြောင့် သမ္မာဝါစာမဖြစ်ပါ။ သုဘာသိတ ဝါစာသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ တရားစကား၊ ပြောသည်များ၊ မှတ်သားသုဘာသိ၊ ကြံ၍မပါ၊ မဖြစ်ပါ၊ မှတ်ပါရအံ့။

အမှာ။ သမ္မာဝါစာကား၊ ဝိရတိစေတသိက်တည်း၊ ဝိရတိဟူသည်လည်း ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရှောင်ကြဉ်မှုမရှိက ဝိရတိမဖြစ်နိုင်၊ မည်သို့ပဲမေးမေး ဖြေတတ်အောင် ကြံစည်ပါလေ။

- အဘယ့်ကြောင့် ဝီထိခေါ်ပါသနည်း၊ အရကိုလည်း
ကောက်ပြပါ။

အဖြေ။ လူတို့သွားရာလမ်းနှင့် တူသောကြောင့် ဝီထိခေါ်ပါ
သည်၊ အရကား ဝီထိစိတ် ၈၀-ရ၏။

အောငါ။ လမ်းတူဝီထိ၊ အရသိ၊ ဝီထိစိတ်ရှစ်ဆယ်။

- “ပုဗ္ဗာပရနိယာမိတ”၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ဤစိတ်သည် ဤမျှသော စိတ်တို့၏ နောက်၌ဖြစ်
၏။ ဤစိတ်၏အခြားမဲ့ ရှေ့နား၌ ဤမျှသောစိတ်တို့
ဖြစ်ကြ၏ဟု မှတ်သားခြင်းသည် ပုဗ္ဗာပရနိယာမိတ
မည်၏။ (ဋီ)။

- ကေစိတ္တက္ခယ၏ အချိန်ကာလကို ရေးပါ။ (သို့
မဟုတ်) ဂဏန်းဖြင့် ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ လက်ဖျစ်တတွက်၊ မျက်စိတမှိတ် အချိန်ကာလ၏
ကုဋေတသိန်ပုံ ၁ ပုံဖြစ်ပါသည်။ (စာဖြင့်။)
၎င်းအချိန်ကာလ၏

၁၀၀၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀

အချိန်ကာလ = ၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀- အချိန်ကာလ
ဖြစ်ပါသည် (ဂဏန်းဖြင့်)။

- လေတိုက်လို့ သစ်ခက်လှုပ်သကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်းမျိုးကို ဘဝင်လှုပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

အဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ ရှေးဘဝင်စိတ်နှင့် မတူသော နောက်ဝိထိ စိတ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ဘဝင်လှုပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

- ဝိထိစိတ်များသည် အနည်းဆုံး ဘယ်အထိ ဖြစ်ရ ပါသနည်း။

အဖြေ။ အနည်းဆုံး ဝုဋ္ဌောထိအောင် ဖြစ်ရပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ဝုဋ္ဌောထိအုံး၊ အနည်းဆုံး၊ ဖြစ်ထုံးဝိထိစိတ်။

- အတိတ ဘဝင်သည် အနည်းဆုံး ဘယ်နှစ်ကြိမ်၊ အများဆုံး ဘယ်နှစ်ကြိမ် ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အနည်းဆုံး ၁ ကြိမ်၊ အများဆုံး ၁၅-ကြိမ်ဖြစ်ပါသည်။ (နောက်မှာ ဝိထိချပြထားသည်။)

ဆောင်။ အနည်း ၁-ထား၊ များ ၁၅၊ မှတ်သားအတိတ။

- ပဉ္စာရုံသည် အဘယ်အခါက စဖြစ်၍ အဘယ်အခါမှာ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသနည်း။

အဖြေ။ အတိတဘဝင်၏ ဥပါဒ်က စဖြစ်၍ ဘဝင်စလန၏ ဥပါဒ်မှာ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ဘဝင်အတိတ၊ ဥပါဒ်မှသာ၊ စဖြစ်လာ၍၊ စလနာဘဝင်၊ ဥပါဒ်တွင်မှ၊ ထင်လာရ၊ ပဉ္စာရုံတွေ။

- ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အပ္ပနာကို ပြုပြင် စီရင်တတ်သောကြောင့် ပရိကံ၊ အပ္ပနာ၏ အနီး၌ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဥပစာ၊ ရှေ့ပရိကံ နောက်အပ္ပနာအား လျော်သောကြောင့် အနုလုံ၊ ကာမအနွယ် ပုထုဇဉ် အနွယ်ကို ဖြတ်တောက်၍ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ အရိယာအနွယ်ကို ပွားစေတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူ (ဋီ)။

- အာဂန္တုကဘဝင်၏ ကိစ္စကို တိကျစွာရေးပါ။

အဖြေ။ သဝင်ကိစ္စတပ်ပါသည် (ဋီ)။

အမှ။ ဥပေက္ခာသန္တရဏသည် ၅- ကိစ္စတပ်၏။ ထို ၅-ကိစ္စတွင် အာဂန္တုက သဝင်ဖြစ်ခိုက်မှာ သဝင်ကိစ္စသာ တပ်၏။ အထူးသတိပြုပါ။

ဆောင်။ အာဂန္တုပင်၊ ဖြစ်ရစဉ်၊ သဝင်ကိစ္စသာ။

- ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တို့ကို ဒွါရ၊ ကာလ၊ အာရုံတို့နှင့် တွဲစပ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကံသည် မနောဒွါရဂ္ဂဟိတ၊ အတိတ် ကာလ၊ ဓမ္မာရုံ၊ ကမ္မနိမိတ်သည် ဆဒွါရဂ္ဂဟိတ၊ အတိတ်ကာလနှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ ပညတ်အာရုံနှင့် အာရုံ ၆-ပါး၊

ဂတိနိမိတ်သည် မနောဒွါရဂူဟိတ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊
ရူပါရုံ (ဋီ)။

ဆောင်။ မနောဒွါရ၊ အတိတနှင့်၊ ဓမ္မအာရုံ၊ ကံနှင့်ကြို၏။ တဖုံ
ကမ္မ-နိမိတ္တကား၊ ဆဒ္ဓါရမှန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တည်း၊ တိတံကာလ၊
အာရုံဆနှင့်၊ တဝမှတ်သိ၊ ပညတ္တိတည်း၊ ဂတိသဘော၊
မနောဒွါရုံ၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်၊ ရူပံအာရုံ၊ ပြုဖို့ကြိုသည်၊ လုံးစုံ
မှတ်ဖို့ အချက်တည်း။

● “ပုထုဇ္ဇနာန သေက္ခာနံ” ၌ ပုထုဇ္ဇန အရ သေက္ခ
အရ တို့ကိုကောက်ပြပါ။

အဖြေ။ ပုထုဇ္ဇနအရ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇနံ၊ သေက္ခအရ သေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ် ၇-မျိုးဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ပုထုဇ္ဇနာန၊ သေက္ခာနံ၊ အရပုထု၊ တိဟိတ်ရှုလော့၊
တခုသေက္ခ၊ ပုဒ်အရ၊ သေက္ခအားလုံးယူ။

● ရတနတ္ထယ ပဏာမအရကို ကောက်ပြ၍ ဇောဖြင့်
ပိုင်းခြားပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရှိခိုးခြင်းကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော ကုသိုလ်
စေတနာ ဖြစ်ပါသည်။ ပဌမဇော စေတနာဖြစ်ပါ
သည်။

● ၁-နိရောဓ သမာပတ် ဝင်စားနိုင်ဘော ပုဂ္ဂိုလ်၊
၂-ဘုံ၊ ၃-ချုပ်သောရုပ်၊ ၄-ကြွင်းသော ရုပ်များကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-အနာဂါမ် ရဟန္တာ၊
 ၂-ကာမဘုံ အရူပဘုံ၊
 ၃-စိတ္တဇရုပ်၊
 ၄-ကမ္မဇ ဥတုဇ အာဟာရဇရုပ်။

ဆောင်။ နာဂါမ်၊ ရဟန္တာ၊ ကာမာ၊ ရူပ၊ ဝင်စားရ၍၊ စိတ္တဇ
 ချုပ်၊ ကြွင်းသည့်ရုပ်၊ မချုပ် နိရောဓ။

မှတ်ချက်။ ထမင်းအသက် ၇-ရက်ဆိုသောကြောင့် ကာမဘုံမှာ
 ၇-ရက်သာ ဝင်စားနိုင်သည်။ ရူပဘုံမှာကား ရက်ပေါင်း
 များစွာ ဝင်စားနိုင်၏။

● ၁-ပုထုဇဉ်သာ ရသောဘုံ၊ ၂-အရိယာသာ ရသော
 ဘုံ၊ ၃-ပုထုဇဉ်အရိယာ ၂-မျိုးလုံးရသော ဘုံတို့ကို
 ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ၁-အပါယ် ၄-ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၊
 ၂-သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၊
 ၃-ကြွင်း ၂၁-ဘုံ။

ဆောင်။ အပါယ်အသည၊ ပုထုမျှတည်း၊ သုဒ္ဓ-ရိယာ၊ အကြွင်းမှာ၊
 နှစ်ဖြာရေစကောင်း။

● “ဝိထိစိတ္တာ ဝသာနေ၊ ဘဝင်္ဂက္ခယေဝါ”တို့ဖြင့် မရ
 ကာသန္န ဝိထိပေါင်း မည်မျှ ရှိသည်ဟု ပြပါသ
 နည်း။

အဖြေ ၊ ဝီထိစိတ္တာဝသာနေဖြင့် ၁-တဒါရုံနောင် စုတိ၊ ၂-
ဇောနောင်စုတိကျသော ၂-ဝီထိကို ပြပါသည်။

ဘင်္ဂကွယေဝါဖြင့် ၁-တဒါရုံ ဘဝင်နောင်စုတိ၊
၂-ဇောဘဝင်နောင် စုတိကျသော ၂-ဝီထိကို ပြပါ
သည်။ ပေါင်း ၄-ဝီထိ။

● မရဏာသန္ဓဝီထိ ၄-မျိုးကို ချပြပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁-တိ	န	ဒ	ပ	စ	သံ	တိ	ဝု	ဇော	၅	ရုံ	ရုံ	စု(ပဋိသန္ဓေ)
၂-တိ	န	ဒ	ပ	စ	သံ	တိ	ဝု	ဇော	၅	စု		(။)
၃-တိ	န	ဒ	ပ	စ	သံ	တိ	ဝု	ဇော	၅	ရုံ	ရုံ	ဘဝင်စု (။)
၄-တိ	န	ဒ	ပ	စ	သံ	တိ	ဝု	ဇော	၅	ဘဝင်စု		(။)

● ရူပဗြဟ္မာများ သေလျှင် ကြက်ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်
သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ရူပါဝစရစုတိယာ၊ အဟေတု ရဟိတာသိယံ။

● ပုဂ္ဂိုလ်စိတ်အရကို အသေးစိတ် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်
၄-ယောက်၊ စျာန်ရကာမဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုးတို့ကို
ဝီထိပိုင်း၌ ရေးခဲ့ပြီ။

ဈာန်မရ ကာမတိဟိတ် မှာ အကုသိုလ် ၁၂၊
ဟသိကြည် အဟိတ် ၁၇၊ မဟာကု-ဝိ ၁၆၊ ပေါင်း ၄၅-
ရ၏။

ဈာန်မရကာမသောတာပန်မှာ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်
၄၊ ဒေါသမူ ၂၊ ဥဒ္ဓစ္စ ၁၊ ဟသိကြည် အဟိတ်
၁၇၊ မဟာကု-ဝိ ၁၆၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် ၁၊
ပေါင်း ၄၁-ရ၏။

ဈာန်မရကာမသကဒါဂါမ် မှာ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်
၄၊ ဒေါသမူ ၂၊ ဥဒ္ဓစ္စ ၁၊ ဟသိကြည် အဟိတ် ၁၇၊
မဟာကု-ဝိ ၁၆၊ သကဒါဂါမိဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း
၄၁-ရ၏။

ဈာန်မရကာမအနာဂါမ်မှာ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄၊
ဥဒ္ဓစ္စ ၁၊ ဟသိကြည် အဟိတ် ၁၇-မဟာကု-ဝိ ၁၆၊
အနာဂါမိဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၃၉-ရ၏။

ဈာန်မရ ကာမရဟန္တာ မှာ အဟိတ် ၁၈၊ မဟာ
ဝိ-ကြံ ၁၆၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၃၅-ရ၏။

ရူပတိဟိတ်မှာ လောဘမူ ၈၊ ဒေါသမူ ၂၊ စက္ခု
၂၊ သောတ ၂၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိုရ် ၂၊ သန္တိရဏ ၃၊
အာဝဇ္ဇန်း ၂၊ မဟာကု ၈၊ မဟဂ္ဂုတ်ကု-ဝိ ၁၈၊
ပေါင်း ၄၇-ရ၏။

ရူပသောတာပန်မှာ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄၊ ဥဒ္ဓစ္စ ၁၊ စက္ခု ၂၊ သောတ ၂၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန် ၂၊ သန္တီရဏ ၃၊ အာဝဇ္ဇန်း ၂၊ မဟာကု ဂ၊ မဟာဂုဏ်ကု-ဝိ ၁၈၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၄၃ ရ၏။ (သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်တို့မှာ မိမိဖိုလ်ပြောင်းထည့်၍ ၄၃-ခုစီရ၏။

ရူပရဟန္တာမှာ စက္ခု ၂၊ သောတ ၂၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိန် ၂၊ သန္တီရဏ ၃၊ အဟိတ်ကြိယာ ၃၊ မဟာကြိယာ ဂ၊ ရူပဝိ-ကြိ ၁၀၊ အရူပကြိ ၅၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၃၅-ရ၏။

အရူပတိဟိတ် မှာ လောဘမူ ဂ၊ မောဟမူ ၂၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ မဟာကု ဂ၊ အရူပကု-ဝိ ဂ၊ ပေါင်း ၂၇-ရ၏။

အရူပသောတာပန်မှာ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ၄၊ ဥဒ္ဓစ္စ ၁၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ မဟာကု ဂ၊ အရူပကု-ဝိ ဂ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၂၃-ရ၏။ (သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်တို့မှာ မိမိဖိုလ်ပြောင်းထည့်၍ ၂၃-စီပင်ရ၏။)

အရူပရဟန္တာမှာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ မဟာကြိယာ ဂ၊ အရူပ ဝိ-ကြိ ဂ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၁၈-ရ၏။

အမှာ။ အစိုးရမေးခွန်းမှာကား ခွဲမေးလိမ့်မည်။ ပြောနိုင်အောင် အထူးလေ့ကျင့်ထားပါ။ ၎င်းပြင် “ကာမတိဟိတ်နှင့် ရူပတိဟိတ် အထူးကိုရေးပါ” ဟု မေးသူးပြီ။ စိတ်အားဖြင့် အထူးကိုရေးနိုင်၏။ သို့မဟုတ် ကာမတိဟိတ်ကား ဈာန် ရမရ ၂-မျိုးရှိ၍ ရူပတိဟိတ်ကား ဈာန်ရတမျိုးသာ ရှိပါသည်ဟုလည်း ပြောနိုင်ပေသည်။

● ဇစ္စန္ဓ (=ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူ) ဆိုထားရာ အဏ္ဏဇ၊ ဇလာဗုဇသတ္တဝါမျိုးမှာ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ စက္ခုပသာဒ မဖြစ်သေးရကား ဇစ္စန္ဓဟု ခေါ်ရတော့မည်လော။

အဖြေ။ မခေါ်ရပါ။ ပဋိသန္ဓေနောင် သတ္တမ သတ္တာဟ (=၄၉-ရက်မြောက်နေ့) ၌ စက္ခုဖြစ်၏။ ထိုစက္ခုဖြစ်ချိန်မှာ စက္ခုမဖြစ်သူကိုသာ ဇစ္စန္ဓ ခေါ်ရပါသည်။ (ဋီ)။

အမှာ။ သံသေဒဇ သတ္တဝါ၊ ဥပပါတ်သတ္တဝါတို့ကား ပဋိသန္ဓေခဏ၌ စက္ခုဖြစ်ရ၏။ မဖြစ်သျှင် ဇစ္စန္ဓသာ ဖြစ်ရတော့၏။

● “ပဋိသန္ဓိ ဘဝဂံဉ္စ” စသော ဂါထာ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်္ဂ၊ စုတိတို့သည် တဘဝ၌ ဘုံ၊ ဇာတ်၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့် တူကြ၏-ဟု ဆိုထားရာ အမြဲမှတ်ယူရမည်လော။

အဖြေ။ အဂန္တုကဘဝင်္ဂစိတ်သည် ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အာရုံချင်း မတူသောကြောင့် အမြဲမမှတ်ရပါ။ (ဋီ)။

● အာစိဏ္ဏကံက အားကြီးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့်
အာသန္နကံက အရင် အကျိုးပေးရပါသနည်း။

အဖြေ။ သေခါနီးကာလနှင့် နီးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
(ဋီ)။

ဆောင်။ သေခါနီးရာ၊ ချိန်အခါနှင့်၊ နည်းရှာလေရာ၊ အာသန္န၊
ဦးစွာ အကျိုးပေး။

အမှတ်။ နွားခြံတခုထဲမှာ ဖျပ်လပ်သန်မာသော နွားများ ရှိသော်
လည်း ခြံမှအိပ်သော နွားအိုကြီးသည် အရင်ဆုံးတွက်ရ
သကဲ့သို့မှတ်။

● သုစရိုက် ၁၀-ပါးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ပါဏာတိ ပါတာ ဝိရတိ၊ ၂-အဒိန္နာ ဒါနာ
ဝိရတိ၊ ၃-ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝိရတိ၊ ၄-မုသာ
ဝါဒါ ဝိရတိ၊ ၅-ပိသုဏဝါစာ ဝိရတိ၊ ၆-ဖရသဝါစာ
ဝိရတိ၊ ၇-သမ္ပပ္ပလာပါ ဝိရတိ၊ ၈-အနဘိဇ္ဈာ၊
၉-အဗျာပါဒ၊ ၁၀-သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

အမှတ်။ ဒုစရိုက် ၁၀-ပါး ရေ ပါဆိုကာ ဝိရတိပုဒ်ကိုဖြုတ် ၈, ၉,
၁၀-တို့၌ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟု ရေးပါ။

● “နွားကိုသတ်သော သူများသည် နွားမွေးနှင့်အမျှ
ပြန်ပြီးအသတ်ခံရတတ်သည်”ဟု ရှေးလူကြီးများက
ဆုံးမကြရာ ဟုတ်နိုင်ပါမည်လော။

အဖြေ။ ဟုတ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် တထစ်ချတော့ မမှတ်
သားသင်ပါ။

ဆောင်။ နွားကိုသတ်ကာ၊ မွေးအမျှ၊ ခံရပြန်နိုင်သည်။

အမှတ်။ လက်ဖျစ်တတွက် အချိန်မှာ စိတ်ပေါင်း ကုဋေတသိန်းမျှ ဖြစ်၏ဟု ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားရာ နွားသတ်နေ စဉ်မှာ စိတ်ပေါင်း မရေတွက်နိုင်အောင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အေစိတ်တိုင်းမှာပင် စေတနာယှဉ်၏။ စေတနာ တခု တခုက ပဋိသန္ဓေကျိုး တခုစီပေးနိုင်ရကား နွားမွေးထက် ပင် ပို၍ အသတ်ခံရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် အခြား ကုသိုလ်ကံကလည်း ကယ် ဆယ်နိုင် သေးသော ကြောင့် တထစ်ချ မမှတ်သင့်ပါ။

● “ပါကဋ္ဌာနဝသေန” ၌ ပါကဋ္ဌာနအရကိုရေးပါ။

အဖြေ။ ၃၁-ဘုံ ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ပါကဋ္ဌာန၊ ထိုအရ၊ ယူရဘုံအားလုံး။

● “ပါကကာလ ဝသေန” ၌ ပါကကာလ အရကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ကံပြုပြီးစ အခါမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရာ အခါတိုင် အောင် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)

ဆောင်။ ကံပြုပြီးမှ၊ နိဗ္ဗာန်ကျ၊ ပါကကာလခေါ်။

● “ကိစ္စဝသေန” ၌ ကိစ္စအပြားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဇနန၊ ဥပတ္တမ္ဘန၊ ဥပပိဋ္ဌန၊ ဥပစ္ဆေဒန အားဖြင့် ၄-ပါးဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

● ဇီဝိတိန္ဒြေကိုချရာ၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ၂-ပါးတွင် အဘယ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ ချနိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုသာ ချနိုင်ပါသည်။ (ပါဠိ)။

ဆောင်။ ရုပ်ဇီဝိသာ၊ ချနိုင်ပါ၊ နာမ်မှာ မချနိုင်။

မှတ်ရန်။ ပါဠိ=ပါရာဇိကကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ။

- ဥဘတောဗျည်းတယောက် ပုရိသအသွင်ဖြင့် မိန်းကလေးတယောက်နှင့် ပျော်ပါးပြီး မွေးဖွားလာသောသားက ၎င်းဥဘတောဗျည်းကို သတ်လျှင် မာတုဃာတကကံ ထိုက်မည်လော ပိတုဃာတကကံ ထိုက်မည်လော။

အဖြေ။ ပိတုဃာတကကံ ထိုက်ပါသည်။

ဆောင်။ ဥဘတောဗျည်းမ-က၊ ပုရိသအသွင်၊ တပါးကညာခင်နှင့်၊ ပေါင်းဖက်ကာ သန္ဓေပေး၊ မွေးသည့် သားသျှင်၊ မချစ်ခင်၊ မကြင်နာဆိုသား၊ ထိုဗျည်းကို သေအောင်သတ်လျှင်၊ ဖ-သတ်ကံ သည်အချက်တွင်၊ ဆုံးဖြတ်ဉာဏ် သည် နှယ်သက်တယ်၊ မြွက်ကဲ့ထင်ရှား။ (မန်လည်ဆရာတော်)

- အကုသလကမ္မပထတရား ၁၀-ပါး၌ သုရာပါနကို အဘယ့်ကြောင့် မဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ၌ သင်္ဂြိုဟ် ရေတွက် အပ်သောကြောင့် မဆိုပါ။ (ဋီ)။

- မိ-ဖ-ဆရာသမားများက သားသမီးတပည့်တို့အား ကြိမ်းမောင်းဆဲဆိုရာ၌ ဖရုသဝါစာ ဖြစ်မဖြစ် စိစစ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ်ထားနှုံးညံ့သောကြောင့် မဖြစ်ပါ။ (ဋီ)။

- စကားပြော ချီသာစွာဖြင့် ကြိုးမိန့် ပေးနေသော တရားသူကြီး၏ စကားကို ဖရုသဝါစာ မဟုတ်ဟု မှတ်ယူရမည်လော။

အဖြေ။ စကားပြော ချီသာသော်လည်း စိတ်ထားကြမ်းသောကြောင့် ဖရုသဝါစာပင် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။
အကုသလ ကမ္မပထတရား ၁၀-ပါး၏ မူလကို ပြဆိုရာ၌ လောဘနှင့် ဒေါသကိုသာ ပြဆို၍ အဘယ့်ကြောင့် မောဟ မပြဆိုပါသနည်း။

အဖြေ။ အကုသလ ကမ္မပထတရား ၁၀-ပါးလုံး၏ မူလဖြစ် နေသောကြောင့် မပြဆိုပါ။ (ဋီ)။

- မိမိပြုလုပ်ထားသော ကောင်းမှုများကို အမျှ ပေးဝေ (=ပတ္တိဒါန) ပြုလျှင် လျော့နည်းသွားသည်ဟု တချို့လူများက ပြောဆိုကြရာ ဟုတ်ပါမည်လော။

အဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ အမျှပေးဝေပါက ကောင်းမှုကုသိုလ်များ လျော့ပါးမှု လုံးဝမရှိပဲ တိုးမြှင့်တိုးပါသည်။ (အဋ္ဌသာလိနီ)။

- “တဒေဝ စိတ္တံ ယာဝ စုတိ စိတ္တုပ္ပါဒါ” ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်မှာ ချုပ်သွားပြီးဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ပင် ဘဝင်စိတ်, စုတိစိတ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့သည် ဘုံ၊
ဇာတ်၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့် တူကြ
သောကြောင့် သဒိဿပစာ အားဖြင့် ဆိုပါသည်။
(ဋီ)။

● “ဒုတိယဇ္ဈာန ဝိပါကံ တတိယဇ္ဈာန ဝိပါကဉ္စ ဒုတိ
ယဇ္ဈာန ဘူမိယံ” ၌ အဘယ့်ကြောင့် တတိယဇ္ဈာန်
ဝိပါကံသည် ဒုတိယဇ္ဈာန်ဘုံမှာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘုံက ၄-မျိုးဖြစ်၍ ဈာန်စိတ်က ၅-မျိုး (=ပဉ္စက
နည်း) ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (ဋီ)။

အမှာ။ အဘယ့်ကြောင့် စတုတ္ထဈာန်ဝိပါကံက တတိယဇ္ဈာန်ဘုံမှာ
ပဉ္စမဈာန်ဝိပါကံက စတုတ္ထဈာန်ဘုံမှာ ဖြစ်ရပါသနည်းဟု
မေးကလည်း ဤအဖြေပင်။

● ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ စုတိစိတ်သည် အဘယ်ကို အာရုံပြု
ပါသနည်း။

အဖြေ။ ထင်လာတိုင်းသော နာမ်ရုပ်တရားများနှင့် ကသိုဏ်း
စသော နိမိတ်များကို အာရုံပြုပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ မြတ်ရဟန္တာ၊ စုတိမှာကား၊ ထင်လာလေငြား၊ နာမ်ရုပ်
များနှင့်၊ ထင်ရှားနိမိတ္တ၊ ကသိုဏ်းစ၊ မှတ်ကြအာရုံပြု။

● အဘယ်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံများ ထင်ရှားရှိနေစဉ် သတ္တဝါ
များ စုတေကြပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရ ကမ္မနိမိတ်အာရုံ၊ မနောဒ္ဓါရ၌ ဂတိနိမိတ်
အာရုံများ ထင်ရှားရှိနေစဉ် စုတေကြပါသည်။

● “ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတဉ္စ” ၌ နိမိတ်
၂-ခုလုံး ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတ ဖြစ်ပါသလော။

အဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ ကမ္မနိမိတ်သာ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတ ဖြစ်၍
ဂတိနိမိတ်ကားမနောဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ) ။

● ငရဲကြီး ဂ-ထပ်နှင့် ၎င်းတို့၏ အသက်တမ်းကို လူ့
အရေအတွက်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ငရဲ	အသက်တမ်း
၁။ သဗ္ဗိ၎င်း	၁၂၂၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀-နှစ်
၂။ ကာဠသုတ်	၄၈၈ သုညဆယ်လုံး
၃။ သံဃာတ	၁၉၅၂ ။ ။
၄။ ရောရဝ	၇၈၀၈ ။ ။
၅။ မဟာရောရဝ	၃၁၂၃၂ ။ ။
၆။ တာပန	၁၂၄၉၂၈ ။ ။
၇။ မဟာတာပန	၁၂ အန္တရကပ်
၈။ အဝီစိ	အန္တရကပ် ၁-ကပ်

အမှတ်။ စတုမဟာရာဇ် အနှစ် ၅၀၀-သည် သဗ္ဗိ၎င်းငရဲတရက်။
သဗ္ဗိ၎င်းငရဲသက်ကား အနှစ်၅၀၀၊ ကုန်နတ်ပြည် ၅-
ထပ်နှင့် ငရဲ ၅-ထပ်ကို တွေ့စပ်ပါ။ ငရဲကြီး ဂ-ထပ်တွင်

အသက်တမ်းအဘို့ဆုံးဖြစ်သော သဒ္ဓါဝါဒ်ရဲ့အသက်တမ်း
ကိုပင် တော်တော်တန်တန် ဂဏန်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
များ ဖတ်ဘတ်ဖို့ မလွယ်ကူလှတော့။ ငရဲကြီး ဂ-ထပ်၏
ဆင်းရဲပုံကိုကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရှင် ဘုရားရှင်ကိုယ်
တော်မြတ်ကြီးသော်မှ ဟောပြောတော် မမူနိုင်ခဲ့။ သို့ဖြစ်၍
လူ့ဘဝရစဉ်အခိုက် ငရဲကြီး ဂ-ထပ်မှ ကင်းလွတ်ရအောင်
ကြိုးစားကြရ၏။

● ကံ၊ စိတ်ဥတု၊ အဟာရ ဟူသော အကြောင်း တရား
တို့ကြောင့် ရုပ်များ ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့်
သဗ္ဗညုပနေတံ ရူပံအဟေတုကံ”ဟု ဆိုရပါသနည်း။
အဖြေ။ လောဘစသော ဟိတ် ၆-ပါးနှင့် မယှဉ်သော
ကြောင့် “အဟေတုကံ (=အကြောင်းမရှိ)”ဟု ဆို
ပါသည်။

● “သဗ္ဗညု ပနေတံ ရူပံ သပ္ပစ္စယံ” ၌ သပ္ပစ္စယ အရ
မယူထိုက်သော ရုပ်များရှိပါက သင်္ဂဟ ထောက်၍
ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုရှိပါသည်။
လက္ခဏာရူပါနိ နကုတောစိ ဇာယန္တိ။

● အဘယ့်ကြောင့် မဟာဘုတ်ခေါ်ပါသနည်း။
အဖြေ။ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်
၎င်း၊ မျက်လှည့်သမား- ဘီလူးမတို့နှင့် တူသော
ကြောင့်၎င်း မဟာဘုတ်ခေါ်ပါသည်။

မဟန္တာ ပါတုဘူတာတိ၊
မဟာဘူတသမာတိ ဝါ။

ဝဉ္ဇကတ္တာ အဘူတေန၊
မဟာဘူတာတိ သမ္မတာ။

မဟန္တာ၊ ကြီးကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။
ပါတုဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိဝါ၊
ထို့ကြောင့်၎င်း။ အဘူတေန၊ မဟုတ် မမှန်သော
ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝဉ္ဇကတ္တာ၊ လှည့်ပါး တတ်ကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဘူတသမာ၊ မျက်လှည့်သမား
ဘီလူးများနှင့် တူကုန်၏။ ဣတိဝါ၊ ထို့ကြောင့်၎င်း။
မဟာဘူတာတိ၊ မဟာဘုတ်တို့ဟူ၍။ သမ္မတာ၊
သမုတ်အပ်ကုန်ပြီ။

● ဘာဝရုပ် ၂-ခုသည် ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေအခါ
၂-မျိုးတွင် အဘယ်အခါမှ စ၍ ဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ကမ္ဘာဦးသားများအတွက် ပဝတ္တိအခါမှ၊ နောက်
လူများ အတွက် ပဋိသန္ဓေအခါမှ စ၍ ဖြစ်ပါသည်။
(အဋ္ဌသာလိနီ)။

● အာပေါဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်ကို အဘယ်သို့
ခေါ်ကြပါသေးသနည်း။

အဖြေ။ အာပေါဓာတ်ကို သမ္ဘဝရုပ်၊ ဝါယောဓာတ်ကို
ဗလရုပ်ဟု ခေါ်ကြပါသေးသည်။ (အဋ္ဌသာလိနီ)။

အမှတ်။ ဗလရုပ်၊ သမ္ဘဝရုပ်တို့ကို ရေးပါဆိုက ဖြေတတ်ပါစေ၊ ဇရတနှင့် အနိစ္စတာကို “ရောဂရုပ်” ဟု ခေါ်သေးသည်။

- ဣန္ဒြိယရုပ် ၈-ခုတို့တွင် အဘယ် ဣန္ဒြိယရုပ်သည် အဘယ်တရားကို အစိုးရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဿာဒိန္ဒြေ ၅-ပါးသည် ဝိညာဉ် ၅-ပါးကို အစဉ်အတိုင်း၊ ဘာဝရုပ် ၂-ပါးသည် လိင်္ဂ-နိမိတ္တ-ကုတ္တ အာကပ္ပ ၄-ပါးကို၊ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်တို့ကို အစိုးရပါသည်။

- ပုထုဇဉ်တို့၏ စုတိစိတ်သည် ရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသလော။

အဖြေ။ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

အမှတ်။ မူလဒ္ဓိကာ ဆရာအရှင်အာနန္ဒာကား မဖြစ်စေနိုင်ဟု ဆို၏၊ ဘုရားရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်ကား ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်။

- ဇာဂရဏစိတ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အပ္ပနာဇော ဆဗ္ဗိသ ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

- နိုင်လောကသော ရန်သူကိုမြင်၍ ပြုံးရာ၌ ဒေါသစိတ်ဖြင့် ပြုံးသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်ကြောင့်သောမနဿဇော ၁၃-ပါးကသာ ပြုံးရယ်မှုကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ နိုင်လောက်သောရန်သူကိုမြင်စဉ် ဒေါသဖြစ်၏၊ ထို
 နောင် သောမနဿဖြစ်၏၊ ထိုသောမနဿဖြင့် ပြုံး
 သောကြောင့် ဆိုပါသည်။ (ဒေါသဖြင့် ပြုံးသည်
 မဟုတ်။)

● ကလပ်အင်္ဂါ ၄-ပါးတို့တွင် ကေပွါဒဆိုက ပြီး
 လျက် အဘယ့်ကြောင့် ကေနိုရောဓကို ဆိုရပါသ
 နည်း။

အဖြေ။ နာမ် (=စိတ်, စေတသိက်) တို့ကို နစ်စေလိုသော
 ကြောင့် ဆိုပါသည်။

အမှ။ ကလပ်ကွဲ မှီရာကွဲသော ရုပ်တို့ကို နစ်စေလို၍ ကေနိဿယ
 ကို ဆိုသည်၊ ရွှေလက္ခဏာ ၃-ပါးနှင့် ညီညွတ်သော ရုပ်
 များ ကေနိ အတူတကွ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြလိုသောကြောင့်
 သဟဝုတ္တိနောကို ဆိုသည်။

● သေမင်းခေါ်ရာ, မလိုက်သာ, ဘယ်အခါပါနည်း။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်မှ စ၍ စိတ္တက္ခဏ ၁၇-ချက်တိုင်အောင်
 သေမင်းက ခေါ်လို့မရပါ၊ (ဝါ) မသေနိုင်ပါ။

● ဖြစ်ပြီးအကုသိုတ်တရားများမှာ ချုပ်သွားပြီး ဖြစ်
 ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် “ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ
 အနုပ္ပါဒါယ ဝါယာမော” (=ဖြစ်ပြီး အကုသိုလ်

တရားများကို မဖြစ်ရလေအောင် အားထုတ်ခြင်း)
ဟု ဆိုရပါသည်။

အဖြေ။ ဖြစ်ပြီးအကုသိုလ်များကို နောက်ထပ် နှလုံးမသွင်း
ခြင်းကို “ဥပ္ပန္နာနံ။ပ။ဝါယာမော” ဟု ဆိုလိုသော
ကြောင့် ဆိုပါသည်။

● လောကုတ္တရာစိတ်တိုင်း ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-
ပါးလုံး ရကြပါသလော။

အဖြေ။ မရပါ။ ပဌမဈာန်မှာ ၃၇-ပါး၊ ဒု-တဈာန်မှာ
ဝိတက်ကြည် ၃၆-ပါး၊ စ-မဈာန်မှာ ဝိတက်၊ ဝိစာရ
ပီတိကြည် ၃၅-ပါး ရပါသည်။

သဗ္ဗေလောကုတ္တရေဟောန္တိ၊
နဝါ သင်္ကပ္ပပီတိယော။

● ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း တရားတွေ များစွာ ရှိပါလျက်
အဘယ်ကြောင့် တဏှာကိုသာ သမုဒယ သစ္စာ
(=ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းအမှန်) ဟု ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပခာနအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုပါသည်။
(၉)။

● “မဂ္ဂယုတ္တာ ဖလာစေဝ၊ စတုသစ္စ ဝိနိဿဋ္ဌာ” ဟု
သော သင်္ဂြိုဟ်ပါဠိနှင့် “စတုသစ္စ ဝိနိမုတ္တော

ဥေယျောနာမနတ္ထိ” ဟူသောနေတ္ထိအဋ္ဌကထာစကား
သည် ဆန့်ကျင်မနေပါသလော။

အဖြေ။ ရှေ့စကားကား မုချ၊ နောက်စကားကား မုချော
ပစာရ (=မုချ×ဥပစာရ) စကားဖြစ်၍ မဆန့်ကျင်
ပါ။

● အခြားတရားများလည်း ရှိပါလျက် အဘယ့်ကြောင့်
အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကိုသာ မူလတရားဟု ဆိုရပါသ
နည်း။

အဖြေ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ ရှေ့ပိုင်းမူလကား အဝိဇ္ဇာ၊ နောက်
ပိုင်းမူလကား တဏှာဖြစ်သောကြောင့် ဆိုပါသည်
(ဋီ)။

● ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရ သင်္ဂဟထောက်၍ တရားကိုယ်
ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောကီစိတ် ၈၁၊ စေတသိက် ၅၂၊ ရုပ် ၂၈။

ဝဋ္ဋမာဗန္ဓ မိစ္ဆေဝံ၊

တေဘူမက မနာဒိကံ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဂါတိ၊

ပဋ္ဌပေသိ မဟာမုနိ။

● နိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှားရှိနေပါလျက် အဘယ့်ကြောင့်
အတ္ထိပစ္စည်း မတပ်ပါသနည်း။

အဖြေ။ နိဗ္ဗာန်သည် ကာလဝိမုတ်ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသောကြောင့် မတပ်ပါ။ (ဋီ)။

- ဓမ္မာနုဿတိအရမှာ နိဗ္ဗာန်ပါဝင်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥပသမာနုဿတိကို ထပ်ဆိုရပါသနည်း။

အဖြေ။ အသင်္ခတ၊ အမတ စသော အဖြစ်ဖြင့် မဂ်ဖိုလ်တို့ ထက် ထူးသောကြောင့် ဆိုပါသည်။

အမှာ။ မဉ္ဇု = မဏိသာရမဉ္ဇုသာကျမ်း။

- ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနဿတိတို့၌ အဘယ့်ကြောင့် အနုသဒ္ဓါမပါပါသနည်း။

အဖြေ။ ၃၂-ကောဠာသတို့ကို အနုလုံပဋိလုံ စီးဖြန်းခြင်းဖြင့် အဖန်ဖန် စီးဖြန်းရာ ရောက်သောကြောင့် ကာယဂတာသတိမှာ အနုသဒ္ဓါမပါ။

ပစ္စုပ္ပန် သက်သက် ဝင်သက်ကို တကြိမ်သာ အာရုံပြုသောကြောင့် အာနာပါနဿတိမှာ အနုသဒ္ဓါမပါ။

- “အာကာသဝဇ္ဇိဟ ကသိဇဏသု”၌ အဘယ့်ကြောင့် အာကာသ ကသိုဏ်းကို ကြဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ အာကာသ ကသိုဏ်းကို ခွဲခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသောကြောင့် ကြဉ်ရပါသည်။ (ဋီ)။

● ဝသီဘော် ၅-ပါး၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စျာန်အင်္ဂါတို့ကို အမြန်ဆုံးဆင်ခြင်နိုင်သော အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၏ သတ္တိသည် အာဝဇ္ဇန ဝသီဘော်၊

စျာန် ဝင် စား လို၍ ဘဝင်များစွာမကျပဲ အလိုရှိသလောက် စျာန်စိတ်များကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်းသည် သမာဗဇ္ဇနဝသီဘော်၊

စျာန်ဝင်စားလိုသမျှ ကာလအတွင်းဝယ် ဘဝင်မကျနိုင်အောင် ဟန့်တားလျက် စျာန်စိတ်အစဉ်ကို ချထားနိုင်ခြင်းသည် အဓိဋ္ဌာန ဝသီဘော်၊

ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသောအချိန်အတိုင်း စျာန်မှ ထနိုင်ခြင်းသည် ဝုဋ္ဌာနဝသီဘော်၊

စျာန်အင်္ဂါတို့ကို အမြန်ဆုံး ဆင်ခြင်နိုင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၏ သတ္တိသည် ပစ္စဝေက္ခဏ ဝသီဘော် မည်၏။

● ဝိပဿနုပက္ကိလေသ တရားပြ ဂါထာကိုရေး၍ အနက်ပေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သြဘာသော ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊
အဓိမောက္ခော စ ပဂ္ဂဟော။
သုခံ ဉာဏမုပဋ္ဌာန၊
မုပေက္ခာ စ နိကန္တိ စ။

ဩဘာသော = ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ၎င်း၊ ပီတိ =
နှစ်သက်ခြင်း၎င်း၊ ပဿဒ္ဓိ = ကိုယ်စိတ် ၂-ပါး၏ ငြိမ်း
အေးခြင်း၎င်း၊ အဓိမောက္ခောစ = သက်ဝင်ယုံကြည်
သော သဒ္ဓါ၎င်း၊ ပဂ္ဂဟော = စိတ်ကိုချိုးမြှောက်တတ်
သော ဝီရိယ၎င်း၊ သုခံ = သုခဝေဒနာ၎င်း၊ ဉာဏံ =
ဝိပဿနာဉာဏ်၎င်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ = အာရုံ၌ မြဲမြံစွာတည်
သော သတိ၎င်း၊ ဥပေက္ခာစ = တကြမဇ္ဈတ္တတာ၊
အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ၎င်း၊ နိကန္တိစ = နူးညံ့သော တဏှာ
၎င်း။

- အသံထွက် ရုပ်ရှင်ကို ကြည့်ရှုရာ၌ စက္ခုဒွါရ ဝီထိ၊
သောတဒွါရဝီထိ ၂-ခု ပြိုင်တူ ဖြစ်မည်လော။

အဖြေ။ မဟုတ်ပါ။ စက္ခုဒွါရဝီထိက အရင်ဖြစ်ပါသည်။

အမှာ။ စိတ်ပေါင်းများစွာပါဝင်သော ဝီထိ ၂-ခု ပြိုင်တူဖြစ်ဖို့မှာ
နေနေသာသာ စိတ်နှစ်ခုပင်လျှင် ပြိုင်တူဖြစ်ရိုးထုံးစံမရှိပေ၊
တခုပြီးမှ တခု ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

- သဘာဝရုပ်၊ သလက္ခဏာရုပ်၊ နိဗ္ဗန္ဓရုပ်၊ ရူပရုပ်၊ သမ္မ
သနရုပ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပထဝီဓာတ်သည် ကက္ခဋတ္တ လက္ခဏာ စသည်ဖြင့်
မိမိဆိုင်ရာ လက္ခဏာရှိသောရုပ်သည် သဘာဝရုပ်။
အနိစ္စတာစသော အများဆိုင်ရာ လက္ခဏာရှိသော
ရုပ်သည် သလက္ခဏာရုပ်။

ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား ၄-ပါး
တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်သည် နိပ္ပန္နရုပ်။

ရုပ်ဆိုသည့်အတိုင်း ဖောက်ပြန်တတ်သော ရုပ်သည်
ရူပရုပ်။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု လက္ခဏာရေး ၃-ပါးသို့
တင်၍ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်သောရုပ်သည် သမ္မသန
ရုပ် မည်၏။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ကက္ခဠတ္တာ၊ အစပြာသည့်၊ လက္ခဏာရှိကြ၊ ဆယ့်ရှစ်ဝ၊
သဘာဝရုပ်ခေါ်။

အနိစ္စတာ၊ အစပြာသည့်၊ လက္ခဏာရှိကြ၊ ဆယ့်ရှစ်ဝ၊
သလက္ခဏခေါ်။

ကံစိတ်စသား၊ အကြောင်းချားကြောင့်၊ ထင်ရှားဖြစ်ရ၊
ဆယ့်ရှစ်ဝ၊ နိပ္ပန္နရုပ်ခေါ်။

ရုပ်ဆိုတိုင်းပင်၊ ရှေးအစဉ်မှ၊ အသွင်ထူးထ၊ ဖောက်ပြန်က၊
ရူပရုပ်ဟုခေါ်။

● “ကာမာဝစရံ”၌ ကာမအရ၊ အဝစရအရ၊ ကာမာ
ဝစရအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာမ အရကား ကာမတဏှာ ရ၏။

(တနည်း) ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။

(တနည်း) ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမ ရ၏။

အဝစရ အရကား ကာမတဏှာ ရ၏။

(တနည်း) ကာမစိတ် ၅၄-ပါး ရ၏။

(တနည်း) ဝတ္ထုကာမ ကိလေသာကာမ ရ၏။

ကာမာဝစရ အရကား ကာမစိတ် ၅၄-ပါး ရ၏။

(တနည်း) ကာမ ၁၁-ဘုံ ရ၏။

- “မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစိတ္တံ”၌ မနောအရ၊ မနောဒွါရ
အရ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မနောအရကား ဝိထိစိတ် ၈၀-ရ၏။ မနောဒွါရ
အရကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစိတ်၏ ရွှေ့ကကပ်၍
ဖြစ်သော ဘဝင်စိတ် (တနည်း) ဘဝင်စိတ်အားလုံး
ရ၏။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနအရကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇနစိတ်
စိတ် ရ၏။

- အဋ္ဌပိဋ ငါးသဒ္ဓါဖြင့်ပေါင်းအပ်သော မဟာကုသိုလ်
စိတ်များကို ဋီကာကျော်ဆရာအလို၊ အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တ
ထေရ် အလိုအားဖြင့် ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (ဋီအလို) (၁၅၀၂၀) ဖြစ်ပါသည်။
(ဗုအလို) (၁၇၂၈၀) ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ပဉ္စဒသ သဟဿာနီ၊
ဝိသုဒ္ဓိက သတမ္ပိ စ။
ကာမာဝစရ ပုညာနီ၊
ဘဝန္တိတိ ဝိနိဒ္ဓိသေ။ (ဋီ)။
သတ္တရသ သဟဿာနီ၊
ဒွေသတာနီ အသိတိစ။
ကာမာဝစရ ပုညာနီ၊
ဘဝန္တိတိ ဝိနိဒ္ဓိသေ။ (ဗု)။

- “ကုသလစိတ္တာနိ” ဌွံ ကုအရ၊ သလအရ၊ ကုသအရ၊ လအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကုအရ အကုသိုလ်စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒ်ရ၏။ (တနည်း) စက်ဆုပ်ဖွယ် အခြင်းအရာဂုဏ်ရ၏။
သလ အရကား မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုရ၏။
ကုသအရကား အကုသိုလ်စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒ် ရ၏။
(တနည်း) ဉာဏ် (ပညာ) ရ၏။ (တနည်း) သဒ္ဓါ၊ အစရှိသော တရားအပေါင်းရ၏။
လ အရကား မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ခုရ၏။ (ဋီ) ။

- “အာကာသနဉာတတန ကုသလစိတ္တံ” ဌွံ အာကာသအရ၊ အနန္တအရ၊ အာကာသနန္တ အရ၊ အာကာသနဉာ အရ၊ အာကာသနဉာ ယတန အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အားလုံး၏အရသည် ကသိုဏ်း ၉-ပါးတွင် တပါးပါးကို ခွဲ၍ရအပ်သော ကောင်းကင် ပညတ် ရ၏။ (ဋီ) ။

- “ဝိညာဏဉာယတနကုသလစိတ္တံ” ဌွံ ဝိညာဏအရ၊ အနန္တအရ၊ ဝိညာဏနန္တအရ၊ ဝိညာဏနဉာအရ၊ ဝိညာဏနဉာယတနအရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အားလုံး၏ အရသည် ပဌမာရူပဝိညာဉ်ရ၏။ (ပဌမအရူပစိတ် ဟူလို့) ။ (ဋီ) ။

- အာကိဉ္ဇညာယတန၌အာကိဉ္ဇနအရ၊ အာကိဉ္ဇည အရ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာကိဉ္ဇန အရကား ပဌမာရူပဝိညာဉ်ရ၏။ အာကိဉ္ဇညနှင့် အာကိဉ္ဇညာယတနအရကား နတ္ထိဘော ပညတ်ရ၏။

- နေဝသညာ နာသညာယတန၌ နေဝသညာအရ၊ နာသညာအရ၊ နေဝသညာ နာသညာအရ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အားလုံး၏ အရသည် စတုတ္ထာရူပဈာန် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

- ကာမဘုံမှာသာ ဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ခု၊ ဒေါသမူ ၂၊ သာနာဒိတ္တယ ဝိညာဉ် ၆၊ ပေါင်း ၁၆-ပါး။

- ရူပဘုံမှာသာဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရူပဝိပါက် ၅-ခု။

- အရူပဘုံမှာသာဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရူပဝိပါက် ၄-ခု။

- ကာမဘုံနှင့် ရူပဘုံ ၂-ဘုံမှာသာ ဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဉ် ၁၊ သောတ
ဝိညာဉ် ၁၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိန္တုန်း ၁၊ သန္တီရဏ ၂၊ ဟသိ
တုပ္ပုဒ် ၁၊ ရူပကုသိုလ် ၅၊ ရူပကြိယာ ၅၊ သောတာ
ပတ္တိမဂ် ၁၊ ပေါင်း ၁၈-ပါး။

● ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ ၃-ဘုံလုံး၌ ဖြစ်သော
စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘမှု ၈၊ ဒေါသမှု ၂၊ ဝုဋ္ဌော ၁၊ မဟာ
ကုသိုလ် ၈၊ မဟာကြိယာ ၈၊ အရူပကုသိုလ် ၄၊
အရူပကြိယာ ၄၊ သောတာပတ္တိမဂ် ကြည် လော
ကုတ္တရာစိတ် ၇၊ ပေါင်း ၄၂-ပါး။

● အသညသတ်မှတစ်ပါး ကျန် ဘုံ ၃၀-လုံး၌ ဖြစ်သော
စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။ (အသညသတ် ဘုံမှာကား
စိတ်စေတသိက် လုံးဝမရှိ)။

အဖြေ။ လောဘမှုဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် ၄၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ၁၊
ဝုဋ္ဌော ၁၊ မဟာကုသိုလ် ၈၊ ပေါင်း ၁၄-ပါး။

ဆောင်။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စထုတ်၍၊ ဝုဋ္ဌောတပြာ၊ မဟာဥရုဇ်
ထာ၊ ၁၄-ပါး၊ ဖြစ်ပြီး ဘုံ ၃၀။

● ပုထုဇဉ် သန္တာန်မှာသာ ရနိုင်သော စိတ်များကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် ၄၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ၁။

ဆောင်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပာ၊ စိကိစ္ဆာဟု၊ ဤ ၅-ခု၊ ပုထုမှာသာဖြစ်။

- သေက္ခသန္တာန်မှာသာဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကြည် လောကုတ္တရာစိတ် ၇-ပါး။

ဆောင်။ လောကုတ်စိတ်တွင်၊ အဆုံးကြည်၍၊ ၇-ပင်မူချ၊ ဖြစ်ကြရာ၊ သေက္ခသန္တာန်သာ။

- ရဟန္တာ သန္တာန်မှာသာဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေးကြည် ကြိယာစိတ် ၁၈၊ အရဟတ္တဖိုလ် ၁၊ ပေါင်း ၁၉-ပါး။

ဆောင်။ အာဝဇ္ဇန်း ၂၊ ကြည်ဖယ်ပစ်၍၊ ၁၈-ကြိယာ၊ အရဟဇ္ဇဖိုလ် ၁၊ ၁၉-ဖြစ်၊ စင်စစ်ရဟန္တာ။

- ပုထုဇဉ်နှင့် သေက္ခာ ၂-ပါးလုံး၌ ရသောစိတ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ၁၊ ပေါင်း ၅-ပါးကြည် အကုသိုလ် ၇-ပါး၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ ပေါင်း ၂၄-ပါး။

ဆောင်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်၊ ဒေါသမူမှတ်၊ သတ္တရသ်မှီ၊ လောကီကု-ဘွေ၊ ၂၄၊ ဖြစ်ရေးပုသေက္ခာ။

- ပုထုဇဉ်၊ သေက္ခ၊ အသေက္ခ ၃-ပါးလုံး၌ ဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္ထိံသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေံ ပေါင်း
၃၄-ပါး။

ဆောင်။ လောကီဝိပါ၊ ဗာတ္ထိံသာနုဋ္ဌံ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေံ၊ ၃၄၊
ဖြစ်ရေး သုံးပါးမှာ။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် လောဘမူလ သာ
ဓာရဏ (=လောဘမူစိတ် ၁၈-ပါးလုံး၌သာ ယှဉ်
သော) စေတသိက်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ၃-ပါး။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် ဒေါသမူလ သာဓာ
- ရဏ (=ဒေါသမူဒွေံမှာသာယှဉ်နိုင်သော) စေတ
သိက်များကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ၄-ပါး။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် လောဘမူလ ဒေါသ
မူလ သာဓာရဏ (လောဘမူ ၈, ဒေါသမူ ၂,
ပေါင်း ၁၀-ပါးမှာသာ ယှဉ်သော) စေတသိက်
များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ထိနု၊ မိဒ္ဓ ၂-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် မောဟမူလ သာဓာ
ရဏ (=မောဟမူစိတ်မှာသာယှဉ်သော) စေတသိက်
ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ဓမ္မကထိကများ တရားဟောခြင်းသည် သမ္မာဝါစာ ဖြစ်ပါသလော။

အဖြေ။ သမ္မာဝါစာ မဖြစ်ပါ။

အမှ။ ဝိရတိဟူသည် ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်မှုတည်း။ ထို့ကြောင့် သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဗျူသော ဝိရတိ ၃-ပါးသည် ဒုစရိုက်ရှောင်ကြဉ်မှု မဟုတ်က ဘယ်တော့မှ မဖြစ်နိုင်၊ အထူးသတိပြုပါ။

- ဝက်တကောင်ကို သတ်ရန်ပြုပြီးမှ မသတ်တော့ဘဲ ရှောင်ကြဉ်လျှင် အဘယ်ဝိရတိ ဖြစ်မည်နည်း။

အဖြေ။ စားရန်၊ သို့မဟုတ် ရောင်းချရန်ဖြစ်လျှင် (အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းကို ငဲ့သောကြောင့်) သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတိ ဖြစ်ပါသည်။

စားရန်၊ ရောင်းရန်မဟုတ်ပဲ အမြင်ကပ်လို့ဖြစ်လျှင် (အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့သောကြောင့်) သမ္မာကမ္မန္တဝိရတိ ဖြစ်ပါသည်။

- မောင်နှမ၏ငွေ ၁၀၀-ကို မောင်ဖြူက ကောက်ရထားရာ မောင်နှမက မေးသောအခါ မရပါဘူးဟု လိမ်ပြော မည်ကြံပြီးမှ လိမ်မပြောဘဲ ရှောင်ကြဉ်လိုက်လျှင် မောင်ဖြူမှာ အဘယ်ဝိရတိ ဖြစ်မည်နည်း။

အဖြေ။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းကို မငဲ့က သမ္မာဝါစာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကိုငဲ့က သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ် ပါသည်။

အ ၃။ အသက်မွေးမှုကိုမငဲ့ဝဲ ကာယဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်လျှင် သမ္မာကမ္မန္တဖြစ်၍ ငဲ့က သမ္မာအာဇီဝဖြစ်၏။ အသက်မွေးမှု ကို မငဲ့ဝဲ ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်လျှင် သမ္မာဝါစာဖြစ်၍ ငဲ့က သမ္မာအာဇီဝဖြစ်၏။ ဤအချက်ကို ကြပ်ကြပ် သတိပြု ထားပါ။

- တံငါသည် တယောက် တံငါ အလုပ်ကို မလုပ် တော့ပဲ ရှောင်ကြဉ်ပြီးလျှင် ငါးရောင်း၍ ရရှိထားသော ပစ္စည်းများကို မစွန့်ပဲ ဆက်လက် သုံးစွဲနေပါက သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ် မဖြစ် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်ရန် ပစ္စည်းကို စွန့်ရမည်ဟုမဆိုပါ။ မိစ္ဆာဇီဝ ဒုစရိုက်အမှုကိုသာ စွန့်ရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတံငါလူထွက်အား သမ္မာအာဇီဝ ဖြစ်ပါသည်။

- ပကိဏ္ဍက စေတသိက်တို့တွင် ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ ၃-ပါးသည် အဘယ့်ကြောင့် စိတ်အကျယ်မှာ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ စျာနင်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

- ပကိဏ္ဍက စေတသိက်တို့တွင် အဓိမောက္ခ၊ ဝီရိယ၊ ဆန္ဒ ၃-ပါးသည် အဘယ့်ကြောင့် စိတ်အကျဉ်းမှာ ယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ စျာနင်မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

- သဗ္ဗထာပိ, နိယတာ, ဧကတောဝ - ဟူသော ပါဠိ ရပ်တို့ဖြင့် ပြအပ်သော အနက်များကို အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “သဗ္ဗထာပိ” ဟူသောပါဠိဖြင့် ဝိရတီစေတသိက် များ လောကုတ္တရာစိတ်၌ ယှဉ်ရာဝယ် အလုံးစုံသော ဒုစရိုက် ဒုရာဇီဝတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ပုံကို ပြပါသည်။

“နိယတာ” ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဝိရတီ စေတသိက် များ လောကုတ္တရာစိတ်၌ယှဉ်ရာဝယ် မဟာကုသိုလ် စိတ်မှာ ယှဉ်သကဲ့သို့ ရံဖန်ရံခါ ယှဉ်သည်မဟုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်ဖြစ်တိုင်း အမြဲတမ်းယှဉ်ကြသည်ဟု ပြပါသည်။

“ဧကတောဝ” ဟူသောပါဠိဖြင့် ဝိရတီစေတသိက် များ လောကုတ္တရာစိတ်၌ ယှဉ်ရာဝယ် မဟာကုသိုလ် စိတ်မှာ ယှဉ်သကဲ့သို့ တခုစီတခုစီ အသီးအသီး ယှဉ် သည်မဟုတ်၊ ၃-ခုလုံး တပြိုင်နက် ယှဉ်ကြသည်ဟု ပြပါသည်။

- စေတသိက် ၅၂-ပါးလုံး ယှဉ်နိုင်အောင် စိတ် ၅- ပါးမျှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေ့ထဲမှ တခုခု၊ လောဘ်မှ ပဌမ သသင်္ခါရိက-၁၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ၄-ခုထဲမှ တခုခု၊

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်-၁၊ ပေါင်း ၅-ပါး၊ ဤ ၅-ပါး၌
စေတသိက် ၅၂-ပါးလုံး ယှဉ်ပါသည်။

- (က) ဝိသေသကသာဖြစ်၍ အနိယတယောဂီ မဖြစ်
သော စေတသိက်၊ (ခ) အနိယတ ယောဂီသာဖြစ်
၍ ဝိသေသက မဖြစ်သော စေတသိက်၊ (ဂ) ၂-ပါး
စုံဖြစ်သော စေတသိက်၊ (ဃ) ၂-ပါးစုံ မဖြစ်သော
စေတသိက်များကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိ, ဝေဒနာ, ပညာ ၅-ပါး၊
(ခ) မာန, ထိန, မိဒ္ဓ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ၆၊
(ဂ) ဝိရတီ, အပ္ပမညာ ၅-ပါး၊
(ဃ) ကျန်စေတသိက် ၃၆-ပါး။

- (က) သဗ္ဗာကုသလယောဂီစေတသိက်၊ (ခ) ဧက
ဒေသာကုသလယောဂီ စေတသိက်၊ (ဂ) အသဗ္ဗာ
ကုသလယောဂီ စေတသိက်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) သဗ္ဗာကုသလ သာဓာရဏ စေတသိက် ၄၊ ဆန္ဒ
ပီတိ အဓိမောက္ခကြည် အညသမာန်း စေတသိက်
၁၀၊ ပေါင်း ၁၄-ပါး။

- (ခ) သဗ္ဗာ ကုသလ သာဓာရဏ စေတသိက်
၄-ပါးကြည် အကုသိုလ် စေတသိက် ၁၀၊
ဆန္ဒ ပီတိ အဓိမောက္ခ၊ ပေါင်း ၁၃-ပါး။
- (ဂ) သောဘနစေတသိက် ၂၅-ပါး။

- (က) အဟိတ် ၁၈-ပါးလုံး၌ ယှဉ်သောစေတသိက်
- (ခ) အဟိတ်စိတ် တချို့တဝက်၌ ယှဉ်သော စေ
တသိက်၊ (ဂ) အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါးလုံး၌ မယှဉ်
သော စေတသိက်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ပါး။
- (ခ) ဆန္ဒကြည် ပကိဏ်းစေတသိက် ၅-ပါး။
- (ဂ) ဆန္ဒ ၁၊ အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄၊ သော
ဘန စေတသိက် ၂၅၊ ပေါင်း ၄၀။

- (က) စိတ်အများဆုံးမှာ ယှဉ်သော စေတသိက်
- (ခ) စိတ်အနည်းဆုံးမှာ ယှဉ်သော စေတသိက်တို့
ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ ၇-ပါး။

(ခ) ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိက် ၁-ပါး။

- (က) စေတသိက် အများဆုံးနှင့်ယှဉ်သောစိတ်၊
- (ခ) စေတသိက် အနည်းဆုံးနှင့်ယှဉ်သော စိတ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေ။
(ခ) ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၁။

- ယောနိသော မနသိကာရ၊ အယောနိသော မနသိကာရတို့၏ အရကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၂-ခုလုံးအရ အာဝဇ္ဇန်းဒွေ ဖြစ်ပါသည်။

- ပဋိသန္ဓိအရ၊ ပဋိသန္ဓိကိစ္စအရ၊ ပဋိသန္ဓိဌာန အရတို့ကို ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓိအရ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ပါး ရ၏။ ပဋိသန္ဓိကိစ္စအရ ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ပါး၏ ဘဝတခုနှင့်တခု ဆက်စပ်ပေးခြင်းကိစ္စ ရ၏။ ပဋိသန္ဓိဌာနအရ ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ပါး ရ၏။ (ဋီ)။

- ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် ၃-ပါးကို ကာလ၊ ဒွါရ အာရုံတို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကံသည် အတိတ်ကာလ၊ မနောဒွါရဂူဟိတ၊ ဓမ္မာရုံ၊ ကမ္မနိမိတ်သည် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်ကာလ ၂-မျိုး ဆဒ္ဓါရဂူဟိတ၊ ပညတ်အာရုံ ၆-ပါး၊

ဂတိနိမိတ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ မနောဒွါရဂူဟိတ၊ ရူပါရုံ။

- အသညသတ်ဘုံမှ စုတေသော သတ္တဝါ၏ ပဋိသန္ဓေ စိတ်သည် အဘယ်ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

အဖြေ။ အသညသတ်ဘုံ မရောက်ခင် အခြားမဲ့ဘဝက ပြုခဲ့သော အပရာပရိယကံသည် ထင်စေအပ်သော ကံ၊ ကရုံ နိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ် ၃-ပါးတွင် တပါးပါးကို အာမူ ပြုပါသည်။

အမှ။ အခြားဘုံမှ စုတေသော သတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကား မရဏာသန္ဓေစောသည် ယူပေးအပ်သော ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်တပါးပါးကို အာရုံပြုသည်။ အထူးမှတ်။

- “ဧကဝိသတိ ဝေါဟာရေ၊ အဋ္ဌနိဗ္ဗာန ဂေါစရေ” ခြံ ဝေါဟာရအာရုံ (ပညတ်အာရုံ) အရကို ကောက်ပြ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကသိုဏ်းပညတ် ၁၀၊ အသုဘပညတ် ၁၀၊ ကောဋ္ဌာသပညတ် ၁၊ အာနာပါနပညတ် ၁၊ သုခိတဒုက္ခိတသတ္တဝါပညတ် ၁၊ ကောင်းကင်ပညတ် ၁၊ နတ္ထိဘောပညတ် ၁၊ ပေါင်း ၂၅-ပါး။

ဆေ့။ ကသိဏာ သုဘ၊ ကောဋ္ဌာသနှင့်၊ အာနာပါနာ၊ သတ္တဝါပြင်၊ ကောင်းကင်ထပ်နှော၊ နတ္ထိဘောပါ၊ ဝေါဟာပညတ်၊ အာရုံမှတ်၊ သိအပ် ၂၅။

- တဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိစိတ်တို့သည် ဘုံ၊ ဇာတ်၊ သမ္ပယောဂ၊ သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့် တူကြ ၏ဟု ဆိုရာ မတူသောအရာ ရှိပါက ထုတ်ပြ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥပေက္ခာသန္တီရဏစိတ်သည် အာဂန္တုက ဘဝင်ဖြစ် သောအခါ ပဋိသန္ဓေနှင့် အခြား ဘဝင်စိတ်တို့၏ အာရုံကို အာရုံမပြုပဲ ရှေး၌ လေ့လာအပ်ဘူးသော ကာမအာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

အမှတ်။ မတူသောအရာကား ဤအရာတခုသာရှိ၏။ အခြားနေရာ၌ အားလုံးတူကြသည်။ အထူးသတ်ပြပါ။

- အာယုကပ်၊ အန္တရကပ်၊ အသင်္ချေယျကပ်၊ မဟာ ကပ်တို့၏ အပိုင်းအခြားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သတ္တဝါတို့၏ ၇၅-နှစ်တမ်း စသည်ဖြင့် အသက်တမ်း အပိုင်းအခြားသည် အာယုကပ်၊

၁၀- နှစ် တမ်းမှ အသင်္ချေယျတမ်းအထိ၊ တဖန် အသင်္ချေယျတမ်းမှ ၁၀-နှစ်တမ်းအထိ အတက်အကျ တစုံသည် အန္တရကပ်၊

အန္တရကပ်ပေါင်း ၆၄-ကပ်သည် အသင်္ချေယျကပ်၊ အသင်္ချေယျ ၄-ကပ်သည် မဟာကပ်တခု ဖြစ်ပါ သည်။

အမှာ။ မဟာကပ်တခု၌ အသင်္ချေယျကပ် ၄-ကပ်ရှိသည်။ အန္တရကပ် ၂၅၆-ကပ် ရှိသည်။ ဧကမိဆရာတို့က အသင်္ချေယျကပ် ၁-ခုမှာ အန္တရကပ် ၂၀-ရှိ၏ဟု ဆိုကြ၏။

● အရူပဘုံမှ စုတေသော သတ္တဝါသည် အောက်အောက် အရူပဘုံမှတောင် ပဋိသန္ဓေ မနေနိုင်ပါဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ကာမဘုံမှာ ပဋိသန္ဓေနေရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပစာရဈာန် အားကောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

● အရူပဘုံမှ စုတေသော သတ္တဝါသည် အဘယ့်ကြောင့် ကာမဘုံ၌ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပစာရဈာန် အားကောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

အမှာ။ အရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေက တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေသာ နေနိုင်သည်။

● ရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါသည် အဘယ့်ကြောင့် ဒွိဟိတ် သြမက ပဋိသန္ဓေ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ မနေပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပစာရဈာန်၏ အာ နု ဘော် ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဋီ)။

အမှတ်။ ရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေက တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှင့် ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ပဋိသန္ဓေသာ နေနိုင်သည်။

● ဥပါဒါရုပ်တို့၏ လက္ခဏာကိုပြသော သင်္ဂဟ ပါဠိ ထုတ်ပြပါ။

အဖြေ။ စတုနံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပံ။ (ဋီ)။

● ဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်ရှိကြောင်းကို ယုတ္တိပြ၍ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာမသတ္တဝါ၊ ရူပသတ္တဝါတို့၏ မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ၂-ပါးသည် ရုပ် ၂၈-ပါးတွင် တပါးပါးကို မှီရမည်။

ထိုတွင် မဟာဘုတ် ၄-ပါးသည် ဥပါဒါရုပ်တို့၏ မှီရာဖြစ်သောကြောင့် မဟာဘုတ် ၄ ပါးကို မမှီနိုင်၊ ကျန်ရုပ် ၂၄-ပါးတွင် အနိပ္ပန္နရုပ် ၁၀-ခုသည် ပရမတ်အစစ် မဟုတ်သောကြောင့် အနိပ္ပန္နရုပ် ၁၀-ပါးကိုလည်း မမှီနိုင်၊ ကျန်ရုပ် ၁၄-ပါးတွင် စက္ခုသောတ သာန ဇိဝှာ ကာယ ၅-ပါးသည် ပဉ္စဝိညာဉ်၏ မှီရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ၅-ပါးကိုလည်း မမှီနိုင်၊ ကျန်ရုပ် ၉-ပါးတွင် ရူပ သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဩဇာရုပ်တို့သည် ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်မှလည်း ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ၅-ပါးကိုလည်း မမှီနိုင်၊ ကျန်ရုပ် ၄-ပါးတွင် ဇီဝိတရုပ်သည် သဟဇာတ် ရုပ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ရခြင်း ကိစ္စတပါး ရှိနေသောကြောင့် ဇီဝိတရုပ်ကိုလည်းမမှီနိုင်၊ ကျန်ရုပ် ၃-ပါး

တွင် မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ် ၂-ပါးသည်
ဘာဝရုပ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်
သောကြောင့် ဘာဝရုပ် ၂-ပါးကိုလည်း မမှီနိုင်။

ထို့ကြောင့် ကျန်နေသော ဥပါဒါရုပ် ၁-ပါးကို
သာ မနောဓာတ် မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့က မှီရ
တော့မည်။ ထိုဥပါဒါရုပ် ၁-ပါးကား အခြား
မဟုတ် ဟဒယဝတ္ထုပင် ဖြစ်တော့၏။ ဤကား ယုတ္တိ
သွင်း၍ ဖြေရှင်းခြင်းတည်း။

နိပ္ပန္နဘူတိကာဓာရာ၊
ဒွေဓာတု ကာမရူပိနံ။
ရူပါနုဗန္ဓဝုတ္တိတာ၊
စက္ခုဝိညာဏာဒယော ဝိယ။
စက္ခာဒိ နိဿိတာ နေတာ၊
တဿညာ ဓာရဘာဝတော။
နာပိ ရူပါဒိကေ တေသံ၊
ဗဟိဒ္ဓါပိ ပပတ္တိတော။
နစာပိ ဇီဝိတု တဿ၊
ကိစ္စန္ဓရနိယုတ္တိတော။
နစ ဘာဝဒယံ တသ္မိံ၊
အသန္တေပိ ပပတ္တိတော။
တဿှာ တဒညံ ဝတ္ထု တံ၊
ဘူတိကန္တိ ဝိဇာနိယံ။ (ဋီ)။

ကာမ ရူပိနံ၊ ကာမဘုံသား ရူပဘုံသားတို့၏။ ဒွေ၊
၂-ပါးကုန်သော။ ဓာတု၊ မနောဓာတ် မနော
ဝိညာဏဓာတ် တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာ ဒယော
ဝိယ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ရူပါနုဗန္ဓ
ဝုတ္တိတ္တာ၊ ရုပ်သို့အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ နိပ္ပန္န ဘူတိကာဓာရာ၊ နိပ္ပန္နဥပါဒါ
ရုပ် ဟူသော မှီရာ ရှိကုန်၏။

ဧတာ၊ ဤဓာတ် ၂-ပါးတို့သည်။ စက္ခာဒိ၊ စက္ခု
အစရှိသော ပသာဒရုပ် ၅-ပါးကို။ နနိဿိတာ၊ မမှီ
နိုင်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ တဿ၊ ထို
စက္ခုအစရှိသော ပသာဒရုပ် ၅-ပါး၏။ အညာဓာရ
ဘာဝတော၊ တပါးသော ပဉ္စဝိညာဉ်၏ မှီရာ၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ရူပါဒိကေပိ၊ ရူပ အစရှိသည်တို့ကို
လည်း။ နနိဿိတာ၊ မမှီနိုင်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်
ကြောင့်နည်း။ ဧတသံ၊ ထိုရူပ အစရှိသည်တို့၏။
ဗဟိဒ္ဓါပိ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်း။ ဝဝတ္တိတော၊ ဖြစ်
ခြင်းကြောင့်တည်း။

စ၊ သည်သာမကသေး။ ဇီဝိတမ္ပ၊ ဇီဝိတ ရုပ်ကို
လည်း။ နနိဿိတာ၊ မမှီနိုင်ကုန်။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်
ကြောင့်နည်း။ တဿ၊ ထိုဇီဝိတ၏။ (ဝါ၊သည်)။
ကိစ္စန္တရ နိယုတ္တိတေ၊ ကိစ္စတပါးနှင့် ယှဉ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘာဝဒ္ဓယံစ၊ ဘာဝရုပ် ၂-ခု
အပေါင်းကိုလည်း။ နနိဿိတာ၊ မမှီနိုင်ကုန်။

ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုဘဝရုပ်
 ၂-ခုအပေါင်းသည်။ အသန္တေပိ၊ မရှိသော်လည်း။
 (တောသံ၊ ဤ မနောဓာတ် မနောဝိညာဏဓာတ်
 ၂-ပါးတို့၏)။ ပဝတ္ထိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒညံ၊ ထိုရုပ်တို့မှ တပါး
 သောမ္မံ ယံဝတ္ထု၊ အကြင်မှီရာဝတ္ထုရုပ် တမျိုးသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုရုပ်တမျိုးကို။ ဘူတိ
 ကန္တိ၊ ဥပါဒါရုပ်ဟူ၍။ ဝိဇာနိယံ၊ သိအပ်၏။

အမှာ။ ဝတ္ထုဒုက်၊ အာရမ္မဏဒုက်တို့၏ ဒေသနာစဉ် ပျက်မည်
 စိုးသောကြောင့် ဟဒယဝတ္ထုရှိလျက်နှင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိ
 တော်၌ ဟောတော်မမူခြင်း ဖြစ်၏ဟု (ဋီ)၌ ဆို၏။

ဝတ္ထာလမ္ပ ဒုကာနံ တု၊
 ဒေသနာဘေဒတော ဣဒံ။
 ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိသ္မိံ၊
 န အက္ခာတံ မဟေသိနာ။

တု၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ရှိပါသော်လည်း။ ဝတ္ထာလမ္ပ
 ဒုကာနံ၊ ဝတ္ထုဒုက်၊ အာရမ္မဏ ဒုက်တို့၏။ ဒေသနာ
 ဘေဒတော၊ ဒေသနာစဉ် ပျက်မည် ဘေးကြောင့်။
 ဣဒံ၊ ဤဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိသ္မိံ၊
 ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌။ မဟေသိနာ၊ ဘုရားရှင်
 သည်။ နအက္ခာတံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။

အဖြေ။ စက္ခု, သောတ, သာန, ဇိဝှာ, ကာယ, ဘာဝဒသက
 ၆-စည်း၊ စိတ္တဇ, ဥတုဇ, အာဟာရဇ သုဒ္ဓဋ္ဌက
 ကလာပ် ၃-စည်း၊ ပေါင်း ကလာပ် ၉-စည်း၊ ရုပ်
 ပေါင်း ၈၄-ပါး၊ တူရာပေါင်းလျှင် စက္ခု, သောတ,
 သာန, ဇိဝှာ, ကာယ, ဘာဝရုပ် ၂, အဝိနိဗ္ဗောဂ
 ရုပ်-၈, ဇီဝိတ-၁၊ ပေါင်း ၁၆-ပါး။

- လည်မျိုမှအောက် ချက်အထိရနိုင်သော ရုပ်များကို
 ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာယဒသက, ဘာဝဒသက, ဝတ္ထုဒသက, စိတ္တဇ
 သုဒ္ဓဋ္ဌက, ဥတုဇသုဒ္ဓဋ္ဌက, အာဟာရဇ သုဒ္ဓဋ္ဌက
 ပေါင်း ကလာပ် ၆-စည်း၊ ရုပ်ပေါင်း ၅၄-ပါး၊
 တူရာပေါင်းလျှင် ကာယ-၁၊ ဘာဝ-၂၊ ဟဒယ
 ဝတ္ထု-၁၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်-၈၊ ဇီဝိတ-၁၊ ပေါင်း
 ၁၃-ပါး။

- ချက်အောက် ခြေများအထိ ရနိုင်သောရုပ်များကို
 ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာယဒသက, ဘာဝဒသက, စိတ္တဇသုဒ္ဓဋ္ဌက, ဥတုဇ
 သုဒ္ဓဋ္ဌက, အာဟာရဇသုဒ္ဓဋ္ဌက ပေါင်း ကလာပ်
 ၅-စည်း၊ ရုပ်ပေါင်း ၄၄-ပါး၊ တူရာ ပေါင်းလျှင်
 ကာယ-၁၊ ဘာဝ-၂၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်-၈၊ ဇီဝိတ
 ၁၊ ပေါင်း ၁၂-ပါး။

အမှတ်။ ဤအဖြေ ၃-ခုကား အဗ္ဗသလိနိ အဋ္ဌကထာအတိုင်း ရေး
လိုက်ပါသည်။ ၎င်းရုပ်များထဲ၌ အနိပ္ပန္နရုပ် ၁၀-ခု မပါရှိပါ။

- (က) နာမ်တရားကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၊ (ခ) ရုပ်
တရားကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) ကမ္မဇရုပ်နှင့် စိတ္တဇရုပ်များ။
(ခ) ဥတုဇရုပ်နှင့် အာဟာရဇရုပ်များ။

- နာမ်ရုပ် ၂-ပါး ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓ၊ လဟုဟာဒိတ္တယ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်-၈၊ ပေါင်း
၁၂-ပါး။

- နာမ်ရုပ် ၂-ပါးကြောင့် မဖြစ်သောရုပ်ကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လက္ခဏရုပ် ၄-ခု ဖြစ်ပါသည်။

- ရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ အခါ ရသော ရုပ်၊ ပဝတ္တိအခါ
ရသော ရုပ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဒ္ဓ-၁၊ ဝိကာရရုပ်-၅၊ ဇရတာ-၁၊
အနိစ္စတာ-၁၊ သာန-၁၊ ဇိဝှာ-၁၊ ကာယ-၁၊
ဝိညတ်ဒွေး၊ ပေါင်း ၁၃-ပါးကြည့် ကျန် ၁၅-ပါးကို
ရပါသည်။

ပဝတ္တိအခါ၌ကား သာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ ဘာဝ
ရုပ်-၂၊ ပေါင်း ၆-ပါးကြည့် ကျန် ၂၃-ပါး ရသည်။

- အသညသတ် ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ရသောရုပ်,ပဝတ္တိ အခါရသော ရုပ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ဇီဝိတ-၁၊ အဝိနိဗ္ဗာန် ရုပ်-ဂ၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်-၁၊ ဥပစယ-၁၊ သန္တတိ-၁၊ ပေါင်း ၁၂-ပါး ရ၏။

ပဝတ္တိအခါ၌ ဇီဝိတ-၁၊ အဝိနိဗ္ဗာန် ရုပ် - ဂ၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ်-၁၊ လဟုတာဒိ - ၃၊ လက္ခဏာ ရုပ်-၄၊ ပေါင်း ၁၇-ပါးရ၏။

- ပဋိသန္ဓေအခါ၌ မရနိုင်သော ရုပ်များကို သင်္ဂဟထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓ-၁၊ ဝိကာရရုပ်-၅၊ ဇရတာအနိစ္စတာ-၁။ ပေါင်း ၉-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

အထောက်အကူ။ “သဒ္ဓေါဝိကာရောဇရတာ၊ မရဏဉ္ဇောပပတ္တိယံ”။

- “နိဗ္ဗာန်သည် လောကီလော၊ လောကုတ္တရာလော” သင်္ဂဟထောက်၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “နိဗ္ဗာန်ပန လောကုတ္တရာသင်္ခါတံ” ဟူသောစကား အရ လောကုတ္တရာဖြစ်ပါသည်။

- “စတုမဂ္ဂဉာဏေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ” ဖြင့် ပြအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ထိုပါဌ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ မျက်
မှောက်အားဖြင့် သိအပ်သည်ဟု ပြပါသည်။ (ဋီ)။

● “မဂ္ဂဖလာန မာရမ္မဏဘူတံ” ဖြင့် အဘယ်အဓိပ္ပာယ်ကို
ပြပါသနည်း။

အဖြေ။ ထိုပါဌ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို ကလျာဏ ပုထုဇဉ်များ မှန်းဆ
သောအားဖြင့် သိအပ်၏ဟု ပြပါသည်။ (ဋီ)။

● ကမ္မဇရုပ်၊ အကမ္မဇရုပ်၊ နေဝကမ္မဇ နာကမ္မဇရုပ်တို့ကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကမ္မဇရုပ် ၁၈-ခုသည် ကမ္မဇရုပ်၊ စိတ္တဇ၊ ဥတုဇ၊
အာဟာရဇရုပ်တို့သည် အကမ္မဇရုပ်၊ လက္ခဏရုပ်
၄-ခုသည် နေဝကမ္မဇ နာကမ္မဇရုပ်။

● စိတ္တဇရုပ်၊ အစိတ္တဇရုပ်၊ နေဝစိတ္တဇ နာစိတ္တဇရုပ်
များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ္တဇရုပ် ၁၅-ခုသည် စိတ္တဇရုပ်၊ ကမ္မဇ၊ ဥတုဇ၊
အာဟာရဇ ရုပ်တို့သည် အစိတ္တဇရုပ် ၊ လက္ခဏရုပ်
၄-ခုသည် နေဝစိတ္တဇ နာစိတ္တဇရုပ်။

● ဥတုဇရုပ်၊ အနုတုဇရုပ်၊ နေဝဥတုဇ နာနုတုဇရုပ်
တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥတုဇရုပ် ၁၃-ခုသည် ဥတုဇရုပ်၊ ကမ္မဇ၊ စိတ္တဇ၊
အာဟာရဇရုပ်တို့သည် အနုတုဇရုပ်၊ လက္ခဏရုပ်
၄-ခုသည် နေဝဥတုဇ နာနုတုဇရုပ်။

- အာဟာရဇရုပ်၊ အနာဟာရဇရုပ်၊ နေဝါဟာရဇ
နာနာဟာရဇရုပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာဟာရဇရုပ် ၁၂-ခုသည် အာဟာရဇရုပ်၊ ကမ္မဇ၊
စိတ္တဇ၊ ဥတုဇရုပ်တို့သည် အနာဟာရဇရုပ် လက္ခဏာ
ရုပ် ၄-ခုသည် နေဝါဟာရဇ နာနာဟာရဇရုပ်။

- ဝတ္ထုသာမည်သော ရုပ်၊ ဒွါရသာမည်သော ရုပ်၊
ဝတ္ထုဒွါရ ၂-ပါးလုံး မည်သော ရုပ်၊ ၂-ပါးလုံး
မမည်သော ရုပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝတ္ထုသာမည်သော ရုပ်ကား ဟဒယ ဝတ္ထုရုပ်၊ ဒွါရ
သာမည်သော ရုပ်ကား ဝိညတ်ဒွေး၊ ၂-ပါးစုံမည်သော
ရုပ်ကား ပသာဒရုပ်ငါးပါး၊ ၂-ပါးစုံ မမည်သော
ရုပ်ကား ကျန်ရုပ် ၂၀။

- (က) ဒွါရသာမည်၍ ဣန္ဒြိယ မမည်သော ရုပ်၊
(ခ) ဣန္ဒြိယသာမည်၍ ဒွါရ မမည်သော ရုပ်၊
(ဂ) ၂-ပါးစုံ မည်သော ရုပ်၊ (ဃ) ၂-ပါးစုံ
မမည်သော ရုပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) ဝိညတ်ဒွေး။
(ခ) ဘာဝရုပ် ၂၊ ဇီဝိတရုပ် ၁၊ ပေါင်း ၃-ပါး
(ဂ) ပသာဒရုပ် ၅-ပါး။
(ဃ) ကျန်ရုပ် ၁၄-ပါး။

- (က) ဝတ္ထုသာမည်၍ ဣန္ဒြိယ မမည်သော ရုပ်၊
 - (ခ) ဣန္ဒြိယသာ မည်၍ ဝတ္ထု မမည်သော ရုပ်၊
 - (ဂ) ၂-ပါးစုံ မည်သောရုပ်၊ (ဃ) ၂-ပါးစုံ
- မမည်သောရုပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) ဟဒယဝတ္ထု ၁-ပါး။
 (ခ) ဘာဝရုပ် ၂-ပါး။
 (ဂ) ပသာဒရုပ် ၅-ပါး။
 (ဃ) ကျန်ရုပ် ၂၀-ပါး။

- (က) ဝတ္ထုသာမည်၍ ဒွါရ၊ ဣန္ဒြိယ မမည်သော ရုပ်၊ (ခ) ဒွါရသာမည်၍ ဝတ္ထု၊ ဣန္ဒြိယ မမည်သောရုပ်၊ (ဂ) ဣန္ဒြိယသာမည်၍ ဝတ္ထု ဒွါရမမည်သောရုပ်၊ (ဃ) ဝတ္ထု ဒွါရသာမည်၍ ဣန္ဒြိယ မမည်သော ရုပ်၊ (င) ဝတ္ထု ဣန္ဒြိယသာ မည်၍ ဒွါရမမည်သော ရုပ်၊ (စ) ဒွါရ၊ ဣန္ဒြိယသာမည်၍ ဝတ္ထုမမည်သော ရုပ်၊ (ဆ) ၃-ပါးလုံး မည်သော ရုပ်၊ (ဇ) ၃-ပါးလုံး မမည်သော ရုပ်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) ဟဒယဝတ္ထု ၁-ပါး။
 (ခ) ဝိညတ်ဒွေး ၂-ပါး။
 (ဂ) ဘာဝရုပ် ၂-ပါး၊ ဇီဝိတ-၁၊ ပေါင်း ၃-ပါး။
 (ဃ) ဟဒယ-၁၊ ဝိညတ်ဒွေး။
 (င) ဟဒယ-၁၊ ဘာဝ-၂၊ ဇီဝိတ-၁။

(စ) ဝိညတ်ဒွေ၊ ဘာဝ-၂၊ ဇီဝိတ-၁။

(ဆ) ပသာဒရုပ် ၅-ပါး။

(ဇ) ကျန်ရုပ် ၁၇-ပါး။

● နှုတ်အညာတညဿာမိတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ၊ အညာတာဝိန္ဒြေတို့၏ အရကို သင်္ဂဟထောက်၍ ကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်၌ရှိသော ပညာသည် အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေ၊

အထက်မဂ် ၃-ခု၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု၊ ပေါင်း ၆-ခု၌ ရှိသော ပညာသည် အညိန္ဒြေ၊

အရဟတ္တဖိုလ်၌ရှိသော ပညာသည် အညာတာဝိန္ဒြေ။

အထောက်ကား....ဣန္ဒြိယေသု ပနေတ္ထ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေယံ၊ အရဟတ္တဖလဉာဏံ အညာတာဝိန္ဒြေယံ၊ မဇ္ဈေ ဆ ဉာဏာနိ အညိန္ဒြေယာနီတိ ပဝုစ္စတိ။

● ဣန္ဒြိယဘေဒအားဖြင့် သုခသဟဂုတ်စိတ်ကို ထုတ်ပြ၍ ၎င်းနှင့်ယှဉ်သော စေတသိက်၊ ၎င်း၏ ကိစ္စ၊ ဒွါရ၊ အာရုံဝတ္ထုတို့ကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ၁-ခု။ ၎င်းနှင့်ယှဉ်
သော စေတသိက်ကား သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏစေတ
သိက် ၇၊ ဖုသနကိစ္စ၊ ကာယဒွါရ၊ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၊
ကာယဝတ္ထု။

- တဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ်များကို ဖော်ပြ၍ ၎င်းစိတ်
တို့၌ ယှဉ်သော စေတသိက်များကိုလည်း ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ အပ္ပနာဇော ၂၆၊ ပေါင်း
၃၆-ပါး၊ စေတသိက်ကား အညသမာန်း ၁၃၊
သောဘနံ ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈-ပါး။

- အဘယ်ကို လွန်သော ဘဝင်ကို “အတိတ ဘဝင်”
ခေါ်သည်ဟု ဖော်ပြပြီးလျှင် အတိတ် အာရုံကို
အာရုံပြု၍ကျသော “ဝိဘူတာရုံ”ဝိထိကို ချပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန် အာရုံနှင့် ပဿဒရုပ်တို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကို
လွန်သော ဘဝင်ကို “အတိတ ဘဝင်” ခေါ်ပါ
သည်။

ဝိဘူတာရုံဝိထိကား—

ဘ ဘ န ဒ မ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ရုံ ရုံ ဘ။

- ပေါ့ပါးနူးညံ့လှသော လဲ၊ ဝါဂွမ်း၊ သစ်ရွက်၊ ကတ္တီ
ပါ၊ စွန်၊ မြေမှုန့်စသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့၌ လဟုတာ၊

မုဒုတာရုပ်များ ရသင့် မရသင့်ကို အကြောင်းပြ၍
ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ သုဒ္ဓဋ္ဌကနှင့် သဒ္ဓနဝက ကလာပ်
၂-စည်းသာ ရသောကြောင့် ထိုဝတ္ထုပစ္စည်းတို့၌
လဟုတာ၊ မုဒုတာတို့ကို မရနိုင်ပါ။

သာဓက-တတ္ထသုဒ္ဓဋ္ဌကံ သဒ္ဓနဝကဉ္စေတိ ဒွေဥတုသမုဋ္ဌာ
န ကလာပါ ဗဟိဒ္ဓါပိ လမ္ဘန္တိ။

● နိရောဓသမာပတ်ကို အနာဂါမ်တိုင်း ရဟန္တာတိုင်း
ဝင်စားနိုင် မဝင်စားနိုင်ကို၎င်း၊ ထိုအရှင်တို့သည်
အဘယ်အကျိုးငှါ ဝင်စားတော် မူကြသည်ကို၎င်း
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အနာဂါမ်တိုင်း ရဟန္တာတိုင်း မဝင်စားနိုင်ပါ။
သမာပတ် ၈-ပါးကို ရသော အနာဂါမ် ရဟန္တာ
များသာ ဝင်စားနိုင်ပါသည်။

ထိုအရှင်တို့သည် ပစ္စက္ခ အတ္တဘော၌ နိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို ခံစားခြင်းငှါ ဝင်စားတော် မူကြပါ
သည်။

● အတတ် ပညာ တတ်မြောက် ကျော်ကြားသော
မောင်ဖြူကို အားကျ၍ အတတ်ပညာကို ကြိုးစား

အားထုတ်သော မောင်မ၏စိတ်အစဉ်အား အဘယ်
ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသနည်း။

အဖြေ။ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

- သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းလာ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပုံကိုပြ ပါဠိ
ရပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ တတောပရံ ပန တထာ ပရိဂ္ဂဟိတေသု ။ပ။ သမ
နုပဿန္တဿစ။

- သုံးဆယ့်တဘုံ အကုန်လုံး၌ ကျင်လည်ဘူး ဖြစ်ဘူး
သော သတ္တဝါသည် ဤလူ့ဘုံ၌ ရှိနိုင် မရှိနိုင်
အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မရှိနိုင်ပါ။ အကြောင်းကား သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ၌
ဖြစ်သော သတ္တဝါသည် ဘယ်သောအခါမျှ ဤ
လူ့ဘုံသို့ မလာသောကြောင့်တည်း။

- ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းတို့သည် အဘယ်၏ အစွမ်းဖြင့်
၃-ပါးသာ တည်ရှိပါသနည်း၊ သင်္ဂဟကိုး၍ ဖြေဆို
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်းတို့သည် ပညတ်, နာမ်, ရုပ်တို့၏
အစွမ်းဖြင့် ၃-ပါးသာ တည်ရှိပါသည်။

အကိုးကား....ပညတ္တိနာမရူပါနံ၊
 ဝသေန တိဝိဓာ ဌိတာ။
 ပစ္စယာနာမ ပဋ္ဌာနေ၊
 စတုဝိသတိ သဗ္ဗထာ။

- သူတပါး အကျိုးစီးပွားကို ပျက်စီးအောင်လုပ်သော သူအား အဘယ်စိတ်ဖြစ်မည်နည်း၊ ထိုစိတ်၌ယှဉ်သော စေတသိက်များကိုလည်း ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒေါသမူဒွေး ဖြစ်ပါသည်။ စေတသိက်ကား ပီတိကြည် အညသမာန်းစေတသိက် ၁၁၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည် အကုသိုလ် စေတသိက် ၁၀၊ ပေါင်း ၂၂-ပါးဖြစ်ပါသည်။

- အောက်ပါစိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
- (က) မဟဂ္ဂုတ်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်၊
- (ခ) ပညတ်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်၊
- (ဂ) နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် ၃၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် ၃၊ ပေါင်း ၆-ပါး။
- (ခ) အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် ၃၊ အာကိစ္စ ဉ္စာယတနစိတ် ၃၊ ပေါင်း ၆-ပါး။
- (ဂ) လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ပါး။

- (က) ရုပ်သည် နာမ်အားသာ ကျေးဇူး ပြုသော ပစ္စည်း၊ (ခ) နာမ်သည် ရုပ်အားသာ ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်း၊ (ဂ) ပညတ်, နာမ်, ရုပ်တို့သည် နာမ်အားသာ ကျေးဇူးပြုသောပစ္စည်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ပုရေဇာတပစ္စည်း။
- (ခ) ပဉ္စာဇာတ ပစ္စည်း။
- (ဂ) အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ ၂ ပစ္စည်း။

- သာဓာရဏ အမည်ရသော စေတသိက်များကို ပော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇၊ အကုသလသာဓာရဏ စေတသိက် ၄၊ သောဘနုသာဓာရဏ စေတသိက် ၁၉၊ ပေါင်း ၃၀။

- ဒွိဟိတ်စိတ်များကို ဖော်ပြ၍ ဒွိဟိတ်အရ ယူရမည့် ဟိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘမူ ၈၊ ဒေါသမူ ၂၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် မဟာကုသိုလ် မဟာဝိပိက် မဟာကြိယာ ၁၂၊ ပေါင်း ၂၂။

ဒွိဟိတ်အရ ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ ဟိတ် ၆-ပါးလုံး ဖြစ်ပါသည်။

- “ယထာရဟမေကဒ္ဓါရိက စိတ္တာနိနာမ”၌ ကေဒ္ဓါရိက စိတ်များကို ဖော်ပြ၍ ထိုက်သင့်သလို ကေဒ္ဓါရိက ဖြစ်ပုံကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ အပ္ပနာဇော ၂၆၊ ပေါင်း ၃၆-ပါး၊ ထိုတွင် စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးသည် စက္ခုဒ္ဓါရဉ္စ၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေးသည် သောတဒ္ဓါရဉ္စ၊ သာနဝိညာဉ်ဒွေးသည် သာနဒ္ဓါရဉ္စ၊ ဇိဝှာဝိညာဉ်ဒွေးသည် ဇိဝှာဒ္ဓါရဉ္စ၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးသည် ကာယဒ္ဓါရဉ္စ၊ အပ္ပနာဇော ၂၆-သည် မနောဒ္ဓါရဉ္စ ဖြစ်ပါသည်။

- အပ္ပနာဇောကိုသည် ကာမဇော၏ အခြားမဲ့၌ လေးကြိမ်မြောက် အောက်အယုတ်၊ ၁၆-ကြိမ်မြောက်ထက် အလွန် အဘယ့်ကြောင့် မစောပါသနည်း။

အဖြေ။ အာသေဝန ပစ္စည်းကို မရသော အနုလုံသည် ဂေါတြဘူကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရပါသော်လည်း ၆-ကြိမ်မြောက် ၇ ကြိမ်မြောက်၌ ဖြစ်သော အပ္ပနာဇော သည် နောက်ဖက်က ဘဝင်နှင့် နီးသည်ဖြစ်၍ အပ္ပနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မတည်နိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ ၄-ကြိမ်မြောက်အောက်၌၎င်း ၅-ကြိမ်မြောက်၏ အထက်၌၎င်း အပ္ပနာဇောများ မစောခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကာမဇော၊ ကာမသတ္တဝါ၊ ကာမအာရုံ ၃-ပါးစုံ
လျက် တဒါရုံမကျမှု ရှိပါက ဝီထိချ၍ အကြောင်း
နှင့်တကွ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “တီ န ဒ ပ စ သံ တီ ဝု ဇ ဇဇ ဇ ဇ
ဇ ဇ အာဂန္တုကဘဝင် ဘ ဘ ဘ”

ဤဝီထိကား ဘုရားအစရှိသော အတိဏ္ဍာရုံကို
တွေ့မြင်သော သောမနဿဖြင့် ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့သော
တိတ္ထိတယောက်၏ စက္ခုဒွါရိက ဝီထိဖြစ်၏။ ဇော
၇-ကြိမ်ကား ဒေါသဇော ဖြစ်၏။ ဒေါသ ဇော
နောင်ဖြစ်၍ သောမနဿ တဒါရုံ မကျနိုင်ခြင်း၊
အတိဏ္ဍာရုံ ဖြစ်၍ ဥပေက္ခာ တဒါရုံမကျနိုင်ခြင်း
ဟူသော အကြောင်း ၂-ချက်ကြောင့် တဒါရုံမကျ
ပါ။ (ဋီ)။

အမှာ။ ဒေါသဇောနောင် ဥပေက္ခာ တဒါရုံသာ ကျရမည်။ အဘိ
ဓမ္မာရုံမှာ သောမနဿ တဒါရုံသာ ကျရမည်ဟူသော
သင်္ဂြိုဟ် စကားကို သဘိပြုပါ။

- “ပဒမစ္စုတ မစ္စန္တံ” အစရှိသောဂါထာ၌ နိဗ္ဗာန်
သည် အဘယ့်ကြောင့် အစ္စုတ၊ အစ္စန္တံ၊ အသင်္ခတ၊
အနုတ္တရမည်ပါသနည်း။

အဖြေ။ နိဗ္ဗာန်သည် စုတခြင်း မရှိသောကြောင့် အစ္စုတ၊
ပျက်စီးခြင်းဟူသော အဆုံးကို လွန်သောကြောင့်
အစ္စန္တံ၊ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ တည်းဟူသော

အကြောင်းတရား ၄-ပါးတို့သည် မပြုပြင် မစီရင်
အပ်သောကြောင့် အသင်္ခတ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်
သော တရား မရှိသောကြောင့် အနုတ္တရ မည်ပါ
သည်။

● ဒေါသမူ၊ မောဟမူစိတ်များ ၂-မျိုးစီသာ ဖြစ်ပါ
လျက် လောဘမူစိတ်သည် အဘယ့်ကြောင့် ၈-မျိုး
ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဝေဒနာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ သင်္ခါရပြားသောကြောင့် ၈-မျိုး
ပြားရပါသည်။

● စေတသိက် ၅၂-ပါးတို့၏ အမည်ထူးများကို ပြည့်စုံ
အောင် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ၊ ပကိဏ္ဍက၊ အညသမာန၊
အကုသလ၊ သောဘန၊ သောဘနသာဓာရဏ၊ ဝိရတိ၊
အပ္ပမညာ၊ သဗ္ဗာကုသလ သာဓာရဏ၊ နိယတ
ယောဂီ၊ အနိယတယောဂီ၊ ဝိသေသက။

● ရုပ် ၂၈-ပါးတွင် အကြောင်းဖြစ်သော ရုပ်၊ အကျိုး
ဖြစ်သော ရုပ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥတု၊ အာဟာရ ၂-ပါးသည် အကြောင်းရုပ်၊ လက္ခ
ဏရုပ် ၄-ပါးကြည် ကျန်ရုပ် ၂၄-ပါးသည် အကျိုး
ရုပ်။

အမှတ်။ ဥတု၊ အာဟာရ ၂-ပါးသည် အကြောင်းအကျိုး ၂-မျိုး
ဖြစ်၏။ လက္ခဏာရုပ် ၄-ခုကား အကြောင်းအကျိုးမှ လွတ်၏။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် (က) လောဘမူမှသာ
သာယှဉ်သော စေတသိက်၊ (ခ) ဒေါသမူမှသာ
ယှဉ်သော စေတသိက်၊ (ဂ) ၂-ပါးစုံမှသာယှဉ်သော
စေတသိက်၊ (ဃ) ၂-ပါးစုံမှ မယှဉ်သော စေတ
သိက်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ၃-ပါး။
- (ခ) ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ၄-ပါး။
- (ဂ) မောဟ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ ထိန၊
မိဒ္ဓ။
- (ဃ) ဝိစိကိစ္ဆာ ၁-ပါး။

- အကုသိုလ် စေတသိက်တို့တွင် (က) လောဘမူမှသာ
သာယှဉ်သော စေတသိက်၊ (ခ) မောဟမူမှသာ
ယှဉ်သော စေတသိက်၊ (ဂ) ၂-ပါးစုံမှသာယှဉ်သော
စေတသိက်၊ (ဃ) ၂-ပါးစုံမှ မယှဉ်သော စေတ
သိက်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ၃-ပါး။
- (ခ) ဝိစိကိစ္ဆာ ၁-ပါး။

(ဂ) မောဟ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ, ဥဒ္ဓစ္စ, ယိန, မိဒ္ဓ။

(ဃ) ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ၄-ပါး။

- အကုသိုလ် စေတတိက်တို့တွင် (က) လောဘမူမှာ သာယှဉ်၍ ဒေါသမူ, မောဟမူတို့၌ မယှဉ်သော စေတသိက်, (ခ) ဒေါသမူမှာသာယှဉ်၍ လောဘမူ မောဟမူတို့၌ မယှဉ်သော စေတသိက်, (ဂ) မောဟမူမှာသာယှဉ်၍ လောဘမူ, ဒေါသမူတို့၌ မယှဉ်သော စေတသိက်, (ဃ) လောဘမူ, ဒေါသမူမှာ သာယှဉ်၍ မောဟမူ၌ မယှဉ်သော စေတသိက်, (င) လောဘမူ, မောဟမူမှာသာယှဉ်၍ ဒေါသမူမှာ မယှဉ်သော စေတသိက်, (စ) ဒေါသမူ, မောဟမူမှာသာယှဉ်၍ လောဘမူ၌ မယှဉ်သော စေတသိက်, (ဆ) ၃-ပါးလုံး၌ယှဉ်သော စေတသိက်, (ဇ) ၃-ပါးလုံး၌ မယှဉ်သော စေတသိက်တို့ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

(က) လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန ၃-ပါး။

(ခ) ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ၄-ပါး။

(ဂ) ဝိစိကိစ္ဆာ ၁-ပါး။

(ဃ) လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ ၇-ပါး။

(င) လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, ဝိစိကိစ္ဆာ။

- (စ) ဒေါသ၊ လူဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိ
ကိစ္ဆာ။
- (ဆ) မောဟ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ ဥဒ္ဒစ္စ
၄-ပါး။
- (ဇ) မရှိ။

● “ရူပါဝစရ စုတိယာ၊ အဟေတုရဟိတာသိယံ” ဌာ
အဘယံကြောင့် ရူပဘုံက စုတိသောသူများ အဟိတ်
ပဋိသန္ဓေ မနေရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဥပစာရဈာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့် မနေရပါ။
ဥပစာရဈာနာနုဘာဝေနေဝ။ (ဋီ)။
ဥပစာရ ဈာနာနုဘာဝေနေဝ၊ ဥပစာရဈာန်၏အာနု
ဘော်ကြောင့်သာလျှင်။

မှတ်ချက်။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေသာမဟုတ်၊ ဒွိဟိတ်ဩမက ပဋိသန္ဓေ
လည်း မနေနိုင်ပေ။

● ဣန္ဒြေမည်ပါလျက် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်သော တရား
တို့ကို ထုတ်ပြ၍ အဘယံကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း
မတပ်သည်ကို လိုရင်း အကျဉ်းချုပ် ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဣတ္ထိဘာဝရုပ်၊ ပုပ္ဖဘာဝရုပ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်း
ရုပ်တို့သည် လိင်္ဂစသည်ကိုအား ၂၄-ပစ္စည်းတို့တွင်
မည်သည့်ပစ္စယသတ္တိနှင့်မျှ ကျေးဇူးမပြုသောကြောင့်
ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

● အောက်ပါစိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

(က) သဘာဝ အဝိတက္ကစိတ်။

(ခ) ဘာဝနာ ဗလ အဝိတက္ကစိတ်။

အဖြေ။ (က) ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် ၁၀။

(ခ) ဒုတိယဈာန်-၁၁၊ တတိယဈာန်-၁၁။

စတုတ္ထဈာန်-၁၁၊ ပဉ္စမဈာန်-၂၃။

● ဟင်္ကိစ္စတည်းသတင်၍ တဒ္ဓါရတည်းသ ဖြစ်နိုင်ပြီး အာရုံတမျိုးကိုသာ အာရုံပြုနိုင်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ်-၁၀၊ ပဌမ တတိယ အရူပဇော-၄၊ လောကုတ္တရာဇော-၈၊ ပေါင်း ၂၂-ပါး။

● မဂ်စိတ်သည် တကြိမ်မက ၂ ကြိမ် ၃-ကြိမ် စသည် ဖြစ်ခဲ့သော် လောကုတ္တရာ ကြိယာစိတ် ရှိနိုင်ပုံကို ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဂ်စိတ်သည် တကြိမ်မက ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ် စသည် ဖြစ်ခဲ့သော် ရဟန္တာသန္တာန်၌လည်း မဂ်စိတ်များ ဖြစ်နိုင်၏။ ရဟန္တာသန္တာန်၌ မဂ်စိတ်ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုမဂ်စိတ်သည် ကုသိုလ်မဟုတ်၊ ကြိယာသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် လောကုတ္တရာ ကြိယာစိတ် ရှိနိုင်တော့ သည်သာ။

မှတ်ဖွယ်။ ရဟန္တာသန္တာန်၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်၊ အရူပကုသိုလ်နှင့် လောကုတ္တရာ မဂ်ကုသိုလ်များသည် အကျိုးမပေးတော့ဘဲအတွက် မဟာကြိယာ၊ ရူပကြိယာ၊ အရူပကြိယာ၊ မဂ်ကြိယာ(ဝါ)လောကုတ္တရာကြိယာ ဟူသောအမည်ကို ခံယူကြပေလိမ့်မည်။

● နီးသောရုပ် ဝေးသော ရုပ်တို့ကို ဖော်ပြပြီးလျှင် အဘယ်နှင့် နီး၍ အဘယ်နှင့် ဝေးသည်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဿာဒရုပ်-၅၊ ဝိသယရုပ်-၇၊ ပေါင်း သန္တိကေရုပ် ၁၂-ပါး၊ ကျန် ၁၆-ပါးသည် ဒူရေရုပ်။ အသိဉာဏ်နှင့်နီး၍ အသိဉာဏ်နှင့် ဝေးပါသည်။

ဆောင်။ ဉာဏ်နှင့်နီးလေ၊ သန္တိကေ၊ ဒူရေအဝေးရုပ်။

● ၁-ဉာဏသမ္ပယုတ်သာဖြစ်၍ အသင်္ခါရိက မဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်၊ ၂-အသင်္ခါရိကသာ ဖြစ်၍ ဉာဏသမ္ပယုတ်မဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်၊ ၃-နှစ်ပါး စုံဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ်၊ ၄-နှစ်ပါးစုံမဖြစ်သော ကာမာဝစရစိတ် များကို ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက် နှင့်တကွ အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ဉာဏသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကစိတ် ၆-ပါး၊ စေတသိက် ၃၀-ပါး ယှဉ်၏။

၂-ဉာဏဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကစိတ် ၆-ပါး၊ စေတသိက် ၃၇-ပါး ယှဉ်၏။

၃-ဉာဏသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိက စိတ် ၆-ပါး၊
စေတသိက် ၃၈-ပါးယှဉ်၏။

၄-ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက စိတ် ၆-ပါး၊ စေ
တသိက် ၃၇-ပါးယှဉ်၏။

- တဒ္ဓါရဉ္စ ဖြစ်သော စိတ်များကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် ယှဉ်
သော စေတသိက်များကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ အပ္ပနာဇော ၂၆၊ ပေါင်း ၃၆-
ပါး။

အညသမာန် ၁၃၊ သောဘန စေတသိက် ၂၆၊
ပေါင်း ၃၈-ပါး။

- ဝီရိယစေတသိက် ၇၃-ခု၊ ထိနစေတသိက် ၅-ခု၊
သမ္မာဝါစာ စေတသိက် ၁၆-ခုတို့၏ သရုပ်ကို ရေး
တုတ်ပြပြီးလျှင် ၇၃၊ ၅၊ ၁၆-ဖြစ်ပုံ အဓိပ္ပာယ် ရှင်း
ပြပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ သမ္ပဒိစ္ဆိန်
၂၊ သန္တီရဏ ၃၊ ပေါင်း ၁၆-ပါးကြည့် စိတ် ၇၃-
ပါး၌ ယှဉ်သော ဝီရိယစေတသိက် ၇၃။

အကုသိုလ် သသင်္ခါရိကစိတ် ၅-ခု၌ ယှဉ်သော ထိန
စေတသိက် ၅။

မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခု တို့၌
ယှဉ်သော သမ္မာဝါစာ ၁၆။

စေတသိက်တို့သည် မိမိတို့ ယှဉ်ရာစိတ်နှင့် အရေ
အတွက် တူညီသောကြောင့် ၇၃၊ ၅၊ ၁၆-ဖြစ်ရ
ပါသည်။

- ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိသန္ဓေ
စိတ်သည် အတိတ်ဘဝက မရဏာသန္ဓေ ဇောနှင့်
အာရုံတူသလော၊ စုတိစိတ်နှင့် အာရုံတူသလော ရှင်း
ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မရဏာသန္ဓေဇောနှင့် အာရုံတူပါသည်။

(ရှင်းချက်) “ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်” စသော ဂါထာကား တဘဝ
အတွက်သာ ပဋိသန္ဓေစိတ်၊ ဆဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်တို့
သည် အာရုံအားဖြင့် တူညီပုံကိုပြ၏။ ပစ္စုပ္ပန် ဘဝက
စုတိနှင့် အနာဂတ်ဘဝသစ်က ပဋိသန္ဓေတို့ကား အာရုံ
မတူ၊ ပဌမဘဝက မရဏာ သန္ဓေဇော၏ အာရုံကို
ဒုတိယဘဝသစ်၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်က အာရုံပြု
၏။ ထို့ကြောင့် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်
၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် အတိတ်ဘဝက မရဏာသန္ဓေဇော
နှင့်သာ အာရုံတူ၍ အတိတ်ဘဝက စုတိစိတ်နှင့် အာရုံ
မတူနိုင်ပေ။

- ရူပဘုံ၌ ဖြစ်သင့်သော ၁-စိတ်ပေါင်း မည်မျှ၊
၂-စေတသိက်ပေါင်းမည်မျှ၊ ၃-ရုပ်ပေါင်း မည်မျှ၊
၄-ကလာပ်စည်းပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို ရေတွက်
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၁-ဒေါသမုဒ္ဒေး၊ သာနာဒိတ္တယ ၆၊ မဟာဝိပင်္ဂါ
ဂ၊ အရူပဝိပင်္ဂါ ၄၊ ပေါင်း ၂၀-ကြည့် ကျန်စိတ်
၆၉-ပါး။

၂-ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ကြည့်သော
စေတသိက် ၄၈-ပါး။

၃-သာန၊ ဇိတ္တာ၊ ကာယ၊ ဘာဝရုပ်-၂၊ ပေါင်း
၅-ပါးကြည့် ၂၃-ပါး။

၄-စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဝတ္ထုဒသက၊ ဇီဝိတန
ဝကဟု ကမ္မဇကလာပ် ၄-စည်း၊ စိတ္တဇကလာပ်
၆-စည်း၊ ဥတုဇကလာပ် ၄-စည်း၊ ပေါင်း၍ ကလာပ်
၁၄-စည်း။

● မဟာကုသိုလ်ကံနှင့် အကုသိုလ်ကံတို့သည် ရူပဘုံ၌
တစုံတခုသော အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည် မဖြစ်စေ
နိုင်သည်တို့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရူပဗြဟ္မာတို့သန္တာန်၌ ဣဋ္ဌာရုံမှာ ကုသလဝိပင်္ဂါ
စက္ခုဝိညာဉ် ဖြစ်ခြင်း၊ အနိဋ္ဌာရုံမှာ အကုသလဝိ
ပင်္ဂါ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ၎င်းဝိပင်္ဂါ
တို့သည် မဟာကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုး
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မဟာကုသိုလ်ကံနှင့် အကု
သိုလ်ကံတို့သည် ရူပဘုံ၌ အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်ကြ
ပါသည်။

- အသညသတ်ဘုံသို့ သွားရောက် ဖြစ်ရသောပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ်လည်ပုံကို လှည့်ပြ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထိုဘုံသို့ မရောက်ခင် ရှေးအခြားမဲ့ ဘဝက သညာဝိရာဂ ဘာဝနာဟူ သော ပညာဘိသင်္ခါရကြောင့် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် မဖြစ်ပဲ ရုပ်သက်သက်ဖြစ်ရာ ဘုံဖြစ်၍ ဇီဝိတနဝက ကလာပ် ဖြစ်၏။

ထိုဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုနောင် ဥတုဇရုပ်တို့ လည်းဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့ကိုအစွဲပြု၍ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ဤနည်း အတိုင်း မဟာကပ် ၅၁၀-ပတ်လုံး ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် စက်ရဟတ် လည်နေပါသည်။

- ရူပဘုံမှစတင်၍ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေသောပုဂ္ဂိုလ် အား အဘယ်ကံသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ဖြစ်စေပါ သနည်း။

အဖြေ။ ရူပဈာန်၏ အနီး၌ ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ကံသည် ပဋိသန္ဓေစိတ်ကို ဖြစ်စေပါသည်။ (ရူပကုသိုလ်ကံက ဖြစ်စေသည်မဟုတ်။)

- မဟာဝိပါက်စိတ်, မဟာကြိယာစိတ်, လောကုတ္တရာ စိတ်တို့၌ သင်္ဂဟနည်းမရသော စေတသိက်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “န ဝိဇ္ဇန္တေတ္ထ ဝိရတီ” စသော ဂါထာအရ ဝိရတီ ၃၊ အပ္ပမညာ ၂၊ ပေါင်း ၅-ပါးဖြစ်ပါသည်။

- ကုသိုလ်စိတ်ချင်း တူပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ဝိရတီ ဘို့သည် မဟာကုသိုလ်မှာ ရံခါယှဉ်၍ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ်မှာ အမြဲယှဉ်ရပါသနည်း။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည် ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့ကို တဒင်္ဂသာ ပယ်နိုင်ပါသည်။ မဂ်စိတ်ကား ကာယဒုစရိုက်စသည်တို့ကို သမုဇ္ဈဒ ပဟာန်အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်သောကြောင့် မဟာကုသိုလ်စိတ်မှာရံခါယှဉ်၍မဂ်စိတ်မှာအမြဲယှဉ်ပါသည် (ဦ)။

- ဝိရတီများမဂ်စိတ်မှာ အမြဲယှဉ်ခြင်းသည် သင့်တန်စေ၊ ဖိုလ်စိတ်မှာ ပဟာနသတ္တိ (ပယ်နိုင်သော အစွမ်း) မရှိရကား ဖိုလ်စိတ်၌ ဝိရတီများ အမြဲယှဉ်ခြင်းမှာ အဘယ်သို့ သင့်တန်ပါမည်နည်း။

အဖြေ။ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာတို့ကို ဖိုလ်သည် ငြိမ်းအေးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် မဂ်အားလျော်စွာဖြစ်သောကြောင့် သင့်တန်ပါသည်။ (ဦ)။

- တိဟိတ်စိတ်, တိဟိတ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော စေတသိက်များကို ဖော်ပြပြီးလျှင် ထိုစေတသိက်များမှ ဒွိဟိတ်စေတသိက်, တိဟိတ် စေတသိက်များကို ခွဲခြားထုတ်ပြပါ။

အဖြေ။ တိဟိတ်စိတ်ကား မဟာကုသိုလ် မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၁၂၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် ၂၇၊ လောကုတ္တရာ ၈၊ ပေါင်း ၄၇-ပါး။

ယှဉ်သော စေတသိက်ကား အညသမာန် ၁၃၊ သောဘနုသာဓာရဏ ၂၅၊ ပေါင်း ၃၈-ပါး၊ ထို ၃၈-ပါးတွင်-

ဒွိဟိတ်စေတသိက်ကား အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ပေါင်း ၃-ပါး။

တိဟိတ်စေတသိက်ကား ကျန်စေတသိက် ၃၅-ပါး။

မှတ်ချက်။ အလောဘသည် အဒေါသ အမောဟ ဟူသော ဟိတ် ၂-ပါးနှင့်ယှဉ်၏။ အဒေါသသည် အလောဘ အမောဟ ၂-ပါးနှင့်၊ အမောဟသည် အလောဘ အဒေါသ ၂-ပါးနှင့်ယှဉ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်း ၃-ပါးသည် အသီးသီး ဒွိဟိတ်စေတသိက်မည်၏။

- ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေစိတ်, နေဝသညာ နာသညာ ယတန ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့သည် အဘယ်ကို အာရုံပြုပါသနည်း။

အဖြေ။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ကသိုဏ်း ပညတ် ၁၀-ပါး၊ အသုဘ ၁၀-ပါး ကာယဂတာ သတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ကာယကောဠာသ ပညတ် ၁-ပါး၊ အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက် သက်ဝင်သက် ပညတ် ၁-ပါး၊ မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါ ပညတ် ၁-ပါး၊ ဤ ၂၅-ပါးသော ပညတ် ကမ္မနိမိတ် ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

နေဝသညာ နာသညာ ယတန ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္ဇ ညာယတန ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ် ကမ္မနိမိတ်ဟု ဆိုအပ် သော ဓမ္မာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

- ဗြဟ္မဝိဟာရ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို ရေတွက်ပြပြီးလျှင် ၎င်း တို့သည် မည်သည့်စရိုက်အားလျော်၍ မည်သည့်ဈာန် တရားများကိုရစေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ။
 ၎င်းတို့သည် ဒေါသစရိုက်အားလျော်ပါသည်။
 မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာတို့သည် ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထ ဈာန်တို့ကို ရစေနိုင်ပါသည်။
 ဥပေက္ခာသည် ပဉ္စမဈာန်ကို ရစေနိုင်ပါသည်။
 ပကိဏ္ဍကပြီး၏။

ဝိသေသကဏ္ဍ

● ဥပေက္ခာနှင့် တတြမဇ္ဈတ္တတာတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥပေက္ခာသည် ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်းလက္ခဏာရှိ၍ တတြမဇ္ဈတ္တတာသည် သမ္ပယုတ်တရားတို့၌လျစ်လျူရှုခြင်း လက္ခဏာရှိပါသည်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာ၊ ဥပေက္ခာ၊ မှတ်ပါလျစ်လျူရှု။
တတြမဇ္ဈတ်၊ သမ္ပယုတ်၊ အဟုတ်လျစ်လျူရှု။

● ဒေါမနဿနှင့် ပဋိဃအထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒေါမနဿသည် အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၍ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်၏။ ပဋိဃသည် ကြမ်းထမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၍ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌အကျုံးဝင်၏။

ဆောင်။ ဒေါမနဿာ၊ လက္ခဏာကား၊ နိဋ္ဌာရုံများ၊ ခံစံစား၍၊ မှတ်သားလေပါ။ ဝေ-ခန္ဓာ၌၊ သွင်းကာဖွဲ့ရာ၊ ပဋိဃတွက်၊ ကြမ်းထမ်းချက်နှင့်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ကျုံးဝင်ပြန်သည်၊ နှစ်တန် ဤသို့ထူးသတည်း။

● ဥဒ္ဓစ္စနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာအထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဥဒ္ဓစ္စသည် တအာရုံတည်း၌ ပျံ့လွင့်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် အာရုံအမျိုးမျိုး၌ ယုံမှား၏။

ဆောင်။ တအာရုံမှာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ များစွာ ဝိစိကိစ္စ။

● ဝိတက်နှင့် ဝိစာရ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ်၏ ရှေးဦးစွာ အာရုံ၌ ကျရောက်ခြင်းသည် ဝိတက်၊ အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်းသည် ဝိစာရ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ စိတ်၏ဦးစွာ၊ အာရုံမှာ၊ ကုတာ ဝိတက္က။
ဖန်တလဲလဲ၊ သုံးသပ်မြဲ၊ မှတ်စွဲဝိစာရ။

● ပီတိနှင့် သုခအထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာရုံကို တွေ့မြင်ရာအခါ၌ နှစ်သက်ခြင်းသည် ပီတိ၊ ထိုအာရုံကို ခံစားခြင်းသည် သုခ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အာရုံတွေ့ရာ၊ နှစ်သက်တာ၊ မှတ်ပါပီတိက္ခ။
ထိုသည့်အာရုံ၊ ခံစားတုံ၊ မှတ်ကုန်သုခတုံ။

● ပီတိနှင့် သောမနဿ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိသည် နှစ်သက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၍ သောမနဿ သည် ဝမ်းမြောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။

ဆောင်။ နှစ်သက်ပီတိ၊ ဝမ်းမြောက်ဘိ၊ မှတ်သိသောမနဿ။

● စျာန်နှင့် စျာနင်တို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက် စသော စျာန်အင်္ဂါ ၅-ပါး အစိတ်အစိတ် သည် စျာနင် (=စျာနင်)၊ ဝိတက်စသော စျာန်အင်္ဂါ ၅-ပါး အပေါင်းသည် စျာန်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အစိတ်စျာနင်၊ အပေါင်းပင်၊ ခေါ်တွင်စျာန်အမည်။

● မဂ်၊ မဂ္ဂင်၊ မဂ်စိတ်တို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အပေါင်းသည် မဂ်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အစိတ်အစိတ်သည် မဂ္ဂင်၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်သည် မဂ်စိတ်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အစိတ်မဂ္ဂင်၊ အပေါင်းပင်၊ ခေါ်တွင်မဂ်အမည်။
မဂ်နှင့်ယှဉ်ရိပ်၊ ထိုသည့်စိတ်၊ မဂ်စိတ်ခေါ်ပြန်သည်။

● ဝိတက်၊ စေတနာ၊ မနသိကာရတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်သည် သဟဇာတ် တရားတို့ကို အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ပေးတတ်၏။ စေတနာသည် ဝိတက်တင်ပေးအပ်သော သဟဇာတ်တရားတို့ကို ထိုထိုအာရုံ၌ ယှဉ်စပ်ပေးတတ်၏။ မနသိကာရသည် သဟဇာတ်တရားတို့ကို အာရုံသို့ ဖြောင့်မတ်စွာ ရောက်စေတတ်၏။ ဤကားအထူး။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ရှေးရှုတင်တတ်၊ ဝိတက်မှတ်၊ ယှဉ်စပ်စေတနာ။
မနသိမှု၊ ဖြောင့်အောင်ပြု၊ မှတ်ရှုအထူးပါ။

● အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပတို့၏ အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ အဟိရိကသည် ကာယဒုစရိုက်စသည်မှ မစက်ဆုပ်
ခြင်း သဘော ရှိ၏။ အနောတ္တပ္ပသည် ကာယဒုစရိုက်
စသည်မှ မကြောက်လန့်ခြင်း သဘော ရှိ၏။

ဇီဂုစ္ဆတိ နာဟိရိကော၊
ပါပါဂူထာဝ သူကရော။
နဘာယတိ အနောတ္တပ္ပိ၊
သလဘောဝိယ ပါဝကော။

သူကရော၊ ငက်သည်။ ဂူထာ၊ မစင်မှ။ နဇီဂုစ္ဆတိ
ဣဝ၊ မစက်ဆုပ်သကဲ့သို့။ အဟိရိကော၊ သည်။
ပါပါ၊ မကောင်းမှုမှ။ နဇီဂုစ္ဆတိ၊ မစက်ဆုပ်တတ်။
သလဘော၊ ပိုးပလံသည်။ ပါဝကော၊ မီးမှ။ နဘာယ
တိဝိယ၊ မကြောက်သကဲ့သို့။ အနောတ္တပ္ပိ၊ သည်။
နဘာယတိ၊ မကြောက်တတ်။

● ဆန္ဒနှင့် လောဘအထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ အာရုံကို အလိုရှိကာမျှသဘောသည် ဆန္ဒ၊ အာရုံ၌
အလွန် တပ်နှစ်သက်ခြင်းသဘောသည် လောဘ။
(ဇီ) ။

ဆောင်။ အလိုရှိကာမျှ၊ သဘာဝကို၊ ဆန္ဒဆို၏။ ထိုထက်လွန်လျက်၊
တပ်နှစ်သက်က၊ မှတ်ချက်လောဘ၊ အထူးပြု၊ မိန့်ဟ
ကျမ်းဦးကာ။

● ဉာဏ်၊ ဒိဋ္ဌိတို့၏အထူးကို ရေးပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဉာဏ်သည် အာရုံကို ဟုတ်မှန်စွာ သိတတ်၏။ ဒိဋ္ဌိသည် အာရုံကို လွဲမှားစွာ ယူတတ်၏။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ဟုတ်မှန်တိုင်းသာ၊ သိသည်မှာ၊ မှတ်ပါဉာဏ်သဘော။ လွဲမှားစွာပ၊ ယူတတ်က၊ မှတ်ကြဒိဋ္ဌိနှော။

● ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဣဿာသည် သူတပါး စည်းစိမ်ကို ငြူစုတတ်၏။ မစ္ဆရိယသည် မိမိစည်းစိမ်ကို နှမြော ဝန်တိုတတ်၏။ (ဋီ)။

ဆောင်။ သူများဥစ္စာ၊ ငြူစုတာ၊ ဣဿာသဘာဝ။ မိမိဥစ္စာ၊ နှမြောတာ၊ မှတ်ပါမစ္ဆေရ။

● ထိန၊ မိဒ္ဓတို့၏ အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ စိတ်၏အမှု၌ မခံခြင်းသည် ထိန၊ စေတသိက်၏အမှု၌ မခံခြင်းသည် မိဒ္ဓ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ စိတ်မခံတာ ထိနသာ၊ စေမှာ မိဒ္ဓထား။

● ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပတို့၏ အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လေးစား၍ မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်ခြင်းသည် ဟိရီ၊ သူတပါးကို လေးစား၍ မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်ခြင်းသည် ဩတ္တပ္ပ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ ကိုယ့်ကို လေးပြု၊ မကောင်းမှုမှ၊ စက်ဆုပ်က၊ မှတ်ကြ
ဟိရိသာ။

သူတပါးကို၊ လေးစားလို၍၊ ထိုပါပမှ၊ ကြောက်လန့်က၊
မှတ်ကြ ဩတ္တပ္ပိ။

● သညာ၊ ဝိညာဉ်၊ ပညာတို့၏ အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ သညာသည် သိခြင်းမျှကိုသာ ပြုတတ်၏။ လက္ခဏာ
ရေးသုံးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိ၊ ဝိညာဉ်သည် သိ
ခြင်းမျှကိုလည်း ပြုတတ်၏။ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို
လည်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်၏။ သို့ရာတွင် မဂ်သို့
မရောက်စေနိုင်၊ ပညာကား သုံးပါးလုံးကို ပြုနိုင်၏။
(ဋီ)။

ဆောင်။ သညာဆိုက၊ သိကာမျှတည်း၊ လက္ခဏာရေး၊ မသိသေး
တဲ့၊ မြော်တွေးဝိညာ၊ သဘောမှကား၊ နှစ်ဖြာအမှူး
သိအောင်ပြု၏၊ တခုမဂ်တိုင်၊ မရှိနိုင်ခဲ့၊ အပြိုင်သုံးပါး၊
ပြုနိုင်ငြားက၊ မှတ်သားပညာ၊ သဘောသာဟု၊ ခွဲခြာ၊
ပြုသည်၊ မှတ်ရှုသုံးဝ အထူးတည်း၊

● သမ္ပယောဂနည်းနှင့် သင်္ဂဟနည်း အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ စေတသိက်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်တို့ကို ပိုင်းခြား သတ်
မှတ်ပြသောနည်းသည် သမ္ပယောဂနည်း။

စိတ်၌ယှဉ်သော စေတသိက်တို့ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်
ပြသောနည်းသည် သင်္ဂဟနည်း။ (ဋီ)။

- မနောဓာတ်နှင့် မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

- သိကာမျှ သဘောသည် မနောဓာတ်၊ အထူးသိသော သဘောသည် မနောဝိညာဏဓာတ်။ (ဋီ)။

- ဝေဒနာ ၃-ပါးလာ သုခဝေဒနာနှင့် ဝေဒနာ ၅-ပါး လာ သုခဝေဒနာတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၆၂-ပါးနှင့် သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ၁ ပေါင်း စိတ် ၆၃-ပါး၌ ရှိသော ဝေဒနာသည် ဝေဒနာ ၃-ပါးလာ သုခဝေဒနာဖြစ်၍ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ၁-ပါး၌ ရှိသော ဝေဒနာသည် ဝေဒနာ ၅-ပါးလာ သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပါသည်။

- ဝေဒနာ ၃-ပါးလာ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ဝေဒနာ ၅-ပါး လာ ဒုက္ခဝေဒနာအထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ဒေါသမူဒွေးနှင့် ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်-၁၊ ပေါင်း ၃-ပါး၌ရှိသော ဝေဒနာသည် ဝေဒနာ ၃-ပါးလာ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်၍ ဒုက္ခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ၁-၌ရှိသော ဝေဒနာသည် ဝေဒနာ ၅-ပါးလာ ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပါသည်။

- ကိစ္စနှင့် ဌာနအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ သတ္တိသည် ကိစ္စ၊ သတ္တိမန္တစိတ်ဒြပ်သည် ဌာန။ (ဋီ)။

- ပကိဏ်းပိုင်းလာ ကာယဒွါရနှင့် ဝီထိမုတ်ပိုင်းလာ ကာယဒွါရတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ပကိဏ်းပိုင်းလာ ကာယဒွါရကား ကာယပသဒတည်း၊ ဝီထိမုတ်ပိုင်းလာ ကာယဒွါရကား ကာယဝိညတ်တည်း။

- ပကိဏ်းပိုင်းလာ မနောဒွါရနှင့် ဝီထိမုတ်ပိုင်းလာ မနောဒွါရတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ပကိဏ်းပိုင်းလာ မနောဒွါရကား ဘဝဂ္ဂံပစ္ဆေဒစိတ် ၁၉-ခုတည်း၊ ဝီထိမုတ်ပိုင်းလာ မနောဒွါရကား လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်စော ၂၉-တည်း။

- စိတ်ပိုင်းလာ စက္ခုဝိညာဏနှင့် ဝီထိပိုင်းလာ စက္ခုဝိညာဏတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ စိတ်ပိုင်းလာ စက္ခုဝိညာဏကား စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးတည်း၊ ဝီထိပိုင်းလာ စက္ခုဝိညာဏကား စက္ခုဒွါရိက ဝီထိစိတ် ၄၆-ပါးတည်း။

- “စရိုက်ဝါသနာ”ဟု ဆိုကြရာ စရိုက်နှင့် ဝါသနာ အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ များစွာ ဖြစ်ခြင်းသည် စရိုက်၊ ရှေးရှေးဘဝက အထုံပါခဲ့ခြင်းသည် ဝါသနာ။

- ပရမတ္ထဓမ္မ (=မြတ်သောတရား)နှင့် ဟိန ဝိသေသကဏ္ဍ
ပဏိတဓမ္မ (=မြတ်သောတရား)တို့၏ အမြတ်အား
ဖြင့် ထူးခြားပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပရမတ္ထဓမ္မ၌ မိမိဆိုင်ရာ သဘောလက္ခဏာမှ မဖောက်
ပြန်ခြင်းကို မြတ်သည်ဟုဆို၏။

ပဏိတဓမ္မ၌ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးစွမ်းနိုင်
သောကြောင့် မြတ်သည်ဟုဆို၏။ ဤသို့ထူးပါးသည်။

အမှတ်။ “ပရမတ္ထ (=မြတ်သောတရား) ဟူသောစကားနှင့် ဟိနာ
(=ယုတ်ညံ့သောတရားတို့) ဟူသောစကားသည် မဆန့်ကျင်
ပါသလော” ဟု မေးဘူးပြီ။ အဖြေကား-ပရမတ္ထ၌ မိမိဆိုင်ရာ
လက္ခဏာမှ မဖောက်ပြန်ခြင်းကို မြတ်သည်ဟုဆို၏။ ဟိနဓမ္မ
များလည်း မိမိဆိုင်ရာ လက္ခဏာမှ မဖောက်ပြန်ကြပေ။
သို့ရာတွင် မကောင်းကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်သဖြင့် တကယ့်ကို
ယုတ်ညံ့သော တရားများဖြစ်၍ ဟိနာဓမ္မဟု ဟောတော်မူ
သည်။

- ကေယျဒနှင့် သဟဝုတ္တိအထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကလာပ် တခုတခုရှိသော ရုပ်တို့၏ ပြိုင်တူဥပါဒ်ခြင်း
ပြိုင်တူဖြစ်ခြင်းသည် ကေယျဒ၊ ကလာပ် တခုတခုရှိ
ရှိသော ရုပ်တရားများ အတူတကွ ဖြစ်ခြင်းသည်
သဟဝုတ္တိ။

- သဟဇာတနှင့် အညမည အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ တကွဖြစ်ကာမျှဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် သဟဇာတ၊ တကွလည်းဖြစ် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်လည်း ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် အညမည။ (ဋီ) ။

● နိဿယနှင့် ဥပနိဿယ အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့၏ အားနည်းသော မှီရာဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် နိဿယ၊ အားကြီးသော မှီရာ ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် ဥပနိဿယ။ (ဋီ) ။

● ပုရေဇာတနှင့် ပစ္ဆာဇာတ အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ ပုရေဇာတကား ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏ ရှေ့မှဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု၏၊ ပစ္ဆာဇာတကား ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏ နောက်မှဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြု၏။ (ဋီ) ။

အမှတ်။ “ပစ္ဆာဇာတ၌ ပစ္စယုပ္ပန်တရားများ ချုပ်သွားပြီ ဖြစ်ပါလျက် နောက်မှဖြစ်သော တရားက အဆယ်သို့ ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါ သနည်း” ဟု မေးဘူးပြီ၊ ဋ္ဌင်းတငယ်တို့၏ အာဟာရတဏှာ နှင့် ယှဉ်သော စေတနာသည် ဋ္ဌင်းတငယ်တို့၏ ရူပကာယ ကို ကျေးဇူး ပြုသကဲ့သို့ ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်ဟု ဖြေလေ၊ (အကျယ်ကို ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌ရှု)။

● အတ္တိနှင့် အဝိဂတအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် အတ္တိ၊ မချုပ်ပျောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြု ခြင်းသည် အဝိဂတ....(မူလ) ။

အမှတ်။ မူလ=မူလ=ဋီကာကျမ်း။

● နတ္ထိနှင့် ဝိဂတအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ချုပ်ပြီးနောက် ကင်းဆိတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် နတ္ထိ၊ ချုပ်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းသည် ဝိဂတ။ (ဋီ)။

အမှတ်။ အနန္တရနှင့် သမနန္တရကားအနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အထူးမရှိ၊ သဒ္ဓါမျှသာထူး၏၊ သဒ္ဓါမျှသာထူးသော်လည်း ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယ၊ ဒေသနာဝိလာသ အားဖြင့် ၂-မျိုးဟောထားတော်မူသည်။ မဉ္ဇူ။

● နိရယ (=နိ+အယ)နှင့် အပါယ(အပ+အယ)တို့၌ ပါသော အယသဒ္ဓါနှစ်ခု အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ နိရယ၌ အယသဒ္ဓါကား ကောင်းမှုကုသိုလ် ဟောတည်း၊ အပါယ၌ အယသဒ္ဓါကား စည်းစိမ် ချမ်းသာ ဟောတည်း။ (ဋီ)။

● ဇနကကံနှင့် ဥပဿာတကကံ အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ဇနကကံသည် ကံတပါး၏အကျိုးကို မဖြတ်တောက်ပဲ အကျိုးပေး၏၊ ဥပဿာတကကံသည် ကံတပါး၏အကျိုးကို ဖြတ်တောက်၍ အကျိုးပေး၏။ (ဋီ)။

● ဥပစယနှင့် သန္တတိအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဥပါဒ်မှစ၍ ဇိဝံသသကဖြစ်သည်တိုင်အောင် နိပ္ပန္နရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ဥပစယ၊ နောက်နောက် ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည် သန္တတိ။ (ဋီ)။

- “နိဗ္ဗာနံ ပန။ပ။ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဝုစ္စတိ”၌ နိဗ္ဗာနသဒ္ဓါ
၂-ခုအထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဌမနိဗ္ဗာနကား ဖြစ်ဟော၊ နောက် နိဗ္ဗာနကား
အမည်ဟောတည်း။

- နိဗ္ဗာန်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်အထူးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ။ နိဗ္ဗာန်ကား ပရမတ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ကား ပညတ်။

- အဓိပတိနှင့် ဣန္ဒြေအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ တပါးသော အဓိပတိတို့၏ အစိုးရမှုကို တားမြစ်၍
တဦးတည်း အစိုးရခြင်းသည် အဓိပတိ၊ တပါး
သော ဣန္ဒြေတို့၏ အစိုးရမှုကို မတားမြစ်ပဲ အပြိုင်
အဆိုင် အစိုးရခြင်းသည် ဣန္ဒြေ။ (ဋီ)။

- ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ သာသဝ အနာသဝတရား အားလုံးသည် ခန္ဓာ၊
သာသဝတရားသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အနာသဝ၊ သာသဝ၊ မှတ်ကြခန္ဓာသာ။
ဥပါဒါန၊ သာသဝ၊ မှတ်ကြတမျိုးသာ။

- ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းနှင့် ပဋ္ဌာန်းနည်းအထူးကို ရေး
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နည်းသည် ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်မျှကို
သာ ပြ၏၊ ပဋ္ဌာန်းနည်းကား ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပစ္စ
ယသတ္တိတို့ကို ပြ၏။ (ဋီ)။

● တဏှာနှင့် ဥပါဒါန်အထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ အားနည်းသော တဏှာသည် တဏှာ၊

အားကြီးသော တဏှာသည် ဥပါဒါန်။ (ဋီ)။

ဆောင်။ အားနည်းတဏှာ၊ အားကြီးမှာ၊ ဥပါဒါန်မှတ်။

● “ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” ဌာ
ဘဝသဒ္ဓါ ၂-ခုအထူးကို ရေးပါ။

အဖြေ။ ပဌမဘဝသဒ္ဓါကား ကမ္မဘဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝ ၂-ခု
လုံး ဟော၏။ နောက်ဘဝသဒ္ဓါကား ကမ္မဘဝတခုကို
သာ ဟော၏။ (ဋီ)။

● ဟေတုပစ္စယောဉ္စ ဟေတုနှင့် ပစ္စယအထူးကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အကျိုးတရားတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဟေ
တု၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောကြောင့် ပစ္စယ။ (ဋီ)။

● အဘိဓမ္မတ္ထနှင့် ပရမတ္ထတို့၏အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဘိဓမ္မတ္ထအရကား စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်၊
ပညတ်တည်း။ ပရမတ္ထအရကား စိတ်၊ စေတသိက်၊
ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။

● “စေတနာကောင်းသည်၊ သဒ္ဓါ ကောင်းသည်” ဟု
ဆိုကြရာ စေတနာနှင့် သဒ္ဓါတို့၏ အထူးကို စိစစ်
ပြပါ။

အဖြေ။ မိမိကိုယ်တိုင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ခြင်း၊ သူတပါး
 တို့ကို ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ခြင်းသည် စေ
 တနာ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ၌ ရတနာသုံးပါးကို
 သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း၊ ကံတရားကို ယုံကြည်ခြင်း၊
 ကံ၏ အကျိုးတရားကို ယုံကြည်ခြင်းသည် သဒ္ဓါ။

● စေတသိက်ပိုင်းလာ ဧကုပ္ပါဒနှင့် ရုပ်ပိုင်းလာ ဧကုပ္ပါ
 ဒတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတသိက်ပိုင်းလာ ဧကုပ္ပါဒကား စိတ်နှင့် ယှဉ်
 ဘက် စေတသိက်၏ ပြိုင်တူဥပါဒ်ခြင်း ပြိုင်တူဖြစ်ခြင်း
 တည်း။
 ရုပ်ပိုင်းလာ ဧကုပ္ပါဒကား ကလာပ် တခုတခု၌
 ရှိသော ရုပ်တို့၏ ပြိုင်တူဥပါဒ်ခြင်း ပြိုင်တူ ဖြစ်
 ခြင်းတည်း။

● စေတသိက်ပိုင်းလာ ဧကနိရောဓနှင့် ရုပ်ပိုင်းလာ ဧက
 နိရောဓတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတသိက်ပိုင်းလာ ဧကနိရောဓကား စိတ်နှင့် ယှဉ်
 ဘက် စေတသိက်တို့၏ ပြိုင်တူချုပ်ခြင်းတည်း။
 ရုပ်ပိုင်းလာ ဧကနိရောဓကား ကလာပ် တခုတခု၌
 ရှိသော ရုပ်တို့၏ ပြိုင်တူချုပ်ခြင်းတည်း။

● စေတသိက်ပိုင်းလာ ဧကနိဿယနှင့် ရုပ်ပိုင်းလာ
 ဧကနိဿယတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတသိက်ပိုင်းလာ ကေနိဿယကား စိတ်နှင့် ယှဉ်
ဘက် စေတသိက်တို့က စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊
ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ ဟဒယဟူသော ဝတ္ထု ၆-ပါးကို
မှီခြင်းတည်း။

ရုပ်ပိုင်းလာ ကေနိဿယကား ရုပ်ကလာပ် တခု
တခုရှိသော ရုပ်တို့က ပထဝီ၊ တေဇော၊ အာပေါ၊
ဝါယောဟူသော ဓာတ်ကြီးလေးပါးကို မှီခြင်း
တည်း။

● ကုသိုလ်စိတ်နှင့် ကြိယာစိတ်တို့၏ အထူးကိုရေးပါ။

အဖြေ။ ကုသိုလ်စိတ်ကား ၂၁-ပါးရှိ၍ ပုထုဇဉ်၊ သေက္ခတို့
၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်။

ကြိယာစိတ်ကား ၂၀-ရှိ၍ ရဟန္တာသန္တာန်မှာသာ
ဖြစ်ပါသည်။

တနည်း....ကုသိုလ်ကား လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
၂-မျိုးဖြစ်၍ ကြိယာကား လောကီ ၁-မျိုးသာဖြစ်
ပါသည်။

အမှာ။ အခြားအခြား တရားများ၏အထူးကိုလည်း ကြံစည်ကြပါ။
ဉာဏ်ပညာဘိုးပွား၍ အကျိုးများနိုင်ပါသည်။

● “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာ
ဏံ”၌ သင်္ခါရ ၂-ခုတို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရွှေသင်္ခါရကား အကျိုး၊ နောက် သင်္ခါရကား အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

တနည်း ရွှေသင်္ခါရ အရကား အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၌ယှဉ်သော စေတနာ ၁၂-ခု၊ အဘိညာဉ် ကြည် လောကီကုသိုလ် ၁၇-ခု၌ရှိသော စေတနာ ၁၇-ခု၊ ပေါင်း စေတနာ ၂၉-ခု ရ၏။

နောက်သင်္ခါရ အရကား ၎င်း ၂၉-တွင် ဥဒ္ဓစ္စ စေတနာ ကြည် ကျန်စေတနာ ၂၈-ခု ရ၏။

- “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ” ၌ ဝိညာဏ ၂-ခုတို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရွှေဝိညာဏကား အကျိုး၊ နောက် ဝိညာဏကား အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

တနည်း....ရွှေဝိညာဏ အရကား လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာတ္တိံသ ၃၂-ပါးရ၏။

နောက်ဝိညာဏကား ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ခုရ၏။

- “ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ” ၌ နာမရူပ ၂-ခုတို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရွှေ နာမရူပကား အကျိုး၊ နောက် နာမရူပကား အကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

တနည်း-ရှေ့ နာမရူပ အရကား ပဋိသန္ဓေစိတ်
၁၉-ခု၌ယှဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံ သ၊ ကမ္မဇရုပ်
ဝိသရ၏။

နောက် နာမရူပအရကား စေတသိက် ဒွေပညာသ၊
ရုပ် အဋ္ဌဝိသရ၏။

● “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာ
ယတနံ” ၌ နာမ ၂ ခုတို့၏ အထူးကိုရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရှေ့နာမကား ပဋိသန္ဓေစိတ် ၁၉-ခု၌ ယှဉ်သော
စေတသိက် ပဉ္စတိံ သတည်း၊ နောက် နာမကား
စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။

● “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာ
ယတနံ” ၌ ရူပ ၂-ခုတို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရှေ့ရူပကား ကမ္မဇရုပ်ဝိသတည်း၊ နောက် ရူပကား
ရုပ်အဋ္ဌဝိသတည်း။

● “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန ပစ္စ
ယာ ဖသော” ၌ သဠာယတန ၂-ခုတို့၏ အထူးကို
ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရှေ့သဠာယတနကား အဇ္ဈတ္တိကာယတန ၆-ပါး
တည်း။

နောက်သဠာယတနကား ဗာဟိရာယတန ၆-ပါး
တည်း။

- သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသ တို့၏ တူညီပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၎င်းတို့သည် ဒေရကောက်အားဖြင့် ဒေါသ စေ တသိက် တခုတည်းဖြစ်၍ တူညီကြပါသည်။

- သောက ပရိဒေဝ, ဥပါယာသတို့၏ ထူးခြားပုံကို ဥပမာသွင်း၍ ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောကဟူသည် စိုးရိမ်ခြင်းတည်း၊ ဥပမာ-ဒယ်အိုး ထဲ၌ ဆီကျက်နေသည်နှင့် တူ၏။

ပရိဒေဝဟူသည် ငိုကြွေး မြည်တမ်းခြင်းတည်း၊ ဥပမာ- ဒယ်အိုးထဲမှ ဆီများ ဝေလျှံတက်လာသည် နှင့် တူ၏။

ဥပါယာသဟူသည် ပူဆွေးခြင်းတည်း၊ ဥပမာ- ဒယ် အိုးထဲမှ ဆီများဝေကျပြီး ခန်းခြောက်နေသည်နှင့် တူ၏။

ဆေး။ ဆီကျက်, ဝေလျှံ, ခန်းခြောက်ပြန်၊ သုံးတန်ဥပမာ။

- အရူပကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာတို့၌ ပါသော ဝိညာဏဉာဏတန့်၌ ဝိညာဏ ၃-ခုတို့၏အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (ကုသိုလ်) ဝိညာဏအရကား ပဌမ အရူပ ကုသိုလ် စိတ်ရ၏။

(ဝိပါက်) ဝိညာဏ အရကား အတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်
သော ပဌမအရူပ ကုသိုလ်စိတ်ရ၏။

(ကြိယာ) ဝိညာဏအရကား ပဌမ အရူပကုသိုလ်
စိတ်နှင့် ပဌမ အရူပကြိယာစိတ် ၂-ပါး
ရ၏။

● ဝိနည်း ကုက္ကုစ္စ၊ သုတ္တန်ကုက္ကုစ္စ၊ အဘိဓမ္မာကုက္ကုစ္စ
တို့၏ အထူးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (ဝိနည်း) ကုက္ကုစ္စ အရကား ကုသိုလ်၊ ကြိယာ
စိတ္တပ္ပုဒ်ရ၏။

(သုတ္တန်) ကုက္ကုစ္စ အရကား လက်ခြေကို မစောင့်
စည်းခြင်း အမှုအရာရ၏။

(အဘိဓမ္မာ) ကုက္ကုစ္စအရကား ကုက္ကုစ္စ စေတသိက်
ရ၏။

● ' စေတနာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သဒ္ဓါဝါစာတို့အထူးကို
ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သုဘာသိတ၊ဓမ္မ၊ ပီယ၊ သစ္စာဟူသောအင်္ဂါ ၄-ပါး
နှင့် ပြည့်စုံသောစကား (သုဘာသိတဝါစာ) သည်
စေတနာဝါစာ မည်၏။

အသက်မွေးမှုနှင့် မပတ်သက်သော ဝစီဒုစရိုက် ၄-
ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာဝါစာမည်၏။

နှုတ်မြက်ပြောဆိုသော စကားသံသည် သဒ္ဒါဝါစာ
မည်၏။

- စေတနာကမ္မန္တ၊ ဝိရတိကမ္မန္တ၊ ကြိယာ ကမ္မန္တတို့၏
အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အပြစ်မရှိသော အမှုကို ပြုစေတတ်သော စေတနာ
စေတသိက်သည် စေတနာကမ္မန္တ။

အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနှင့် မဆိုင်သော ကာယ
ဒုစရိုက် ၃-ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ဝိရတိကမ္မန္တ။
အပြစ်မရှိသော အမှုကိုပြုသော ကိုယ်အမှုအရာသည်
ကြိယာကမ္မန္တ။

- ပညာ၊ ဝဉ္စနာပညာ၊ မိစ္ဆာဉာဏ်တို့၏ အထူးကို ရေး
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒုက္ခအစရှိသော အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော
ပညိန္ဒြေစေတသိက်သည် ပညာ။

လှည့်ပတ်တတ်သော မာယာသည် ဝဉ္စနာပညာ၊
တရားကိုယ်အားဖြင့် လောဘ စေတသိက်တည်း
(အဋ္ဌသာလိနီ)။

အပြစ်ရှိသောအရာ၌ ပြုလုပ်ဖွယ်ကိစ္စကို သိနားလည်
သော သဘောသည် မိစ္ဆာဉာဏ်။

တရားကိုယ်အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်တည်း၊
(သံယုတ်-ဌ)

မိစ္ဆာဉာဏ် ဟူသည် မောဟ စေတသိက်တည်း၊
(မူလပံ-ဌ)

မိစ္ဆာဉာဏ်ဟူသည် ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော မောဟ စေတသိက်တည်း။ (ဝိမတိ-ဋီ)။

ဝိသေသကဏ္ဍ ပြီး၏။

ဥပမာကဏ္ဍ

- စုံထောက်နှင့်တူသော တရားတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သန္တိရဏစိတ် ဖြစ်ပါသည်။
- ဝါဂ္ဂုမ်းဆိုင်နှင့်တူသောရုပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဥပါဒါရုပ် ၂၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။
- ပေ-တူတို့နှင့်တူသော ရုပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။
- အကူအညီ ကင်းမဲ့သော ယောက်ျားနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သမ္ပုဋ္ဌိစွန့်နိုးဒွေး ဖြစ်ပါသည်။
- အကူအညီရှိသော ယောက်ျားနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ကုသလဝိပါက် သန္တိရဏစိတ် ဖြစ်ပါသည်။

- မင်းကျမ်းဝင်သော ဆွေမျိုး သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေကို အမှီပြု၍ ရွာသားတယောက် နန်းတော်သို့သွားရာ (က) ရွာသားနှင့်တူသောတရား (ခ) ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေနှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) သဝိတက္ကစိတ် ၅၅-ပါး။

(ခ) ဝိတက်စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ပဌမတီးအပ်သော ခေါင်းလောင်းသံနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- နောက်ထပ် ခေါင်းလောင်း၏ ညည်းညူသံနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစာရ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်လိုသော ငှက်၏ အတောင် ခပ်ခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီးသော ငှက်၏ အတောင် ဖြန့်တန်းခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစာရစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ပျားပိတုန်း၏ ပဒုမာ ကြာပန်းပေါ်သို့ ရှေးရှုကျခြင်း နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိတက်စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ပျားပိတုန်း၏ ပဒုမာကြာပန်းပေါ်ဝယ် လှည့်လည် ခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစာရစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ကောင်းသော ဘောဇဉ်အရသာကို သာယာခံစား သော ဘုရင်နှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သုခဝေဒနာ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- စားတော်ဆက် (ပွဲတော်ဆက်) သမားနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝေဒနာမှတစ်ပါး ကျန်စိတ်၊ စေတသိက်များ ဖြစ်ပါ သည်။

- ရေအယဉ်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ် ဖြစ်ပါသည်။

- တပည့်ကြီးနှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတနာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● လက်သမားကြီးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ စေတနာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● ကြာအစရှိသည်တို့ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော ရေ
နှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဖြစ်ပါသည်။

● ခရီးသည်ကို တဖက်ကမ်းသို့ လိုက်ပို့ပေးတတ်သော
လှေသမား (=ကူးတို့သမား) နှင့်တူသော တရားကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ ဖြစ်ပါသည်။

● ဗိုလ်မှူးချုပ်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ စေတနာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● အာဇာနည်မြင်းတို့ကို ရထားနှင့် ယှဉ်စပ်ပေးတတ်
သော ရထားထိန်း (=မြင်းလှည်းသမား) နှင့်တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ မနသိကာရ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● တံခါးတိုင်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ အဓိမောက္ခ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဆန္ဒစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ပစ်ရန်မြှားကို ယူလိုသော လေးသမားနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဆန္ဒစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မစင်ကို မစက်ဆုပ်သော ရွာဝက်နှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဟိရိက ဖြစ်ပါသည်။

- မီးကို မကြောက်ရွံ့သော ပိုးဖလံနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အနောတ္တပ္ပ ဖြစ်ပါသည်။

- ခဲကျ၍ ထလာသောပြာနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥဒ္ဓစ္စ ဖြစ်ပါသည်။

- အင်မတန် စေးကပ်သော မျောက်နှံစေးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● အလံတံခွန်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ မာနစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● ဒုတ်ဖြင့် ရိုက်အပ်သော မြွေဟောက်နှင့် တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● ရေကို ကြည်လင်စေတတ်သော ပတ္တမြားလုံးနှင့်တူ
သော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● မိမိကိုယ်ကို လေးစားသဖြင့် မကောင်းမှုကို စက်
ဆုပ်သော အမျိုးသမီးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဟိရီစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● သူတပါးကို လေးစားသဖြင့် မကောင်းမှုမှ ထိတ်
လန့်သော ပြည့်တန်ဆာမ (=အပြာမယ်=ကြက်)နှင့်
တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဩတ္တပ္ပစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● လွတ်လပ်သော ရဟန္တာရဟန်းနှင့် တူသော တရားကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ အလောဘ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- သဘောချင်း တိုက်ဆိုင်သော မိတ်ဆွေနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဒေါသ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အညီအမျှပြေးနေသော မြင်း ၂-ကောင်ကို လျစ်လျူရှုသော ရထားထိန်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ တတြမဇ္ဈတ္တတာ ဖြစ်ပါသည်။

- ကလေး၏ ရွှေကိုသိခြင်းနှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ရွာသား၏ ရွှေကို သိခြင်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိညာဉ်ဖြစ်ပါသည်။

- ပန်းတိမ်ဆရာ၏ ရွှေကို သိခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ရေသောက်မြစ်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဟိတ် ၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- စည်ပင်သော ရေသောက်မြစ် ရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဟိတ် ၆-ပါးနှင့်ယှဉ်သော သဟိတ်စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒ် ဖြစ်ပါသည်။

- ရေသောက်မြစ် မရှိသော မှော်သေး မှော်ညှင်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဟိတ်စိတ္တပ္ပုပ္ပါဒ်နှင့် ရုပ် ၂၈-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- လူတို့ ဝင်ထွက်ရာ တံခါးပေါက်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွါရ ၆-ပါးဖြစ်ပါသည်။

- အားနည်းသော လူအိုများ စွဲကိုင်ရာ ဒုတ်၊ ကြိုးတန်း စသည်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာရုံ ၆-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- လူတို့သွားရာ လမ်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိထိစိတ် ၈၀-ဖြစ်ပါသည်။

- မျက်လှည့်သမားနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- သတ္တဝါတို့ကို လှည့်ဖျားတတ်သော ဘီလူးမနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာဘုတ် ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- ရေအလျင်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သြဿ ၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- ဖားကို မြှေငန်း ဖမ်းသည်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥပါဒါန် ၄-ပါးဖြစ်ပါသည်။

- လုံးသော ပတ္တမြားကဲ့သို့ အာရုံ၌ လိမ့်တတ်သော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တပ္ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ အလုံးပတ္တမြား၊ လိမ့်ပုံထား၊ တူငြား စိကိစ္ဆာ။

- လေးထောင့်ပတ္တမြားကဲ့သို့ အာရုံ၌ လိမ့်တတ်သော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥဒ္ဒစ္စစိတ္တပ္ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ လေးထောင့်ပတ္တမြား၊ လိမ့်ပုံထား၊ တူငြားဥဒ္ဒစ္စ။

- ဆင်ပြောင်ကြီး (=မဟာဂဇ) နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ မနောဒွါရာ၊ ဝဇ္ဇန်းမှာ၊ တူပါ ဆင်ပြောင်ကြီး။

- သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ သဗ္ဗညုဉာဏ်နှော၊ တူပုံပြော၊ မနောဒွါဝဇ္ဇန်း။

- အိမ်အိုကြီးကို မလဲမပြိုရအောင် ထောက်ကန်ထားသော ကျားနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝီရိယ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ အိမ်ကိုကန်ထား၊ ထိုသည့်ကျား၊ တူငြားဝီရိယ။

- ခြင်္သေ့ ၂-ကောင်နှင့် တူသော တရား ၂-ပါးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိနှင့် မာနဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ထိုနှစ်ဝ၊ တူမျှခြင်္သေ့စုံ။

- မြစ်ရေအလျင် ဆီမီးတောက်တို့နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်များဖြစ်ပါသည်။

- ထမင်းဟင်းထည့်သော ခွက်၊ ဘောဇဉ်၊ ဟင်းလျာ၊ ထမင်းချက်သမား၊ ထမင်းစားသူတို့နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အစဉ်အတိုင်း ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတို့ ဖြစ်ပါသည်။

- ဝီထိစိတ် ဖြစ်ပုံပြ အဓမ္မာပမာ (=သရက်ဥပမာ)ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ယောက်ျားတယောက်သည် သရက်သီး မှည့်နေသော သရက်ပင်အောက်၌ ခေါင်းမြီးခြုံအိပ်နေစဉ် အနီးအနား၌ သရက်သီးမှည့် ကြွေကျသံကြောင့် နိုး၍ အဝတ်ခြုံကိုလှုပ်ကာ မျက်လုံး ဖွင့်ကြည့်ပြီး သရက်သီးကိုမြင်၍ ကောက်ယူပြီးလျှင် နှိပ်ကြည့်၊ နမ်းကြည့်လျက် မှည့်မှန်းသိ၍ ကိုက်စားပြီးလျှင် တံတွေးနှင့်တကွ မျိုချ၍ ပြန်အိပ်၏။

ဤဥပမာ၌ ယောက်ျား၏ အိပ်ရာ အခါနှင့် ဘင်္ဂင်ကျရာ အခါ၊ သရက်သီးကြွေကျရာ အခါနှင့် အာရုံနှင့် ပဿာဒတို့ ထိခိုက်ရာအခါ၊ သရက်သီး ကြွေသံကြောင့် နိုးရာအခါနှင့် အာဝဇ္ဇန်း ဖြစ်ရာ အခါ၊ မျက်စိဖွင့်ကြည့်ရာ အခါနှင့် စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ် ရာအခါ၊ သရက်သီး ကောက်ယူရာ အခါနှင့် သမ္ပုဋ္ဌိစွဲနိုး ဖြစ်ရာအခါ၊ သက်ရက်သီးကို နှိပ်ကြည့် ရာ အခါနှင့် သန္တီရဏ ဖြစ်ရာအခါ၊ နမ်းကြည့်ရာ

အခါနှင့် ဝုဠောဖြစ်ရာအခါ၊ စားရာအခါနှင့် ဇော
ဖြစ်ရာအခါ၊ မျှီချရာအခါနှင့် တဒါရုံကျရာအခါ၊
ပြန်အိပ်ရာအခါနှင့် ဘဝင်ကျရာအခါတို့ တူကြ၏။

- လူဆိုးလူကောင်း ၂-ဦးလုံးနှင့် သင့်တော်အောင်
ပေါင်းတတ်သူနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အညာသမာန်းစေတသိက် ၁၃-ခု ဖြစ်ပါသည်။

- ချဉ်သီးစားနေသည်ကို မြင်ရသောသူ၏ တံတွေး
ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဖဿစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လက်သမားစသည်တို့သည် ခဲတံ စသည်ဖြင့် မှတ်
သားထားပြီး ထိုအမှတ်အသားဖြင့် အရင်းအဖျား
စသည်ကို သိရှိခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မျက်စိကောင်းစဉ်က ဆင်ကိုမြင်ဘူးသော သူကန်း
၏ ရှေးကမြင်ဘူးသော အမှတ်ဖြင့် ဆင်ပုံကို နှလုံး
သွင်း၍ သိခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အမြီး၊ အစုယ်၊ နားရွက်၊ နှာမောင်း၊ ခြေထောက်တို့ကို အသီးသီးစမ်းသပ်မိသော သူကန်း ၅-ယောက်တို့၏ မှတ်ဉာဏ်နှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လယ်ခင်းရှင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ခြောက်လှန့်မှုကို ခံရဘူးသော သမင်ငယ်၏ ကောက်ရိုးရုပ်ပုံကို မြင်ရာ၌ လှုပ်ဟု ထင်မြင်ခြင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သညာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- သူရင်းငှါး သူရင်းတိုင် ၂-ဦးတွင် သူရင်းတိုင်နှင့် တူသော တရားကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စေတနာ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- စင်သည်အပေါင်းတို့ကို အုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲသော ပြည့်ရှင်မင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကေဂ္ဂတာ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လေငြိမ်ရာ၌ ထွန်းညှိထားသော ဆီမီးတောက်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကေဂ္ဂတာ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ကြာရိုးအတွင်း၌ ရှိနေသော ရေနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ စေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- သူတပါးကလေးကို နို့ချိုတိုက်ကျွေးသော နို့ထိန်း သည်မနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မြဲစွာစိုက်ထားသော တံခါးတိုင်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဓိမောက္ခစေတသိက်၊ သတိစေတသိက်များ ဖြစ်ပါသည်။

- မိမိ၏ စစ်သည်တော်တို့ကို အားပေးထောက်ပံ့ ချီးမြှင့်သော ပြည့်ရှင်မင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝီရိယ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ကြက်သီး မွေးညှင်း ထသည်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ခုဒ္ဒကာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- လျှပ်စစ်ပြက်သည်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ခဏိကာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- သမုဒ္ဒရာလှိုင်းများ ထသည်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (သြက္ကန္တိကာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- လေအပြည့် ထည့်ထားသော ဘောလုံးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ဖရဏာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- လေအပြည့် မှုတ်ထားသော ဗူစီပေါင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ဖရဏာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- လေအပြည့် ထည့်ထားသော လေခေါင်းအုံးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ဖရဏာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- ပြင်းထန်သော ရေအယဉ် စီးဆင်းနေသော တောင် ချိုင့်ဝှမ်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ဖရဏာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- ဆီယဲစိမ်ထားသော ဝါဂွမ်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပီတိ (ဖရဏာပီတိ) ဖြစ်ပါသည်။

- လူဆိုးများနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- လူဆိုးများနှင့်သာ ပေါင်းဖော်တတ်သူနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

- ညအခါ အမိုက်မှောင်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မောဟစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လူမိုက်အားလုံးတို့၏ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မောဟ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ မောဟသည် မကောင်းမှု အကုသိုလ် ဒုစရိုက်မှုမှန်သမျှ တို့၏ အရင်းမူလ အကြီးဆုံးခေါင်းဆောင်ဖြစ်၏။

- လေပြင်းတိုက်ခတ်သဖြင့် တုန်လှုပ်နေသော ရေနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လေတိုက်ခတ်သဖြင့် တဖြတ်ဖြတ် လှုပ်ရှားနေသော အောင်လံတံခွန်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥဒ္ဓစ္စစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အိုးကင်းပူ၌ ပစ်ချအပ်သော သားတစ်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ သားတစ်သည် အိုးကင်းပူ၌ ကပ်ငြိနေသကဲ့သို့ လောဘသည် အာရုံ၌ ကပ်ငြိနေသည်ဟု မှတ်။

- အဝတ်၌ ဆီစွန်းနေသည်နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- လျင်မြန်စွာ စီးဆင်းနေသော မြစ်ရေနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောဘစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ မြစ်ရေသည် သစ်တုံးစသည်ကို သမုဒ္ဒရာတွင်းသို့ လျင်မြန်စွာ ပို့ဆောင်သကဲ့သို့ လောဘသည် မိမိကိန်းရာသတ္တဝါများကို အပါယ်လေးပါးသို့ လျင်မြန်စွာ ပို့ဆောင်တတ်သည်။

- အလွန်ကြီးမားရှုပ်ထွေးသော တောအုပ်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အလွန်မြင့်မားသော တောင်ကမ်းပါးနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အလွန်ဘေးရန်များသော ခရီးခဲနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- ဆူးညောင့်တန်ကျင်နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- လူကို ဖမ်းစားတတ်သော မိကျောင်းစသည်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လွဲမှားသော ခရီးလမ်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ လွဲမှားသော လမ်းခရီးသည် လိုရာအရပ်သို့ မရောက်စေပဲ မလိုရာ အရပ်သို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ဒိဋ္ဌိသည် လိုရာ သုဂတိဘဝသို့ မရောက်စေပဲ မလိုရာ အပါယ် ၄-ပါးသို့သာ ရောက်စေတတ်၏ဟု မှတ်။

- ဆူးညောင့် ခလုတ် များစွာတို့တွင် အကြီးဆုံး ဆူးညောင့်ခလုတ်နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ ဒိဋ္ဌိသည် ပဇ္ဇာနန္တရိယကံ အစရှိသော ကြီးလေးသော အပြစ်ချားထက် ပိုမိုကြီးလေးသောအပြစ် ဖြစ်၏ဟုမှတ်။

● မိုးကြိုးပစ်သည်နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● တောမီးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● အခွင့်ရသော ရန်သူနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့
ပါ။
ဖြေ။ ဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော တိတ္ထိများနှင့် တူ
သော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ဣဿာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● ဗောဓိမင်းသားနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ မစ္ဆရိယစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။
မှတ်ချက်။ ခန္ဓမစ္ဆရိယ၊ အာယတန မစ္ဆရိယ၊ ဓာတုမစ္ဆရိယဟု
မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌ ၃-ပါးလၵာ၏၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိ
တော်၌ အာဓါသမစ္ဆရိယ၊ ကုလမစ္ဆရိယ၊ လာဘမစ္ဆရိ
ယ၊ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယ၊ ဓမ္မမစ္ဆရိယဟု မစ္ဆရိယ ၅-ပါးလၵာ၏။

● အပျင်းထူသော ကျွန်နှင့်တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့
ပါ။
အဖြေ။ ကုက္ကုစ္စစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- နေထိသောကြာနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ထိနစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မီးထိသော ကြာနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မိဒ္ဓစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လမ်းနှစ်ခုနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝိစိကိစ္ဆာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အမိ၊ အဖ၊ ပြည့်ရှင်မင်း၊ မြို့တော်ဝန်တို့နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အစဉ်အတိုင်း တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ လောဘ စေတသိက်များ ဖြစ်ပါသည်။

အမှာ။ ဤဥပမာကို ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူ၏။

- ရှေ့ဆောင် သူရဲကောင်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မှန်ကြေးမုံ အသစ်စက်စက်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● လူတို့၏ လက်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

● အရင်းအနှီးဥစ္စာငွေနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● မျိုးစေ့နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သဒ္ဓါစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● စကြာမင်း၏ ရွှေတိုက်စိုးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်
ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သတိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● စကြာမင်း၏ သားကြီးရတနာနှင့် တူသော တရား
ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သတိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● တံခါးစောင့်နှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သတိစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

● ပဒုမာကြာဖက်ပေါ်က ရေပေါက်နှင့်တူသော တရား
ကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ အလောဘ စေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- ကိလေသာအားလုံးမှ ကင်းလွတ်ပြီးသော ရဟန္တာ
နှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အလောဘစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မစင်တိုင်းထဲ လိမ့်ကျသော ယောက်ျားနှင့် တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အလောဘ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အဆွခင်ပွန်းကောင်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြ
ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- စန္ဒကူးနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဒေါသ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ စန္ဒကူးသည် မြေသကဲ့သို့ အဒေါသသည်မြေသည်ဟုမှတ်။

- လပြည့်ဝန်းနှင့် တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဒေါသစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ချက်။ လပြည့်ဝန်းသည် ကြည်လင်မြေသလို အဒေါသသည်
ကြည်လင်မြေ၏ ဟုမှတ်။

- နေပူမှအရိပ်သို့ ဝင်သောသူနှင့် တူသောတရားကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကာယပ္ပဿဒွိ၊ စိတ္တပ္ပဿဒွိ ၂-ပါး။

● လဲဝါဂွမ်းနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ကာယလဟုတာ၊ စိတ္တလဟုတာ ၂-ပါး။

● ကောင်းစွာနယ်အပ်ပြီးသော သားရေနှင့် တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ ၂-ပါး။

● အနာရောဂါကင်းသော ယောက်ျားနှင့် တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ကာယပါဂုညတာ၊ စိတ္တပါဂုညတာ ၂-ပါး။

● ကောင်းစွာ ပြောင့်အပ်သော မြားနှင့် တူသော
တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ ကာယုဇုကတာ၊ စိတ္တဇုကတာ ၂-ပါး။

● အလျှံရဲရဲပူနေသော သံတွေခဲကို မကိုင်ဝံ့သောသူ
နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သမ္မာဝါစာ စေတသိက်၊
သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက်။

● အဆိပ်သီးကို မစားရဲသောသူနှင့် တူသော တရားကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ချမ်းသာစွာနေသော သားကလေးကို မြင်ရသော မိခင်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မုဒိတာ စေတသိက်ဖြစ်ပါသည်။

- ဆီမီးနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အထူးကု ဆေးဆရာနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- အလွန်ကျွမ်းကျင် လိမ်မာသော လေးသမားသည် ပစ်အပ်သော မြှားနှင့်တူသောတရားကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- ခရီးလမ်းညွှန် ယောက်ျားနှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မြေကြီးအထူနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- မိုးကြိုးစက်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- သိန္ဓောမြင်းကို မောင်းနှင်သော နှင်တံတဗျာနှင့် တူသော တရားကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- လေးထောင့်ပြာသာဒ်နှင့်တူသော တရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

- စကြာမင်း၏ စကြာရတနာနှင့် တူသောတရားကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပညိန္ဒြေစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာကဏ္ဍ ပြီး၏။

သဘောလံက္ခဏာ

ဝိတ်=အာရုံသိခြင်းသဘော။

ဃာ=အာရုံကို တွေ့ထိခြင်းသဘော။

ဝေဒနာ=အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းသဘော။

သညာ=အာရုံကို မှတ်သားခြင်းသဘော။

စေတနာ=စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်းသဘော။

ဧကဂ္ဂတာ=အာရုံ တခုတည်း၌ တည်ကြည်ခြင်းသဘော။

ဇီဝိတိန္ဒြေ = သဟဇာတ် တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း
သဘော။

မနသိကာရ= စိတ်၌ထားခြင်း= နှလုံးသွင်းခြင်း သဘော။

ဝိတက်=ဝိတက္က=ကြံစည်ခြင်းသဘော။

ဝိစာရ=အာရုံကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း သဘော။

အဓိမောက္ခ=အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသဘော။

ဝီရိယ=အားထုတ်ခြင်းသဘော။ (ဝီရိယလည်းသင့်၏)။

ပီတိ=နှစ်သက်ခြင်းသဘော။

ဆန္ဒ=လိုလားတောင့်တခြင်းသဘော။

မောဟ=အာရုံကို ပုံးလွမ်းခြင်းသဘော။

အဟိရိက=ဒုစရိုက်မှ မရှက်ခြင်းသဘော။

အနောတ္တပ္ပ=ဒုစရိုက်မှ မလန့်ခြင်းသဘော (အနောတ္တာပ
လည်း သင့်၏)။

ဥဒ္ဓစ္စ=ပျံ့လွင့်ခြင်းသဘော။

လောဘ=လိုချင်ခြင်းသဘော။

ဒိဋ္ဌိ=မှားယွင်းစွာ သိခြင်း သဘော။

မာန=ထောင်လွှားခြင်းသဘော။

ဒေါသ=ခက်ထန်ကြမ်းထမ်းခြင်းသဘော။

ဣဿာ=သူတပါးစည်းစိမ်ကို ငြူဝူခြင်း သဘော။

မစ္ဆရိယ=ကိုယ့်စည်းစိမ်ကို နှမြောခြင်း သဘော။

ကုက္ကုစ္စ=နောက်တပန် ပူပန်ခြင်း သဘော။

ထိန=စိတ်ထိုင်းမှိုင်းခြင်းသဘော (ထိနလည်း သင့်၏)။

မိဒ္ဓ=စေတသိက် ထိုင်းမှိုင်းခြင်းသဘော။

ဝိစိကိစ္ဆာ=ဘုရား စသည်၌ ယုံမှားခြင်းသဘော၊ (မသိ၍
တွေးတောခြင်းကား ဝိတက်သာ)။

သဒ္ဓါ=ယုံကြည်ခြင်းသဘော။

သတိ=ကုသိုလ်နှင့်ဆိုင်ရာကို အောက်မေ့ခြင်းသဘော။

ဟိရီ=ဒုစရိုက်မှ ရှက်ခြင်းသဘော။

ဩတ္တပ္ပ= ဒုစရိုက်မှ လန့်ခြင်းသဘော (ဩတ္တာပလည်း
သင့်၏)။

အလောဘ = မကောင်းမှုကို မလိုချင်ခြင်းသဘော။

အဒေါသ = မခက်တန်ခြင်း မကြမ်းတမ်းခြင်းသဘော။

(အဒေါသနှင့် မေတ္တာ ဟူ၏။)

တဩမဇ္ဈတ္တတာ = စိတ် စေတသိက် တို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်း
သဘော။

ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ = စေတသိက်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသဘော။

စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ = စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသဘော။

ကာယလဟုတာ = စေတသိက်၏ ပေါ့ပါးခြင်းသဘော။

စိတ္တလဟုတာ = စိတ်၏ ပေါ့ပါးခြင်းသဘော။

ကာယမုဒုတာ = စေတသိက်၏ နူးညံ့ခြင်းသဘော။

စိတ္တမုဒုတာ = စိတ်၏ နူးညံ့ခြင်းသဘော။

ကာယကမ္မညတာ = စေတသိက်၏ အမှု၌ ခံ့ညားခြင်းသဘော။

စိတ္တကမ္မညတာ = စိတ်၏အမှု၌ ခံ့ညားခြင်းသဘော။

ကာယပါဂုညတာ = စေတသိက်၏ ကျန်းမာခြင်းသဘော။

စိတ္တပါဂုညတာ = စိတ်၏ ကျန်းမာခြင်းသဘော။

ကာယုဇုကတာ = စေတသိက်၏ ပြောင့်မတ်ခြင်းသဘော။

စိတ္တုဇုကတာ = စိတ်၏ ပြောင့်မတ်ခြင်းသဘော။

သမ္မာဝါစာ = ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသဘော။

သမ္မာကမ္မန္တ = ကာယဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသဘော။

သမ္မာအာဇီဝ = ကာယ, ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

သဘော။

(၃၉၆)

အဘိဓမ္မာ ကုညီရေး

ကရုဏာ=သနားခြင်းသဘော။

မုဒိတာ=ဝမ်းမြောက်ခြင်းသဘော။

ပညိန္ဒြေ=သိမှု၌ အစိုးရခြင်းသဘော။

အမှာ။ အစိုးရမေးခွန်း၌ “စိတ်ကို ကျန်းမာစေနိုင်သော စေတသိက်
ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ” ဟု မေးဘူးပြီ။ အထက်ပါ သဘော
လက္ခဏာများကိုကြည့်၍ စိတ္တပါရညတာဟု ဖြေလေ။
အခြားစေတသိက်များကို မေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

သဘောလက္ခဏာဦး၏။

ဥာဏဝဗုဒ္ဓ

- မြတ်စွာဘုရားရုပ်ပွားတော် စေတီတော်ကို ဖူးမျှော်ရာ၌ သပ္ပာယ်မသပ္ပာယ်၊ ရွှေရှိမရှိကို သိသည့်တိုင် အောင် အနည်းဆုံးကျသင့်သော ဝီထိအမျိုးအမည်ကို ဖော်ပြ၍ ဖြစ်သင့်သော ဇောစိတ်နှင့်ယှဉ်ဘက် စေတသိက်တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စက္ခုဒွါရိက ဝီထိ၊ တဒနုဝတ္တိကမနောဒွါရဝီထိ၊ သုဒ္ဓမနောဒွါရဝီထိ၊ ဒုတိယ သုဒ္ဓမနောဒွါရဝီထိ၊ တတိယ သုဒ္ဓမနောဒွါရဝီထိ ပေါင်း ၅-ဝီထိ။
မဟာကုသိုလ်ဇော ၈-ခု၊ အညသမာန်း ၁၃၊ သောဘနဿာဓာရဏ ၁၉၊ ပညိန္ဒြေ ၁၊ ပေါင်း ၃၃-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

-
- ကာမဇောတို့ အများဆုံး စောနိုင်သော အကြိမ်၊ အနည်းဆုံးစောနိုင်သော အကြိမ်တို့ကို ဖော်ပြလျက် စောနိုင်သော အခါကာလတို့ကိုလည်း ညွှန်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အများဆုံး ၇-ကြိမ်၊ အနည်းဆုံး ၄-ကြိမ်။
အာရုံတို့ကိုယူရာ ပကတိအခါ၌ ၇-ကြိမ်။

မြတ်စွာဘုရား အစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို
ပြရာအခါ၌ ၄-ကြိမ်။

- နတ်ပြည် ၆-ထပ်လုံး၏ သက်တမ်း စုစုပေါင်းကို စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ နှစ်အရေအတွက်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၆၀၂၅၀၀ (=ခြောက်သိန်း ရှစ်သောင်း နှစ်ထောင် ငါးရာ) ဖြစ်ပါသည်။

- နတ်ပြည် ၆-ထပ်လုံး၏ သက်တမ်း စုစုပေါင်းကို ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္ထိ နတ်တို့၏ နှစ် အရေအတွက်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၂၁၃၂၅ (=နှစ်သောင်း တထောင် သုံးရာ နှစ် ဆယ်ငါး) နှစ် ဖြစ်ပါသည်။

- “အနညာတညဿာဓိတိန္ဒြိယံ” ၌ အ ဘယ် ကြောင့် အဘယ်တရားသည် အနညာတညမည်သည်၊ ဣန္ဒြိယ မည်သည်ကို ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည် ရှေးက မမြင်ဘူးသော နိဗ္ဗာန်ကို သိမြင်သောကြောင့် အနညာတညမည်၏။ ၎င်းမဂ်ဉာဏ်သည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို ပယ်ခွါရာ၌ သဟဇာတ်တရားတို့ကို အစိုးရသော ကြောင့် ဣန္ဒြိယ (ဣန္ဒြေ) မည်၏။

● “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”၌ အဝိဇ္ဇာ အရ၊ သင်္ခါရ အရတို့ကို ကောက်ပြ၍ အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ပော်ပြ ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အဝိဇ္ဇာတရားကား မောဟစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ခါရအရကား အကုသိုလ် ၁၂၊ မဟာကုသိုလ် ၈၊ ရူပကုသိုလ် ၅၊ အရူပကုသိုလ် ၄၊ ပေါင်း ၂၉-ပါး၌ ရှိသော စေတနာစေတသိက် ဖြစ်ပါသည်။

မဂ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ထိုသင်္ခါရတရားများ မဖြစ်ကြ တော့ပဲ မဂ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ရသေးသော အဝိဇ္ဇာမကင်းသော ပုထုဇဉ် သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ သန္တာန်မှာသာ ဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာက သင်္ခါရ အား ကျေးဇူးပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။

● မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပူဇော်ရာ၌ ဖြစ်သင့်သောပစ္စည်း နှင့် ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို ပော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မြတ်စွာဘုရားသည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၊ ရှိခိုးပူဇော် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ၈၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံ သသည် ပစ္စယုပ္ပန်။

အမှတ်။ ဘုရားရှိခိုးရာ၌ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်မှု မပါသောကြောင့် ဝိရတိ မယှဉ်နိုင်။

- စိတ်တခု ယုတ် ကိုးဆယ်တို့တွင် စိတ် တခုတခု၏ ရှေ့နောက် ဆက်လျက် ဖြစ်သော အကြိမ် အရေ အတွက်ကို အသီးသီး ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ မနောဓံဘတ် ၃-ခု၊ မဂ်စိတ် ၄-ခု ပေါင်း ၁၇-ခုတို့သည် တကြိမ်သာဖြစ်၏။

သောမနဿ သန္တိ ရဏ သည် (သန္တိရဏကိစ္စ တပ်ခိုက်) ၁-ကြိမ်၊ (တဒါရုံကိစ္စတပ်ခိုက်) ၂-ကြိမ် ဖြစ်၏။

စတုတ္ထ အရူပကုသိုလ် - ကြိယာကြည် မဟဂ္ဂုတ်စိတ် ၂၅-ခုတို့သည် ၁-ကြိမ်၊ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်၏။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် ၁-ကြိမ်၊ (ဝုဠောကိစ္စ တပ်ခိုက်) ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ် ဖြစ်၏။

ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀၊ စတုတ္ထအရူပကုသိုလ်ကြိယာ ၂၊ ပေါင်း စိတ် ၁၂-ပါးတို့သည် ၁-ကြိမ်၊ ၂-ကြိမ်၊ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်၏။

ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုသည် ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်၊ အကြိမ်များစွာ ဖြစ်၏။

အကုသိုလ်စိတ် ၁၂၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ် ၈၊ ဟသိတုပ္ပိဒ် ၁၊ ပေါင်း ၂၁-ပါးတို့သည် ၅-ကြိမ်၊ ၆-ကြိမ်၊ ၇-ကြိမ် ဖြစ်၏။

မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ၈-ခု
တို့သည် ၃,၄, ၅,၆,၇-ကြိမ်ဖြစ်သည်။

အမှတ်။ “စိတ်တခု ယုတ် ၉၀ တွင် တကြိမ်သာဖြစ်သော စိတ်များကို
ထုတ်ပြပါ” စသည်ဖြင့် မေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

● ကိစ္စအားဖြင့် စိတ်တခု ယုတ် ၉၀-တို့၏ ရှေ့နောက်
ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင် ဘဝင်စိတ်သာ ဖြစ်၏။

ဘဝင်စိတ်နောင် ဘဝင်စိတ်၊ အာဝဇ္ဇန်းစိတ်၊ စုတိ
စိတ်များ ဖြစ်၏။

ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်နောင် ပဉ္စဝိညာဉ် စိတ်သာ
ဖြစ်၏။

ပဉ္စဝိညာဉ်စိတ်နောင် သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်းစိတ်သာ ဖြစ်၏။

သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်းစိတ်နောင် သန္တိရဏစိတ်သာ ဖြစ်၏။

သန္တိရဏစိတ်နောင် ဝုဠောစိတ်သာ ဖြစ်၏။

ဝုဠောစိတ်နောင် ဝုဠောစိတ်၊ ကာမဇောစိတ်၊ ဘဝင်
စိတ်များ ဖြစ်၏။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနောင် ကာမဇောစိတ် ဖြစ်၏။

ကာမဇောစိတ်နောင် ကာမဇောစိတ်၊ မဟဂ္ဂုတ်
ဇောစိတ်၊ လောကုတ္တရာဇော၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင်စိတ်၊
စုတိစိတ်များဖြစ်၏။

အပ္ပနာဇောနောင် အပ္ပနာဇောစိတ်၊ တိဟိတ်
ဘဝင်စိတ်များဖြစ်၏။

တဒါရုံစိတ်နောင် တဒါရုံစိတ်၊ ကာမ ဘဝင်စိတ်၊
စုတိစိတ်များ ဖြစ်၏။

စုတိနောင် ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်၏။

ရဟန္တာ စုတိနောင် တစုံတရာမျှ မဖြစ်။

အမှာ။ ကာမဇောနောင် ဖြစ်နိုင်သော စိတ်များကို ဖော်ပြပါ
စသည်ဖြင့် မေးကလည်း ဖြေတတ်ပါစေ။

● ဘုရား ရဟန္တာ အစ အရက်သမား ကျအောင်
စုတေကျသော မနုဿလူသားတို့၏ စုတိစိတ်များ
ကို စိတ်တခု ယုတ် ၉၀-မှ တိကျစွာ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ-၂၊ မဟာဝိပင်္ဂါ-ဂ၊ ပေါင်း
၁၀-ပါး။

အမှာ။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှ စုတေကြသော နတ်တို့၏ စုတိစိတ်
များလည်း ဤစိတ်များပင်။

● အသညသတ်ဘုံမှတစ်ပါး ရူပ ၁၅-ဘုံမှ စုတေကြ
သော ဗြဟ္မာများ၏ စုတိစိတ်များကို စိတ်တခု ယုတ်
၉၀-မှ ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရူပဝိပင်္ဂါ ၅-ခုဖြစ်ပါသည်။

အမှာ။ အသညသတ်ဘုံ၌ စိတ်စေတသိက် လုံးဝမရှိ၍ စုတိစိတ်
ဟူ၍မရှိ။

- ဖဲသမားတယောက် သေဆုံးရာ ဇနီးသယ်က ဘုန်းကြီးတပါးကို လျှောက်ထားသည်မှာ ‘တပည့်တော်မခင်ပွန်း ဘယ်ဘုံများ ရောက်နေပါသလဲဘုရား’တဲ့။ ထိုပြဿနာကို သင်ကိုယ်တိုင် ဖြေပါ။

အဖြေ။ ကာမ ၁၁-ဘုံတွင် တဘုံဘုံရောက်နေပါသည်။

အမှာ။ “ဖဲသမားသည် ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်” ဟု သဘောထား၍ အထက်ပါအဖြေကို ဖြေလိုက်ပါသည်။ ဈာန်မရလျှင် ရူပဘုံ အရူပဘုံသို့ ရောက်ခွင့်မရှိ။

- မဟာဝိပါက် ပဌမစိတ်ဖြင့်စုတေသွားသော လူသားတို့၏ ရောက်နိုင်သမျှသော ဘုံများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ၃၁-ဘုံလုံး ဖြစ်ပါသည်။

အမှာ။ မဟာဝိပါက် ဒုတိယ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဌမစိတ်များဖြင့် စုတေလျှင်လည်း ၃၁-ဘုံလုံးပင် ရောက်နိုင်၍ မဟာဝိပါက် တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ သက္ကမ၊ အဌမစိတ်များနှင့် ဥပေက္ခာသန္တိရဏဒွေးတို့ဖြင့် စုတေလျှင် ကာမ ၁၁-ဘုံသာ ရောက်နိုင်သည်။

- အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံမှ စုတေလျှင် ရောက်နိုင်သမျှသော ဘုံများကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အာကိဉ္ဇညာ ယတနဘုံ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ ပေါင်း ၉-ဘုံ။

အမှာ။ “ဟေဋ္ဌိမာရုပ္ပဝဇ္ဇိတာ” ဟူသော စကားကို အထူးသတိပြုပါ။ ရူပဘုံမှ စုတေလျှင် အပါယ် ၄-ဘုံကြည့် ၂၇-ဘုံ ရောက်နိုင်၍ အပါယ် ၄-ဘုံမှ စုတေလျှင် ကာမ ၁၁-ဘုံ ရောက်နိုင်သည်။

- နီဝရဏတရား၌ ထိနမိဒ္ဓတရား ၂-ပါးရှိပါလျက် ကိလေသာအရာ၌မူ ထိနသာပါ၍ မိဒ္ဓမပါဟန်ကို ဝေဖန်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “စိတ္တံ ကိလိဿတိ ဥပတပ္ပတိ ဗာဓတိတိ ကိလေသာ” ဟု ဋီကာကျော်၌ ဆိုရကား မိဒ္ဓသည် စိတ်ကို မပူပန်စေတတ်၊ မနှိပ်စက်တတ်သောကြောင့် ကိလေသာ၌ မပါပါ။

- ဒေဝတာနုဿတိနှင့် ဥပသမာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းနည်းကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “သဒ္ဓါ အစရှိသော သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည် နတ်အဖြစ်သို့ ရောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော သဒ္ဓါ အစရှိသော ဂုဏ်တို့သည် ငါ့မှလည်း ရှိကြကုန်၏” ဟု နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါ စသော ဂုဏ်တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နေခြင်းသည် ဒေဝတာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသည် မည်၏။

ဒုက္ခခပ်သိမ်းတို့၏ အေးငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိုးဗွာန်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းသည် ဥပသမာနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသည်မည်၏။

အမှာ။ ဤအလို “ဒေဝေါဝေဒေဝတာ” ဟု ဝိဂြိုဟ်မပြုရ၊ “ဒေဝါနံ ဘာဝေါ ဒေဝတာ” ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ တာပစ္စည်းကို သုတ္တံမှာ မသက်ဘဲ ဘာဝအနက်မှာ သက်စေရမည်။

- ရူပစိတ်မှာ ၁၅-ပါးရှိ၍ အရူပစိတ်မှာ ၁၂-ပါးသာ ရှိရခြင်း၏ အကြောင်းကို ရှင်းလင်းဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရူပစိတ်မှပင် ပဌမဈာန် စသော ဈာန် ၅-မျိုးနှင့်ယှဉ်၍ ကုသိုလ် ဝိပဿနာ ၃-မျိုး ရှိသောကြောင့် (၃×၅×) ၁၅-ပါး ဖြစ်ရပါသည်။

အရူပစိတ်မှာ အာရုံ ၄-မျိုးရှိ၍ ကုသိုလ်ဝိပဿနာ ၃-မျိုး ရှိသောကြောင့် (၃×၄×) ၁၂-ပါး ဖြစ်ရပါသည်။

- လောကီ သဟိတ်စိတ်နှင့် လောကီ တိဟိတ်စိတ်များကို ဇာတိဘေဒအားဖြင့် ရေတွက်ပြပါ။

အဖြေ။ လောကီ သဟိတ်စိတ်ကား အကုသိုလ် ၁၂၊ ကုသိုလ် ၁၇၊ ဝိပဿနာ ၁၈၊ ကြိယာ ၁၇၊ ပေါင်း ၄၄-ပါး။ လောကီ တိဟိတ်စိတ်ကား ကုသိုလ် ၁၃၊ ဝိပဿနာ ၁၃၊ ကြိယာ ၁၃၊ ပေါင်း ၃၉-ပါး။

- တိဟိတ် မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ဇောနောင် စောနိုင်သော အပ္ပနာဇောများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရူပကုသိုလ် သောမနဿဇော ၄-ပါး၊ မဂ်သောမနဿဇော ၁၆-ပါး၊ အောက်ဖိုလ် ၃-ခု သောမနဿဇော ၁၂-ပါး၊ ပေါင်း ၃၂-ပါး။

- ပဌမဈာန် ၃-ဘုံသည် အဘယ်အရပ်၌ တည်ပါသနည်း၊ လူ့ဘုံမှ ယူဇနာပေါင်း မည်မျှ ဝေးပါသနည်း။

အဖြေ။ ပဌမဈာန် ၃-ဘုံသည် နတ်ပြည် ၆-ထပ်၏ အထက် ကောင်းကင်ပြင်၌ တည်ရှိပါသည်။

လူ့ဘုံမှ ယူဇနာပေါင်း ၅၇၆၀၀၀၀ (ငါးသန်း ခုနစ်သိန်းခြောက်သောင်း) ဝေးပါသည်။

- မဟာဂူတ်ကံ ၉-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဈာနလာဘီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ ဖြစ်လိုရာဘုံများမှာ ဖြစ်နိုင်ပါသလော၊ ဖြစ်နိုင်သောဘုံများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဖြစ်နိုင်သော ဘုံများကား ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ ၂၀၊ ပေါင်း ၂၇-ဘုံ။

- မရဏာသန္ဓဝီထိ၌ ပဉ္စဝိညာဉ်မှ ကြွင်းသော ဘဝင်စိတ်၊ စုတိစိတ်၊ ဝီထိစိတ်တို့၏မှီရာ ဝတ္ထုရုပ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် ၁၇-ခု မြောက်သော စိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုရုပ် ဖြစ်ပါသည်။

- ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ဂဗ္ဘသေယျက၊ သံသေဒဇ၊ ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရနိုင်သော ရုပ်ကလာပ်များကို ခွဲခြားကောက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဂဗ္ဘသေယျက ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာယဒသက၊ ဘာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသကကလာပ် ၃-စည်း။
သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခု၊ သောတ၊ သာန၊ ဇီဝှါ၊ ကာယ၊ ဘာဝ၊ ဝတ္ထုဒသကနှင့် ဇီဝိတနဝက ပေါင်း ကမ္မဇကလာပ် ၈-စည်း။
ဥပပါတ် ပုဂ္ဂိုလ် လည်း ထို ကလာပ် ၈-စည်းပင် ရ၏။

- သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဘယ်ကြောင့် သေက္ခ ခေါ်ရကြောင်း ဖော်ပြပြီးလျှင် ထို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတို့နှင့်ယှဉ်သော ဇောများကို ရမရ အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သိက္ခာသုံးပါးကိုကျင့်ဆဲဖြစ်သောကြောင့် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သေက္ခဟု ခေါ်ပါသည်။
ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် မဂ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာတို့နှင့်ယှဉ်သော ဇောများကို မရနိုင်ပါ။

- မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ၈-ပါးကို ဣန္ဒြေသုံးပါးဖြင့် ဝေပုံချ၍ ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်သည် အနညာတညဿာမီ တိရိစ္ဆာန်။

အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်သည် အညာတာဝိရိန္ဒ။

အလယ်ဉာဏ် ၆-ပါးသည် အညိရိန္ဒ ဖြစ်ပါသည်။

- သတ္တဝါတို့သည် သံသရာစက်၌ ဝိုင်းဝိုင်းလည်လျက် ဖြစ်ပျက်ခံစားနေကြရသော သံသရာ ဝဋ်သုံးပါးကို အကျဉ်းဖော်ပြပြီးလျှင် ထိုဝဋ်သုံးမျိုး ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေထုတ်ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ကိလေသဝဋ်၊ ကမ္မဝဋ်၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ပေါင်း ဝဋ် ၃-ပါး။

ထိုဝဋ်သုံးပါး၏ အကြောင်း ရင်း ကား အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ။

- အကုသိုလ် သောမနဿစိတ်၌ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်ကား အညသမာန်း-၁၃၊ သဗ္ဗာကုသလသာဓာရဏ-၄၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ပေါင်း ၂၂-ပါး။

မယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်ကား ဒေါသ၊ ဣဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သောဘန စေတသိက် ၂၅၊ ပေါင်း ၃၀။

- ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက် များကို ဖော်ပြပြီးလျှင် ကာယဒွါရိကစိတ်များမှ ကေဒွါရိက စိတ်၊ ပဉ္စဒွါရိကစိတ်များကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စဒွါရဝဇ္ဇန်း-၁၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေ၊ သမ္ပဒိစ္စိန္တိန္ဒြေ၊ သန္တိရဏ-၃၊ ဝုဠော-၁၊ ကာမဇော - ၂၉၊ တဒါရုံ မဟာဝိပင်္ဂါ-၈၊ ပေါင်း ၄၆-ပါး။
စေတသိက် ၅၂-ပါး။
ကေဒွါရိကစိတ်ကား ကာယဝိညာဉ်ဒွေ။
ပဉ္စဒွါရိကစိတ်ကား ကျန်စိတ် ၄၆-ပါး။

- မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်သည် အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို အာရုံပြုနိုင် မပြုနိုင် အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆို ခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မပြုနိုင်။

အကြောင်းကား....မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ် သည် ပုထုဇဉ်သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌သာဖြစ်၍ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ မဖြစ် သောကြောင့် တည်း။

- အဘယ့်ကြောင့် ပါဒကဗျာန်၊ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ကို ဝုဠာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဇော ခေါ်ရ ကြောင်းကို ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာဇောကို ရခြင်း၏ အခြေခံ ဖြစ်သော စျာန်ဖြစ်သောကြောင့် ပါဒကစျာန်။

လောကီတရားကို၎င်း၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရား ကို၎င်း လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးသို့တင်၍ စီးဖြန်း သည်မှ မဂ်၏ရှေ့ ဂေါတြဘူတိုင်အောင် စောသမ္ပ ဇောကို လောကသုံးပါးမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ ဇော ခေါ်ပါသည်။

- မန္တပညပုဂ္ဂိုလ်၏ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဝိထိကို ချပြ၍ စိတ်တို့၏အာရုံကို ညွှန်ပြလျက် ဖိုလ်ဇော ၂-ကြိမ် ထက် အလွန် မစောနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “ဘ န ဒ မ ပ ဥ န ဂေါ မဂ် ဖိုလ် ဖိုလ် ဘ”။ ၎င်းဝိထိစိတ်တို့တွင် “မ ပ ဥ န”တို့သည် တေဘူမက သင်္ခါရတရားကို အာရုံပြု၏။ “ဂေါမဂ် ဖိုလ် ဖိုလ်”ဟု တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏။

အာဝဇ္ဇန်း ၁-ခုရှိသော ဝိထိ၏ ဇော ၇-ကြိမ် အတိုင်းအရှည် ရှိခြင်းကြောင့် “ပ ဥ န ဂေါ မဂ် ဖိုလ် ဖိုလ်”ဟု ဇော ၇-ကြိမ် ပြည့် သွား ပြီ ဖြစ်၍ ဖိုလ် ၂-ကြိမ်ထက် အလွန် မစောနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

- ဥဂ္ဂဟ နိမိတ်ဖြစ်ပုံကို ဖော်ပြပြီးလျှင် အဘယ်မျှသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ် ရနိုင်ကြောင်းကို ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ အကြင်အခါ၌ ပရိကမ္မနိမိတ်ကို ကောင်းစွာ အာရုံပြု၏၊ မျက်စိဖြင့် မြင်အပ်သကဲ့သို့ မနောဒွါရအား ထင်၏၊ ထိုအခါ ထိုအာရုံသည် ဥဂ္ဂဟနိမိတ်မည်၏။ ပထဝီကသိုဏ်းစသော ၂၂-ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၌ ဥဂ္ဂဟနိမိတ်ကို ရအပ်ပါသည်။

- သုညတဝိမောက္ခ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ၊ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခမဂ် မည်ပုံကို ရှင်းပြပြီးလျှင် ဖလသမာပတ္တိဝီထိနှင့် နိရောဓ သမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇန တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုရေးပါ။

အဖြေ။ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနီ ဝိပဿနာသည် အနတ္တအားဖြင့် အကယ်၍ ရှုအံ့၊ သုညတဝိမောက္ခမဂ်ဖြစ်၏၊ အနိစ္စအားဖြင့်ရှုအံ့၊ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခမဂ်ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခအားဖြင့်ရှုအံ့၊ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခမဂ် ဖြစ်၏။ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄-ယောက်တို့သည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရ အကျိုးငှာ ဖိုလ်ဝင်စားရာအခါ၌ဖြစ်သော စိတ်အစဉ်သည် ဖလသမာပတ္တိဝီထိမည်၏။ အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့၏စိတ် စေတသိက်၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်းသည် နိရောဓသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇန မည်၏။

- မည်သည့်အရာကို ဟဒယဝတ္ထု ခေါ်ပါသနည်း၊
၎င်းဟဒယဝတ္ထု၌ မှီသော ဝိညာဏဓာတ်များကို
ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နှလုံးသားအတွင်း နှလုံးသွေး၌ တည်နေသောဝတ္ထု
ကို ဟဒယဝတ္ထု ခေါ်ပါသည်။
၎င်းအားမှီသော ဝိညာဏဓာတ်ကား မနောဓာတ်၊
မနောဝိညာဏဓာတ် ၂-ပါးတည်း။

- ပဉ္စဒါရ၌ဖြစ်သော ဝိထိစိတ်များကို ဖော်ပြပြီးလျှင်
၎င်းဝိထိစိတ်များ အဘယ်ကို မှီသည်ကိုလည်း ဖော်
ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စဒါရဝဇ္ဇန်း ၁၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ သမ္ပုဋ္ဌိစွိုဉ်း
ဒွေး၊ သန္တိရဏ ၃၊ ဝုဠော ၁၊ ကာမဇော ၂၉၊
တဒါရုံ မဟာဝိပင်္က ၈၊ ပေါင်း ၅၄-ပါး။
ထိုဝိထိ စိတ်များတွင် စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေသည်
စက္ခုဝတ္ထုကို၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေသည် သောတ
ဝတ္ထုကို၊ ဃာနဝိညာဉ် ဒွေသည် ဃာနဝတ္ထုကို၊
ဇိဝှာဝိညာဉ်ဒွေသည် ဇိဝှာဝတ္ထုကို၊ ကာယဝိညာဉ်
ဒွေသည် ကာယဝတ္ထုကို၊ ကြွင်းသောဝိထိစိတ် ၄၄-
ပါးသည် ဟဒယဝတ္ထုကို မှီပါသည်။

- လောကီ အပ္ပနာဝိထိသည် အဘယ်မျှ အပြားရှိ
သည်ကို ဖော်ပြပြီးလျှင် နောက်ဆုံး အပ္ပနာဝိထိကျပုံ
ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ လောကီအပ္ပနာဝီထိသည် ရူပါဝစရ အပ္ပနာဝီထိ၊
အရူပါဝစရအပ္ပနာဝီထိ၊ အဘိညာ အပ္ပနာဝီထိ
အားဖြင့် ၃-ပါးရှိပါသည်။

နောက်ဆုံး (ဒိဗ္ဗစက္ခု) အဘိညာ အပ္ပနာဝီထိ
ကျပုံကား အဝေး ကွယ်ရာ၌ရှိသော အဆင်းရူပါရုံ
ကို မြင်လိုသော ဣဒ္ဓိမာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာ
တေဇောကသိုဏ်း၌ အဘိညာပါဒက ပဉ္စမဈာန်ကို
တဏှမ၍ ဝင်စား၍ ထပြီးလျှင် “ဤအဝေးကွယ်ရာ
၌ ရှိသောအဆင်းကို မြင်စေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်
၍ ထိုအဝေးကွယ်ရာ၌ရှိသော အဆင်းကို အာရုံပြု၏။
ထိုနောက်-

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ (မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်
ဥပေက္ခာ ဇောသည်) ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊
ဂေါတြဘူ ၄-ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးလျှင် ထိုအဝေး
ကွယ်ရာ၌ ရှိသော အဆင်းကိုမြင်လျှင် ရူပါဝစရ
ပဉ္စမဈာန် အဘိညာဉ်ဇော တကြိမ်ဖြစ်၍ ဘဝင်ကျ
ပြီး ထ၏။

အဘိညာဉ်ဇော ကျသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထို
အဝေး ကွယ်ရာ ရူပါရုံကိုမြင်၏။

● လူ့ဘုံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၊ တာဝတိံသာဘုံတို့သည်
အဘယ်အရပ်၌ တည်ပါသနည်း။

အဖြေ။ လူ့ဘုံသည် မြင့်မိုရ်တောင်မှ လေးမျက်နှာ အရပ်၌ တည်ပါသည်။

စတုမဟာရာဇ်ဘုံသည် လူ့ဘုံမှ အမြင့် ယူဇနာ ၄-သောင်း ၄-ထောင်ဝေးသော ယုဂန္ဓိရ် တောင် ထိပ်မှစ၍ တည်ပါသည်။

တာဝတိံသာဘုံသည် လူ့ဘုံမှ အမြင့် ယူဇနာ ၈-သောင်း ၄-ထောင်ဝေးသော မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်မှ စ၍ တည်ပါသည်။

● “စိတ္တေန သမမုဒ္ဓိသေ” အရ အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါး၌ ယှဉ်သော စေတသိက်များကို သေချာကျနစွာ ရေတွက်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-၌ သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ပါးယှဉ်၍ ၇၀။

မနောဓာတ် ၃-ခု၊ ဥပေက္ခာ သန္တိရဏ ၂-ခု၊ ပေါင်း ၅-ပါး၌ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြည် အညသမာန်း ၁၀-ယှဉ်၍ ၅၀။

သုခသန္တိရဏစိတ်၌ ဆန္ဒ ဝီရိယကြည် အညသမာန်း ၁၁-ယှဉ်၍ ၁၁။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်၌ ဆန္ဒ၊ ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၁-ယှဉ်၍ ၁၁။

ဟသိတုပ္ပုဂ်၌ ဆန္ဒကြည်အညသမာန်း ၁၂-ယှဉ်၍ ၁၂။ ပေါင်း ၁၅၄-ပါး ဖြစ်ပါသည်။

● အောက်ပါတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

- (က) အတိတ်ကိုသာ အာရုံပြုသော စိတ်။
- (ခ) ပစ္စုပ္ပန်ကိုသာ အာရုံပြုသော စိတ်။
- (ဂ) အတိတ် အနာဂတ် ၂-ပါးစုံကို အာရုံပြုသော စိတ်။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဝိညာဏဉာဏတနစိတ်-၃၊ နေဝသညာ နာသညာဏတနစိတ်-၃၊ ပေါင်း ၆-ပါး။
- (ခ) ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ်- ၁၀၊ ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း- ၁၊ သမုဒ္ဓိစ္ဆိန်း-၂၊ ပေါင်း ၁၃-ပါး။
- (ဂ) မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း-၁၊ ကာမဇော-၂၉၊ တဒါရုံ ၁၁၊ အဘိညာဉ် ၂၊ ပေါင်း ၄၃-ပါး။

● အောက်ပါတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

- (က) အဇ္ဈတ္တကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်။
- (ခ) ဗဟိဒ္ဓကိုသာ အာရုံပြုသောစိတ်။
- (ဂ) နှစ်ပါးစုံကို အာရုံပြုသောစိတ်။

အဖြေ။ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဝိညာ၊ နေဝ ၆-ပါး။
- (ခ) ရူပစိတ် ၁၅၊ အာကာသနဉာဏတနစိတ် ၃၊ လောကုတ္တရာစိတ် ၈၊ ပေါင်း ၂၆-ပါး။
- (ဂ) ကာမစိတ် ၅၄၊ အဘိညာဉ် ၂၊ ပေါင်း ၅၆-ပါး။

- (က) ပဉ္စဒ္ဓါရဖြင့် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ပဉ္စာရုံ၊
- (ခ) ပဉ္စဒ္ဓါရဖြင့် ယူအပ်သော အတိတ် ပဉ္စာရုံ၊
- (ဂ) မနောဒ္ဓါရဖြင့် ယူအပ်သော အတိတ်ပဉ္စာရုံ တို့၏ အခြေအနေကို စစ်ဆေးပြပါ။

အဖြေ။ (က) ကား ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံသာ ဖြစ်၏။
 (ခ) ကား ရံခါပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံ၊ ရံခါ ဘဝင်၏ အာရုံ ဖြစ်၏။

- မဟာကုသိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြည် အလုံးစုံကို အာရုံပြုပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မဟာ ဝိပဿိက ကုသိုလ်အတိုင်း အာရုံမပြုနိုင်ရပါသနည်း၊ ဥပမာသွင်း၍ ဖြေရှင်းခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ်သည် တဏှာရှေ့သွား ရှိသောကြောင့် ၎င်း၏ အကျိုး ဝိပဿိကသည် မဟာကုသိုလ်အတိုင်း အာရုံမပြုနိုင်ပါ။

ဥပမာ.... ကျွန်မက မွေးထားသော သပေါက်ကို ကျွန်မသည် အစိုးမရဘဲ အရှင်သခင်သာလျှင် အစိုး ရသကဲ့သို့ ကျွန်မနှင့်တူသော မဟာကုသိုလ်သည် သပေါက်နှင့်တူသော မဟာဝိပဿိကကို မိမိအလို အတိုင်း မိမိအာရုံပြုသလို မပြုနိုင်ဘဲ အရှင်သခင် နှင့်တူသော တဏှာကသာ မိမိအလိုအတိုင်း အာရုံ ပြုစေပါသည်။

- အဘယံကြောင့် အတိဏ္ဍဌာရုံ၌ သောမနဿ သန္တိရဏ၊ သောမနဿ တဒါရုံသာ ကျရပါသနည်း။

အဖြေ။ ကံ၏ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရသော ဝိပါက်၏ ကြေးမုံပြင်၌ မျက်နှာရိပ်ကဲ့သို့ အထူး ကြံဆခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ကြံဆ၍အာရုံ ယူခြင်း မရှိသောကြောင့် အာရုံအတိုင်းသာ ဝေဒနာ ယှဉ်၏။ ထို့ကြောင့် အတိဏ္ဍဌာရုံ၌ သောမနဿ သန္တိရဏ သောမနဿတဒါရုံ ကျရပါသည်။

- အဘယံကြောင့် လဟုတာစသော ရုပ် ၃-ခု အပေါင်း သည် ကံကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။ အဘယံကြောင့် ကာယဝိညတ္တိနဝက ကလာပ်ဖွဲ့သကဲ့သို့ မဖွဲ့ဘဲ ဝစီ ဝိညတ္တိ ဒသက ကလာပ် ဖွဲ့ရပါသနည်း။

အဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကို ငဲ့သောကြောင့် ကံကြောင့် မဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဝစီဝိညတ်သည် သဒ္ဓနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သောကြောင့် ဝစီဝိညတ်ဖြင့် သဒ္ဓကိုပါ သွင်းယူ၍ ရုပ် ၁၀-ခု ဖြစ်သောကြောင့် ဝစီဝိညတ္တိ နဝကကလာပ်မဖွဲ့ပဲ ဝစီ ဝိညတ္တိ ဒသကကလာပ်သာ ဖွဲ့ရပါသည်။

- ဥပစာရဘာဝနာ၊ အပ္ပနာ ဘာဝနာတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပြီးလျှင် မေတ္တာစသော တရား ၄-ပါးတို့သည် အဘယံကြောင့် အပ္ပမညာ မည်ကြောင်းကိုလည်း ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ နီဝရဏတရား ငြိမ်းသည်မှစ၍ ဂေါတြဘုတိုင်အောင် အတွင်း၌ ပွားများအပ်သော ကာမာဝစရ ဘာဝနာသည် အပ္ပနာ၏ အနီး၌ဖြစ်သောကြောင့် ဥပစာရ ဘာဝနာ မည်၏။

အပ္ပနာမည်သော ဝိတက် စေတသိက် အမှူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ဘာဝနာသည် အပ္ပနာ ဘာဝနာ မည်၏။

အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် အပ္ပမညာမည်၏။

- စိတ်သည် အာရုံကိုသိခြင်း လက္ခဏာအားဖြင့် တမျိုးတည်းဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် စိတ်တခု ယုတ် ၉၀, အကျယ် ၁၂၁-ပါး ပြားရပါသနည်း။

အဖြေ။ ဘူမိဘေဒ, ဇာတိဘေဒ, သမ္ပယောဂဘေဒ, အာရမ္မဏဘေဒ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်တခု ယုတ် ၉၀, အကျယ် ၁၂၁-ပါး ပြားရပါသည်။

- “နေဝသညာ နာသညာယတန” ၌ သညာ ၂-ခုတို့၏ အရနှင့် ထိုအရ တရားတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း တင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ဖြေဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ရှေ့သညာ အရကား ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းသောသညာ ရ၏။ နောက်သညာအရကား နူးညံ့သိမ်မွေ့သော သညာရ၏။

ဝိပဿနာ၏ အာရုံအဖြစ်သို့ ရောက်စကောင်း
သော ထင်ရှားသော သညာသည် ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်း
သော သညာမည်၏။

ဝိပဿနာ၏ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ မရောက်စကောင်း
သော မထင်ရှားသော သညာသည် နူးညံ့သော
သညာမည်၏။

- စိတ်၏ အာရုံယူပုံနှင့် စေတသိက်တို့၏ အာရုံယူပုံ
သဘောသွားကို ဝေဖန်ပြပါ။

အဖြေ။ စိတ်ကား စေတသိက်တို့နှင့် ကင်းလျက် တဦးတည်း
လည်း အာရုံကို ယူနိုင်ပါသည်။

စေတသိက်ကား စိတ်နှင့်ကင်း၍ အာရုံကို မယူနိုင်ပဲ
စိတ်ပါမှ အာရုံကို ယူနိုင်ပါသည်။

- အာရုံ၌ တွေ့ဝေသော သဘောကို မောဟဟုဆိုရာ
“မောဟသည် အာရုံကို မယူပဲဖြစ်၏”ဟု မှတ်ရမည်
လော၊ အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ။ “မောဟသည် အာရုံကိုမယူပဲ ဖြစ်၏”ဟု မမှတ်ရ
ပါ။ မောဟသည် အာရုံကိုယူ၍ ဖြစ်၏ဟု မှတ်ရပါ
မည်။ သို့ရာတွင် မောဟသည် အာရုံ၏ ဟုတ်မှန်
သောသဘောကို ဖုံးလွှမ်းသော အခြင်းအရာအား
ဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

- သုခဝေဒနာနှင့် သောမနဿဝေဒနာတို့သည် ဣဋ္ဌာရုံကို ခံစားရာ၌ ဣဋ္ဌာရုံချင်း တူမတူကို ဖြေရှင်းပါ။

အဖြေ။ တူပါ။ သုခဝေဒနာသည် ဣဋ္ဌဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ခံစား၏။ သောမနဿဝေဒနာသည် ဣဋ္ဌဖြစ်သော အာရုံ ၆-ပါးကို ခံစား၏။

- (က) ဒိဋ္ဌအားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ (ခ) ဖုဋ္ဌအားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ (ဂ) ဒိဋ္ဌဖုဋ္ဌအားဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကိုဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) ဝါယောကသိုဏ်းမှတစ်ပါး ကသိုဏ်း ၉-ပါး အသုဘ ၁-ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၌ တစပဉ္စက။
(ခ) အာနာပါနဿတိ၊
(ဂ) ဝါယောကသိုဏ်း။

- “နေဝသညာ နာသညာ ယတန” ၌ “နေဝသညာ= သညာမရှိ”ဟု ဆိုပြီး “နာသညာ= သညာမရှိသည် မဟုတ်”ဟု ဆိုပြန်ရာ စကား ၂-ရပ် မဆန့်ကျင်ပါလော၊ ဖြေရှင်းခဲ့ပါ။

အဖြေ။ “နေဝသညာ=သညာမရှိ”ကား ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းသော သညာမရှိဟု ဆိုလို၍ “နာသညာ=သညာမရှိသည်မဟုတ် (ဝါ) ရှိသည်”ကား နူးညံ့သောသညာရှိ၏ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဆန့်ကျင်ပါ။

● တည်ကြည်ခြင်း၊ မပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော
ဧကဂ္ဂတာသည်မတည်ကြည်ခြင်း၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်၌ အဘယ်သို့ ယှဉ်နိုင်
ပါသနည်း၊ ဥပမာသွင်း၍ ဖြေရှင်းခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ဧကဂ္ဂတာသည် အာရုံတခု၌ တဝီထိ နှစ်ဝီထိ ခန့်
ဥဒ္ဓစ္စ၏ အလိုသို့လိုက်၍ တဖြည်းဖြည်း တည်ကြည်
ခြင်း မပျံ့လွင့်ခြင်းဖြစ်အောင် ဖျားယောင်း သွေး
ဆောင်လျက် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်မှာ ယှဉ်ပါသည်။

ဥပမာ။ မြင်းကြမ်းကို စီးနင်း မောင်းနှင်သော မြင်းစီးသူရဲ
သည် မြင်းအလိုသို့ အနည်းငယ် လိုက်လျောပြီး
လျှင် ကြမ်းထမ်းသော မြင်းရိုင်းကို နူးညံ့ သိမ်မွေ့
အောင် ဖျားယောင်းသွေးဆောင်၍ စီးနင်းသကဲ့
သို့တည်း။

● (က) ပရိတ္တသုဘာဘုံ၊ (ခ) အပ္ပမာဏသုဘာဘုံ၊
(ဂ) သုဘကိဏှာ ဘုံတို့၌ ဖြစ်စေတတ်သော ကံ
အသီးသီးကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ (က) အညံ့စားဖြစ်သော ရူပကုသိုလ် စတုတ္ထဈာန်
စေတနာ၊

(ခ) အလတ်စားဖြစ်သော ရူပကုသိုလ် စတုတ္ထ
ဈာန်စေတနာ၊

(ဂ) အမြတ်စားဖြစ်သော ရူပကုသိုလ် စတုတ္ထ
ဈာန်စေတနာ။

- ခွိဇ, တိဇ, စတုဇရုပ်ကို ရကြသောပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးတို့
သေသောအခါ အဘယ်ရုပ်သည် ရှေးဦးစွာ ချုပ်
ပါသနည်း။

အဖြေ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦး သေသောအခါ ကမ္မဇရုပ် ရှေးဦး
စွာ ချုပ်ပါသည်။

- မေတ္တာ၏ တရားကိုယ်, မေတ္တာ၏ အာရုံ, မေတ္တာ
ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသဖြင့် ရနိုင်သောဈာန်တို့ကို ဖော်
ပြပြီးလျှင် မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပဋိဘာဂနိမိတ် ရသင့်
မသင့်ကို ပြဆိုခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မေတ္တာ၏ တရားကိုယ်ကား အဒေါသတည်း။
မေတ္တာ၏ အာရုံကား သုခိတ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါအား
လုံးတည်း။

မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းသဖြင့် ရနိုင်သော
ဈာန်များကား ပဌမဈာန်, ဒုတိယဈာန်, တတိယ
ဈာန်, စတုတ္ထဈာန်များ ဖြစ်ပါသည်။

မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ပဋိဘာဂနိမိတ် မရနိုင်ပါ။

- အဘယ်သို့သော ဝီထိသည် တဒနုဝတ္တိက မနောဒွါရ
ဝီထိဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြပြီးလျှင် တဒနုဝတ္တိက မနော
ဒွါရဝီထိပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပဉ္စဒွါရ ဝီထိ၏နောက် လိုက်၍သိသော မနောဒွါရ
ရဝီထိသည် တဒနုဝတ္တိက မနောဒွါရ ဝီထိဖြစ်ပါ
သည်။

အစိတ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ၅-ဝီထိ။

အပေါင်းကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ၅-ဝီထိ။

ဝတ္ထုဒြပ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ၅-ဝီထိ။

အမည်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ၅-ဝီထိ။

ပေါင်း ၂၀-ဝီထိ။

- “စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ” ၌ စိတ်အရ ပါဝင်သော စိတ်
နှင့် မပါဝင်သော စိတ်များကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပါဝင်သော စိတ်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊ အရူပ
ဝိပါက် ၄-ခုကြည့် စိတ် ၇၅-ပါး။
မပါဝင်သော စိတ်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀- အရူပ
ဝိပါက် ၄။

ဆောင်။ ဒွေပဉ္စဝိ၊ အရူပိ၊ ကြဉ်ဘိဆယ့်လေးသာ။
ကြွင်းကျန်သမျှ ပါဝင်ကြ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာ။

- “ကမ္မသမုဋ္ဌာန ရူပံ” ၌ ကမ္မအရ ပါဝင်သင့်သော
ကံနှင့် မပါဝင်သင့်သော ကံများကို ဖော်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပါဝင်သင့်သော ကံကား အကုသိုလ်ကံ ၁၂၊
မဟာကုသိုလ်ကံ ၈၊ ရူပကုသိုလ်ကံ-၅၊ ပေါင်း ၂၅-
ပါး။

မပါဝင်သော ကံကား အရူပ ကုသိုလ်ကံ-၄၊
လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကံ-၄၊ ပေါင်း ၈-ပါး။

ဆောင်။ အကု၊ မဟာကု၊ ရူပကု၊ ပါမူ ၂၅၊
အရူပကု၊ ထောကုတ်ကု၊ ကြဉ်မှုစိတ် ၈-ပါး။

● အဘယ်သည် အတိပရိတ္တာရုံမည်၍ အဘယ်သည်
ဌီမည်သည်ကို ကျမ်းရိုးကျကျ ဖော်ပြခဲ့ပါ။
အဖြေ။ စိတ္တက္ခဏ ၁၀-ချက်မှ စိတ္တက္ခဏ ၁၅-ချက်တိုင်
အောင်သော စိတ္တက္ခဏသာလျှင် အသက်ရှိသော
အာရုံသည် အတိပရိတ္တာရုံ မည်ပါသည်။
ဥပါဒ်၊ ဘင် ၂-ပါးတို့၏ အလယ်၌ ဘင်သို့ ရှေ့
ရူဖြစ်ခြင်းသဘောသည် ဌီမည်ပါသည်။

● အဘယ်သည် ဘာဝနာ၊ အဘယ်သည် အပစာယန
မည်သည်ကို ဋီကာလာတိုင်း ရေးသားဖော်ပြပါ။
အဖြေ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ၄၀-ကို စီးဖြန်းခြင်း၊ တေဘူမကသင်္ခါ
ရ တရားတို့ကို လက္ခဏာယာဉ် သုံးပါးသို့ တင်၍
အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော
စတင် စီးဖြန်းသည်မှ (အပ္ပနာသို့ မရောက်သေး
သော) ဂေါတြဘူ အဆုံးရှိသော စေတနာသည်
ဘာဝနာမည်၏။
အရွယ်အားဖြင့် ကြီးသူ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးသူ
တို့အား လာဘ်လာဘကို မမြှော်မှန်းဘဲ ဖြူစင်သန့်

ရှင်းသောစိတ်အားဖြင့် ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ နေရာကို
ညွှန်ပြခြင်း၊ သွားလိုရာသို့ ခေါ်ဆောင် ပို့ပေးခြင်း
စသည်ဖြင့် ရိုသေမြတ်နိုးကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ
သည် အပစာယန မည်၏။

● မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါးတို့၏ ကာမ
အာရုံ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၊ ပညတ်အာရုံ ပြုပုံတို့ကို
တခုစီ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ၄-ပါးတို့သည် ပုထု
ဇဉ်သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဉာဏနှင့်မယှဉ်မ၍ အမှတ်မဲ့
ပေးကမ်းလှူဒါန်းရာအခါ၊ တရားကို ဆင်ခြင်ရာ
အခါ စသည်တို့၌ ကာမအာရုံကို-
အလွန်တရာ လေ့လာ ပွားများအပ်သော ဈာန်ကို
ဆင်ခြင်ရာအခါ၌ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံကို-
ကသိုဏ်းနိမိတ် စသည်တို့၌ ပရိကံစသည် ပြုရာအခါ
၌ ပညတ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

● ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ အတိတ်ကာလ၊ ကာလ ၂-ပါး၊
ကာလ ၃-ပါးရှိသော ပစ္စည်းများကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။

အဖြေ။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလရှိသော ပစ္စည်းကား ဟေတု၊ သဟ
ဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ
ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊
ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊ ပေါင်း ၁၅-ပစ္စည်း။

(၄၂၆)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

အတိတ်ကာလ ရှိသော ပစ္စည်းကား အနန္တရ၊
သမနန္တရ၊ အာသေဝန၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ပေါင်း
၅-ပစ္စည်း။

ကာလ ၂-ပါးရှိသော ပစ္စည်းကား ကမ္မ။

ကာလ ၃-ပါးရှိသော ပစ္စည်းကား အာရမ္မဏ၊ အဓိ
ပတိ၊ ဥပနိဿယ၊ ပေါင်း ၃-ပစ္စည်း။

ဆောင်။ အာသေဝနံ၊ သမနန္တရံ၊ အနန္တနတ်၊ ဝိ၊ အတိတ်သိလေဘူ၊
နုစိရှိကမ္မ၊ ဥပ-ဒိ၊ အာ၊ တိကာလာ၊ ကျန်တာ ပစ္စုပ္ပန်။

ဉာဏဝစူက ပြီး၏။

သင်္ဂဟဂါထာများ အနက်

စိတ်ပိုင်း

အဋ္ဌဓာ လောဘမူလာနိ၊
ဒေါသမူလာနိ စ ဒွိဓာ။
မောဟမူလာနိ စ ဒွေတိ၊
ဒွါဒသာ'ကုသလာ သိယံ။

လောဘမူလာနိ၊ လောဘဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်
သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝေဒနာဒိဘေဒတော၊ ဝေဒနာ
အစရှိသော အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိ
ကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒေါသမူလာနိ၊ ဒေါသဟု
ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သော။ စိတ္တာနိစ၊ စိတ်တို့သည်
လည်း။ သင်္ခါရဘေဒတော၊ သင်္ခါရအပြားဖြင့်။ ဒွိဓာ၊
နှစ်ပါးအပြား ရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မောဟ
မူလာနိ၊ မောဟသာလျှင် မူလရှိကုန်သော။ စိတ္တာနိ စ၊ တို့
သည်လည်း။ သမ္ပယောဂဘေဒတော၊ သမ္ပယောဂအပြား
ဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အကုသလာ-အကုသလာဘူတာနိ၊ အကုသိုလ်
ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဒွါဒသ-ဒွါဒသ

ဧဝံ၊ တဆွဲနှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ သိယံ၊ ကုန်၏။ တတော၊
 ထိုတဆွဲနှစ်ပါးအောက်။ ဝါ၊ ထိုတဆွဲနှစ်ပါးထက်။ ဥိနာ
 ဓိကာနိ၊ အယုတ်အလွန်တို့သည်။ နသိယံ၊ မဖြစ်ကုန်။

သတ္တာ'ကုသလ ပါကာနိ၊

ပုညပါကာနိ အဋ္ဌဓာ။

ကြိယစိတ္တာနိ တိဏီ'တိ၊

အဋ္ဌာရသ အဟေတုကာ။

အကုသလ ပါကာနိ၊ အကုသလ ဝိပါက်စိတ်တို့သည်။
 စက္ခာဒိနိဿယ သမ္ပုဋ္ဌိန္နာဒိ ကိစ္စဘေဒတော၊ စက္ခုအစ
 ရှိသော မှီရာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်း အစရှိသော ကိစ္စတို့၏ အပြား
 အားဖြင့်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်
 ၏။ ပုညပါကာနိ၊ အဟိတ်ကုသလ ဝိပါက်စိတ်တို့သည်။
 စက္ခာဒိနိဿယ သမ္ပုဋ္ဌိန္နာဒိ ကိစ္စဘေဒတော၊ စက္ခုအစ
 ရှိသော မှီရာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်း အစရှိသော ကိစ္စတို့၏အပြားအား
 ဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။
 ကြိယစိတ္တာနိ၊ အဟိတ်ကြိယာစိတ်တို့သည်။ အာဝဇ္ဇနာဒိ
 ကိစ္စဘေဒတော၊ အာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ကိစ္စတို့၏ အပြား
 အားဖြင့်။ တိဏီ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟေတုကာ-အဟေတုကာဘူတာနိ၊ အဟိတ်
 ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ အဋ္ဌာရသ-
 အဋ္ဌာရသဧဝံ၊ တဆွဲရှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ သိယံ၊ ကုန်၏။
 တတော၊ ထိုတဆွဲရှစ်ပါးအောက်။ ဝါ၊ ထက်။ ဥိနာဓိကာနိ၊
 တို့သည်။ နသိယံ၊ ကုန်။

ပါပါ၊ ဟေတုက မုတ္တာနိ-
 သောဘနာနီတိ ဝုစ္စရေ။
 ကေုနသဌိ စိတ္တာနိ၊
 အထေက နဝုတိပိ ဝါ။

ပါပါဟေတုက မုတ္တာနိ၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ အဟိတ်စိတ်
 တို့မှ လွတ်ကုန်သော။ ကေုနသဌိ၊ တခုယုတ် ခြောက်ဆယ်
 ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့ကို။ သောဘနာနီတိ၊ သော
 ဘနစိတ် အမည်ရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စရေ-ဝုစ္စန္တိ၊ မိန့်အပ်ကုန်
 ၏။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ပါပါဟေတုက မုတ္တာနိ၊
 အကုသိုလ်စိတ်၊ အဟိတ်စိတ်တို့မှ လွတ်ကုန်သော။ ကေ နဝု
 တိ၊ ကိုးဆဲတပါးကုန်သော။ စိတ္တာနိပိ၊ စိတ်တို့ကိုလည်း။
 သောဘနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စရေ-ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝေဒနာ ဉာဏ သင်္ခါရ-
 ဘေဒေန စတုဝိသတိ။
 သဟေတုကာမာဝစရ-
 ပုညပါက ကြိယာ မတာ။

သဟေတုကာမာဝစရ ပုညပါကကြိယာ၊ ကာမာဝစရ
 ကုသိုလ်၊ သဟိတ်ကာမာဝစရဝိပါကံ၊ သဟိတ်ကာမာဝစရ
 ကြိယာစိတ်တို့ကို။ ဝေဒနာဉာဏသင်္ခါရ ဘေဒေန၊ ဝေဒနာ
 ဉာဏ်၊ သင်္ခါရတို့၏အပြားဖြင့်။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဒုဝိ
 ဓတ္တာ စ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
 စတုဗ္ဗိဓတ္တာ စ၊ လေးပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

၎င်း။ အဋ္ဌဝိဓတ္တာ စ၊ ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၎င်း။ သမ္ပန္နိတော၊ ပေါင်း၍။ ဆစ၊ ခြောက်ပါး
 အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ ဒွါဒသစ၊ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြား
 ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ စတုဝိသတိစ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါး အပြား
 ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ မတာ၊
 သိအပ်ကုန်၏။

ကာမေ တေဝိသပါကာနိ၊
 ပုညာ'ပုညာနိ ဝိသတိ။
 ကောဒသ ကြိယာ စေ'တိ၊
 စတုပညာသ သဗ္ဗထာ။

ကာမေ၊ ကာမတဆယ့်တစ်ခု။ အဝစရာနိ၊ များသော
 အားဖြင့် ကျင်လည်တတ် ဖြစ်တတ် ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊
 စိတ်တို့သည်။ တေဝိသ၊ နှစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော။ ပါ
 ကာနိစ၊ ဝိပါက်စိတ်တို့၎င်း။ ဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ်သော။ ပုညာ
 ပုညာနိစ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စိတ်တို့၎င်း။ ကောဒသ၊
 တဆယ့်တစ်ပါး ကုန်သော။ ကြိယာစ၊ ကြိယာစိတ်တို့၎င်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗထာပိ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊
 ကြိယာစိတ်တို့၏ အတွင်း၌ဝင်သော ခပ်သိမ်းသော အပြား
 အားဖြင့်လည်း။ စတုပညာသ-စတုပညာသဇေ၊ ငါဆယ့်
 လေးပါး အပြားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 တတော၊ ထိုငါးဆဲ့လေးပါးအောက်။ ဝါ၊ ထိုငါးဆဲ့လေး
 ပါးထက်။ ဥနာဓိကာနိ၊ အယုတ်အလွန်တို့သည်။ နသိယံ၊
 မဖြစ်ကုန်။

စတုမဂ္ဂပ္ပဘေဒေန၊

စတုဓာ ကုသလံ တထာ။

ပါကံ တဿ ဖလတ္တာတိ၊

အဋ္ဌဓာ' နုတ္တရံ မတံ။

ကုသလံ၊ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ စတုမဂ္ဂပ္ပဘေဒေန၊ လေးပါးအပြားရှိသော သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိကုန်သော အဋ္ဌဂီကမဂ်တို့နှင့် ယှဉ်သော အပြားဖြင့်။ စတုဓာ-စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ တူ။ ပါကံ၊ လောကုတ္တရာ ဝိပါကံစိတ်သည်။ တဿ-တဿေဝ၊ ထိုကုသိုလ်စိတ်၏သာလျှင်။ ပါကဿ၊ ဝိပါကံစိတ်၏။ ဖလတ္တာ၊ အကျိုး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုဓာစတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ အဋ္ဌဓာ- အဋ္ဌဝိဓံဣတိ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်၏။

ဒွါဒသာ' ကုသလာနေ'ဝံ၊

ကုသလာနေ၊ ကဝီသတိ။

ဆတ္ထိံသေဝ ဝိပါကာနိ၊

ကြိယစိတ္တာနိ ဝီသတိ။

ဝေ- ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အကုသလာနိ၊ အကုသိုလ် စိတ်တို့သည်။ ဒွါဒသ-ဒွါဒသေဝ၊ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်သာ

လျှင်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကုသလာနိ၊ တို့သည်။ ဧကဝီသ
တိ၊ နှစ်ဆဲတပါး အပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။ ဝိပါ
ကာနိ၊ တို့သည်။ ဆတ္တိံ သ၊ သုံးဆဲခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်
သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။ ကြိယစိတ္တာနိ၊ ကြိယာစိတ်တို့သည်။
ဝီသတိဧဝ၊ နှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည် သာလျှင်။
သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဧကောဒသဝိဓံ တသ္မာ၊
ပဌမာဒိကံ မိရိတံ။
ဈာနံ မေကေကံ မန္တေ တု၊
ဧကဝီသတိ ဝိဓံ ဘဝေ။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဌမာဒိကံ၊ ပဌမဈာန်အစရှိသော။
ဧကေကံ၊ တခုတခုသော။ ဈာနံ၊ ဈာန်စိတ်ကို။ ဧကောဒသ
ဝိဓံ၊ တဆဲတပါး အပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဤရိတံ၊ မိန့်အပ်၏။
အန္တေတု-အန္တံပန၊ အဆုံးဖြစ်သော ပဉ္စမ ဈာန်စိတ်သည်
ကား။ ဧကဝီသတိဝိဓံ၊ နှစ်ဆဲသုံးပါး အပြားရှိသည်။ ဘဝေ၊
ဖြစ်၏။

သတ္တတ္တိံ သဝိဓံ ပုညံ၊
ဒွိပညာသဝိဓံ တထာ။
ပါက၊ မိစ္ဆာဟု စိတ္တာနိ၊
ဧကဝီသသတံ ဗုဓာ။

ပုညံ၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ သတ္တတ္တိံ သဝိဓံ၊ သုံးဆဲခုနစ်
ပါး အပြားရှိသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ တထာ၊ ထိုမှို့။ ပါကံ၊
ဝိပါက်စိတ်သည်။ ဒွိပညာသဝိဓံ၊ ငါးဆဲနှစ်ပါး အပြားရှိ

သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ အကုသိုလ်စိတ်
သုံးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ဝိပါက်စိတ် ငါးဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့ကို။ ဧကဝိသ သတံ၊ တရား
နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဗုဓော၊ ပညာရှိတို့သည်။ အာဟု၊
ဆိုကုန်ပြီ။ ဝါ၊ အာဟု-ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

စေတသိက်ပိုင်း

တေရသည သမာနာ စ၊
စုဒ္ဓဿ ကုသလာ တထာ။
သောဘနာ ပဉ္စဝိသာတိ၊
ဒွိပညာသ ပဝုစ္စရေ။

စ၊ အကျယ်မှတစ်ပါး အကျဉ်းကိုဆိုအံ့။ ဧတ္တာဝတာ-
တောပန္နေန ဝစနက္ကမေန၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော
သဒ္ဓါ၏အစဉ်ဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ကုန်သော။
စေတသိကာ၊ စေတသိက်တို့ကို။ တေရသ၊ တဆဲ့သုံးပါး
ကုန်သော။ အညသမာနာစ၊ အည သမာန်း စေတသိက်
တို့၎င်း။ စုဒ္ဓဿ၊ တဆဲ့လေးပါးကုန်သော။ အကုသလာစ၊
အကုသိုလ်စေတသိက်တို့၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဉ္စ
ဝိသ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ သောဘနာ စ၊ သောဘန
စေတသိက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွိပညာသ၊ ငါးဆဲ့နှစ်ပါး
အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ပဝုစ္စရေ၊ အပြားအားဖြင့် မိန့်အပ်
ကုန်၏။

သတ္တ သဗ္ဗတ္ထ ယုဇ္ဇန္တိ၊
 ယထာ ယောဂံ ပကိဏ္ဏကာ။
 စုဒ္ဒဿ၊ ကုသလေသေ့၊ ဝ၊
 သောဘနေသေ့၊ သောဘနာ။

သတ္တ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုတို့သည်။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်တို့၌။ ယုဇ္ဇန္တိ၊
 ယှဉ်ကုန်၏။ ပကိဏ္ဏကာ၊ ပကိဏ္ဏစေတသိက် ခြောက်ခုတို့
 သည်။ ယထာ ယောဂံ၊ ယှဉ်သင့်သည် အားလျော်စွာ။
 ယုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စုဒ္ဒဿ၊ တဆဲ့လေးပါးသော အကုသိုလ်
 စေတသိက်တို့သည်။ အကုသလေသေ့ဝ-အကုသလေသု ဧဝ၊
 အကုသိုလ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ခုတို့၌ သာလျှင်။ ယထာ ယောဂံ၊
 စွာ။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သောဘနာ၊ သောဘနစေတသိက်
 နှစ်ဆဲ့ငါးခုတို့သည်။ သောဘနေသေ့ဝ-သောဘနေသု ဧဝ၊
 သောဘနစိတ်တခုယုတ် ခြောက်ဆယ်တို့၌သာလျှင်။ ယထာ
 ယောဂံ၊ စွာ။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ၊

ကောဒသ စ သောဋ္ဌသ။

သတ္တတိ ဝိသတိ စေဝ၊

ပကိဏ္ဏက ဝိဝဇ္ဇိတာ။

ပန၊ ပါရိသေသနည်း တစိတ်ကို ဆိုအံ့။ ပကိဏ္ဏက
 ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ပကိဏ္ဏစေတသိက် ခြောက်ခုသည် ကြဉ်အပ်ကုန်
 သော။ ဝါ၊ ပကိဏ္ဏစေတသိက် ခြောက်ခုကို ကြဉ်ကုန်
 သော။ တေစိတ္တပ္ပုဒါ၊ ထိုစိတ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။

ဆသဌိစ၊ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။
 ပဉ္စပညာသစ၊ ငါးဆဲ့ ငါးပါး အပြား ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။
 ဧကသဒသစ၊ တဆဲ့တပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ သောဠ
 သစ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ သတ္တတိ
 စ၊ ခုနစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ ဝိသတိစေ
 ဝ၊ နှစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 ကုန်၏။

ပဉ္စပညာသ ဆသဌိ၊
 ဌသတ္တတိ တိသတ္တတိ။
 ဧကပညာသ စေကုန၊
 သတ္တတိ သပကိဏ္ဍကာ။

သပကိဏ္ဍကာ၊ ပကိဏ္ဍးစေတသိက် ခြောက်ခုနှင့်တကွ
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေစိတ္တပ္ပါဒါ၊ ထိုစိတ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊
 အစဉ်အတိုင်း။ ပဉ္စပညာသစ၊ ငါးဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိကုန်
 ၏ ဟူ၍၎င်း။ ဆသဌိစ၊ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ
 ကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ အဋ္ဌသတ္တတိစ၊ ခုနစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိ
 ကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ တိသတ္တတိစ၊ ခုနစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိကုန်
 ၏ဟူ၍၎င်း။ ဧကုနသတ္တတိစ၊ တခုယုတ်ခုနစ်ဆယ် အတိုင်း
 အရှည် ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

သဗ္ဗာ'ပုညေသု စတ္တာရော၊
 လောဘမူလေ တယော ဂတာ။
 ဒေါသမူလေသု စတ္တာရော၊
 သသင်္ခါရေ ဒွယံ တထာ။

စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော စေတသိက်တို့သည်။
 သဗ္ဗာပုညေသု၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်စိတ် တဆဲ့နှစ်ခု
 တို့၌။ ဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော စေ
 တသိက်တို့သည်။ လောဘမူလေ၊ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌။
 ဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော စေတ
 သိက်တို့သည်။ ဒေါသမူလေသု၊ ဒေါသမူစိတ် နှစ်ခုတို့၌။
 ဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွယံ၊ ထိနု၊ မိဒ္ဓစေတသိက် နှစ်ခုအပေါင်း
 သည်။ သသင်္ခါရေ၊ သသင်္ခါရိကစိတ် ငါးခု၌။ ဂတံ၊ ဖြစ်၏။

ဧကေန ဝိသတိ ဓမ္မာ၊

ဇာယန္တေ' ကုနသဋ္ဌိသု။

တယော သောဠသစိတ္တေသု၊

အဠဝိသတိယံ ဒွယံ။

ဧကေနဝိသတိ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော။ ဓမ္မာ၊ စေတ
 သိက်တို့သည်။ ဧကေနသဋ္ဌိသု၊ တခုယုတ်ခြောက်ဆယ်သော
 စိတ်တို့၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တယော၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိရတိစေတသိက်တို့သည်။ သောဠသစိတ္တေ
 သု၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့၌။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ ဒွယံ၊ အပ္ပမညာ စေတသိက် နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ အဠ
 ဝိသတိယံ၊ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးသောစိတ်၌။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။

ပညာ ပကာသိတာ သတ္တ၊

စတ္တာလီသ ဝိဇေသု ပိ။

သမ္ပယုတ္တာ စတုဓေဝံ၊

သောဘနေသ္မေ'ဝ သောဘနာ။

ပညာ၊ ပညိန္ဒြေစေတသိက်ကို။ သတ္တ စတ္တာလီသ ဝိဓေ
 သု၊ လေးဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြားရှိသောစိတ်တို့၌သာလျှင်။ ပကာ
 သိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သောဘနာ၊ သောဘန စေတ
 သိက် နှစ်ဆဲ့ငါးခုတို့သည်။ သောဘနေဘောဝ-သောဘနေ
 သုဝေ၊ သောဘနစိတ် တခုယုတ် ခြောက်ဆယ်တို့၌သာ
 လျှင်။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
 အညီအညွတ် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။

ဆတ္တိံသာ'နုတ္တရေ ဓမ္မာ၊

ပဉ္စတ္တိံသ မဟဂ္ဂတေ။

အဋ္ဌတ္တိံသာပိ လဗ္ဘန္တိ၊

ကာမာဝစရ သောဘနေ။

အနုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာစိတ်၌။ ဆတ္တိံသာပိ၊ သုံးဆဲ့
 ခြောက်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စေတသိက်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ မဟဂ္ဂတေ၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌။
 ပဉ္စတ္တိံသာပိ၊ သုံးဆဲ့ငါးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 စေတသိက်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ကာမာဝစရ
 သောဘနေ၊ ကာမာဝစရသောဘနစိတ်၌။ အဋ္ဌတ္တိံသာပိ၊
 သုံးဆဲ့ရှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စေတသိက်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။

သတ္တဝီသတိ ပုညမှီ၊
ဒွါဒသာ'ဟေတုကေ'တိ'စ၊
ယထာ သမ္ဘဝ ယောဂေန၊
ပဉ္စဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

အပုညမှီ၊ အကုသိုလ်စိတ်၌။ သတ္တဝီသတိပီ၊ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်
ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စေတသိက်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
ရအပ်ကုန်၏။ အဟေတုကေ၊ အဟိတ်စိတ်၌။ ဒွါဒသပီ၊
တဆဲ့နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စေတသိက်တို့ကို။
လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့လျှင်။ ယထာသမ္ဘဝ
ယောဂေန၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ယှဉ်သဖြင့်။ တတ္ထ၊
ထိုဂဏနသမောဓာနသင်္ဂဟနည်း၌။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြား
ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ပေါင်းခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

ယထာဝုတ္တာ'နုသာရေန၊
သေသာ အနိယတယောဂီနော။
သင်္ဂဟဉ္စ ပဝက္ခာမိ၊
တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။

ယထာဝုတ္တာနုသာရေန၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
သောနည်းကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ ကောဒသ၊ တဆဲ့တပါး
ကုန်သော စေတသိက်တို့သည်။ အနိယတ ယောဂီနော၊
အနိယတယောဂီ စေတသိက် အမည်ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ အမြဲ
မယှဉ်သော စေတသိက်မည်ကုန်၏။ သေသာ၊ အနိယတ
ယောဂီ စေတသိက် တဆဲ့တပါးမှ ကြွင်းကုန်သော လေးဆဲ့

တပါးသော စေတသိက်တို့သည်။ နိယတ ယောဂီနော၊
 နိယတယောဂီ စေတသိက်မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ အမြဲယှဉ်သော
 စေတသိက်မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနိယတယောဂီ အနိယတ
 ယောဂီ စေတသိက်တို့၏။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည် အား
 လျော်စွာ။ သင်္ဂဟဉ္စ၊ ရေတွက်ခြင်းကိုလည်း။ ဝါ၊ ပေါင်း
 ခြင်းကိုလည်း။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ယဝက္ခာမိ၊ အပြားအားဖြင့် ဆိုပေအံ့။

ဆတ္တိံသ ပဉ္စတ္တိံသံ စ၊
 စတုတ္တိံသ ယထာက္ကမံ။
 တေတ္တိံသ ဒွယ'မိစ္ဆေဝံ၊
 ပဉ္စဓာ'နုတ္တရေ ဌိတာ။

အနုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာစိတ်၌။ သင်္ဂဟာ၊ သင်္ဂဟနည်း
 တို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဆတ္တိံသစ၊ သုံးဆဲ၊
 ခြောက်ပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ ပဉ္စတ္တိံသစ၊ သုံးဆဲ၊
 ငါးပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ စတုတ္တိံသစ၊ သုံးဆဲ၊ လေး
 ပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ တေတ္တိံသဒွယံ၊ သုံးဆဲသုံး
 ပါးသော စေတသိက်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၎င်း။ ဣစ္ဆေဝံ-
 ဣတိဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြားဖြင့်။ ဌိတာ၊
 တည်ကုန်၏။

ပဉ္စတ္တိံသ စတုတ္တိံသ၊
 တေတ္တိံသ စ ယထာက္ကမံ။
 ဗာတ္တိံသ စေတ တိံသေ'တိ၊
 ပဉ္စဓာဝ မဟဂ္ဂတေ။

မဟဂ္ဂတေ၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌။ သင်္ဂဟာ၊ သင်္ဂဟနည်းတို့
သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ပဉ္စတ္ထိံသ စ၊ သုံးဆဲ့
ငါးပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ စတုတ္ထိံသ စ၊ သုံးဆဲ့
လေးပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ တေတ္ထိံသ စ၊ သုံးဆဲ့
သုံးပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ ဗာတ္ထိံသစေ၊ သုံးဆဲ့
နှစ်ပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ တိံသ စ၊ သုံးဆယ်သော
စေတသိက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဓာဝ၊ ငါးပါးအပြား
ဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။

အဋ္ဌတ္ထိံသ သတ္တတ္ထိံသ၊
ဒွယံ ဆတ္ထိံသကံ သုဘေ။
ပဉ္စတ္ထိံသ စတုတ္ထိံသ၊
ဒွယံ တေတ္ထိံသကံ ကြိယေ။

သုဘေ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခု၌။ အဋ္ဌတ္ထိံသစ၊ သုံးဆဲ့
ရှစ်ပါးသော စေတသိက်တို့သည်၎င်း။ သတ္တတ္ထိံသ ဒွယံ၊
သုံးဆဲ့ ခုနစ်ပါးသော စေတသိက် နှစ်ခုအပေါင်းသည်၎င်း။
ဆတ္ထိံသကံ၊ သုံးဆဲ့ ခြောက်ပါးသော စေတသိက်သည်၎င်း။
ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ကြိယေ၊ မဟာကြိယာစိတ် ရှစ်ခု၌။ ပဉ္စတ္ထိံ
သ၊ သုံးဆဲ့ငါးပါးသော စေတသိက်တို့သည်၎င်း။ စတုတ္ထိံ
သဒွယံ၊ သုံးဆဲ့ လေးပါးသော စေတသိက် နှစ်ခုအပေါင်း
သည်၎င်း။ တေတ္ထိံသကံ၊ သုံးဆဲ့ သုံးပါးသော စေတသိက်
သည်၎င်း။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

တေတ္ထိံသ ပါကေ ဗာတ္ထိံသ၊
ဒွိယေ ကတ္ထိံသကံ ဘဝေ။
သဟေတု ကာမာဝစရ၊
ပုညပါကကြိယာ မနေ။

ပါကေ၊ မဟာဝိပါက်စိတ် ရှစ်ခု၌။ တေတ္ထိံသစ၊ သုံးဆဲ၊
သုံးပါးသော စေတသိက်တို့ သည်၎င်း။ ဗာတ္ထိံသ ဒွယံ၊
သုံးဆဲ နှစ်ပါးသော စေတသိက် နှစ်ခုအပေါင်းသည်၎င်း။
ကေတ္ထိံသကံ၊ သုံးဆဲတပါးသော စေတသိက်သည်၎င်း။
ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

ဧကေနဝိသာ' ဌာရသ၊
ဝိသေကဝိသ ဝိသတိ။
ဒွါဝိသ ပန္နရသေတိ၊
သတ္တဓာ ကုသလေ ဌိတာ။

အကုသလေ၊ အကုသိုလ်စိတ်၌။ သင်္ဂဟာ၊ သင်္ဂဟ
နည်းတို့သည်။ ဧကေနဝိသ၊ တခုယုတ် နှစ်ဆယ်သော
စေတသိက်တို့၎င်း။ အဌာရသ၊ တဆဲ ရှစ်ပါးသော စေ
တသိက်တို့၎င်း။ ဝိသ၊ နှစ်ဆယ်သော စေတသိက်တို့၎င်း။
ဧကဝိသ၊ နှစ်ဆဲတပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ ဝိသတိ၊
နှစ်ဆယ်သော စေတသိက်တို့၎င်း။ ဒွါဝိသ၊ နှစ်ဆဲ နှစ်ပါး
သော စေတသိက်တို့၎င်း။ ပန္နရသ၊ တဆဲငါးပါးသော
စေတသိက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြား
ဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။

ဒွါဒသေ'ကာဒသ ဒသ၊
သတ္တစာတိ စတုဗ္ဗိဓော။
အဋ္ဌာရသာ၊ ဟေတုကေသု၊
စိတ္တပ္ပါဒေသု သင်္ဂဟော။

အဋ္ဌာရသာ ဟေတုကေသု စိတ္တပ္ပါဒေသု၊ တဆဲရှစ်ပါး
သော အဟိတ်စိတ်တို့၌။ ဒွါဒသစ၊ တဆဲရှစ်ပါးသော စေ
စေတသိက်တို့၎င်း။ ကောဒသ စ၊ တို့၎င်း။ ဒသ စ၊ တို့၎င်း။
သတ္တ စ၊ ခုနစ်ပါးသော စေတသိက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
စတုဗ္ဗိဓော၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

ပကိဏ်းပိုင်း

သုခမေကတ္ထ ဒုက္ခဉ္စ၊
ဒေါမနဿံ ဒွယေ ဌိတံ။
ဒွါသဋ္ဌိသု သောမနဿံ၊
ပဉ္စပညာသကေ' တရာ။

သုခဉ္စ၊ သုခဝေဒနာသည်၎င်း။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ
သည်၎င်း။ ကေတ္ထ၊ တံသုသောစိတ်၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဒေါမန
ဿံ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာသည်။ ဒွယေ' စိတ်နှစ်ခုတို့၏ အ
ပေါင်း၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ သောမနဿံ၊ သောမနဿ
ဝေဒနာသည်။ ဒွါသဋ္ဌိသု၊ ခြောက်ဆဲ ရှစ်ပါးကုန်သောစိတ်
တို့၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတရာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာသည်။
ပဉ္စပညာသကေ၊ ငါးဆဲ ငါးပါးသောစိတ်၌။ ဌိတံ၊ တည်၏။

အဟေတုကာ'ဌာရသေက၊
 ဟေတုကာ ဒွေ ဒွါဝီသတိ။
 ဒွိဟေတုကာ မတာ သတ္တ၊
 စတ္တာလီသ တိဟေတုကာ။

အဟေတုကာ၊ အဟိတ်စိတ်တို့ကို။ အဌာရသ၊ တဆွဲ
 ရှစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဧက
 ဟေတုကာ၊ ဧကဟိတ်စိတ်တို့ကို။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ
 ကုန်၏ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဒွိဟေတုကာ၊ ဒွိဟိတ်
 စိတ်တို့ကို။ ဒွါဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။
 မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တိဟေတုကာ၊ တိဟိတ်စိတ်တို့ကို။
 သတ္တစတ္တာလီသ၊ လေးဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍။
 မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

အဋ္ဌသဋ္ဌိ တထာ ဒွေ စ၊ နဝ'ဋ္ဌ ဒွေ ယထာက္ကမံ။
 ဧက ဒွိ တိ စတုပ္ပဉ္စ၊ ကိစ္စ ဌာနာနိ နိဒ္ဒိသေ။

ဧကဒွိတိစတုပ္ပဉ္စကိစ္စဌာနာနိ၊ တကိစ္စ၊ တဌာန၊ နှစ်ကိစ္စ၊
 နှစ်ဌာန၊ သုံးကိစ္စ၊ သုံးဌာန၊ လေးကိစ္စ၊ လေးဌာန၊ ငါးကိစ္စ၊
 ငါးဌာန တပ်သောစိတ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။
 အဋ္ဌသဋ္ဌိစ၊ ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။
 တထာ၊ ထိုမှ။ ဒွေစ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။
 နဝစ၊ ကိုးပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ အဋ္ဌစ၊ ရှစ်ပါး
 အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ ဒွေစ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍
 ၎င်း။ နိဒ္ဒိသေ၊ ပြရာ၏။ ဝါ၊ ပြလော့။

ဆတ္တိံသတိ တထာ တီဏိ၊ ဧကတ္တိံသ ယထာက္ကမံ၊
ဒသဓာ နဝဓာ စေတိ၊ ပဉ္စဓာ ပရိဒီပယေ။

ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဆတ္တိံသတိ စ၊ သုံးဆဲ့
ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှို့။ တီဏိ
စ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ ဧကတ္တိံသစ၊ သုံးဆဲ့
တပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ ဒသဓာစ၊ ဆယ်ပါးအပြား
ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ နဝဓာစ၊ ကိုး ပါး အပြား ရှိ ကုန် ၏
ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြားဖြင့်။ ပရိဒီ
ပယေ၊ ပြရာ၏။

ပဉ္စဝီသ ပရိတ္တမှိ၊
ဆ စိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ။
ဧကဝီသတိ ဝေါဟာရေ၊
အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ။

ပဉ္စဝီသ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော စိတ်တို့သည်။ ပရိတ္တမှိ-ပရိတ္တ
မှီဝေ၊ ကာမအာရုံ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆစိတ္တာ
နိ၊ ခြောက်ပါးသောစိတ်တို့သည်။ မဟဂ္ဂတေ-မဟဂ္ဂတေ
ဝေ၊ မဟဂ္ဂုတ်အာရုံ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဧကဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့တပါးသော စိတ်တို့သည်။ ဝေါဟာရေ-
ဝေါဟာရေဝေ၊ ပညတ်အာရုံ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးသောစိတ်တို့သည်။ နိဗ္ဗာနဂေါစရေ-
နိဗ္ဗာန ဂေါစရေဝေ၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အနက် (၄၄၅)

ဝီဿာ'နုတ္တရ မုတ္တမိ၊

အဂ္ဂမဂ္ဂ ဖလုဇ္ဇိတေ။

ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေတိ၊

သတ္တမာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဝီဿ၊ နှစ်ဆယ်သော စိတ်တို့သည်။ အနုတ္တရ မုတ္တမိ၊
လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးမှ လွတ်သောအာရုံ၌။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသောစိတ်တို့သည်။ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလုဇ္ဇိ
တေ၊ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ကြည်အပ်သော
အာရုံ၌။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆစ၊ ခြောက်ပါးသော
စိတ်တို့သည်ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသော အာရုံ၌။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုအာရမ္မဏ
သင်္ဂဟ၌။ သတ္တမာ၊ ခုနစ်ပါး အပြားဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊
ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဆဝတ္ထုံ နိဿိတာ ကာမေ၊

သတ္တ ရူပေ စတုဗ္ဗိဓာ။

တိဝတ္ထုံ နိဿိတာ'ရူပေ၊

ဓာတုေကာ နိဿိတာ မတာ။

ကာမေ၊ ကာမတဆွဲတဘုံ၌။ ဆဝတ္ထုံ၊ ခြောက်ပါး
သောဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿိတာ၊ မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိညာ
ဏဓာတုယော၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့ကို။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး
အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ရူပေ၊ အသည
သတ်ကြည်သော ရူပ တဆွဲငါးဘုံ၌။ တိဝတ္ထုံ၊ သုံးပါးသော
ဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿိတာ၊ မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတု

ယော၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့ကို။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးပါးအပြား
ရှိကုန်၏ဟူ၍။ မတ၊ သိအပ်ကုန်၏။ အရူပေ၊ အရူပလေး
ဘုံ၌။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အနိဿိတာ-အနိဿိတာဇေ၊ မမှီ၍သာ
လျှင် ဖြစ်သော။ ကော၊ တခုသော။ ဓာတု၊ မနောဝိညာ
ဏဓာတ်ကို။ မတ၊ သိအပ်၏။

တေစတ္တာလီသ နိဿာယ၊

ဒွေစတ္တာလီသ ဇာယရေ။

နိဿာယ စ အနိဿာယ၊

ပါကာရုပ္ပါ အနိဿိတာ။

တေစတ္တာလီသ၊ လေးဆဲ့ သုံးပါး ကုန်သော စိတ်တို့
သည်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာယ-နိဿာယဇေ၊ မှီကုန်
၍သာလျှင်။ ဇာယရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွေစတ္တာလီသ၊ လေးဆဲ့
နှစ်ပါးကုန်သော စိတ်တို့သည်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာ
ယစ၊ မှီကုန်၍၎င်း။ အနိဿာယစ၊ မမှီကုန်မူ၍၎င်း။ ဇာယ
ရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပါကာရုပ္ပါ၊ အရူပဝိပါက်စိတ် လေးခုတို့
သည်။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုရုပ်ကို။ အနိဿိတာ-အနိဿိတာဇေ၊
မမှီကုန်မူ၍သာလျှင်။ ဇာယရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

— — —

ဝိထိပိုင်း

ဝိထိစိတ္တာနိ သတ္တေ၊

စိတ္တုပ္ပါဒါ စတုဒ္ဒသ။

စတုပ္ပညာသ ဝိတ္တာရာ၊

ပဉ္စဒါရေ ယထာရဟံ။

ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရဉ္စ။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည် အား
 လျော်စွာ။ ဥပ္ပဗ္ဗမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိထိစိတ္တာနိ၊ ဝိထိ
 စိတ်တို့သည်။ အဝိသေသတော၊ သာမညအားဖြင့်။ သတ္တေ
 ဝ-သတ္တဝေ၊ ခုနစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ သိယံ၊
 ကုန်၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒါ-စိတ္တုပ္ပါ
 ဒဝသေန၊ စိတ်တို့၏ အသီး အသီး ဖြစ်သော အစွမ်းဖြင့်။
 စတုဒ္ဓသ၊ တဆဲ့လေးပါးအပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။
 ဝိတ္တာရာ - ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ စတုပ္ပညာသ၊
 ငါးဆဲ့လေးပါး အပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ကုန်၏။

ဝိထိစိတ္တာနိ တိဏေဝ၊ စိတ္တုပ္ပါဒါ ဒသေ'ရိတာ။

ဝိတ္တာရေန ပနေ'တ္ထေက၊ စတ္တာလီသ ဝိဘာဝယေ။

တ္ထေ၊ ဤမနောဒ္ဓါရဉ္စ။ ဥပ္ပဗ္ဗာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိထိ
 စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ တိဏေဝ-
 တိဏီဝေ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဤရိတာ-
 ဤရိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါ
 ဒါ-စိတ္တုပ္ပါဒဝသေန၊ စိတ်တို့၏ အသီးအသီး ဖြစ်သော
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဤရိတာ-
 ဤရိတာနိ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဝတ္ထု
 ကံမှတစ်ပါး၊ အဝုတ္ထကံကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ အဝုတ္ထကတ္တားမှတစ်ပါး
 ဝုတ္ထကတ္တားကိုဆိုအံ့။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဧက
 စတ္တာလီသ၊ လေးဆဲ့တစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝိဘာ
 ဝယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏။

ဒွတ္တိံသ သုခပုညဗျာ၊
ဒွါဒသော'ပေက္ခကာ ပရံ။
သုခိတကြိယတော အဋ္ဌ၊
ဆ သမ္ဘောန္တိ ဥပေက္ခကာ။

သုခပုညဗျာ၊ သောမနဿ သဟဂုတ် မဟာကုသိုလ်
ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောနှစ်ခုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဒွတ္တိံသ၊ သုံးဆ
နှစ်ပါးကုန်သော။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာဇောတို့သည်။ သမ္ဘောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပေက္ခကာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မဟာကုသိုလ်
ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇော နှစ်ခုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဒွါဒသ၊ ကုန်
သော။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာဇောတို့သည်။ သမ္ဘောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ သုခိတကြိယတော၊ သောမနဿ သဟဂုတ် မဟာ
ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇောနှစ်ခုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အဋ္ဌ၊
ကုန်သော။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာဇောတို့သည်။ သမ္ဘောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ ဥပေက္ခကာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မဟာကြိယာဉာဏ
သမ္ပယုတ်ဇော နှစ်ခုမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဆ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ အပ္ပနာ၊ အပ္ပနာ ဇောတို့သည်။ သမ္ဘောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။

အသေက္ခာနံ စတုစတ္တာ-
လီသ သေက္ခာန မုဒ္ဒိသေ။
ဆပညာသာဝသေသာနံ၊
စတုပညာသ သမ္ဘဝါ။

အသေက္ခာနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စတုစတ္တာလီသ၊
လေးဆဲ့လေးပါးကုန်သော ဝီထိစိတ်တို့ကို။ သမ္ဘဝါ-ယထာ

သမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ။ ဥဒ္ဓိသေ၊ ပြရာ၏။
 သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက်တို့အား။ ဆပညာ
 သ၊ ငါးဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဝီထိစိတ်တို့ကို။ သမ္ဘဝါ-
 ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ။ ဥဒ္ဓိသေ၊ ၏။
 အဝသေသာနိ၊ သေက္ခ၊ အသေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ ကြွင်းကုန်
 သော ပုထုဇ္ဇနိပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား။ စတုပညာသ၊
 ငါးဆဲ့လေးပါးသော ဝီထိစိတ်တို့ကို။ သမ္ဘဝါ-ယထာသမ္ဘဝံ၊
 စွာ။ ဥဒ္ဓိသေ၊ ပြရာ၏။

ရုပ်ပိုင်း

အဋ္ဌာရသ ပန္နရသ၊
 တေရသ ဒွါဒသာတိ စ။
 ကမ္မစိတ္တောတု ကာဟာရ-
 ဇာနိ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။

ကမ္မစိတ္တောတုကာဟာရဇာနိ၊ ကမ္မဇရုပ်၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဥတု
 ဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်တို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။
 အဋ္ဌာရသာတိ စ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန္နရသာတိစ၊ တဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိ
 ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေရသာတိစ၊ တဆဲ့
 သုံးပါး အပြားရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဒွါဒသာတိစ၊ တဆဲ့နှစ်ပါး အပြား ရှိကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ကမ္မစိတ္တော'တု ကာဟာရ၊

သမုဋ္ဌာနာ ယထာက္ကမံ။

နဝ ဆ စတုရော ဒွေတိ၊

ကလာပါ ကေဝီသတိ။

ကမ္မစိတ္တောတုကာဟာရ သမုဋ္ဌာနာ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ နဝ၊ ကိုးပါး အပြားရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စတုရော၊ လေးပါး အပြား ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကလာပါ၊ ကလာပ်တို့သည်။ ကေဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဋ္ဌဝီသတိ ကာမေသု၊

ဟောန္တိ တေဝီသ ရူပိသု။

သတ္တရသေဝ သညီနံ၊

အရူပေ နတ္ထိ ကိပ္ပိပိ။

ကာမေသု၊ ကာမတဆွဲတဘုံတို့၌။ အဋ္ဌဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးကုန်သော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရူပိသု၊ အသညသတ်ကြည်သော ရူပတဆွဲငါးဘုံတို့၌။ တေဝီသ၊ နှစ်ဆဲ့သုံးပါးကုန်သောရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အသညီနံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သတ္တ

ရသေဝ၊ တဆွဲ ခုနစ်ပါးသော ရုပ်တို့ သည် သာ လျှင်။
 ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အရူပေ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ကိဉ္ဇိပိ၊
 တစုံတခုသောရုပ်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သမုစ္စည်းပိုင်း

အာသဝေါသံ စ ယောဂါ စ၊

တယော ဂန္ဓာ စ ဝတ္ထုတော။

ဥပါဒါနာ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊

အဋ္ဌ နိဝရဏာ သိယံ။

ဝတ္ထုတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ တရားကိုယ် အား
 ဖြင့်။ အာသဝေါသံ စ၊ အာသဝ၊ သြဿတို့ကို၎င်း။ ယော
 ဂါစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဂန္ဓာ စ၊ တို့ကို၎င်း။ တယော၊ သုံးပါး
 အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ ဥပါဒါနာ၊
 ဥပါဒါန်တို့ကို။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊
 မိန့်အပ်ကုန်၏။ နိဝရဏာ၊ နိဝရဏတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး
 အပြားရှိကုန်သည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဆဋ္ဌေဝါ နုသယာ ဟောန္တိ၊

နဝ သံယောဇနာ မတာ။

ကိလေသာ ဒသ ဝုတ္တောယံ၊

နဝဓာ ပါပသင်္ဂဟော။

အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဆဋ္ဌေဝါ၊ ခြောက်ပါး
 အပြားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သံယော
 ဇနာ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ နဝ၊ ကိုးပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍

မတာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။
ဒဿ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍။ မတာ၊ သိအပ်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နဝဓာ၊ ကိုးပါးအပြားဖြင့်။ အယံ-
ပါပသင်္ဂဟော၊ ဤအကုသလသင်္ဂဟကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုတ္တော၊ မိန့်အပ်ပြီ။

ဆ ဟေတု ပဉ္စဈာနင်္ဂါ၊
မဂ္ဂင်္ဂါ နဝ ဝတ္ထုတော။
သောဠသိန္ဒြိယဓမ္မာ စ၊
ဗလဓမ္မာ နဝေ'ရိတာ။

ဝတ္ထုတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ တရားကိုယ်အား
ဖြင့်။ ဟေတု၊ ဟိတ်တို့ကို။ ဆ၊ ခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏
ဟူ၍။ ဤရိတာ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဈာနင်္ဂါတို့ကို။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးအပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဤရိတာ၊ မိန့်အပ်ကုန်
၏။ ဣန္ဒြိယဓမ္မာစ၊ ဣန္ဒြေ တရားတို့ကိုကား။ သောဠသ၊
တဆွဲခြောက်ပါး အပြားရှိကုန်၏ဟူ၍။ ဤရိတာ၊ မိန့်အပ်
ကုန်၏။ ဗလဓမ္မာ၊ ဗိုလ်တရားတို့ကို။ နဝ၊ ဟူ၍။ ဤရိတာ၊
မိန့်အပ်ကုန်၏။

စတ္တာရော ဓိပတိ ဝုတ္တော၊
တထာ' ဟာရာတိ သတ္တဓာ။
ကုသလာဒိ သမာကိဏ္ဍော၊
ဝုတ္တော မိဿကသင်္ဂဟော။

အဓိပတိ၊ အဓိပတိတို့ကို။ စတ္တာရော၊ လေးပါးအပြား
ရှိကုန်၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ အာဟာရာ၊ အာ

ဟာရတို့ကို။ တထာ၊ ထို့အတူ၊ စတ္တာရော၊ ကုန်၏ ဟူ၍။
 ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါး
 အပြားဖြင့်။ ကုသလာဒိ သမာကိဏ္ဏော၊ ကုသိုလ်အစရှိ
 သည်တို့ဖြင့် ပြုမီးသော။ မိဿကသင်္ဂဟော၊ မိဿက
 သင်္ဂဟကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တော၊ မိန့်အပ်ပြီ။

ဆန္ဒောစိတ္တ'မုပေက္ခာ စ၊
 သဒ္ဓါပဿဒ္ဓိ ပီတိယော။
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ သင်္ကပ္ပေါ၊
 ဝါယာမော ဝိရတိတ္ထယံ။
 သမ္မာသတိ သမာဓိတိ၊
 စုဒ္ဓသေတေ သဘာဝတော။
 သတ္တတ္ထိံ သပ္ပဘေဒေန၊
 သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

တော၊ ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်။ သဘာဝတော၊
 သဘောအားဖြင့်။ ဝါ၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ဆန္ဒောစ၊
 ဆန္ဒစေတသိက်၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ လောကုတ္တရာစိတ်၎င်း။ ဥပေက္ခာ
 စ၊ တဩမဇ္ဈတ္တတာစေတသိက်၎င်း။ သဒ္ဓါပဿဒ္ဓိ ပီတိယော
 စ၊ သဒ္ဓါ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ ပီတိစေတသိက်တို့၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိစ၊ အမော
 ဟစေတသိက်၎င်း။ သင်္ကပ္ပေါစ၊ ဝိတက်စေတသိက်၎င်း။
 ဝါယာမော စ၊ ဝီရိယ စေတသိက်၎င်း။ ဝိရတိတ္ထယံ၊
 ဝိရတိ စေတသိက်တို့၏ သုံးခုတို့၏ အပေါင်း၎င်း။ သမ္မာ
 သတိစ၊ သတိစေတသိက်၎င်း။ သမ္မာသမာဓိစ၊ ဧကဂ္ဂတာ
 စေတသိက်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စုဒ္ဓသ၊ တဆုံးလေးပါး အ

ပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဘေဒေန၊ အပြား
အားဖြင့်။ သတ္တတ္တိံသ၊ သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြားရှိကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထိုဗောဓိ
ပက္ခိယ သင်္ဂဟ၌။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊
ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပစ္စည်းပိုင်း

အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊

ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။

ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊

အာယတိံ ဖလပဉ္စကံ။

အတိတေ၊ လွန်လေပြီးသောဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော။ ဟေတဝေါ၊ အကြောင်းတို့၎င်း။ ဣဒါနိ၊ ယခု
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ အကျိုးငါးပါး အပေါင်း၎င်း။
ဣဒါနိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဟေ
တဝေါ၊ အကြောင်းတို့၎င်း။ အာယတိံ၊ နောင်လာလတ္တံ့
သောဘဝ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ အကျိုးငါးပါးအပေါင်း၎င်း။

ဆဓာ နာမန္တု နာမဿ၊ ပဉ္စဓာ နာမရူပိနံ။

ကေဓာ ပုန ရူပဿ၊ ရူပံ နာမဿ စေကဓာ။

တု၊ ဥဒ္ဓေသမှတစ်ပါး နိဒ္ဓေသကို ဆိုအံ့။ ဝါ၊ ပစ္စည်းတို့၏
အသီးသီး ကျေးဇူးပြုတတ်သည်မှ တစ်ပါး၊ သတ္တိကိုပေါင်း
၍ ပြဦးအံ့။ ဝါ၊ ပဋ္ဌာန်းနည်းကို အကျယ်ချဲ့၍ပြဦးအံ့။ နာမံ၊
နာမ်သည်။ နာမဿ၊ နာမ်အချင်းချင်းအား။ ဆဓာ၊ ခြောက်

ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊
 ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နာမံ၊ နာမ်သည်။
 နာမရူပီနံ၊ နာမ်ရုပ်တို့အား။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးသော အခြင်း
 အရာဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏။ ပုန၊ တဖန်။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်အား။ ဧက
 ဓာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရ
 ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ နာမ်ပစ္စည်း တပ်သည်မှ
 တပါး၊ ရုပ်ပစ္စည်းတပ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နာမဿ၊
 အား။ ဧကဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော- ဥပကာရကော၊ တတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ပညတ္တိနာမ ရူပါနိ၊ နာမဿ ဒုဝိဓာ ဒွယံ။

ဒွယဿ နဝဓာ စေတိ၊ ဆဗ္ဗိဓာ ပစ္စယာ ဌိတာ။

ပညတ္တိနာမရူပါနိ၊ ပညတ်၊ နာမ်၊ ရုပ်တို့သည်။ နာမဿ၊
 နာမ်အား။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယာ-
 ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
 ၏။ စ၊ သုဒ္ဓမ္မတပါး၊ မိဿကကိုဆိုအံ့။ ဒွယံ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ခု
 အပေါင်းသည်။ ဒွယဿ၊ နာမ်ရုပ်နှစ်ခု အပေါင်းအား။
 နဝဓာ၊ ကိုးပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယော- ဥပကာရ
 ကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဆဗ္ဗိဓာ၊ ခြောက်ပါးအပြားဖြင့်။
 ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။

သင်္ဂဟဂါထာများ အနက်ပြီး၏။

သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက်

စိတ်ပိုင်း

အဋ္ဌဓာ လောဘမူလာနိ၊
ဒေါသမူလာနိ စ ခြိဓာ။
မောဟမူလာနိ စ ဒွေတိ၊
ဒွါဒသ'ကုသလာ သိယံ။

အဋ္ဌဓာ-အရကား လောဘမူစိတ် ၈-ပါးတည်း။
လောဘ မူလာနိ- အရကား လောဘမူစိတ် ၈-ပါးတည်း။
ဒေါသမူလာနိ- အရကား ဒေါသမူဒွေးတည်း။
ခြိဓာ-အရကား ဒေါသမူဒွေးတည်း။
မောဟမူလာနိ-အရကား မောဟမူဒွေးတည်း။
ဒွေ-အရကား မောဟမူဒွေးတည်း။
ဒွါဒသ-အရကား အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါးတည်း။
အကုသလာနိ-အရကား အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါးတည်း။
သိယံ- အရကား အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါးတည်း။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၅၇)

သတ္တဝါ'ကုသလ ပါကာနိ၊
ပုညပါကာနိ အဋ္ဌဓာ။
ကြိယစိတ္တာနိ တိဏီ'တိ။
အဋ္ဌာရသ အဟေတုကာ။

သတ္တ-အရ, အကုသလပါကာနိ-အရကား အကုသလ
ဝိပါက်စိတ် ၇-ပါးရ၏။

ပုညပါကာနိ-အရ, အဋ္ဌဓာ-အရကား အဟိတ်ကုသလ
ဝိပါက်စိတ် ၈-ပါးရ၏။

ကြိယစိတ္တာနိ-အရ, တိဏီ-အရကား အဟိတ်ကြိယာ
စိတ် ၃-ပါးရ၏။

အဋ္ဌာရသ-အရ, အဟေတုကာ-အရကား အဟိတ်စိတ်
၁၈-ပါး ရ၏။

ပါပါ'ဟေတုက မုတ္တာနိ၊
သောဘနာနိတိ ဝုစ္စရေ။
ဧကေနသဋ္ဌိ စိတ္တာနိ၊
အထေ'က နဝုတိပိ ဝါ။

ပါပါဟေတုက မုတ္တာနိ-အရ, သောဘနာနိ-အရ, ဝုစ္စ
ရေ-အရကား သောဘနစိတ်တခုယုတ် ၆၀ (=၅၉-ပါး)၊
တနည်း ၉၁-ပါးရ၏။

ဧကေနသဋ္ဌိ-အရကား သောဘနစိတ် ၅၉-ပါး ရ၏။
ဧကနဝုတိ-အရကား သောဘနစိတ် ၉၁-ပါး ရ၏။

စိတ္တဉာဏ်-အရကား

(ကေုနသဠိနှင့် တဲ့ခိုက်) သောဘနစိတ် ၅၉-ပါး
ရ၏။

(ကေနဝုတိနှင့် တဲ့ခိုက်) သောဘနစိတ် ၉၁-ပါး
ရ၏။

ဝေဒနာ ဉာဏ သင်္ခါရ-
ဘေဒန စတုဝိသတိ။
သဟေတု ကာမာဝစရ-
ပုညပါကကြိယာ မတာ။

စတုဝိသတိ-အရ, သဟေတု ကာမာဝစရ · ပုညပါက
ကြိယာ- အရ, မတာ-အရကား ကာမသောဘနစိတ်
၂၄-ပါးရ၏။

ကာမေ တေဝိသ ပါကနိ၊
ပုညာ'ပုညာနိ ဝိသတိ။
ကောဒသ ကြိယာစေ'တိ၊
စတုပညာသ သဗ္ဗထာ။

တေဝိသ-အရ, ပါကနိ-အရကား

အကုသလဝိပါက်စိတ်	၇-ပါး,
အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်	၈-ပါး,
မဟာဝိပါက်စိတ်	၈-ပါး,
ပေါင်း ကာမဝိပါက်စိတ်	၂၃-ပါး ရ၏။

ပုညာပုညာနိ-အရ, ဝိသတိ-အရကား
အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊
မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ပါး၊
ပေါင်း ၂၀-ရ၏။

ကောဒသ-အရ, ကြိယာ-အရကား
အဟိတ်ကြိယာစိတ် ၃-ပါး၊
မဟာကြိယာစိတ် ၈-ပါး၊
ပေါင်း ကြိယာစိတ် ၁၁-ပါး ရ၏။

စတုပညာသ-အရကား
အကုသိုလ်စိတ် ၁၂-ပါး၊
အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါး၊
ကာမသောဘနစိတ် ၂၄-ပါး၊
ပေါင်း ကာမစိတ် ၅၄-ပါးရ၏။

စတုမဂ္ဂပ္ပဘေဒေန၊
စတုဓာ ကုသလံ တထာ။
ပါကံ တဿ ဖလတ္ထာတိ၊
အဋ္ဌဓာ'နုတ္တရံ မတံ။

စတုဓာ-အရကား (ကုသလံနှင့်တုံ့ခိုက်) မဂ်စိတ် ၄-ခု
ရ၏။ (ပါကံနှင့်တုံ့ခိုက်) ဖိုလ်စိတ် ၄-ခု ရ၏။
ကုသလံ-အရကား မဂ်စိတ် ၄-ခုရ၏။
ပါကံ-အရကား ဖိုလ်စိတ် ၄-ခုရ၏။

အဋ္ဌဓာ- အရ, အနုတ္တရံ- အရ, မတံ- အရကား
လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ခုရ၏။

ဒွါဒသ'ကုသလာနေ'ဝံ၊

ကုသလာနေ'ကဝိသတိ။

ဆတ္တိံ သေဝ ဝိပါကာနိ၊

ကြိယစိတ္တာနိ ဝိသတိ။

ဒွါဒသ- အရ, အကုသလာနိ - အရကား အကုသိုလ်
စိတ် ၁၂-ပါးရ၏။

ကုသလာနိ-အရ, ကေဝိသတိ-အရကား

မဟာကုသိုလ်စိတ် ၈-ပါး၊

ရူပကုသိုလ်စိတ် ၅-ပါး၊

အရူပကုသိုလ်စိတ် ၄-ပါး၊

လောကုတ္တရာကုသိုလ်စိတ် ၄-ပါး၊

ပေါင်း ကုသိုလ်စိတ် ၂၁-ပါးရ၏။

ဆတ္တိံ သ-အရ, ဝိပါကာနိ-အရကား

အကုသလဝိပါက်စိတ် ၇-ပါး၊

အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး၊

မဟာဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး၊

ရူပဝိပါက်စိတ် ၅-ပါး၊

အရူပဝိပါက်စိတ် ၄-ပါး၊

လောကုတ္တရာဝိပါက်စိတ် ၄-ပါး၊

ပေါင်း ဝိပါက်စိတ် ၃၆-ပါးရ၏။

ကြိယစိတ္တာနိ-အရ, ဝိသတိ-အရကား

အဟိတ်ကြိယာစိတ် ၃-ပါး၊

မဟာကြိယာစိတ် ၈-ပါး၊

ရူပကြိယာစိတ် ၅-ပါး၊

အရူပကြိယာစိတ် ၄-ပါး၊

ပေါင်း ကြိယာစိတ် ၂၀-ရ၏။

ကောဒသ ဝိဓိ တသ္မာ၊

ပဌမာဒိက မိရိတံ။

ဈာန,မေကေကမန္တေ တု၊

တေဝိသတိဝိဓိ ဘဝေ။

ကောဒသဝိဓိ-အရ, ပဌမာဒိကံ-အရ,ဤရိတံ-အရ, ဈာနံ
အရ, ကေကံ-အရကား

ပဌမဈာန်စိတ် ၁၁-ပါး၊

ဒုတိယဈာန်စိတ် ၁၁-ပါး၊

တတိယဈာန်စိတ် ၁၁-ပါး၊

စတုတ္ထဈာန်စိတ် ၁၁-ပါးရ၏။

ပဌမဈာန်စိတ် ၁၁-ပါးကား

ရူပကုသိုလ် ပဌမဈာန်စိတ် ၁-ပါး၊

ရူပဝိပါက် ပဌမဈာန်စိတ် ၁-ပါး၊

ရူပကြိယာ ပဌမဈာန်စိတ် ၁-ပါး၊

မဂ် ပဌမဈာန်စိတ် ၄-ပါး၊

ဖိုလ် ပဌမဈာန်စိတ် ၄-ပါး၊

ပေါင်း ၁၁-ပါး။

အမှတ်။ ဒုတိယဈာန်စိတ် ၁၁-ပါး၊ တတိယဈာန်စိတ် ၁၁-ပါး၊
စတုတ္ထဈာန်စိတ် ၁၁-ပါးလည်း နည်းတူ။

ကေဝီသတိဝိဓံ-အရ၊ ဘဝေအရကား

ရူပကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်စိတ်	၁၊
ရူပဝိပါက် ပဉ္စမဈာန်စိတ်	၁၊
ရူပကြိယာ ပဉ္စမဈာန်စိတ်	၁၊
အရူပ (ပဉ္စမဈာန်)စိတ်	၁၂၊
မဂ် ပဉ္စမဈာန်စိတ်	၄၊
ဖိုလ် ပဉ္စမဈာန်စိတ်	၄၊

ပေါင်း ပဉ္စမဈာန်စိတ် ၂၃-ပါးရ၏။

သတ္တတ္တိံသဝိဓံ ပုညံ။
ဒွိပညာသဝိဓံ တထာ၊
ပါက'မိစ္ဆာဟု စိတ္တာနိ၊
ကေဝီသသတံ ဗုဓာ။

သတ္တတ္တိံသဝိဓံ-အရ၊ ပုညံ-အရကား

မဟာကုသိုလ်စိတ်	၈-ပါး၊
ရူပကုသိုလ်စိတ်	၅-ပါး၊
အရူပကုသိုလ်စိတ်	၄-ပါး၊
မဂ် ကုသိုလ်စိတ်	၂၀-ပါး၊

ပေါင်း ကုသိုလ်စိတ် ၃၇-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောဏ် (၄၆၃)

ဒွိပညာသဝိဓံ-အရ, ပါကံ-အရကား

အကုသလဝိပါက်စိတ်	၇-ပါး၊
အဟိတ်ကုသလဝိပါက်စိတ်	၈-ပါး၊
မဟာဝိပါက်စိတ်	၈-ပါး၊
ရူပဝိပါက်စိတ်	၅-ပါး၊
အရူပဝိပါက်စိတ်	၄-ပါး၊
ဖိုလ်ဝိပါက်စိတ်	၂၀-ပါး၊

ပေါင်း ဝိပါက်စိတ် ၅၂-ပါးရ၏။

စေတသိက်ပိုင်း

တေရသ'ညသမာနာ စ၊
စုဒ္ဓသ'ကုသလာ တထာ။
သောဘနာ ပဉ္စဝိသာတိ၊
ဒွိပညာသ ပဝုစ္စရေ။

တေရသ-အရ, အညသမာနာ- အရကား အညသမာနံ
စေတသိက် ၁၃-ပါးရ၏။

စုဒ္ဓသအရ, အကုသလာ- အရကား အကုသိုလ် စေတသိက်
၁၄-ပါးရ၏။

သောဘနာ-အရ, ပဉ္စဝိသ-အရကား သောဘန စေတသိက်
၂၅-ပါးရ၏။

ဒွိပညာသ-အရ၊ ပဝုစ္စရေ-အရကား

အညသမာန်	၁၃၊
အကုသိုလ်စေတသိက်	၁၄၊
သောဘနစေတသိက်	၂၅၊

ပေါင်းစေတသိက် ၅၂-ပါးရ၏။

သတ္တ သဗ္ဗတ္တ ယုဇ္ဇန္တိ၊
ယထာယောဂံ ပကိဏ္ဍကာ။
စုဒ္ဒသ၊ ကုသလေသ္မေ၊
သောဘနေသ္မေ၊ သောဘနာ။

သတ္တ-အရကား သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ပါး
ရ၏။

ပကိဏ္ဍကာ-အရကား ပကိဏ်းစေတသိက် ၆-ပါးရ၏။

စုဒ္ဒသ-အရကား အကုသိုလ်စေတသိက် ၁၄-ပါးရ၏။

သောဘနာ-အရကား သောဘနစေတသိက် ၂၅-ပါး
ရ၏။

ယုဇ္ဇန္တိ-အရကား စေတသိက် ၅၂-ပါးရ၏။

ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ၊
ကောဒသစ သောဠာသ။
သတ္တတိ ဝီသတိ စေဝ၊
ပကိဏ္ဍက ဝိဝဇ္ဇိတာ။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၆၅)

ဆသဌိ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်	၁၀၊
ဒုတိယဈာန်	၁၁၊
တတိယဈာန်	၁၁၊
စတုတ္ထဈာန်	၁၁၊
ပဉ္စမဈာန်	၂၃၊

ပေါင်း စိတ် ၆၆-ပါးရ၏။

ပဉ္စပညာသ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်	၁၀၊
တတိယဈာန်	၁၁၊
စတုတ္ထဈာန်	၁၁၊
ပဉ္စမဈာန်	၂၃၊

ပေါင်းစိတ် ၅၅-ပါးရ၏။

ကောဒသ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်	၁၀၊
ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်	၁၊

ပေါင်း စိတ် ၁၁-ပါးရ၏။

သောဠသ-အရကား- ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇွန်း ၁၊

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်	၁၀၊
သမ္ပုဋ္ဌိစိုရ်း	၂၊
သန္တိရဏ	၃၊

ပေါင်း စိတ် ၁၆-ပါးရ၏။

သတ္တတိ-အရကား

ဒေါသမူဒွေ ၂၊

ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅၊

ကာယဝိညာဉ်ဒွေ ၂၊

စတုတ္ထဈာန် ၁၁၊

ပေါင်းစိတ် ၇၀-ရ၏။

ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ပါးကား

လောဘမူ ဥပေက္ခာ ၄၊

မောဟမူ ဥပေက္ခာ ၂၊

အကုသလ ဝိပဏိဏ် ဥပေက္ခာ ၆၊

အဟိတ်ကုသလဝိပဏိဏ်ဥပေက္ခာ ၆၊

အဟိတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ ၂၊

ကာမသောဘန ဥပေက္ခာ ၁၂၊

ရူပဥပေက္ခာ ၃၊

အရူပဥပေက္ခာ ၁၂၊

လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ ၈၊

ပေါင်း ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ပါး။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၆၇)

တနည်း....	အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ	၆၊
	အဟိတ် ဥပေက္ခာ	၁၄၊
	ကာမသောဘန ဥပေက္ခာ	၁၂၊
	မဟဂ္ဂုတ် ဥပေက္ခာ	၁၅၊
	လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ	၈၊

တနည်း....	ကာမ ဥပေက္ခာ	၃၂၊
	မဟဂ္ဂုတ် ဥပေက္ခာ	၁၅၊
	လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ	၈၊

တနည်း....	လောကီဥပေက္ခာ	၄၇၊
	လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ	၈၊

ဝိသတိ-အရကား

အဟိတ်စိတ်	၁၈၊

မောဟမုဒ္ဒေ	၂၊

ပေါင်း စိတ် ၂၀-ရ၏။

ပဉ္စပညာသ ဆသဋ္ဌိ၊
ဌသတ္တတိ တိသတ္တတိ။
ကေပညာသ စေက္ခန၊
သတ္တတိ သပကိဏ္ဍကာ။

ပဉ္စပညာသ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြည် ကာမစိတ်	၄၄၊

ပဌမဈာန်	၁၁၊

ပေါင်း စိတ် ၅၅-ပါးရ၏။

(၄၆၈)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ဆသဋ္ဌိ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀-ကြည် ကာမစိတ် ၄၄၊

ပဌမဈာန် ၁၁၊

ဒုတိယဈာန် ၁၁၊

ပေါင်း စိတ် ၆၆-ပါးရ၏။

အဋ္ဌသတ္တဟိ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ၁-ကြည်

ကျန်စိတ် ၇၈-ပါး ရ၏။

တိသတ္တတိ-အရကား

ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊

သမ္ပုဋ္ဌိစိုရ်း-ဒွေ ၂၊

သန္တိရဏ ၃-ကြည်

ကျန်စိတ် ၇၃-ပါးရ၏။

ကေပညာသရအရကား

ဒေဝါသမ္ပုဋ္ဌေ ၂၊

ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ၅၅၊

ကာယဝိညာဉ်ဒွေ ၂၊

စတုတ္ထဈာန် ၁၁-ကြည်

ကျန်စိတ် ၅၁-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၆၉)

ကျေနုသတ္တဝါ-အရကား

အဟိတ်စိတ် ၁၀၊ ဒေါသမူဒွေ ကြည်
ကျန်စိတ် ၆၉-ပါး ရ၏။

သဗ္ဗာ'ပုညေသု စတ္တာရော၊
လောဘမူလေ တယော ဂတာ။

ဒေါသမူလေသု စတ္တာရော၊
သသင်္ခါရေ ဒွယံ တထာ။

စတ္တာရော-အရကား

မောဟ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊
ပေါင်း ၄-ပါးရ၏။

(၎င်း ၄-ပါးကို မောစတုက်'ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။)

တယော-အရကား

လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ၃-ပါးရ၏။
(၎င်းသုံးပါးကို “လောတြိ”ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။)

စတ္တာရော-အရကား

ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ
ပေါင်း ၄-ပါးရ၏။

(၎င်း ၄-ပါးကို “ဒေါစတုက်”ဟုလည်း ခေါ်ကြ၏။)

ဒွယံ-အရကား ထိနု၊ မိဒ္ဓ ၂-ပါးရ၏။

ကေန ဝိသတိ ဓမ္မာ၊
 ဇာယန္တေ'ကန သဠိသု။
 တယော သေဠသ စိတ္တေသု၊
 အဠဝိသတိယံ ဒွယံ။

ကေနဝိသတိ--အရကား-- သောဘနသာဓာရဏစေတသိက်
၁၉-ပါးရ၏။

ကေနသဠိ--အရကား သောဘနစိတ် တခုယုတ် ၆၀-ရ၏။

တယော-အရကား ဝိရတိစေတသိက် ၃-ပါး ရ၏။

သောဠသစိတ္တ--အရကား

လောကုတ္တရာစိတ်
 မဟာကုသိုလ်

၈၊

၈၊

ပေါင်း စိတ် ၁၆-ပါးရ၏။

အဠဝိသတိ--အရကား

မဟဂ္ဂုတ် ပဌမဈာန်
 ဒုတိယဈာန်
 တတိယဈာန်
 စတုတ္ထဈာန်
 မဟာကုသိုလ်
 မဟာကြိယာ

၃၊

၃၊

၃၊

၃၊

၈၊

၈၊

ပေါင်း စိတ် ၂၈-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၇၁)

ဒွယံ-အရကား အပ္ပမညာဒွေရ၏။

ပညာ ပကာသိတာ သတ္တ၊
စတ္တာလီသဝိဇေသုပိ။
သမ္ပယုတ္တာ စတုဇေဝံ၊
သောဘနေသ္မေ'ဝ သောဘနာ။

သတ္တစတ္တာလီသအရကား

ကာမာဝစရဉာဏသမ္ပယုတ်	၁၂၊
မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ	၃၅၊
ပေါင်းစိတ်	၄၇-ပါးရ၏။

ဆတ္တိံသာ' နုတ္တရေ ဓမ္မာ၊
ပဉ္စတ္တိံသ မဟဂ္ဂတေ။
အဋ္ဌတ္တိံသာပိ လဗ္ဗန္တိ၊
ကာမာဝစရသောဘနေ။

ဆတ္တိံသ-အရကား

အညသမာနိး	၁၃၊
အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက်	၂၃၊
ပေါင်းစေတသိက်	၃၆-ပါးရ၏။

ပဉ္စတ္တိံသ-အရကား

အညသမာနိး	၁၃၊
ဝိရတီကြည် သောဘနစေတသိက်	၂၂၊
ပေါင်း	၃၅-ပါးရ၏။

(၄၇၂)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

အဋ္ဌတ္တိံသ-အရကား

အညသမာန်း

၁၃၊

သောဘနစေတသိက်

၂၅၊

ပေါင်းစေတသိက်

၃၈-ပါးရ၏။

သတ္တဝီသတိ ပုညမှီ၊

ဒွါဒသာ'ဟေတုကေ'တိစ။

ယထာ သမ္ဘဝယောဂေန၊

ပဉ္စမာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

သတ္တဝီသတိအရကား

အညသမာန်း

၁၃၊

အကုသိုလ်စေတသိက်

၁၄၊

ပေါင်း စေတသိက်

၂၇-ပါးရ၏။

ဒွါဒသ-အရကား ဆန္ဒကြည် အညသမာန်း ၁၂-ရ၏။

ယထာ ဝုတ္တာ'နုသာရေန၊

သေသာ နိယတယောဂိနော။

သင်္ဂဟဉ္စ ပဝက္ခာမိ၊

တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။

ယထာဝုတ္တ- အရကား ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကံက္ကုစ္စ၊

ဝိရတီ ၃၊ အပ္ပမညာဒွေ၊ မာန၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ပေါင်းအနိ

ယတယောဂိ စေတသိက် ၁၁-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၇၃)

သေသာအရ၊ အနိယတယောဂိနောအရကား အနိယ
တယောဂိစေတသိက် ၁၁-ပါးကြည် ကျန်စေတသိက်
၄၁-ပါးရ၏။

ဆတ္တိံသ ပဉ္စတ္တိံသ စ၊
စတုတ္တိံသ ယထာက္ကမံ။
တေတ္တိံသ ဒွယမိစ္ဆေဝံ၊
ပဉ္စဓာ'နုတ္တရေ ဌိတာ။

ဆတ္တိံသ-အရကား

အညသမာန်း ၁၃၊
အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၃၊
ပေါင်း ၃၆-ပါးရ၏။

ပဉ္စတ္တိံသ-အရကား

ဝိတက်ကြည် အညသမာန်း ၁၂၊
အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၃၊
ပေါင်း ၃၅-ပါးရ၏။

စတုတ္တိံသ-အရကား

ဝိတက်၊ ဝိစာရကြည် အညသမာန်း ၁၁၊
အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၃၊
ပေါင်း ၃၄-ပါးရ၏။

တေတ္တိံသဒွယ-အရကား

ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၀၊
အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၃၊
ပေါင်း ၃၃-ပါးရ၏။

ပဉ္စတ္ထိံသ စတုတ္ထိံသ၊
 တေတ္ထိံသ စ ယထာက္ကမံ။
 ဗာတ္ထိံသ စေတ တိံသေတိ။
 ပဉ္စဓာဝ မဟဂ္ဂတေ။

ပဉ္စတ္ထိံသ-အရကား

အညသမာနံ ၁၃၊
 ဝိရတိကြဉ်သောဘနစေတသိက် ၂၂၊
 ပေါင်း ၃၅-ပါးရ၏။

စတုတ္ထိံသ-အရကား

ဝိတက်ကြဉ် အညသမာနံ ၁၂၊
 ဝိရတိကြဉ် သောဘန စေတသိက် ၂၂၊
 ပေါင်း ၃၄-ပါးရ၏။

တေတ္ထိံသ-အရကား

ဝိတက်,ဝိစာရ ကြဉ်အညသမာနံ ၁၁၊
 ဝိရတိကြဉ် သောဘနစေတသိက် ၂၂၊
 ပေါင်း ၃၃-ပါးရ၏။

ဗာတ္ထိံသ-အရကား

ဝိတက်, ဝိစာရ,ပီတိကြဉ် အညသမာနံ ၁၀၊
 ဝိရတိကြဉ် သောဘနစေတသိက် ၂၂၊
 ပေါင်း ၃၂-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၇၅)

တိံသ--အရကား

ဝိဘက်,ဝိစာရ,ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၀၊

ဝိရတီ, အပ္ပမညာကြည် သောဘန စေတသိက် ၂၀၊

ပေါင်း ၃၀-ရ၏။

အဋ္ဌတ္တိံသ သတ္တတ္တိံသ၊

ဒွယံ ဆတ္တိံသကံ သုဘေ။

ပဉ္စတ္တိံသ စတုတ္တိံသ၊

ဒွယံ တေတ္တိံသကံ ကြိယေ။

အဋ္ဌတိံသ--အရကား

အညသမာန်း ၁၃၊

သောဘနစေတသိက် ၂၅၊

ပေါင်း ၃၈။ (ကု-ပ-ဒွေး)

သတ္တတိံသ--အရကား

အညသမာန်း ၁၃၊

ပညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၄၊

ပေါင်း ၃၇။ (ကု-ဒု-ဒွေး)

သတ္တတိံသ--အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၂၊

သောဘနစေတသိက် ၂၅၊

ပေါင်း ၃၇။ (ကု-တ-ဒွေး)

(၄၇၆)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ဆတ္တိံ သ--အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်

၁၂၊

ပညာကြည် သောဘနစေတသိက်

၂၄၊

ပေါင်း ၃၆။ (ကု-စ-ဒွေး)

ပဉ္စတိံ သ · အရကား

အညသမာန်

၁၃၊

ဝိရတိကြည် သောဘနစေတသိက်

၂၂၊

ပေါင်း ၃၅။ (ကြိ-ပ-ဒွေး)

စတုတ္ထိံ သ--အရကား

အညသမာန်

၁၃၊

ဝိရတိပညာကြည် သောဘနစေတသိက်

၂၁၊

ပေါင်း ၃၄။ (ကြိ-ဒု-ဒွေး)

စတုတ္ထိံ သ--အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်

၁၂၊

ဝိရတိကြည် သောဘနစေတသိက်

၂၂၊

ပေါင်း ၃၄။ (ကြိ-တ-ဒွေး)

တေတ္ထိံ သ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်

၁၂၊

ဝိရတိပညာကြည်သောဘနစေတသိက်

၂၁၊

ပေါင်း ၃၃။ (ကြိ-စ-ဒွေး)

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၇၇)

တေတ္ထိံသ ပါကေ ဗာတ္ထိံသ၊
ဒ္ဓယေ ကတ္ထိံသကံ ဘဝေ။
သဟေတု ကာမာဝစရ၊
ပုညပါက ကြိယာမနေ။

တေတ္ထိံသ-အရကား

အညသမာန်း ၁၃၊
ဝိရတီ အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၀၊
ပေါင်း ၃၃။ (ဝိ-ပ-ဒွေး)

ဗာတ္ထိံသ-အရကား

အညသမာန်း ၁၃၊
သောဘန သာဓာရဏ စေတသိက် ၁၉၊
ပေါင်း ၃၂။ (ဝိ-ဒု-ဒွေး)

ဗာတ္ထိံသ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၂၊
ဝိရတီ အပ္ပမညာကြည် သောဘနစေတသိက် ၂၀၊
ပေါင်း ၃၂။ (ဝိ-တ-ဒွေး)

ကေတ္ထိံသအရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်း ၁၂၊
သောဘန သာဓာရဏ စေတသိက် ၁၉၊
ပေါင်း ၃၁။ (ဝိ-စ-ဒွေး)

ကေုန ဝိသုဋ္ဌာရသ၊
 ဝိသေကဝိသ ဝိသတိ။
 ဒွါဝိသ ပန္နရသေတိ၊
 သတ္တဓာ ကုသလေ ဌိတာ။

ကေုနဝိသ-အရကား

အညသမာနံ	၁၃၊
အကုသလ သာဓာရဏစေတသိက်	၄၊
လောဘ, ဒိဋ္ဌိ	၂၊

ပေါင်း ၁၉။ (လော-ပ-အ)

ကေုနဝိသ-အရကား

အညသမာနံ	၁၃၊
အကုသလ သာဓာရဏ စေတသိက်	၄၊
လောဘ,မာန	၂၊

ပေါင်း ၁၉။ (လော-ဒု-အ)

အဋ္ဌာရသ-အရကား

ပီတိကြဉ် သညသမာနံ	၁၂၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
လောဘ, ဒိဋ္ဌိ	၂၊

ပေါင်း ၁၈။ (လော-တ-အ)

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၇၉)

အဋ္ဌာရသ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်	၁၂၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
လောဘ, မာန	၂၊

ပေါင်း ၁၈။ (လော-စ-အ)

ဝီသ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်	၁၂၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ	၁၄၊

ပေါင်း ၂၀။

ကေဝီသ-အရကား

အညသမာန်	၁၃၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, ထိန, မိဒ္ဓ	၄၊

ပေါင်း ၂၁။ (လော-ပ-သ)

ကေဝီသ-အရကား

အညသမာန်	၁၃၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
လောဘ, မာန, ထိန, မိဒ္ဓ	၄၊

ပေါင်း ၂၁။ (လော-ဒု-သ)

(၄၈၀)

အဘိဓမ္မာ ကုဿီရေ

. [နောက်

ဝိသတိ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်း	၁၂၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, ထိန, မိဒ္ဓ	၄၊

ပေါင်း ၂၀။ (လော-တ-သ)

ဒွါဝိသ-အရကား

ပီတိကြည် အညသမာန်း	၁၂၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
ဒေါသ, လူဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,	
ထိန, မိဒ္ဓ- ၆၊	ပေါင်း ၂၂။

ပန္နရသ-အရကား

ဆန္ဒ, ပီတိကြည် အညသမာန်း	၁၁၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊

ပေါင်း ၁၅။ (ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်)

ပန္နရသ-အရကား

ဆန္ဒ, ပီတိ, အဓိမောက္ခကြည်အညသမာန်း	၁၀၊
အကုသလ သာဓာရဏ	၄၊
ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၊

ပေါင်း ၁၅။ (ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်)

ဒွါဒသေ' ကာဒသ ဒသ၊
သတ္တစာတိ စတုပ္ပိဓော။
အဋ္ဌာရသာ' ဟေတုကေသု၊
စိတ္တပ္ပါဒေသု သင်္ဂဟော။

ဒွါဒသ-အရကား ဆန္ဒကြည် အညသမာန်း ၁၂၊
ကောဒသ-အရကားဆန္ဒ၊ ပီတိကြည်အညသမာန်း ၁၁၊

(မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း)

သတ္တ-အရကားဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြည်အညသမာန်း ၁၀၊
သတ္တ-အရကားသဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏစေတသိက် ၇၊

— —

ပကိဏ်းပိုင်း

သုခမေကတ္ထ ဒုက္ခဉ္စ၊
ဒေါမနဿံ ဒွယေ ဌိတံ။
ဒွါသဋ္ဌိသု သောမနဿံ၊
ပဉ္စပညာသကေ' တရာ။

ကေတ္တဉ္စ ကေ-အရကား

သုခနှင့်တုံ့ခိုက် သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်စိတ်
၁-ခုရ၏။ ဒုက္ခနှင့်တုံ့ခိုက် ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယ
ဝိညာဉ်စိတ် ၁-ခုရ၏။

ဒွယေဉ္စ ဒွယ-အရကား ဒေါသမူဒွေးရ၏။

ဒွါသဌိ-အရကား

ကမသောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၁၈၊

မဟဂ္ဂုတ်သောမနဿသဟဂုတ်စိတ် ၁၂၊

လောကုတ္တရာ သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ် ၃၂၊

ပေါင်း စိတ် ၆၂-ပါးရ၏။

ပဉ္စပညာသ-အရကား

ကမဉ္စပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၃၂

မဟဂ္ဂုတ် ဉ္စပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၁၅၊

လောကုတ္တရာဉ္စပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၈၊

ပေါင်း စိတ် ၅၅-ပါးရ၏။

သုခံ-အရကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိသော
ဝေဒနာစေတသိက်ရ၏။ဒုက္ခံ-အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိသော
ဝေဒနာစေတသိက်ရ၏။ဒေါမနဿံ-အရကား ဒေါသမူဒွေး၌ ရှိသော ဝေဒနာ
စေတသိက်ရ၏။သောမနဿံ-အရကား သောမနဿ သဟဂုတ်စိတ် ၆၂-ပါး၌
ယှဉ်သော ဝေဒနာစေတသိက် ရ၏။ဣတရာ-အရကား ဉ္စပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ် ၅၅-ပါး၌ယှဉ်သော
ဝေဒနာစေတသိက်ရ၏။

အဟေတုကာ'ဌာရသေက၊
ဟေတုကာ ဒွေ ဒွါဝီသတိ။
ဒွိဟေတုကာ မတာ သတ္တ၊
စတ္တာလီသ တိဟေတုကာ။

အဟေတုကာ-အရ၊ အဌာရသ-အရကား
အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါးရ၏။

ဧကဟေတုကာ-အရ၊ ဒွေ-အရကား မောဟမူဒွေးတည်း။
ဒွါဝီသတိ-အရ၊ ဒွိဟေတုကာ-အရကား

လောဘမူ	၈၊
ဒေါသမူ	၂၊
ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ကာမာဝစရသောဘနစိတ်	၁၂၊

ပေါင်း ၂၂-ပါးရ၏။

သတ္တစတ္တာလီသ-အရ၊ တိဟေတုကာအရကား

ဉာဏသမ္ပယုတ် ကာမာဝစရသောဘနစိတ်	၁၂၊
မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာစိတ်	၃၅၊

ပေါင်း ၄၇-ပါးရ၏။

အဌသဌိ တထာ ဒွေ စ၊
နဝ'ဌ ဒွေ ယထာက္ကမံ။
ဧက ဒွိ တိ စတု ပဉ္စ၊
ကိစ္စဌာနာနိ နိဒ္ဒိသေ။

အဋ္ဌသဋ္ဌိ-အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်

၁၀၊

မနောဓာတ်

၃၊

ဇော

၅၅၊

ပေါင်း ၆၈-ပါးရ၏။

ဒွေ-အရကား

သောမနဿ သန္တိရဏစိတ်

၁၊

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း

၁၊

ပေါင်း ၂-ပါး။

နဝ-အရကား မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ်

၉-ခုရ၏။

အဋ္ဌ-အရကား မဟာဝိပါက်စိတ်

၈-ခုရ၏။

ဒွေ-အရကား ဥပေက္ခာသန္တိရဏဒွေး ရ၏။

ဆတ္တိံသတိ တထာ တိဏိ၊

ဧကတ္တိံသ ယထာက္ကမံ။

ဒသဓာ နဝဓာ ဖေတိ၊

ပဉ္စဓာ ပရိဒီပယေ။

ဆတ္တိံသတိ--အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်

၁၀၊

အပ္ပနာဇော

၂၆၊

ပေါင်း ၃၆-ပါးရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၈၅)

တိဏိ-အရကား .

ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇွန်
သမ္ပုဋ္ဌိစွိန်ဒေ

၁၊

၂၊

ပေါင်း ၃-ပါးရ၏။

ဧကတ္တိ-သ-အရကား

သောမနဿသန္တိရဏ
မနောဒ္ဓါရာဇဇွန်
ကာမဇော

၁၊

၁၊

၂၉၊

ပေါင်း ၃၁-ပါးရ၏။

ဒသဓာ-အရကား

ဥပေက္ခာသန္တိရဏဒွေ
မဟာဝိပင်္ဂါ

၂၊

၈၊

ပေါင်း ၁၀-ပါးရ၏။

နဝဓာ-အရကား

မဟဂ္ဂုတ်ဝိပင်္ဂါ ၉-ပါးရ၏။

ပဉ္စဝိသ ပရိတ္တမ္ပိ၊

ဆ စိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ။

ဧကဝိသတိ ဝေါဟာရေ၊

အဋ္ဌ နိဗ္ဗာနဂေါတမရေ။

(၄၈၆)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ပဉ္စဝိသ--အရကား

ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်

၁၀၊

မနောဓာတ်

၃၊

တဒါရုံ

၁၁၊

ဟသိတုပ္ပါဒ်

၁၊

ပေါင်း ၂၅-ပါးရ၏။

ဆ-အရကား

ဝိညာနဉ္စာယတနစိတ်

၃၊

နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်

၃၊

ပေါင်း ၆-ပါးရ၏။

ကေဝိသတိ--အရကား

ရူပစိတ်

၁၅၊

အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ်

၃၊

အာကိဉ္စညာယတနစိတ်

၃၊

ပေါင်း ၂၁-ပါးရ၏။

အဋ္ဌ-အရကား

လောကုတ္တရာစိတ် ၈-ပါးရ၏။

ဝိသာ'နုတ္တရမုတ္တမိ၊

အဂ္ဂမဂ္ဂ ဖလုဇ္ဈိတေ။

ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေတိ၊

သတ္တဓာတုတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၄၈၇)

ဝိသ-အရကား

အကုသိုလ်စိတ်	၁၂၊
မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်	၄၊
မဟာကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ်	၄၊
ပေါင်း	၂၀-ရ၏။

ပဉ္စ-အရကား

မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်	၄၊
ကုသိုလ်ပဉ္စမဈာန် အဘိညာဉ်	၁၊
ပေါင်း	၅-ပါးရ၏။

ဆ-အရကား

မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်	၄၊
ကြိယာ ပဉ္စမဈာန် အဘိညာဉ်	၁၊
မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း	၁၊
ပေါင်း	၆-ပါးရ၏။

ဆဝတ္ထုံ နိဿိတာ ကာမေ၊
သတ္တ ရူပေ စတုဗ္ဗိဓာ။

တိဝတ္ထုံ နိဿိတာ ရူပေ၊
ဓာတေကော နိဿိတာ မတာ။

သတ္တ-အရကား

စက္ခုဝိညာဏဓာတ်
 သောတဝိညာဏဓာတ်
 သာနဝိညာဏဓာတ်
 ဇိဋ္ဌာဝိညာဏဓာတ်
 ကာယဝိညာဏဓာတ်
 မနောဓာတ်
 မနောဝိညာဏဓာတ်

ပေါင်းဓာတ် ၇-ပါးရ၏။

စတုဗ္ဗိဓာ-အရကား

စက္ခုဝိညာဏဓာတ်၊
 သောတဝိညာဏဓာတ်၊
 မနောဓာတ်၊
 မနောဝိညာဏဓာတ်၊

ပေါင်း ဓာတ် ၄-ပါး ရပါသည်။

ကော-အရကား မနောဝိညာဏဓာတ် တပါးရ၏။

တေစတ္တာလီသ နိဿာယ၊
 ဒွေစတ္တာလီသ ဇာယရေ။
 နိဿာယ စ အနိဿာယ၊
 ပါကာရုပ္ပါ အနိဿိတာ။

တေစတ္တာလီသ'အရကား

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် ၁၀၊

မနောဓာတ် ၃-ခု

တဒါရုံ ၁၁၊

ဒေဝသမ္မ ၂၊

ဟသိတုပ္ပုဒ် ၁၊

ရူပစိတ် ၁၅၊

သောတာပတ္တိမဂ် ၁၊

ပေါင်း ၄၃-ပါးရ၏။

ဒွေစတ္တာလီသ-အရကား

လောဘမ္မ ၈၊

မောဟမ္မ ၂၊

မဟာကုသိုလ် ၈၊

မဟာကြိယာ ၈၊

အရူပကုသိုလ် ၄၊

အရူပကြိယာ ၄၊

သောတာပတ္တိမဂ်ကြည် လောကုတ္တရာစိတ် ၇၊

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ၁၊

ပေါင်း ၄၂-ပါးရ၏။

ဝီထိပိုင်း

ဝီထိစိတ္တာနိ သတ္တေဝ၊

စိတ္တုပ္ပုဒ်ဂါ စတုဒ္ဒသ။

(၄၉၀)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

စတုပညာသ ဝိတ္ထာရာ၊
ပဉ္စဒါရေ ယထာရဟံ။

သတ္တ-အရကား

ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း

၁၊

ဒေပဉ္စဝိညာဉ်

၁၊

သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်း

၁၊

သန္တိရဏ

၁၊

ဝုဠော

၁၊

ဇော

၁၊

တဒါရုံ

၁၊

ပေါင်း ၇-ပါးရ၏။

စတုဒ္ဒသ-အရကား

ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇန်း

၁၊

ပဉ္စဝိညာဉ်

၁၊

သမ္ပုဋ္ဌိစိုဏ်း

၁၊

သန္တိရဏ

၁၊

ဝုဠော

၁၊

ဇော

၇၊

တဒါရုံ

၂၊

ပေါင်း ၁၄-ပါးရ၏။

စတုပညာသ-အရကား ကာမစိတ် ၅၄-ပါးရ၏။

ဝီထိစိတ္တာနိ တိဏေဝ၊
စိတ္တုပ္ပါဒါ ဒသေ'ရိတာ။
ဝိတ္တာရေန ပနေ'တ္ထေက၊
စတ္တာလီသ ဝိဘာဝယေ။

တီဏိ-အရကား

မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဇော၊ တဒါရုံ၊
ပေါင်း ၃-ပါးရ၏။

ဒသ--အရကား

မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း	၁၊
ဇော	၇၊
တဒါရုံ	၂၊
ပေါင်း	၁၀-ပါးရ၏။

ကေစတ္တာလီသ-အရကား

မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း	၁၊
ကာမဇော	၂၉၊
တဒါရုံ	၁၁၊
ပေါင်း	၄၁-ပါးရ၏။

ဒုတ္တိံသ သုခပုညမှ၊
ဒွါဒသော'ပက္ခကာ ပရံ။
သုခိတကြိယတော အဋ္ဌ၊
ဆ သမ္ဘောန္တိ ဥပေက္ခကာ။

(၄၉၂)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ဒုတ္တိံသ-အရကား

ရူပကုသိုလ် သောမနဿ

၄၊

မဂ် သောမနဿ

၁၆၊

အောက်ဖိုလ် သုံးခု သောမနဿ

၁၂၊

ပေါင်း ၃၂-ပါးရ၏။

ဒွါဒသ-အရကား

ရူပကုသိုလ် ဥပေက္ခာ

၁၊

အရူပကုသိုလ် ဥပေက္ခာ

၄၊

မဂ် ဥပေက္ခာ

၄၊

အောက်ဖိုလ်သုံးခု ဥပေက္ခာ

၃၊

ပေါင်း ၁၂-ပါးရ၏။

အဋ္ဌ-အရကား

ရူပကြိယာ သောမနဿ

၄၊

အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ

၄၊

ပေါင်း ၈-ပါးရ၏။

ဆ-အရကား

ရူပကြိယာ ဥပေက္ခာ

၁၊

အရူပကြိယာ ဥပေက္ခာ

၄၊

အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ

၁၊

ပေါင်း ၆-ပါးရ၏။

အသေက္ခာနံ စတုစတ္တာ-
 လီသ သေက္ခာနမုဒ္ဓိသေ။
 ဆပ္ပညာသဘဝသေသာနံ၊
 စတုပညာသ သမ္ဘဝါ။

စတုစတ္တာလီသ--အရကား

အဟိတ်စိတ်	၁၈၊
မဟာဝိပင်္ဂါ	၈၊
မဟာကြိယာ	၈၊
မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ	၉၊
အရဟတ္တဖိုလ်	၁၊

ပေါင်း ၄၄-ပါးရ၏။

ရုပ်ပိုင်း

အဋ္ဌာရသ ပန္နရသ၊
 တေရသ ဒွါဒသာတိ စ။
 ကမ္မစိတ္တော'တုကာဟာရ-
 ဇာနိ ဟောန္တိ ယထာဏ္ဏမံ။

အဋ္ဌာရသ--အရကား

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်	၈၊
ဣန္ဒြိယရုပ်	၈၊
ဟဒယဝတ္ထု	၁၊
ပရိစ္ဆေဒရုပ်	၁၊

ပေါင်း ၁၈-ပါးရ၏။

ပန္နရသ-အရကား

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်

၈၊

လဟုတာဒိ

၃၊

ဝိညတ်ဒွေ

၂၊

သဒ္ဓရုပ်

၁၊

ပရိစ္ဆေဒရုပ်

၁၊

ပေါင်း ၁၅-ပါးရ၏။

တေရသ--အရကား

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်

၈၊

လဟုတာဒိ

၃၊

သဒ္ဓရုပ်

၁၊

ပရိစ္ဆေဒရုပ်

၁၊

ပေါင်း ၁၃-ပါးရ၏။

ဒွါဒသ--အရကား

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်

၈၊

လဟုတာဒိ

၃၊

ပရိစ္ဆေဒရုပ်

၁၊

ပေါင်း ၁၂-ပါးရ၏။

ကမ္မစိတ္တော'တုကာဟာရ-

သမုဋ္ဌာနာ ယထာဏ္ဏမံ။

နဝ ဆ စတုရော ဒွေတိ၊

ကလာပါ ကေဝီသတိ။

နဝ-အရကား

၁-စက္ခုဒသက၊

၂-သောတဒသက၊

၃-ဃာနဒသက၊

၄-ဇိဝှာဒသက၊

၅-ကာယဒသက၊

၆-ဣတ္ထိဘာဝဒသက၊

၇-ပုမ္မာဝဒသက၊

၈-ဝတ္ထုဒသက၊

၉-ဇီဝိတနဝက။

ပေါင်း ၉-ပါး ရ၏။

ဆ-အရကား

၁-သုဒ္ဓဋ္ဌက၊

၂-ကာယဝိညတ္တိနဝက၊

၃-ဝစီဝိညတ္တိသဒ္ဓဒသက၊

၄-လဟုတာဒိ ကောဒသက၊

၅-ကာယ ဝိညတ္တိလဟုတာဒိဒ္ဓါဒသက၊

၆-ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓလဟုတာဒိတေရသက။

ပေါင်း ၆-ပါးရ၏။

စတုရော-အရကား

၁-သုဒ္ဓဋ္ဌက၊

၂-သဒ္ဓနဝက၊

၃-လဟုတာဒိ ကော ဒသက၊

၄-သဒ္ဓလဟုတာဒိ ဒွါဒသက၊

ပေါင်း ၄-ပါးရ၏။

ဒွေ-အရကား- ၁-သုဒ္ဓဋ္ဌက၊

၂-လဟုတာဒိ ကော ဒသက၊

ပေါင်း ၂-ပါးရ၏။

အဋ္ဌဝိသတိ ကာမေသု၊

ဟောန္တိ တေဝိသ ရူပိသု။

သတ္တရသေဝ သညီနံ၊

အရူပေ နတ္ထိ ကိဉ္စိပိ။

အဋ္ဌဝိသတိ-အရကား ရုပ် ၂၀-ပါးရ၏။

တေဝိသ-အရကား သာန၊ ဇိဝှာ၊ ကာယ၊ ဘာဝရုပ် ၂-ပါး-

ကြည် ကျန်ရုပ် ၂၃-ပါးရ၏။

သတ္တရသ-အရကား

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်

၈၊

ဇီဝိတရုပ်

၁၊

ပရိစ္ဆေဒရုပ်

၁၊

ဝိကာရရုပ်

၃၊

လက္ခဏရုပ်

၄၊

ပေါင်း ၁၇-ပါးရ၏။

သမုစ္စည်းပိုင်း

အာသဝေါသာ စ ယောဂါ စ၊
တယော ဂန္ဓ စ ဝတ္ထုတော။
ဥပါဒါနာ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊
အဋ္ဌ နိဝရဏာ သိယံ။

တယော-အရကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ - ဟူသော အာ
သဝ ၃-ပါး၊ ဩဃ ၃-ပါး၊ ယောဂ ၃-ပါးရ၏။

တနည်း....လောဘ၊ဒေါသ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော ဂန္ဓ ၃-ပါးရ၏။

ဒုဝေ-အရကား လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော ဥပါဒါန်တရား
ကိုယ် ၂-ပါးရ၏။

အဋ္ဌ-အရကား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ထိန၊ မိဒ္ဓ၊
ဥဒ္ဓစ္စ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာ-
ဟူသော နိဝရဏတရားကိုယ် ၈-ပါးရ၏။

ဆဋ္ဌေဝါ' နုသယာ ဟောန္တိ၊
နဝ သိယောဇနာ မတာ။
ကိလေသာ ဒသ ဝုတ္တောယံ၊
နဝဓာ ပါပသင်္ဂဟော။

ဆ-အရကား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မောဟ-
ဟူသော အနုသယတရားကိုယ် ၆-ပါးရ၏။

နဝ-အရကား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
ဥဒ္ဓစ္စ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မောဟ-
ဟူသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ၉-ပါးရ၏။

ဒသ-အရကား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ-
ဟူသော ကိလေသာ တရားကိုယ် ၁၀-ပါးရ၏။

နဝဓာ-အရကား

အာသဝ၊ ဩဇာ၊ ယောဂ၊ ဂန္ထ၊ ဥပါဒါန၊
နီဝရဏ၊ အနုသယ၊ သံယောဇန၊ ကိလေသာ
အားဖြင့် ၉-ပါးရ၏။

ဆ ဟေတု ပဉ္စ စျာနင်္ဂါ၊

မဂ္ဂင်္ဂါ နဝ ဝတ္ထုတော။

သောဠသိန္ဒိယဓမ္မာ စ၊

ဗလဓမ္မာ နဝေရိတာ။

ဆ-အရကား

လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊
အမောဟ-ဟူသောဟိတ် ၆-ပါးရ၏။

ပဉ္စ-အရကား

ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပိတိ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ ဝေဒနာ-
ဟူသော ဈာန် ၅-ပါးရ၏။

နဝ-အရကား

ပညာ၊ ဝိတက်၊ ဝိရတိ နှ-ခု၊
ဝီရိယ၊ သတိ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ ဒိဋ္ဌိ-
ဟူသော မဂ္ဂတရားကိုယ် ၉-ပါးရ၏။

သောဠသ-အရကား

ပသာဒရုပ် ၅၊ ဘာဝရုပ် ၂၊ ဇီဝတရုပ်၊
ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊
ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ-
ဟူသော ဣန္ဒြေတရားကိုယ် ၁၆-ပါးရ၏။

နဝ -အရကား

သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊
ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ၊ အဟိရိက၊ အနောတ္တပ္ပ-
ဟူသော ဗိုလ်တရားကိုယ် ၉-ပါးရ၏။

စက္ကာရော ဓိပတိ ဝုတ္တာ၊
တထာ'ဟာရာတိ သတ္တဝါ။
ကုသလာဒိ သမာကိဏ္ဏော၊
ဝုတ္တော မိဿကသင်္ဂဟော။

စတ္တာရော-အရကား

ဆန္ဒ၊ ဝီရိယ၊ စိတ်၊ ပညာ-

ဟူသော အဓိပတိတရားကိုယ် ၄-ပါးရ၏။

တနည်း.... ကဗဠိကာရာဟာရရုပ်၊ ဗဿ၊ စေတနာ၊ ဝိညာဉ်

ဟူသော အာဟာရတရားကိုယ် ၄-ပါးရ၏။

သတ္တဓာ-အရကား

ဟေတု၊ ဈာနင်္ဂ၊ မဂ္ဂင်္ဂ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ အဓိပတိ၊

အာဟာရအားဖြင့် ၇-ပါးရ၏။

ဆန္ဒော စိတ္တ'မုပေက္ခာ စ၊

သဒ္ဓါ ပဿဒ္ဓိ ပီတိယော။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ သင်္ကပ္ပေ၊

ဝါယာမော ဝိရတိတ္ထယံ။

သမ္မာသတိ သမာဓိတိ၊

စုဒ္ဓ သေတေ သဘာဝတော။

သတ္တတ္တိံ သ ပစ္စေဒေန၊

သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

စုဒ္ဓသ-အရကား

ဆန္ဒ၊ စိတ်၊ ဥပေက္ခာ၊ သဒ္ဓါ၊ ပဿဒ္ဓိ၊

ပီတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါယာမ၊

ဝိရတိ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ။

ပေါင်း ၁၄-ပါးရ၏။

သတ္တတိံ သ--အရကား

သတိပဋ္ဌာန်	၄-ပါး၊
သမ္မပ္ပဓာန်	၄-ပါး၊
ဣဒ္ဓိပါဒ်	၄-ပါး၊
ဣန္ဒြေ	၅-ပါး၊
ဗိုလ်	၅-ပါး၊
ဗောဇ္ဈင်	၇-ပါး၊
မဂ္ဂင်	၈-ပါး၊

ပေါင်း ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇-ပါးရ၏။

ပစ္စည်းပိုင်း

အတိတေ ယေတဝေါ ပဉ္စ၊
ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။
ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊
အာယတိံ ဖလ ပဉ္စကံ။

အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၌ ပဉ္စ-အရကား

အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ-
ဟူသော အတိတ်အကြောင်း ၅-ပါးရ၏။

ဣဒါနိ ဖက ပဉ္စကံ၌ ပဉ္စက--အရကား

ဝိညာဉ်၊ နာမ် ရုပ်၊ သဋ္ဌာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ-
ဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅-ပါးရ၏။

(၅၀၂)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စိ ပဉ္စ-အရကား

တဏှာ၊ ဥပါဒါနိ၊ ဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ-
ဟူသော ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ၅-ပါးရ၏။

အာယတိံ ဖလ ပဉ္စကံ၌ ပဉ္စက-အရကား

ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ-
ဟူသော အနာဂတ်အကျိုး ၅-ပါးရ၏။

ဆဓာ နာမံ တု နာမဿ၊
ပဉ္စဓာ နာမရူပိနံ။
ဧကဓာ ပုန ရူပဿ၊
ရူပံ နာမဿ ဧကဓာ။

ဆဓာ-အရကား

အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အာသေဝန၊
သမ္ပယုတ္တ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ-

၆-ပစ္စည်းရ၏။

ပဉ္စဓာ--အရကား

ဟေတု၊ စျာန၊ မဂ္ဂ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက-

၅-ပစ္စည်းရ၏။

ဧကဓာပုန၌ ဧကဓာ--အရကား ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းရ၏။
ဧကဓာ၌ ဧကဓာ--အရကား ပုရေဇာတပစ္စည်းရ၏။

ဆက်တွဲ] သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက် (၅၀၃)

ပညတ္တိ နာမ ရူပါနိ၊
နာမဿ ဒုဝိဓာ ဒွယံ။
ဒွယဿ နဝဓာ စေတိ၊
ဆဗ္ဗိဓာ ပစ္စယာ ဌိတာ။

ဒုဝိဓာ-အရကား အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ ၂-ပစ္စည်းရ၏။
နဝဓာ-အရကား

အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ၊
ပေါင်း ၉-ပစ္စည်းရ၏။

သင်္ဂဟဂါထာများ အရကောက်ပြီး၏။

ကိရိယာ ငါးတန်

(ဖဿ)

- ၁။ ဖဿ၏ ဖုသန လက္ခဏာသည် (ဒဿနတ္ထ)
- ၂။ အာပါထဂတဝိသယ ပဒဋ္ဌာန်သည် (ဒီပကတ္ထ)
- ၃။ ဖဿ၏ သမ္ပတ္တိရသသည် (ပကာသနတ္ထ)
- ၄။ ဖဿ၏ သဃ်ဇ္ဇန ကိစ္စရသသည် (ဝိဘာဝတ္ထ)
- ၅။ သန္တိပါတပစ္စုပဋ္ဌာန်သည် (အနုဘာဝတ္ထ)။

(ဝေဒနာ)

- ၁။ ဝေဒနာ၏ ဝေဒယိတလက္ခဏာသည် (ဒဿနတ္ထ)
- ၂။ ပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာန်သည် (ဒီပကတ္ထ)
- ၃။ ဝေဒနာ၏ သမ္ပတ္တိရသသည် (ပကာသနတ္ထ)
- ၄။ ဝေဒနာ၏ အနုဘဝနကိစ္စရသသည် (ဝိဘာဝတ္ထ)
- ၅။ ဝေဒယိတအဿာဒပစ္စုပဋ္ဌာန်သည်
(အနုဘာဝတ္ထ)။

(စိတ်)

- ၁။ ဝိဇာနနလက္ခဏာသည် (ဒဿနတ္ထ)
- ၂။ နာမရူပ ပဒဋ္ဌာန်သည် (ဒီပကတ္ထ)
- ၃။ စိတ်၏ သမ္ပတ္တိရသသည် (ပကာသနတ္ထ)
- ၄။ စိတ်၏ ပုဗ္ဗင်္ဂမကိစ္စရသသည် (ဝိဘာဝတ္ထ)။
- ၅။ သန္တဟနပစ္စုပဋ္ဌာန်သည် (အနုဘာဝတ္ထ)။

(စေတသိက်)

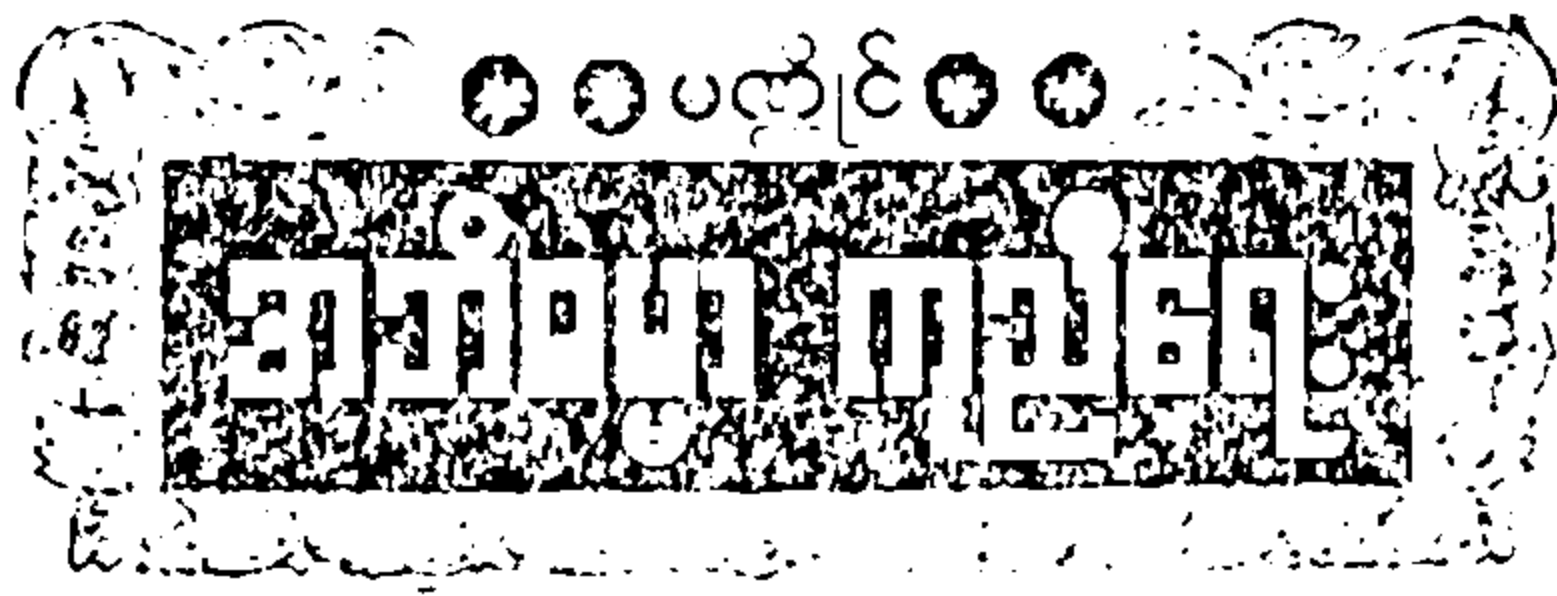
- ၁။ စိတ္တနိဿိတ လက္ခဏာသည် (ဒဿနတ္ထ)
- ၂။ စိတ္တုပ္ပါဒပဒဋ္ဌာန်သည် (ဒီပကတ္ထ)
- ၃။ စေတသိက်၏သမ္ပတ္တိရသသည် (ပကာသနတ္ထ)
- ၄။ စေတသိက်၏ စိတ္တေန အဝိယောဂ ဥပ္ပါဒန ကိစ္စရသသည် (ဝိဘာဝတ္ထ)။
- ၅။ စိတ္တေကာရမ္မဏပစ္စုပဋ္ဌာန်သည် (အနုဘာဝတ္ထ)

ဆောင်။ ^၁ ဒဿနတ္ထ၊ လက္ခဏတည်း၊ ^၂ ဒီပကမ္ဘာ၊ ပဒဋ္ဌာနုဂ္ဂံ၊
^၃ ပကာသမ္ပတ်၊ ကိစ္စတ်ဝိဘာ၊ ^၄ နုဘာပစ္စု၊ ဤငါးခု၊
 မှတ်ရှု ကိရိယာ။

အမှတ်။ အခြား တရားများကိုလည်း ဤနည်းမှီ၍ ထုတ်တတ်ပါစေ၊
 ကိရိယာငါးတန်ကို ကတ္တားငါးတန်ဟု၎င်း၊ ဒဿနတ္ထာဒိ
 ပဉ္စကဟု၎င်း ခေါ်သေး၏။

ကိရိယာငါးတန် ပြီး၏။

လက္ခဏာဒိစတုတ္ထ

စိတ်=စိတ္တံ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမ ရသံ၊ သန္တဟန ပစ္စု
ပဋ္ဌာနံ၊ နာမရူပ ပဒဋ္ဌာနံ။

ကုသိုလ်=ကုသလံ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏံ၊ အကုသလ
ဝိဒ္ဓိသနရသံ၊ ဝေါဒါနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ယောနိသော
မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ။

အကုသိုလ်= အကုသလံ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါက လက္ခဏံ၊
ကုသလ ပဋိပက္ခရသံ၊ အနတ္ထဇနနရသံဝါ၊ ကာ
လုဿိယပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အယောနိသော မနသိကာရ
ပဒဋ္ဌာနံ။

ဝိပါက်=ဝိပါကာ ဝိဇာနနလက္ခဏာ၊ ဝိပစ္စနရသာ၊ သန္တာ န
ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အာပါထဂတဝိသယ ပဒဋ္ဌာနာ။

ကိရိယာ=ကိရိယာ ကရဏမတ္တ လက္ခဏာ၊ ဇဝနရသာ၊
သန္တာနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အရဟတ္တ ဖလပဒဋ္ဌာနာ။

စေတသိက်=စေတသိကံ စိတ္တနိသိတ လက္ခဏံ၊ စိတ္တေန
အဝိယောဂ ဥပ္ပါဒနရသံ၊ ဝိတ္တေကာရမ္ပဏ ပစ္စု
ပဋ္ဌာနံ၊ ဝိတ္တုပ္ပါဒ ပဒဋ္ဌာနံ။

(၅၀၈)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

[နောက်

ဖဿ=ဖဿော ဖုသနလက္ခဏော၊ သဃိဋ္ဌနရသော၊ သန္တိ
ပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အာပါထဂတဝိသယ ပဒဋ္ဌာ
နော။

ဝေဒနာ=ဝေဒနာ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ အနုဘဝနရသာ၊
ဣဋ္ဌာကာရသမ္ဘောဂရသာ ဝါ၊ စေတသိကအဿာ
ဒ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာနာ။

သညာ=သညာ သညာနန လက္ခဏာ၊ ပုနသညာနနပ္ပစ္စယ
နိမိတ္တကရဏရသာ၊ ပစ္စဘိညာဏရသာဝါ၊ ယထာ
ဥပဋ္ဌိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ။

စေတနာ=စေတနာ စေတယိတလက္ခဏာ၊ အာယူဟန
ရသာ၊ သံဝိဒဟနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနာ။

ဧကဂ္ဂတာ=ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပလက္ခဏာ၊ သဟဇာတာ
နံ သမ္ပိဏ္ဏနရသာ၊ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သုခ
ပဒဋ္ဌာနာ။

ဇီဝိတိန္ဒြေ=ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အနုပါလန လက္ခဏံ၊ တေသံ ပ
ဝတ္တနရသံ၊ တေသံယေဝ ဌပနပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ယာပယိ
တဗ္ဗဓမ္မ ပဒဋ္ဌာနံ။

မနသိကာရ= မနသိကာရော သာရဏလက္ခဏော၊ သမ္ပ
ယောဇန ရသော၊ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝ ပစ္စု
ပဋ္ဌာနော၊ အာရမ္မဏ ပဒဋ္ဌာနော။

ဝိတက်=ဝိတက္ကော အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အဘိနိရောပန
လက္ခဏော၊ အာဟနန ပရိယာဟနန ရသော၊
အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အာနယန ပစ္စုပ္ပန်ဇာနော၊
ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနော။

ဝိစာရ=ဝိစာရော အာရမ္မဏာနုမဇ္ဇေန လက္ခဏော၊ သဟ
ဇာတာနုယောဇေန ရသော၊ စိတ္တဿ အနုပ္ပဗန္ဓ
ပစ္စုပ္ပန်ဇာနော၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနော။

အဓိမောက္ခ=အဓိမောက္ခော သန္နိဋ္ဌာန လက္ခဏော၊ အသံ
သပ္ပန ရသော၊ နိစ္ဆယပစ္စုပ္ပန်ဇာနော၊ သန္နိဋ္ဌာတဗ္ဗဓမ္မ
ပဒဋ္ဌာနော။

ဝီရိယ=ဝီရိယံ ဥဿာဟလက္ခဏံ၊ သဟဇာတာနံ ဥပတ္တမ္ဘ
နရသံ၊ အသံသိဒနဘာဝ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံဝေဂပဒ
ဋ္ဌာနံ၊ ဝီရိယာ ရမ္ဘဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ။

ပီတိ=ပီတိံ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တ ပီနန
ရသော၊ ဖရဏရသာဝါ၊ ဩဒဂျပစ္စုပ္ပန်ဇာနော၊ ဝိညာဏ
ပဒဋ္ဌာနော။

ဆန္ဒ=ဆန္ဒော ကတ္ထုကမ္ပတလက္ခဏော၊ အာရမ္မဏ ပရိ
ယေသနရသော၊ အာရမ္မဏေန အတ္ထိကဘာဝ ပစ္စ
ုပ္ပန်ဇာနော၊ တဒေဝဿ ပဒဋ္ဌာနော။

မောဟ=မောဟော အညာဏ လက္ခဏော၊ အာရမ္မဏ
သဘာဝန္တာဒနရသော၊ အနုကာရ ပစ္စုပ္ပန်ဇာနော၊
အယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနော။

အဟိရိက=အဟိရိကံ ကာယ ဒုစ္စရိတာဒီဟိ အဇိဂုစ္ဆန
လက္ခဏံ၊ အလဇ္ဇနာကာရေန ပါပါနံ ကရဏရသံ၊
အသင်္ကေတေန ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အတ္တအဂါရဝ ပဒဋ္ဌာနံ။

အနောတ္တပ္ပ=အနောတ္တပ္ပ အသဘရဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ အနုတ္တာ
သန လက္ခဏံ၊ အနုတ္တာသနာကာရေန ပါပါနံ
ကရဏရသံ၊ အသင်္ကေတေန ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ပရအဂါ
ရဝ ပဒဋ္ဌာနံ။

ဥဒ္ဓစ္စ=ဥဒ္ဓစ္စံ စေတသော အရူပသမလက္ခဏံ၊ အနဝဋ္ဌာန
ရသံ၊ ဘန္တတ္တပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အယောနိသော မနသိ
ကာရပဒဋ္ဌာနံ။

လောဘ=လောဘော အာရမ္မဏ ဥဂ္ဂဟဏ လက္ခဏော၊
အဘိသင်္ဂရသော၊ အပရိစ္စာဂပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အဿာ
ဒ ဒဿန ပဒဋ္ဌာနော။

ဒိဋ္ဌိ=ဒိဋ္ဌိ အယောနိသော အဘိနိဝေသလက္ခဏော၊ ပရာ
မာသရသာ၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အရိယာ
နံ အဒဿနကာမတာဒိပဒဋ္ဌာနော။

မာန=မာနော ဥဏ္ဏတိ လက္ခဏော၊ သမ္ပဂ္ဂဟရသော၊ ကေတုက
မျတာပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တလောဘပဒဋ္ဌာနော။

ဒေါသ=ဒေါသော စက္ကိဏ္ဏ လက္ခဏော၊ ဝိသပ္ပနရသော၊
ဒုဿနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အာသာတဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော။

ဣဿာ=ဣဿာ ပရသမ္ပတ္တိနံ ဥဿယနလက္ခဏော၊ တတ္ထေဝ
အနဘိရတိရသာ၊ တတော ဝိမုခဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာ
နော၊ ပရသမ္ပတ္တိပဒဋ္ဌာနော။

မဇ္ဈရိယ = မဇ္ဈရိယံ အတ္တနော သမ္ပတ္တိနံ နိဂူဟနလက္ခဏံ၊
ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝေ အက္ခမနရသံ၊ သင်္ကော
စန ပဗ္ဗုပဋ္ဌာနံ၊ အတ္တသမ္ပတ္တိ ပဒဋ္ဌာနံ။

ကုက္ကုစ္စ = ကုက္ကုစ္စံ ပစ္ဆာနုတပလက္ခဏံ၊ ကတာကတာ
နုသောစနရသံ၊ ဝိပ္ပဋိသာရ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကတာကတ
ပဒဋ္ဌာနံ။

ထိန = ထိနံ အနုသာဟလက္ခဏံ၊ ဝီရိယပနောဒနရသံ၊ သံသိဒန
ပဗ္ဗုပဋ္ဌာနံ၊ အယောနိသော မနသိကာရပဒဋ္ဌာနံ။

မိဒ္ဒ = မိဒ္ဓံ အကမ္မညတာလက္ခဏံ၊ ဩနဟနရသံ၊ လိနဘာဝ
ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အယောနိသောမနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ။

ဝိဝိကိစ္ဆာ — ဝိဝိကိစ္ဆာ သံသယလက္ခဏာ၊ ကပ္ပနရသာ၊
အနိစ္ဆယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အယောနိသော မနသိကာ
ရ ပဒဋ္ဌာနာ။

သဒ္ဓါ = သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနလက္ခဏာ၊ ပသာဒနရသာ၊ အကာ
လုသိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနာ။

သတိ = သတိ အပိလာပနလက္ခဏာ၊ အသမ္မောသနရသာ၊
အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ။

ဟိရိ = ဟိရိ ပါပတော ဇိဂူစ္ဆနလက္ခဏာ၊ လဇ္ဇနာကာရေ
န ပါပါနံ အကရဏရသာ၊ ပါပတော သင်္ကော
စန ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အတ္တဂါရဝပဒဋ္ဌာနာ။

ဩတ္တပ္ပ = ဩတ္တပ္ပံ ဥတ္တာသနလက္ခဏံ၊ ဥတ္တာသနာကာရေ
န ပါပါနံ အကရဏရသာ၊ ပါပတော သင်္ကောစန
ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ပရဂါရဝပဒဋ္ဌာနံ။

အလောဘ=အလောဘော အဂေဓ အလဂ္ဂဘာဝ လက္ခဏော၊ အပဝိဂ္ဂဟဏရသော၊ အနုလ္လိနဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ ဝိညာဏ ပဒဋ္ဌာနေ။

အဒေါသ=အဒေါသော အစဏ္ဍိက္ကအဝိရောဓ လက္ခဏော၊ အာသံဘတဝိနယနရသော၊ သောမ္မဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနေ။

တတြမဇ္ဈတ္တတာ=တတြ မဇ္ဈတ္တတာ သမဝါဟိတ လက္ခဏာ၊ ဥိနာဓိကနိဝါရဏရသာ၊ မဇ္ဈတ္တဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပီတိ ဝိယောဂပဒဋ္ဌာနာ။

ကာယပဿဒ္ဓိ=ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ ကာယဒရထဝူပသမ လက္ခဏာ၊ ကာယဒရထနိမဒ္ဓနရသာ၊ ကာယဿ အပရိပ္ပန္နသီတိဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယပဒဋ္ဌာနာ။

စိတ္တပဿဒ္ဓိ=စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ စိတ္တဒရထဝူပသမလက္ခဏာ၊ စိတ္တဒရထနိမဒ္ဓနရသာ၊ စိတ္တဿ အပရိပ္ပန္နသီတိဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ စိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။

ပဿဒ္ဓိ=ပဿဒ္ဓိ ကာယစိတ္တဒရထဝူပသမလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တဒရထနိမဒ္ဓနရသာ၊ ကာယစိတ္တာနံ အပရိပ္ပန္နသီတိဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယစိတ္တ ပဒဋ္ဌာနာ။

လဟုတာ=လဟုတာ ကာယစိတ္တ ဂရုဘာဝူပသမ လက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တ ဂရုဘာဝ နိမဒ္ဓနရသာ၊ ကာယစိတ္တာနံ အဒန္တတာ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။

မုဒတာ=မုဒတာ ကာယစိတ္တထဒ္ဓဘာဝပသမ လက္ခဏာ၊
ကာယစိတ္တထဒ္ဓဘာဝ နိမဒ္ဓနရသာ၊ အပ္ပဋိသာတ
ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။

ကမ္မညတာ=ကမ္မညတာ ကာယစိတ္တ အကမ္မည ဘာဝပ
သမ လက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တ အကမ္မညဘာဝနိမဒ္ဓန
ရသာ၊ ကာယစိတ္တာနံ အာရမ္မဏသမ္ပတ္တိ ပစ္စုပဋ္ဌာ
နာ၊ ကာယစိတ္တ ပဒဋ္ဌာနာ။

ပါဂုညတာ=ပါဂုညတာ ကာယစိတ္တာနံ အဂေလညဘာဝ
လက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တ ဂေလညနိမဒ္ဓနရသာ၊ နိရာ
ဒီနဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယစိတ္တ ပဒဋ္ဌာနာ။

ဥဇုကတာ=ဥဇုကတာ ကာယစိတ္တာနံ အဇ္ဇဝ လက္ခဏာ၊
ကာယစိတ္တ ကုဋိလဘာဝနိမဒ္ဓနရသာ၊ အဇိမ္မတာ
ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကာယစိတ္တ ပဒဋ္ဌာနာ။

ဝိရတိ=ဝိရတိ ကာယ ဒုစ္စရိတာဒိ ဝတ္ထုနံ အဝီတက္ကာ
လက္ခဏာ၊ ကာယ ဒုစ္စရိတာဒိဝတ္ထုတော သင်္ကေမ
စနရသာ၊ အင်္ဂိရိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏ
ပဒဋ္ဌာနာ။

သမ္မာဝါစာ = သမ္မာဝါစာ ပရိဂ္ဂဟ လက္ခဏာ၊ ဝိရမဏ
ရသာ၊ မိစ္ဆာဝါစာပုဟာန ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သဒ္ဓါ
ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဂုဏ ပဒဋ္ဌာနာ။

သမ္မာကမ္မန္တ = သမ္မာသမ္မန္တော သမုဋ္ဌာနလက္ခဏော၊ ဝိရ
မဏရသော၊ မိစ္ဆာကမ္မန္တပ္ပဟာန ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊
အပ္ပိစ္ဆတဘိဂုဏ ပဒဋ္ဌာနော။

သမ္မာအာဇီဝ = သမ္မာအာဇီဝေါ ဝေါဒါနလက္ခဏော၊ ဉာ
ယာဇီဝပ္ပဝတ္တိရသော၊ မိစ္ဆာဇီဝပ္ပဟာန ပစ္စုပဋ္ဌာ
နော၊ အပ္ပိစ္ဆတဘိဂုဏပဒဋ္ဌာနော။

မေတ္တာ = မေတ္တာ ဟိတာကာရပ္ပဝတ္တိ လက္ခဏော၊ ဟိတူပ
သံဟာရရသော၊ အာသာတ ဝိနယန ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊
သတ္တာနံ အမနာပဘာဝဒဿန ပဒဋ္ဌာနော။

ကရုဏာ = ကရုဏာ ဒုက္ခာ ပနယနာကာရပ္ပဝတ္တိ လက္ခဏော၊
ပရဒုက္ခာသဟာနရသော၊ အဝိဟိံသ ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊
ဒုက္ခဘိဘူတာနံ အနာထဘာဝ ဒဿနပဒဋ္ဌာနော။

မုဒိတာ = မုဒိတာ သတ္တေသု ပမောဒနလက္ခဏော၊ အနိဿာ
ယန ရသော၊ အရတိဝိသာတ ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ သတ္တာနံ
သမ္ပတ္တိဒဿနပဒဋ္ဌာနော။

ဥပေက္ခာ = ဥပေက္ခာ မဇ္ဈတ္တာကာရပ္ပဝတ္တိ လက္ခဏော၊ သမ
ဘာဝဒဿန ရသော၊ ပဋိဿာနုနယ ဝူပသမ ပစ္စု
ပဋ္ဌာနော၊ ပဝတ္တကမ္မဿကတာ ဒဿနပဒဋ္ဌာနော။

ပညာ = ပညာ ဓမ္မပ္ပဋိဝေဒလက္ခဏော၊ သဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒက
မောဟန္ဓကာရ ဝိဒ္ဓိသန ရသော၊ အသမ္မောဟ ပစ္စု
ပဋ္ဌာနော၊ သမာဓိပဒဋ္ဌာနော။

သမာဓိ = သမာဓိ အဝိသာရလက္ခဏော၊ သဟဇာတာနံ
သမ္ပိဏ္ဏနရသော၊ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ ဉာဏပဒ
ဋ္ဌာနေ။

သုခ = သုခံ အနုဘဝန သာတ လက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ
ဥပဗြူဟနရသံ၊ အဿာဒအနုဂ္ဂဟပစ္စုပဋ္ဌာနံ ကာယိ
ယိန္ဒြိယ ပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာနံ။

ဒုက္ခ = ဒုက္ခံ အနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏံ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ မိလာ
ပနရသံ၊ ကာယိကာဗာဓ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ကာယိန္ဒြိယ
ပဒဋ္ဌာနံ။

သောမနဿ = သောမနဿံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနုဘဝန လက္ခဏံ၊
ယထာတထာ ဣဋ္ဌာကာရသမ္ဘောဂရသံ၊ စေတသိက
အနာဗာဓပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဣဋ္ဌာနံ ပဿဒ္ဓိ ပဒဋ္ဌာနံ။

ဒေါမနဿ = ဒေါမနဿံ အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနု ဘဝန လက္ခဏံ၊
ယထာတထာ အနိဋ္ဌာကာရ သမ္ဘောဂရသံ၊ စေတ
သိကာ ဗာဓ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ။

အဒုက္ခမသုခ = အဒုက္ခမသုခံ၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ဝိပရိတာနုဘဝန
လက္ခဏံ၊ မဇ္ဈတ္တရသံ၊ အဝိဘူတ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သုခ
နိရောဓ ပဒဋ္ဌာနံ။

ရူပ = ရူပံ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဝိကိရဏရသံ၊ အဗျာကတပစ္စု
ပဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ။

ပထဝီ = ပထဝီ လက္ခဋ္ဌတ္တ လက္ခဏာ၊ ပတိဋ္ဌာန ရသော၊
သမ္ပုဋ္ဌိန္နပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သေသ ဘူတတ္တယ ပဒဋ္ဌာ
နာ။

တေဇော = တေဇော ဥဏှတ္တ လက္ခဏော၊ ပရိပါစနရသော၊
မဒ္ဒဝါနုပ္ပါဒန ပစ္စုပ္ပန်နော၊ သေသ ဘူတတ္တယ
ပဒဋ္ဌာနော။

အာပေါ = အာပေါ ပဉ္စရဏ လက္ခဏော၊ ပရိဗြူဟန
ရသော၊ သင်္ဂဟ ပစ္စုပ္ပန်နော၊ သေသဘူတတ္တ
ယပဒဋ္ဌာနော။

ဝါယော = ဝါယော ဝိတ္ထိန္ဒန လက္ခဏော၊ သမုဒီရဏ
ရသော၊ အဘိနိဟာရ ပစ္စုပ္ပန်နော၊ သေသဘူ
တတ္တယပဒဋ္ဌာနော။

စက္ခု = စက္ခု ရူပါဘိဿာတ ဘူတပ္ပဿာဒလက္ခဏံ၊ ရူပေသု
အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ စက္ခုဝိညာဏဿ အာဓာရဘာဝ
ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ဒဠကမတော နိဒါန ကမ္မဇ ဘူတ
ပဒဋ္ဌာန်။

ရူပ = ရူပံ စက္ခုပဋိဟနလက္ခဏံ၊ စက္ခုဝိညာဏဿ ဝိသယ
ဘာဝရသံ၊ တဿေဝဂေါစရပစ္စုပ္ပန်နံ၊ စတုမဟာ
ဘူတပဒဋ္ဌာန်။

ဘာဝရုပ် = ဘာဝရူပံ ဣတ္ထိပုရိသဘာဝလက္ခဏံ၊ ဣတ္ထိပုရိ
သတိ ပကာသနရသံ၊ လိင်္ဂနိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပိနံ
ကရဏဘာဝ ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ စတုမဟာဘူတ ပဒဋ္ဌာန်။

ဟဒယဝတ္ထု = ဟဒယဝတ္ထု ဒိန္နံ ဓာတုနံ နိဿယလက္ခဏံ၊
တာသံ အာဓာရရသံ၊ တာသံ ဥဗ္ဗာဟနပစ္စုပ္ပန်နံ၊
စတုမဟာဘူတဝိသယ ပဒဋ္ဌာန်။

လဟုတာ = လတုတာ အဒန္တတာ လက္ခဏာ၊ ရူပါနံ ဂရု
တာဝ ဝိနောဒန ရသာ၊ လဟု ပရိဝတ္တိတ ပစ္စု
ပဋ္ဌာနာ၊ လဟုရူပ ပဒဋ္ဌာနာ။

မုဒတာ = မုဒတာ အထဒ္ဓဘာဝလက္ခဏာ၊ ရူပါနံ ထဒ္ဓဘာဝ
ဝိနောဒန ရသာ၊ သဗ္ဗကိရိယာသု အဝိရောဓိပစ္စု
ပဋ္ဌာနာ၊ မုဒရူပ ပဒဋ္ဌာနာ။

ကမ္မညတာ = ကမ္မညတာ သရီရ ကိရိယာနုကူလ ကမ္မည
ဘာဝလက္ခဏာ၊ အကမ္မညတာ ဝိနောဒန ရသာ၊
အဒဗ္ဗလဘာဝ ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ကမ္မညရူပ ပဒဋ္ဌာနာ။

ဥပစယ = ဥပစယော အာစယ လက္ခဏာ၊ ဥမ္မုဇ္ဇာပန
ရသော၊ နိယျာတန ပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဥပဓိတရူပ
ပဒဋ္ဌာနော။

သန္တတိ = သန္တတိ ပဝတ္တိလက္ခဏာ၊ အနုပ္ပဗန္ဓရသာ၊ အနု
ပစ္ဆေဒပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အနုပ္ပဗန္ဓရူပ ပဒဋ္ဌာနာ။

ဇရတာ = ဇရတာ ရူပပရိပါက လက္ခဏာ၊ ဥပနယန
ရသာ၊ နဝဘာဝါ ဂမန ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရိပစ္စမာန
ရူပပဒဋ္ဌာနာ။

အနိစ္စတာ = အနိစ္စတာ ပရိဘောဒလက္ခဏာ၊ သံသီဒန ရသာ၊
ဓယဝယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရိဘိဇ္ဇမာနရူပ ပဒဋ္ဌာနာ။

အာကာသဓာတ် = အာကာသ ဓာတု ရူပပရိစ္ဆေဒ လက္ခ
ဏာ၊ ရူပ ပရိယန္တပ္ပကာသန ရသာ၊ ရူပပရိယာဒ
ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရိစ္ဆိန္နရူပပဒဋ္ဌာနာ။

(၅၁၈)

အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး

ဝိညတ် = ဝိညတ္တိ ဝိညတ္တိ လက္ခဏာ၊ အဓိပ္ပါယ်ပွကာသန
ရသာ၊ စုလသောသဟေတု ပစ္စုပ္ပန်နာ၊ စိတ္တဇ
ဘူတ ပဒဋ္ဌာနာ။

အာဟာရ = ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဩဇာလက္ခဏော၊
ရူပါဟရဏရသော၊ ဥပထမ္ဘနပစ္စုပ္ပန်နော၊ အာ
ဟရိတဗ္ဗဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော။

နိဗ္ဗာန် = နိဗ္ဗာနံ သန္တိလက္ခဏံ၊ အစွတရသံ၊ အနိမိတ္တ
ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ (ပဒဋ္ဌာန်-နတ္ထိ)။

(အဋ္ဌသာလိနီ)

လက္ခဏာဒိစတုက္ကပြီး၏။

— —

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

ကျမ်းဆရာ၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

မုံရွာမြို့၏ မြောက်ဖက် ၂၅-မိုင်ခန့် ကွာသော အရပ်၌ သက္ကရာဇ် ၉၉၉-ခုနှစ်၌ (နောသုံး၊ ဝါသုဉ်း၊ နောသုံး= ၉၉၉၊ ဝါသုဉ်း=ဝါးတောကြီး ရှင်းလင်း ခုတ်ထွင်ပြီးစီး) ကြီးမားလှစွာသော ဝါးတောကြီးကို ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်း ပြီးလျှင် စတင် ရွာတည်လာခဲ့သော ‘ဝါးတောမရွာ’ ကြီး ရှိပေသည်။

ရွာ၏ မြောက်ဖက်၌ ဘုရားသုံးဆူ၊ တိုက်ကျောင်းကြီး သုံးကျောင်း၊ သစ်သားကျောင်းကြီးများနှင့် ခမ်းနားကြီး ကျယ်သော သိမ်ကုန်းကျောင်း။

ရွာ၏အရှေ့ဖက်၌ ကုန်းကျောင်းနှင့် ကျွန်းရင်း ကျောင်း၊

ရွာ၏ တောင်ဖက်၌ ဥက္ကံကျောင်း၊ ရွှေညောင် ပင်ကျောင်း၊

ရွာ၏ အနောက်ဖက်၌ ဘုရားကြီးကျောင်း အသီး သီးရှိကြ၏။

ရွာ၏ အနောက်တောင်လောင့် (စနေဒေါင့်) ၃-ဖာလုံ ခန့်ဝေးသော အရပ်၌ တနယ်လုံး ကိုးကွယ်နေကြသော တန်ခိုးကြီး “ရွှေစည်းခုံစေတီတော်” မြတ်ကြီးရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့ အစဉ်မပြတ် နေထိုင် လာခဲ့ကြသော ဝါးတောမရွာကြီး၏ အရှေ့ပိုင်း၌ ရွှေပန်း ထိမ်သည် (ဘုရားဒကာ) ဦးညွန့်ဒေါ်ရွှေထယ် နှင့် သားသမီး များဖြစ်ကြသော ဦးပေါင်၊ ဦးပေါင်တင်၊ ဒေါ်စောကြွယ်၊ ဒေါ်စောနွဲ့၊ ဦးပေါ်လှ၊ ဦးပေါ်သတို့ နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

ရွာလယ်ပိုင်း၌ သင်္ကန်းပရိက္ခရာ ကုန်သည်ကြီး (ဘုရား ဒကာ၊ ကျောင်းဒကာ) ဦးရွှေပိုင်-ဒေါ်မင်းအံ့ နှင့် သား သမီးများဖြစ်ကြသော ဒေါ်ဖွားမင်၊ ဒေါ်ဖွားမယ်၊ ဦးလူ ဒင်၊ ဒေါ်စောရှိန်၊ ဒေါ်စောသင့်၊ ဦးလူသင်တို့ နေထိုင် ခဲ့ကြသည်။

ဦးပေါင်-ဒေါ်စောသင့် တို့မှ မောင်သောင်းအေး၊ မောင်သောင်းချယ်၊ မောင်သောင်းနွယ်၊ မောင်သောင်း စိန်၊ မောင်သောင်းကြည်၊ မမြကြည်၊ မမြနီ၊ မမြသင်း-ဟု သားသမီး ရှစ်ယောက် ထွန်းကားရာ ဤကျမ်းစာရှင်မှာ ၁၂၉၆-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၈-ရက်နေ့တွင် ဖွား မြင်သော သတ္တမမြောက် သားရတနာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၁၀-ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၅-ရက်နေ့တွင် သာသနာ့ ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး--

၁၃၁၃- ခုနှစ်၌ ပဌမငယ်တန်း

၁၃၁၄- ခုနှစ်၌ ပဌမလတ်တန်း

၁၃၁၆ ခုနှစ်၌ ပဌမကြီးတန်း (ပါဠိဂုဏ်ထူး)
 ၁၃၁၇-ခုနှစ်၌ စာချတန်း ကျမ်းရင်း ၂-ကျမ်းနှင့်
 ဂုဏ်ထူး ၅-ကျမ်း၊

၁၃၁၉- ခုနှစ်၌ သီလကွန် ကျမ်းရင်း တကျမ်းနှင့်
 အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိပါရဂူ ဂုဏ်ထူးကျမ်း တို့ကို အောင်
 မြင်ခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၉-ခုနှစ်၌ပင် ဘာသန္တရပုစ္ဆာပေါင်း (၁၀၈၀)ကို
 ဖြေဆိုရာ ပဌမရသဖြင့် ပဌမကျော်နှင့်ဝိသိဋ္ဌ ဓမ္မာ
 စရိယ ရွှေတံဆိပ်ဆုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

၁၃၁၅-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ မြောင်းမြမြို့ပဇ္ဇော
 တာရုံပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် သာသန ဝိသောဓနီသိမ်၌
 ဆရာတော် အရှင်ပညာဇောတ (ယခု ဝဲခူးမြို့ သာသန
 မဏ္ဍိုင်ဆရာတော်)ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြောင်းမြမြို့ မြေပိုင်
 ရှင် ဒေါ်လေးမယ် ၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ မြင့်မြတ်
 သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါသည်။

ကျမ်းစာများ ရေးသားခြင်း

၁၃၁၄- ခုနှစ်၌ ကူညီရေး ရုပ်သိဒ္ဓိ။

၁၃၁၅- ခုနှစ်၌ ကူညီရေး ဆန်းနိဿယ။

၁၃၁၆- ခုနှစ်၌ ကူညီရေး အဘိဓမ္မာ။

၁၃၁၈- ခုနှစ်၌ ဆန္ဒောသန္ဓယဒိပ္ပဏီ။

၁၃၂၀- ခုနှစ်၌ အလင်္ကာရသန္ဓယဒိပ္ပဏီ။

၁၃၂၁- ခုနစ်၌ စာစပ်နည်းပေါင်းချုပ်။

၁၃၂၂- ခုနစ်၌ ကူညီရေးပါတိမောက်။

၁၃၂၄- ခုနစ်၌ ကူညီရေးကခံ။

၁၃၂၆- ခုနစ်၌ ခေတ်မှီ ပါဠိ မြန်မာအဘိဓာန်။

၁၃၂၈- ခုနစ်၌ သဒ္ဒသန္ဓယဒိပ္ပဏီ။

၁၃၃၃- ခုနစ်၌ ၂၅ ခဏ်းကမ္မဝါ။

ပုံတော်စုံ ဝိပဏ်တော် ၁၂-ပါး၊

သီမာဒိပ္ပဏီ။

၁၃၃၄- ခုနစ်၌ ခေတ်မှီသရုပ်ပြ အဘိဓမ္မာ၊

ဒက္ခိဏသဘာဝ ဘုရားသမိုင်းတော်၊

အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်၊

မဟာသတိပဋ္ဌာန် ဝတ္ထုတော်ကြီး၊

မဏ္ဍိုင် ရှင်ကျင့်ဝတ်နှင့် ဒုလ္လဘ ရဟန်း
ကျင့်ဝတ်။

၁၃၃၅- ခုနစ်၌ အခဏ်း ၁၀၀-ကမ္မဝါ။

ခေတ်မှီ သဒ္ဒါကြီးနိဿယ၊

ခေတ်မှီ မာတိကာ ဓာတုကထာ

အရကောက်နှင့် အဖွင့်၊

ခေတ်မှီ ဝင် ကိုးဝင်၊

ခေတ်မှီ တေဒင် ဝတ္ထုတော်ကြီး၊

ခေတ်မှီ ရေစက်ချနည်း တထောင်၊

ဝိပဏ်တော် တထောင်-

ကျမ်းစာအုပ်များ ရေးသားပြုစုခဲ့ပါသည်။

သာသနာဝင် ကျေးဇူးရှင်များ

ဤကျမ်းစာရှင်၏ အနန္တ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား
များမှာ-

မုံရွာခရိုင် အရာတော်မြို့နယ် ဝါးတောမရွာ သိမ်ကုန်း
ကျောင်း * တတိယဆရာတော် အရှင်ကဝိန္ဒ၊ စတုတ္ထ
ဆရာတော် အရှင်နာယက၊ စာချ အရှင် ဇနိတ၊
အရှင်သုဇာတ။

မန္တလေးမြို့ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် ဒသမမြောက် ရွှေကျင်
သာသနာပိုင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ သကျသီဟ ဓမ္မာ
စရိယ မြောင်းမြဆရာတော် အရှင် ဉာနာဘိဝံသ
(ဤဆရာတော်မှာ မိမိ သာမဏေ ဘဝက အမြဲ
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် ဖြစ်ပါသည်) ။

မြောင်းမြမြို့ ပဇ္ဇောတာရုံ ပါဠိတက္ကသိုလ်တိုက်အုပ် အရှင်
ဉာနိက (ဓမ္မာစရိယ၊ **B.A.**)၊ ကထိက အရှင်ကုမာရ
(ဓမ္မာစရိယ၊ ဂန္ထကာရက)၊ ကထိက အရှင်ဣန္ဒ
ဝံသ (ဓမ္မာစရိယ) စာချ အရှင် ဥဂ္ဂဝံသ၊ အရှင်
နာဂဝံသ၊ သင်္ချာနည်းပြ အရှင်ပရမ။

ရန်ကုန်မြို့ အရှင်အာဒိစ္စဝံသကျောင်းတိုက် ဘာသန္တရနည်း
ပြ အရှင်ကဝိဓဇ (ဓမ္မာစရိယ၊)

အိန္ဒိယပြည် နာဠန္ဒာတက္ကသိုလ် သက္ကတနှင့် အင်္ဂလိပ်နည်းပြ
ဆရာတော် အရှင်ကေလာသ (**M.A.**)၊

* ဝါးတောမရွာ သိမ်ကုန်းကျောင်း ပဌမဆရာတော်မှာ အရှင်
အရိယဝံသ၊ ဒုတိယဆရာတော်မှာ အရှင်သုဓမ္မ ဖြစ်ပါသည်။

ပဲခူးမြို့ သာသနမဏ္ဍိုင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဆရာ
တော် အရှင်ပညာဇောတ (ဓမ္မကထိက၊ ဂန္ဓာကာရ
က၊ ဓမ္မာစရိယ) ဤဆရာတော်မှာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ
ဖြစ်တော်မူပါသည်။

တိုက်ကြီးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင်အဂ္ဂိန္ဒ
(ဓမ္မာစရိယ)တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါ အနန္တ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားများ၏
အနန္တ ကျေးဇူးတော်များကို စာပေပို့ချခြင်း၊ ကျမ်းစာ
ရေးသားခြင်း စသော ပရိယတ် ပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဖြင့်
လေးမြတ်ကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ကျေးဇူး ဆပ်ရပါ
တော့သည်။

မုံရွာ ပုရဿ ဥတ္တရေ၊

ဂါမေ ဝါးတောမ နာမကေ၊

သက္ကရာဇေ တဒါရက္ကေ၊

သာသနေ စ သထမ္ဘရေ။

သမ္ပတ္တေ ကတ္တိကေ မာသေ၊

အဋ္ဌမေ ကာဠပက္ခကေ၊

ဦးပေါတင်၊ ဗေင်္ဂီစောသင့် နာမ၊

ဇယမ္ပတိဟိ ဇာတိယာ။

ဓမ္မဿာမိဘူဝံသေန၊

ဝိဇာတေန မယာ ကတော၊

သာသနဋ္ဌိတိကာမေန၊

သာသနဿော ပကာရကော။

သုနိဋ္ဌိတော အဘိဓမ္မ၊
 ကုညီရေ နာမကော ဝရော၊
 ဇယဒိန္ဒော နယကိဏ္ဍော၊
 ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာ ကရော။

သောဠသအဓိကေ သာကေ၊
 တိသတေက သဟဿကေ၊

ဖဂ္ဂုနေ ဇုဏ္ဏကေ မာသေ၊
 ဒုတိယေ အသိတဝါရကေ။

ဂန္ဓောယုဝတိ မမေ'သာ၊
 ဇာတာ သာသနမန္တိရေ၊
 တောသေန္တိ သောတုယုဝတံ၊
 တဒ္ဓိတံ ဝဟတံ သဒါ။

မုံရွာပုရဿ=မုံရွာမြို့၏၊
 ဥတ္တရေ=မြောက်အရပ်၌၊
 ဝါးတောမနာမကေ=ဝါးတောမ အမည်ရှိသော၊
 ဂါမေ=ရွာ၌၊

သက္ကရာဇေ=ကောဇာသက္ကရာဇ်သည်၊
 တဒါရက္ကေ=၁၂၉၆-ခုနှစ်သို့၊
 သမ္ပတ္တေစ=ရောက်သော်၎င်း၊
 သာသနေ=သာသနာသက္ကရာဇ်သည်၊
 သထမ္ဘရေ=၂၄၇၈ ခုနှစ်သို့၊
 သမ္ပတ္တေစ=ရောက်သော်၎င်း၊
 ကတ္တိကေမာသေ=တန်ဆောင်မုန်းလ၌၊

ကာဠုပက္ခေ=လဆုတ်ပက္ခဋ္ဌိ၊

အဠမေ=ရှစ်ရက်မြောက်နေ့ဋ္ဌိ၊

ဦးပေါတင်-ဒေဝီစောသင့် နာမ ဇယမ္ပတီဟိ=ဦး

ပေါတင်-ဒေဝီစောသင့် အမည်ရှိသော ဇနီး

မောင်နှံတို့မူ၊

ဇာတိယာ=ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်၊

ဝိဇာတေန=ဖွားမြင်ခဲ့သော၊

သုဿနဋ္ဌိတိကာမေန=သုဿနာတော်ကြီး အခွံနှင့်

ရှည်စွာ တည်တံ့မှုကို လိုလားသော၊

ဓမ္မဿာမိဘိဝံသေန=ဓမ္မဿာမိဘိဝံသအမည်ရှိသော၊

မယာ=ငါသည်၊

ကတော=ရေးသားပြုပြင် စီရင်အပ်သော၊

ဇယဒိန္ဒော=စာမေးပွဲအောင်သူကို ပေးတတ်သော၊

နယကိဏ္ဍော=နည်းစုံပြမ်းသော၊

ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာကရော=အမေးအဖြေတို့၏ တည်ရာ

ဖြစ်သော၊

ဝရော=ကောင်းမြတ်သော၊

အဘိဓမ္မာကုညီရေး နာမကော=အဘိဓမ္မာ ကုညီရေး

ကျမ်းသည်၊

သောဠသ အဓိကေ=၁၆-အလွန်ရှိသော၊

တိသတေကသဟဿကေ=၁၃၀၀ ဖြစ်သော၊

သာကေ=သက္ကရာဇ်ဋ္ဌိ၊

ဖဂ္ဂုနေ ဇုဏှကေမာသေ=တပေါင်းလဆန်းဋ္ဌိ၊

ဒုတိယေ = ၂ ရက်မြောက်၌၊
အသိတဝါရတေ = စနေနေ့၌၊
သုနိဋ္ဌိတော = ပြီးပြီ။

သာသနမန္တိရေ = ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာဟု သာယာ
သိုက်မြိုက် နန္ဒထိုက်သည့် တိုက်အိမ်ကြီးအတွင်း၌၊
ဇာတာ = တင့်တင့် တယ်တယ် အဆင့်ကြွယ်သဖြင့်
မြင့်ထယ်လှစွာ မွေးဖွား၍လာသော၊
မမ = အကျွန်ုပ်၏။

သော ဂန္ထယုဝတီ = ကျစ်လစ် သိပ်သည်း ရှုမငြီး
အောင် သူ့နည်းသူ့ဟန် ကဗျာဆန်တဲ့ စံပြယဉ်ပို
‘အဘိဓမ္မာ ကူညီရေး’ ဆိုတဲ့ မိန်းမပျိုလေးသည်၊
သောတုယုဝတံ = ပရိယတ် ဓမ္မက္ခန် မြတ်ကျမ်းဂန်ကို
သင်အံကြည့်ရှု လေ့လာမှုကြောင့် သောတုခေါ်ဆို
လုလင်ပျိုအပေါင်းကို၊

တောသေန္တိ = အပြစ်မဖက် ချစ်မပျက်ပဲ နှစ်သက်
ကျေနပ် ပီတိထပ်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊
တဒ္ဓိတံ = စာပေသင်ကြား စာသင်သားဟု များပြား
လှတောင်း လုလင်ပျို အပေါင်း တို့၏ အကျိုး
စီးပွားကို၊

သဒါ = အခါခပ်သိမ်း၊

ဝဟတံ = လိုတိုင်း ရရှိ တ,တိုင်း ပြည့်အောင် ကြည့်ရှု
မပျက် ဆောင်ရွက်ရစ်ပါစေသတည်း။

နိဂုံးချုပ် ကေပိဒ်

ပဌမပြန်ပွဲဝင်၊ သောတုဇဉ်တို့၊ ကြည်လင် ရှင်ပြ၊ ဖြေနိုင်
 ကြဖို့၊ စိတ်ကမြော်တော့၊ မေတ္တာအေးဖြင့်၊ အဘိဓမ္မာကုညီရေး
 ရေးသားတာကြောင့်၊ ကျမ်းစာကိုရ၊ လှသောတုတို့၊ ကျမ်းပြု
 ပုဂ္ဂိုလ်၊ သိဖို့လိုလိမ့်၊ တိုတိုချုံးကာ၊ ရေးပြပါအံ့... မုနွာ
 ခရိုင်၊ အရာတော်ပိုင်ဟု၊ ပြန်လှိုင် တင့်လှ၊ ဝါးတောမ ဌ၊
 နေကြပျော်ရှင်၊ ဦးပေါတင် နှင့်၊ ထို့ပြင်တဆင့်၊ ဒေါ်စော
 သင့် မှ၊ ဖြစ်ခွင့်ကြုံလာ၊ ကျမ်းဆရာ သည်၊ ကော်-ဒွါ-နော-
 ဆာ (=၁၂၉၆-ခု) နှစ်ကောဇာဌ၊ သာယာလှဆုံး၊ တန်
 ဆောင်မုန်းဝယ်၊ ပျက်ပြုန်းလဆန်း၊ လဆုတ်ခန်းဌ၊ ရက်မုန်း
 ဆယ်ပြေ၊ စနေနေ့တွင်၊ ပျော်မွေ့လှဘုံ၊ ရောက်ခဲ့တုံ၏၊
 ပြည့်စုံကုသလ၊ ပြုခဲ့ရ၍၊ ဒုလ္လဘအစစ်၊ လူ့အဖြစ်ကို၊
 စံနစ်ကျစွာ၊ ရခဲ့ပါပြီ၊ လူ့ရွာလူ့ရွာ၊ ရခဲ့တာမို့၊ ဘဝ၊
 ဘဝ၊ နောက်ကာလဌ၊ သုခချမ်းသာ၊ ဆင့်ဆင့်သာ၍၊ မှန်စွာ
 တိုးတက်၊ နိဗ္ဗာန်ဆက်ဖို့၊ မပျက်ကြိုးကုတ်၊ စွမ်းကုန်ထုတ်
 လျက်၊ အပုပ်ခန္ဓာ၊ မထောက်ညှာပဲ၊ ကုသလာတိုးမှု၊
 နေ့စဉ်ပြု၏၊ ယခုအခါ၊ သင့်တင့်ရာက၊ စာသင်သားကျိုး၊
 တိုးထက်တိုးဖို့၊ သည်ပိုးရန်မှန်း၊ ဖြေနည်းဆန်းဖြင့်၊ ဆင့်
 တန်းမှီစွာ၊ ရေးသားတာကြောင့်၊ ပမာလဆန်း၊ အံ့ဘနန်းမျှ၊
 ဤကျမ်း ရှေ့စာ၊ ထွက်ပေါ် လာပြီ... များ စွာ သောတု
 အကျိုးတည်း။

အဘိဓမ္မာကုညီရေးပြီးပြီ။

အရှင်ဓမ္မဿာဓီဘိဝံသ-၏

ခေတ်မှီ မာတိကာ ဓာတုကထာ

အရကောက်နှင့် အဖွင့်

- အရကောက် အစုံအလင်ပါသည်။
- မာတိကာ ဓာတုကထာနှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းလင်းသော အချက်အလက်များကို ရှင်းလင်း ဆုံးဖြတ်ချက် အစုံအလင် ပါရှိသည်။

ဥပမာ....“မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တ၊ သို့တနတ်သား”လို့ အရကောက် ဆရာတော်ဘုရားက မိန့်ကြားခဲ့သည်။ အချို့ဆရာတွေက “နတ်သား မဟုတ်နိုင် နတ်သမီးသာ ဖြစ်ရမည်”ဟု ဆိုကြသည်။ ခေတ်မှီဆရာက အဋ္ဌကထာ ဋီကာများဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးထားသည်။

- အခြား ဝိဝါဒအမျိုးမျိုးကိုလည်း ရှင်းလင်းဆုံးဖြတ်ထားသည်။

အရှင်ဓမ္မဿာမီဘိဝံသ-၏

ခေတ်မှီသဒ္ဒါကြီးနိဿယ

- သုတ်ပေါင်း ၆၇၃-သုတ်ကို ရှုဒေါင့်စုံမှ အနက်ပေးထားသည်။
- သုတ်အဓိပ္ပာယ်နှင့် ရုပ်တူကပုံအစုံပါသည်။
- ဒွိဓာကရဏ ယောဂဝိဘာဂ၊ ဝိနာဓိကာရ ယောဂဝိဘာဂ၊ ဝိသုကရဏ ယောဂဝိဘာဂ အမျိုးမျိုးဖြင့် ရှင်းလင်း ဝေဖန်ထားသည်။
- သဒ္ဒါနှင့်ပတ်သက်၍ သက္ကတနည်း၊ မာဂနည်း၊ ရှေးရှေးဆရာဆရာကြီးများ၏ နည်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် အထူးစုံလင်သည်။
- ဝိနိစ္ဆယ အဝဂ္ဂ၊ ကျက်မှတ်စရာ ပါဠိဂါထာ၊ မြန်မာဆောင်ပုဒ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်လည်း တန်ဆာဆင်ထားသည်။

ပထမတွဲ မကြာမီ ထွက်တော့မည်။

အရှင်ဓမ္မဿာဒီဒိအိဝံသ-၏

နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်းနှင့်

ပါဠိစီကုံးနည်း

- “သဒ္ဒါ ၉ - ခေါက် စာပြီးပြောက်”လို့ ဆိုကြပေမဲ့ “နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်း ကျေညက်လျှင် သဒ္ဒါ တဝက်တတ်ပြီ”လို့ ဆရာအဆက်ဆက် မိန့်မြွက်ခဲ့ကြသည်။
- သို့ဖြစ်၍ နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်းများကို စံနစ်တကျ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စီစဉ်ထားသည်။
- နာမ်ဂိုဏ်း၌ နာမနာမ်၊ သမာသ်နာမ်၊ တဒ္ဒိတ်နာမ်၊ ကိတ်နာမ်အားလုံး နာမ်ဂိုဏ်းစဉ်နည်း အစုံပါသည်။
- အာချာတ်ဂိုဏ်း၌ အကမ္မက၊ ဒွိကမ္မက၊ တိကမ္မက၊ စတုကမ္မကဓာတ် အားလုံးနှင့် ဧကဂဏိက၊ ဒွိဂဏိက၊ တိဂဏိက၊ စတုဂ္ဂဏိကဓာတ် အမျိုးစုံ ပါဝင်သည်။
- ပါဠိစီကုံးနည်းမှာ နာမ်ဂိုဏ်း အာချာတ်ဂိုဏ်း ကျေညက်ထားသူများအတွက် ခေတ်မှီစံနစ်ဖြင့် နည်းလမ်းညွှန်ပြထားသည်။

ပြန်ချရာဌာနများ

ဝံသာနု ဦးပျိုင

ဝံသာနု ဦးပျိုင စာအုပ်ဆိုင်

အမှတ် ၅/ ၆၊ ရွှေတိဂုံဘုရား ဈေးတော်ရုံ

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဦးထွန်းကို-ဒေဏီညွန့်

ထွန်းပညာ ပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်

၅၁/၅၂၊ ရွှေတိဂုံဘုရားအရှေ့မုခ်၊ ရွှေဂုံတိုင်စာတိုက်

ရန်ကုန်မြို့။

မညွန့်ဝေ

ပိဋကတ် စာအုပ်ဆိုင်

၃၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရား ဈေးတော်ရုံ၊ ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ရရှိနိုင်သော စာအုပ်များ

- ပခုက္ကူ ဓမ္မာစရိယကျမ်း၊ ဓမ္မာစရိယ အောင်ပန်းများ
အတွက် တကျမ်းတည်းဖြင့် အစုံလင်ဆုံး ရေးသားထား
သည်။
- ဆဋ္ဌမူပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းများ။
- ဆဋ္ဌမူ ပိဋကတော် မြန်မာပြန်ကျမ်းများ။
- ဆဋ္ဌမူ တိပိဋက ပါဠိအဘိဓာန်ကျမ်းများ။
- ဆဋ္ဌမူ မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းများ။
- အခြားဆဋ္ဌမူ ကျမ်းစာအမျိုးမျိုးနှင့် လောကီ လောကုတ္တ
ရာ ကျမ်းစာအုပ်အမျိုးမျိုးတို့ကို အဖိုးနှုန်းချိုသာစွာဖြင့်
ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

မညွန့်ဝေ

ပိဋကတ် စာအုပ်ဆိုင်

၃၈၊ ရွှေတိဂုံဘုရား တောင်ဘက်မုခ်၊ ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။